

Kate Morton

Păzitoarea tainei

roman

ebook
HUMANITAS fiction

KATE MORTON
THE SECRET KEEPER

First published by Allen & Unwin, Australia

ISBN: 978-973-689-797-9 (epub)

EDITURA HUMANITAS FICTION
Piața Presei Libere 1, 013701 Bucureşti, România
tel. 021/408 83 50, fax 021/408 83 51
www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro
Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro
Comenzi telefonice: 0372.743.382; 0723.684.194

KATE MORTON

Păzitoarea tainei

Traducere din limba engleză și note de
SÎNZIANA DRAGOȘ

Pentru Selwa,
prietenă, agent literar, ocrotitoare

Partea întâi
LAUREL

1

O fermă pierdută undeva în peisajul rural al Angliei, într-o zi de vară, la începutul anilor ’60. O casă modestă, cu bârne de lemn, cu varul scorojit pe peretele dinspre apus, cu clematite căţărându-se pe tencuială. Pe coş iese fum şi îţi dai seama dintr-o privire că pe plita sobei din bucătărie abureşte o mâncare bună. În spate, straturile de zarzavat sunt aranjate într-un anume fel, ferestrele cu ochiuri de plumb sclipesc mândre, iar ţiglele acoperişului stau frumos aşezate.

Casa e împrejmuită de un gard simplu, cu o poartă care desparte grădina de pajiştile şi de crângul din preajmă. Un pârâiaş se strecoară leneş pe pietrele dintre copacii noduroşi, unduindu-se de secole când la soare, când la umbră, dar susurul lui nu se aude până aici. Casa e destul de izolată, la capătul unei alei prăfoase, ce se desprinde din drumul de ţară al cărui nume îl poartă.

Câte o boare mai tulbură peisajul tăcut şi neclintit. Două cercuri, foarte la modă anul trecut, stau proptite de bolta cu glicină. Un ursuleţ de catifea cu un ochi bandajat şi cu un aer demn, îngăduitor stă de veghe din coşuleţul cu cârlige de rufe, iar roaba încărcată cu ghivece de flori aşteaptă răbdătoare lângă şopron.

Peisajul încremenit pare încărcat de o senzaţie de aşteptare, asemenea unei scene de teatru în clipa dinaintea intrării actorilor, când toate căile sunt deschise pentru orice şi soarta nu a fost încă pecetluită de întâmplări, şi-apoi…

— Laurel! răzbate din depărtare vocea nerăbdătoare a unui copil. Lau-rel! Unde eşti?

Parcă s-a risipit o vrajă, luminile se aprind şi cortina se ridică.

Câteva găini îşi fac apariţia, ciugulind printre dalele potecii dinspre grădină, o gaiţă îşi târăşte umbra în zbor peste grădină, un tractor îşi porneşte zumzetul în poiana învecinată. Şi sus, deasupra tuturor, tolănită pe podeaua căsuţei din copac, o fată de şaisprezece ani îşi împinge în cerul gurii acadeaua de lămâie pe care o suge, oftând.

*

Îşi dădea seama că era nedrept din partea ei să îi lase să o caute, dar, cu toată zăpuşeala asta şi cu povara secretului pe care îl tăinuia, cazna unor jocuri – oricât de copilăreşti ar fi fost – era prea mare. Şi, pe de altă parte, acesta era şi rostul lor, aşa cum spunea mereu tata, astea sunt regulile, şi n-o să înveţe niciodată nimic dacă nu o să încerce. Nu era vina ei dacă ştia să-şi găsească ascunzători mai bune. Era drept că ele erau mai mici decât ea, dar nici prunci neştiutori nu erau.

Şi, oricum, nu avea nici un chef să fie găsită. Cel puţin nu acum. Nu voia decât să stea întinsă, să-şi simtă picioarele goale mângâiate de poalele rochiei de bumbac şi să-şi lase mintea năpădită de gânduri. Despre el.

Billy.

A închis ochii şi numele lui i-a apărut îndărătul pleoapelor. Cu litere roşii, strălucitoare ca neonul. O furnica pielea şi a răsucit acadeaua în aşa fel încât gaura din mijloc i-a ajuns pe vârful limbii.

Billy Baxter.

Privirea aruncată peste ochelarii negri de soare, zâmbetul aspru, azvârlit dintr-un colț al gurii, părul negru, ca de dandy[1]…

1. *Teddy-boy* (engl.) – subcultură a tinerilor englezi din anii ’50 amintind de dandy edwardieni (Teddy, diminutiv de la Edward), asociați ulterior cu mişcarea rock-and-roll americană.

A fost fulgerător, aşa cum îşi imaginase că este dragostea adevărată. Cu cinci săptămâni în urmă, într-o sâmbătă, când a coborât din autobuz împreună cu Shirley, a dat cu ochii de Billy şi de prietenii lui, care fumau pe treptele de la intrarea salonului de dans. Şi-au încrucişat privirile şi Laurel i-a mulțumit lui Dumnezeu în gând că alesese să îşi dea salariul pe o săptămână în schimbul unei perechi de ciorapi de nailon.

— Haide, Laurel! a răsunat vocea lui Iris, înmuiată de căldură. De ce nu joci corect?

Laurel a închis ochii tot mai strâns.

Au dansat împreună toate dansurile. Orchestra şi-a întețit ritmul, o şuviță de păr i s-a desprins din cocul pe care se străduise să-l copieze de pe coperta revistei *Bunty*[2], o dureau tălpile, dar a dansat înainte, oprindu-se doar când Shirley, îmbufnată că nu era băgată în seamă, şi-a făcut apariția lângă ea, spunându-i pe un ton sfătos, ca de mătuşă mai în vârstă, că trebuia să prindă ultimul autobuz dacă voia să ajungă acasă la ora stabilită (ei nici că i-ar fi păsat de asta). Şi-atunci, în timp ce Shirley bătea din picior şi Laurel îşi lua grăbită rămas-bun, Billy a apucat-o de mână, trăgând-o spre el şi Laurel şi-a dat seama că aşteptase toată viața clipa aceea minunată şi strălucitoare…

2. *Bunty* – revistă englezească lunară pentru adolescente publicată între 1958 şi 2001.

— N-ai decât, s-a auzit din nou vocea lui Iris, mai tăioasă de data aceasta, dar să nu te plângi că nu ți-a mai rămas şi ție tort.

Soarele trecuse de amiază şi prin fereastra căsuței din copac străbătea o rază fierbinte, luminându-i pleoapele închise. S-a ridicat în capul oaselor, fără să se clintească din ascunziş. Amenințarea era destul de serioasă – cunoscută fiind slăbiciunea ei pentru tortul făcut de mama –, dar nu suficient de convingătoare. Cuțitul de tort rămăsese uitat pe masa din bucătărie, rătăcit printre toate cele trebuincioase pentru picnic: coşuri, pături, sticle de limonadă acidulată, prosoape de baie, tranzistorul cel nou, când întreaga familie ieşise din casă, năpustindu-se spre pârâu. Laurel îl văzuse când, prefăcându-se că se pune la v-ați ascunselea, intrase din nou în casa răcoroasă şi întunecoasă să-şi ia pachetul. Era pe masă, lângă farfuria de fructe, cu funda roşie legată de mâner.

Cuțitul acela devenise o tradiție – tăiase toate torturile la zile de naştere, la Crăciun, la orice fel de alte ocazii din familia Nicolson –, şi mama ținea foarte mult la tradiții. Prin urmare, până nu aveau să trimită pe cineva să-l aducă din casă, ştia că mai avea ceva timp. Şi de ce nu? Într-o casă ca a lor, unde clipele de linişte se numărau pe degetele de la o mână, unde dădea mereu buzna cineva pe uşă, trântind alta în urmă, era un adevărat sacrilegiu să iroseşti momentele de singurătate.

Iar astăzi avea nevoie de linişte mai mult ca oricând.

Pachetul sosise cu poşta de joia trecută şi avusese noroc că Rose ieşise înaintea poştaşului, şi nu Daphne sau Iris sau mama – Doamne fereşte! Laurel şi-a dat imediat seama de la cine era. Cu obrajii

roşii ca para focului, a bâiguit ceva despre o orchestră şi un disc pe care i-l împrumuta Shirley. Dar nu merita efortul să mintă mai departe, căci atenția lui Rose, pe care nu puteai pune prea mult preț, se concentra acum asupra unui fluture oprit pe stâlpul gardului.

Mai târziu, în seara aceea, când întreaga familie se îngrămădise la televizor să se uite la Juke Box Jury[3], Daphne şi Iris se certau comparând meritele lui Cliff Richard şi Adam Faith, iar tata deplângea prefăcutul accent american al celui din urmă şi halul în care decăzuse întreg Imperiul Britanic, Laurel se făcuse nevăzută. Trăsese zăvorul uşii de la baie şi se aşezase pe podea, cu spatele proptit de uşă.

3. *Juke Box Jury* – emisiune de televiziune la BBC (1959-1967) în care un juriu compus din vedete evalua şlagărele nou lansate.

Cu degetele tremurânde a rupt ambalajul şi în poală i-a căzut o cărțulie. I-a citit titlul prin foița în care era împachetată: *Petrecerea* de Harold Pinter şi a trecut-o un fior pe şira spinării, abia stăpânindu-se să nu chiuie.

Şi de atunci dormise cu ea ascunsă în fața de pernă. Nu era cel mai comod lucru, dar voia să o ştie aproape. Avea *nevoie* să o țină lângă ea. Era important.

Laurel era convinsă că sunt anumite momente când ajungi la o răscruce: când din senin se întâmplă ceva care îți schimbă cursul vieții. Premiera piesei lui Pinter fusese un astfel de moment. Aflase din ziar şi simțise că era absolut necesar să se ducă şi ea. Le spusese părinților că o invitase Shirley pe la ea şi o pusese să-i jure că nu o dă de gol, după care luase autobuzul de Cambridge.

Era prima dată când mergea singură undeva şi, aşezată în sala întunecată a Teatrului Artelor, uitându-se cum petrecerea de la ziua de naştere a lui Stanley se prefăcea într-un coşmar, a simțit un entuziasm nemaiîntâlnit până atunci. Părea a fi revelația ce le îmbujora în fiecare duminică dimineața, la biserică, pe domnişoarele Buxton, iar Laurel bănuia că entuziasmul lor era produs mai degrabă de tânărul preot decât de cuvântul Domnului. Aşezată pe marginea locului ei ieftin, pătrunsă de fluidul dramei de pe scenă ce parcă i se revărsa în vine, Laurel îşi simțise chipul năpădit de fierbințeală şi îşi dăduse seama, nu ştia exact de ce anume, dar înțelesese că viața înseamnă mult mai mult şi că i se aşterne dinainte.

Păstrase taina aceasta neştiind ce să facă cu ea, nesigură că ar putea s-o explice altcuiva, până când, cu câteva seri în urmă, îi mărturisise lui Billy, care o cuprinsese în brațe, apăsându-i obrazul pe pielea jachetei.

Laurel a scos scrisoarea din carte şi a citit-o din nou. Era destul de scurtă, spunea doar că o s-o aştepte cu motocicleta la capătul aleii, sâmbătă după-masă la două şi jumătate – să o ducă în locul acela care-i place lui atât de mult, pe malul mării.

S-a uitat la ceas, mai avea două ore.

Dăduse din cap când îi povestise ce simțise la spectacolul cu piesa *Petrecerea*. Îi vorbise despre Londra, despre teatre şi despre orchestrele pe care le văzuse într-atâtea cluburi de noapte, iar Laurel întrevăzuse atâtea posibilități sclipitoare! Şi-apoi o sărutase, primul sărut adevărat, şi becul electric din capul ei a explodat, năpădind totul cu o lumină albă.

S-a dat într-o parte, spre locul unde era proptită oglinjoara de mână a lui Daphne şi s-a privit îndelung, studiindu-şi cozile pe care şi le făcuse cu atâta grijă la ochi cu dermatograf. Mulțumită că erau cât de cât egale, şi-a aranjat bretonul, străduindu-se să-şi potolească senzația de greață pe care i-o dădea gândul că ar fi putut uita ceva important. Şi-a amintit de prosopul de baie, costumul şi-l pusese deja pe sub rochie. Le spusese părinților că doamna Hodgkins avea nevoie de ea câteva ore să mături şi să mai deretice prin salon.

Laurel s-a îndepărtat de oglindă şi a început să-şi roadă o unghie. Nu-i stătea în fire să se furişeze aşa,

era o fată cuminte, toată lumea o lăuda: profesorii, mamele prietenelor, doamna Hodgkins – dar nu avea de ales. Cum ar fi putut să le explice mamei şi tatei?

Căci era sigură că părinții ei nu ştiuseră niciodată ce înseamnă dragostea cu adevărat, oricâte poveşti le-ar fi înşirat despre felul în care s-au cunoscut. Se iubeau, desigur, dar în felul acela bătrânesc, cuminte, exprimat prin mângâieri prieteneşti pe umeri şi numeroase ceşti de ceai. Nici pe departe – a oftat Laurel din adâncul sufletului. Putea fi convinsă că nici unul nu a simțit vreodată celălalt fel de a iubi, cu scăpărări ca focurile de artificii, cu bătăi de inimă şi dorințe… fizice, se gândi ea, roşind toată.

O adiere caldă a adus ecoul îndepărtat al râsului mamei, făcând-o să-şi dea vag seama că se afla la o răscruce a vieții. Biata mama! Nu era vina ei că îşi irosise tinerețea în război. Că ajunsese la douăzeci şi cinci de ani când îl cunoscuse pe tata şi se măritase cu el, că mai credea că poate să-i înveselescă cu bărcuțe de hârtie când vreunul dintre ei avea nevoie de îmbărbătare, că momentul cel mai frumos al verii pentru ea fusese când câştigase premiul Clubului de grădinărit şi-i apăruse poza în ziar (nu doar în cel local, ci şi în cele de la Londra, care preluaseră ştirea la rubrica de evenimente regionale). Tatăl lui Shirley, care era avocat, o decupase cu grijă din ziar şi le-o adusese să le-o arate. Mama se prefăcuse stânjenită şi protestase când tata o lipise pe uşa frigiderului celui nou, dar numai cu jumătate de gură, şi nu a mai dezlipit-o de acolo. Chiar era mândră de tecile ei de fasole neobişnuit de lungi şi chiar la asta se gândea Laurel. A scuipat o bucată zdravănă de unghie. Parcă era mai blând să înşeli pe cineva care se mândrea cu tecile de fasole produse în grădină decât să îl sileşti să admită că lumea s-a schimbat.

Laurel nu era expertă la minciuni. Familia lor era unită, toată lumea ştia asta. Unii îi spuneau în față, alții vorbeau pe la spate, după cum aflase. Şi, în ochii multor străini, familia Nicolson comitea păcatul foarte ciudat de a părea că se iubesc mult unii pe alții. Dar mai apoi lucrurile s-au schimbat. Deşi Laurel trecuse prin toate stările obişnuite, simțise o înstrăinare ciudată mai nou. S-a încruntat uşor când adierea vântului de vară i-a răvăşit părul peste obraji. În serile când stăteau cu toții împrejurul mesei şi tata făcea glumele acelea ale lui lipsite de haz, de care râdeau oricum cu toții, se simțea de parcă i-ar fi privit de la distanță, de parcă ei ar fi fost într-un tren, bucurându-se de aceleaşi vechi ritualuri ale familiei, iar ea s-ar fi aflat singură pe peron, uitându-se la ei cum se îndepărtează.

Doar că ea va fi cea care va pleca, şi asta destul de curând. Se interesase de mult: la Şcoala Centrală de Teatru şi Oratorie[4], acolo trebuia să ajungă. Şi se întreba ce vor spune părinții ei când îi va anunța că voia să plece. Nici unul dintre ei nu călătorise prea mult, mama ei nu se dusese nici măcar până la Londra de când se născuse Laurel, şi simpla sugestie că fiica lor mai mare se gândea să se mute acolo, ca să nu mai vorbim de o existență dubioasă în lumea teatrului, le-ar fi produs o stupoare totală.

4. Cental School of Speech and Drama (în engl., în orig.) – Conservatorul de Teatru al Universității din Londra.

Dedesubt rufele se clătinau umede pe sârmă. Un crac al blugilor pe care bunica Nicolson îi ura atât de mult („Arăți de doi bani îmbrăcată cu ei, Laurel, nu-i nimic mai urât decât o fată care se expune fără rost“) se lovea de celălalt, speriind găina cu o singură aripă, făcând-o să cotcodăcească şi să se învârtească bezmetică. Laurel şi-a pus pe nas ochelarii de soare cu rame albe şi s-a proptit de peretele de lemn al căsuței din copac.

Problema cu războiul era aşa: se terminase de mai bine de şaisprezece ani, adică aproape întreaga ei viață, şi lumea mersese înainte. Totul era altfel acum. Măştile de gaze, uniformele, cupoanele de rație şi toate celelalte se mai găseau doar în cufărul kaki pe care-l ținea tata în pod. Din păcate, mulți nu păreau să îşi dea seama de asta, aproape majoritatea celor trecuți de douăzeci şi cinci de ani.

Billy spunea că nici nu va putea găsi cuvintele cu care să îi facă să înțeleagă. Spunea că ăsta era

„conflictul între generații“ şi că nu avea rost să încerce să le explice tot timpul. Că era aşa cum scria în cartea aceea a lui Alan Sillitoe pe care o purta cu el peste tot: nu te puteai aştepta ca adulții să-şi înțeleagă copiii, iar, dacă îi înțeleg, atunci e ceva în neregulă.

O parte a sufletului lui Laurel – fetița cuminte, care-şi asculta părinții – o făcea să nu fie de acord cu el, dar nu i-a spus nimic. Gândurile i-au zburat însă la serile din ultima vreme când reuşea să fugă de surorile ei, ieşind afară, în amurgul îmbălsămat, cu tranzistorul ascuns sub bluză, şi se urca în căsuța din copac. Ajunsă acolo, singură, se grăbea să potrivească rotița în dreptul postului Luxemburg, să se întindă pe spate, în întuneric, şi să se lase cuprinsă de muzica ce năpădea peisajul neclintit de țară cu ritmurile celor mai noi cântece, furnicându-i pielea la gândul îmbătător că făcea parte din ceva deosebit: o conspirație mondială, un grup tainic. O nouă generație, care asculta în acelaşi timp, care înțelegea că avea dinainte întreaga viață, lumea, viitorul…

A deschis ochii şi imaginea a dispărut, lăsând în urmă o senzație plăcută de căldură. S-a întins mulțumită, urmărind zborul unui şoim care străbătea norii răzleți. Zboară, pasăre, zboară! Aşa va face şi ea, imediat ce va termina şcoala. S-a uitat mai departe după ea fără să clipească, până când pasărea a devenit doar un punct pierdut în albastrul cerului, spunându-şi că, dacă ar reuşi şi ea să facă la fel, şi-ar putea convinge părinții să vadă lucrurile ca ea şi viitorul se va desfăşura cum trebuie.

Ochii i s-au umezit triumfători şi şi-a întors privirile spre casă: spre fereastra camerei ei, spre margaretele pe care le plantase cu mama pe mormântul bietului pisoi Constable, spre crăpăturile dintre cărămizi unde obişnuia, când era mică, să lase scrisori pentru zâne – ce penibil!

Avea amintiri şi mai vechi, mai de mult, când era şi mai mică şi aduna cochilii dintr-o baltă de pe plajă, când mânca în fiecare seară în sufrageria pensiunii de la mare a bunicii, dar păreau atât de îndepărtate, de parcă ar fi fost vise. Casa de la fermă era singurul ei cămin adevărat. Şi, deşi nu-şi dorea şi ea un fotoliu ca al părinților, îi plăcea să îi ştie aşezați în fotoliile lor gemene în fiecare seară, să fie convinsă că, atunci când pe ea o cuprinde somnul, ei stau acolo, în partea cealaltă a zidului şi şuşotesc, şi că nu ar trebui decât să întindă brațul ca să dea peste vreuna dintre surorile ei.

Ce-o să le mai ducă dorul când va pleca!

Laurel a clipit. Chiar o să-i fie dor de ele, şi-a dat ea seama brusc, de parcă ar fi avut un bolovan în stomac. Deşi îi luau hainele, îi rupeau rujurile, îi zgâriau discurile, tot îi va fi dor de ele. De gălăgia şi de căldura lor, de tevatura, de ciorovăiala şi de veselia lor molipsitoare. Erau ca o haită de cățeluşi, rostogolindu-se una peste alta în dormitorul lor comun. Îi copleşeau pe străini şi asta le făcea plăcere. Erau fetele Nicolson: Laurel, Rose, Iris şi Daphne[5], o întreagă grădină, cum îi plăcea tatei să spună atunci când bea un pahar în plus. Nişte adevărate belele, cum se văita bunica după vacanțele de vară petrecute la ea.

5. Fetele Nicolson purtau nume de flori: Laurel – laur, dafin; Rose – trandafir; Iris – stânjenel; Daphne – tulichină, arbust cu inflorescențe mici, trandafirii.

Auzea acum chiotele şi strigătele îndepărtate, plescăitul apei şi simțea un nod în stomac. Parcă le vedea, ca într-un tablou de demult. Cu fustele prinse în elasticul chiloților, fugărindu-se prin băltoace: Rose, cocoțată pe o piatră, bălăngănindu-şi gleznele subțiri în apă şi fluturând o nuia udă, Iris, furioasă foc că se udase, Daphne cu părul numai cârlionți, prăpădindu-se de râs.

Pătura de picnic în pătrățele era desigur întinsă pe iarba de pe mal, mama stătea cu picioarele în apă până la genunchi, acolo, la cotitura pârâului, unde era apa mai adâncă, să-şi lanseze bărcuțele de hârtie, iar tata le privea dintr-o parte, cu pantalonii suflecați şi cu țigara atârnată între buze. Laurel parcă-i şi

vedea privirea lui obişnuită, blândă şi uimită de cât de norocos era că viața îl adusese acolo, tocmai atunci.

La picioarele tatei lipăia bebeluşul, țipând şi râzând, cu mâinile întinse să prindă bărcuța mamei. Lumina ochilor lor…

Bebeluşul. Avea desigur şi un nume, Gerald, dar nimeni nu-i spunea aşa. Era un nume prea de om mare, iar el era doar un prunc mititel. Împlinea doi ani chiar în ziua aceea, dar avea încă fața rotundă, cu gropițe, şi ochii îi sclipeau de neastâmpăr. Şi mai erau şi picioruşele alea dolofane, pe care Laurel de-abia se abținea să nu i le ciupească prea tare. Toți se străduiau să-i fie pe plac şi toți se lăudau că pe ei îi iubea cel mai mult, dar Laurel ştia prea bine că lui i se lumina chipul cel mai tare când o vedea pe ea.

Şi-atunci cum ar fi putut să piardă vreo clipă din petrecerea de ziua lui de naştere? Ce era în capul ei de se ascunsese în căsuța din copac atâta timp, mai ales când avea de gând să o şteargă mai târziu cu Billy?

Laurel s-a încruntat şi şi-a alungat senzația de vinovăție, hotărâtă să îndrepte lucrurile: o să se dea jos şi o să se ducă să ia cuțitul de pe masa din bucătărie să-l ducă acolo, lângă pârâu. O să fie fiica perfectă, sora cea mare şi cuminte. Dacă reuşea toate acestea în următoarele zece minute, o să adune bile albe pe graficul imaginar pe care îl avea mereu în minte. Adierea caldă a vântului i-a atins picioarele înnegrite de soare când a păşit pe prima treaptă a scării de lemn.

*

Mai târziu, Laurel se întreba dacă lucrurile s-ar fi petrecut altfel dacă s-ar fi mişcat mai încet. Dacă nu cumva toată grozăvia aceea ar fi putut fi evitată dacă ar fi avut mai multă grijă. Dar nu avusese cum să facă altfel. Se grăbea şi din pricina asta avea să se simtă mereu de vină pentru ceea ce s-a întâmplat. Dar atunci nu putuse face altfel. Şi, pe cât îşi dorise mai devreme să fie singură, acum ardea de nerăbdare să se afle în miezul întâmplărilor.

Aşa pățea mereu în ultima vreme. Parcă era girueta de pe acoperişul casei lor din Greenacres, emoțiile i se schimbau de la o adiere la alta. Era ciudat şi uneori chiar înspăimântător. De parcă s-ar fi aventurat cu barca pe o mare agitată. Dar de data aceasta a fost şi accidentată. Căci, în graba ei de a da fuga să li se alăture celor de pe malul pârâului, s-a împiedicat şi şi-a zdrelit genunchiul de podeaua căsuței din copac. Julitura o ustura şi s-a strâmbat de durere văzând cum îi dă sângele. Aşa că în loc să coboare, cum avea de gând, s-a suit la loc în căsuță să-şi vadă mai bine rana.

Se mai afla încă acolo, studiindu-şi genunchiul şi blestemându-şi graba, întrebându-se dacă Billy va observa julitura mare şi urâtă, gândindu-se cum ar putea să şi-o ascundă, când a auzit un zgomot dinspre pădurice, ca un fâşâit obişnuit, dar suficient de distinct de celelalte sunete ale amiezii ca să-i atragă atenția. A privit pe fereastra căsuței şi l-a văzut pe Barnaby rostogolindu-se prin iarba înaltă, cu urechile bălăngănindu-i-se în vânt, ca nişte aripi de catifea. În urma lui venea mama, înaintând cu paşi mari către grădină, în rochie de vară, cusută de mâna ei. Ținea în brațe pruncul îmbrăcat doar în şpilhozen, care avea picioarele goale din cauza căldurii de afară.

Deşi erau destul de departe, o mişcare ciudată a vântului făcea să răzbată până la ea melodia fredonată de mama. Era un cântecel pe care li-l cântase pe rând tuturor când fuseseră mici, iar copilul râdea încântat, strigând „Mai, mai“, deşi abia putea rosti „ma… ma…“, în timp ce mama îşi trecea iute degetele pe burtica lui, să-l gâdile sub bărbie. Erau atât de absorbiți unul de celălalt, lăsând o imagine atât de idilică în poiana scăldată de soare, încât Laurel se simțea îndoită între plăcerea de a fi fost

martora acestei drăgălăşenii atât de intime şi invidia de a nu fi şi ea părtaşă.
În timp ce mama ridica ivărul porții îndreptându-se spre casă, Laurel şi-a dat seama dezamăgită că venise să ia cuțitul pentru tort. Cu fiecare pas al mamei, şansele ei de a-şi fi ispăşit păcatele se risipeau. Aşa că s-a bosumflat toată şi nici nu i-a mai strigat şi nici nu a coborât din căsuță; în timp ce mama a intrat în casă, ea a rămas pe podea, cuprinsă de o toropeală ciudată, dar plăcută.
Unul din cercuri a căzut fără zgomot, iar Laurel a luat asta ca pe un semn de solidaritate. Şi s-a hotărât să rămână pe loc. Lasă-i să o mai aştepte o vreme, o să se ducă şi ea la pârâu când o să fie pregătită şi o să se simtă mai bine. Până atunci o să mai citească din *Petrecerea*, închipuindu-şi cum ar putea arăta viitorul undeva departe, o nouă viață, în care ea ar fi frumoasă şi sofisticată, matură şi fără julituri.

*

Când s-a zărit, prima dată, omul nu era mai mult decât un punct la orizont, chiar acolo, jos, la capătul aleii. Laurel nu-şi dădea seama, mai târziu, ce o făcuse să-şi ridice ochii. Când l-a văzut îndreptându-se spre spatele fermei, s-a speriat, crezând că era Billy, care venise mai devreme să o ia. Dar, când s-a mai apropiat şi l-a putut vedea mai bine, şi-a dat seama după haine că nu era el. Purta pantaloni închişi la culoare, cămaşă şi o pălărie neagră cu boruri demodate. A răsuflat uşurată.
Uşurarea a fost urmată însă de curiozitate, căci la fermă veneau puțini musafiri, şi aceştia rareori pe jos, deşi, privindu-l cum se apropia, avea senzația unui déjà-vu. Uitând cât era de supărată, profită de ascunzătoare şi privi cu mare atenție, cu bărbia proptită în palme, sprijinită cu coatele pe pervazul ferestrei.
Nu arăta prea rău pentru un om mai vârstnic. Ceva din înfățişare îi trăda hotărârea. Părea că nu avea nevoie să se grăbească. Nu îl cunoştea, cu siguranță, nu era nici vreun prieten de-al tatălui ei sau vreun muncitor de la fermă. Ar fi putut fi vreun călător rătăcit care voia să afle pe unde să o ia, dar ferma lor nu era locul nimerit, ascunsă cum se afla, departe de drumul mare. Să fi fost vreun țigan sau vreun vagabond? Vreunul dintre oamenii aceia care treceau pe acolo din când în când, încercându-şi norocul, bucuroşi dacă tata le găsea ceva de făcut? Sau poate să fi fost – şi Laurel s-a înfiorat la gândul acesta cumplit – omul acela despre care citise în ziarul local şi despre care cei mari vorbeau în şoaptă, pomenind că tulbura lumea la picnicuri şi speria femeile care umblau singure prin locurile mai ascunse de pe malul pârâului?
Laurel s-a cutremurat, temându-se o clipă, dar apoi a căscat. Nu era el vreun balaur, îi vedea acum şi geanta de piele agățată de umăr. Trebuie că era vreun negustor ambulant care venise să îi prezinte mamei noua enciclopedie fără de care familia lor nu ar fi putut să trăiască.
Aşa că a întors capul.

*

N-au trecut nici câteva minute şi l-a auzit pe Barnaby mârâind la baza copacului. Laurel s-a repezit la fereastră, căznindu-se să zărească pe deasupra pervazului: cățelul se afla în mjlocul potecii de cărămidă, cu fața spre alee, cu ochii țintă la omul care încerca să deschidă ivărul portiței care dădea spre grădină.
— Taci, Barnaby, i-a strigat mama din casă, stai aşa că venim acum.
Şi a ieşit din holul întunecat, oprindu-se în prag ca să-i şoptească ceva la ureche celui mic, să-i sărute

pe obrazul durduliu, făcându-l să râdă.

Portița din spatele casei, care dădea în poiata găinilor, a scârțâit – balamaua aia trebuia mereu unsă! – şi câinele a mârâit din nou, cu părul zburlindu-i-se pe spinare.

— Potoleşte-te, Barnaby! Ce te-a apucat?

Omul a apărut de după colțul casei şi mama a dat cu ochii de el. Zâmbetul i-a pierit de pe chip.

— Bună ziua, a spus străinul, oprindu-se să îşi şteargă tâmplele cu batista. Frumoasă vreme…

Chipul băiețelului s-a luminat de plăcere şi a întins mâinile durdulii spre el, bătând din palme bucuros. Era o invitație greu de refuzat, aşa că omul şi-a vârât batista în buzunar, a făcut un pas înainte şi a ridicat o mână de parcă ar fi vrut să-l binecuvânteze pe micuț.

Atunci mama s-a depărtat nefiresc de iute, ferind copilul, lăsându-l jos în spatele ei, pe pietriş. Pentru pruncul obişnuit doar cu blândețe şi dragoste, mişcarea asta bruscă a fost prea mult şi-a început să plângă dezamăgit.

Lui Laurel i s-a înmuiat inima, dar încremenise. Simțea cum i se zbârleşte părul pe ceafă. Se uita la chipul mamei, răvăşit cum nu-l mai văzuse până atunci. Şi-a dat seama că era înspăimântată.

Efectul a fost instantaneu. Toate certitudinile adunate de-a lungul vieții s-au risipit ca fumul şi-n locul lor s-a instaurat spaima.

— Bună, Dorothy, a spus bărbatul, a trecut mult timp.

Ştia cum o cheamă pe mama, deci nu era chiar străin.

A vorbit din nou, dar prea încet ca să-l poată auzi, iar mama a dat uşor din cap. Laurel a ciulit urechile, aplecându-şi capul într-o parte. Şi-a întors fața către soare şi a închis ochii o clipă.

Şi ce a urmat s-a petrecut într-o fracțiune de secundă. Laurel avea să-şi amintească mereu străfulgerarea argintie, reflexia soarelui pe tăişul de metal care, pentru o clipă, a părut nespus de frumos.

Apoi cuțitul acela special s-a înfipt în pieptul omului. Timpul părea că şi-a încetinit curgerea. Bărbatul a strigat şi chipul i s-a schimonosit surprins, de durere şi groază. Laurel nu-şi putea lua ochii de la el, privindu-i mâinile care cuprinseseră plăselele de os ale cuțitului, în locul unde sângele îi păta cămaşa, urmărindu-l cum se prăbuşeşete, în timp ce adierea caldă a vântului îi rostogolea pălăria în țărână.

Câinele lătra furios, copilul plângea pe pietriş de ți se rupea inima, dar toate aceste sunete păreau că se îndepărtează tot mai mult. Laurel le auzea printre zvâcnetele fluide ale sângelui care îi bubuia în tâmple şi urechi.

Funda cuțitului se desfăcuse şi panglica se târâia peste pietrele care înconjurau rondurile de flori. A fost ultimul lucru pe care l-a văzut înainte ca privirea să i se împăienjenească de pâlpâitul a mii de steluțe şi să leşine.

2

Suffolk, 2011

Ploua în Suffolk. În amintirile ei din copilărie, în Suffolk nu ploua niciodată. Spitalul se afla în capătul celălalt al oraşului şi maşina rula încet pe High Street, plină de băltoace, înainte de a intra pe alee şi de a se opri în capătul esplanadei. Laurel şi-a scos pudriera, a deschis-o să se uite în oglindă, şi-a ridicat cu un deget pielea obrazului, privind liniştită cum i se încrețeşte şi se întinde la loc când îi dă drumul. A repetat gestul şi pe partea cealaltă. Toți îi îndrăgeau ridurile. Aşa îi spunea agenta, aşa se entuziasmau regizorii, aşa o alintau machiorii, fluturându-şi pensulele, exhibându-şi tinerețea lor

uimitoare. Cu câteva luni în urmă, unul dintre ziarele acelea de pe Internet făcuse un sondaj, invitându-şi cititorii să voteze „chipul favorit al naţiunii“ şi ea ieşise pe locul al doilea. Se spunea că ridurile ei îi făceau să se simtă în siguranţă.

Şi asta le convenea. O făceau să se simtă bătrână.

Dar chiar *era* bătrână, se gândea ea, închizând pudriera cu zgomot. Dar nu ca o altă doamnă Robinson[6]. Erau mai bine de douăzeci şi cinci de ani de când jucase în *Absolventul* la Teatrul Naţional. Cum de fusese cu putinţă? Cineva dăduse înainte blestematul ăsta de ceas fără ştirea ei, altfel nu s-ar fi putut.

6. Mrs Robinson – aluzie la eroina romanului *The Graduate* (*Absolventul*) de Charles Webb, publicat în 1963, ecranizat în 1967, cu Dustin Hoffman şi Anne Bancroft: o poveste de dragoste între absolventul de colegiu Benjamin Braddock (21 de ani) şi matura doamnă Robinson, soţia partenerului de afaceri al tatălui său.

Şoferul a deschis portiera şi a ajutat-o să iasă la adăpostul umbrelei mari negre.

— Mulţumesc, Mark, a spus ea când au ajuns sub copertină. Ai adresa unde să vii să mă iei vineri?

Şoferul i-a lăsat jos bagajul şi a scuturat umbrela.

— Da, la fermă, în partea cealaltă a oraşului, pe străduţa îngustă, în capătul căreia se face aleea. Rămâne tot la ora două?

Ea a încuviinţat şi el a dat din cap, întorcându-se în maşină şi demarând. Laurel a privit în urma ei, parcă părându-i rău după căldura şi monotonia plăcută a unei lungi călătorii fără o ţintă anume, pe o autostradă umedă. Să se ducă oriunde, numai aici nu.

A privit uşile de la intrare, dar nu s-a clintit. Şi-a scos ţigările, în schimb, şi şi-a aprins una, inhalând fumul cu o plăcere mai mare decât s-ar fi cuvenit. Avusese o noapte cumplită. O visase ba pe maică-sa, ba locul acesta, ba pe surorile ei când erau mici, ba pe Gerry de-o şchioapă. Un băieţel entuziast, care ţinea în mână o navetă spaţială de tinichea, făcută chiar de el, spunându-i că într-o bună zi o să inventeze o capsulă a timpului şi-o să o folosească pentru a se întoarce în timp şi a îndrepta lucrurile. Ce fel de lucruri? îl întebase ea în vis. Ei, tot ce fusese anapoda, desigur – şi putea veni şi ea cu el dacă voia.

Şi ea voia.

Uşile spitalului s-au deschis cu zgomot şi-au ţâşnit afară două surori medicale. Una s-a uitat spre Laurel şi a rămas cu ochii pironiţi la ea, recunoscând-o. Laurel a dat uşor din cap, schiţând un fel de salut, azvârlind mucul de ţigară, în timp ce sora s-a aplecat să-i şoptească ceva colegei ei.

*

Rose o aştepta aşezată pe un scaun în hol şi, pentru o fracţiune de secundă, Laurel s-a uitat la ea ca la o străină. Era înfăşurată într-un şal roşu, croşetat, legat în faţă cu o fundă roz, iar părul ei bogat, argintiu de-acum, era împletit într-o coadă adusă peste umăr. Laurel s-a simţit năpădită de un val aproape dureros de afecţiune când a băgat de seamă că avea coada legată cu un şnur de la punga de pâine.

— Rosie! a strigat-o ea pe un ton foarte afectat, necăjită pe ea însăşi că-şi ascundea astfel emoţia. Doamne, cât de mult a trecut! Parcă am fi corăbii în noapte!

S-au îmbrăţişat şi Laurel a simţit mirosul de levănţică, atât de cunoscut, dar total nepotrivit ei. Aparţinea amiezilor din vacanţele de vară, petrecute în camera cea bună din pensiunea Marea Albastră a bunicii Nicolson, nu surioarei ei mai mici.

— Ce bine îmi pare că ai venit! a exclamat Rose.
— Dar nu se putea să nu vin!
— Sigur că nu se putea!
— Aş fi venit mai repede dacă n-ar fi fost interviul.
— Ştiu…
— Şi aş sta mai mult dacă n-ar fi repetițiile. Începem filmările peste două săptămâni.
— Ştiu…
Rose îi strângea mâna şi mai tare, de parcă ar fi vrut să-şi întărească vorbele.
— Mama o să fie fericită că ai venit. E aşa de mândră de tine, Lol. Toți ne mândrim cu tine!
Lauda din partea familiei era destul de supărătoare, aşa că Laurel a râs.
— Şi ceilalți?
— N-au sosit încă. Iris e blocată în trafic şi Daphne ajunge abia după-masă. Vine direct acasă de la aeroport. O să ne sune de pe drum.
— Şi Gerry? La ce oră soseşte?
Asta era o glumă şi până şi Rose, cea mai blândă din familia Nicolson, care nu se prindea la tachinat cu ceilalți, nu s-a putut abține să nu chicotească. Fratele lor era în stare să programeze calendare cosmice ca să poată calcula coordonatele galaxiilor îndepărtate, dar dacă-l întrebai când ar putea să ajungă undeva era complet depăşit.
Au cotit pe coridor şi au ajuns în dreptul unei uşi pe care scria *Dorothy Nicolson*. Rose a pus mâna pe clanță şi s-a oprit, şovăind.
— Trebuie să te previn, Lol, a spus ea, starea ei s-a deteriorat de când n-ai mai fost aici. Are momente… o vreme poate fi ea, cea dinainte, apoi…
Buzele i-au tremurat şi şi-a apucat şiragul de mărgele. Apoi a continuat cu voce joasă.
— E confuză, Lol, se enervează câteodată, vorbeşte despre trecut, lucruri pe care nu le înțeleg întotdeauna, dar surorile spun că asta nu înseamnă nimic special, că se întâmplă adesea la bătrâni, mai ales când ajung în stadiul în care e mami. Când face asta, surorile îi dau nişte tablete s-o mai liniştească, dar o amețesc cam tare. Aşa că nu mă aştept să fie în formă astăzi.
Laurel a dat din cap. Aşa îi spusese şi doctorul când îl sunase săptămâna trecută să vadă ce face. Folosise o serie întreagă de eufemisme – *o cursă dusă până la capăt, a venit sorocul să răspundă la ultima chemare, somnul cel lung*–, pe un ton atât de grețos că Laurel nu s-a putut abține:
— Adică vreți să spuneți, doctore, că mama e pe moarte? a întrebat ea pe un ton maiestuos, doar pentru satisfacția de a-l auzi bâlbâindu-se.
Totuşi răsplata a fost de scurtă durată, până a auzit răspunsul.
— Da.
Cuvântul purtător de trădare.
Rose a deschis uşa.
— Mami, ia te uită pe cine ți-am adus!
Laurel şi-a dat seama că îşi ținea respirația.

*

Într-o vreme, în copilărie, lui Laurel îi era frică. De întuneric, de năluci, de oamenii ciudați despre care bunica Nicolson spunea că stau pitiți pe la colțuri ca să fure fetițele şi să le facă lucruri greu de

pomenit. (Ce fel de lucruri? Greu de pomenit… lucruri pe care le fac bărbații. Aşa era mereu, amenințarea fiind mai mare prin lipsa detaliilor, prin sugerarea vagă a mirosului de tutun şi sudoare şi păr în locuri neobişnuite.) Iar bunica era atât de categorică, încât Laurel era convinsă că nu mai avea mult şi-avea să-şi întâlnească soarta.

Uneori toate spaimele i se ghemuiau în suflet şi se trezea în puterea nopții, țipând de groază că năluca din dulap se uita la ea pe gaura cheii, gata să-şi dezlănțuie faptele cumplite.

— Haide, taci cu mama, aripioară! căuta mama să o liniştească. E doar un vis. Trebuie să deosebeşti ce este de adevărat de ce e închipuire. Nu e întotdeauna uşor. Mie mi-a luat foarte mult timp să descopăr asta. Prea mult timp.

Apoi se urca în pat lângă ea şi îi spunea:

— Vrei să-ți spun o poveste despre o fetiță care a fugit cu circul?

Era greu de crezut că femeia a cărei prezență puternică putea risipi orice spaimă nocturnă era una şi aceeaşi persoană cu ființa aceasta palidă, țintuită sub cearşafurile de spital. Laurel crezuse că era suficient de pregătită. Îi mai muriseră prieteni, ştia cum arată moartea, îşi primise premiul BAFTA pentru că interpretase rolul unei femei bolnave de cancer în ultimul stadiu. Dar acum era altfel. Era vorba de mama. Îi venea să se întoarcă şi să o ia la fugă.

Dar nu a fugit. Rămasă în picioare lângă raftul cu cărți, Rose o încuraja dând din cap, iar Laurel şi-a luat în serios rolul de fiică devotată aflată în vizită. S-a repezit să apuce mâna plăpândă a mamei.

— Bună… bună, draga mea.

Ochii lui Dorothy s-au deschis şi s-au închis iute la loc. Respirația şi-a continuat ritmul uşor de urcuş şi coborâş, în timp ce Laurel i-a sărutat obrajii pergamentoşi.

— Ți-am adus ceva. N-am mai putut să aştept până mâine.

Şi-a lăsat bagajul jos şi a scos un pachețel din geantă. După o scurtă pauză de conveniență, a începu să îl despacheteze.

— E o perie de păr, a spus ea, răsucind între degete obiectul de argint. Are perii cei mai moi, sunt de porc, cred. Am găsit-o într-un magazin de antichități în Knightsbridge. Am gravat şi inițialele tale pe ea, uite-aici. Vrei să-ți perii părul?

Nu aştepta nici un răspuns şi de fapt nici nu a primit unul. Laurel a trecut peria uşor prin şuvițele albe şi firave care stăteau ca o aură pe pernă, în jurul chipului ei… părul ei care fusese cândva des, şaten-închis, şi-acum se topea văzând cu ochii.

— Uite, a continuat ea, aşezând peria pe raft, în aşa fel încât să se vadă înfloriturile literei D. Da, uite-aşa.

Părând oarecum mulțumită, Rose i-a întins albumul luat de pe poliță şi i-a făcut semn că iese pe hol să facă nişte ceai.

Ca în toate familiile, rolurile erau împărțite: iar acesta îi era destinat lui Rose. Laurel s-a aşezat pe fotoliul de la capul patului şi a deschis încet albumul. Prima fotografie era în alb-negru, ştearsă acum, plină de pete maronii. Pe sub mucegai se vedea o tânără cu părul legat într-o basma, prinsă pentru vecie pe nepregătite. Ridicându-şi privirea de la ce făcea, îşi ridicase mâna ca şi cum l-ar fi alungat pe fotograf. Zâmbea uşor, cu gura deschisă să rostească nişte vorbe de mult uitate, supărarea amestecându-i-se cu amuzamentul. O glumă, aşa crezuse Laurel întotdeauna, un comentariu nostim pentru cel ce mânuia aparatul de fotografiat. Probabil unul dintre musafirii de demult ai bunicii: vreun negustor ambulant, vreun turist singuratic, vreun amploaiat liniştit cu pantofii lustruiți, care aştepta să se termine războiul. În spatele ei, oricine ştia țărmul mării liniştite îl putea zări.

Laurel a sprijinit albumul de trupul înțepenit al mamei şi i-a spus:

— Uite, mamă, aici eşti la pensiunea bunicii Nicolson. E în 1944 şi războiul e pe sfârşite. Fiul doamnei Nicolson nu se întorsese încă, dar avea să vină. În mai puțin de o lună ea are să te trimită la oraş cu cupoanele de rație şi, când ai să te întorci cu cumpărăturile, ai să dai de un soldat aşezat la masa din bucătărie, un bărbat pe care nu-l mai văzuşeşi până atunci, dar pe care l-ai recunoscut după fotografia de pe polița şemineului. E mai matur decât în fotografie şi mai trist, dar e îmbrăcat la fel, în uniforma kaki, şi el îți zâmbeşte şi tu îți dai seama pe loc că el e cel pe care îl aşteptai de atâta timp.

Laurel întoarce pagina, netezind cu degetul cel mare foița protectoare îngălbenită, devenită casantă cu timpul.

— Şi te-ai măritat într-o rochie făcută de tine dintr-o perdea de dantelă din camera de oaspeți de sus, pe care ați convins-o pe bunica Nicolson să o sacrifice. Bravo, mamă! Nu-mi închipui că ți-a fost uşor, doar ştim cu toții cât ținea bunica la podoabele ei. În noapte dinaintea nunții a fost furtună şi te-ai temut că-ți va ploua la nuntă. Dar n-a plouat. A apărut soarele, s-au risipit norii şi lumea a spus că ăsta e semn bun. Totuşi, tu n-ai vrut să rişti, aşa că l-ați pus pe domnul Hatch, coşarul, să stea pe treapta de jos a bisericii ca să vă poarte noroc. Şi el a făcut-o foarte bucuros, mai ales pentru banii pe care îi dăduse tata, cu care-i cumpărase pantofi fiului său celui mare.

În aceste ultime patru luni, nu era sigură că mama o auzea, deşi asistenta cea mai drăguță spunea că nu aveau de ce să se îndoiască de asta şi, uneori, când frunzărea albumul cu fotografii, Laurel îşi îngăduia să mai înflorească pe ici, pe colo în timp ce dădea paginile – nimic prea radical, se lăsa atrasă doar atunci când imaginația o abătea de la acțiunea principală către detaliile secundare. Iris nu era de acord, spunând că pentru mama povestea ei era importantă şi nu avea dreptul să o înflorească, dar doctorul a ridicat doar din umeri când i s-a pomenit despre aceste abateri şi a spus că important era să i se vorbească, indiferent dacă i se spune adevărul sau nu. Şi s-a întors către Laurel, făcându-i cu ochiul şi spunându-i:

— Dar dumneavoastră sunteți ultima de la care ne-am aştepta să respectați adevărul, domnişoară Nicolson.

Chiar dacă a fost de partea ei, lui Laurel nu i-a plăcut complicitatea doctorului. Se gândea să-i spună că există o distincție între jocul pe scenă şi minciuna din viață, să-i arate doctorului ăstuia obraznic cu părul lui prea negru şi dinții lui prea albi că adevărul contează în ambele cazuri, dar avea suficientă minte să nu se certe cu un om care purta în buzunarul de la piept al cămăşii un pix în formă de crosă de golf.

A dat pagina mai departe şi a ajuns la fotografiile de când era ea mică. A trecut iute cu povestea peste primii ei ani – micuța Laurel dormind în coşuleț cu stele şi zâne pictate pe peretele din preajmă; clipind nedumerită în brațele mamei; ceva mai măricică, ținându-se pe picioare în băltoacele de pe malul mării, până când a ajuns la punctul în care recitarea poveştii era înlocuită cu amintirea întâmplărilor. Dădea paginile stârnind protestele zgomotoase şi râsul celorlalți. Era o coincidență că propriile ei amintiri erau legate atât de mult de momentul apariției acestor surori devenite adevărate repere: rostogolindu-se în ierburile înalte, făcând cu mâna de la fereastra căsuței din copac, înşirate dinaintea casei Greenacres, căminul lor, pieptănate şi ferchezuite pentru a pleca în vreo vizită de mult uitată?

Coşmarurile lui Laurel au încetat după apariția surorilor ei. Sau, mai bine zis, s-au schimbat. Nu mai visa năluci, monştri sau oameni răi pitiți în dulap în timpul zilei, ci mai degrabă un val care venea peste ea, şi că se termina pământul sau că izbucnea un război şi că rămăsese doar ea singură să le ducă pe cele mici la adăpost. Îşi aducea foarte bine aminte acum ce-i spusese mama când era mică: *Să ai grijă de*

surorile tale. Tu eşti cea mai mare, să nu le scapi din mână. La vremea aceea nu-i trecuse prin minte că mama ar fi putut vorbi din proprie experienţă, că în vorbele ei se ascundea durerea ei de zeci de ani pentru pierderea fratelui mai mic în timpul unui bombardament din al Doilea Război Mondial. Aşa sunt copiii, pot fi egoişti, mai ales cei fericiţi. Iar copiii Nicolson fuseseră într-adevăr mai fericiţi decât alţii.

— Uite-aici suntem la Paşte, asta e Daphne în scaunul de bebeluş, deci trebuie să fi fost prin 1956. Da, aşa e, vezi, Rose are mâna în ghips, stânga de data asta. Iris se joacă de-a capra, uite-o cum se hlizeşte din spate, dar n-o s-o ţină mult. Îţi mai aduci aminte? După-masa aia când a dat iama în frigider şi a mâncat toţi crabii pe care-i pescuise tata cu o zi în urmă.

Fusese singura dată când îl văzuse cu adevărat supărat. Se sculase năuc de somn, pârlit de soare, fiindu-i poftă de un pic de carne dulce de crab, dar în frigider dăduse doar peste cojile goale. Parcă o şi vedea pe Iris ascunsă după canapea – singurul loc unde n-o putea ajunge tata care o ameninţa că o jupoaie, afirmaţie fără nici un fundament, desigur, dar destul de înspăimântătoare, oricum – şi nu voia să mai iasă de acolo. Şi cum se milogea de oricine trecea pe acolo să aibă milă de ea şi să-i strecoare şi ei acolo volumul ei cu Pippi Şoseţică[7]. Laurel s-a emoţionat amintindu-şi întâmplarea acesta. Uitase cât de nostimă putea fi Iris când nu era prea ocupată să fie supărată pe toată lumea.

7. Pippi Longstocking – personaj din seria de cărţi pentru copii a autoarei suedeze Astrid Lindgren.

Din album a căzut o poză şi Laurel s-a aplecat s-o ridice. Era o fotografie pe care nu o mai văzuse până atunci, un instantaneu vechi, alb-negru, cu două tinere braţ la braţ. Râdeau către ea, stând în picioare într-o încăpere, cu pânze atârnând deasupra capului, scăldate de lumina soarelui care se revărsa printr-o fereastră nevăzută. A întors-o să vadă dacă nu are vreo însemnare, dar nu era nimic scris pe spate decât data: mai, 1941. Ce ciudat! Laurel ştia albumul pe dinafară, dar fotografia aceasta nu era de acolo. S-a deschis uşa şi a apărut Rose cu două ceşti desperecheate clătinându-se pe farfurioare.

— Ai văzut asta, Rosie? a întrebat-o, ridicând fotografia.

Rose a pus una din ceşti pe noptieră, a privit fotografia cu ochii mijiţi şi-apoi a zâmbit:

— A, da! A apărut acum câteva luni la Greenacres, credeam că ai să o poţi tu potrivi undeva în album. E frumoasă, nu-i aşa? E grozav să descoperim ceva nou despre ea tocmai acum.

Laurel s-a mai uitat încă o dată la fotografie: tinerele cu părul răsucit în bucle mari, prinse de o parte şi de alta a frunţii, cu rochiile până la genunchi, una cu o ţigară în mână. Era chiar mama lor. Era machiată diferit. Arăta cu totul altfel.

— Ce ciudat! Nu mi-am închipuit-o niciodată aşa.

— Cum adică?

— Tânără, cred. Distrându-se cu o prietenă.

— Da' de ce nu? a întrebat ea, deşi gândea la fel.

În mintea ei, ca şi în a celorlalţi, mama lor a căpătat viaţă doar când a răspuns la anunţul dat în ziar de bunica Nicolson, care căuta o femeie bună la toate şi a început să lucreze la pensiune. Ştiau, în mare, ce fusese înainte: că se născuse şi crescuse în Coventry, că plecase la Londra imediat după ce izbucnise războiul şi că familia ei fusese omorâtă într-un bombardament. Laurel mai ştia şi că dispariţia familiei o afectase foarte mult. Dorothy Nicolson nu scăpa nici o ocazie să le reamintească copiilor ei că familia era totul: asta fusese tot ce auzise în copilărie. Când Laurel trecea printr-o fază dificilă în adolescenţă, mama o luase de mână şi îi spusese cu o asprime neobişnuită: „Să nu faci aceeaşi greşeală pe care am făcut-o eu, Laurel! Să n-aştepţi prea mult ca să-ţi dai seama ce e important! Poate că familia te calcă pe nervi uneori, dar înseamnă mult mai mult decât îţi dai seama“.

Cât despre viața ei dinainte de a-l fi cunoscut pe Stephen Nicolson, nu le împărtăşise nimic copiilor şi nici ei nu se gândiseră să o întrebe. Nu era nimic neobişnuit, îşi spunea Laurel oarecum stânjenită. Copiii nu au pretenția ca părinții lor să aibă un trecut şi li se pare de necrezut, aproape ruşinos, când îi aud susținând că au avut o existență a lor înainte de naşterea progeniturilor. Iar acum, privind-o pe această necunoscută din timpul războiului, Laurel resimțea această lipsă.

La începutul carierei ei de actriță, un regizor faimos se aplecase peste text, potrivindu-şi mai bine ochelarii cu lentile groase ca fundul de borcan, şi îi spusese că înfățişarea ei nu o ajută să joace roluri principale. Asta o usturase peste măsură, se înfuriase şi bocise, petrecând apoi ore nesfârşite dinaintea oglinzii, după care îşi ciopârțise părul, într-un acces de bravadă, stimulată de ceva alcool. Dar acesta s-a dovedit a fi un moment de răscruce în cariera ei. Era o actriță care ştia să dea viață personajelor. Regizorul a distribuit-o în rolul surorii eroinei principale şi aşa şi-a câştigat primele cronici superlative. Lumea se mira de capacitatea ei de a construi personajele din interior, de a se scufunda şi disipa complet în pielea personajului, dar asta nu era nici un secret, ea doar încerca să afle tainele personajului, pentru că ştia că ele dau consistența oamenilor adevărați, care se ascundeau în spatele umbrelor lor.

— Îți dai seama că n-am văzut-o niciodată atât de tânără ca aici? a întrebat Rose, aşezându-se pe brațul fotoliului lui Laurel să ia fotografia, răspândind un parfum de levănțică parcă şi mai puternic.

— Crezi? s-a mirat Laurel, întinzând mâna după o țigară, dar, amintindu-şi că era într-un spital, a apucat ceaşca de ceai în schimb. S-ar putea.

Atât de multe aspecte din viața mamei lor le erau cu totul necunoscute. De ce nu se gândise niciodată la asta? S-a uitat din nou la fotografie, cele două tinere păreau că râd de neştiința ei.

— Unde ziceai că ai găsit-o, Rosie? a întrebat ea, străduindu-se să nu-şi trădeze curiozitatea.

— Într-o carte.

— O carte?

— De fapt, o piesă de teatru… *Peter Pan*.

— Să fi jucat mama într-o piesă?

Mama se pricepea, într-adevăr, să se joace de-a costumele şi de-a „hai să zicem că…“, dar Laurel nu-şi aducea amine să o fi văzut jucând într-o piesă adevărată.

— Nu cred că e vorba de aşa ceva. Cartea e un cadou de la cineva, e şi o dedicație pe prima pagină… ştii, cum îi plăcea ei să ne pună să facem la cadouri când eram mici.

— Şi ce scrie?

— „Pentru Dorothy, a început Rose, împreunându-şi degetele, străduindu-se să-şi aducă aminte, un prieten adevărat e o lumină în întuneric, Vivien.“

Vivien. Numele i-a produs o reacție stranie, s-a simțit năpădită de fierbințeală, urmată de un val de gheață şi şi-a simțit pulsul zbătându-i-se în tâmple. I-au trecut prin minte un şir de imagini năucitoare: un tăiş lucios, chipul speriat al mamei, panglica roşie desfăcută. Amintiri vechi, amintiri urâte, pe care numele acelei femei le scosese la iveală.

— Vivien? a repetat ea prea tare. Cine o fi Vivien?

Rose şi-a ridicat ochii surprinsă, dar răspunsul ei s-a pierdut în vâlva pe care a stârnit-o Iris, năvălind pe uşă, cu tichetul de parcare în mână. Ambele surori şi-au concentrat atenția asupra ei, fără să bage de seamă că, auzind numele lui Vivien, Dorothy a tras brusc aer în piept, cu o grimasă de durere intensă. Dar, când cele trei surori Nicolson s-au apropiat de patul mamei lor, Dorothy dormea liniştită, fără ca trăsăturile chipului ei să dea de bănuit că-şi lăsase trupul sleit şi fiicele îngrijorate în spital, refugiindu-se înapoi în timp, în noaptea întunecată a anului 1941.

3
Londra, mai 1941

Dorothy Smitham a coborât în fugă scările, luându-şi grăbită la revedere de la doamna White, pe când îşi trăgea haina pe ea. Proprietăreasa a clipit mirată pe sub lentilele groase când a văzut-o, dornică să-i împărtăşească lista nesfârşită a comentariilor despre ciudăţeniile chiriaşilor ei, dar Dolly nu s-a oprit. A încetinit pasul doar în dreptul oglinzii din hol, ca să-şi ciupească un pic obrajii, să capete puţină culoare. Mulţumită de înfăţişarea ei, a deschis uşa şi s-a avântat afară, în bezna camuflajului. Se grăbea foarte tare, nu avea chef să se înfrunte cu gărzile, Jimmy ajunsese probabil la restaurant şi nu-i plăcea să-l facă să o aştepte. Aveau atâtea de vorbit: ce să ia cu ei, ce vor face după ce vor ajunge acolo, când se vor decide să plece…

Dolly a zâmbit nerăbdătoare, afundându-şi mâna în buzunar să mângâie cu vârful degetelor figurina sculptată. O văzuse zilele trecute într-o vitrină a unui magazin de amanet. Ştia prea bine că era un fleac, dar o făcuse să se gândească la el, şi, acum când Londra se prăbuşea în jurul lor, era important să spui cuiva cât de mult înseamnă pentru tine. Dolly de-abia aştepta să i-o dea, îşi închipuia chipul lui când o să o vadă, cum o să zâmbească, o să întindă braţele spre ea şi-o să-i spună cât de mult o iubeşte. Figurina de lemn cu micuţul domn Punch[8] poate că nu însemna mare lucru, dar era perfectă; lui Jimmy îi plăcuse întotdeauna marea, amândurora le plăcea.

8. Mr Punch – personaj comic din teatrul popular englez de păpuşi *Punch and Judy*, asemănător cu *Vasilache şi Mărioara*.

— Vă rog să mă scuzaţi, s-a auzit pe neaşteptate o voce de femeie.

— Da? a răspuns Dolly, surprinsă de propria ei voce.

Probabil că femeia o văzuse în lumina ce se strecurase iute afară când deschisese uşa.

— Vă rog să-mi daţi o mână de ajutor, caut numărul 24.

În ciuda imposibilităţii de a fi văzută în camuflaj, Dolly a arătat cu mâna spre uşa din spatele ei:

— Aveţi noroc, e chiar aici. Dar nu sunt camere libere deocamdată, poate c-o să se elibereze în curând.

Se gândea la camera ei, dacă ar fi putut s-o numească astfel. Şi-a scos o ţigară şi a aprins chibritul.

— Dolly?

S-a căznit să vadă prin beznă, o auzea pe posesoarea vocii mişcându-se iute spre ea.

— A, tu erai, slavă Domnului! Eu sunt, Dolly! Sunt…

— Vivien?

I-a recunoscut vocea pe dată, i-o ştia atât de bine, dar avea totuşi ceva diferit în ea.

— Credeam că nu te mai găsesc, că am venit prea târziu.

— Prea târziu pentru ce? a întrebat Dolly nedumerită, căci nu vorbiseră să se întâlnească în seara aceea. Ce s-a întâmplat?

— Nimic… a spus Vivien cu un râs metalic, enervant, care îi dădea fiori. Adică o mulţime de…

— Ai băut ceva?

Dolly nu o mai văzuse pe Vivien purtându-se aşa, fără eleganţa ei obişnuită şi stăpânirea perfectă de sine.

Cealaltă femeie nu i-a răspuns. Pisica vecinilor a sărit cu o bufnitură de pe zidul din apropiere drept pe cuşca iepurilor doamnei White. Vivien a tresărit şi i-a spus în şoaptă:

— Trebuie să vorbim… *repede*!

Dolly a tras adânc din țigară. I-ar fi plăcut să stea de vorbă amândouă, să-şi descarce sufletele, dar nu acum, în seara asta. De-abia aştepta să plece.

— Nu pot… tocmai plecam.

— Dolly, *te implor*!

Dolly şi-a vârât mâna în buzunar şi a atins figurina de lemn, probabil că Jimmy era deja acolo, întrebându-se de ce nu a ajuns şi ea, uitându-se spre uşă ori de câte ori se deschidea, aşteptându-se să o vadă intrând. Nu-i plăcea să-l facă să aştepte, mai ales acum. Dar uite că a apărut Vivien la ea acasă, atât de speriată, uitându-se mereu înapoi, rugându-se de ea să stea de vorbă despre ceva important… Dolly a trebuit să accepte, oftând, nu avea cum să o lase pe Vivien acolo, în drum, atât de speriată.

S-a gândit că Jimmy va înțelege, căci ajunsese şi el să o îndrăgească. Şi-atunci a luat hotărârea ce se va dovedi fatală pentru amândouă.

— Haide, a spus, stingându-şi țigara şi apucând-o uşor pe Vivien de brațul plăpând. Să mergem înăuntru.

*

În timp ce urcau scările, Dolly se gândea că s-ar putea ca Vivien să fi venit să-şi ceară scuze. Altfel cum s-ar fi explicat nervozitatea ei, lipsa stăpânirii de sine? Ținând cont de averea şi de clasa ei socială, Vivien nu era genul care să-şi ceară scuze. Şi asta o stânjenea teribil pe Dolly. Din partea ei, întâmplarea aceea neplăcută aparținea trecutului şi ar fi preferat să nu mai vorbească depre ea.

Au ajuns la capătul coridorului şi Dolly a descuiat uşa. A răsucit comutatorul, iar becul fără abajur a răspândit o lumină palidă, dând la iveală patul îngust, dulapul micuț, chiuveta crăpată cu robinetul care picura. Dolly s-a simțit stânjenită gândindu-se ce o fi zicând Vivien în sinea ei, ce ponosită i s-o fi părând în comparație cu locuința ei, acea casă splendidă din Campden Grove cu candelabre de cristal şi cuverturi din piele de zebră.

Şi-a scos haina şi s-a întors să şi-o agațe în cuiul de pe uşă.

— Îmi pare rău că e aşa de cald aici, a spus ea străduindu-se să pară relaxată, nu am geamuri, dar nu-i nici o pagubă, că e mai uşor cu camuflajul, dar nu prea ajută la aerisire.

Încerca să glumească, sperând să mai destindă atmosfera, să-şi recapete buna dispoziție, dar nu reuşea. Nu se putea gândi la altceva decât că Vivien stătea în picioare, în spatele ei, căutând ceva pe care să se aşeze.

— Nici scaun nu am.

La început îşi pusese în gând să facă rost de ceva pe care să se poată sta, dar, în vremurile acestea atât de grele, ea şi cu Jimmy hotărâseră să pună deoparte orice bănuț, aşa că se putea descurca şi fără scaune.

S-a întors spre Vivien şi când i-a văzut chipul a uitat de tot.

— Doamne, Dumnezeule! a exclamat ea, când a dat cu ochii de obrazul ei învinețit. Ce-ai pățit?

— Nimic, a răspus Vivien, fluturându-şi nerăbdătoare mâna şi plimbându-se de colo-colo. M-am lovit din greşeală de un felinar, aşa-mi trebuie, că mă grăbesc prosteşte!

Asta era adevărat, Vivien mergea întotdeauna foarte repede. Aşa era felul ei şi lui Dolly chiar îi plăcea cum doamna aceasta atât de rafinată şi elegantă dădea buzna cu mersul ei copilăresc. Dar în seara aceasta era altceva. Hainele nu-i mai erau asortate ca de obicei, avea ciorapii rupți şi părul răvăşit…

— Haide, a îmbiat-o Dolly, conducând-o spre pat, bucuroasă că îl făcuse cu mare grijă în dimineața

aceea. Haide, stai jos.

În clipa aceea s-a pornit sirena care anunța un nou raid aerian şi Dolly a blestemat în gând. Asta îi mai lipsea. Adăpostul era cumplit: înghesuiți cu toții ca sardelele, aşternuturile umede, duhoarea insuportabilă, istericalele doamnei White, şi cu Vivien în halul ăsta…

— Las-o să sune, a spus Vivien de parcă ar fi ghicit la ce se gândea. Stai aici, e mult mai important ce am să-ți spun, a continuat ea pe un ton poruncitor, redevenind stăpâna deprinsă să dea ordine.

Mai important decât să ajungă în adăpost? Lui Dolly i-a sărit inima în piept.

— E vorba de bani? a întrebat ea în şoaptă. Îi vrei înapoi?

— Nu, lasă asta!

Sunetul sirenei era asurzitor şi-i stârnea o groază pe care nu şi-o putea stăpâni. Îi era frică, fără să ştie exact de ce anume. Nu voia să fie acolo, nici măcar cu Vivien. Ar fi vrut să o ia la fugă pe străzile întunecate către locul în care ştia că o aşteaptă Jimmy.

— Eu şi cu Jimmy… a început ea, dar Vivien a întrerupt-o.

— A, da, a spus şi chipul i s-a luminat de parcă şi-ar fi adus aminte de ceva. Da, Jimmy!

Dolly a clătinat din cap, nedumerită. Ce putea fi cu Jimmy? Nu înțelegea nimic de la Vivien. Poate ar fi fost mai bine să o ia cu ea, ar fi putut să se strecoare printre lumea care fugea către adăpost şi să meargă amândouă la Jimmy, el ar fi ştiut ce să facă.

— Jimmy! a strigat Vivien din nou, Dolly, Jimmy s-a dus…

Sirena a început să răsune chiar atunci, acoperindu-i glasul. Dolly aştepta ca Vivien să spună ceva mai departe, dar s-a auzit o bătaie puternică în uşă.

— Doll, eşti aici? Noi ne ducem în adăpost!

Era Judith, una dintre chiriaşe, care venise în fugă de sus. Dolly nu a răspuns şi nici ea, nici Vivien nu s-au clintit. A aşteptat să se îndepărteze paşii pe coridor şi s-a dus să se aşeze lângă Vivien.

— Nu, le încurci tu, a spus ea iute, l-am văzut chiar ieri şi mă întâlnesc cu el chiar acum, în seara asta. Plecăm împreună, n-avea cum să plece fără mine…

Ar mai fi avut multe de spus, dar s-a oprit. Ceva din privirea lui Vivien îi strecura o undă de îndoială, şubrezindu-i încrederea. A dibuit o țigară din poşetă şi şi-a aprins-o cu degete tremurătoare.

Vivien a început să vorbească şi, în timp ce primul bombardier se făcea auzit deasupra casei, Dolly începea să se întrebe dacă nu cumva cealaltă femeie avea dreptate. Părea de necrezut, dar tonul imperativ al vocii, comportamentul ciudat şi lucrurile pe care le spunea acum… Dolly simțea că amețeşte, era prea cald acolo şi abia putea să-şi mai stăpânească respirația.

Trăgea cu nesaț din țigară şi unele părți din povestea lui Vivien se amestecau cu gândurile ei care o luaseră razna. Undeva prin apropiere a căzut o bombă, un şuierat pătrunzător a umplut camera, lovindu-i timpanele şi zburlindu-i părul pe ceafă. Fusese o vreme când îi plăcea să se afle pe stradă în timpul bombardamentului – i se părea că e palpitant, nicidecum înspăimântător. Dar acum nu mai era o fetiță fără minte şi zilele acelea lipsite de griji trecuseră de mult. Şi-a aruncat ochii spre uşă, dorindu-şi ca Vivien să se oprească. Ar fi mai bine să se ducă în adăpost sau la Jimmy, n-ar trebui să stea aici. Îi venea să fugă, să se ascundă, ar fi vrut să se facă nevăzută.

Dar, pe măsură ce panica lui Dolly creştea, Vivien părea să se calmeze. Vorbea tot mai rar şi mai încet, încât Dolly abia o auzea, despre o scrisoare şi o fotografie, despre oameni răi şi periculoşi, care au pornit pe urmele lui Jimmy. Planul eşuase, spunea Vivien, el se simțise umilit, Jimmy nu putuse să ajungă la restaurant, îl aşteptase, dar el nu venise şi atunci îşi dăduse seama că a dispărut cu adevărat.

Şi, dintr-odată, fragmentele disparate s-au aşezat laolaltă şi Dolly a înțeles.

— E vina mea, a şoptit ea. Dar nu-mi dau seama cum a fost cu putinţă… fotografia… ne înţeleseserăm să nu… nu mai era nevoie…

Cealaltă femei ştia despre ce e vorba, schimbaseră planul din pricina lui Vivien. Dolly a întins mâna spre ea.

— N-am vrut să se întâmple aşa ceva, şi-acum Jimmy…

— Ascultă-mă, a spus Vivien clătinând din cap, cu chipul răvăşit de milă, e foarte important să mă asculţi. Ei ştiu unde stai şi o să vină după tine.

Lui Dolly nu-i venea să creadă, era înspăimântată. Lacrimile i se scurgeau pe obraji.

— E vina mea, s-a pomenit spunând din nou. E doar vina mea.

— Dolly, te rog, a strigat Vivien, căci se auzeau alte avioane tot mai tare, sunt şi eu la fel de vinovată ca tine! Dar asta nu mai contează acum. O să vină şi după tine. Sunt pe drum chiar acum, de aceea am venit…

— Dar eu…

— Trebuie să fugi din Londra chiar acum şi să nu te mai întorci niciodată. Te vor căuta peste tot, mereu…

O nouă explozie a zgâlţâit clădirea din toate încheieturile, alte bombe cădeau tot mai aproape şi, deşi nu avea nici o fereastră, o lumină ciudată a inundat camera, mult mai strălucitoare decât cea a becului chior ce se legăna din tavan.

— Nu ai rude la care te-ai putea duce?

Dolly a clătinat din cap şi i-a trecut prin minte imaginea familiei ei: mama şi tata, şi bietul ei frăţior, şi viaţa lor de demult. S-a auzit din nou şuieratul unei bombe şi răpăitul unei mitraliere din preajmă.

— Nici prieteni? a strigat Vivien ca să acopere zgomotul.

Dolly a clătinat din nou din cap. Nu-i mai rămăsese nimeni pe care să se poată bizui, nimeni în afară de Vivien şi Jimmy.

— Nu te-ai putea duce într-altă parte?

O altă bombă i-a acoperit vorbele, iar explozia a fost atât de puternică, încât abia şi-a dat seama ce mai spunea Vivien.

— Haide, Dolly, gândeşte-te bine!

Şi-a închis ochii, mirosea a ars, probabil că ceva luase foc undeva prin apropiere, ofiţerii de la paza antiaeriană sigur dădeau fuga să stingă incendiul cu pompele. Auzea pe cineva ţipând şi se căznea să-şi ţină privirile aţintite să vadă mai bine. Gândurile i se risipeau ca bucăţile de dărâmături, mintea i se înceţoşa, nu mai vedea nimic. Podeaua i se frângea sub picioare, aerul devenea irespirabil.

— Dolly?

Se auzeau acum şi avioane de luptă, nu numai bombardiere, şi Dolly îşi închipuia că se afla pe acoperişul casei din Campden Grove, privindu-le cum plonjau şi se ridicau pe cer, lăsând în urmă luminile verzi ale trasoarelor şi flăcările incendiilor din depărtare. Ce grozav i se păruse atunci!

Îşi amintea de seara aceea petrecută cu Jimmy la Clubul 400 când dansaseră şi râseseră şi se întorseseră acasă, doar ei doi printre bombe. Ce n-ar fi dat să se întoarcă la momentul acela, să stea unul lângă altul, şuşotind pe întuneric, în timp ce bombele cădeau în jur, să facă planuri de viitor: copiii, casa de la fermă, malul mării. Malul mării…

— Am făcut cerere pentru o slujbă, şi-a amintit ea dintr-odată, ridicând capul. Acum câteva săptămâni, Jimmy a găsit-o.

Scrisoarea de la doamna Nicolson, de la pensiunea Marea Albastră, se afla pe măsuţa de lângă pat, şi

Dolly a apucat-o grăbită, întinzându-i-o lui Vivien.

— Da, e perfect, a spus Vivien, citind oferta, acolo trebuie să te duci.

— Dar nu vreau să merg singură. Noi…

— Dolly…

— Trebuia să mergem *împreună*. Nu trebuia să iasă aşa. Trebuia să mă aştepte, a izbucnit ea în plâns.

Vivien şi-a întins brațele spre ea, dar amândouă au pornit în acelaşi timp, izbindu-se una de alta. Vivien nu şi-a cerut scuze, chipul îi era împietrit. Dolly îşi dădea seama că îi era şi ei frică, dar îşi ascundea teama, aşa cum ar fi făcut o soră mai mare, vorbindu-i cu tonul blând, dar foarte ferm de care chiar avea nevoie în clipa aceea:

— Dorothy Smitham, trebuie să pleci imediat din Londra, cât mai repede!

— Nu pot.

— *Eu ştiu* că poți! Eşti o luptătoare.

— Dar Jimmy…

O altă bombă a căzut şuierând şi a explodat în apropiere. Dolly a scos un țipăt îngrozit.

— Ajunge!

Vivien i-a luat fața în mâini şi de data asta n-a mai durut-o deloc. Ochii îi erau plini de blândețe.

— Ştiu că îl iubeşti pe Jimmy, şi el te iubeşte la fel, Doamne, ştiu asta prea bine. Dar trebuie să mă asculți.

Avea ceva atât de liniştitor în privire, că a făcut-o să nu mai audă zgomotul avioanelor şi nici zăngănitul mitralierelor, alungându-i gândurile îngrozitoare despre clădiri şi oameni făcuți praf şi pulbere. S-au ghemuit una lângă alta şi Dolly a luat aminte la ce îi spunea Vivien:

— Du-te la gară în seara asta şi cumpără-ți bilet. N-ai încotro…

O bombă a căzut undeva pe aproape cu un zgomot asurzitor şi Vivien s-a oprit o clipă, după care a continuat iute:

— Urcă-te în tren şi mergi până la capătul liniei, fără să te mai uiți înapoi. Ia-ți slujba aia şi vezi-ți de viața ta!

Viața ei… tocmai asta tot plănuiseră ea şi cu Jimmy, despre viitor, casa de la fermă, copiii neastâmpărați şi găinile zburdalnice… Lacrimile îi scăldau obrazul.

— Trebuie să pleci, Dolly! i-a strigat Vivien, plângând, ştiind că şi ei avea să-i fie dor de Dolly. Nu pierde ocazia asta, e o nouă şansă, după toate câte ți s-au întâmplat, după câte ai pierdut…

Şi-n clipa aceea Dolly şi-a dat seama că, oricât de greu îi era să accepte, Vivien avea dreptate, trebuia să plece. O parte a sufletului ei ar fi vrut să urle, să se facă ghem şi să bocească pentru tot ce nu-i ieşise în viață aşa cum îşi dorise, dar nu avea să facă asta. Dolly era o luptătoare, aşa spusese şi Vivien, şi ea ştia ce vorbeşte – doar trecuse peste greutățile de la început şi îşi făcuse o viață nouă. Şi, dacă Vivien a putut face asta, Dolly de ce n-ar fi putut? Suferise prea mult, dar tot mai avea de ce să trăiască, va găsi alte motive să-şi ducă viața mai departe. Acum era momentul să fie curajoasă, să fie mai bună ca oricând. Făcuse lucruri de care îi era ruşine să-şi amintească, visele înfumurate fuseseră doar iluzii prosteşti, i se scurseseră ca cenuşa printre degete, dar oricine merita o a doua şansă, să fie iertat, chiar şi ea, aşa spusese Vivien.

— Am să plec, a spus ea în timp ce tot mai multe bombe cădeau cu zgomot asurzitor, am să mă duc.

Becul a pâlpâit, dar nu s-a stins, s-a legănat agățat de firul din tavan, aruncând umbre mişcătoare pe pereți. Dolly a tras un geamantan micuț de sub pat, neluând în seamă zgomotul asurzitor de afară, fumul care se strecura înăuntru de la focul de pe stradă, ințepându-i şi încețoşându-i ochii.

Nu avea prea multe de luat, nu avusese niciodată prea multe lucruri. Ştia prea bine că nu va putea avea singurul lucru pe care şi l-ar fi dorit. Dolly a şovăit la gândul că va pleca fără Vivien, şi-a amintit ce îi scrisese pe volumul cu Peter Pan – „Un prieten adevărat e o lumină în întuneric“ – şi-au podidit-o din nou lacrimile.

Dar nu avea de ales, trebuia să plece. Viitorul i se arăta înainte: o nouă şansă, o nouă viață. N-avea altceva de făcut decât să profite. Să se ducă la malul mării, aşa cum plănuise, să înceapă o viață nouă.

Aproape că nu mai auzea avioanele de afară, bombele care cădeau şi răpăitul mitralierelor. Pământul se cutremura la fiecare explozie şi din tavan se cernea molozul. Lanțul de la uşă a zăngănit, dar Dolly nu a băgat de seamă. Geamantanul era gata, putea pleca.

S-a ridicat în picioare, a privit-o pe Vivien şi, în ciuda pornirii avântate, a întrebat-o şovăind:

— Dar tu ce-ai să faci?

Pentru o clipă i-a trecut prin cap că ar fi putut pleca împreună, că poate Vivien ar fi vrut să vină cu ea. Era ciudat, dar părea a fi rezolvarea cea mai potrivită, singurul lucru pe care îl puteau face – fiecare îşi jucase rolul şi, dacă ele nu s-ar fi întâlnit, nimic din toate acestea nu s-ar fi întâmplat.

Era o prostie, de bună seamă Vivien nu avea nevoie de o a doua şansă. Ea avea tot ce-şi putea dori chiar aici: o casă minunată, avere, frumusețe… Vivien i-a întins scrisoarea cu oferta doamnei Nicolson şi şi-a luat rămas-bun cu ochii înlăcrimați. Ştiau amândouă că se vedeau pentru ultima oară.

— Nu-ți face griji pentru mine, i-a spus Vivien pe când un bombardier huruia deasupra casei, o să mă descurc. Mă duc acasă.

Apucând scrisoarea şi dând din cap cu hotărâre, Dolly s-a avântat spre noua ei viață, pregătită să-şi înfrunte viitorul, fără să-şi închipuie ce i-ar putea aduce.

4
Suffolk, 2011

Surorile Nicolson au plecat de la spital cu maşina lui Iris. Deşi era cea mai mare şi se bucura de obicei de dreptul de a sta pe scaunul din față, Laurel s-a aşezat pe bancheta din spate plină de păr de câine. La faptul că era mai în vârstă decât surorile ei se adăuga faima ei de artistă şi nu se cuvenea să le facă să creadă că i se suise la cap. Oricum prefera să stea în spate. Scutită de obligația de a face conversație, putea să se afunde în propriile gânduri.

Ploaia se oprise şi ieşise soarele. Laurel murea de nerăbdare să o întrebe pe Rose despre Vivien… Mai auzise numele acela cândva, era sigură, şi, mai mult decât atât, ştia că avea cumva legătură cu întâmplarea aceea îngrozitoare din 1961, dar şi-a ținut gura. Odată stârnită, curiozitatea lui Iris putea deveni sufocantă şi Laurel nu era în stare să facă față unui interogatoriu. În timp ce surorile ei vorbeau despre lucruri neînsemnate, ea privea cum se perindă câmpurile pe lângă care treceau. Deşi geamurile erau închise, parcă simțea mireasma fânului proaspăt cosit şi strigătul stăncuțelor. Peisajele din copilărie sunt întotdeauna cele mai vii. Indiferent unde s-ar fi aflat sau cum ar fi arătat, acele privelişti şi sunete se înregistrau diferit de cele întâlnite mai târziu. Făceau parte din tine, nu puteai scăpa de ele.

Dând la o parte ultimii cincizeci de ani, Laurel se şi vedea zburând pe lângă tufele de pe marginea drumului pe bicicleta ei verde Malvern Star, cu una din surori aşezată pe ghidon. Cu pielea arsă de soare, cu puful blond pe picioare, cu genunchii zgâriați. Trecuse atâta timp. Parcă a fost ieri.

— O să se dea la televizor?

Laurel şi-a ridicat privirea şi-a văzut-o pe Iris clipind curioasă în oglinda retrovizoare.

— Ce-ai spus?
— Interviul… ăla din cauza căruia n-ai putut veni?
— A, da… De fapt, e o serie de interviuri. Mai am de filmat doar unul luni.
— Da, spunea Rose că trebuie să te întorci la Londra mai iute. Se dă la televizor?
Laurel a scos un sunet de încuviințare.
— Da, e un fel de biografie filmată, de vreo oră şi ceva, cu interviuri ale altora… regizori, actori cu care am lucrat, amestecate cu secvențe din filmări mai vechi, amintiri din copilărie…
— Auzi, Rose? s-a repezit Iris, îndreptându-se mai bine pe scaun, ca să se strâmbe la Laurel în oglinda retrovizoare. Chestii din copilărie… Ți-aş fi recunoscătoare dacă te-ai abține să scoți la iveală fotografii de familie în care eu sunt aproape dezbrăcată sau chiar goală puşcă.
— Ce păcat! a spus Laurel, scuturându-şi un fir de păr de pe pantalonii ei negri. Am să rămân fără materialul cel mai bun. Ce-o să-mi mai rămână de vorbit?
— Ei, lasă, doar să îndrepte o cameră de luat vederi spre tine, că găseşti tu ceva de zis.
Laurel abia şi-a stăpânit un zâmbet. De o vreme, lumea o trata cu atâta respect, că era de-a dreptul minunat să te cerți cu un expert.
Dar Rose, căreia întotdeauna îi plăcuse buna înțelegere, începuse să-şi piardă răbdarea.
— Ia uitați-vă! a spus, arătând cu amândouă mâinile spre un loc viran de la marginea oraşului. Acolo o să construiască un nou hipermarket. Vă închipuiți? De parcă nu ne ajungeau celelalte trei!
— Ei, asta mai lipsea…
Supărarea lui Iris fiind îndreptată cu atâta grijă în altă parte, Laurel a putut să se relaxeze şi să se uite din nou pe geam. Au străbătut oraşul, ținând-o drept pe High Street, până când s-a prefăcut într-o uliță şerpuitoare de țară. Totul îi era atât de cunoscut, că ar fi putut închide ochii şi spune exact unde se află. Conversația surorilor din față a încetat, copacii de pe marginea aleii s-au îndesit, până când Iris a semnalizat şi-au luat-o pe aleea din dreptul indicatorului „Greenacres Farm“.

*

Casa se ridica pe culmea dealului, cu fața spre poiană, aşa cum fusese întotdeauna. Cum e şi firesc, casele au obiceiul să rămână pe loc. Iris a parcat maşina în locul neted unde stătuse vechiul Morris Minor al tatei până când mama se învoise să-l vândă în cele din urmă.
— Streşinile alea s-au cam dărăpănat, a spus ea.
— Fac să arate casa şi mai tristă, nu ți se pare? a încuviințat Rose. Haideți să vă arăt pe unde a mai curs apa în ultima vreme.
Laurel a închis portiera, dar nu s-a dus după surorile ei. Şi-a vârât mâinile în buzunare şi şi-a îndreptat spatele, scrutând peisajul de la grădină la hornurile crăpate şi la tot ce se afla între ele. Balustrada peste care o treceau pe Daphne ca să o pună în coşuleț, balconul de care atârnau draperiile vechi din dormitor ca să închipuie o scenă, camera din pod unde Laurel învățase să fumeze.
Şi-atunci i-a venit în gând că şi casa o recunoştea. Laurel nu era o fire romantică, dar sentimentul acesta era atât de puternic, încât pentru o clipă nu i-a fost greu să creadă că acea combinație de scânduri de lemn şi cărămizi roşii ale hornurilor, de țigle decolorate şi ferestruici în unghiuri ascuțite era capabilă să-şi aducă aminte. Simțea cum o priveşte prin fiecare ochi de geam, străduindu-se să potrivească imaginea acestei femei vârstnice îmbrăcate în costum elegant cu cea a adolescentei care ofta dinaintea fotografiilor lui James Dean. Oare ce părere o fi având despre ce s-a ales de ea?

O prostie, desigur… Casele nu se gândesc la nimic, nu-şi aduc aminte de oameni şi de nimic. Ea şi-a amintit despre casă, şi nu invers. Doar fusese singurul ei cămin de când avea doi ani şi trăise acolo până la şaptesprezece ani. Trecuse, într-adevăr ceva timp de când nu mai venise – în ciuda vizitelor destul de regulate la spital, nu ştia cum se făcuse că nu găsise timp să meargă până la Greenacres, dar aşa era viața, ocupată. Laurel şi-a aruncat privirea spre căsuța din copac. A avut ea grijă să-şi facă mereu de lucru.

— Doar n-a trecut atâta timp de când n-ai mai fost aici ca să uiți pe unde e uşa! i-a strigat Iris din hol, intrând în casă. Să nu-mi spui că aştepți valetul să-ți care bagajul, i s-a mai auzit vocea.

Laurel a dat ochii peste cap ca o adolescentă, şi-a ridicat geamantanul şi s-a îndreptat spre casă, păşind pe aceeaşi potecă pietruită pe care o descoperise mama ei într-o zi însorită de vară cu peste şaizeci de ani în urmă…

*

Din prima clipă când a dat cu ochii de ea, Dorothy Nicolson a văzut casa Greenacres drept locul ideal pentru a-şi creşte copiii. Nici nu se punea problema să caute vreo casă. Războiul se terminase abia de câțiva ani, bani nu aveau deloc şi soacra ei acceptase cu bunăvoință să le închirieze o cameră în pensiunea ei în schimbul aceloraşi servicii, bineînțeles, că doar nu era o instituție de binefacere! Dorothy şi Stephen ieşiseră doar la un picnic.

Era una dintre puținele zile libere la mijlocul lui iulie şi mama lui Stephen se oferise să aibă grijă de micuța Laurel, ceea ce nu-i stătea în fire. Se sculseră în zori, aruncaseră o pătură şi un coş cu merinde pe bancheta din spate şi porniseră spre vest în maşinuța Morris Minor fără alte gânduri decât să se piardă pe vreo uliță de țară. Ceea ce au şi făcut o bună bucată de vreme – ea, cu mâna pe piciorul lui, el cuprinzându-i umerii cu brațul, lăsând aerul cald să intre prin geamurile deschise – şi-ar fi mers aşa mult şi bine dacă nu ar fi avut o pană de cauciuc.

Au oprit pe marginea drumului să vadă ce s-a întâmplat. Era foarte clar: un cui cât toate zilele împunsese cauciucul.

Erau tineri şi foarte îndrăgostiți şi nu li se întâmpla mereu să aibă timp să fie împreună, aşa că nu era chiar totul pierdut. În timp ce soțul ei repara cauciucul, Dorothy a pornit-o pe coama plină de iarbă a dealului să caute un loc neted unde să întindă pătura. Şi-aşa s-a făcut că a dat cu ochii de casa de la ferma Greenacres.

Asta nu era vreo închipuire de-a lui Laurel. Copiii Nicolson ştiau pe de rost povestea cumpărării casei Greenacres. Cu bătrânul fermier scărpinându-se nedumerit în creştet când Dorothy i-a bătut la uşă, cu păsările care se cuibăreau în şemineul din salon în timp ce el îşi bea ceaiul, cu găurile din podele acoperite cu scânduri ca nişte podețe. Dar, mai presus de orice, nimeni nu punea la îndoială convingerea mamei lor că trebuia să-şi ducă viața în locul acela.

Casa îi vorbise, iar ea o ascultase – le explicase ea de nenumărate ori – şi se pare că se înțeleseseră de minune. Greenacres se dovedea a fi fost asemenea unei bătrâne doamne impunătoare, un pic ofilită, desigur, cam şubredă, cum altfel? Dorothy îşi dădea seama că decăderea ei ascundea o măreție trecută. Casa avea mândria ei şi era singuratică, era genul de loc ce îşi trăgea forța din râsul copiilor şi din dragostea unei familii, din aroma fripturii de miel cu rozmarin care se cocea în cuptor. Avea mădulare zdravene şi era hotărâtă să privească mai degrabă înainte decât înapoi, să primească o nouă familie cu brațele deschise şi să crească odată cu ea, să învețe alte obiceiuri şi tradiții. Iar Laurel şi-a dat seama

abia acum că, vorbind despre casă, mama se descria de fapt pe sine.

*

Laurel şi-a şters picioarele pe preşul de la intrare şi a păşit înăuntru. Podeaua a scârţâit cu acelaşi sunet dintotdeauna, mobilele erau toate la locul lor, şi totuşi era ceva diferit. Aerul era greu şi se simțea un miros neobişnuit. Era firesc: de când intrase Dorothy în spital, casa fusese închisă. Rose venea să mai vadă ce era pe acolo doar când îi permiteau nepoții de care avea grijă, iar soțul ei, Phil, făcea şi el ce putea, dar nimic nu se compara cu o casă locuită permanent. Laurel se gândea, cutremurându-se, cât de tulburător era că prezența cuiva putea fi ştearsă atât de iute, cât de uşor civilizația putea lăsa loc sălbăticiei.

S-a străduit să-şi alunge tristețea şi şi-a alăturat, din obişnuință, bagajele în maldărul adunat sub masa din hol. Apoi s-a îndreptat, fără să se gândească prea mult, spre bucătărie. Era locul unde se făcuseră lecții, se lipiseră abțibilduri, se vărsaseră lacrimi pentru inimi zdrobite, primul loc spre care se îndreptau când intrau în casă. Rose şi Iris se aflau deja acolo.

Rose a răsucit întrerupătorul de lângă frigider şi circuitele electrice au început să zumzăie.

— Să facem nişte ceai? a întrebat ea, frecându-şi mâinile veselă.

— Nici nu se poate ceva mai bun! a exclamat Iris, scoțându-şi pantofii şi mişcându-şi degetele sub ciorapii negri, asemenea unei balerine nerăbdătoare.

— Am adus nişte vin, a spus Laurel.

— Atunci, nu se poate ceva mai bun decât vinul. Lasă ceaiul…

Şi-n timp ce Laurel s-a dus să ia sticla de vin din geamantan, Iris a scos pahare din bufet.

— Rose? a întrebat ea, ridicând un pahar şi clipind rapid pe deasupra ramelor gri, ovale ca ochii de pisică.

Iar ochii ei aveau aceeaşi culoare cenuşiu-închis ca şi părul tuns scurt.

— Ei, ştiu şi eu, a ezitat Rose, răsucindu-şi ceasul pe încheietura mâinii, e abia cinci.

— Haide, Rose dragă, a început Laurel, scotocind printr-un sertar plin cu tacâmuri uşor slinoase, în căutarea unui tirbuşon. E plin de antioxidanți, a urmat ea, scoțând tirbuşonul şi gesticulând spre ea cu degetele împreunate, e practic un aliment sănătos.

— Ei, bine, dacă ziceți voi…

Laurel a scos dopul şi a început să toarne vinul. Din obişnuință, a aliniat paharele să fie sigură că pune la fel în toate trei şi a zâmbit când şi-a dat seama cât de uşor poți să te întorci înapoi în copilărie. Oricum Iris va fi foarte mulțumită. Corectitudinea împărțelii poate fi importantă pentru frați, în general, dar este o obsesie a celor mijlocii. „Nu mai număra atâta, floricica mea“, îi spunea mama, „nimănui nu-i place o fetiță care vrea mereu să primească mai mult decât ceilalți“.

— Doar un strop, Lol, a spus Rose grijulie. Nu vreau să mi se urce la cap până soseşte Daphne.

— Asta înseamnă că a dat un semn? a întrebat Laurel, întinzându-i lui Iris paharul cel mai plin.

— Tocmai când plecam de la spital, nu v-am spus? Uite cum mă lasă memoria, zău aşa! O să ajungă pe la şase, dacă nu e prea aglomerat.

— Atunci, cred că ar fi cazul să văd ce pot face pentru cină, dacă vine aşa de repede, a spus Iris deschizând uşa cămării, sprijinindu-şi genunchiul pe un taburet ca să poată studia mai bine data expirării alimentelor. Dacă las în seama voastră, n-o să mâncăm decât ceai cu pâine prăjită.

— Haide că-ți dau şi eu o mână de ajutor, a spus Rose.

— Nu, nu-i nevoie, a protestat Iris, îndepărtând-o cu o fluturare a mâinii fără să-şi întoarcă măcar capul.

Rose i-a aruncat o privire lui Laurel, care i-a întins paharul de vin şi i-a făcut semn spre uşă. Nu avea nici un rost să se ciorovăiască acum. Aşa era regula în familie: Iris se sacrifica şi gătea întotdeauna, iar ceilalți o lăsau să se bucure de acest martiraj, căci aşa erau micile drăgălăşenii între surori.

— Ei bine atunci, dacă insişti… a pus capăt discuției Laurel, mai turnându-şi ceva vin.

*

În timp ce Rose a mers să vadă dacă mai trebuie ceva în dormitorul lui Daphne, Laurel s-a dus să-şi bea vinul afară. Aerul se împrospătase de ploaia căzută mai devreme şi ea a respirat adânc. A zărit leagănul din grădină şi s-a dus să se dea în el. Leagănul era un cadou din partea tuturor când mama împlinise optzeci de ani şi Dorothy a hotărât pe loc că trebuie să fie pus sub stejarul cel bătrân. Nimeni nu a mai îndrăznit să spună că erau şi alte locuri cu privelişti mult mai frumoase în grădina lor. Ce se vedea de sub stejar ar fi putut să nedumerească pe oricine, căci era doar o poiană goală, dar cei din familia Nicolson ştiau că locul nu era pustiu. Acolo, printre firele mlădioase de iarbă, era locul unde tatăl lor îşi dăduse sufletul.

Cât de lunecoasă e şi amintirea asta! Parcă se şi vedea tot în locul ăsta, în după-amiaza aceea, cu mâna la ochii ei nerăbdători de adolescentă, să se ferească de soare, aşteptând să-l zărească întorcându-se de la lucru, grăbită să-i alerge în întâmpinare, să-l apuce de braț şi să vină cu el înapoi spre casă. Îl vedea în gând cum păşea prin iarbă, cum se oprea să mai privească încă o dată soarele ce apunea, bucuros să vadă marginile rumenite ale norilor şi să spună, aşa cum făcea întotdeauna: „Seara, rumenirea norilor, bucuria ciobanilor!“, când trupul i-a înțepenit dintr-odată, şi-a dus mâna la inimă, s-a împiedicat şi-a căzut.

Dar nu fusese aşa. Când s-a întâmplat, ea era la capătul celălalt al lumii, avea cincizeci şi şase de ani, şi nu şaisprezece. Se dichisea pentru o gală de premiere la Los Angeles, întrebându-se dacă ea va fi singura a cărei față nu era ajustată de bisturiu sau rotunjită de o doză zdravănă de botox. Nu a aflat despre moartea tatălui ei decât mai târziu, când a citit un mesaj lăsat de Iris pe telefonul ei.

Dar văzuse un om căzând şi dându-şi sufletul acolo, într-o după-amiază pe când avea şaisprezece ani.

Laurel a scos un chibrit şi şi-a aprins o țigară, încruntându-se pe când băga cutia de chibrituri la loc în buzunar. Casa şi grădina mai erau încă luminate de soare, dar câmpurile de dincolo de poiană, aproape de pădure, începuseră să se întunece. Şi-a ridicat privirea printre barele de fier forjat ale leagănului spre locul unde se zărea printre frunze căsuța din copac. Scara era tot acolo, bucăți de lemn atârnau bătute în cuie pe trunchiul copacului, unele destul de scorojite de-acum. Un şirag de mărgele strălucitoare roz şi violet atârna de o treaptă a scării, pus probabil de vreunul dintre nepoții lui Rose.

Laurel coborâse cu mare băgare de seamă în ziua aceea.

A tras adânc din țigară, aducându-şi aminte. Era în căsuța din copac, îşi revenise din amețeală, respirând profund şi amintindu-şi pe loc de bărbatul acela, de cuțit şi de chipul îngrozit al mamei şi-apoi s-a târât până la capătul scării.

Când a ajuns jos, a rămas cu mâna agățată de treapta din dreptul, ochilor, sprijinindu-şi fruntea de scoarța aspră a copacului, simțindu-se în siguranță în nemişcarea clipei aceleia, neştiind încotro să se ducă şi ce să facă mai apoi. În mod ciudat, i-a dat prin cap să se îndrepte spre pârâu, la surorile şi frățiorul ei, la tata cu clarinetul şi cu zâmbetul lui nedumerit…

Şi poate tocmai atunci şi-a dat seama că nu-i mai aude deloc. Aşa că s-a îndreptat spre casă, ferindu-şi privirile şi călcând cu grijă cu tălpile goale pe pietrele fierbinți ale aleii. Pentru o clipă i s-a părut că zăreşte ceva mare şi alb lângă rondul de flori din grădină, ceva ce n-ar fi trebuit să fie acolo, dar şi-a plecat capul şi s-a uitat în altă parte, iuțind pasul, mânată de gândul copilăresc că, dacă nu se uită şi nu vede, poate ajunge în casă, trece pragul şi totul va fi ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat.

Era încă în stare de şoc, desigur, dar nu îşi dăduse seama. Era doar cuprinsă de un calm nefiresc, de parcă ar fi purtat o haină, o mantie fermecată care îi îngăduia să se izoleze de viața reală, ca un personaj desprins dintr-o poveste care soseşte şi găseşte întreg castelul adormit. Înainte de a intra, s-a aplecat să ridice cercul de pe jos.

În casă era neobişnuit de linişte. Soarele trecuse de partea cealaltă a casei şi era întuneric în hol. S-a oprit o clipă în prag să-şi obişnuiască privirea. Burlanele trosneau răcorindu-se, scoțând sunete ce întruchipau în mintea ei vara, vacanța, apusurile lungi şi calde cu fluturi rotindu-se în jurul lămpilor.

Şi-a ridicat privirile spre scara acoperită cu mochetă, bănuind că surorile ei nu erau în camerele de sus. Pendula din hol ticăia, măsurând trecerea secundelor, şi s-a întrebat dacă nu cumva plecaseră cu toții: mama, tata, până şi frățiorul cel mic, lăsând-o singură cu ce-o fi fost acolo, afară, sub cearşaful alb. Gândul ăsta îi dădea fiori pe şira spinării. Apoi a auzit o bufnitură dinspre camera de zi, şi-a întors capul şi l-a văzut pe tata în picioare, lângă şemineul fără foc. Stătea neobişnuit de țeapăn, cu o mână lăsată pe lângă corp şi cu cealaltă bătând în polița şemineului, spunând:

— Pentru numele lui Dumnezeu, nevasta mea a avut noroc că a scăpat cu viață!

De undeva, de după uşă, s-a auzit o voce bărbătească:

— Îmi dau seama de asta, domnule Nicolson, dar vă rog să țineți cont că noi ne facem doar meseria.

Laurel s-a apropiat tiptil, oprindu-se înainte de a ajunge în dreptul luminii ce ieşea din cameră prin uşa deschisă. Mama stătea în fotoliu, cu pruncul adormit în brațe. Laurel îi vedea profilul de înger, cu obrazul lipit strâns de umărul mamei.

În încăpere mai erau doi bărbați, unul chel, pe sofa, şi altul mai tânăr, lângă fereastră, care scria. Erau polițişti, şi-a dat ea seama. Sigur că erau polițişti. Se întâmplase ceva groaznic… cearşaful alb din grădina însorită.

— Îl cunoşteați, doamnă Nicolson? Era cineva pe care l-ați mai întâlnit şi altă dată? a întrebat bărbatul mai vârstnic. L-ați mai văzut vreodată, măcar de la distanță?

Mama lui Laurel nu a răspuns, sau cel puțin nu s-a auzit nimic. Şoptea ceva, cu gura proptită de capul copilului, buzele mişcându-i-se uşor peste părul lui ca un puf. Dar a răspuns tata cu voce tare în locul ei:

— Sigur că nu-l cunoştea. V-a mai spus că nu l-a văzut în viața ei. Dacă mă-ntrebați pe mine, ar trebui să comparați înfățişarea lui cu descrierea tipului ăluia din ziare, cel care atacă lumea la picnicuri.

— O să cercetăm toate indiciile, domnule Nicolson, să fiți sigur de asta! Dar până una, alta, avem un cadavru în grădina dumneavoastră şi doar mărturia soției dumneavoastră despre cum s-a întâmplat de a ajuns acolo.

— Omul ăla a atacat-o pe soția mea, s-a zburlit tata, a fost în legitimă apărare!

— Ați văzut asta cu ochii dumneavoastră, domnule Nicolson?

Din vocea polițistului mai în vârstă a răzbătut o nerăbdare care a speriat-o pe Laurel. A făcut un pas înapoi. Nimeni nu ştia că e acolo şi nici nu era nevoie să afle. Ar fi putut să se strecoare în sus pe scări, să păşească cu grijă peste scândura aceea a duşumelei care scârțâia şi să se bage în pat. Să-i lase să-şi vadă mai departe de maşinațiile ciudate ale lumii celor mari, să-i lase să dea de ea doar când vor fi terminat şi să-i spună că s-a rezolvat totul.

— V-am întrebat, domnule Nicolson, aţi fost acolo? Aţi văzut ce s-a întâmplat?

Dar se simţea atrasă de încăperea aceea, de lumina lămpii proiectată în holul întunecat, de tabloul acela ciudat, de tonul imperios din vocea tatei şi de vehemenţa lui. Iar ea avusese întotdeauna dorinţa de a se simţi inclusă, de a dori să ajute chiar când nu i-o cerea nimeni, de a refuza să doarmă de teamă să nu fie lăsată pe dinafară.

Era încă în stare de şoc. Nu putea să stea singură. Aşa că nu s-a putut stăpâni. A ieşi din culise şi-a păşit până în mijlocul scenei.

— L-am văzut eu, am fost acolo!

Tata şi-a ridicat ochii, surprins. A aruncat o privire iute spre soţia lui şi-apoi spre ea.

— Ajunge, Laurel, a spus el cu vocea schimbată, răguşită şi şuierată.

Toată lumea se uita spre ea: mama, tata, ceilalţi doi bărbaţi. Laurel îşi dădea seama că vorbele pe care le va rosti vor atârna greu. Aşa că a evitat privirea intensă a tatei şi a început să povestească:

— Omul ăla a apărut de după casă şi a încercat să-i smulgă copilul din braţe.

Încercase, nu-i aşa? Era sigură.

— Laurel… s-a încruntat tata către ea.

Dar ea a vorbit mai departe, ceva mai repede. (Şi de ce n-ar fi făcut-o? Nu mai era copil, să se furişeze în dormitor şi să aştepte ca oamenii mari să rezolve totul, era şi ea ca ei, avea un rol de jucat, era la fel de importantă.) Lumina a părut că se înteţeşte şi Laurel a întâlnit privirea poliţistului mai vârstnic.

— S-au luptat, omul ăla a atacat-o pe mama şi-apoi a… apoi a căzut pe jos.

Toţi amuţiseră. Laurel s-a uitat către mama, care nu mai vorbea în şoaptă cu pruncul, ci privea ţintă pe deasupra capului lui, undeva dincolo de umărul lui Laurel. Cineva făcuse ceai. Laurel avea să-şi amintească mereu amănuntul acesta. Cineva făcuse ceai, dar nimeni nu-l băuse. Ceştile stăteau neatinse pe măsuţele din jur, ba chiar şi pe pervazul ferestrei. Se auzea ticăitul ceasului din hol.

Bărbatul cu părul rar s-a foit pe canapea şi şi-a dres glasul.

— Laurel, aşa te cheamă, nu?

— Da, domnule.

Tata a răsuflat zgomotos, de parcă ar fi fost un balon dezumflat. A făcut semn cu mâna spre ea şi a spus, înfrânt parcă:

— E fiica mea cea mare.

Omul de pe canapea s-a uitat spre ea, iar buzele i s-au lărgit într-un zâmbet care nu i-a străbătut şi în privire.

— Cred c-ar fi bine să vii înăuntru, Laurel. Stai jos şi ia-o de la început. Spune-ne tot ce ai văzut.

5

Laurel i-a spus poliţistului adevărul. S-a aşezat cu grijă la celălalt capăt al canapelei, aşteptând încurajarea silită a tatei, şi a pornit să povestească ce făcuse în după-amiaza aceea. Tot ce văzuse, aşa cum se întâmplase. Stătea şi citea în căsuţa din copac şi l-a văzut pe omul acela apropiindu-se.

— Dar de ce l-ai urmărit? Avea ceva neobişnuit? a întrebat poliţistul, ale cărui voce şi chip nu lăsau să se întrevadă nimic.

Laurel s-a încruntat, străduindu-se să-şi amintească fiecare amănunt, să se dovedească un martor de nădejde. Da, credea că fusese ceva neobişnuit. Nu că ar fi alergat, ar fi strigat sau s-ar fi purtat în vreun

fel ciudat, dar părea totuşi… – şi aici şi-a ridicat ochii spre tavan, căutând să găsească cuvântul potrivit – părea *sinistru*. Şi a repetat cuvântul, mulțumită de găselnița ei. Era sinistru şi i se făcuse frică. Nu, n-ar fi putut spune de ce anume, dar îi fusese teamă.

Nu cumva credea că ceea ce se întâmplase mai apoi ar fi putut să-i deformeze prima impresie? Să facă ceva obişnuit să pară mai periculos decât era de fapt?

Nu, era sigură. Avea cu siguranță ceva înspăimântător.

Polițistul cel tânăr scria de zor în carnețelul lui. Laurel a respirat adânc. Nu îndrăznea să se uite la părinții ei, de teamă să nu se piardă cu firea.

— Şi, când a ajuns în dreptul casei, ce s-a întâmplat?

— S-a strecurat de după colț, mult mai încet decât ar fi făcut-o un musafir obişnuit, mergând tiptil, şi-apoi mama a ieşit cu băiețelul din casă.

— Îl ținea în brațe?

— Da.

— Mai avea şi altceva în mână?

— Da.

— Ce anume?

Laurel şi-a muşcat obrazul, amintindu-şi strălucirea tăişului.

— Ținea cuțitul de tăiat tort.

— Cum de l-ai recunoscut?

— Îl folosim doar la ocazii speciale. Are o panglică roşie legată de mâner.

Nimic nu s-a schimbat în atitudinea polițistului, deşi s-a oprit o clipă, înainte de a întreba mai departe.

— Şi-apoi ce s-a întâmplat?

Laurel era pregătită.

— Bărbatul s-a repezit la ei.

O mică îndoială nu-i dădea pace, ca o rază de soare ce acoperă un detaliu dintr-o fotografie, pe măsură ce povestea cum omul se repezise la copil. A şovăit o clipă, studiindu-şi genunchii, căznindu-se să reconstituie scena în minte. Şi-apoi a povestit mai departe. Omul a întins mâna spre Gerry, asta îşi amintea bine, era sigură că îşi întinsese mâinile spre el, să-l smulgă din brațele mamei. Şi-atunci mama l-a pus jos, în spate, să-l ferească. Atunci omul a dat să apuce cuțitul, şi-a urmat o luptă…

— Şi după aceea?

Stiloul polițistului celui tânăr scârțâia pe hârtie în timp ce-şi nota tot ce spusese ea până atunci. Sunetul era pătrunzător şi ei îi era cald, camera se încălzise peste măsură, de bună seamă. Se mira de ce tata nu deschisese o fereastră.

— Şi-atunci mama a lăsat cuțitul în jos, a spus ea înghițind în sec, cu gura uscată.

În casă era linişte, se auzea doar scârțâitul stiloului. Laurel vedea întreaga scenă limpede în minte: omul acela îngrozitor, cu chipul întunecat şi mâinile mari, apucând-o pe mama, încercând să-i facă rău, ca apoi să-l lovescă şi pe copilaş…

— Şi omul a căzut imediat?

Stiloul s-a oprit din scârțâit. Polițistul cel tânăr de lângă fereastră o privea pe deasupra carnețelului.

— Spune, a căzut imediat pe jos?

Laurel a dat din cap, şovăind.

— Cred că da.

— Doar crezi?

— Nu-mi mai aduc aminte nimic altceva. După aia am leşinat, cred. Mi-am revenit mai târziu, în căsuța din copac.

— Când s-a întâmplat asta?

— Chiar acum, de-aia am intrat acum în casă.

Polițistul mai vârstnic a tras aer în piept încet, cu destul zgomot, şi i-a dat drumul afară.

— Mai e şi altceva ce crezi că ar trebui să ştim? Ceva ce-ai auzit sau ai văzut? a întrebat el, trecându-şi palma peste creştetul pleşuv.

Avea ochii de un albastru deschis, aproape gri.

— Nu te grăbi, orice amănunt oricât de mic poate fi important.

Era ceva ce uitase, mai văzuse sau auzise şi altceva? Laurel s-a gândit îndelung înainte de a răspunde. Nu credea să mai fie şi altceva. Nu, asta fusese totul.

— Nimic altceva?

Spusese că nu mai era nimic. Tata îşi înfundase mâinile în buzunare şi o străpungea cu privirea pe sub sprâncene. Polițiştii s-au consultat iute din priviri, cel mai în vârstă a clătinat uşor din cap, iar cel tânăr şi-a închis carnetul. Interogatoriul luase sfârşit.

*

Ceva mai târziu, aşezată pe pervazul ferestrei din dormitorul ei, rozându-şi unghia de la degetul cel mare, Laurel îi privea pe cei trei bărbați ieşind pe poartă. Nu vorbeau prea mult, dar din când în când polițistul mai vârstnic părea că întreabă ceva şi tata îi răspunde, arătând spre diverse lucruri în zarea întunecată. Conversația lor ar fi putut fi despre orice, cum se ară pământul, vremea toridă, exploatarea tradițională a pământului din comitatul Suffolk, dar Laurel se îndoia că vorbeau despre aşa ceva.

Pe alee şi-a făcut apariția o camionetă huruind din toate încheieturile, iar polițistul mai tânăr i-a ieşit în întâmpinare, înaintând cu paşi mari prin iarba înaltă, arătând către casă. Un bărbat a coborât de la volan, a scos o targă din spatele camionetei. Cearşaful (care nu era chiar atât de alb, după cum îl vedea acum, pătat cu sânge care se înnegrise) flutura, purtat iute prin grădină. Au urcat targa la loc şi camioneta a plecat. Au plecat şi polițiştii şi tata a intrat în casă, închizând uşa de la intrare. A auzit-o trântindu-se prin podele. A auzit cum şi-a scos şi cizmele, întâi una, apoi pe cealaltă, şi-apoi a distins paşii picioarelor încălțate doar în şosete care se îndreptau spre mama, în salon.

Laurel a tras draperiile şi s-a întors cu spatele la geam. Polițiştii plecaseră. Spusese adevărul, descrisese cu precizie tot ce era în mintea ei, tot ce se întâmplase. Atunci de ce se simțea aşa? Ciudat şi copleşită de nesiguranță.

S-a ghemuit în pat cu palmele împreunate ca de rugăciune, strânse între genunchi. A închis ochii, dar i-a deschis iute la loc, să nu mai vadă străfulgerarea argintie, cearşaful alb, chipul mamei atunci când bărbatul acela a strigat-o pe nume.

Laurel a încremenit. Bărbatul ştia cum o cheamă pe mama. Asta nu-i spusese polițistului. El o întrebase dacă îşi mai aduce aminte şi altceva din ce văzuse sau auzise, iar ea spusese că nu mai e nimic. Dar uite că mai era, mai fusese ceva.

Uşa s-a deschis şi Laurel a sărit în capul oaselor, aşteptându-se parcă să îl vadă pe polițistul mai vârstnic, întors să o interogheze mai departe. Dar era doar tata, care venise să-i spună că se duce să le aducă pe surorile ei de la vecini. Pruncul fusese dus la culcare şi mama se odihnea. A mai şovăit o vreme în pragul uşii, lovind uşor cantul cu palma.

— Ne-am speriat cu toții în după-amiaza asta. A fost o spaimă mare.

Laurel şi-a muşcat buza, simțind cum din adâncul sufletului îi stă să izbucnească un suspin.

— Maică-ta e tare vitează.

Laurel a încuviințat din cap.

— E o luptătoare, ca şi tine. Te-ai descurcat bine cu polițiştii ăia.

— Mulțumesc, tăticule, a îngăimat ea, simțind cum o podidesc lacrimile.

— Polițiştii au spus că era probabil omul acela din ziar, cel care a făcut tot soiul de probleme pe malul râului. Descrierea se potriveşte… şi cine altcineva ar fi putut avea ceva cu mama?

Aşa se gândise şi ea. Când dăduse prima dată cu ochii de el, nu crezuse şi ea că ar fi putut fi omul acela din ziar? Laurel s-a simțit brusc uşurată.

— Uite ce-i, Lol, a început tata, vârându-şi mâinile în buzunare şi legănându-se un pic, ne-am sfătuit, mama şi cu mine, şi credem că ar fi bine să nu le spunem celor mici ce s-a întâmplat. N-ar înțelege. Dacă ar fi după mine, aş fi preferat să fi fost şi tu cât mai departe de-acolo, dar nu a fost să fie şi nu avem ce face.

— Îmi pare rău.

— N-are de ce să-ți pară rău. Nu a fost vina ta. Acum s-a sfârşit. A venit peste noi un om rău, dar totul e bine acum. Totul va fi în regulă de acum încolo.

Deşi nu era o întrebare, sunase ca şi cum ar fi fost şi Laurel a răspuns:

— Da, tată, totul va fi în regulă.

— Eşti o fată de ispravă, Laurel, a spus el, zâmbind într-o parte. Acum mă duc să le aduc acasă pe surorile tale. Şi ce s-a întâmplat o să rămână între noi, nu-i aşa, fata mea?

*

Şi aşa a şi fost, întâmplarea rămăsese marele secret în istoria familiei lor. Fetele nu aveau să afle, iar Gerry era oricum mult prea mic să îşi poată aminti, deşi se înşelau cu toții, după cum avea să iasă la iveală.

Surorile celelalte înțelegeau, de bună seamă, că se întâmplase ceva neobişnuit, căci fuseseră luate pe sus de la petrecere fără nici o explicație şi depuse înaintea televizorului Decca nou-nouț al vecinilor, iar părinții lor rămăseseră mohorâți săptămâni de-a rândul, doi polițişti începuseră să vină regulat şi se ferecau cu toții îndărătul uşilor închise şi vorbeau în şoaptă. Dar totul s-a limpezit când tata le-a spus despre omul acela fără adăpost care murise în poiană chiar de ziua lui Gerry. Era trist, dar astfel de lucruri se întâmplă uneori.

Între timp, Laurel a început să-şi roadă unghiile cu şi mai mult spor. Cercetările poliției s-au încheiat în câteva săptămâni, vârsta şi înfățişarea omului aceluia se potriveau cu descrierea celui care tulbura picnicurile, iar poliția a precizat că în astfel de cazuri nu era neobişnuit să apară şi violenţe, iar declarația lui Laurel, ca martor ocular, a dovedit că mama ei a acționat în legitimă apărare. O încercare dejucată de tâlhărie, o rezolvare norocoasă, nu era nimic de câştigat dacă ar mai fi apărut şi prin ziare. Din fericire, în vremurile acelea discreția era la mare preț, iar buna înțelegere putea muta un titlu de ziar de la pagina întâi la cea de-a treia. Cortina s-a lăsat, povestea s-a încheiat.

Şi totuşi nu a fost chiar aşa. În vreme ce viața familiei ei s-a reîntors la normal, viața lui Laurel a rămas încremenită. Sentimentul că era diferită de ceilalți frați i s-a accentuat şi a devenit neobişnuit de agitată. Îi reveneau mereu în minte întâmplarea şi rolul pe care îl avusese în cercetările poliției, iar

lucrurile pe care le spusese şi, mai rău chiar, cele pe care nu le spusese îi accentuau panica atât de tare, încât simţea că se sufocă. Indiferent unde se afla la Greenacres – în casă sau în grădină – se simţea prizonieră a ceea ce văzuse şi făcuse. Nu putea scăpa de amintiri care deveneau şi mai obsedante, căci întâmplarea care le produsese era complet inexplicabilă.

Când a dat examen la actorie şi a reuşit, Laurel nu a luat în seamă rugăminţile părinţilor de a rămâne acasă, de a amâna cu un an ca să-şi poată da bacalaureatul, să se gândească la surorile ei, la frăţiorul pe care îl iubea mai presus decât orice. Şi-a făcut bagajele, luându-şi cât mai puţine lucruri, şi-a plecat fără să se uite îndărăt. Viaţa ei a luat o turnură neaşteptată, la fel ca o giruetă care se răsuceşte pe timp de furtună neaşteptată.

*

Laurel a sorbit ultimele picături de vin, uitându-se la cele două ciori care zburau jos, deasupra poienii tatei. Părea că cineva răsucise întrerupătorul de la lumina zilei şi întunericul se lăsa treptat. Toţi actorii au cuvinte preferate şi „amurg“ era unul dintre favoritele ei. Era o plăcere să-l pronunţi, să simţi cum se lasă întunericul şi împrejmuirea inerentă ce răzbate din sunetele lui şi totuşi era atât de aproape de „rug“, că parcă o parte din strălucirea acestuia se răsfrângea şi asupra lui.

Era acea parte a zilei pe care o asocia îndeosebi cu copilăria, cu viaţa ei dinainte de a pleca la Londra: întoarcerea tatei acasă după o zi petrecută muncind la fermă, mama, care-l ştergea pe Gerry cu prosopul lângă sobă, surorile ei râzând sus în timp ce Iris îşi prezenta repertoriul de imitaţii (ce ironie a sorţii ca Iris să fie cea care să devină cea mai uşor de imitat dintre toate personajele copilăriei, ea, doamna directoare de şcoală!), momentul acela când se aprind luminile în casă, miroase a săpun şi se pun tacâmurile pentru cină pe masa cea mare de stejar. Chiar şi acum Laurel simţea fără să-şi dea seama când se stingea lumina zilei, făcându-i-se dor de casă.

Ceva mai încolo, pe poteca din poiană pe unde venea tata în fiecare zi, s-a mişcat ceva. Laurel s-a încordat toată, dar nu era decât o maşină albă care venea pe alee. S-a ridicat în picioare, sorbind ultimele picături de vin din pahar. Se lăsase răcoarea şi Laurel şi-a strâns braţele pe lângă corp, luând-o încet spre portiţă. Farurile semnalizau cu lumini puternice şi nerăbdătoare care arătau că şoferul nu putea fi altcineva decât Daphne. Laurel a ridicat mâna să-i facă semn.

6

Laurel şi-a petrecut cea mai mare parte a mesei studiind chipul surorii ei mai mici. Îşi făcuse ceva şi-i venea bine, iar rezultatul era de-a dreptul fascinant. „O cremă nouă, absolut minunată“ ar fi răspuns dacă ar fi fost întrebată, ceea ce Laurel – neplăcându-i să fie minţită – nu avea de gând să facă. Clătina în schimb din cap pe când Daphne îşi flutura buclele blonde şi le vrăjea cu poveşti din studioul Matinalului LA, unde citea prognoza meteo şi flirta cu un tip pe nume Chip în fiecare dimineaţă. Pauzele era rare în torentul acestui monolog şi, când în fine, s-a ivit una, Rose şi Iris s-au năpustit să spună şi ele ceva.

— Haide, spune tu mai întâi, a tranşat Laurel, arătând cu paharul iarăşi gol spre una dintre ele.

— Voiam să spun că poate ar trebui să vorbim un pic despre petrecerea mamei.

— Aşa cred şi eu, a spus Iris.

— M-am gândit că… a început Daphne.

— Sigur că da…

— Evident…

— Noi…

— Eu…

— Dar spune *tu* ce crezi, Rosie.

— Ei, bine, a început cu o voce întretăiată de tuse Rose, care fusese întotdeauna strivită de voința surorilor ei, va trebui să o facem la spital, din păcate, dar mă gândeam că am putea să găsim ceva mai deosebit, ştiți şi voi cum a fost ea mereu cu zilele de naştere.

— Tocmai asta voiam să spun şi eu, a intervenit Daphne, oprindu-şi un mic sughiț cu degetele cu unghii rozalii ca de bebeluş. Mai ales că asta va fi chiar ultima.

S-a lăsat brusc tăcerea, zădărnicită doar de ceasul elvețian, până când Iris s-a stropşit la ea:

— Eşti cam… neobrăzată, nu crezi? a întrebat-o, mângâindu-şi vârfurile tăiate scurt ale părului ei cărunt cu reflexe de oțel. Mai ales de când te-ai mutat în State…

— N-am vrut să zic decât că…

— Lasă că ştim noi ce-ai vrut să zici…

— Dar ăsta e adevărul.

— Păi tocmai de aceea cred că nu mai era nevoie să ne reaminteşti.

Laurel şi-a privit surorile aşezate în jurul mesei: Iris pufnind furioasă, Daphne clipind întristată cu ochii ei albaştri, Rose răsucindu-şi mâniosă părul împletit în coadă, gata parcă să-l rupă în două. Dacă ar fi închis un pic ochii, parcă le-ar fi auzit când erau mici.

— Poate să-i ducem câteva dintre lucrurile ei favorite, a oftat ea deasupra paharului. Să-i punem nişte discuri dintr-ale tatei, cred că la asta te gândeai şi tu, Rosie, nu-i aşa?

— Aşa e, a răspuns Rose, recunoscătoare, da, ar fi minunat. Mă gândeam că am putea să povestim chiar şi unele dintre poveştile pe care le născocea pentru noi.

— Ca aia cu portița din fundul grădinii care ducea către tărâmul zânelor!

— Şi aia cu ouăle de balaur pe care le găsise în pădure.

— Şi cea despre cum a fugit să joace la circ.

— Vă mai aduceți aminte de circul pe care l-am făcut chiar aici?

— Circul meu! a sărit Daphne zâmbind victorioasă în dreptul paharului cu vin.

— Ei da, a sărit şi Iris, asta numai pentru că…

— Pentru că eu aveam pojarul ăla groaznic şi n-am putut să merg când a venit în oraş circul adevărat, şi-a adus aminte Daphne râzând. Mai țineți minte cum l-a pus pe tata să facă un cort în poiană, iar pe voi v-a îmbrăcat în clovni? Laurel era tigru, iar mama a mers pe sârmă.

— A fost chiar reuşit, a spus Iris, fusese cât pe ce să cadă, trebuie că exersase săptămâni întregi pentru asta…

— Sau poate că povestea ei era adevărată şi chiar fugise să joace la un circ, a spus Rose, o cred în stare pe mama de una ca asta.

— Am avut noroc să avem o astfel de mamă, a oftat mulțumită Daphne, nu-i aşa? Atât de năstruşnică, de parcă nu ar fi crescut mare pe de-a-ntregul, nu ca mamele bătrâne şi plicticoase ale altora. Eram destul de mândră de ea când veneau colegele de şcoală pe la noi.

— Tu, mândră? a sărit Iris, prefăcându-se surprinsă. Asta-i bună…

— Cât despre petrecerea mamei, a intervenit Rose, cu un gest categoric, străduindu-se să evite o altă ceartă, mă gândeam să fac un tort, preferatul ei…

— Vă mai aduceți aminte, a întrerupt-o Daphne înveselindu-se brusc, de cuțitul ăla, cu fundă?
— Da, cu fundă roşie!
— Şi mâner de os. Ştiți cât ținea la el, insista să-l folosim la fiecare zi de naştere.
— Zicea că e fermecat, că poate îndeplini orice dorință.
— Să ştiți că eu am crezut asta multă vreme, a oftat Daphne, proptindu-şi bărbia în podul palmei. Oare ce s-o fi ales de cuțitul ăla nostim?
— A dispărut, a răspuns Iris, îmi aduc aminte perfect. Într-un an nu a mai apărut şi, când am întrebat-o unde era, mi-a spus că s-a pierdut.
— O fi avut aceeaşi soartă ca miile de creioane şi agrafe absente de la datorie, a spus iute Laurel, schimbând vorba. Eu mor de sete, mai vrea cineva nişte vin?
— Ce grozav ar fi dacă l-am găsi, a auzit în urma ei, pe când traversa holul.
— Ce idee minunată! Am putea să-i tăiem tortul cu el…
Ajunsă în bucătărie, Laurel a fost scutită de entuziasmul de a porni în căutarea cuțitului. („Unde ar fi putut să se rătăcească, la urma urmei?“ perora Daphne înflăcărată.)
A răsucit întrerupătorul şi încăperea s-a trezit la viață asemenea unui bătrân servitor credincios care şi-a slujit stăpânii mult peste termenul de pensionare. Fără lume, în lumina slabă a tubului de neon, bucătăria părea mai tristă decât şi-o amintea Laurel; chitul dintre dalele pardoselii era cenuşiu, iar capacele cutiilor erau acoperite de o peliculă lipicioasă şi prăfuită. Avea sentimentul stânjenitor că aceasta era dovada că mamei îi slăbise vederea. Ar fi trebuit să aducă pe cineva să facă curat. De ce nu se gândise la asta? Şi-n timp ce-şi făcea astfel de reproşuri se gândea că ar fi trebuit să vină să o vadă mai des, să deretice chiar ea prin casă.
Frigiderul, cel puțin, era nou. Laurel avusese grijă să-l schimbe. Când vechiul Kelvinator îşi dăduse obştescul sfârşit, comandase unul nou prin telefon, de la Londra: cu consum scăzut de energie şi cu un dispozitiv de făcut cuburi de gheață foarte sofisticat pe care mama nu-l folosise niciodată.
Laurel a scos sticla de chablis[9] pe care o adusese şi a trântit uşa frigiderului un pic cam tare, căci a auzit un magnet căzând, împreună cu o hârtie care a dispărut sub frigider. S-a lăsat pe vine, bombănind, să o caute prin colăceii de praf de dedesubt. Era o tăietură din ziarul *Sudbury Chronicle* cu o fotografie a lui Iris, în postură de directoare, îmbrăcată în costum de tweed maro, cu ciorapi negri, dinaintea şcolii ei. Meritase osteneala, şi acum Laurel căuta un locşor pe uşa frigiderului unde să o fixeze. Dar asta nu era lucru uşor, căci frigiderul Nicolsonilor fusese întotdeauna folosit ca avizier cu mult timp înainte de inventarea magneților de frigider: orice fotografie, carte poştală, scrisoare de laudă sau mai ales articol de ziar demn de atenție erau lipite cu scotch pe uşa mare şi albă a frigiderului, la vederea întregii familii.

9. Chablis – vin alb franțuzesc din nordul Burgundiei.

Şi dintr-odată i-a venit în minte dimineața aceea din iunie 1961 – cu o lună înainte de petrecerea de ziua de naştere a lui Gerry – când erau toți şapte aşezați la micul dejun, întinzând gem de căpşuni pe pâinea cu unt, iar tata a decupat un articol din ziarul local cu o fotografie a lui Dorothy zâmbind, arătându-şi mândră tecile de fasole pentru care fusese premiată. După ce s-au sculat de la masă, tata a lipit articolul pe uşa frigiderului.
— Ai pățit ceva?
Laurel s-a întors şi a dat cu ochii de Rose în prag.
— Nu, de ce?
— Păi nu mai veneai… a spus ea, privind-o atent, cu nasul încrețit. Pari un pic cam trasă la față.

— E din cauza luminii, îți dă un aer încântător de tuberculos, a urmat Laurel, făcându-şi de lucru cu tirbuşonul şi întorcându-se cu spatele, ca Rose să nu îi poată vedea fața. Să înțeleg că planurile pentru expediția de căutare a cuțitului sunt deja aranjate!

— Ei, da! Ştii şi tu cum e când se adună amândouă…

— Dacă am putea folosi energia asta la ceva mai bun!

— N-ar fi rău.

Rose a deschis cuptorul să verifice prăjitura cu zmeură, preferata mamei, lăsând să se răspândească o mireasmă plăcută, dulceagă de fructe caramelizate. Laurel a închis ochii.

Îi trebuiseră luni întregi să-şi ia inima în dinți să întrebe despre întâmplarea aceea. Părinții ei erau atât de hotărâți să meargă mai departe, să nege orice, încât nu ar fi adus vorba despre asta dacă nu ar fi început să îl viseze pe omul acela în fiecare noapte. Apărea la colțul casei, chemând-o pe mama pe nume…

— Arată destul de bine, a spus Rose, trăgând grătarul cuptorului, poate nu aşa grozavă ca a ei, dar nu trebuie să vă aşteptați la cine ştie ce minune.

Cu câteva zile înainte de a pleca la Londra, Laurel o găsise pe mama singură în bucătărie, chiar în locul acesta, şi-a întrebat-o de-a dreptul:

— Cum se face că omul acela ştia cum te cheamă, mamă?

Simțea cum i se strânge stomacul pe când rostea întrebarea şi-n timp ce aştepta răspunsul îşi dădea seama că o parte a sufletului ei tare ar fi vrut ca ea să-i spună că se înşelase. Că nu auzise bine şi că omul nu-i pronunțase numele.

Dorothy nu i-a răspuns pe dată, s-a dus la frigider, a deschis uşa şi a început să umble printre lucrurile dinăuntru. Laurel a rămas cu ochii la ea şi i s-a părut că a trecut o veşnicie; îşi pierduse speranța când mama ei a vorbit, în cele din urmă.

— Din ziar… poliția a spus că trebuie să fi aflat din articolul apărut în ziar. L-au găsit în geanta lui. De acolo trebuie să fi ştiut unde să vină.

Era perfect logic.

Adică Laurel voia cu tot dinadinsul să fi fost aşa. Omul citise ziarul, văzuse poza mamei şi pornise să o caute. Şi chiar dacă o voce firavă din adâncul minții ei a îmboldit-o să se întrebe de ce, a alungat-o pe dată. Era nebun, cine ar fi putut şti ce motive a avut? Şi oricum, la ce ar mai fi contat acum? Se terminase. Şi, atâta timp cât Laurel nu trăgea prea tare de firele şubrede ale urzelii, țesătura rămânea intactă.

Cel puțin aşa fusese până acum. Şi era incredibil că, după cincizeci de ani, simpla apariție, de te miri unde, a unei fotografii vechi şi pronunțarea numelui unei femei au fost suficiente să înceapă să destrame țesătura închipuită a poveştii lui Laurel.

— Încă cinci minute, a spus Rose, împingând la loc tava în cuptor.

— Rosie, a început Laurel, turnându-şi vin în pahar, străduindu-se să pară detaşată.

— Mmmm…

— Fotografia aia de azi de la spital… a femeii care i-a dat cartea mamei…

— Vivien?

— Da, a spus Laurel, punând sticla jos şi cutremurându-se toată, căci numele îi stârnea o senzație ciudată. A pomenit-o mama vreodată?

— Parcă… după ce am găsit poza. Au fost prietene.

— În timpul războiului, a spus Laurel, amintindu-şi data înscrisă pe fotografie.

Rose a dat din cap, împăturind şervetul de bucătărie.
— Nu mi-a povestit prea multe. Doar că era australiancă.
— Australiancă?
— Şi a venit aici când era mică. Nu ştiu exact din ce motiv.
— Şi cum s-au cunoscut?
— Nu mi-a spus.
— Şi noi de ce n-am cunoscut-o?
— Habar n-am!
— Ce ciudat că n-a pomenit de ea niciodată, a spus Laurel, sorbind o gură de vin. Oare de ce?
S-a auzit soneria de la ceasul cuptorului.
— Poate s-or fi certat, sau n-or mai fi păstrat legătura, de unde să ştiu? Dar de ce te interesează?
— Ei, întrebam şi eu…
— Atunci haide să mâncăm, a spus Rose, apuncând tava cu prăjitură. Arată minu…
— A murit, a rostit convinsă Laurel, Vivien a murit.
— Dar de unde ştii?
— Adică, s-ar putea să fi murit, şi-a retras iute cuvintele Laurel. Era doar în timpul războiului, nu? S-ar fi putut.
— Orice era posibil, a mormăit Rose, încercând prăjitura cu o furculiță. Uită-te, de exemplu, la rumeneala asta onorabilă. Ei, eşti gata să le înfrunți pe celelalte?
— De fapt, aveai dreptate, nu mă simt prea bine, a spus Laurel împinsă de dorința imperioasă de a merge imediat sus ca să-şi verifice o frântură de amintire.
— Nu vrei prăjitură?
— Mi-e teamă că am să mă retrag mai devreme, a clătinat Laurel din cap, ajungând aproape de uşă. Altminteri risc să-mi fie rău mâine.
— Vrei să-ți dau ceva: un paracetamol, un ceai?
— Nu, mulțumesc. Aş vrea numai…
— Ce?
— Piesa.
— Ce piesă?
— *Peter Pan*… cartea în care ai găsit fotografia. O ai la îndemână?
— Ştii că eşti nostimă? a spus Rose, zâmbind strâmb. Trebuie să răscolesc după ea. Dar mai târziu… a adăugat ea, arătând cu capul spre prăjitură.
— Sigur că da, nu-i nici o grabă. Eu doar mă întind un pic. Poftă bună! Şi… Rosie…
— Ce-i?
— Îmi pare rău că te las singură în vâltoare!

*

Pomenirea Australiei a declanşat totul. Pe când Rose povestea ce aflase de la mama, în mintea lui Laurel s-a aprins un beculeț şi şi-a dat seama de ce era atât de importantă Vivien. Şi şi-a amintit şi când dăduse, cu mulți ani în urmă, pentru prima dată de numele acesta.
În timp ce surorile ei mâncau prăjitura, căutând un cuțit pe care nu aveau să-l găsească niciodată, Laurel s-a aventurat în pod, să-şi caute cufărul. Fiecare avea câte unul. Dorothy ținuse foate mult la asta.

Tata le mărturisise că ea pierduse, din pricina războiului, tot ce iubise mai mult pe lume, când căzuse o bombă peste casa familiei ei din Coventry şi se alesese praful de tot trecutul ei. Şi îşi pusese în minte ca asta să nu li se întâmple niciodată copiilor ei. Chiar dacă nu ar fi putut să-i cruțe de toate loviturile vieții, putea măcar să se asigure că vor şti unde să se ducă să-şi caute fotografia de la absolvirea şcolii oricând ar avea chef să o vadă. Pasiunea mamei de a aduna obiecte, de a avea lucruri care puteau fi ținute în mâini şi îmbogățite cu semnificații adânci devenise o obsesie, iar entuziasmul cu care le aduna era atât de mare, încât era greu să nu o urmezi. Totul se ținea cu grijă, nu se arunca nimic, iar tradițiile erau păstrate cu sfințenie. Cum era şi cuțitul de tort.

Cufărul lui Laurel era dosit în spatele radiatorului stricat pe care tata nu mai apucase să-l repare. A ghicit că era al ei înainte de a citi numele scris pe capac, după curelele de piele bej şi catarama ruptă. Inima i-a săltat în piept când a dat cu ochii de el, ştiind ce va găsi înăuntru. Ce ciudat ca un obiect la care nu se gândise de zeci de ani să-i vină în minte cu atâta iuțeală! Ştia exact ce căuta, cum va fi atingerea lui şi ce sentimente îi va trezi. O umbră palidă a celei care umblase în cufăr ultima dată a îngenuncheat alături de ea pe când desfăcea curelele.

Cufărul mirosea a praf şi mucegai şi a parfumul cel vechi al cărui nume îl uitase, dar care o făcea să se simtă din nou de şaisprezece ani. Era plin de hârtii: jurnale, fotografii, scrisori, rapoarte şcolare, câteva tipare de pantaloni trei sferturi… dar Laurel nu şi-a pierdut vremea să se uite la ele, ci a scos pachet după pachet, căutând altceva.

Pe la mijlocul cufărului, mai spre stânga, a dat peste ceea ce se aştepta: o cărțulie subțire, banală, dar plină de amintiri importante pentru ea.

Cu câțiva ani în urmă i se oferise rolul lui Meg din *Petrecerea*, o ocazie de a juca la Teatrul Lyttelton, dar Laurel refuzase. Era pentru prima dată când îşi pusese viața personală mai presus decât cariera. Dăduse vina pe programul încărcat de filmări, ceea ce nu era complet fals, dar nici întru totul adevărat. Nu ar fi putut să joace în piesa asta care era atât de mult legată de vara anului 1961. O citise de atâtea ori după ce i-o dăduse băiatul acela – ce caraghios, nici nu-şi mai amintea cum îl chema, şi cât de îndrăgostită fusese de el! Învățase pe de rost replici întregi, punând în ele toată mânia şi frustrarea ei înăbuşită. Şi după aceea s-a ivit omul ăla pe aleea din fața casei lor şi totul i s-a învălmăşit în minte şi în suflet, încât i se făcea rău de-a dreptul să se mai gândească la vreun amănunt din piesă.

O treceau sudorile şi acum şi i se întețea pulsul. Era bucuroasă că nu de piesa aceea de teatru avea nevoie, ci de ceea ce ascunsese în carte. Mai erau şi acum acolo, îşi dădea seama după marginile zdrențuite ale hârtiilor care se iveau dintre pagini. Erau două articole: primul un anunț destul de vag dintr-o foaie locală despre moartea unui om în Suffolk în vara aceea, al doilea un anunț mortuar în ziarul *The Times*, rupt pe furiş din ziarul adus zilnic de la Londra de tatăl prietenei ei. „Ia te uită aici, a spus el într-o seară, pe când Laurel se afla în vizită la Shirley, un articol despre tipul ăla care a murit lângă casa voastră, Laurel!“ Era un articol destul de lung, căci se dovedise că omul acela nu era oarecine. Cu mult înainte să-şi facă apariția la Greenacres, fusese cunoscut. Nu rămăseseră copii de pe urma lui, dar avusese cândva o nevastă.

Becul ce se legăna uşurel deasupra nu era suficient de puternic să poată citi, aşa că Laurel a închis cufărul şi a luat cartea cu ea.

I se atribuise dormitorul lor de când erau mici (încă unul dintre favorurile complicatei ierahii între frați) şi patul era înfățat cu cearşafuri proaspete. Cineva (Rose,cu siguranță) îi adusese şi geamantanul sus, dar Laurel nu a început să-şi scoată lucrurile din el, ci a deschis larg fereastra şi s-a aşezat pe pervaz.

Cu țigara aprinsă între degete, Laurel a scos articolele dintre filele cărții. A trecut iute peste notița din ziarul local, oprindu-se pe îndelete la anunțul mortuar, scrutând rândurile, aşteptând să dea de ceea ce ştia cu siguranță că stătea scris acolo.

Cam la o treime din text, numele i-a sărit în ochi.

Vivien!

Laurel a reluat fraza de la început: *Jenkins s-a căsătorit în 1938 cu domnişoara Vivien Longmeyer, născută în Queensland, Australia, dar crescută de un unchi în Oxfordshire.* Iar ceva mai jos, scria: *Vivien Jenkins a fost ucisă într-un atac aerian în Notting Hill, în 1941.*

A tras adânc din țigară şi şi-a dat seama că-i tremurau degetele.

S-ar fi putut, de bună seamă, să fie două femei pe nume Vivien, ambele australience. S-ar fi putut ca prietena mamei din vremea războiului să nu aibă nici o legătură cu australianca Vivien al cărei soț murise în pragul casei lor. Dar era foarte puțin probabil, nu?

Iar dacă mama o cunoştea pe Vivien Jenkins, atunci îl cunoştea, cu siguranță, şi pe Henry Jenkins. „Bună, Dorothy. A trecut mult timp“, spusese el, iar Laurel văzuse frica întipărită pe chipul mamei ei.

— Cum te simți? a întrebat Rose, intrând pe uşă şi strâmbându-se la mirosul fumului de țigară.

— E pe post de medicament, a răspuns Laurel, arătându-i țigara cu degete tremurătoare, înainte de a o scoate afară pe fereastră. Dar să nu le spui părinților, nu-mi place să mă pedepsească!

— Ştii că eu pot ține un secret, a urmat Rose, apropiindu-se şi întinzându-i o cărțulie. Mi-e teamă că e cam jerpelită.

Jerpelită era puțin spus, coperta cărții abia se mai ținea în câteva ațe, iar cartonul verde era îmbâcsit de murdărie şi, judecând după mirosul de fum, chiar de cenuşă. Laurel a deschis-o cu grijă, întorcând uşurel paginile până la cea care purta titlul. Acolo, o dedicație scrisă de mână: *Pentru Dorothy. Un prieten adevărat e o lumină în întuneric. Vivien.*

— Trebuie să fi ținut mult la ea, a spus Rose, nu era în bibliotecă, printre celelalte cărți, ci în cufărul ei. A ținut-o acolo atâția ani.

— Cum, te-ai uitat în cufărul ei?

Mama fusese foarte strictă asupra păstrării intimității.

— Nu te uita aşa la mine, Lol! a izbucnit Rose roşindu-se, că doar nu m-am apucat să sparg lacătul cu pila de unghii. Mi-a cerut chiar ea să-i aduc cartea acum câteva luni, chiar înainte de a intra în spital.

— Şi ți-a dat cheia?

— Fără prea multă tragere de inimă şi numai după ce am prins-o când încerca să se urce pe scara de la pod.

— Cum aşa? A vrut să se urce în pod?

— Da.

— Incorigibilă!

— Exact ca tine, Lol!

Rose încerca să fie blândă, dar vorbele ei au făcut-o pe Laurel să se cutremure, amintindu-şi seara în care le-a spus părinților că pleacă la Londra, la Şcoala Centrală. Au rămas înmărmuriți şi amărâți, jigniți că s-a dus la examen fără ştirea lor, declarând cu tărie că e prea mică să plece de acasă, îngrijorați că nu-şi va termina liceul şi nu-şi va lua bacalaureatul. Au stat de vorbă cu ea, aşezați la masa din bucătărie, încercând, pe rând, să-i aducă argumente rezonabile, pe un ton exagerat de calm. Laurel se străduia să pară plictisită şi, când au terminat, în cele din urmă, le-a trântit-o cu toată vehemența îmbufnată de care era capabilă o adolescentă confuză şi ofensată:

— Şi totuşi am să mă duc. Nu mă răzgândesc, orice ați spune. Asta vreau eu să fac!

— Dar eşti prea mică să ştii ce vrei cu adevărat, a spus mama, oamenii se mai schimbă, după ce se maturizează iau decizii mai bune. Eu te cunosc prea bine, Laurel…

— Ba nu mă cunoşti!

— Ştiu că eşti îndărătnică. Ştiu că eşti încăpățânată şi ți-ai pus în minte să fii diferită, că ai tot felul de vise, aşa cum am avut şi eu…

— Dar eu nu sunt deloc ca tine! i-a strigat Laurel, cuvintele ei dure lovind-o din plin pe mama şi aşa zdruncinată. Eu n-am să fac niciodată ce faci tu!

— Haide, ajunge! a spus Stephen Nicolson, cuprinzându-şi soția în brațe.

I-a făcut semn lui Laurel să se ducă sus la culcare, avertizând-o însă că discuția nu era nicidecum încheiată.

Laurel se răsucea furioasă în pat de ore întregi, nu ştia unde sunt surorile ei, ci doar că fuseseră duse în altă parte, ca să o izoleze de tot. Era pentru prima dată când se certa cu părinții şi se simțea bucuroasă şi zdrobită deopotrivă. Avea impresia că nimic nu avea să mai fie la fel.

Stătea tot acolo, pe întuneric, când s-a deschis uşa şi cineva a păşit încet spre ea. A simțit cum se îndoaie salteaua când s-a aşezat, apoi a auzit vocea mamei. Plânsese, şi, dându-şi seama că era numai din pricina ei, lui Laurel îi venea să o strângă tare în brațe şi să nu-i mai dea drumul.

— Îmi pare rău că ne-am certat, a spus Dorothy, cu chipul luminat de o rază de lună strecurată prin fereastră. Ce ciudat se întorc lucrurile! Eu n-am crezut niciodată că am să mă cert cu fiica mea. Când eram şi eu ca tine am avut o mulțime de probleme cu părinții mei, mereu gândeam altfel. Îi iubeam, desigur, dar nu cred că ştiau cum să mă ia. Eu credeam că ştiu cel mai bine şi nu am ascultat nimic din ce-mi spuneau.

Laurel a zâmbit vag, nedându-şi seama unde voia să ajungă, bucuroasă însă că nu mai clocotea de mânie.

— Noi două semănăm mult, a continuat mama, şi tocmai de aceeea nu vreau să faci şi tu aceleaşi greşeli pe care le-am făcut eu.

— Dar eu nu fac o greşeală! a strigat Laurel ridicându-se de pe pernă. Nu-ți dai seama? Vreau să mă fac actriță şi şcoala de teatru e locul ideal pentru asta.

— Laurel…

— Închipuieşte-ți că ai avea şi tu şaptesprezece ani şi că ai avea viața toată înainte. Ți-ai închipui un loc mai bun să te duci decât Londra?

Dar nu ăsta era argumentul cel mai convingător, căci mama nu fusese niciodată interesată să se ducă la Londra.

A urmat o pauză şi-afară s-a auzit trilul unei mierle.

— Nu, a spus în cele din urmă Dorothy, încetişor şi trist, întinzând mâna să-i mângâie părul. Nu cred că e altul.

Abia acum i-a trecut prin cap lui Laurel că fusese prea preocupată de sine ca să se gândească sau chiar să o întrebe pe mama cum fusese ea la şaptesprezece ani, ce îşi dorise, ce greşeli pe care nu voia să le repete fiica ei făcuse.

*

Laurel a ridicat cartea pe care i-o dăduse Rose şi a spus pe un ton mult mai şovăitor decât ar fi vrut:

— Ce ciudat e să vezi ceva de-al ei de dinainte, nu-i aşa?

— Dinainte de ce?

— Dinainte de noi, de locul ăsta. Dinainte de a fi mama noastră. Închipuie-ți, atunci când a primit cartea asta, când a făcut fotografia aia cu Vivien, nu avea nici cea mai mică idee că noi eram undeva, aşteptând să căpătăm o existență.

— Nu-i de mirare cât de fericită arăta în fotografia aia!

— Te gândeşti vreodată la ea, Rose? a întrebat Laurel, fără să râdă.

— La mama? Sigur că da!

— Nu la mama. La tânăra aceea, vreau să zic, pe vremea aia era cu totul altcineva, cu o viață despre care noi nu ştim nimic. Te gândeşti vreodată la ea, la ce voia, la ce simțea, a urmat Laurel, aruncându-i o privire sorei sale, la secretele pe care le-o fi avut?

Rose a zâmbit şovăind şi Laurel a dat din cap.

— Nu-ți bate capul cu mine, sunt cam sentimentală în seara asta. Cred că de aici mi se trage, de la camera asta veche. Ți-aduci aminte cum sforăia Iris? a încheiat ea, sforțându-se să pară veselă.

— Mai rău decât tata, a râs Rose, mă întreb dacă şi acum tot aşa face.

— Păi o să vedem curând. Te duci să te culci?

— Mă gândeam să fac o baie până termină celelalte şi nu mai încap la oglindă de Daphne. Oare crezi că…? a întrebat ea în şoaptă, ridicându-şi cu degetele pielea de deasupra pleoapelor.

— Aşa se pare.

— Ce ciudați mai sunt unii oameni, a spus Rose strâmbându-se şi închizând uşa în urma ei.

Lui Laurel i-a dispărut zâmbetul de îndată ce paşii surorii ei s-au pierdut pe coridor. S-a întors să privească cerul întunecat. S-a auzit uşa de la baie închizându-se şi apa a început să şuiere prin țevile din perete.

Cu cincizeci de ani în urmă, Laurel a mărturisit dinaintea unor stele îndepărtate: „Mama mea a omorât un om. S-a spus că fusese legitimă apărare. Dar am văzut cu ochii mei. A ridicat cuțitul şi l-a înfipt în el, iar bărbatul a căzut pe spate în locul acela cu iarba tocită, unde creşteau violetele. Ea îl cunoştea şi îi era frică… nu ştiu de ce.“

Şi-atunci Laurel s-a gândit că toate lipsurile din propria ei viață, toate pierderile şi tristețile, toate coşmarurile din întuneric, toate melancoliile inexplicabile luau forma tainică a aceleiaşi întrebări fără răspuns, care persistase de când era o adolescentă de şaisprezece ani: taina neîmpărtăşită a mamei ei.

— Cine eşti tu, Dorothy? a întrebat ea încetişor. Cine ai fost înainte de a deveni mama noastră?

7

Trenul Londra–Coventry, 1938

Dorothy Smitham avea şaptesprezece ani când s-a convins că fusese un copil furat. Altă explicație nu putea fi. Şi-a dat seama de asta cu precizie, într-o sâmbătă pe la ora unsprezece dimineața, uitându-se la tatăl ei cum îşi răsucea creionul între degete, umezindu-şi buza de sus cu limba şi notând în caiețelul lui negru suma exactă plătită şoferului de taxi ca să-i ducă la gară pe toți din familie (3 şilingi şi 5 penny) şi geamantanul (încă 3 penny). Iar lista aceasta i-a ocupat cea mai mare parte a timpului cât au stat la Bournemouth şi, la întoarcerea familiei la Coventry, a petrecut o seară foarte veselă, la care au trebuit să asiste cu toții, de voie, de nevoie, când i-a studiat conținutul îndeaproape. A făcut tabele şi comparații cu anul trecut, promițând să se descurce mai bine data viitoare, înainte de a se reîntoarce, refăcut după

concediu, să se înhame la încă un an de trudă la postul lui de contabil la fabrica de biciclete H.G. Walker Ltd.

Mama lui Dolly stătea înr-un colț al compartimentului, ştergându-se la nas cu o batistă. Şi o făcea pe furiş, cu batista ascunsă în palmă, aruncând din când în când câte o privire cochetă spre soțul ei ca să se asigure că nu fusese deranjat şi că îşi studia mulțumit, în continuare, carnețelul cu socoteli. Căci, într-adevăr, numai Janice Smitham era în stare să răcească cu o regularitate atât de surprinzătoare în ajunul plecării în vacanța de vară. Consecvența ei era de-a dreptul admirabilă şi Dolly ar fi putut să-i recunoască devotamentul față de acest obicei dacă nu ar fi fost şi strănutul care îl însoțea – atât de slab, de parcă şi-ar fi cerut scuze –, încât îi venea să-şi vâre în urechi creionul ascuțit al tatei. Iar vacanța la mare urma să fie la fel ca întotdeauna: să-l facă pe tata să se simtă mai ceva ca un rege al castelelor de nisip, să se agite dacă croiala costumului de baie al lui Dolly nu era cum trebuie şi să-şi facă griji dacă Cuthbert se împrietenea cu „băieții de familie bună“.

Bietul Cuthbert. Fusese un copilaş minunat, numai zâmbet şi gângurit şi cu un obicei drăgălaş de a plânge ori de câte ori Dolly ieşea din cameră. Dar, pe măsură ce creştea, devenea tot mai clar că îşi contraria tot mai mult soarta, devenind o copie identică a domnului Arthur Smitham. Ceea ce însemna, din păcate, că, în ciuda dragostei ce-i lega, Dolly şi Cuthbert nu aveau cum să fie frate şi soră, drept care se ivea întrebarea: cine erau părinții ei adevărați şi cum de ajunsese să se amestece cu neisprăviții ăştia?

Să fi fost artişti de circ? Vreun cuplu strălucitor de acrobați pe sârmă? Nu era imposibil, dacă se uita la picioarele ei, destul de lungi şi subțiri. Fusese întotdeauna bună la sport şi dl Anthony, profesorul de sport, o alegea în fiecare an în echipa de hochei a şcolii, iar când ea şi cu Caitlin dădeau la o parte covorul din salonul mamei lui Caitlin şi puneau la patefon discuri ale lui Louis Armstrong, Dolly era sigură că dansa mai bine. Ia te uită… Dolly îşi încrucişă picioarele şi îşi netezi fusta… câtă grație, asta era dovada!

— Îmi iei o acadea la gară, tată?

— O acadea?

— Da, de la magazinul din gară.

— Nu ştiu, Cuthbert.

— Dar, tată…

— Trebuie să ne gândim şi la cheltuială…

— Dar, mamă… mi-ai spus că…

— Haide, Cuthbert, tata ştie mai bine…

Dolly şi-a îndreptat atenția către câmpurile ce zburau pe lângă ei afară. Sigur că au fost artişti de circ! Paiete strălucitoare şi nopți petrecute sub acoperişul înalt, gol acum, dar răsunând încă de uimirea şi admirația mulțimii vrăjite. Strălucire, emoție, romantism, da, asta trebuia să fie.

O origine atât de minunată ar explica observațiile severe ale părinților ei ori de câte ori purtarea ei amenința să „atragă atenția“. „Se uită lumea la tine“, şuiera mama dacă rochia îi era prea scurtă, râsul prea tare sau rujul de buze prea aprins. „Atragi toate privirile. Şi ştii şi tu că lui tata nu-i place aşa ceva!“ Şi Dolly ştia prea bine. Precum îi plăcea tatei să spună, aşchia nu sare departe de trunchi, aşa că probabil de aceea trăia cu teama că viața boemă s-ar strecura într-o bună zi, asemenea putregaiului din fructe, pe sub pielea bunei cuviințe pe care el şi cu mama se străduiseră să o clădească în jurul fiicei lor furate.

Dolly a scos pe furiş o bomboană de mentă din punguța pe care o avea în buzunar, şi-a lipit-o cu limba pe interiorul obrazului şi şi-a sprijinit capul de fereastra vagonului. Şi totuşi, cum se se întâmplase

să fie furată? Oricum ar fi întors-o, Arthur şi Janice Smitham nu erau genul de oameni care să fure un copil. Nu era cu putință să şi-i imagineze apropiindu-se tiptil de un cărucior şi smulgând pruncul adormit din el. Iar cei care furau o făceau pentru că, din nevoie sau din lăcomie, îşi doreau acel obiect cu pasiune. Iar Arthur Smitham, din contră, credea că acest cuvânt – pasiune – ar trebui scos din dicționarul limbii engleze, dacă nu chiar din sufletul națiunii engleze şi, dacă tot erau acolo, să şteargă şi cuvântul „dorință“. Să se fi dus el la circ? Asta mirosea a distracție fără nici un sens.

Dar cel mai probabil era – bomboana de mentă s-a rupt în două – că o găsiseră pe pragul lor şi că intrase în familia Smitham din datorie mai degrabă decât dintr-o dorință.

S-a sprijinit mai departe de spătar şi a închis ochii, acum îşi dădea perfect seama. Sarcina ascunsă, amenințarea patronului de circ, caravana circului ajunsă la Coventry. O vreme tinerii părinți se luptă, hrănindu-şi pruncul doar cu dragoste şi speranță, dar, din nefericire, fără slujbă (căci nu era prea mare căutare de dansatori pe sârmă), fără bani pentru mâncare, îi apucă disperarea. Şi-ntr-o noapte, rătăcind prin centrul oraşului, cu pruncul prea vlăguit ca să mai plângă, dau cu ochii de o casă, cu scările mai curate şi mai strălucitoare decât celelalte, cu ferestrele luminate şi cu miresme îmbietoare de tocană de pui strecurându-se pe sub uşă (trebuie să recunoaştem că Janice Smitham gătea bine). Şi-atunci îşi dau seama că nu au de ales…

— Dar nu mă mai pot ține, nu mai pot!

Dolly a întredeschis un ochi, doar cât să-l zărească pe fratele ei țopăind de pe un picior pe altul în mijlocul compartimentului.

— Haide, Cuthbert, aproape că am…

— Dar eu am nevoie acum!

Dolly a închis din nou ochii, strângându-şi pleoapele mai tare. Era adevărat – nu povestea cu perechea tragică de artişti de circ, nici nu credea cu adevărat una ca asta – că ea era deosebită. Se simțise întotdeauna diferită, de parcă ar fi trăit mai intens decât alții, şi lumea, soarta sau destinul, orice ar fi fost, avea planuri mari pentru ea. Acum avea şi dovada ştiințifică. Tatăl lui Caitlin, care era doctor şi trebuia să se priceapă la chestii de-astea, o spus-o cu gura lui când jucau Blotto[10] în salonul lui Caitlin: a ridicat una după alta cărțile pătate de cerneală şi Dolly şi-a încercat norocul spunând primul lucru care-i trecea prin minte. „Minunat“, a mormăit el, cu pipa în gură, când se aflau pe la mijlocul jocului, apoi „fascinant“, clătinând din cap, şi după aceea „Ei, fir-aş să fiu…“, râzând uşor, ceea ce-l făcea să arate mai chipeş decât se cuvenea pentru tatăl unei colege. Şi doar mutra acră a lui Caitlin a împiedicat-o să îl urmeze în biroul lui când a declarat că răspunsurile ei erau excepționale şi a sugerat – ba nu, a cerut cu insistență – să mai facă şi alte încercări.

10. Blotto – joc cu sumă zero despre folosirea cât mai judicioasă a resurselor.

Excepțională. Dolly îşi perinda cuvântul în minte. Excepțională. Era clar că nu făcea parte din anosta familie Smitham şi nici nu o să fie vreodată ca ei. Avea să ducă o viață strălucitoare şi minunată. Avea să sară din cercul de „cuviință“ în care mama şi tata erau dornici să o priponească. Poate că va fugi chiar ea la circ, să-şi încerce norocul sub cupola cea mare.

Pe măsură ce se apropia de gara Euston, trenul încetinea. Prin geam se vedeau clar casele şi Dolly a simțit cum se înfioară. Londra! Un oraş amețitor (sau cel puțin aşa scria în introducerea *Ghidului Londrei*, de Ward Lock & Co pe care îl ținea ascuns în sertarul cu chiloți), clocotind de agitația teatrelor, a vieții de noapte, unde adevărații oameni importanți duceau vieți fabuloase.

Când Dolly era mai mică, tatăl ei mergea uneori la Londra cu treburi de serviciu. Şi-l aştepta până

noaptea târziu, pândindu-l printre barele balustradei, pe când mama credea că doarme, nerăbdătoare să-l vadă măcar pentru o clipă. Se auzea cheia în broască, iar ea îşi ținea răsuflarea, şi el intra în casă. Mama îi lua haina, iar el părea a avea un aer important, căci fusese Undeva, era mai însemnat decât până atunci. Nici nu i-ar fi trecut prin cap să-l întrebe despre călătorie, chiar şi la vârsta aceea îşi dădea seama că adevărul ar fi o imitație săracă a imaginației de copil. Şi totuşi, acum îl privea insistent pe tatăl ei, sperând că-şi va întoarce ochii spre ea şi va vedea în ei dovada că şi el simțea atracția marelui oraş prin care treceau.

Dar Arthur Smitham nu avea ochi decât pentru caietul lui cu rubrici, acum se uita la ultima pagină, unde îşi notase minuțios mersul trenurilor şi numerele peroanelor. Colțurile gurii îi tremurau uşor şi Dolly a simțit cum i se strânge inima. Şi-a adunat forțele pentru învălmăşeala ce ştia că va urma, aşa se întâmpla întotdeauna, indiferent cât timp aveau la dispoziție, chiar dacă făceau acelaşi drum în fiecare an şi în ciuda faptului că lumea călătoreşte în mod obişnuit dintr-un loc într-altul fără să piardă trenurile. Aşa că privea resemnată cum începea – cutremurându-se anticipat – şi aştepta chemarea mobilizatoare la luptă.

— Să stați cu toții la un loc până găsim un taxi!

O încercare temerară a comandantului de a da dovadă de calm dinaintea încercărilor ce-i aşteptau. Şi a început să pipăie prin plasa de bagaje de deasupra, căutându-şi pălăria.

— Cuthbert, ține-mă de mână! a strigat mama îngrijorată.

— Da’ nu vreau…

— Fiecare să aibă grijă de bagajul lui! a urmat tata, cu vocea sugrumată de panică. Țineți-vă bine şi nu stați în urma şchiopilor sau a unora cu bastoane. Nu trebuie să pierdem timpul.

Un domn foarte elegant din compartimentul lor i-a aruncat o privire piezişă tatei, făcând-o pe Dolly se întrebe – a nu ştiu câta oară – dacă ar fi fost cu putință să te faci nevăzut prin puterea gândului.

*

Familia Smitham avea obiceiul, întemeiat şi consolidat după nenumărate vacanțe identice la mare, de a merge la plajă imediat după micul dejun. Tata se arătase de mult împotriva închirierii unei cabine, declarând că era un lux inutil, bun doar ca să-ți dai aere, şi că era, prin urmare, absolut necesar să ajungă devreme pe plajă dacă doreau să apuce un loc ca lumea, înainte să se reverse gloatele. În dimineața aceea, doamna Jennings i-a făcut să stea ceva mai mult ca de obicei la micul dejun în sufrageria pensiunii Bellevue, ținând prea mult ceaiul la fiert şi apoi mocăindu-se îngrozitor până a adus şi cel de-al doilea ceainic. Tata a început să se foiască tot mai mult – chinuit de pantofii săi albi de pânză, în ciuda plasturilor pe care fusese nevoit să şi-i pună pe călcâie după excesele din ziua precedentă –, dar era de neconceput să-şi întrerupă gazda, iar Arthur Smitham nu făcea niciodată gesturi de neconceput. În cele din urmă salvarea a venit de la Cuthbert, care şi-a aruncat ochii la ceasul vaporului de deasupra tabloului cu debarcaderul, şi a exclamat, înghițind un ou întreg:

— Ia te uită! S-a făcut deja nouă şi jumătate!

Nici doamna Jennings nu a mai avut ce zice la una ca asta, aşa că, bătând în retragere spre bucătărie, le-a urat tuturor o zi minunată.

— Şi ce vreme grozavă aveți, e o zi perfectă!

Şi chiar era desăvârşită, una dintre acele zile binecuvântate de vară, cu cerul senin şi adieri uşoare şi calde de vânt, când te aştepți să se întâmple ceva ieşit din comun în orice clipă. Când au sosit pe plajă,

tocmai oprea un autobuz deschis plin cu turişti, şi domnul Smitham şi-a grăbit familia să meargă mai repede, nerăbdător să o ia înaintea gloatelor. Cu aerul posesiv al celui care îşi rezervase vacanța de două săptămâni tocmai din luna februarie şi o plătise pe de-a-ntregul până în martie, domnul şi doamna Smitham se uitau chiorâş la excursioniştii ocazionali. Erau impostori neobrăzați care tăbărau pe plaja lor, ocupându-le locurile pe ponton şi făcându-i să stea la coadă la înghețată.

Dorothy a rămas câțiva paşi în urmă, în timp ce restul familiei, îmboldită de conducătorul lor neînfricat, a țâşnit pe după chioşcul orchestrei ca să le taie calea invadatorilor. Au apucat-o apoi pe scări în sus, cu mândria învingătorilor, ochind un loc lângă zidul de piatră. Tata a lăsat jos coşul de picnic şi, cu degetele înfipte în betelia pantalonilor, a privit în dreapta şi-n stânga, declarând că locul era „tocmai bun".

— La nici o sută de paşi de pensiunea noastră, a adăugat el, zâmbind mulțumit de sine. Nici o sută de paşi!

— Putem chiar să-i facem cu mâna doamnei Jennings de aici, a spus şi mama, dornică să-i cânte în strună, ca de obicei.

Dorothy a reuşit să schițeze un zâmbet palid, crispat, concentrându-şi apoi atenția să întindă marginile prosopului de plajă. Sigur că nu puteau vedea Bellevue din locul unde se aflau. În ciuda numelui pensiunii (acordat cu o dragoste de viață nefirească pentru insipida doamna Jennings, care petrecuse cândva o lună „drăguță" la Paris), clădirea se afla în mijlocul străzii Little Collins, care se îndepărta pieziş de faleză. Aşa că priveliştea[11] nu era, prin urmare, nici frumoasă – porțiuni mohorâte din centrul oraşului văzute din camerele din față sau burlanele caselor văzute din cele din spate –, cum nici clădirea nu avea nimic francez, aşa că a face jocuri de cuvinte pe tema asta i se părea lui Dorothy lipsit de noimă. S-a apucat să-şi dea cu cremă Ponds pe umeri şi s-a ascuns îndărătul revistei pe care o citea, aruncând priviri furişe bogaților strălucitori tolăniți pe şezlonguri în balcoanele cabinelor de plajă.

11. *Bellevue* (fr.) – privelişte frumoasă.

*

O fată anume îi atrăgea atenția. Avea părul blond, pielea bronzată şi făcea gropițe de păpuşică atunci când râdea, ceea ce se întâmpla foarte des. Dolly nu se putea abține să nu o privească. O urmărea cum se mişca asemenea unei pisici, acolo pe balcon, caldă şi sigură pe ea, întinzând mâna să atingă brațul unui prieten, apoi pe al altuia, cum îşi ridica bărbia, cu zâmbetul înflorit pe buza uşor muşcată, rezervat pentru tânărul cel mai chipeş, cum i se unduia uşor rochia de saten argintiu atinsă de briză. Briza. Până şi natura respecta regulile. În vreme ce Dolly se cocea lângă familia ei, cu broboanele de sudoare adunate la rădăcina părului, rochia aceea argintie flutura ațâțător acolo sus.

— Cine joacă crichet?

Dolly s-a făcut mică, pitindu-se în spatele revistei.

— Eu, eu, a răspuns Cuthbert, țopăind de pe un picior (deja ars) pe altul. Arunc eu primul, tată, arunc eu! Lasă-mă pe mine! Haide, te rog, te rog, te rog frumos!

Umbra tatei i-a produs o scurtă ostoire a dogorii soarelui.

— Dorothy, haide, că tu vrei să arunci prima…

A străfulgerat cu privirea bâta de crichet întinsă spre ea, pântecul rotunjit al tatei, firimitura de omletă agățată încă de mustața lui. Şi i-a străfulgerat prin minte imaginea fetei aceleia frumoase care râdea, în rochia ei argintie, glumind şi flirtând cu prietenii ei, fără vreun părinte în preajma lor.

— Cred că nu acum, mulțumesc, tată, a răspuns ea abia şoptit. Mă încearcă o durere de cap.

Asta suna a „probleme femeieşti“, iar buzele domnului Smitham s-au strâns de uimire şi dezgust.

— Odihneşte-te, atunci, şi nu te obosi… a spus el clătinând din cap şi îndepărtându-se încet.

— Haide, tată! l-a strigat Cuthbert. Bob Wyatt[12] intră pe teren. Învață-l minte, tată!

12. Bob Wyatt (1901-1995) – faimos jucător englez de crichet.

La aşa o provocare, tata nu a avut încotro. S-a răsucit pe călcâie şi a pornit-o țanțoş pe plajă, cu bâta pe umăr, umflându-se în pene ca un tânăr atlet. Jocul a început şi Dolly s-a făcut şi mai mică, lipindu-se de perete. Îndemânarea la crichet a lui Arthur Smitham făcea parte din legendele familiei şi jocul din timpul vacanței era o tradiție sfântă.

Într-un fel, lui Dolly îi era ciudă pentru purtarea ei – căci, la urma urmei, era probabil ultima dată când mergea cu familia în vacanță –, dar nu se putea dezbăra de sentimentul acela îngrozitor. Pe zi ce trece simțea cum se adânceşte prăpastia între ea şi restul familiei. Nu că nu i-ar fi iubit, aveau însă un dar de a o înnebuni de tot, nici Cuthbert nu făcea excepție. Simțise întotdeauna că era diferită, doar că, mai nou, lucrurile se înrăutățiseră. Tata începuse să vorbească seara, la cină, despre ce se va întâmpla când Dolly va termina şcoala. În septembrie se elibera un post de secretară la fabrica de biciclete şi era limpede că după treizeci de ani de serviciu o să poată fi şi el în stare să tragă ceva sfori pe lângă secretara-şefă, să se asigure că îl poate obține pentru Dolly. Tata spunea chestia asta cu sforile zâmbind şi făcând cu ochiul, de parcă i-ar fi făcut o mare favoare. De fapt, numai la gândul acela îi venea să urle ca o eroină dintr-un film de groază. Nici nu-şi putea închipui ceva mai rău. Nu-i venea să creadă că, după şaptesprezece ani, Arthur Smitham – propriul ei tată – nu o înțelegea câtuşi de puțin.

S-a auzit din nisip un țipăt: „Şase!“, şi Dolly şi-a ridicat capul peste revista *Woman's Weekly* ca să-l vadă pe taică-său cum îşi azvârle bâta peste umăr ca pe o muschetă şi începe să tropăie între porțile improvizate. În spatele ei, Janice Smitham îl încuraja crispată, strigându-i din când în când „Bine țintit!“, „Bravo, foarte bine!“ sau răcnind disperată: „Ai grijă!“, „Nu aşa repede!“ sau „Respiră, Cuthbert, nu uita de astm!“, pe când băiatul fugea după minge spre apă. Dolly i-a privit atent părul îngrijit, proaspăt ondulat permanent, costumul de baie cu o croială decentă, gândindu-se la grija cu care s-a pregătit să se arate în lume cât mai ştearsă cu putință, şi a oftat uimită. Ceea ce o înfuria cel mai tare era lipsa ei de înțelegere față de viitorul lui Dolly.

Când şi-a dat seama că tata vorbea serios despre fabrica de biciclete, sperase că mama va zâmbi îngăduitoare la aşa o idee, înainte de a-i arăta că există, desigur, alte opțiuni mult mai interesante. Căci, deşi Dolly se amuza uneori închipuindu-şi că fusese schimbată la naştere, nu credea asta cu adevărat. Oricine ar fi văzut-o alături de mama ei nici nu s-ar fi putut gândi la una ca asta. Janice şi Dorothy Smitham aveau acelaşi păr şaten ciocolatiu, aceiaşi pomeți ridicați, acelaşi bust împlinit. Şi, după cum descoperise recent, mai aveau şi altceva important în comun.

Scotocea prin garaj, căutându-şi crosa de hochei când a dat peste cutia bleu de pantofi tocmai pe fundul raftului celui mai de sus. I s-a părut cunoscută, dar i-au trebuit câteva secunde să-şi amintească. Parcă o văzuse pe mama ei pe marginea patului dublu din camera pe care o împărțea cu tata, cu acea cutie bleu în poală, uitându-se plină de melancolie la ce se afla înăuntru. Era o scenă foarte intimă şi Dolly şi-a dat seama că era cazul să dispară, dar după aceea s-a mai gândit la cutie, încercând să ghicească ce putuse să o facă pe mama să arate atât de visătoare, de pierdută, atât de tânără şi de bătrână totodată.

Şi în ziua aceea, în garaj, Dolly ridicase capacul cutiei şi totul ieşise la iveală. Era plină cu tot felul de

mărunțişuri dintr-altă viață: programe ale unor recitaluri, panglici de la premiile unor festivaluri, diplome de merit care o proclamau pe Janice Williams cântăreața cu cea mai frumoasă voce. Era chiar şi un articol de ziar, cu o fotografie a unei tinere vioaie, cu ochi strălucitori, ținută mândră şi înfățişare dezinvoltă, care nu va călca pe urmele colegelor ei de şcoală care îşi vor urma viețile monotone la care erau condamnate.

Doar că nu se întâmplase aşa. Dolly a rămas mult timp cu ochii la fotografia aceea. Mama ei avusese cândva un talent, şi totuşi, în cei şaptesprezece ani de când trăiau sub acelaşi acoperiş, Dolly nu o auzise niciodată pe Janice Smitham cântând ceva. Ce s-ar fi putut întâmpla ca să o reducă la tăcere pe tânăra care declarase cândva unui ziar: „Cântatul este cea mai mare pasiune a mea pe lumea asta, îmi dă aripi. Într-o bună zi, aş dori să cânt pe scenă în fața regelui".

Dorothy presimțea care era răspunsul.

— Ține-o aşa, băiete! striga tata de departe către Cuthbert. Stai țanțoş, nu te pleoşti!

Arthur Smitham: contabil emerit, stâlpul fabricii de biciclete, păzitorul a tot ce e corect şi cuviincios. Duşmanul a tot ce e ieşit din comun.

Dolly a oftat privindu-l cum se dădea îndărătul porții, sărind să azvârle mingea către Cuthbert. O fi învins-o el pe maică-sa, făcând-o să-şi înăbuşe tot ceea ce o scotea în evidență, dar nu avea să-i facă la fel şi lui Dolly. Nu o să-l lase nici în ruptul capului.

— Mamă! a început ea brusc, lăsând revista să-i cadă în poală.

— Da, scumpo, vrei un sendviş? Am luat nişte pastă de creveți la noi.

Dolly a tras aer în piept. Parcă nu-i venea să creadă că o să-i spună acum, aşa, dintr-odată, dar simțea că avea forța asta şi i-a dat drumul:

— Mamă, eu nu vreau să merg să lucrez cu tata la fabrica de biciclete.

— Cum?

— Cum ai auzit!

— O!

— Nu cred că aş suporta să fac acelaşi lucru zi de zi, să bat la maşină scrisori despre biciclete şi numere de comenzi şi formule dintr-alea blestemate… *al dumneavoastră, cu stimă…*

Mama a privit-o clipind, fără să i se citească nimic pe chip.

— Aşa deci!

— Da.

— Şi ce ai de gând să faci în schimb?

Dolly nu era sigură cum să răspundă. Nu se gândise încă la detalii, ştia doar că erau atâtea alte lucruri pe care le putea face.

— Nu ştiu. Doar că… vezi, fabrica de biciclete nu e nici pe departe un loc potrivit pentru mine.

— Dar de ce?

Nu voia să fie ea cea care să-i spună. Voia ca mama să simtă singură, să fie de acord, să gândească ea însăşi asta, fără să i se spună. Dolly se străduia să găsească cuvintele potrivite, dar speranța îi era risipită de dezamăgire.

— E vremea să te aşezi şi tu de-acum, Dorothy, i-a spus mama încetişor. Mai ai nițel şi eşti femeie de-a binelea.

— Tocmai de-aia…

— Dă-le încolo de idei copilăreşti! Nu mai e vreme de aşa ceva. Să ştii că voia să-ți spună chiar el, să-ți facă o surpriză, dar află că tata a vorbit deja cu doamna Levene de la fabrică şi a aranjat să mergi să

dai o probă.

— Cum aşa?

— N-ar fi trebuit să-ți spun, dar s-au înțeles să te duci în prima săptămână din septembrie. Nu ştii ce norocoasă eşti să ai un tată cu aşa o influență.

— Dar eu…

— Tata ştie mai bine.

Janice Smitham a întins mâna să-i mângâie piciorul lui Dolly, dar s-a răzgândit.

— Ai să vezi.

În spatele zâmbetului ei forțat era o undă de teamă, de parcă şi-ar fi dat seama că îşi trăda, într-un fel, fiica, dar nu voia să se gândească la asta.

Dolly simțea că luase foc, îi venea să o scuture pe maică-sa şi să-i aducă aminte că şi ea fusese cândva altfel. Voia să ştie cum de se schimbase într-atât, să-i spună (deşi îşi dădea seama cât de dur era) că ea, Dolly, era înspăimântată, că nu voia să i se întâmple şi ei acelaşi lucru. Dar…

— Hei, fii atentă! s-a auzit un țipăt de pe țărmul dinspre Bournemouth, atrăgându-i atenția lui Dolly şi scutind-o pe Janice Smitham să continue o discuție pe care nu dorea să o aibă.

Şi a dat cu ochii chiar de Fata Aceea, îmbrăcată mai devreme în Rochia Argintie, acum într-un costum de baie, ieşit parcă de-a dreptul din revista *Vogue*. Cu buzele țuguiate într-o îmbufnare drăgălaşă, îşi freca brațul. Ceilalți tineri frumoşi se adunaseră în jurul ei, clătinând din cap compătimitori, iar Dolly s-a străduit să înțeleagă ce se întâmplase. A văzut cum un băiat cam de vârsta ei s-a aplecat, scormonind în nisip şi, când s-a ridicat, a scos la iveală… o minge de crichet. Dolly şi-a dus mâna la gură stânjenită.

— Scuze, îmi pare rău! le-a strigat tata.

Dolly a rămas cu ochii holbați – oare ce mai avea de gând să facă acum? Doamne, Dumnezeule, spera să nu se ducă la ei. Ba chiar asta făcea – lui Dolly i s-au aprins obrajii. Voia să se facă nevăzută, să se ascundă, dar nu-şi putea lua ochii de la scena aceea. Tata s-a oprit în dreptul lor şi a schițat gestul răsucirii bâtei. Tinerii au dat din cap, ascultându-l, băiatul cu mingea a spus ceva, fata i-a arătat brațul, apoi a ridicat uşor din umeri şi a zâmbit cu gropițele ei drăgălaşe spre tata. Dolly a răsuflat uşurată, părea că dezastrul fusese evitat.

Dar apoi, amețit probabil de strălucirea celor din jurul său, tata a uitat să mai plece, răsucindu-se şi arătându-le cu degetul, în schimb, spre plajă, îndreptându-le atenția tuturor spre locul unde stăteau Dolly şi cu mama ei. Cu o lipsă de eleganță, care o făcea pe Dolly să se chircească de ruşine, mama a dat să se ridice, dar a rămas în schimb ghemuită, încercând să le facă semn cu mâna.

Ceva s-a răsucit în sufletul lui Dolly şi a amuțit. Mai rău de atât nici că se putea.

Dar iată că nu era aşa

— Ia uitați-vă, uitați-vă la mine!

Toți şi-au întors privirea. Mai nerăbdător decât un țânțar, Cuthbert se săturase să aştepte. Uitase de crichet şi-o pornise pe plajă, dând peste un măgar. Ridicase deja un picior, căznindu-se să îl încalece. Ce privelişte cumplită! Dolly şi-a călcat pe suflet şi s-a uitat, dându-şi seama că toții ochii erau ațintiți într-acolo.

Să-l vadă pe Cuthbert chinuind bietul măgar era mai mult decât putea îndura, îşi dădea seama că ar fi trebuit să-i sară în ajutor, dar de data asta nu era în stare. A bălmăjit ceva că o doare capul şi că soarele e prea puternic, şi-a luat revista şi a pornit în fugă spre adăpostul mohorât al camerei ei minuscule, cu priveliştea urâtă a unor burlane.

*

Din spatele chioşcului fanfarei, un tânăr cu păr bogat şi un costum ponosit văzuse întreaga scenă. Aţipise cu pălăria pe ochi când a fost trezit de strigătul: „Hei, fii atentă!“ S-a frecat la ochi şi şi-a rotit privirile să vadă de unde se auzea. Şi-atunci a dat cu ochii pe ţărm de tatăl şi fiul care jucaseră crichet toată dimineaţa.

Părea că fusese o altercaţie, iar tatăl vorbea cu un grup aflat ceva mai departe – tinerii aceia înstăriţi, i-a recunoscut el, care îşi dădeau aere mai devreme pe terasa cabinei de plajă. Cabina era pustie acum, mai flutura doar o pânză argintie agăţată de grilajul terasei. O rochie. O văzuse şi mai devreme, nu se putea să nu o bage de seama, căci ăsta era, fără îndoială, tot rostul ei. Nu era nici pe departe o rochie de plajă, i-ar fi stat mai bine pe un ring de dans.

„Ia uitaţi-vă, a strigat cineva, uitaţi-vă la mine!“ Băietanul care jucase crichet până atunci nu avea acum altă treabă decât să se facă de râs încălecând un măgar. Toată lumea se uita ca la comédie.

Dar el avea altceva mai bun de făcut. Fata frumuşică, cu buzele arcuite ca o inimioară şi forme rotunjite care-i făceau inima să tresalte era singură acum, căci îşi părăsise familia şi pleca de pe plajă. S-a ridicat, azvârlindu-şi rucsacul pe umăr şi îndesându-şi pălăria pe ochi. De mult aştepta el o ocazie ca asta şi nu avea de gând să o scape.

8

Dolly nu l-a văzut la început. De altfel nu mai vedea nimic dinaintea ochilor. Era prea absorbită să-şi stăvilească lacrimile de umilinţă şi disperare, în timp ce abia îşi târa picioarele spre faleză. Totul se învălmăşea într-un amestec încins de nisip, pescăruşi şi chipuri oribile, zâmbitoare. Îşi dădea seama că nu de ea râdeau, dar nu avea nici o importanţă. Veselia lor o insulta. Dolly nu putea să se ducă să lucreze la fabrica aceea de biciclete, pur şi simplu nu era cu putinţă. Să se mărite cu un tânăr ca taică-său şi încetul cu încetul să devină ca maică-sa? Aşa ceva era de neconceput – a, da, lor le plăcea, erau mulţumiţi de soarta lor, dar Dolly dorea mai mult… doar că nu ştia încotro s-o apuce şi unde să-şi găsească rostul.

S-a oprit dintr-odată. O pală de vânt, mai tare decât cele dinainte, a ales clipa când ea a trecut pe lângă cabina de plajă ca să ridice rochia de saten, smulgând-o de pe grilajul terasei şi azvârlind-o de-a rostogolul prin nisip. S-a oprit chiar dinaintea ei, întinsă ca o băltoacă strălucitoare de argint. Oare de ce – s-a întrebat ea fără suflare – nu s-a sinchisit blonda cu gropiţe să o pună bine? Cum putea cineva să nu aibă grijă de un lucru atât de frumos? Dolly a clătinat din cap, cineva căruia nu-i păsa câtuşi de puţin de lucrurile sale nici nu merita să le aibă. Era o rochie pe care ar fi purtat-o şi o prinţesă – sau o stea de cinema americană, un fotomodel dintr-o revistă de modă, o moştenitoare bogată aflată în vacanţă pe Coasta de Azur – şi, dacă nu ar fi apărut Dolly chiar în clipa aceea, ar fi continuat să se rostogolească peste dune şi dusă ar fi fost.

Vântul s-a pornit din nou şi rochia s-a rostogolit mai departe, dispărând după cabinele de plajă. Fără să şovăie nici o clipă, Dolly a pornit după ea. Era drept că fata aceea fusese nesăbuită, dar ea nu avea de gând să lase să se întâmple ceva cu bucata aceea divină de argint.

Îşi închipuia cât de recunoscătoare va fi fata când îi va aduce rochia înapoi. Dolly îi va explica ce s-a întâmplat – având grijă să nu o facă să se simtă şi mai prost decât se simţea deja – şi amândouă vor începe să râdă, mirându-se cum de-a găsit-o, iar fata îi va oferi lui Dolly un pahar de limonadă rece, din

cea adevărată, nu dintr-aceea apoasă pe care le-o servea doamna Jennings la Bellevue. Vor intra în vorbă şi vor descoperi că au foarte multe în comun, şi când, în cele din urmă, soarele va coborî înspre apus şi Dolly va spune că trebuie să plece, fata va zâmbi dezamăgită, după care se va însenina şi va întinde mâna să-i mângâie brațul. „Ce-ar fi să vii şi tu mâine cu noi, să jucăm tenis pe plajă? Ce grozav ar fi, haide, promite-mi că ai să vii!“

Dolly a luat-o grăbită după colțul cabinei după rochia argintie, ca s-o găsească deja oprită din zbor, proptită la picioarele cuiva. Era un bărbat cu pălărie care se aplecase să o ridice şi, în vreme ce firele de nisip alunecau de pe satenul rochiei, se risipeau şi speranțele lui Dolly.

Pentru o clipă, Dolly a simțit că l-ar fi ucis cu mâna ei. Pulsul i se accelerase, o înțepa pielea şi i se împăienjeniseră ochii. Şi-a aruncat privirile înapoi spre mare, la tata, care se îndrepta țeapăn către bietul Cuthbert, la mama, încremenită încă în postura ei ghemuită, la ceilalți din jurul fetei blonde, râzând acum, plesnindu-şi genunchii cu palmele şi arătând spre scena ridicolă.

Măgarul a scos un răget plin de uimire şi jale, reflectând parcă starea lui Dolly, şi, până să-şi dea seama ce face, ea s-a răstit la bărbatul acela:

— Ce faci aici?

Avea de gând, cu siguranță, să fure rochia blondei şi era de datoria ei să îl oprească.

— Ce vrei să faci?

Bărbatul şi-a ridicat ochii surprins şi când a văzut fața chipeşă de sub pălărie a rămas fără suflare. A rămas acolo încremenită, încercând să-şi recapete respirația, întrebându-se ce să facă, dar, pe când colțurile gurii lui începeau să se ridice sugestiv, şi-a dat brusc seama.

— Te-am întrebat, a urmat ea, amețită, ciudat de animată, ce voiai să faci! Rochia aia nu e a ta.

Tânărul a dat să răspundă, dar, tocmai în clipa aceea, un polițist, purtând nefericitul nume de gardian Suckling[13], care îşi purta ținuta maiestuoasă pe plajă, a ajuns în dreptul lor.

13. *Suckling* (engl.) – sugar, începător, novice.

*

Gardianul Basil Suckling se plimbase în susul şi în josul falezei toată dimineața, cu ochii ațintiți spre plajă. O băgase de seamă pe fata brunetă de îndată ce-şi făcuse apariția şi nu-şi mai desprinsese ochii de la ea. Îi atrăsese atenția doar incidentul acela blestemat cu măgarul şi, când şi-a întors capul la loc, fata dispăruse. O căutase înfrigurat vreo zece minute, ca să o regăsească în spatele cabinelor de plajă, într-o discuție ce părea ciudat de aprinsă. Iar interlocutorul nu era nimeni altul decât tânărul ponosit care stătuse toată dimineața în spatele chioşcului fanfarei, cu fața ascunsă sub pălărie.

Cu mâna proptită pe bastonul de cauciuc, polițistul Suckling a pornit să traverseze plaja cu paşi mari. Nisipul nu-l ajuta deloc să înainteze, dar el se străduia din răsputeri. Pe când s-a apropiat suficient, a auzit-o spunând:

— Rochia aia nu e a ta.

— E totul în regulă aici? a întrebat polițistul, oprindu-se dinaintea lor țeapăn, sugându-şi burta.

De aproape era chiar mai frumoasă decât îşi închipuise. Buze pline, cu colțurile ridicate, pielea ca de piersică – netedă şi moale, după cum putea ghici doar din priviri. Bucle strălucitoare în jurul unui chip alungit ca o inimioară.

— Nu cumva băiatul ăsta vă supără în vreun fel, domnişoară?

— A, nu, nicidecum, domnule!

Chipul i se aprinsese şi gardianul Suckling şi-a dat seama că fata roşise. Doar nu se întâlnea în fiecare zi cu cineva în uniformă, se gândea el, şi era drăguță foc.

— Domnul acesta tocmai îmi înapoia ceva.

— Aşa să fie? a întrebat el, încruntându-se la tânăr, scrutându-i înfățişarea obraznică, ținuta dezinvoltă, pomeții ridicați, ochii căprui, plini de aroganță.

După ochi, arăta clar că e străin, poate chiar irlandez, şi gardianul Suckling şi-a strâns pleoapele bănuitor. Tânărul s-a mutat de pe un picior pe altul, oftând uşor, ceea ce l-a înfuriat şi mai tare pe polițist.

— Aşa să fie? a întrebat el mai tare.

Cum nu se auzea nici un răspuns, gardianul Suckling a apucat capătul bastonului, strângându-şi degetele pe mânerul atât de cunoscut. Se gândea uneori chiar că acesta îi era cel mai bun tovarăş pe care îl avusese vreodată, oricum cel mai ascultător. Degetele i s-au înfiorat de amintiri plăcute şi s-a simțit de-a dreptul dezamăgit când tânărul a dat înapoi, dând împăciuitor din cap.

— Ei, atunci, hai mai iute, dă-i domnişoarei înapoi ce ai de dat.

— Vă mulțumesc, domnule polițist, a spus ea. Sunteți foare amabil.

Şi a zâmbit din nou, provocându-i în pantaloni o senzație nu total neplăcută.

— Mi-a luat-o vântul.

Gardianul Suckling şi-a dres vocea, arborându-şi expresia de polițist la datorie.

— Atunci, domnişoară, să vă conducem acasă, nu? Să vă păzim de vânt şi de orice alte pericole.

*

Dolly a reuşit să scape de compania grijulie a polițistului doar când a ajuns în dreptul pensiunii Bellevue. O vreme i se păruse că nu mai poate scăpa de el, căci pomenise că o va conduce înăuntru şi îi va aduce o ceaşcă bună de ceai ca „să se calmeze“, dar Dolly a reuşit să-l convigă că îşi risipea talentul cu chestiuni atât de neînsemnate şi că ar trebui să se reîntoarcă la îndatoririle sale.

— De fapt, domnule polițist, sunt sigură că vă aşteaptă atâția oameni să-i salvați de la cine ştie ce…

La despărțire, nu a mai contenit cu mulțumirile, iar el i-a ținut mâna ceva mai mult decât ar fi fost nevoie, ca apoi Dolly să deschidă uşa şi să pretindă că intră în casă. Dar nu a închis uşa pe de-a întregul, ci a rămas îndărătul ei, privindu-l cum se îndrepta țanțoş înapoi spre faleză. Şi, când că nu l-a mai zărit, a ascuns iute rochia argintie sub o pernă de pe canapea şi s-a furişat din nou afară, luând-o înapoi pe aleea pe care veniseră.

Tânărul rămăsese în urmă, aşteptând-o sprijinit de un stâlp dinaintea uneia dintre cele mai elegante pensiuni. A trecut pe lângă el, fără să-i arunce nici o privire, mergând mai departe, cu umerii drepți şi cu capul sus. El a pornit-o în urma ei pe stradă şi apoi pe aleea îngustă ce şerpuia depărtându-se de plajă. Dolly îşi simțea inima bătându-i tot mai tare şi, pe măsură ce vuietul valurilor se pierdea după zidurile reci ale clădirilor, chiar o şi auzea. Dar mergea înainte, ceva mai iute. Tălpile tenişilor i se lipeau cu zgomot de asfalt şi începuse să gâfâie, dar nu se oprea şi nici nu se uita înapoi. Ştia ea un loc undeva, la o răspântie întunecată, unde se rătăcise odată, când era mică, pierdută de lume, în timp ce mama şi tata o strigau de zor, închipuindu-şi tot ce e mai rău.

Când a ajuns acolo, Dolly s-a oprit, fără să privească înapoi. A rămas nemişcată, ascultând şi aşteptându-l să ajungă în dreptul ei, simțindu-i respirația în ceafă, apropierea sa încălzindu-i pielea.

El a apucat-o de mână, făcând-o să tresară. L-a lăsat să o răsucească încet spre el şi l-a privit amuțită

cum îi ridică încheietura mâinii în dreptul gurii, abia atingând-o cu un sărut care a cutremurat-o din cap până-n picioare.

— Ce cauți aici? i-a şoptit ea.

— Mi-a fost dor de tine, a spus el, ținându-şi buzele încă pe încheietura mâinii ei.

— Dar n-au trecut decât trei zile.

El a ridicat din umeri şi bucla aceea de păr negru, care nu voia în nici un chip să stea la loc, i-a căzut peste frunte.

— Ai venit cu trenul?

El a dat uşor din cap.

— Doar pentru o zi?

Altă înclinare a capului şi o jumătate de zâmbet.

— Jimmy, dar e atâta drum!

— A trebuit să te văd.

— Dar dacă aş fi stat cu familia mea pe plajă toată ziua? Şi dacă nu m-aş fi întors acasă de una singură, ce-ai fi făcut?

— De văzut tot te-aş fi văzut, nu-i aşa?

Dolly a scuturat din cap, prefăcându-se mânioasă.

— Tata te-ar omorî dacă ar afla.

— Cred că îi pot face față.

Dolly a izbucnit în râs, el ştia întotdeauna să o facă să râdă. Asta era unul dintre lucrurile care îi plăceau cel mai mult la el.

— Eşti nebun!

— Da, sunt nebun după tine.

Ăsta era alt lucru care îi plăcea la el. Era nebun după ea. A simțit fluturi în stomac.

— Haide! E o potecă pe-aici care duce spre câmp. N-o să ne vadă nimeni acolo.

*

— Sper că îți dai seama că puteam fi arestat din cauza ta.

— Vai, Jimmy, ce prostii spui!

— N-ai văzut ce privirea avea polițistul ăla – era gata să mă bage la zdup, să mă încuie şi să arunce cheia. Fără să mai pomenim cum te sorbea din ochi.

Jimmy a întors capul spre ea, dar Dolly nu şi-a ridicat ochii. Iarba era înaltă şi moale în locul unde se aşezaseră şi ea se uita la cer, fredonând încetişor o melodie de dans. Jimmy i-a mângâiat profilul cu privirea: arcul neted al frunții, adâncitura dintre sprâncene ce se ridica apoi să formeze nasul acela hotărât, lăsându-se din nou spre rotunjimea buzei de sus. Doamne, cât era de frumoasă! Îi răvăşea întreg trupul de dorință şi durere, şi îi trebuia toată puterea de stăpânire pe care o avea ca să nu se repeadă la ea, să o apuce cu mâinile de ceafă şi să o sărute ca un nebun.

Dar n-o făcea, n-o făcuse niciodată. Voia să îi păstreze puritatea, deşi asta aproape că-l răpunea. Era încă elevă, iar el, la nouăsprezece ani, era un bărbat în toată firea, comparat cu cei şaptesprezece ani ai ei. Doi ani nu par prea mult, dar proveneau din lumi diferite. Ea locuia într-o casă frumoasă şi curată, cu familia ei dichisită. El se lăsase de şcoală de pe la treisprezece ani, ca să aibă grijă de tatăl lui şi să facă fel de fel de munci, ca să se poată întreține. Fusese ajutor de bărbier, pe cinci şilingi pe săptămână,

ucenic de brutar pe şapte şilingi şi şase penny, salahor pe şantier pentru te miri ce. Apoi se întorcea seara acasă şi încropea cina pentru taică-său din resturile pline de zgârciuri căpătate de la măcelar. Era şi ăsta un mod de viață, se descurcau binişor. Iar el îşi găsea bucuria în fotografii, dar acum, dintr-o pricină pe care nu o înțelegea şi nici nu voia să o iscodească prea mult, de teamă să nu strice totul, o mai avea şi pe Dolly şi lumea i se părea mult mai luminoasă. Aşa că nici nu-i trecea prin cap să facă vreo mişcare greşită şi să strice totul.

Dar era foarte greu. Din clipa când o văzuse stând cu prietenii într-o cafenea, îşi pierduse capul. Cum îşi ridicase ochii de pe mărfurile pe care le livra băcanului, ea îi zâmbise de parcă s-ar fi cunoscut de când lumea şi-apoi izbucnise în râs, roşind toată şi ascunzându-şi fața după ceaşca de ceai. Şi-atunci şi-a dat seama că dacă ar fi trăit o sută de ani n-ar fi mai avut unde să vadă un chip atât de frumos. Era fiorul dragostei la prima vedere. Râsul acela al ei ce îl făcea să-şi amintească bucuria deplină pe care n-o mai simțise din copilărie, mirosul ei de zahăr ars şi ulei pentru bebeluşi, zbaterea sânilor sub rochia subțire de bumbac – Jimmy şi-a răsucit capul, mânios, abătându-şi atenția la un pescăruş gălăgios, care zbura tot mai jos, îndreptându-se spre mare.

Cerul era senin, adia un vânticel uşor şi mireasma verii se împrăştia peste tot. A oftat, simțindu-se mai uşurat, încercând să uite de rochia argintie, de polițist, de ruşinea pe care o simțise să fie considerat o amenințare. Nu avea nici un rost, ziua era prea frumoasă ca să se certe şi oricum nu se întâmplase nimic rău. Aşa era mereu. Jocul lui Dolly de-a „haide să ne prefacem că…“ îl nedumerea, nu-i înțelegea şi nici nu-i prea plăcea pornirea ei de a se preface, dar, dacă asta o făcea fericită, Jimmy era mulțumit.

Şi, ca să-i dovedească că uitase totul, Jimmy s-a ridicat dintr-odată, a scotocit în rucsac, scoțându-şi aparatul său drag Brownie.

— Ce-ai zice de o fotografie? a întrebat el, trăgând filmul. O mică amintire a întâlnirii dumneavoastră de la mare, domnişoară Smitham?

Aşa cum sperase, Dolly s-a înveselit brusc – căci îi plăcea tare mult să fie fotografiată – şi Jimmy şi-a aruncat privirile în jur, căutând poziția cea mai bună a soarelui. A pornit-o către marginea cea mai îndepărtată a câmpului. Dolly s-a ridicat în capul oaselor şi s-a întins ca o pisică.

— Aşa e bine?

Obrajii îi erau rumeniți de soare, buzele arcuite şi pline i se roşiseră de la căpşunile pe care el le cumpărase de la o tarabă de pe marginea drumului.

— Perfect! a răspuns el, şi chiar aşa era. Ce lumină bună!

— Şi ce anume vrei să fac eu în lumina asta perfectă?

Jimmy şi-a frecat bărbia, prefăcându-se că chibzuieşte adânc.

— Ce vreau să faci? Ei, Jimmy, băiete, acum să te văd, răspunde cum trebuie, că altminteri o încurci… Gândeşte-te bine, gândeşte-te…

Dolly a râs, şi el a făcut la fel. Apoi s-a scărpinat în cap şi a spus:

— Vreau doar să fii tu însăți, Dolly. Vreau să-mi duc aminte ziua de azi aşa cum a fost. Şi, dacă n-o să te pot vedea vreo zece zile, cel puțin să-ți port chipul în buzunarul de la piept.

Ea a schițat un zâmbet enigmatic, doar un tremur al buzelor şi apoi a încuviințat din cap.

— Vrei ceva care să-ți aducă aminte de mine.

— Chiar aşa! i-a strigat el. Nu mai durează mult, doar să-mi fixez cadrul.

A scos lentila Diway şi, pentru că soarele strălucea prea tare, a micşorat diafragma. Mai bine să fie prudent decât să-i pară rău. Tot cu gândul acesta, a scos din buzunar cârpa cu care ştergea lentilele şi a frecat-o bine.

— Acum e bine, a spus el, închizând un ochi şi privind prin vizor. Suntem gata… a urmat, făcându-şi de lucru cu aparatul, fără să îndrăznească să-şi ridice ochii.

Din mijlocul vizorului, Dolly se uita țintă la el, părul îi cădea în şuvițe mângâiate de vânt sărutându-i umerii, iar mai jos, îşi deschisese nasturii rochiei şi şi-o lăsase în jos de pe umeri. Fără să-şi dezlipească ochii de la aparat, începuse să-şi lase breteaua costumului de baie în jos, de-a lungul brațului.

Doamne! Jimmy a înghițit în sec. Ar trebui să spună ceva, să facă o glumă, să fie hazliu, inteligent. Dar dinaintea lui Dolly, aşezată acolo, aşa, cu bărbia ridicată, cu ochii provocatori, cu unduirea sânului la vedere, cei nouăsprezece ani de elocință ai lui s-au risipit într-o clipită. Şi, în lipsa vreunei vorbe de duh care să-l scoată din încurcătură, a făcut singurul lucru pe care îl ştia, a fotografiat.

*

— Să ai grijă să le developezi singur, i-a spus Dolly, încheindu-şi nasturii la loc cu degetele tremurânde.

Inima îi bătea cu putere şi se simțea deşteaptă şi plină de viață, năpădită de o forță ciudată. Propria-i cutezanță, privirea de pe chipul lui când a văzut-o, fâstâceala cu care abia îi înfrunta privirea roşindu-se, toate acestea o amețeau. Dar mai important era că avea acum dovada. Dovada că ea, Dorothy Smitham, era ieşită din comun, aşa cum spusese doctorul Rufus. Nu era menită pentru fabrica de biciclete. Avea să aibă o viață ieşită din comun.

— Dar ce crezi tu, că am să las alt bărbat să te vadă aşa? a spus Jimmy, concentrându-şi exagerat atenția asupra curelelor aparatului de fotografiat.

— Poate nu intenționat.

— L-aş ucide.

A rostit cuvintele încetişor, cu vocea tremurând, făcând-o pe Dolly să ofteze, întrebându-se dacă chiar ar fi în stare de asta. Oare astfel de lucruri se întâmplă de-adevăratelea? Cu siguranță nu se petreceau aşa în locul de unde venea Dolly, în şirul de case ce se înălțau mândre, lipite două câte două, o imitație a stilului Tudor, din noile suburbii lipsite de orice fel de personalitate. Nu şi-l putea închipui pe Arthur Smitham suflecându-şi mânecile ca să-i apere onoarea soției, dar Jimmy nu era ca tatăl ei. Dimpotrivă, era un om deprins cu munca, cu brațe puternice şi un chip cinstit, cu zâmbetul acela atât de firesc ce-i făcea stomacul să tresalte. S-a prefăcut că nu aude, i-a luat aparatul de fotografiat din mână şi-a început să-l privească cu atenție prefăcută.

Ținându-l într-o mână, şi-a ridicat ochii jucăuşi şi i-a spus:

— Acesta este un instrument foarte periculos, domnule Metcalfe. Ia gândeşte-te câte lucruri ai putea să fotografiezi, pe care unii nu ar dori deloc să le vezi.

— Cum adică?

— Păi, oameni care fac lucruri pe care n-ar trebui să le facă, a început ea, ridicând un umăr, de exemplu o şcolăriță nevinovată ademenită de un bărbat mult mai experimentat – ia gândeşte-te ce-ar zice bietul ei tată dacă ar şti.

Şi-a muşcat buza de jos, încercând să-şi ascundă agitația, şi s-a apropiat mai tare, aproape atingându-i brațul puternic, ars de soare, lăsând o energie ca un curent electric să pulseze între ei.

— Cineva ar putea să dea de bucluc dacă te-ar mânia pe tine sau pe cutiuța asta, Brownie!

— Atunci ai grijă să te porți frumos cu mine, i-a răspuns el, aruncându-i un zâmbet, care i-a dispărut le fel de iute cum se ivise.

Şi nu şi-a luat privirea de la ea, iar Dolly simțea cum i se taie respirația. Atmosfera se schimbase între ei, în clipa aceea, sub intensitatea privirii lui, totul era altfel. Dolly simțea cum i se învârte capul. A înghițit în gol, nesigură, dar foarte emoționată. Avea să se întâmple ceva, ea începuse totul şi nu mai ştia cum să pună capăt. Şi nici nu voia.

S-a auzit apoi un zgomot, un mic oftat scăpat printre buzele lui şi Dolly s-a pierdut cu firea.

Cu ochii ațintiți într-ai ei, a întins mâna să-i dea părul peste ureche. Apoi şi-a ținut mâna acolo, apucând-o mai tare de ceafă. Îi simțea degetele tremurând. Apropierea aceasta o făcea să se simtă dintr-odată mai tânără, mai nesigură, şi-a deschis gura să spună ceva (ce-ar fi putut rosti oare?), dar el a clătinat scurt din cap, şi ea a amuțit. Un muşchi i se zbătea pe obraz, a respirat adânc şi-apoi a tras-o spre el.

De mii de ori îşi închipuise cum era să fie sărutată. La cinematograf, părea destul de plăcut când se sărutau Katherine Hepburn şi Fred MacMurray; încercase şi ea, şi prietena ei Caitlin să repete, sărutându-şi brațele, ca să ştie ce să facă atunci când se va întâmpla de-adevăratelea, dar acum era cu totul altfel. Simțea pasiunea fierbinte, apăsarea, gustul de căpşuni şi de soare, mirosul de sare de pe pielea lui, răsuflarea lui întretăiată, trupul lui puternic şi musculos, mai înalt decât al ei, mai mare, stăpânindu-şi cu greu dorința.

El s-a tras înapoi şi a deschis ochii. A râs apoi, uşurat şi surprins, şi a spus cu vocea caldă şi răguşită, sprijinindu-şi fruntea de a ei şi apucând-o de un nasture al rochiei:

— Te iubesc, Dorothy Smitham. Şi-ntr-o bună zi o să mă însor cu tine.

*

Au pornit-o pe coama dealului verde, fără ca Dolly să rostească vreo vorbă, dar mintea i se învălmăşise. Avea să o ceară în căsătorie: excursia la Bournemouth, sărutul, tăria a ceea ce simțise… ce puteau însemna toate acestea? Era limpede şi acum abia aştepta ca el să rostească vorbele acelea cu voce tare, să devină oficial. Se înfiora până în vârful degetelor.

Era perfect. Avea să se căsătorească cu Jimmy. Cum de nu-i trecuse prin cap să-i spună asta mamei atunci când a întrebat-o ce ar vrea să facă dacă nu se ducea să lucreze la fabrica tatei? Era singurul lucru pe care dorea să-l facă. Singurul pe care trebuia să-l facă.

Dolly şi-a abătut privirile, băgând de seamă bucuria ce-i lumina chipul, tăcerea neobişnuită, şi şi-a dat sema că şi el gândea la fel, că se străduia să găsească cuvintele potrivite să îi mărturisească. Era într-al nouălea cer, îi venea să țopăie, să sară şi să danseze.

Nu era prima dată când spunea că ar vrea să se însoare cu ea; mai atinseseră subiectul acesta, închipuindu-şi pe şoptite „Ce-ar fi dacă…“ în locuri ferite din cafenele întunecate în acele părți ale oraşului unde ştia că părinții ei nu mergeau niciodată. Şi întotdeauna i se părea grozav de emoționant; şi, în descrierile făcute în glumă ale casei de țară şi ale vieții pe care o vor duce acolo, persista nerostită ideea că, în spatele uşilor închise, în patul ce-l vor împărți, vor avea parte de libertate – fizică şi morală –, irezistibilă pentru Dolly, o şcolăriță căreia mama încă îi mai apreta şi-i călca uniforma.

Simțea că o apucă amețeala imaginându-şi cum vor trăi ei doi, şi a întins mâna spre brațul lui pe când dădeau să plece de pe câmpul însorit, cotind pe o potecă umbrită. Când l-a atins, s-a oprit şi a tras-o înspre peretele de piatră al unei clădiri din preajmă.

— Dolly, a spus, zâmbind stânjenit.

Acum urma să se întâmple… Dolly simțea că i se taie răsuflarea.

— Vreau să-ți spun ceva de mai mult timp… ceva important.

*

I-a zâmbit şi chipul îi era atât de strălucitor şi plin de speranță, că simțea că-l arde în piept. Nu-i venea să credă că o sărutase în cele din urmă, aşa cum îşi dorise, şi că fusese exact cum îşi închipuise. Dar cel mai minunat era că şi ea îl sărutase, că era o promisiune în sărutul acela. Chiar dacă se născuseră în familii tare diferite, nu erau atât de deosebiți, cel puțin nu în ceea ce conta cel mai mult, în ceea ce simțeau unul pentru altul. Îi strângea mâinile moi în palme, în timp ce a început să rostească ceea ce îi stătuse toată ziua în minte.

— Mi-a telefonat astăzi cineva de la Londra, un tip pe care-l cheamă Lorant.

Dolly l-a încurajat din priviri să continue.

— O să scoată o revistă, *Picture Post*, în care o să tipărească povestiri ilustrate. Mi-a văzut fotografiile în *Telegraph*, Doll, şi mi-a propus să mă duc să lucrez cu el.

Se aştepta ca ea să scoată un strigăt de bucurie, să sară în sus, să-l apuce bucuroasă în brațe. Visa asta încă de când dăduse în pod peste vechiul aparat de fotografiat cu trepied al tatălui lui şi peste cutia cu fotografii sepia. Dar Dolly rămăsese neclintită, cu zâmbetul încremenit.

— La Londra?

— Da!

— Şi-ai să te duci la Londra?

— Sigur că da! Ştii, locul ăla mare, cu palatul cel mare, ceasul cel mare, cu ceață multă…

Încerca să glumească, dar Dolly nu a râs, a clipit de câteva ori apoi a întrebat dintr-o suflare:

— Când?

— În septembrie.

— Şi-ai să rămâi acolo?

— Am să lucrez, a şovăit Jimmy, dându-şi seama că ceva nu era în regulă. La o revistă de fotografie, a continuat el nesigur, încruntându-se. Doll?

Lui Dolly începuse să-i tremure buza de jos şi-i era teamă că o să înceapă să plângă.

— Doll? Ce-ai pățit? a întrebat-o speriat.

Dar nu a izbucnit în plâns. Şi-a scuturat brațele şi şi-a cuprins fața în palme.

— Dar trebuia să ne căsătorim…

— Cum?

— N-ai spus tu… şi eu am crezut că… şi-apoi…

Era mânioasă tare şi nu-şi dădea seama de ce. Gesticula cu amândouă mâinile, i se înroşiseră obrajii şi vorbea atât de iute, încât nu a putut distinge decât: „casa de la țară“, „tata“ şi-apoi „fabrica de biciclete“.

Jimmy s-a străduit să înțeleagă, dar nu putea ține pasul cu ea, şi se simțea tare descumpănit, până când, în cele din urmă, cu un oftat adânc, Dolly şi-a pus mâinile în şold, istovită, neagră de supărare, şi nu a ştiut ce să facă altceva decât să o ia în brațe şi să-i mângâie părul, ca şi cum ar fi fost un copil neastâmpărat. S-ar fi putut întâmpla orice, aşa că a zâmbit în sinea lui, simțind-o că se domoleşte. Jimmy era destul de cumpătat, aşa că izbucnirile lui Dolly îl luau uneori prin surprindere. Era molipsitoare însă: nu era niciodată mulțumită pe de-a-ntregul, chiar dacă era încântată, şi nici supărată de tot, chiar dacă era furioasă.

— Credeam că vrei să te însori cu mine! i-a strigat, ridicându-şi bărbia să-l privească drept în faţă. Şi, când colo, tu pleci la Londra, în schimb!

— Nu *în schimb*, Doll, a râs el. Domnul Lorant o să mă plătească, iar eu am să pun ban pe ban. Nu-mi doresc nimic mai mult decât să ne căsătorim – ce-ţi închipui? Doar că vreau să fiu sigur că o facem cum trebuie.

— Dar este cum trebuie acum, Jimmy! Ne iubim, vrem să fim împreună. Şi casa de la ţară… cu găinile mari şi cu hamac… şi noi doi care o să dansăm cu picioarele goale…

Jimmy a zâmbit. Îi vorbise despre copilăria tatălui lui, la ţară, aceleaşi poveşti pline de aventuri care-l fascinaseră şi pe el când era mic, iar ea le combinase şi şi le însuşise. Tare-i mai plăcea felul ei de a lua un adevăr simplu şi de a-l împleti cu firele strălucitore ale imaginaţiei ei, prefăcându-l în ceva nemaipomenit.

— Nu îmi permit să am o casă la ţară, Doll!

— O căruţă de ţigani măcar, cu perdele înflorate… şi-o găină… sau poate două, ca să nu se plictisească singură!

Nu s-a putut stăpâni să nu o sărute. Era atât de tânără, de romantică şi era doar a lui.

— N-o să dureze mult, Doll, şi-o să avem tot ce am visat. Am să muncesc din răsputeri… ai să vezi!

O pereche de pescăruşi au trecut croncănind pe deasupra capetelor lor, iar el a întins mâna spre ea, mângâindu-i pielea încinsă de soare. A apucat-o de mână şi i-a strâns-o cu putere, ducând-o înapoi spre mare. Îi plăceau visurile ei, entuziasmul ei molipsitor; nu trăise niciodată cu atâta intensitate. Dar era de datoria lui să fie cumpănit, să gândească înţelept pentru amândoi. Nu se puteau lăsa amândoi pradă închipuirilor şi visurilor, n-ar fi ieşit nimic bun din asta. Jimmy era inteligent, aşa îi spuneau toţi profesorii când mai mergea încă la şcoală, înainte ca tatăl lui să se îmbolnăvească. Învăţa foarte iute, mergea la bibliotecă şi citise aproape toate cărţile de acolo. Doar că nu avusese o şansă, iar acum se ivise una!

Au străbătut restul drumului în tăcere până au dat de promenada înţesată cu turişti care, după ce îşi mâncaseră sendvişurile cu pastă de creveţi, se întorceau la plajă. S-a oprit şi i-a luat şi mâna cealaltă, împletindu-şi degetele printre ale ei.

— Aşa deci, a spus el încetişor.

— Da…

— O să te văd peste zece zile.

— Asta dacă n-o să te văd eu mai-nainte.

Jimmy a râs şi s-a aplecat să o sărute de rămas-bun, dar tocmai atunci un copil a dat buzna pe lângă ei, strigând şi alergând după o minge ce se rostogolea pe potecă, şi vraja s-a risipit. Jimmy s-a dat înapoi, stânjenit de apariţia puştiului.

— Cred că ar trebui să mă întorc şi eu acolo, a spus Dolly arătând spre plajă.

— Ai grijă să nu dai de bucluc.

Ea a râs şi s-a repezit să-l sărute pe gură. Apoi, cu un zâmbet ce l-a răscolit de-a binelea, a luat-o la fugă pe drumul însorit, cu poala rochiei zbătându-i-se pe pulpe.

— Doll! a strigat-o el când era gata să se piardă din vedere.

S-a întors spre el şi soarele îi lumina părul din spate ca o aură întunecată.

— Tu n-ai nevoie de haine scumpe, Doll, eşti de o mie de ori mai frumoasă ca fata aia de azi-dimineaţă.

Ea i-a zâmbit sau aşa şi-a închipuit el, căci era greu să-i desluşească chipul în umbră, apoi a ridicat o

mână, a fluturat-o şi s-a făcut nevăzută.

*

După atâta soare şi căpşuni şi cu alergătura ca să prindă trenul, Jimmy a dormit aproape tot drumul la întoarcere. A visat-o pe maică-sa, în acelaşi vis pe care-l avea de ani de zile. Erau la un bâlci, doar ei doi, şi se uitau la un scamator care tocmai o închisese pe frumoasa lui asistentă într-o cutie (care semăna întotdeauna neobişnuit de mult cu coşciugele pe care le făcea tatăl lui jos, în prăvălia W.H. Metcalfe şi fiii, pompe funebre şi magazin de jucării), când mama s-a aplecat spre el şi i-a şoptit: „O să încerce să te facă să te uiți într-altă parte, totul e să-ți abată atenția. Uită-te țintă la el“. Jimmy, care nu avea decât opt ani, a încuviințat nerăbdător din cap, deschizând ochii mari, fără să clipească, până când au început să-i lăcrimeze foarte tare şi să-l doară. Dar trebuie că a greşit cumva, căci capacul cutiei s-a deschis şi – puuuf! – femeia dispăruse, nu mai era, şi Jimmy ratase momentul. Mama a râs şi asta l-a făcut să se simtă ciudat, picioarele i se răciseră şi i se înmuiaseră şi, când s-a uitat în jur, mama nu mai era lângă el. O vedea, în schimb, în cutie, spunându-i că poate visase, iar parfumul ei era atât de puternic…

— Biletele, vă rugăm!

Jimmy a tresărit şi şi-a dus mâna la rucsacul de lângă el. Era tot acolo, slavă Domnului! Ce nesăbuință să adoarmă aşa, mai ales că avea aparatul de fotografiat în el. Era cheia către viitorul lui.

— V-am cerut biletele, domnule, a repetat controlorul, mijindu-şi ochii.

— Da, scuzați-mă. Imediat, a răspuns el, căutându-se în buzunar şi scoțându-le.

— Mergeți mai departe la Coventry?

— Da, domnule.

Cu o oarecare părere de rău că nu a descoperit vreo înşelăciune, controlorul i-a înapoiat biletul lui Jimmy, ducându-şi mâna la pălărie, după care a pornit mai departe prin vagon.

Jimmy şi-a scos din rucsac cartea de la bibliotecă, dar nu-i stătea mintea la citit. Era prea emoționat de amintirile întâlnirii cu Dolly, de întâmplările de peste zi, de gândurile la Londra şi la viitor, ca să se mai poată concentra asupra cărții *Oameni şi şoareci*. Era încă un pic nelămurit ce se întâmplase. Voise să o impresioneze cu vestea asta, nu să o supere – ar fi fost un adevărat sacrilegiu să dezamăgească o persoană atât de vioaie şi inteligentă ca Doll – şi ştia că procedase cum trebuie.

Cu siguranță că ea nu ar fi vrut să se mărite cu cineva care nu avea de nici unele. Căci ei îi plăceau „lucrurile“: podoabe şi haine frumoase şi minunății pe care să le adune. O urmărise astăzi şi o văzuse cum se uită la oamenii ăia din cabina de plajă, la fata cu rochia argintie, ştia că, oricât ar fi visat ea la casa de la țară, tânjea de fapt după distracții şi strălucire şi după toate bunătățile pe care le aduceau banii. Şi avea tot dreptul… căci era frumoasă, nostimă şi fermecătoare, nu avea decât şaptesprezece ani. Dolly nu ştia cum e să nu ai de nici unele şi nici nu trebuia să ştie. Merita un bărbat care ar fi putut să-i ofere tot ce era mai bun, nu o viață cu rămăşițe luate ieftin de la măcelar şi un strop de lapte condensat în ceai, când nu puteau să-şi permită să cumpere şi zahăr. Jimmy se străduia să ajungă un astfel de bărbat, şi atunci avea să se căsătorească cu ea, să fie a lui pe veci.

Dar toate la timpul lor.

Jimmy ştia din proprie experiență ce se întâmpla cu cei săraci care se căsătoreau din dragoste. Mama lui nu-l ascultase pe tatăl ei bogat şi se căsătorise cu tatăl lui Jimmy. O vreme fuseseră nespus de fericiți, dar nu durase mult. Jimmy încă îşi amintea cât de nedumerit fusese când se sculase şi nu o mai găsise pe maică-sa. „Uite-aşa, s-a făcut nevăzută“, şoptea lumea pe stradă. Şi Jimmy se gândea la

scamatoria de la bâlci pe care o văzuseră împreună doar cu o săptămână în urmă. Şi se minuna, închipuindu-şi-o pe mama lui cum dispărea, cum i se dezintegra trupul sub privirile lui. Şi se gândea că, dacă cineva ar fi putut fi în stare de o astfel de minune, atunci nu putea fi decât mama lui.

Şi, aşa cum se întâmplă cu mai toate lucrurile însemnate ale copilăriei, tovarăşii lui de joacă au fost cei care l-au lămurit, până să se fi gândit vreun adult să-i spună adevărul. *Micul Jimmy Metcalfe are o mamă nărăvaşă, a fugit cu un bogătan, şi-a rămas bietu' Jim făr' de nici un ban.* Jimmy a repetat acasă poezia auzită la şcoală, dar taică-său nu a avut ce să-i spună, se topise pe picioare şi-arăta tot mai istovit şi începuse să-şi treacă mai tot timpul la fereastră, zicând că aşteaptă poştaşul să-i aducă o scrisoare importantă. Nu făcea altceva decât să-i bată uşor palma şi să-i spună că totul va fi bine, că se vor descurca atât timp cât se aveau unul pe celălalt. Asta îl făcea pe Jimmy să se simtă tot mai neliniştit, de parcă tatăl ar fi încercat să se convingă pe sine, nu pe fiul lui.

Jimmy şi-a sprijinit capul de geam, uitându-se la traversele înghițite de tren. Tata. Bătrânul era singura problemă în planului lui de a merge la Londra. Nu putea să-l lase singur la Coventry, în starea în care se afla, dar era prea legat de casa unde crescuse Jimmy. În ultima vreme, de când începuse să i se rătăcească mintea, îl găsea uneori cu masa aşezată pentru maică-sa, sau, chiar mai rău, aşteptând-o la fereastră.

Trenul a intrat în gara Waterloo şi Jimmy şi-a pus rucsacul pe umăr. O să găsească el o soluție. Era sigur de asta. Avea tot viitorul înainte şi era hotărât să îi facă față cum se cuvenea. Ținându-şi strâns aparatul de fotografiat, a sărit din vagon, îndreptându-se spre metrou, ca să apuce trenul de întoarcere spre Coventry.

*

În acest răstimp, Dolly se afla dinaintea oglinzii de la şifonierul dormitorului ei din Bellevue, înveşmântată în minunata rochie de saten argintiu. Avea să o înapoieze mai târziu, desigur, dar ar fi fost o crimă să n-o probeze. Şi-a îndreptat spatele şi-a rămas aşa o clipă să se privească. Mişcarea sânilor când respira, conturul decolteului, unduirea rochiei care prindea viață pe trupul ei… atât de diferită de tot ce purtase până atunci, de hainele mohorâte din dulapul mamei. Nici mama lui Caitlin nu avea o rochie ca asta. Dolly se simțea pe altă lume.

Ar fi vrut s-o vadă Jimmy acum, îmbrăcată aşa. Dolly şi-a atins buzele şi răsuflarea i-a tresăltat, amintindu-şi de sărutul lui, apăsarea privirilor sale, felul cum s-a uitat la ea când a fotografiat-o. Fusese primul sărut adevărat. Era acum altă fată. Şi se întreba dacă părinții ei vor băga de seamă, dacă era evident pentru toată lumea că un bărbat ca Jimmy, matur, cu trăsături dure, mâini înăsprite de muncă şi cu o slujbă de fotograf la Londra se uitase cu patimă la ea şi o sărutase plin de dorință.

Dolly şi-a netezit rochia pe şolduri, zâmbind ca şi cum ar fi salutat pe cineva. A râs de parcă ar fi auzit o glumă. Şi-apoi, dintr-o mişcare, s-a azvârlit pe spate cu mâinile depărtate în patul îngust.

— Londra! a strigat ea către tavanul cu zugrăveala cojită.

Se hotărâse: va pleca şi ea la Londra, le va spune părinților de îndată ce se va termina vacanța şi se vor întoarce la Coventry. Mamei şi tatei nu le va plăcea deloc, dar era viața ei şi nu avea de gând să respecte convențiile. Fabrica de biciclete nu era pentru ea, avea să facă numai ce dorea. Lumea cea mare era plină de aventură şi ea nu avea decât să pornească în căutarea ei.

Londra, 2011

Era mohorât afară şi Laurel s-a bucurat că îşi luase o haină mai groasă. Producătorii documentarului se oferiseră să-i trimită o maşină, dar ea refuzase, spunându-le că hotelul nu era prea departe şi că prefera să meargă pe jos. Îi plăcuse întotdeauna să meargă pe jos, iar acum mai avea şi avantajul că asta îi mulțumea pe doctori. Iar astăzi se mai gândea că aerul proaspăt îi va limpezi mintea. Era neobişnuit de emoționată pentru interviul din după-masa aceea. Gândul la reflectoarele puternice, la ochiul neobosit al aparatului de filmat, la întrebările politicoase ale ziariştilor a şi făcut-o să scotocească în poşetă după țigări. Ceea ce nu le-ar mai fi plăcut deloc doctorilor…

S-a oprit la colțul străzii Kensington Church ca să-şi aprindă chibritul, aruncând o privire la ceas, în timp ce stingea flacăra. Terminaseră repetițiile pentru film şi interviul era programat tocmai la ora trei. A tras gânditoare din țigară, dacă s-ar grăbi, ar mai avea timp să facă un ocol. S-a uitat către Notting Hill, nu era prea departe şi nu o să-i ia prea mult timp, totuşi a şovăit. Se simțea de parcă s-ar fi aflat la o răspântie, cu tot felul de implicații tenebroase ivindu-se din ceea ce părea doar o simplă alegere. Dar dădea prea multă importanță – bineînțeles că trebuia să se ducă până acolo să arunce o privire. Ar fi o prostie să n-o facă, dacă tot se afla atât de aproape. Aşa că a pornit-o în pas vioi, ieşind de pe High Street, strângându-şi poşeta la piept. („Haideți tropa, tropa“ le spunea de multe ori mama, „nu tândăliți…“ şi cuvintele astea o amuzau nespus.)

În timpul petrecerii de ziua mamei, Laurel s-a surprins privindu-i insistent chipul, de parcă ar fi putut să găsească toate răspunsurile acolo. (Cum l-ai cunoscut pe Henry Jenkins, mami? Bănuiesc că ați fost prieteni buni.) Făcuseră petrecerea joi dimineață, în grădina spitalului, vremea fusese frumoasă şi – aşa cum spunea şi Iris – după vara urâtă pe care o avuseseră, era şi păcat să nu se bucure de soare.

Ce chip minunat avea mama! Tânără fusese tare frumoasă, mult mai arătoasă decât fiicele ei, cu excepția lui Daphne, poate. Cu siguranță că pe ea regizorii n-ar fi distribuit-o în roluri secundare. Dar un singur lucru e sigur: că frumusețea, cea legată de tinerețe, nu durează şi că mama lor îmbătrânise. I se lăsase pielea, îi apăruseră pete, umflături ciudate şi puncte decolorate, oasele păreau că rezistă, în timp ce restul trupului se micşorase, iar părul i se subțiase de tot. Dar chipul îi rămăsese neschimbat, cu scânteia aceea de neastâmpăr. Deşi obosiți, ochii păstrau strălucirea speranței că ar putea să se amuze, iar colțurile gurii i se ridicau de parcă tocmai şi-ar fi amintit o glumă. Avea genul de față care atrăgea necunoscuți, încântându-i şi făcându-i să dorească să o cunoască mai bine. Avea un fel de a te face, cu o uşoară mişcare a gurii, să simți că şi ea suferise ca şi tine, că totul va bine acum, că eşti în preajma ei: aceasta era adevărata ei frumusețe, simpla ei prezență, bucuria, forța de atracție. Toate acestea şi minunatul ei talent de a imagina lucruri.

— Nasul meu e mult prea mare pentru fața asta, i-a spus odată pe când Laurel era mică şi stătea lângă ea privind-o cum se gătea să meargă undeva. Mi-am irosit toate darurile de la Dumnezeu. Aş fi putut să fiu un mare creator de parfumuri!

S-a întors de la oglindă şi i-a aruncat acel zâmbet jucăuş care îi făcea să-i tresalte inima lui Laurel, plină de nerăbdare să vadă ce urmează.

— Poți să păzeşti o taină?

Aşezată la capul patului părinților ei, Laurel a încuviințat, iar mama s-a aplecat spre ea, până când vârful nasului i-a atins năsucul fetiței.

— Eu am fost crocodil. Demult de tot, înainte să fiu mămică.

— Nu mai spune? s-a mirat Laurel, rămasă fără răsuflare.

— Da… dar începuse să fie cam plicticos, să tot clămpăneşti din fălci şi să înoţi. Iar coada poate fi foarte grea, să ştii, mai ales când e udă.

— Şi de-aia te-ai prefăcut în femeie?

— Nu, nicidecum! N-or fi plăcute cozile grele, dar nu sunt un motiv ca să nu-ţi faci datoria. Într-o zi mă aflam pe malul unui fluviu…

— În Africa?

— Desigur. Doar n-o să-ţi închipui că există crocodili aici în Anglia.

Laurel a clătinat din cap.

— Şi, cum stăteam eu aşa şi mă încălzeam la soare, a apărut o fetiţă cu mămica ei, ţinându-se de mână, şi atunci mi-am dat seama că tare aş fi vrut şi eu să fiu la fel. Şi chiar aşa am făcut, am ţâşnit afară din pielea de crocodil… m-am prefăcut în om. Şi-apoi te-am avut pe tine. Trebuie să recunosc că mi-a ieşit totul destul de bine, cu excepţia nasului ăstuia.

— Dar cum de s-a putut să te faci om? a întrebat Laurel, clipind mirată.

— Ei… a urmat Dorothy, răsucindu-se înapoi spre oglindă şi aranjându-şi bretelele rochiei, doar n-o să-ţi spun acum toate tainele mele! Doar aşa, una câte una. Să mă mai întrebi şi altă dată, când vei fi mai mare.

*

— Mama a avut mereu o imaginaţie bogată.

— Păi, nu a avut încotro, a spus Iris strâmbându-se, în timp ce le aducea cu maşina acasă după petrecere. Gândiţi-vă că a trebuit să ne ţină piept la toate. O femeie mai slabă de înger ar fi luat-o razna.

Ceea ce era foarte adevărat, a recunoscut Laurel. Ea, cel puţin aşa ar fi făcut. Cu cinci copii care plâng şi se hârjonesc, cu o casă de ţară printr-al cărei acoperiş curgea mereu într-alt loc când ploua, cu păsări care-şi făceau cuibul în hornuri. Era un adevărat coşmar.

Doar că nu se întâmplase aşa. Fusese perfect. Avuseseră acel gen de viaţă ca în romanele sentimentale înfierate de critici. (Până la întâmplarea cu cuţitul. Asta mai lipsea, ar fi pufnit aceiaşi critici cârcotaşi.) Laurel abia îşi amintea cum îşi dădea ochii peste cap, din tenebrele adolescenţei sale, mirându-se cum putea să se mulţumească cu o soartă domestică atât de plicticoasă. Cuvântul bucolic nu fusese inventat pe atunci, sau cel puţin Laurel nu avea habar de el, căci, în 1958, era prea absorbită de Kingsley Amis[14] ca să-i mai pese şi de „mugurii de mai“[15]. Dar nu şi-ar fi dorit ca părinţii ei să fie altfel. Tinereţea are aroganţa ei, şi îi convenea să creadă că, pur şi simplu, ei erau mai puţin aventuroşi decât ea. Nu-i trecuse nici o clipă prin minte că ar fi existat şi altceva sub înfăţişarea mamei de soţie şi mamă fericită, că ar fi putut să fi fost şi ea tânără cândva, hotărâtă să nu cedeze dinaintea mamei sale, că s-ar fi putut chiar ascunde de ceva din trecut.

14. Kingsley Amis (1922-1995) – scriitor, poet, critic britanic, considerat unul dintre cei mai importanţi scriitori satirici ai secolului XX, asociat cu mişcarea „Tinerilor furioşi“.

15. În original, *Darling Buds of May* – sintagmă din *Sonetul XVIII* de William Shakespeare: „*Rough winds do shake the darling buds of May*“. (Cea mai adecvată traducere în acest context este cea semnată de Neculai Chirică în volumul *Sonete şi poeme*, în româneşte de Neculai Chirică şi Dan Grigorescu, Bucureşti, Minerva, 1974: „În Mai e vânt şi mugurii-i doboară“.

Şi totuşi, acum trecutul era peste tot. O năpădise pe Laurel la spital, când văzuse fotografia lui Vivien, şi nu-i mai dădea pace. O pândea după fiecare colţ, îi susura la ureche în puterea nopţii. Se tot

aduna, producându-i vise urâte cu cuțite sclipitoare şi băiețel cu rachete de tinichea şi promisiuni că trebuia să se întoarcă, să dreagă lucrurile. Nu-i mai stătea mintea la nimic, nici la filmul care trebuia să intre în producție săptămâna următoare, nici la documentarul pe care tocmai îl înregistra. Nimic nu părea să mai aibă importanță în afară de dorința de a afla adevărul despre trecutul mamei ei.

Şi exista cu siguranță un trecut tainic. Chiar dacă Laurel nu ar fi fost convinsă de asta, mama aproape că i-a confirmat. Când a împlinit nouăzeci de ani, în timp ce cele trei strănepoate îi împleteau coronițe din margarete, şi nepotul ei oblojea cu o batistă genunchiul zgâriat al fiului lui, iar fiicele ei se străduiau să le ofere tuturor ceai şi prăjituri, cineva a strigat: „Să vorbească! Să vorbească!“ Iar Dorothy Nicolson a zâmbit fericită. Şi-a împreunat palmele, făcând să zornăie uşor inelele prea largi pentru degetele ei subțiri. Apoi a oftat.

— Ce norocoasă sunt, a început ea, cu o voce molcomă, şovăitoare. Uitați-vă la voi, toți copiii mei! Sunt atât de recunoscătoare, atât de norocoasă că am avut…

Buzele ei bătrâne au tremurat din nou şi pleoapele i s-au închis, iar ceilalți s-au năpustit asupra ei să o sărute şi să strige: „Vai, mami, scumpa de tine…“, încât nu au mai auzit când a terminat ce începuse să spună: „…a doua şansă.“

Dar Laurel o auzise. Şi-i scrutase tot mai atent chipul frumos, obosit, familiar, plin de taine. Ştia prea bine că răspunsurile sunt toate acolo, căci oamenii care duc vieți obişnuite, fără de prihană, nu mulțumesc că au avut parte de a doua şansă.

*

Laurel a apucat-o pe strada Campden Grove şi-a dat peste un maldăr mare de frunze. Îi părea bine că măturătorii nu ajunseseră încă pe acolo. A luat-o peste grămada cea mai mare şi timpul parcă s-a dat înapoi şi, deşi se afla în locul acela atunci, era din nou fetița de opt ani care se juca în pădurea din spatele casei de la Greenacres.

— Umpleți sacul bine, până la gură, fetelor. Vrem ca focul nostru să ajungă până la lună.

Aşa le spunea mama când se pregăteau pentru Bonfire Night[16]. Laurel şi Rose, înfofolite cu fulare, erau încălțate cu cizme de cauciuc, în timp ce Iris era o mogâldeață înfăşată în cărucior. Gerry, căruia îi va plăcea nespus pădurea, nu era decât un gând, un fluturaş îndepărtat pe cerul roşiatic. Daphne, care nu se născuse nici ea, îşi făcea simțită prezența, înotând, răsucindu-se şi țopăind în pântecul mamei: *Hei, sunt şi eu aici*, *sunt aici, sunt aici!* („Asta s-a întâmplat pe când tu erai moartă“ obişnuiau ele să-i spună când venea vorba de ceva ce se întâmplase înainte de a se naşte ea. Ideea morții nu o deranja, dar nu suporta gândul că spectacolul acela gălăgios s-a putut întâmpla fără ea.)

16. Bonfire Night – sărbătoare anuală pe 5 noiembrie, marcată prin focuri de artificii sau focuri de tabără unde este arsă o păpuşă reprezentându-l pe Guy Fawkes (care, în 1605, a încercat să arunce în aer clădirea Parlamentului britanic).

Pe la mijlocul străzii, imediat după Gordon Place, s-a oprit. Aici era… numărul 25. Vârât între 24 şi 26[17], aşa cum se cuvenea. Casa nu era diferită de celelalte, o clădire victoriană, albă, cu grilaj negru de fier forjat la balconul de la etajul întâi şi cu o fereastră la mansarda de sub acoperişul de ardezie.

17. În Anglia, pe unele străzi foarte vechi, nu este obligatoriu ca numerele impare să fie pe o parte a străzii, iar cele pare pe cealaltă parte.

Pe aleea pietruită cu dale din fața casei se afla un cărucior de copil, dintr-acelea care păreau că pot fi

transformate şi în modul lunar, iar de fereastra de la parter era agăţată o ghirlandă cu dovleci de Halloween desenată de un copil. Pe zidul de la intrare nu era nici o placă albastră, doar numărul casei. Era clar că nimeni nu găsise de cuviinţă să le sugereze celor de la English Heritage[18] că locuinţa lui Henry Ronald Jenkins din strada Campden Grove, numărul 25, ar fi trebuit însemnată cum se cuvine pentru posteritate. Şi de ce ar fi făcut-o? O mulţime de oameni din Londra locuiesc în case în care se pretinde că ar fi fost cândva locuite de cineva important, iar faima lui Henry Jenkins apusese de mult.

18. English Heritage – organizaţie care se ocupă cu marcarea prin plăci albastre a clădirilor unde au locuit personalităţi însemnate.

Totuşi, Laurel îl găsise pe Internet. Acolo era altfel… nu puteai scăpa de netul ăsta pentru nimic în lume. Henry Jenkins era una dintre milioanele de fantome care hălăduia acolo, bântuind mânios, până când reuşeai combinaţia nimerită de litere ca să o readuci pentru puţin timp la viaţă. La Greenacres, Laurel încercase să intre pe Internet cu telefonul, dar, până să se dumirească unde ar fi trebuit să scrie cuvintele pe care le căuta, i se terminase bateria. Cum nici nu-i trecea prin minte să împrumute laptopul lui Iris pentru o căutare atât de tăinuită, şi-a petrecut restul timpului într-o tăcere chinuitoare, ajutând-o pe Rose să frece mucegaiul dintre plăcile de faianţă.

Vineri, când şoferul Mark a venit, aşa cum se înţeleseseră, au vorbit lucruri lipsite de importanţă despre trafic, viitoarea stagiune teatrală, făcând pronosticuri dacă vor fi gata drumurile până la autostrada M11 la timp pentru Olimpiadă. Ajunsă cu bine la Londra, în amurg, Laurel s-a străduit cu greu să rămână în drum, cu geamantanul la picioare, şi să-i făcă semn cu mâna şoferului, până s-a făcut nevăzut. Apoi a urcat calmă treptele, descuind uşa apartamentului fără să-i tremure mâna şi a intrat. A închis binişor uşa în urma ei şi, abia atunci, ocrotită de siguranţa propriei case, a lăsat din mână geamantanul. Fără să aprindă lumina, s-a năpustit să deschidă laptopul şi să caute numele pe Google. În scurtul răgaz până au apărut rezultatele, s-a pomenit că-şi roade din nou unghiile.

Pagina de Wikipedia dedicată lui Henry Jenkins nu era prea mare, dar schiţa o bibliografie şi o scurtă biografie: născut în Yorkshire, în 1901, căsătorit la Oxford, 1938, a locuit în Londra, strada Campden Grove, numărul 25, a murit în Suffolk, 1961. Cărţile sale se găseau pe site-urile câtorva anticariate (şi Laurel a comandat două); mai era pomenit pe diverse pagini de Internet cum ar fi fost „Lista Absolvenţilor Şcolii Nordstrom“ şi „Viaţa bate literatura: morţi literare misterioase“. Laurel a aflat câte ceva despre scrierile lui – proze semi-autobiografice, cu accent pe decoruri sumbre şi antieroi ai clasei muncitoare, până la neobişnuita poveste de dragoste din 1939 – şi despre faptul că a lucrat la Ministerul Informaţiilor în timpul războiului, dar era mult mai mult material despre dezvăluirea lui drept obsedatul picnicurilor din Suffolk. Le-a citit cu nesaţ, pagină după pagină, aşteptând cu sufletul la gură să ţâşnească de undeva un nume cunoscut sau o adresă.

Dar nu s-a întâmplat aşa. Nu se pomenea nicăieri de Dorothy Nicolson, mama lui Laurel Nicolson, laureată a Premiului Oscar şi (a doua) cea mai iubită actriţă a naţiunii, nici un alt amănunt geografic decât „pe o pajişte la marginea localităţii Lavenham, în Suffolk“, nici un fel de amănunt picant precum cuţite de tăiat tortul sau prunci înlăcrimaţi şi picnicuri de familie pe malul râului. Sigur că nu se pomenea nimic. Înşelăciunea din 1961 fusese bine pusă la adăpost de istoricii virtuali: Henry Jenkins era un autor care se bucurase de succes înaintea celui de al Doilea Război Mondial, dar a cărui faimă apusese după aceea. Îşi pierduse averea, influenţa, prietenii şi, în cele din urmă, bunul-simţ, reuşind, în schimb, să se umple de ruşine, dar şi aceasta se risipise până acum. Laurel citea aceeaşi poveste în fiecare articol şi de fiecare dată imaginea descrisă devenea tot mai convingătoare. Aproape că îi venea şi ei să creadă povestea aceea.

Dar apoi a făcut imprudența să mai apese încă o tastă. Un link aparent banal către o pagină de Internet intitulată: „Imaginariul lui Rupert Holdstock“. Fotografia a apărut pe ecran ca un chip la fereastră; era fără îndoială Henry Jenkins, deşi mult mai tânăr decât atunci când îl zărise venind pe aleea dinspre casă. Au năpădit-o valuri de căldură şi frig. Nici unul dintre articolele pe care le citise până atunci nu avea o fotografie şi era prima dată când îi vedea fața, din după-amiaza aceea, când se afla în căsuța din copac.

Nu s-a putut abține şi a dat o căutare de imagini. Într-o fracțiune de secundă, Google a adunat un ecran întreg tapetat cu fotografii identice de diferite dimensiuni. Văzându-le pe toate la un loc, părea şi mai macabru. (Sau erau propriile ei amintiri? Scârțâitul portiței, mârâitul lui Barnaby, cearşaful alb.) Rânduri întregi de portrete în alb-negru: îmbrăcat convențional, cu mustața întunecată, sprâncenele groase care conturau o privire înspăimântător de directă. „Bună, Dorothy.“ Nenumăratele perechi de buze subțiri păreau că se mişcă pe ecran. „A trecut mult timp!“

Laurel a trântit capacul laptopului, lăsând încăperea în întuneric.

*

Deşi nu voia să se mai uite la fotografiile lui, Laurel se gândea la Henry Jenkins, la casa aceea, destul de aproape de a ei, şi, când i-a venit cu poşta de seară prima carte comandată, şi s-a apucat să o citească din scoarță în scoarță, s-a gândit şi la mama ei. *Cândva servitoare* era cel de-al optulea roman al lui Henry Jenkins, publicat în 1940, în care era vorba despre povestea de dragoste dintre un scriitor faimos şi servitoarea soției lui. Fata – pe nume Sally – avea ceva de felină, iar eroul masculin era un ins chinuit, cu o nevastă frumoasă, dar rece. Dacă nu luai în seamă proza încărcată, nici nu era o lectură proastă: personajele erau construite detaliat, iar drama povestitorului era perenă, mai ales că Sally şi nevasta deveniseră şi prietene. În cele din urmă, scriitorul era cât pe ce să pună capăt aventurii, dar se simțea măcinat de posibilele repercusiuni. Biata fată devenise obsedată de el şi nu putea fi învinuită. Aşa cum povestea chiar Henry Jenkins, el – eroul, adică – era o adevărată partidă.

Laurel şi-a ridicat din nou privirile spre mansarda casei de la numărul 25, din Campden Grove. Era ştiut că Henry Jenkins se inspirase din viață, iar mama lucrase o vreme ca servitoare (aşa ajunsese la pensiunea bunicii Nicolson); mama şi Vivien fuseseră apropiate; dar ca mama şi Henry Jenkins să fi… asta nu era cu putință! Ar fi fost prea tras de păr ca să se gândească că povestea lui Sally putea fi a mamei ei? Că Dorothy locuise vreodată în cămăruța aceea la mansardă, că se îndrăgostise de stăpânul ei şi că fusese abandonată? Putea aceasta să fie explicația a ceea ce văzuse Laurel la Greenacres: furia unei femei respinse?

Probabil.

Pe când Laurel se întreba cum avea să afle dacă tânăra numită Dorothy lucrase la Henry Jenkins, uşa casei de la numărul 25 – vopsită în roşu, lucru atât de drăguț – s-a deschis, lăsând să se reverse pe trotuar o învălmăşeală de căciulițe cu ciucuri şi picioruşe dolofane înfofolite în ciorapi lungi. Cum proprietarilor nu le place să vadă străini uitându-se prea insistent la casele lor, Laurel şi-a lăsat capul în jos, scotocind în geantă după ceva, străduindu-se să pară o femeie obişnuită care îşi vede de drumul ei şi nu umblă în căutare de năluci. Dar, ca şofer experimentat în parcări, a reuşit să nu scape din ochi scena dinaintea casei, de unde şi-a făcut apariția o femeie cu un prunc în cărucior, trei mogâldețe pe poale şi – vai, Doamne – încă o altă voce de copil auzindu-se de undeva dinăuntrul casei.

Femeia cobora căruciorul treaptă cu treaptă şi Laurel era cât pe ce să îi sară în ajutor, când un al

cincilea copil, ceva mai înălţuţ decât ceilalţi, dar nu mai mare de cinci sau şase ani, a ieşit din casă şi a apucat căruciorul de roţile din faţă. Împreună cu mama lui au reuşit să coboare căruciorul şi au pornit-o cu toţii către strada Kensington Church, cu fetiţele ţopăind înaintea lor. Băieţelul a rămas în urmă şi Laurel l-a privit atentă. Îi plăcea cum îşi mişca buzele de parcă şi-ar fi îngânat un cântecel de unul singur şi cum îşi mişca mâinile, depărtându-le şi-apoi înălţând capul să le privească cum şi le flutura una spre alta, asemenea frunzelor căzătoare. Părea că nu are habar unde se află şi concentrarea lui îl făcea de-a dreptul fermecător. Îi aducea aminte de Gerry când era mic.

Scumpul de Gerry! Nu fusese niciodată un copil obişnuit. În primii şase ani de viaţă nu rostise nici un cuvânt şi cei care nu-l cunoşteau presupuneau adesea că era un copil înapoiat. (Dar cei care le cunoşteau pe gălăgioasele surori Nicolson înţelegeau că nu avea de ales decât să tacă.) Şi nu puteau să greşească mai mult: Gerry nu era înapoiat, era deştept – neobişnuit de isteţ. Cu o minte iscoditoare de savant. Aduna date şi dovezi, adevăruri şi teoreme şi răspunsuri la întrebări la care Laurel nu se gândise niciodată, despre timp şi spaţiu şi ceea ce se află între ele. Şi când s-a hotărât, în cele din urmă, să rostească cuvinte, i-a întrebat dacă ştia cineva cum au de gând să împiedice inginerii turnul din Pisa să nu se răstoarne (văzuse asta la ştiri cu câteva zile în urmă).

— Julian!

Amintirea lui Laurel s-a risipit şi şi-a ridicat ochii spre mama care-şi striga băiatul, de parcă ar fi venit de pe altă planetă:

— Juju!

Băiatul şi-a urmărit cu grijă palma stângă cum plonja în jos, după care şi-a ridicat privirea şi, văzând-o pe Laurel, a rămas cu ochii aţintiţi la ea, surprins la început, apoi cu o altă sclipire, pe care Laurel o ştia prea bine: semnul recunoaşterii. I se întâmpla adesea, deşi nu întotdeauna lumea ştia de unde să o ia („Vă cunosc de undeva? Ne-am cunoscut cumva? Lucraţi la bancă?“).

Ea a înclinat uşor din cap şi a dat să plece, când l-a auzit pe băiat spunând plin de uimire:

— Eşti doamna lu’ tati!

— Ju-li-an!

Laurel s-a răsucit spre băieţelul acela neobişnuit.

— Ce vrei să spui?

— Eşti doamna lu’ tati!

Dar, până să apuce să-l întrebe ce voia să spună, puştiul s-a făcut nevăzut, rupând-o la fugă spre mama lui, tăind cu braţele curenţii nevăzuţi de aer din Campden Grove.

10

Laurel a oprit un taxi pe Kensington High Street.

— Unde te duc, drăguţă? a întrebat-o şoferul pe când se ea se grăbea să se urce în spatele maşinii, adăpostindu-se de ploaia ce se abătuse brusc.

— În Soho, la Hotelul Charlotte Street, mulţumesc frumos.

A urmat o pauză, în care s-a simţit scrutată în oglinda retrovizoare, ca apoi, pe când maşina se târa în trafic, să fie întrebată:

— Îmi pari cunoscută. Cu ce te ocupi?

Eşti doamna lu’ tati – ce Dumnezeu o fi vrut să spună?

— Lucrez la o bancă.

Şi, în timp ce şoferul a scăpat o sudalmă la adresa bancherilor şi a crizei globale, Laurel s-a prefăcut că-şi studiază atent ecranul mobilului. Căuta la întâmplare printre numerele din memorie, până când a dat de numărul lui Gerry.

Ajunsese târziu la petrecerea mamei, scărpinându-se în creştet, încercând să-şi amintească ce făcuse cu cadoul. Nici nu se puteau aştepta la altceva din partea lui şi, ca de obicei, toți au fost încântați să-l vadă. Avea cincizeci şi doi de ani de-acum, dar parcă rămăsese tot băiatul acela adorabil de împrăştiat, cu pantalonii strâmbi pe el şi cu acelaşi pulover maro, ponosit, împletit de Rose drept cadou de Crăciun acum mai bine de treizeci de ani. A urmat o mare tevatură, cu toate surorile dându-se peste cap să-l servească cu ceai şi prăjituri. Până şi mama s-a trezit din torpoarea ei, iar chipul ei bătrân şi istovit s-a luminat o clipă de zâmbetul strălucitor pe care-l păstra doar pentru unicul ei fiu.

Dintre toți copiii ei, de el îi era cel mai tare dor. Laurel ştia asta de la sora medicală mai amabilă. O oprise pe culoar când se pregăteau de petrecere şi îi o abordase:

— Speram să pot vorbi cu dumneavoastră.

— Ce s-a întâmplat? a întrebat Laurel, veşnic în alertă.

— Nu vă speriați, nu-i nimic grav. Doar că mama dumneavoastră tot întreabă de cineva. De un bărbat, Jimmy? Mereu vrea să ştie când vine, de ce nu o mai vizitează.

Laurel s-a gândit la nume, a scuturat din cap şi i-a spus asistentei că nu crede că mama cunoaşte pe cineva numit Jimmy. Dar nu i-a spus că ea nu era fiica cea mai nimerită să ştie, căci celelalte surori erau mult mai apropiate de mama. (Dar nu şi Daphne. Slavă Domnului, într-o casă pline de fete, era o fericire să nu fii cea mai rea.)

— Să nu vă faceți griji, a spus asistenta zâmbind încurajator, în ultima vreme a fost cam pierdută. Ştiți, când se apropie sfârşitul, nu e neobişnuit ca unii dintre ei să devină confuzi.

Laurel s-a cutremurat auzind impersonalul „ei“ şi duritatea înspăimântătoare a cuvântului „sfârşit“, dar a apărut Iris cu un ceainic stricat, încruntată nevoie mare, aşa că a dat totul uitării. Doar mai târziu, când se furişase să fumeze o țigară pe terasa spitalului, şi-a dat seama de încurcătură, că mama spunea desigur Gerry, nu Jimmy. Şoferul a cotit brusc ieşind din Brompton Road şi Laurel s-a ținut de scaunul din față.

— Şantierul ăsta… a explicat el, luând-o prin spatele magazinului Harvey Nichols. Apartamente de lux… de un an şi mai bine şi tot n-a apărut nici o macara…

— E enervant.

— Aproape că le-au şi vândut pe toate… patru milioane bucata, a spus el şuierând printre dinți. Patru milioane… eu mi-aş cumpăra o insulă.

Laurel a zâmbit sperând să-i taie avântul, căci ura să fie atrasă în discuții despre banii altora, şi şi-a apropiat telefonul cât mai mult de ochi.

Ştia de ce se tot gândea la Gerry, de ce îl vedea în chipurile tuturor băiețeilor necunoscuți. Cândva fuseseră foarte apropiați, dar lucrurile se schimbaseră când împlinise şaptesprezece ani. În drum spre Cambridge (unde câştigase o bursă completă, după cum se lăuda Laurel tuturor celor pe care-i cunoştea, ba chiar şi necunoscuților), trecuse pe la ea la Londra şi se distraseră de minune, ca de obicei. S-au uitat în timpul zilei la *Monty Python and the Holy Grail*[19] , au mâncat un *curry* la restaurantul indian din josul străzii şi-apoi s-au cățărat amândoi pe acoperiş prin geamul de la baie, trăgând o pătură şi perne după ei şi-au împărțit un cui.

19. Film britanic din 1975, o parodie a legendei Regelui Artur şi a Sfântului Graal.

Noaptea era deosebit de senină – parcă erau chiar mai multe stele ca de obicei, aşa să fi fost oare? – şi jos, în stradă, se simțea vibrația distracției altora. Când se torpila, Gerry devenea neobişnuit de vorbăreț, ceea ce pe Laurel nu o deranja, căci şi ea devenea foarte curioasă. El se străduia să explice originile a tot ce-i cădea sub ochi, arătând spre mănunchiurile de stele şi galaxii, făcând gesturi ample cu mâinile lui delicate şi febrile, iar Laurel îşi mijea ochii, până vedea stelele îndoite, ca prin ceață, lăsând şuvoaiele de vorbe ale lui Gerry să curgă ca apa. Rămăsese pierdută în torente de nebuloase, penumbre şi supernove fără să-şi dea seama că monologul lui încetase, până când l-a auzit strigând-o pe tonul acela pe care îl foloseşti când spui un cuvânt de mai multe ori:

— Lol!

— Îmm… a murmurat ea, închizând un ochi şi apoi pe celălalt, făcând stelele să țopăie pe cer.

— De mult tot vreau să te întreb ceva.

— Ce?

— Doamne, a râs el. Am repetat cuvintele astea în minte de atâtea ori şi acum uite că nu sunt în stare să le spun, a urmat el, furios, trecându-şi degetele prin păr şi scoțând un mârâit aproape animalic. Hmm, uite: voiam să te întreb dacă s-a întâmplat ceva, Lol, demult, când eram noi copii. Ceva… ceva violent, a încheiat el în şoaptă.

Şi-a dat seama pe loc. Un al şaselea simț i-a făcut pulsul să i se zbată pe sub piele şi au cuprins-o fierbințelile. Îşi amintea! Toți presupuseseră că era prea mic, dar uite că el îşi amintea.

— Violent?

S-a ridicat în capul oaselor, fără să-şi întoarcă fața spre el. Nu ar fi putut să-l mintă privindu-l în ochi.

— Adică altceva mai rău decât luptele dintre Iris şi Daphne care să intre prima în baie?

El nu a râs.

— Ştiu că pare o prostie, doar că uneori am sentimentul ăsta.

— Ce sentiment?

— Lol…

— Că, dacă e un sentiment fioros, mai bine vorbeşti cu Rose, că ea…

— Doamne…

— Haide că-ți formez eu numărul, dacă vrei… te pun imediat în legătură cu templul…

— Vorbesc foarte serios, Lol, îmi tot umblă prin minte. Te întreb pentru că ştiu că tu ai să-mi spui adevărul.

Apoi el a zâmbit un pic, căci seriozitatea nu le stătea bine nici unuia din ei, iar Laurel şi-a dat seama pentru a nu ştiu câta oară cât de mult îl iubeşte. Era sigură că nici pe propriul ei copil nu l-ar fi putut iubi mai mult.

— Parcă îmi aduc aminte ceva, doar că nu îmi dau seama ce este. Să fie o întâmplare care s-a dus, dar ce-am simțit, grozăvia şi teama sau rămăşițe… persistă. Înțelegi ce vreau să spun?

Laurel a dat din cap. Ştia prea bine ce voia să spună.

— Ei, bine? a întrebat el, ridicând un umăr nesigur şi lăsându-l mai apoi să cadă la loc parcă în semn de apărare, deşi ea nu îl dezamăgise încă. A fost ceva? Spune-mi!

Ce-ar fi putut să-i spună? Adevărul? Nici vorbă. Sunt anumite lucruri pe care nu le poți spune fraților mai mici, indiferent cât ai fi de tentat. Cel puțin nu în preajma plecării sale la universitate şi în nici un caz pe acoperişul unei clădiri de patru etaje. Nici chiar dacă acesta era lucrul pe care ar fi dorit cel mai mult să i-l împărtăşească.

— Nu-i nimic de care să-mi aduc eu aminte, G.

De-atunci nu a mai întrebat-o niciodată şi nici nu a arătat că nu ar fi crezut-o. După o vreme a început din nou să-i vorbească despre stele şi găuri negre şi cum au fost făcute toate cele, iar Laurel simțea cum o doare inima de atâta drag şi de o undă de regret. S-a străduit însă să nu-l privească prea îndeaproape, căci ceva din ochii lui o făcea să se gândească la pruncul care începuse să plângă când mama îl pusese jos, pe pietrişul de lângă glicină, şi nu credea că ar putea răbda să vadă asta din nou.

A doua zi a plecat la Cambridge şi a rămas acolo, devenind un student eminent care cerceta cu deamănuntul universul. Se mai vedeau din când în când şi-şi scriau când puteau – descrieri grăbite ale aventurilor din culise (ea) şi însemnări tot mai încifrate, mâzgălite pe spatele şervețelelor de cafenea (el), dar, într-un fel greu de descris, ceva s-a schimbat între ei. Se închisese o uşă despre care nu îşi dăduse seama că era deschisă. Laurel nu era sigură dacă numai ea, sau dacă şi el, simțea o fisură ivită pe tăcute în prietenia lor în noaptea aceea pe acoperiş. Regretase decizia de a nu-i spune, dar asta fusese mult mai târziu. Crezuse că face bine să-l protejeze, dar acum nu mai era sigură de asta.

— Uite că am ajuns, drăguță! Hotelul Charlotte Street. Doişpe lire!

— Mulțumesc.

Laurel şi-a vârât telefonul în poşetă şi i-a dat şoferului o bancnotă de zece lire şi una de cinci. Acum îşi dădea seama că Gerry era singura persoană, în afară de mama ei, cu care ar fi putut vorbi despre întâmplarea aceea, căci şi el fusese acolo, în ziua aceea. Erau legați unul de celălalt prin ceea ce văzuseră.

Laurel a deschis portiera, cât pe ce s-o lovească pe Claire, agenta ei, care o aştepta pe trotuar cu umbrela.

— Doamne, Claire, m-ai speriat! a exclamat Laurel.

— Asta e treaba mea, nu? Cum te simți? Eşti bine?

— Da.

S-au sărutat pe obraji şi au pornit grăbite şă intre în adăpostul cald şi uscat al hotelului.

— Echipa de filmare se instalează încă, a spus Claire, scuturând umbrela. Aranjează luminile. Vrei ceva de la restaurant cât mai aşteptăm? Ceai, cafea?

— Un gin tare?

Claire a ridicat o sprânceană subțire.

— N-o să ai nevoie. Ai mai făcut asta de sute de ori până acum şi oricum, eu am să fiu acolo. Dacă îndrăzneşte cumva să se abată numai un pic de la scenariu, o să mă reped la el ca o harpie.

— Ei, da, asta mă linişteşte!

— Şi să ştii că pot fi o harpie grozavă!

— Nici nu mă îndoiesc.

Tocmai li se adusese un ceainic când o tânără cu coadă de cal s-a apropiat de ele şi le-a spus că echipa era gata să înceapă când erau şi ele pregătite. Claire a făcut un semn chelneriței, care le-a spus că le duce ceaiul sus, iar ele au luat liftul până la camera unde se filma interviul.

— Eşti în regulă? a întrebat Claire de îndată ce s-a închis uşa liftului.

— Sunt OK, a răspuns Laurel, străduindu-se să se convingă şi ea.

Echipa de filmare rezervase aceeaşi cameră, căci nu era cel mai bun lucru să filmezi o singură discuție pe parcursul unei săptămâni întregi, şi mai trebuiau să se gândească şi la continuitate, un amănunt neînsemnat… (drept care Laurel îşi adusese, după cum fusese instruită, bluza pe care o purtase data trecută).

Producătorul le-a întâmpinat la uşă şi garderobiera a condus-o pe Laurel în baie, unde instalaseră un

garderob. A simțit cum nodul din stomac i se strânge şi mai tare şi probabil că asta i s-a citit şi pe chip, căci Claire a spus:
— Vrei să vin cu tine?
— Nu ai de ce, i-a răspuns Laurel, străduindu-se să-şi alunge gândurile despre mama şi Gerry şi tainele întunecate ale trecutului. Cred că sunt în stare să mă îmbrac singură.

*

Intervievatorul – „spuneți-mi pe nume, Mitch“ – a zâmbit larg când a văzut-o şi i-a făcut semn către fotoliul aşezat lângă un vechi manechin de croitorie.
— Mă bucur foarte tare că putem să filmăm din nou, a spus el, cuprinzându-i mâna cu ambele palme şi strângându-i-o entuziast. Suntem toți foarte mulțumiți de cum iese. Am văzut o parte din filmul făcut săptămâna trecută… e foarte bun. Iar episodul dumneavoastră o să fie cel mai bun din tot serialul.
— Mă bucur să aud asta.
— Nu avem multe de făcut astăzi, mai sunt doar câteva amănunte de acoperit, dacă sunteți de acord. Ca să nu ne rămână puncte nelămurite când montăm filmul.
— Sigur că da.
Nimic nu i se părea acum mai neplăcut decât să cerceteze punctele nelămurite. Poate doar mersul la dentist.
Câteva minute mai târziu, machiată şi cablată la microfoane, Laurel s-a instalat în fotoliu şi a aşteptat. În cele din urmă s-au aprins reflectoarele şi un tehnician a comparat imaginea cu fotografii din emisiunea trecută; au strigat să se facă linişte şi cineva a ridicat clacheta de film în fața ei. Haț, face crocodilul!
Mitch s-a aplecat spre ea.
— Şi-acum pornim, a spus operatorul.
— Doamnă Nicolson, a început Mitch, am vorbit destul despre suişurile şi coborâşurile carierei dumneavoastră teatrale, dar telespectatorii noştri vor să ştie cum s-au format eroii lor. Ați putea să ne povestiți despre copilăria dumneavoastră?
Scenariul era destul de simplu, scris de Laurel cu mâna ei. Odată, demult, într-o casă de țară, trăia o fată care avea o familie perfectă: o mulțime de surori, un frățior mai mic, o mamă şi un tată care se iubeau unul pe celălalt la fel de mult pe cât îşi iubeau copiii. Copilăria ei fusese liniştită, fără întâmplări neobişnuite, cu joacă şi mult soare, şi când anii ’50 au ajuns spre sfârşit, iar săltăreții ani ’60 au început să-şi facă apariția, s-a îndreptat spre luminile strălucitoare ale Londrei unde a ajuns pe valul unei revoluții culturale. Norocul i-a zâmbit (gratitudinea dădea bine în interviuri), nu s-a lăsat intimidată (doar limbuții atribuie succesul întâmplării) şi nu a dus lipsă de lucru de când terminase şcoala de teatru.
— Copilăria dumneavoastră pare idilică.
— Cred că aşa a şi fost.
— Chiar perfectă.
— Nimeni nu are o familie perfectă, a răspuns Lurel simțindu-şi gura uscată.
— Copilăria credeți că v-a format ca actriță?
— De bună seamă. Toți suntem formați de mediul în care am crescut. Nu aşa se spune? De către cei care le ştiu pe toate?
Mitch a zâmbit şi a mâzgâlit ceva pe carnetul pe care-l ținea pe genunchi. Stiloul i-a scârțâit pe hârtie,

stârnindu-i lui Laurel o amintire bruscă. Avea şaisprezece ani şi stătea în salonul de la Greenacres în timp ce un polițist nota fiecare cuvânt pe care-l rostea ea.

— Ați fost cinci copii acasă, v-ați luptat să fiți băgată în seamă? Ați fost nevoită să vă faceți o tactică de a atrage atenția?

Laurel avea nevoie de nişte apă. S-a uitat în jur după Claire, care părea că dispăruse.

— Nicidecum, cu atâtea surori şi un frate mai mic, am învățat cum să mă fac nevăzută.

Cu atâta pricepere putea să dispară de la picnicul familiei în timp ce se jucau de-a v-ați ascunselea!

— Ca actriță, cu greu ați putea fi învinuită că vă faceți nevăzută.

— Dar actoria nu înseamnă să ieşi în evidență, ci să observi.

Auzise asta cândva de la un om care o aşteptase la ieşirea actorilor. Tocmai pleca după un spectacol tensionată încă de emoția jocului, iar el o oprise ca să-i spună cât de mult i-a plăcut.

— Aveți un talent extraordinar pentru observație, i-a spus el, cu urechile, cu ochii şi cu inima, toate la un loc.

Cuvintele i se păruseră cunoscute, poate erau vreun citat din vreo piesă, dar Laurel nu-şi amintea de unde.

Mitch a ridicat capul.

— Sunteți un bun observator?

Ce ciudat să-şi amintească asta tocmai acum de omul acela de la intrarea actorilor. Şi citatul pe care nu ştia de unde să-l ia, atât de cunoscut, atât de evaziv. O vreme o înnebunise de-a binelea, dar acum i-a picat bine. Gândurile i se învălmăşiseră. Îi era sete. Şi apăruse şi Claire, care o privea, din umbră, de lângă uşă.

— Doamnă Nicolson?

— Da!

— Sunteți un bun observator?

— O, da! Sigur că da.

Ascunsă în căsuța din copac, fără să scoată o vorbă. Inima a început să-i bată cu putere. Zăpuşeala din încăpere, toți oamenii ăştia care se uitau la ea, reflectoarele…

— Ați mai spus că mama dumneavoastră era o femeie puternică. A trăit în timpul războiului, şi-a pierdut familia în bombardament şi a luat-o de la capăt. Credeți că i-ați moştenit tăria. Credeți că asta v-a dat forța să supraviețuiți, chiar să înfloriți, într-o meserie recunoscută ca foarte dură?

Nu era greu să dea următoarea replică, o făcuse de atâtea ori. Dar acum totuşi nu-şi găsea cuvintele. Rămăsese acolo ca un peşte amețit, în timp ce vorbele i se prefăceau în rumeguş în gură. Gândurile o luau razna: casa din Campden Grove, fotografia cu chipurile zâmbitoare ale lui Dorothy şi Vivien, bătrâna ei mamă istovită pe patul de spital, şi timpul se îngreuna, secundele târându-se ca anii. Operatorul s-a îndreptat de spate, asistenții au început să şuşotească, dar Laurel rămăsese țintuită acolo sub becurile necruțător de strălucitoare, incapabilă să vadă dincolo de strălucirea lor, zărind-o în schimb pe mama ei, tânăra din fotografie care plecase din Londra în 1941, fugind de ceva în căutarea unei a doua şanse.

O atingere pe genunchi. Tânărul Mitch, îngrijorat: avea nevoie de o pauză, voia ceva de băut, sau să iasă la aer, putea să facă ceva?

Laurel a reuşit să încline din cap.

— Apă, a spus, un pahar de apă, vă rog.

— Ce s-a întâmplat? a întrebat Claire, care a apărut lângă ea.

— Nimic, e cam cald aici.

— Laurel Nicolson. Sunt agenta ta şi mai mult decât atât, una dintre prietenele tale cele mai vechi. Haide să mai încercăm încă o dată? Ce zici?

— Mama, a început Laurel strângându-şi buzele care începuseră să-i tremure. Nu e prea bine.

— O, biata de tine! a spus Claire, apucând-o de mână.

— E pe moarte, Claire.

— Spune-mi dacă ai nevoie de ceva.

Laurel a închis ochii. Avea nevoie de răspunsuri, de adevăr, să ştie sigur că familia ei fericită, întreaga ei copilărie nu fuseseră minciuni.

— De timp, a răspuns ea în cele din urmă. Am nevoie de timp. N-a mai rămas prea mult.

— Atunci ai să ai, a răspuns Claire strângându-i mâna.

— Dar cu filmul…?

— Nu te frământa cu asta, o să am eu grijă.

Mitch s-a întors cu un pahar de apă şi, în timp ce ea l-a băut, a rămas stânjenit în preajmă.

— Te simți mai bine acum? a întrebat-o Claire şi, după ce Laurel a încuviințat, s-a întors către Mitch. Numai o singură întrebare şi apoi, din păcate, trebuie să încheiem pentru ziua de azi. Doamna Nicolson trebuie să ajungă la încă o întâlnire.

— Sigur că da, a înghițit cu greu Mitch, sper că eu n-am… oricum nu am vrut să vă supăr cu nimic…

— Nu vorbiți prostii, nici vorbă, i-a zâmbit Claire cu toată căldura unei ierni polare, haideți să începem odată.

Laurel a pus paharul jos şi a început să se pregătească. I se luase o mare povară de pe umeri şi i se limpezise mintea: în timpul celui de al Doilea Război Mondial, pe când bombele se revărsau peste Londra, iar curajoşii locuitori ai oraşului cârpeau, se descurcau cum puteau şi-şi petreceau nopțile înghesuiți în adăposturi cu acoperişuri găurite, cu gândul la portocale, blestemându-l pe Hitler şi aşteptând cu nerăbdare sfârşitul prăpădului, unii dând dovadă de un curaj nebănuit, iar alții încercând o spaimă inimaginabilă, mama lui Laurel le împărtăşise soarta. Avusese vecini, poate şi prieteni, schimbase şi ea cartelele pe ouă şi fusese nespus de fericită când putuse să facă rost de o pereche de ciorapi de mătase, şi în toată învălmăşeala aceea îşi încrucişase drumurile cu Vivien şi Henry Jenkins. O prietenă pe care o va pierde şi un bărbat pe care-l va ucide într-o bună zi.

Între ei se întâmplase însă ceva îngrozitor – asta ar fi fost singura explicație pentru ceea ce părea de neconceput –, ceva atât de îngrozitor ca să justifice fapta mamei. În puținul timp rămas, Laurel avea de gând să descopere ce se întâmplase. Era posibil să nu-i placă ce o să descopere, dar era un risc pe care era dornică să şi-l asume. Trebuia să şi-l asume.

— Ultima întrebare, doamna Nicolson. Am vorbit săptămâna trecută de mama dumneavoastră, Dorothy. Ne-ați spus că era o femeie puternică. A trecut prin război, şi-a pierdut familia în bombardamentul de la Coventry, s-a căsătorit cu tatăl dumneavoastră şi a luat-o de la capăt. Credeți că-i moşteniți tenacitatea. Credeți că asta v-a făcut să supraviețuiți, şi chiar să prosperați, într-o profesie atât de dură?

De data aceasta Laurel era pregătită. A rostit replica perfect, fără nevoie de ajutor:

— Mama era o învingătoare, mai este încă. Dacă am moştenit măcar jumătate din curajul ei, mă pot considera foarte norocoasă.

Partea a doua
DOLLY

11
Londra, decembrie 1940

— Prea tare, toanto, prea tare, ce naiba!

Bătrâna a izbit cu capătul bastonului chiar lângă ea.

— Vrei să-ți mai amintesc că eu sunt o *doamnă*, nu un cal de povară care să aibă nevoie de potcoave?

Dolly i-a zâmbit drăgălaş şi s-a tras ceva mai încolo pe marginea patului, să nu o poată nimeri. Erau câteva lucruri în slujba asta a ei de doamnă de companie pentru lady Gwendolyn Caldicott care nu-i prea plăceau, dar n-ar fi şovăit deloc să spună, dacă ar fi întrebat-o cineva, că cel mai groaznic era să-i curețe unghiile de la picioare. Sarcina aceasta săptămânală părea că scoate la suprafață tot ce aveau mai urât amândouă, dar era un rău necesar, aşa că Dolly îi curăța unghiile fără să crâcnească (în momentul acela, căci, apoi, în salon cu Kitty şi celelalte fete se plângea şi povestea cu de-amănuntul, iar ele râdeau cu lacrimi şi o rugau să înceteze).

— Gata suntem! a spus ea, vârând pila în teacă şi scuturându-şi degetele prăfuite. Perfect!

— Vai de mine şi de mine!

Lady Gwendolyn şi-a îndreptat turbanul cu podul palmei, iar scrumul țigării de mult aprinse, pe care uitase că o ținea în mâna cealaltă, a căzut pe pat. Apoi a privit în jos peste întinsul ocean al trupului ei masiv înveşmântat în şifon violet, în timp ce Dolly îi ridica tălpile micuțe să şi le poată cerceta.

— Ei, merge şi-aşa, a spus ea, mormăind apoi ceva despre vremurile apuse când puteai avea la dispoziție o cameristă cumsecade.

Dolly a arborat un nou zâmbet şi s-a dus să aducă ziarele. Se făcuseră aproape doi ani de când plecase din Coventry, şi cel de-al doilea an părea a fi mult mai bun decât primul. Era atât de necoaptă când a venit – Jimmy o ajutase să-şi găsească o cămăruță (într-o parte mult mai bună a oraşului decât cea în care stătea el, îi spusese zâmbind) şi o slujbă ca vânzătoare într-un magazin de rochii, apoi a izbucnit războiul şi el a dispărut.

— E nevoie de poveşti de pe front, i-a spus înainte de a pleca în Franța, pe când stăteau împreună pe malul lacului Serpentine, ea fuma tristă, iar el făce bărcuțe de hârtie. Cineva trebuie să le spună.

În anul acela, singura întâlnire cu eleganța şi emoția era când dădea cu ochii din când în când de vreo doamnă frumos îmbrăcată în timp ce trecea pe lângă magazinul John Lewis[20] de pe Bond Street[21] sau când se lăsa înduplecată să povestească a nu ştiu câta oară, sub privirile celorlalte chiriaşe ale doamnei White, adunate în salon după cină, cum strigase tatăl ei la ea când plecase de acasă, spunându-i să nu mai apară niciodată la uşa lor. Se simțea interesantă şi vitează când le descria cum trântise poarta în urma ei, cum îşi azvârlise eşarfa pe umăr şi o pornise către gară, fără să mai privească înapoi la casa părintească. Dar, după aceea, rămasă singură în patul îngust din cămăruța ei întunecată, imaginea aceea îi dădea fiori.

20. John Lewis – magazin faimos din Londra, fondat în 1864.

21. Bond Street – stradă comercială în cartierul Mayfair din Londra, cu magazine foarte luxoase, între Oxford Street şi Piccadilly Circus.

Totul s-a schimbat însă după ce şi-a pierdut slujba de la John Lewis (doar o neînțelegere prostească, nu era vina lui Dolly că unii oameni nu apreciază adevărul şi faptul de netăgăduit că fustele scurte nu vin bine oricui). Îi sărise în ajutor doctorul Rufus, tatăl lui Caitlin. Auzind de această întâmplare, a pomenit că o cunoştință de-a lui căuta o doamnă de companie pentru o mătuşă.

— O venerabilă şi vajnică doamnă, i-a spus el, în timp ce luau masa la Savoy.

O invita mereu la masă ori de câte ori venea la Londra, de obicei când soția lui mergea la cumpărături cu Caitlin.

— Cam excentrică, cred, dar destul de singură. Nu şi-a mai revenit după ce soră-sa a părăsit-o ca să se mărite. Tu te înțelegi cu bătrânii?

— Da, a răspuns Dolly, amețită, concentrându-se asupra cocktailului de şampanie pe care-l gusta pentru prima dată. Cred că da, de ce nu?

Asta i-a fost de ajuns doctorului Rufus. I-a scris satisfăcut o recomandare şi a pus o vorbă bună pe lângă prietenul lui; s-a oferit chiar să o ducă cu maşina la interviu. În timp ce treceau prin Kensington, doctorul Rufus i-a povestit că nepotul voise să închidă străvechea casă din oraş, dar mătuşa nici nu a vrut să audă. Bătrâna refuzase să meargă împreună cu familia nepotului la reşedința de la țară (chiar este de admirat pentru asta, a adăugat el), punând piciorul în prag şi amenințând că-şi cheamă avocatul dacă n-o lasă în pace.

Şi în ultimele zece luni de când lucra la lady Gwendolyn, Dolly auzise povestea asta de mai multe ori. Bătrâna, căreia îi făcea mare plăcere să-şi retrăiască nenorocirile pe care i le provocaseră alții, spunea că „năpârca“ de nepot încercase să o convingă să plece – „împotriva voinței mele“ –, dar că ea insistase să rămână în „singurul loc unde am fost fericită. Adică acolo unde am crescut Henny Penny şi cu mine. Doar în sicriu mă vor scoate de aici, şi cu siguranță o să găsesc eu un mod de a-l bântui pe Peregrin dacă cumva îndrăzneşte să o facă“. Dolly era impresionată de hotărârea bătrânei lady, căci datorită insistenței ei de a nu pleca din Londra ajunsese să locuiască şi ea în minunata casă din Campden Grove.

Şi chiar era minunată. Pe dinafară, casa de la numărul 7 era obişnuită: cu trei nivele şi subsol, cu stucatură albă cu puncte negre, ceva mai retrasă de la trotuar, cu o mică grădină în față. Dar interiorul era de-a dreptul sublim. Cu tapet William Morris[22] pe pereți, cu mobilă splendidă ce purta urmele a atâtea generații, cu polițe ce gemeau sub greutatea cristalelor, porțelanurilor şi argintăriei alese şi scumpe. Ce diferență față de pensiunea doamnei White din Rillington Place, unde Dolly îşi lăsa mai bine de jumătate din salariul ei de vânzătoare pentru privilegiul de a dormi într-o fostă debara care mirosea mereu a supă de vită. Din clipa în care călcase pragul casei, Dolly îşi pusese în minte să ajungă să trăiască acolo.

22. Tapet cu motive florale creat de William Morris (1834-1896), scriitor, pictor şi designer textil britanic asociat cu mişcarea artistică prerafaelită.

Şi aşa s-a şi întâmplat. Lady Gwendolyn fusese singurul cusur. Doctorul Rufus avusese dreptate când spusese că era excentrică, dar nu pomenise totuşi că se marinase în suc propriu de mai bine de treizeci de ani. Iar rezultatul era destul de înspăimântător şi, în primele şase luni, Dolly fusese convinsă că stăpâna ei o va trimite la fabrica B. Cannon & Co să o facă clei. Acum înțelegea lucrurile altfel: lady

Gwendolyn putea uneori să fie brutală, dar aşa era ea. Descoperise însă, în ultima vreme, spre bucuria ei, că, în ceea ce o privea, asprimea bătrânei ascundea de fapt o adevărată afecțiune.

— Vreți să citim titlurile? a întrebat Dolly veselă, aşezându-se la capul patului.

— N-ai decât! a răspuns lady Gwendolyn ridicând din umeri şi împreunându-şi mâinile pe pântec. Nu mă deranjează.

Dolly a deschis ultimul număr al revistei *The Lady* şi l-a frunzărit până la paginile cu ştiri din înalta societate, şi-a dres vocea şi pe un ton plin de respectul cuvenit a început să citească despre întâmplările unor oameni ale căror vieți păreau rupte din poveşti. Era o lume despre care Dolly nu avusese habar. Văzuse, ce-i drept, casele cele impunătoare din afara oraşului Coventry şi îl mai auzea din când în când pe tata vorbind impresionat despre comenzile speciale pe care le făceau pentru vreuna dintre familiile înstărite, dar poveştile spuse de Lady Gwendolyn (când avea chef) despre aventurile pe care le trăise cu sora ei, Penelope – la Café Royal sau când locuiseră o vreme împreună în Bloomsbury şi pozaseră pentru un sculptor care era îndrăgostit de amândouă – depăşeau orice şi-ar fi putut imagina Dolly, ceea ce era destul de greu.

În timp ce Dolly îi citea despre avuții şi frumoşii zilei, lady Gwendolyn, tolănită pe pernele ei de mătase, îi sorbea fiecare vorbă, prefăcându-se că nu o interesează. Şi totul decurgea mereu la fel: era atât de curioasă, încât nu putea rezista prea mult.

— Vai, Doamne! Se pare că lordul şi lady Horsquith nu o duc prea bine.

— Să fie vorba de un divorț? pufnea bătrâna.

— Dacă citim printre rânduri, se pare că iese din nou cu tipul ăla, pictorul.

— Nu-i de mirare. Nici un pic de discreție, femeia aia e dominată de … *pasiunile* ei, spunea lady Gwendolyn răsucindu-şi buzele când pronunța cuvântul ruşinos (cu atâta prețiozitate, încât Dolly se străduia şi ea să o imite atunci când rămânea singură). Aşa cum a făcut şi maică-sa înaintea ei.

— Şi asta cine mai e?

— Vai de mine! Nu-mi aduc aminte ca Lionel Rufus să-mi fi spus că ai fi înceată la minte, spunea ea, ridicându-şi ochii spre medalionul bordo din tavan. Nu-mi plac mie prea tare femeile deştepte, dar cu siguranță nu pot suferi proastele. Dumneata, domnişoară Smitham, eşti proastă?

— Sper că nu, lady Gwendolyn.

— Vai de mine şi de mine! a exclamat ea, pe un ton care lăsa de înțeles că nu-şi spusese ultimul cuvânt. Mama lui lady Horsquith, lady Prudence Dyer, era o vorbăreață plicticoasă care ne împuia capul cu propaganda ei pentru votul femeilor. Henny Penny o imita de te prăpădeai de râs – ştia să fie nespus de amuzantă când avea chef. Şi, cum se întâmplă de obicei, lady Prudence atâta a bătut pe toată lumea la cap până când nimeni din lumea bună n-a mai putut-o suporta. Poți să fii egoistă, bădărană, îndrăzneață sau rea, dar niciodată, Dorothy, să nu fii obositoare. După o vreme a dispărut.

— A dispărut?

Lady Gwendolyn şi-a mişcat încheietura mâinii cu un gest leneş, lăsând scrumul să cadă ca un praf vrăjit.

— A plecat cu un vapor în India, Tanganika, Noua Zeelandă sau Dumnezeu mai ştie pe unde.

Gura i s-a strâns pungă şi părea că mestecă ceva, vreo bucățică rămasă printre dinți de la prânz, sau mai degrabă vreun secret suculent, dar nu aveai cum să ştii. În cele din urmă a adăugat zâmbind:

— Adică Dumnezeu şi o păsărică ce mi-a spus că s-a înhăitat cu un băştinaş din locul acela groaznic numit Zanzibar.

— Nu mai spuneți!

— Chiar aşa!

Lady Gwendolyn a tras atât de adânc din țigară, încât ochii i s-au strâns ca două fante prin care să încapă o monedă de doi penny. Pentru cineva care nu-şi părăsise budoarul în cei treizeci de ani de când plecase sora ei, era extrem de bine informată. Cunoştea pe aproape toată lumea despre care se scria în paginile revistei *The Lady* şi avea marele talent de a-i determina să facă tot ce dorea ea. Până şi Caitlin Rufus se măritase la porunca lui lady Gwendolyn cu un bărbat mai în vârstă, dar putred de bogat. În schimb, Caitlin a devenit extrem de plicticoasă, petrecând ore în şir plângându-se că s-a măritat („Dar e atât de bine, Doll“) şi a ajuns să aibă casa ei tocmai când cele mai bune tapeturi dispăruseră din magazine. Dolly l-a întâlnit pe soț o dată sau de două ori şi a ajuns iute la concluzia că trebuia să existe şi o altă cale de a ajunge să ai o viață mai bună decât să te măriți cu un bărbat care crede că cel mai distractiv lucru e să joci whist şi să înghesui servitoarele pe după draperiile din sufragerie.

Lady Gwendolyn i-a făcut semn nerăbdătoare să continue şi Dolly s-a supus de îndată.

— A, uitați aici ceva mai vesel. Lordul Dumphee s-a logodit cu distinsa Eva Hastings.

— Dar nu e nimic vesel să auzi de o logodnă.

— Aveți dreptate, lady Gwendolyn.

Era un subiect foarte spinos.

— Nu-i rău ca o fată oarecare să-şi înhame roata la căruța unui bărbat, dar să nu zici că nu te-am prevenit, Dorothy, bărbaților le place să se distreze, şi tuturor le place să înşface premiul cel mare, dar după ce l-au primit? Atunci încetează şi distracția, şi joaca. Joaca lui şi distracțiile ei. Haide, citeşte mai departe, a urmat ea, răsucindu-şi încheietura mâinii. Ce mai scrie acolo?

— Şi fac o petrecere sâmbătă seara să sărbătorească logodna.

Această ştire i-a produs un mormăit ce dovedea un vag interes.

— Dumphee House? Ce loc grozav. Am fost şi noi, Henny Penny şi cu mine, acolo odată, la un bal mare. Până la sfârşit, lumea îşi scosese încălțările şi dansa în fântână… Se ține la Dumphee House, bănuiesc.

— Nu. (Dolly a mai citit încă o dată anunțul.) Se pare că nu acolo. Vor face o petrecere pe bază de invitație la Clubul 400.

Pe când lady Gwendolyn se lansa într-o tiradă acidă împotriva gustului îndoielnic al unor astfel de locuri – *cluburi de noapte!* –, Dolly a căzut pe gânduri. Fusese doar o singură dată acolo, cu Kitty şi prietenii ei soldați. Era în subsolul clădirii de lângă locul unde fusese Teatrul Alhambra din Leicester Square, întunecat şi intim, drapat cât vedeai cu ochii în roşu-închis: mătasea de pe pereți, banchetele de pluş cu lumânările ce pâlpâiau lângă ele, draperiile de catifea ce se revărsau ca vinul pe covoarele stacojii. Peste tot era muzică şi veselie şi chelneri. Perechile se legănau visătoare pe ringul de dans mic şi întunecat. Şi, când un soldat cu prea mult whisky la bord şi o umflătură destul de incomodă în pantaloni s-a lipit de ea, şoptindu-i împleticit despre ce i-ar face când vor rămâne singuri, Dolly şi-a aruncat privirile peste umărul lui la un şir de tineri strălucitori, mult mai bine îmbrăcați şi mai frumoşi decât restul celor din club care se stecurau după un cordon roşu, fiind întâmpinați de un bărbat mărunțel cu mustață neagră şi lungă.

„Era Luigi Rossi, îi spusese atotştiutoare Kitty când, întoarse acasă, în Campden Grove, beau un ultim pahar de gin cu lămâie sub masa din bucătărie. Nu-l ştii? El conduce toată hardughia.“

— M-am săturat de astea acum, a spus lady Gwendolyn, strivind mucul de țigară în cutia cu unsoare de bătături de pe noptieră. Sunt obosită şi nu mă simt bine. Dă-mi o bomboană. Vai, mi-e teamă că nu mai am mult de trăit. Aproape că n-am putut închide ochii astă-noapte, cu zgomotul ăla groaznic.

— Biata lady Gwendolyn! a exclamat Dolly, punând revista deoparte şi căutându-i punga de bomboane. Pentru asta trebuie să-i mulțumim domnului Hitler, bombariderele lui sunt de-a dreptul…

— Nu vorbeam de avioane, prostuțo! Vorbeam despre *ele*, despre alea, cu felul lor infernal de a… chicoti, a urmat ea cu voce joasă, zgâlțâindu-şi exagerat trupul.

— A, la ele vă gândeați.

— Ce fete îngrozitoare, s-a pronunțat lady Gwendolyn, care nu le văzuse încă pe nici una dintre ele. Nişte *funcționare*, care bat la maşină pe la ministere, trebuie să fie iuți. Dar ce-o fi fost în capul celor de la Ministerul de Război? Sigur că îmi dau seama că trebuie şi ele să stea undeva, dar de ce aici, la mine? În frumoasa mea casă? Peregrine nici nu vrea să audă de aşa ceva… să vezi ce scrisori mi-a scris! Nu suportă gândul că ființele astea să stea aici, printre odoarele noastre.

Neplăcerea nepotului aproape că-i stârni un zâmbet, dar amărăciunea i l-a înăbuşit pe dată. A întins mâna s-o apuce de braț pe Dolly:

— Sper că nu aduc bărbați aici, în casa mea, Dorothy?

— Nicidecum, lady Gwendolyn, ştiu prea bine părerea dumneavoastră despre asta. Am avut eu grijă.

— Pentru că n-am să admit aşa ceva, să ştii. N-am să admit preacurvie sub acoperişul meu.

Dolly a încuviințat serioasă. Acesta era Marele Motiv al asprimii stăpânei ei. Doctorul Rufus îi povestise despre sora ei, Penelope. Fuseseră de nedespărțit în tinerețea lor, îi spusese el, semănau ca două picături de apă şi la înfățişare, şi la purtări, încât lumea le credea gemene, în ciuda celor optsprezece luni ce le despărțeau. Mergeau la baluri, petreceau în conacele de la țară, mereu împreună, dar Penelope a îndrăznit să comită o crimă de neiertat: „S-a îndrăgostit şi s-a măritat“, îi spusese doctorul Rufus, trăgând adânc din țigara de foi, cu satisfacția povestitorului care a ajuns la miezul poveştii. „Şi i-a mai zdrobit şi inima surorii ei pe deasupra.“

— Haideți, i-a spus Dolly cu blândețe, că n-o să se ajungă până acolo, lady Gwendolyn! Războiul o să se termine cât de curând şi ele o să plece de unde au venit.

Dolly habar nu avea dacă era adevărat– din partea ei, şi-ar fi dorit să nu se termine, casa aceea mare era atât de pustie noaptea, iar Kitty şi celelalte erau destul de nostime, dar nu avea altceva mai bun de spus, mai ales că bătrâna doamnă era atât de pornită. Biata de ea, trebuie să fie îngrozitor să-ți pierzi cel mai bun prieten. Dolly nu-şi putea închipui cum ar fi fost să trăiască fără prietenul ei de suflet.

Lady Gwendolyn s-a prăvălit pe pernă. Atacul virulent împotriva cluburilor de noapte şi a nenorocirilor lor, închipuirile ei despre dezmățul din acele lăcaşuri, amintirile despre sora ei, amenințarea cu preacurvia chiar sub acoperişul său, toate acestea îşi spuseseră cuvântul. Era istovită şi trasă la față, mai zbârcită decât balonul de baraj care se lăsase peste Notting Hill zilele trecute.

— Ia uitați-vă, lady Gwendolyn, la frumusețea asta de bomboană pe care am găsit-o. Ce-ar fi să o mâncați şi apoi să vă odihniți un pic?

— Ei bine, aşa să facem, a bombănit bătrâna. Dar nu mai mult de o oră şi ceva, Dorothy. Să nu mă laşi să dorm peste ora trei, nu vreau să pierd partida de cărți.

— Nici vorbă, a spus Dolly, vârând bomboana printre buzele strânse ale stăpânei ei.

În timp ce bătrâna sugea furioasă bomboana, Dolly s-a dus la fereastră să tragă draperiile de camuflaj. Cât le desfăcea cordonul s-a uitat la casa de peste drum şi i-a sărit inima din piept.

Vivien era din nou acolo. Stătea la masa de scris, îndărătul ferestrelor izolate cu bandă adezivă, nemişcată ca o statuie, cu excepția degetelor de la o mână care frământau un şirag lung de perle. Nerăbdătoare, Dolly i-a făcut cu mâna, dorindu-şi ca şi cealaltă femeie să o vadă şi să-i răspundă, dar ea era căzută pe gânduri.

— Dorothy?

Dolly a clipit. Vivien (numele ei se scria ca al lui Vivien Leigh, ce norocoasă!) era poate cea mai frumoasă femeie pe care o văzuse. Avea o față ovală, păr castaniu-închis ce strălucea prins într-un coc, iar buzele pline îi erau date cu un ruj aprins. Ochii îi erau mari şi depărtați, încadrați de sprâncene foarte arcuite, ca ale Ritei Hayworth sau ale lui Gene Tierney, dar frumusețea ei nu se trăgea numai din asta. Nici din fustele frumoase şi bluzele pe care le purta, ci mai degrabă din felul în care le purta: cu uşurință, degajat, şiragul de perle încolăcit lejer în jurul gâtului, Bentley-ul cafeniul pe care-l conducea înainte de a-l fi donat Serviciului de Ambulanță ca pe o pereche de cizme ce-i prisoseau. Era povestea tragică pe care Dolly o aflase pe bucățele – rămăsese orfană de mică, fusese crescută de un unchi, se măritase cu un scriitor bogat şi chipeş numit Henry Jenkins, care deținea o poziție importantă la Ministerul Informațiilor.

— Dorothy? Vino să-mi aranjezi cearşafurile şi să-mi aduci masca de somn!

În mod normal, Dolly ar fi fost un pic invidioasă să aibă o astfel de vecină atât de aproape, dar cu Vivien era altfel. Toată viața îşi dorise să aibă o prietenă ca ea. Cineva care să o înțeleagă cu adevărat (nu ca plicticoasa aia de Caitlin sau ca prostănaca şi uşuratica de Kitty), cineva cu care să se plimbe la braț pe Bond Street, elegante şi vesele, făcând lumea să întoarcă capul după ele şi să şuşotească cu palma la gură despre frumusețile acelea brunete, cu picioare lungi şi atâta farmec lejer. Şi acum o găsise, în fine, pe Vivien. Din prima clipă când trecuseră una pe lângă cealaltă pe Grove, când li s-au încrucişat privirile şi şi-au zâmbit – tainic, complice – îşi dăduseră seama că erau din aceeaşi plămadă, predestinate să fie cele mai bune prietene.

— Dorothy!

Dolly a tresărit şi s-a întors cu spatele la fereastră. Lady Gwendolyn reuşise să-şi învălmăşească aşternuturile – arătau ca un morman de şifon roşu şi perne de puf – iar acum striga aprinsă la față:

— Nu-mi găsesc masca de dormit nicăieri!

— Ei, haideți… a încercat să o linştească Dolly, aruncând o ultimă privire la Vivien, înainte de a trage bine draperiile. Ia să vedem dacă nu o putem găsi împreună.

După o scurtă căutare, masca a fost descoperită, strivită şi încălzită, sub şoldul stâng al bătrânei. Dolly i-a scos turbanul roşu şi l-a pus pe creştetul bustului de marmură de pe scrin, iar apoi i-a tras masca de saten pe cap.

— Mai cu băgare de seamă! s-a rățoit lady Gwendolyn, o să mă sufoci dacă mi-o tragi aşa peste nas.

— Doamne fereşte, cum să fac aşa ceva?

— Vai de mine şi de mine!

Bătrâna şi-a cufundat capul atât de adânc în perne, încât fața ei părea desprinsă de trup, ca o insulă pe o mare de piele vălurită.

— Şaptezeci şi cinci de ani nesfârşiți, şi cu ce m-am ales? Părăsită de toți cei care mi-au fost mai dragi şi mai apropiați! Rămasă doar cu o fată care-mi ia banii pentru osteneala ei.

— Ei, da, a dojenit-o Dolly, de parcă ar fi vorbit cu un copil arțăgos, cine a zis ceva de osteneală? Nici în glumă să nu pomeniți aşa ceva, lady Gwendolyn. Ştiți bine că m-aş îngriji de dumneavoastră chiar dacă n-aş primi nici un ban.

— Bine, bine, a bombănit bătrâna. Haide, lasă astea!

Dolly i-a tras păturile până sus, netezindu-le frumos. Bătrâna şi-a aranjat bărbia peste panglica de saten şi i-a spus:

— Ştii ce-ar trebui să fac?

— Ce, lady Gwendolyn?

— Ar trebui să-ți las ție totul. Ca să-l învăț minte pe nepotul meu cel intrigant. La fel ca taică-său, nici lui nu-i stă mintea la altceva decât să-mi fure tot ce am mai drag. Am de gând să-mi chem avocatul şi să fac actele.

Nu mai era nimic de spus în fața unor astfel de vorbe, evident că era mândră să ştie că lady Gwendolyn o prețuia atât de tare, dar nu se cuvenea să-şi arate satisfacția. Aşa că, bucuroasă peste măsură, Dolly s-a întors cu spatele, făcându-şi de lucru să aranjeze turbanul bătrânei.

*

Doctorul Rufus fusese primul care îi atrăsese atenția asupra intențiilor bătrânei lady. Cu câteva săptămâni în urmă, la unul dintre prânzurile pe care le luau din când în când împreună, după o discuție lungă despre viața socială a lui Dolly („Dar cu prietenii cum stai, Dorothy? Sigur că o fată ca tine trebuie să aibă o mulțime de curtezani tineri care aleargă după tine. Dar sfatul meu este să cauți un tip mai în vârstă, cu o slujbă bună, care să-ți poată oferi tot ce meriți“), a întrebat-o despre cum îi merge în casa din Campden Grove. Când i-a spus că credea că totul este bine, el şi-a agitat paharul cu whiskey, făcând cuburile de gheață să zornăie şi i-a făcut cu ochiul.

— Cred că mai mult decât bine, după câte aud. Tocmai am primit o scrisoare de la Peregrine Wolsey săptămâna trecută. Şi-mi scrie că mătuşii lui îi place atât de mult „fata mea“, cum îți spune el…

Şi aici doctorul Rufus a tăcut o vreme, dus pe gânduri.

— …că este de-a dreptul îngrijorat pentru moştenirea lui. Este tare supărat pe mine că te-am scos în calea mătuşii lui, a urmat el râzând.

Dolly nu a reuşit să schițeze decât un zâmbet. Se tot gândise la spusele lui tot restul zilei şi în timpul săptămânii care urmase.

Ceea ce-i spusese doctorul Rufus era adevărat. După un început nu prea promițător, lady Gwendolyn, faimoasă (chiar din propriile spuse) pentru disprețul pe care-l purta oricărei ființe umane, începuse să o îndrăgească pe tânăra ei damă de companie. Ceea ce era foarte bine. Era doar mare păcat că Dolly trebuise să plătească atât de scump afecțiunea bătrânei.

Telefonul sunase în noiembrie. Răspunsese bucătăreasa şi îi strigase lui Dolly că e pentru ea. Cât de mult o durea acum, dar atunci fusese atât de emoționată că o căuta şi pe ea cineva la telefon într-o casă atât de nobilă, încât a luat-o la fugă pe scări, a smuls receptorul şi a răspuns cu o voce foarte gravă: „Alo, Dorothy Smitham la telefon“. Şi-apoi a auzit glasul doamnei Potter, prietena mamei de peste drum, din Coventry, strigând cât o ținea gura că ai ei „erau morți cu toții… bombă incendiară, n-au mai apucat să ajungă în adăpost“.

În sufletul lui Dolly s-a căscat un hău în clipa aceea, de parcă îi dispăruse stomacul şi-n locul lui se răsucea un rotocol de spaimă. A scăpat telefonul din mână şi-a rămas acolo, în picioare, în uriaşul hol de la intrarea reşedinței din Campden Grove numărul 7, simțindu-se îngrozitor de mică şi singură. I se părea că tot ce era ea, toate amintirile din diferite perioade ale vieții ei se prăvăliseră, asemenea unui castel din cărți de joc, învălmăşite la întâmplare, iar imaginile de pe ele începeau deja să se şteargă. În acel moment tocmai intra ajutoarea bucătăresei care i-a spus bună dimineața. Lui Dolly îi venea să strige la ea că nu era o dimineață bună deloc, că totul se năruise, nu putea să vadă şi ea atâta lucru? Dar nu a strigat, i-a răspuns zâmbind, bună dimineața, şi a pornit-o în sus pe scări, către încăperea unde Lady Gwendolyn suna mânioasă clopoțelul, căutându-şi ochelarii pe care-i pierduse din neatenție.

La început, Dolly nu a spus nimic nimănui despre familia ei, nici măcar lui Jimmy, care auzise, de bună seamă, şi încerca disperat să o consoleze. Iar când ea i-a răspuns că nu avea nimic, că era război şi toți trebuie să sufere consecințele, el a crezut că făcea pe viteaza, dar nu curajul o determina să nu scoată o vorbă. Sentimentele ei erau atât de încâlcite, amintirea felului în care plecase de-acasă era încă atât de viu, încât i se părea că e mai bine să nu povestească nimic, temându-se de ce ar putea ieşi la iveală sau de ce ar simți. Nu-şi văzuse părinții de când plecase la Londra: tatăl îi interzisese să îi mai caute până nu îi „vine mintea la cap“, dar mama îi scria frecvent pe furiş scrisori, deşi lipsite de căldură, pomenind chiar în ultima că va veni la Londra să vadă cu ochii ei „casa aia grozavă şi doamna despre care vorbeşti atât de des“. Dar acum era prea târziu. Mama ei nu o va mai întâlni niciodată pe lady Gwendolyn şi nici nu va păşi în casa din Campden Grove numărul 7 ca să vadă cum şi-a împlinit Dolly destinul.

Iar la bietul Cuthbert nici nu se putea gândi. Îşi amintea ultima lui scrisoare aproape cuvânt cu cuvânt: cum îi descria cu de-amănuntul adăpostul pe care îl construiseră în fundul grădinii, toate pozele cu avioane de război pe care le adunase ca să decoreze pereții şi ce avea de gând să facă cu piloții germani pe care urma să-i captureze. Era atât de mândru şi de neştiutor, atât de emoționat de rolul pe care avea să-l joace în război, atât de dolofan şi de neîndemânatic, un băiețel plin de viață… şi-acum nu mai era! Tristețea pe care o simțea, singurătatea şi sentimentul că rămăsese orfană erau atât de copleşitoare, încât nu a ştiut să facă altceva decât să se dedice cu totul muncii pe care o făcea pentru lady Gwendolyn, fără să mai pomenească de nimic.

Până într-o bună zi, când bătrâna povestea ce voce frumoasă avusese când era mică, şi Dolly, gândindu-se la mama ei, la cutia albastră pe care o ținea ascunsă în garaj, plină de vise şi amintiri din care acum nu mai rămăsese decât moloz, izbucnise în plâns, chiar acolo, la capul patului bătrânei, cu pila de unghii în mână.

— Dar ce-ai pățit? o întrebase lady Gwendolyn, care rămăsese cu gura căscată, la fel de uimită de parcă Dolly s-ar fi despuiat şi ar fi început să danseze goală prin cameră.

Surprinsă într-unul dintre rarele ei momente de slăbiciune, Dolly îi povestise totul, despre mama şi tata şi Cuthbert, cum erau, ce spuneau, cum o călcau pe nervi, cum încerca mama să-i perie părul şi ea se împotrivea, călătoriile la mare, jocul de crichet şi întâmplarea cu măgarul. În cele din urmă, i-a povestit şi cum trântise uşa în urma ei când plecase de-acasă, fără să se oprească atunci când mama a strigat după ea – Janice Smitham cea care ar fi răbdat oricât de foame decât să ridice vocea în auzul vecinilor – şi-a luat-o la fugă după ea fluturându-i cartea pe care i-o luase în dar de rămas-bun.

— Vai de mine şi de mine! a exclamat lady Gwendolyn când şi-a terminat Dolly povestea. Sigur că doare, dar nu eşti singura care şi-a pierdut familia.

— Ştiu, a răspuns Dolly, trăgând adânc aer în piept.

Camera răsuna de ecoul propriilor ei vorbe şi se întreba dacă urmează să fie dată afară. Lui lady Gwendolyn nu-i plăceau văicărelile, decât dacă erau ale sale.

— Când mi-a fost luată Henny Penny, am crezut că am să mor.

Dolly a dat din cap, aşteptând încă verdictul.

— Eşti tânără, o să treci şi de asta. Numai uită-te la aia de peste drum…

Era adevărat, viața lui Vivien înflorise până la urmă, dar între ele erau câteva deosebiri clare.

— A avut un unchi bogat care a luat-o la el, a răspuns Dolly încetişor. A moştenit o avere, s-a măritat cu un scriitor faimos… pe când eu… a urmat ea, muşcându-şi buza de jos, străduindu-se să nu izbucnească din nou în plâns. Eu sunt…

— Ei, dar nici tu nu eşti chiar singură pe lume, prostuțo!

Lady Gwendolyn şi-a scos punga de bomboane şi, pentru prima dată de când se ştiau, i-a oferit una lui Dolly. I-au trebuit câteva clipe ca să-şi dea seama ce voia să spună bătrâna, dar, când a înțeles, Dolly vârâse deja timid mâna în pungă şi scosese un drops. Îl ținea în mână, strângându-l între degete, şi-şi dădea seama că începuse să i se topească în palma fierbinte.

— Vă am pe dumneavoastră, i-a răspuns Dolly solemn.

Lady Gwendolyn pufnise şi-şi ferise privirea.

— Ne avem una pe alta, presupun… a spus ea cu vocea subțiată de o emoție neaşteptată.

*

Dolly a intrat în dormitor şi a aşezat ultimul număr al revistei *The Lady* peste teancul celorlalte. Mai târziu se va uita mai atent şi va decupa cele mai frumoase fotografii ca să le lipească în caietul ei cu idei, dar acum avea alte lucruri mult mai importante de făcut.

S-a lăsat în patru labe şi a căutat sub pat banana pe care o ascunsese de când domnul Hopton, băcanul, i-o strecurase pe sub tejghea, marțea trecută. Fredonând un cântecel, s-a strecurat înapoi pe uşă şi-a pornit-o pe coridor. De fapt nu avea nici un motiv să se furişeze – Kitty şi celelalte fete erau la slujbă, la Ministerul de Război, ocupate să bată la maşină, bucătăreasa stătea la coadă la măcelărie, înarmată cu o mulțime de bonuri de rație şi cu o foarte proastă dispoziție, lady Gwendolyn sforăia liniştită în pat –, dar era mult mai nostim să se furişeze decât să meargă normal. Mai ales când avea la dispoziție o oră întreagă, minunată, de libertate.

A urcat scările în fugă, a scos cheița pe care şi-o făcuse şi a intrat în garderoba bătrânei lady. Dar nu în debaraua aceea micuță şi înghesuită din care Dolly scotea în fiecare dimineață câte un caftan larg ca să-o înveşmânteze pe trupeşa doamnă. Nu, nu acolo. Garderoba era o încăpere impozantă care adăpostea nenumărate toalete, pantofi, haine şi pălării, dintr-acelea pe care Dolly le văzuse doar în paginile revistelor despre lumea bună. Mătăsuri şi blănuri atârnau unele lângă altele în dulapuri deschise, iar pe rafturi imense se înşirau perechi de pantofiori de saten făcuți pe comandă. Cutiile rotunde de pălării inscripționate cu numele mândre ale pălărierilor din Mayfair – Schiaparelli, Coco Chanel, Rose Valois – se înălțau stivuite până sus, încât era nevoie de o scăriță ca să poată ajunge până în vârf.

În dreptul ferestrei arcuite, cu draperiile bogate de catifea care măturau covorul (trase bine acum de frica avioanelor nemțeşti), era o măsuță cu picioarele curbate ce sprijinea o oglindă ovală, dinaintea căreia se afla o pereche de perii de argint şi o mulțime de fotografii în rame bogat ornamentate. În fiecare apăreau două tinere, Penelope şi Gwendolyn Caldicott, în portrete artistice, cu numele studioului fotografic scris cu litere cursive în colțul de jos, dar şi în instantanee la petreceri din înalta societate. O anumită fotografie îi atrăgea atenția în mod special de fiecare dată. Cele două surori Caldicott erau mai mature – să tot fi avut cel puțin treizeci şi cinci de ani – şi erau fotografiate de sir Cecil Beaton pe o scară mare în spirală. Lady Gwendolyn stătea cu mâna în şold, cu ochii ațintiți la aparatul de fotografiat, în vreme ce sora ei se uita la ceva (sau la cineva) care nu era în cadru. Fotografia fusese făcută chiar la petrecerea la care Penelope s-a îndrăgostit, în noaptea în care lumea celor două surori s-a destrămat.

Biata lady Gwendolyn nu avea de unde să ştie că viața ei urma să se schimbe chiar în noaptea aceea. Şi era atât de drăguță! Nici nu-ți venea să crezi că bătrâna de sus fusese cândva atât de tânără şi strălucitoare. (Asemenea tuturor fetelor tinere, Dolly nu-şi închipuia nici o clipă că şi pe ea o aştepta

aceeaşi soartă.) Se gândea că asta era o dovadă că trădarea şi o pierdere irecuperabilă pot distruge un om, otrăvindu-l pe dinăuntru şi pe dinafară. Rochia de seară de saten pe care o purta lady Gwendolyn în fotografia aceea avea o culoare închisă şi strălucea, era croită pe bie şi cădea turnată pe formele ei rotunde. Dolly scotocise mult şi bine în dulapuri până a găsit-o, agățată pe un umeraş printre atâtea altele – s-a bucurat când a descoperit că rochia era de un roşu închis, una dintre cele mai frumoase culori.

Aceea a fost prima rochie pe care a probat-o, dar cu siguranță nu şi ultima. Înainte de venirea lui Kitty şi a celorlalte fete, când nopțile în clădirea din Campden Grove îi aparțineau în întregime, Dolly îşi petrecuse o mulțime de timp acolo, proptind un scaun sub clanța uşii în timp ce se dezbrăca şi proba. Uneori se aşeza şi la măsuță, împrăştiind nori de pudră pe decolteul gol, scotocind prin sertare după broşe cu diamante, netezindu-şi părul cu peria din păr de mistreț – ce n-ar fi dat să aibă şi ea o perie ca aceea, cu numele ei gravat pe mâner…

Dar astăzi nu avea timp de toate astea. Dolly s-a aşezat cu picioarele încrucişate pe canapeaua de catifea de sub candelabru şi a început să-şi decojească banana. A închis ochii şi a muşcat, scoțând un suspin de mulțumire – e adevărat că fructele interzise (sau cel puţin cele ce se vând pe rație) sunt cele mai minunate. A mâncat-o pe toată, apoi a netezit delicat coaja lângă ea. Satisfăcută, Dolly şi-a scuturat mâinile şi s-a pregătit de treabă. Îi făcuse o promisiune lui Vivien şi avea de gând să şi-o țină.

Aşezată în genunchi, lângă şirul de rochii foşnitoare, a tras cutia de pălării de unde o ascunsese. Începuse cu o zi înainte, când pusese pălăria ornamentată, în formă de clopot, împreună cu alta, ca să folosească cutia pentru un maldăr de haine pe care le adunase. Dolly îşi spunea că ar fi putut face asta pentru ei mama ei, dacă lucrurile ar fi decurs normal. Serviciul Feminin Voluntar, la care aderase de curând, aduna haine pe care să le repare, să le modifice şi să le întrebuințeze, iar Dolly era nerăbdătoare să ajute şi ea. De fapt voia să le *dea gata* cu ceea ce va aduce ea şi în felul acesta să o ajute pe Vivien, care organiza colecta.

La ultima întrunire discutaseră aprins despre ce lipsea, acum când raidurile se întețiseră – bandaje, jucării pentru copiii rămaşi fără adăpost, pijamale pentru soldații din spitale – şi Dolly se oferise să aducă o mulțime de haine care nu mai aveau întrebuințare, ca să fie tăiate şi folosite după nevoie. Şi, în timp ce doamnele mai în vârstă se ciorovăiau care coase mai bine şi ale cărei tipare să fie folosite pentru a face păpuşi de cârpe, Dolly şi Vivien (care păreau uneori a fi singurele membre cu o vârstă mai mică de o sută de ani) schimbaseră priviri conspirative şi şi-au văzut tăcute de treabă, vorbind în şoaptă când aveau nevoie de ață sau de o altă bucată de pânză, încercând să nu ia în seamă ciorovăielile din jur.

Era minunat să petreacă timpul împreună astfel, şi acesta era unul dintre motivele principale pentru care Dolly se înrolase în Serviciul Feminin Voluntar (pe lângă speranța că Forțele de Muncă nu o vor mai repartiza în vreun alt loc îngrozitor precum fabricile de muniție). Lady Gwendolyn nu se mai dezlipea de ea – nu voia să o lase pe Dolly să meargă acolo mai mult de o duminică pe lună –, iar Vivien era voluntară şi soție perfectă, aşa că nu aveau alte ocazii să se vadă.

Dolly tria iute lucrurile şi tocmai cerceta o bluză destul de nearătoasă, încercând să se hotărască dacă eticheta Dior de pe spate ar fi un impediment să o prefacă în fâşii de bandaje, când o buşitură jos a făcut-o să tresară. Uşa de la intrare s-a trântit şi s-a auzit vocea bucătăresei răcnind la servitoarea care venea după-amiezile să dea o mână de ajutor la curățenie. Dolly a aruncat o privire la ceasul de pe perete. Era aproape trei şi se făcuse vremea să-şi trezească ursoaica adormită. A închis cutia şi a vârât-o la loc, şi-a netezit fusta, pregătindu-se pentru încă o după-amiază în care se juca de-a servitoarea.

*

— Ai mai primit încă o scrisoare de la Jimmy al tău, i-a spus Kitty fluturându-i plicul când Dolly a intrat în salon în seara aceea.

Sătea cu picioarele încrucişate pe canapea în timp ce Betty şi Susan frunzăreau o revistă veche *Vogue*. Cu mai multe luni în urmă, mutaseră pianul de concert din mijlocul încăperii, stârnind mânia bucătăresei, iar acum cea de-a patra fată, Louisa, îmbrăcată doar în lenjeria de corp, exersa pe covorul basarabean o serie de exerciții de gimnastică suedeză destul de greu de înțeles.

Dolly şi-a aprins o țigară şi şi-a tras picioarele sub ea, aşezată în vechiul fotoliu de piele. Fetele păstrau întotdeauna fotoliul acesta pentru ea. Deşi nimeni nu spunea asta cu voce tare, slujba ei de damă de companie îi conferea o poziție anume în mica lor gospodărie. Nu avea nici o importanță că locuise în casa cu numărul 7 din Campden Grove doar cu o lună sau două mai mult decât ele, fetele o priveau cu respect, punându-i tot felul de întrebări despre cum mergeau lucrurile acolo şi dacă le-ar fi îngăduit să cerceteze casa. La început, toate acestea au amuzat-o, dar acum nu-şi dădea seama din ce pricină: i se părea absolut firesc ca fetele să se comporte aşa. Cu țigara atârnată de colțul gurii, a rupt plicul. Scrisoarea era scurtă, fiind scrisă, după cum spunea, într-un tren militar înțesat, şi şi-a trecut iute privirea peste scrisul ascuțit ca să găsească părțile importante: fotografiase distrugerile de război undeva în nordul țării, se întorcea în Londra pentru câteva zile şi murea de nerăbdare să o vadă: era liberă duminică seara? Lui Dolly îi venea să chiuie de bucurie.

— Ia te uită la ea! a exclamat Kitty. Haide, spune-ne ce zice!

Dolly şi-a ferit privirile. Scrisoarea nu era nici pe departe pasională, dar nu strica să le facă să creadă că ar fi fost, mai ales pe Kitty, care le povestea cele mai intime amănunte despre ultima ei cucerire.

— E personală! a spus ea în cele din urmă, cu un zâmbet enigmatic.

— Ne strici tot cheful! s-a bosumflat Kitty. Să ții doar pentru tine un pilot arătos! Când o să ni-l prezinți şi nouă?

— Bine zici, s-a băgat şi Louisa în vorbă, proptindu-şi mâinile în şolduri şi aplecându-se în față. Adu-l pe-aici într-o seară ca să vedem cu ochii noştri dacă e potrivit pentru Doll a noastră.

Dolly a aruncat o privire spre pieptul săltăreț al Louisei, care îşi azvârlea şoldurile dintr-o parte într-alta. Nu-şi mai aducea aminte de unde rămăseseră cu impresia că Jimmy era pilot. Aşa presupuseseră cu mai multe luni în urmă, iar lui Dolly nu-i displăcuse ideea. Nu le corectase atunci, iar acum părea prea târziu.

— Îmi pare rău, fetelor, a spus ea, împăturind scrisoarea, e prea ocupat acum, cu misiuni secrete, ştiți, chestii de război, nu pot eu să vă dau prea multe amănunte, plus că ştiți şi voi prea bine regulile!

— Ei, haide… a rugat-o Kitty. Băbătia n-are de unde să afle! N-a mai coborât în camerele de jos de când au dispărut trăsurile cu cai şi, oricum, nici una dintre noi n-are să se dea de gol.

— Ba ştie mai multe decât credeți voi, a spus Dolly, şi, pe deasupra, are încredere în mine. Eu îi țin loc de familie. M-ar da imediat afară dacă ar bănui că mă întâlnesc cu cineva.

— Ei, şi ce mare nenorocire ar fi! a spus Kitty, ai putea veni să lucrezi cu noi. N-ar fi nevoie decât de un zâmbet şi şeful meu te-ar lua cât ai clipi din ochi. Cam libidinos el, dar e un tip de treabă dacă ştii cum să-l iei.

— Aşa e, au sărit Betty şi Susan, care aveau curiosul obicei de a vorbi deodată. Haide, vino să lucrezi cu noi, au urmat ele, ridicându-şi ochii de pe revistă.

— Să renunț la săpuneala zilnică? Nici nu mă gândesc!

— Eşti smintită, a râs Kitty, smintită sau curajoasă, nu-mi dau seama bine.

Dolly a ridicat din umeri, nu avea de gând să discute ce motive avea să rămână în slujba asta cu o băgăcioasă ca Kitty. Aşa că a deschis cartea care se afla pe măsuța unde o lăsase seara trecută. Era nouă, prima carte pe care o avusese vreodată (cu excepția volumului necitit al *Manualului de gospodărie al doamnei Beeton*, pe care i-l vârâse în mâini cu de-a sila maică-sa). Se dusese special pe strada Charing Cross[23] într-una dintre duminicile ei libere ca să o cumpere.

23. Charing Cross Road – stradă în Londra unde se află numeroase librării şi anticariate.

— *Muză fără voie*, a silabisit Kitty aplecându-se să citească titlul de pe copertă. Dar n-ai mai citit-o o dată?

— Ba da, de două ori.

— E chiar aşa de bună?

— Destul de bună.

— Eu nu mă prea omor cu cititul, a spus Kitty strâmbând din năsucul ei frumos.

— Nu? s-a mirat Dolly.

Nici ea nu citea prea mult de obicei, dar nu era nevoie să ştie asta Kitty.

— Henry Jenkins? Numele ăsta îmi sună cunoscut… ia stai, nu-i cumva tipul ăla de peste drum?

— Cred că locuieşte pe undeva pe-aici, într-adevăr, a spus Dolly într-o doară, suflând fumul țigării.

Bineînțeles că acesta era motivul pentru care alesese cartea. De îndată ce lady Gwendolyn a lăsat să se înțeleagă că Henry Jenkins era faimos în lumea literară pentru că folosea prea multe fapte adevărate în romanele sale („cineva al cărui nume aş putea să-l pomenesc a fost mânios peste măsură când a aflat că i s-au spălat rufele murdare în public. A amenințat chiar că-l dă în judecată, dar şi-a dat sufletul fără să mai apuce… Săracul, era menit să aibă accidente, ca şi taică-său! Norocul lui Jenkins…“), curiozitatea nu i-a dat pace lui Dolly. După o discuție amănunțită cu librarul, a dedus că e vorba despre *Muza fără voie*, povestea despre un scriitor chipeş şi soția lui mult mai tânără, şi şi-a dat bucuroasă toate economiile strânse cu grijă. După care a petrecut o săptămână minunată absorbită de povestea mariajului lui Jenkins, aflând tot felul de amănunte despre care n-ar fi îndrăznit niciodată să o întrebe pe Vivien.

— E arătos tipul! a spus Louisa, întinsă acum pe covor, arcuindu-şi spinarea ca o cobră ca să-i facă cu ochiul lui Dolly.

— Însurat cu femeia aia cu părul negru, aia care umblă țeapănă, de parcă ar fi înghițit o coadă de mătură…

— Aaa… au strigat într-un glas Betty şi Susan, cu ochii măriți de uimire, aia?

— Ce norocoasă! Aş fi în stare să ucid ca să am un bărbat ca el! N-ați văzut cum se uită la ea? De parcă ar fi atât de minunată că nu-i vine să creadă.

— Nu m-ar deranja să se uite şi la mine aşa! a spus Louisa. Cum credeți că aş putea întâlni un astfel de bărbat?

Dolly ştia răspunsul la întrebarea asta – cum l-a întâlnit Vivien pe Henry –, citise în carte, dar nu a vrut să spună. Vivien era prietena ei. Lui Dolly îi ardeau urechile de supărare: să vorbească aşa despre ea, să ştie că şi alții au băgat-o în seamă, că şi-au dat cu părerea, s-au întrebat şi au ajuns la propriile lor concluzii! Ca şi cum ceva ce-i aparținea doar ei, ceva de preț şi foarte personal, la care ținea extrem de mult, ar fi fost răscolit, ca o cutie plină de haine de preț puse la păstrare.

— Am înțeles că nu e prea sănătoasă, a spus Louisa, de aia n-o scapă el din ochi.

— Mie nu-mi pare bolnavă deloc, a pufnit Kitty, dimpotrivă! Am văzut-o intrând la cantina Serviciului Feminin Voluntar de pe Church Street, seara când vin acasă. Dar am auzit că n-o pierde din ochi pentru că mai calcă în lături! a continuat ea cu voce scăzută, iar toate celelalte fete s-au adunat în jurul ei să o audă mai bine.

— Vai, au exclamat Betty şi Susan într-un glas, are un iubit!

— N-aţi băgat de seamă cât de atentă este? a continuat Kitty, spre deliciul celorlalte, cum îl aşteaptă mereu în prag îmbrăcată la patru ace şi-i pune în mână un pahar de whiskey. Scuzaţi-mă! Asta nu e dragoste! E conştiinţă încărcată. Să ştiţi de la mine, femeia asta ascunde ceva. Şi cred că ştim toate ce anume!

Dolly era la capătul răbdării, de fapt ajunsese să fie cu totul de acord cu lady Gwendolyn: cu cât plecau mai repede fetele din casa de la numărul 7 din Campden Grove, cu atât ar fi fost mai bine. Căci erau într-adevăr o adunătură necizelată.

— Vai, cât s-a făcut ceasul? a exclamat ea închizând cartea cu zgomot. Mă duc să fac o baie!

*

Dolly a aşteptat ca apa să ajungă până la semnul de doisprezece centimetri[24] şi a închis robinetul cu talpa. Şi-a vârât degetul cel mare de la picior în gura ţevii ca să oprească picăturile ce se mai prelingeau încă. Ar fi trebuit să cheme pe cineva să repare robinetul, dar pe cine mai puteai găsi la vremea asta? Instalatorii erau prea ocupaţi să stingă incendiile şi să astupe ţevile care explodau ca să-şi mai bată capul cu un robinet care picura. Şi-a sprijint ceafa de marginea rece a căzii, în aşa fel încât bigudiurile şi agrafele să nu îi împungă pielea capului. Le-a acoperit apoi cu un batic, ca să nu i se întindă părul de la abur – o iluzie deşartă, de bună seamă, căci nu îşi mai aducea aminte de când nu mai făcuse o baie fierbinte.

24. În timpul războiului se făcea economie drastică la consumul de apă şi se raţionaliza până şi apa de spălat.

Şi-a ridicat ochii spre tavan, în timp ce de jos răzbătea muzică de dans de la radio. Era o încăpere tare frumoasă, cu faianţă albă cu negru şi o mulţime de rafturi şi robinete metalice. Peregrine, nepotul nesuferit al bătrânei doamne, ar fi făcut apoplexie să o vadă împânzită de frânghii pe care atârnau la uscat chiloţi, sutiene şi ciorapi. Gândul acesta chiar i-a făcut plăcere.

S-a răsucit peste marginea căzii şi şi-a luat ţigara într-o mână şi romanul *Muza fără voie* în cealaltă. Încercând să nu le ude pe nici una (ceea ce nu era greu de loc cu apa doar de doisprezece centimetri în cadă), a dat pagină după pagină până a găsit fragmentul pe care îl căuta. Humphrey, scriitorul deştept, dar nefericit, fusese invitat de fostul lui director de şcoală să le ţină elevilor o conferinţă despre literatură, urmată de o cină în apartamentul acestuia. Tocmai îşi ceruse voie să se scoale de la masă şi o pornise agale prin grădină, în amurgul ce se lăsa, către locul în care îşi parcase maşina, gândindu-se încotro îl împinsese viaţa, la regretele pe care le adunase şi la „trecerea nemiloasă a vremii“, când ceva i-a atras atenţia lângă vechiul lac:

Humphrey a micşorat lumina lanternei şi a rămas nemişcat în loc, fără să scoată vreun sunet, în preajma pavilionului de plajă. În luminişul de pe malul lacului, lumânări aprinse pâlpâiau în aerul cald al nopţii în lampioane de sticlă agăţate de ramurile copacilor. Între ele stătea o fată foarte tânără, desculţă, cu o rochie foarte simplă de vară care abia îi atingea genunchii. Părul întunecat îi cădea

vălurit pe umeri şi lumina lunii îi mărginea profilul cu o aură. Humphrey îi vedea buzele mişcându-se de parcă ar fi rostit în şoaptă versurile unui poem.

Deşi chipul îi era nespus de frumos, mâinile l-au vrăjit de-a dreptul. În timp ce trupul stătea nemişcat, îşi mişca degetele dinaintea pieptului, cu gesturi mici, dar pline de grație, de parcă ar fi împletit nişte fire nevăzute.

Mai văzuse el până atunci femei frumoase, care ştiau să măgulească şi să seducă, dar fata asta era altfel. Era nespus de frumoasă, cu o puritate de copil, deşi era cu siguranță o femeie în toată puterea cuvântului. S-a simțit vrăjit văzând-o acolo, în peisajul acela, să-i urmărească mlădirerea nestânjenită a trupului, romantismul sălbatic al chipului.

Humphrey a păşit înainte, ieşind din umbră. Fata l-a zărit, dar nu a tresărit. A zâmbit de parcă l-ar fi aşteptat, făcându-i semn către lacul vălurit:

— Nu crezi că e minunat să înoți în lumina lunii?

Ajunsese la sfârşitul capitolului şi i se terminase şi țigara. Dolly le-a dat pe amândouă deoparte. Voia să apuce să se spele înainte ca apa să se răcească de tot. Şi-a săpunit brațele, copleşită de gânduri, întrebându-se, pe când se clătea, dacă tot aşa simțea şi Jimmy când se gândea la ea.

A ieşit din cadă şi a tras un prosop de pe raft. În mişcare, şi-a surprins reflexia în oglindă şi a încremenit, încercând să-şi imagineze ce ar putea vedea cineva care ar privi-o: păr şaten, ochi căprui – nu prea apropiați, slavă Domnului! –, cu un năsuc destul de cârn. Ştia că era frumuşică, îşi dăduse seama încă de pe când nu avea mai mult de unsprezece ani şi poştaşul începuse să se poarte ciudat când o întâlnea pe stradă, dar oare era frumusețea ei diferită de cea a lui Vivien? Ar fi fost oare cu putință ca un bărbat ca Henry Jenkins să se oprească să o privească vrăjit cum şopteşte în lumina lunii?

Căci Viola – tânăra din carte – era cu siguranță Vivien. Pe lângă asemănările biografice, descrierea fetei stând în lumina lunii lângă lac, cu buzele pline, cu ochii alungiți, felul în care privea atât de concentrată către ceva numai de ea văzut se potriveau cu felul în care o vedea ea pe Vivien de la fereastra lui lady Gwendolyn.

S-a tras mai aproape de oglindă. Aproape că-şi auzea propria respirație în tăcerea băii. Se întreba ce o fi simțit Vivien când şi-a dat seama că l-a fermecat pe Henry Jenkins, un bărbat matur, experimentat, cunoscut în cercurile literare şi în societatea aleasă. Cum se va fi simțit ca o adevărată prințesă atunci când a cerut-o de soție şi a smuls-o din monotonia existenței ei obişnuite şi a dus-o cu el la Londra, începând o viață în care s-a prefăcut din tânăra copilă într-o femeie orbitor de frumoasă, împodobită cu şiraguri de perle şi parfumată cu Chanel No 5, strălucind la brațul soțului ei când mergeau la cluburile şi restaurantele cele mai elegante. Căci ea aşa o cunoştea pe Vivien şi cu această imagine dorea să se identifice.

— Mai eşti în viață? s-a auzit vocea lui Kitty, care bătea la uşă, trezind-o la realitate.

— Stai o clipă, i-a răspuns.

— Bine că n-ai murit acolo! Credeam că te-ai înecat!

— Nicidecum!

— Mai stai mult?

— Nu.

— E aproape nouă jumătate şi mă întâlnesc cu un aviator superb la clubul Caraibean. Vine de la Biggin Hill[25] în seara asta. Crezi că te-ar amuza un dans? Spunea că-şi aduce şi nişte prieteni. Unul dintre ei a întrebat în mod special de tine.

[25]. Biggin Hill – aeroport în sud-estul Londrei.

— Nu în seara asta…
— M-ai auzit ce-am spus, Doll? Aviatori! Eroi viteji şi focoşi.
— Nu uita că am şi eu unul la fel. Pe lângă asta, trebuie să merg la cantina Serviciului Voluntar.
— Crezi că văduvele, fecioarele şi fetele alea bătrâne nu se descurcă fără tine o seară?
Dolly nu i-a răspuns. După câteva clipe a auzit-o pe Kitty spunându-i:
— Bine, cum vrei! Louisa de-abia aşteaptă să-ți ia locul.
„Că şi este în stare!“ s-a gândit Dolly.
— Petrecere frumoasă! i-a strigat, ascultând cum se depărtează paşii lui Kitty.

Când le-a auzit pe celelalte fete coborând scările şi-a dezlegat baticul şi şi-a descoperit capul. Ştia că va trebui să-şi refacă buclele mai târziu, dar nu avea nici o importanță. A început să-şi desfacă bigudiurile aruncându-le în chiuvetă. Când le-a scos pe toate, şi-a trecut degetele prin păr, aranjându-l în valuri pe umeri.

Uite-acum! Şi-a răsucit capul într-o parte şi-ntr-alta şi-a început să şoptească (nu ştia nici o poezie, dar şi-a închipuit că ar fi suficient dacă ar spune cuvintele de la cântecul *Chattanooga Choo Choo*[26]), şi-a ridicat degetele dinaintea ei de parcă ar fi împletit fire nevăzute. Dolly a zâmbit văzându-se în oglindă. Arăta întocmai ca Viola din roman.

[26]. *Chattanooga Choo Choo* – cântec din filmul *Sun Valley Serenade* (1941), cântat de Glenn Miller.

12

Era, în fine, sâmbătă seara şi Jimmy îşi aranja cu pieptănul părul negru, dându-l pe spate, încercând să convingă o şuviță mai lungă din față să stea locului. Nu avea nici o şansă fără Brylcreem[27], dar nu fusese în stare să-şi permită o cutie nouă luna aceasta. Aşa că se descurca cum putea cu apă şi cu o vorbă bună, dar rezultatul nu era deloc încurajator. Becul de deasupra lui pâlpâia şi Jimmy a aruncat o privire în sus, rugându-se să nu se stingă. Prădase deja lustrele din camera de zi şi urma acum baia. N-avea chef să facă baie pe întuneric. Lumina becului s-a micşorat şi Jimmy a rămas în semiîntuneric, ascultând muzica ce străbătea printre podele de la radioul din apartamentul de dedesubt. Când lumina şi-a revenit, s-a înveselit şi a început să fluiere şi el melodia lui Glenn Miller *In the Mood*.

[27]. Brylcreem – o marcă faimoasă de pomadă de păr pentru bărbați

Costumul de gală era al tatălui lui, de pe timpul firmei W.H. Metcalfe şi Fiii, era mult mai elegant decât oricare altă haină a lui Jimmy. Ce-i drept, se simțea cam stânjenit, războiul era în toi şi era destul de rău că nu era şi el în uniformă, darămite să umble îmbrăcat aşa ca un băiat de bani gata. Dar Dolly îi spusese să se îmbrace elegant – *ca un gentleman, Jimmy* – aşa îi scrisese în scrisoare, ca un *gentleman adevărat* şi nu se găsea nimic corespunzător în dulapul lui. Costumul ăsta îl aduseseră cu ei când s-au mutat din Coventry, chiar înainte de izbucnirea războiului, era una dintre acele puține rămăşițe ale trecutului de care nu se putuse despărți. Totuşi, Jimmy ştia că nu e bine să o dezamăgească pe Dolly, când îşi punea ceva în mine, mai ales în ultima vreme. Se strecurase o răceală între ei în săptămânile din urmă, de când pierise familia ei; parcă se ferea de mila lui, prefăcându-se tare şi curajoasă, încordându-se toată dacă încerca să o îmbrățişeze. Nici nu voia să vorbească despre moartea lor, aducând vorba, în schimb, tot timpul, despre stăpâna ei, vorbind despre bătrână cu mai multă afecțiune ca până atunci.

Jimmy era bucuros, desigur, că găsise un sprijin în durerea ei, doar că îi părea rău că sprijinul acela nu era el.

Şi-a scuturat capul. Ce ticălos încrezut putea fi! Să-şi plângă singur de milă când Dolly se străduia să facă faţă unei pierderi atât de mari. Dar era atât de neobişnuit pentru ea, să se închidă aşa! Îl speria de-a dreptul: i se părea că soarele se ascunsese după nori groşi şi îşi dădea seama cum ar fi dacă nu ar mai avea-o lângă el. De aceea seara asta era atât de importantă. Scrisoarea pe care i-o trimisese, insistenţa ca el să se îmbrace ca un dandy – era prima dată după bombardamentul de la Coventry când o văzuse că-i revenise buna dispoziţie şi nu putea să rişte să o piardă din nou. Aşa că şi-a concentrat din nou atenţia la costum. Aproape că nu putea să-şi închipuie că-i venea bine: i se păruse întotdeauna că tatăl lui era uriaş îmbrăcat cu costumul ăsta. Iar acum i se părea că era doar un bărbat obişnuit.

Jimmy s-a aşezat pe pătura ponosită de pe patul lui îngust şi şi-a luat şosetele. Una avea o gaură pe care tot amânase să o cârpească de săptămâni în şir, dar i-a răsucit vârful şi l-a vârât sub talpă, într-o parte. Şi-a mişcat degetele, privindu-şi pantofii lustruiţi de pe podea, apoi şi-a aruncat ochii la ceas. Mai avea încă o oră până la întâlnire. Era gata prea devreme, dar nu era de mirare, căci era agil ca o pisică.

Şi-a aprins o ţigară şi s-a întins pe pat, punându-şi un braţ sub cap. Simţea ceva tare sub el şi, când a băgat mâna sub pernă, a găsit volumul *Oameni şi şoareci*. Era împrumutat de la bibliotecă, acelaşi volum pe care îl împrumutase în 1938 şi preferase să-l declare pierdut şi să plătească pentru el decât să-l înapoieze. Îi plăcuse foarte mult, dar nu de aceea îl păstrase. Jimmy era superstiţios: îl avusese la el în ziua aceea la mare, şi o simplă privire la coperta cărţii îi aducea în minte cele mai dulci amintiri. Şi mai era locul perfect pentru a-şi păstra averea cea mai de preţ. Ascunsă între filele ei, unde nimănui nu i-ar fi trecut prin cap să o caute, se afla fotografia pe care i-o făcuse lui Dolly în ziua aceea, pe câmp. Jimmy a scos-o şi a netezit un colţ îndoit. A tras adânc un fum din ţigară şi l-a dat afară, mângâind cu degetul cel mare conturul părului ei, umerii, rotunjimea sânilor…

— Jimmy!

Taică-său scotocea prin sertarul cu tacâmuri în camera de alături. Jimmy îşi dădea seama că ar fi trebuit să meargă să-l ajute să găsească ce căuta. Dar nu s-a dus. Căutatul îi dădea ceva de făcut şi, după ştiinţa lui Jimmy, omului îi este mereu mai bine dacă are de lucru.

S-a întors cu gândul la fotografie, aşa cum făcuse de mii de ori de când o avea. Ştia fiecare detaliu pe de rost, cum îşi răsucea părul pe deget, bărbia hotărâtă, provocarea din ochi, atât de caracteristică pentru Dolly, care se purta cu mult mai multă îndrăzneală decât avea de fapt. („Ceva care să-ţi aducă aminte de mine", şi nu avusese cum să o mai uite.) Şi acum mai simţea gustul sării şi căldura soarelui pe piele, apăsarea trupului ei arcuit când a aplecat-o ca să o sărute.

— Jimmy! Nu găsesc asta… cum se cheamă, Jim, băiatule!

— Bine, tată! a strigat el, oftând, încercând să-şi adune răbdarea. Vin acum!

A aruncat o privire mâhnită spre fotografie – era stânjenitor să se uite la sânul gol al fetei în timp ce tatăl lui se necăjea în partea cealaltă a peretelui. Jimmy a vârât fotografia între filele cărţii şi s-a ridicat în picioare.

Şi-a pus pantofii, şi-a legat şireturile, şi-a scos ţigara din gură, privind pereţii micului său dormitor; muncise tot timpul de când începuse războiul şi tapetul verde, decolorat era plin de fotografiile sale cele mai bune, cele care îi plăceau lui cel mai mult. Unele erau făcute la Dunkirk, cu un grup de bărbaţi atât de obosiţi, că abia se mai ţineau pe picioare, unul cu braţul pe umerii celuilalt, altul cu un bandaj pătat pe ochi, toţi înaintând tăcuţi, privind în pământ, gândindu-se doar unde să pună piciorul, un alt soldat era adormit pe plajă, fără cizme, strângând disperat la piept canistra de apă; o învălmăşeală îngrozitoare

de bărci şi avioane care aruncă bombe de sus şi bărbați care înaintaseră deja destul ca să fie împuşcați, pe când se străduiau să scape din iad.

Apoi mai erau fotografiile pe care le făcuse în Londra, de când începuse bombardamentul. Jimmy şi-a aruncat privirea spre o serie de portrete de pe peretele mai îndepărtat. S-a ridicat apoi ca să vadă mai bine. Familia aceea din cartierul East End târându-şi într-o roabă ce le mai rămăsese din avutul lor; o femeie cu şorțul în față care-şi agăța rufele la uscat pe frânghia din bucătăria care avea un sfert de zid lipsă, în care spațiul privat devenea brusc public, mama care citea poveşti înainte de culcare celor şase copii ai ei într-un adăpost; ursulețul Panda împăiat, cu o jumătate de picior rupt, femeia aşezată pe un scaun cu o pătură pe umeri, pe fundalul flăcărilor care mistuiau ceea ce fusese casa ei, bătrânul care scotoceşte în dărâmături după câinele lui.

Toate astea îl obsedau. Uneori simțea că le fură o parte din suflet, capturându-le un moment intim atunci când îi fotografia, dar Jimmy nu trata lucrul acesta cu uşurință, era legat de eroii fotografiilor sale. Ei îl priveau de pe pereți şi simțea că le este dator, nu numai pentru că fusese martor al unui anume moment din experiența lor umană, dar şi pentru că avea datoria continuă de a le ține povestea vie. Auzea adesea anunțul la postul de radio BBC: „Trei pompieri, cinci polițişti şi o sută cincizeci şi trei de civili şi-au pierdut viața“ (ce cuvinte simple, măsurate, care să exprime ororile pe care le trăise noaptea trecută!) şi vedea aceleaşi rânduri tipărite în ziar şi atât! Nu era timp pentru nimic altceva în zilele acelea, nu avea rost să pui flori şi să laşi mesaje, căci avea să se întâmple din nou în noaptea următoare. Războiul nu îți lăsa loc pentru dureri şi slujbe de pomenire, aşa cum văzuse când era mic la firma de pompe funebre a tatălui său, dar lui Jimmy îi plăcea să creadă că fotografiile sale reuşeau într-un anume fel să păstreze amintirile. Că, într-o bună zi, când totul se va fi sfârşit, aceste imagini ar putea supraviețui şi oamenii vor putea spune: „Aşa a fost atunci“.

Până când a ajuns Jimmy în bucătărie, tatăl său uitase de nimicul pe care îl căuta şi se aşezase la masă, îmbrăcat cu pantalonii de pijama şi maiou. Îi dădea canarului auriu firimituri de biscuiți pe care Jimmy i-i luase la chilipir.

— Uite, Finchie, îi spunea el, întinzându-i un deget printre gratiile coliviei. Haide, mănâncă, drăguțule. Bravo, ce băiat bun!

A întors capul când l-a auzit pe Jimmy în spatele lui.

— Ei, ia te uită! Ce elegant eşti, băiete!

— Nu-i chiar aşa, tată!

Tata l-a privit din cap până în picioare şi Jimmy se ruga în sinea lui să nu îşi dea seama al cui e costumul. Nu că tatălui său i-ar fi păsat – bătrânul era generos peste măsură –, dar îi era teamă să nu-i stârnească amintiri care să-l tulbure şi mai tare.

— Arăți foarte bine, Jimmy, a spus el în cele din urmă, clătinând din cap, cu buza de jos tremurându-i de mândrie părintească. Foarte bine, într-adevăr. Sunt mândru de tine, zău aşa.

— Bine, tată, las-o mai moale, i-a răspuns Jimmy încetişor. O să mi se suie la cap dacă nu eşti atent şi-atunci n-o să mai ai trai bun cu mine.

Tatăl a zâmbit uşor, dând în continuare din cap.

— Unde ți-e cămaşa, tată? E în dormitor? Mă duc să ți-o aduc, să nu răceşti tocmai acum, nu?

Tata a pornit-o după el târşindu-şi picioarele, dar s-a oprit la mijlocul coridorului. Când Jimmy s-a întors din dormitor l-a găsit tot acolo, cu o privire nedumerită de parcă ar fi încercat să-şi amintească după ce plecase. Jimmy l-a apucat de cot şi l-a condus cu grijă înapoi în bucătărie. L-a ajutat să-şi pună cămaşa şi l-a aşezat pe scaunul pe care stătea de obicei, căci dacă s-ar fi aşezat pe oricare alt scaun n-ar

mai fi ştiut unde este.

Ceainicul era pe jumătate plin şi Jimmy l-a pus la loc pe sobă să fiarbă. Ce uşurare să aibă din nou gaze – cu câteva nopți în urmă, conducta fusese lovită de o bombă şi tatălui lui îi fusese foarte greu să se linişteascã fără ceaiul lui cu lapte. Jimmy a luat o linguriță de fire de ceai, a scuturat-o cu grijă şi a pus-o în ceainic, abținându-se să pună mai mult. Ştia că magazinul Hopwood nu are prea multe rezerve şi nu-şi permitea să rămână fără.

— Vii diseară la cină, Jimmy?

— Nu, tată. Rămân în oraş până târziu, ți-am mai spus. Ți-am lăsat nişte cârnați pe sobă.

— Bine.

— Sunt cârnați de iepure, n-avem încotro, dar ți-am găsit ceva special… nici n-ai să ghiceşti… o portocală!

— O portocală? chipul bătrânului s-a luminat de pâlpâirea unei amintiri. Am primit odată o portocală de Crăciun, Jimmy.

— Nu mai spune, tată!

— Demult, când munceam la fermă, ce portocală mare şi frumoasă era! Dar mi-a mâncat-o pe furiş fratele meu, Archie.

Ceainicul a început să fluiere şi Jimmy a mai pus apă. Tatăl lui începuse să plângă încetişor, aşa cum făcea ori de câte ori îşi amintea de Archie, fratele lui mai mare care murise în război cu mai bine de douăzeci şi cinci de ani în urmă, dar Jimmy nu l-a luat în seamă. Învățase în timp că lacrimile tatălui său pentru dureri trecute se vor usca la fel de iute cum se iscaseră şi că cel mai bun lucru era să meargă mai departe ca şi cum nimic nu s-a întâmplat.

— Da, dar nu se va întâmpla şi de data asta, tată, nimeni nu o s-o mănânce pe asta în afară de tine.

A turnat lapte din belşug în ceaşcă. Tatălui său îi plăcea ceaiul cu mult lapte, iar acesta era singurul lucru de care nu duceau lipsă, datorită domnului Evans şi celor două vaci pe care le ținea în grajdul de lângă prăvălie. Cu zahărul era altă poveste, aşa că Jimmy l-a înlocuit cu o linguriță rasă de lapte condensat, a amestecat şi a dus ceaşca şi farfurioara pe masă.

— Ascultă, tată, cârnații o să stea calzi în tigaie până o să vrei să mănânci, aşa că nu o să fie nevoie să dai drumul la gaz, ai înțeles?

Tata aduna firimiturile lui Finchie de pe fața de masă.

— Ai înțeles, tată?

— Ce să-nțeleg?

— Cârnații sunt prăjiți, aşa că nu e nevoie să aprinzi gazul la sobă.

— Bine, a spus el sorbind din ceai.

— Şi nu e nevoie nici să dai drumul la robinetul de apă, tată.

— Pentru ce, Jim?

— O să te ajut eu să te speli când mă întorc.

— Da' ce bine arăți! s-a mirat tata, privindu-l nedumerit pentru o clipă. Ieşi undeva în seara asta?

— Da, tată, a răspuns Jimmy oftând.

— Te duci într-un loc frumos, nu-i aşa?

— Mă întâlnesc cu cineva.

— Cu un prieten de gen feminin?

Jimmy nu s-a putut abține să nu zâmbească la auzul cuvintelor delicate rostite de tatăl lui.

— Da, tată, de gen feminin.

— Cineva special?
— Foarte special.
— Ei atunci, trebuie să o aduci acasă cândva, a urmat tata şi în ochi i-a apărut o sclipire din inteligența şi umorul lui obişnuit şi lui Jimmy i s-a frânt brusc inima gândindu-se cum era atunci când el era mic şi taică-său avea grijă de el.

Dar i s-a făcut ruşine de îndată, căci avea douăzeci şi doi de ani acum, era mult prea matur ca să îi fie dor de lucruri copilăreşti. Iar ruşinea i-a sporit când tata a zâmbit, entuziasmat, dar şovăitor, şi-a spus:

— Să o aduci pe tânăra domnişoară acasă într-o seară, Jimmy. Să o vedem şi eu, şi maică-ta dacă e bună pentru băiatul nostru.

Jimmy s-a aplecat să îl sărute pe taică-său pe frunte. Nu şi-a mai bătut capul să-i explice nimic despre mama, că plecase, că-i părăsise pe amândoi de mai bine de zece ani, când a plecat în lume cu un tip cu o maşină elegantă şi o casă mare. Ce rost avea să-i mai spună asta? Bătrânul era mulțumit să creadă că ieşise să se aşeze la vreo coadă la alimentele date pe rație şi ce drept avea el, Jimmy, să-i aducă aminte cum stăteau lucrurile? Viața era şi aşa destul de crudă în vremurile astea fără să mai fie nevoie de adevăruri care să o facă şi mai rea.

— Ai grijă, tată, am să încui uşa după mine, dar doamna Hamblin, vecina, are cheia şi te poate ajuta să cobori în adăpost dacă începe bombardamentul.

— N-ai de unde să ştii, Jimmy. E deja şase şi nici urmă de nemți. Poate că s-au hotărât să-şi tragă sufletul în seara asta.

— N-aş băga mâna în foc. E o lună mare cât roata carului. Oricum, doamna Hamblin vine să te ia dacă sună alarma.

Tata se juca cu marginile coliviei lui Finchie.

— Ne-am înțeles, tată?

— Da, sigur că da. E în regulă, Jimmy. Petrecere frumoasă şi nu-ți mai face atâtea griji. Bătrânul tău tată nu pleacă nicăieri. N-a plecat până acum şi nici nu mai pleacă de-acum încolo.

Jimmy a zâmbit şi a încercat să-şi înghită nodul din gât, un amestec de dragoste şi tristețe pe care nu putea să-l descrie, o tristețe stârnită de mult mai multe decât suferința tatălui.

— Aşa te vreau, tată. Haide, bea-ți ceaiul şi ascultă la radio. Nici nu o să-ți dai seama cum trece timpul până mă-ntorc.

*

Dolly trecea grăbită pe o stradă luminată de lună în cartierul Bayswater. Cu două zile în urmă căzuse o bombă pe o galerie de artă cu un pod plin de vopsele şi lacuri, al cărei proprietar nu era acasă şi nici nu se îngrijise să-şi protejeze casa, şi era vraişte totul, cărămizi şi bucăți de lemn ars, uşi şi ferestre scoase din țâțâni, maldăre de sticlă spartă peste tot. Dolly privise focul de pe acoperişul casei de la numărul 7, unde-i plăcea să stea uneori: o flacără mare în depărtare, limbi puternice şi spectaculoase de foc care aruncau trâmbe de fum către cerul luminat.

Şi-a îndreptat lanterna în jos, a ocolit un sac de nisip, era cât pe ce să-şi piardă un toc într-o gaură lăsată de un proiectil şi a fost nevoită să se ascundă de un gardian prea zelos care a fluierat după ea, atenționând-o să-şi bage mințile în cap şi să intre în casă, căci vedea şi ea prea bine că era o noapte cu lună, tocmai bună pentru bombardament.

La început şi lui Dolly îi era frică de bombe, dar în ultima vreme descoperise că îi plăcea să iasă pe

stradă în timpul bombardamentelor. Când i-a pomenit asta lui Jimmy, el s-a temut că, după ce se întâmplase cu familia ei, căuta deliberat să fie şi ea lovită, dar lucrurile nu stăteau nicidecum aşa. Pe când se grăbea pe străzile întunecate, noaptea, simțea ceva de-a dreptul înviorător, o ciudată uşurare ce o năpădea asemenea unei mari bucurii. N-ar fi plecat pentru nimic în lume din Londra, acolo pulsa viața, în bombardament, ceva ce nu se mai întâmplase până atunci şi nici nu avea să se mai petreacă altă dată. Nu-i mai era frică deloc că ar putea fi lovită de bombe, era greu de explicat, dar era convisă că nu îi era scris.

Era grozav să înfrunte pericolul şi să-şi dea seama că nu-i era frică. Se simțea în al nouălea cer şi nu era singura, un sentiment neobişnuit cuprinsese întreg oraşul, lăsând impresia că toată lumea din Londra era îndrăgostită. În noaptea aceasta însă altceva, mai presus de emoția obişnuită, o făcea să se grăbească printre ruinele lăsate de bombardament. De fapt nici nu ar fi fost nevoie să se grăbească, plecase cu destul timp înainte, după ce îi administrase stăpânei ei cele trei porții obişnuite de sherry, suficiente să o cufunde într-un somn atât de profund, încât să nu audă nici cel mai puternic raid aerian (draga de ea era prea snoabă şi prea întristată ca să meargă într-un adăpost), dar Dolly era atât de emoționată de ceea ce făcuse, încât nu mai putea să meargă normal, ci, împinsă de propriul curaj, ar fi putut alerga mai bine de o sută de kilometri fără să-şi piardă răsuflarea.

A reuşit însă să se stăpânească, trebuia să se gândească la ciorapi. Era ultima pereche fără fire duse şi ştia din propria experiență că nimic nu poate rupe ciorapii de nailon mai uşor decât o bucată de moloz de pe stradă. Dacă i-ar rupe şi pe aceştia, ar fi nevoită să-şi deseneze dunga cu creionul dermatograf, aşa cum făcea triviala aceea de Kitty. Aşa ceva nu o să i se întâmple ei! Ca să nu rişte, a sărit în primul autobuz care a oprit la Marble Arch.

Mai era ceva loc în zona de stat în picioare din spate, aşa că s-a furişat acolo, încercând să scape de răsuflarea sărată a unui bărbat îngâmfat care perora despre rațiile de carne şi despre cum se face soteul de ficat. Abia s-a abținut să nu-i spună că rețeta lui e o porcărie şi, de îndată ce autobuzul a intrat în Piccadilly Circus, s-a dat iute jos.

— Noapte bună, scumpo, i-a urat un bătrân îmbrăcat în uniforma Organizației pentru Prevenirea Raidurilor Aeriene[28] pe când autobuzul se pierdea în depăratare.

28. ARP (Air Raid Precaution) – organizație britanică, înființată în 1924 pentru protejarea populației civile împotriva raidurilor aeriene.

Dolly i-a făcu cu mâna. Doi soldați aflați acasă în permisie, care lălăiau destul de matoliți *Nellie Dean*[29], au apucat-o fiecare de câte un braț când au ajuns în dreptul ei, învârtind-o în loc şi sărutând-o fiecare pe câte un obraz. Dolly a râs şi şi-a luat rămas-bun, în timp ce ei şi-au văzut veseli de drum.

29. *Nellie Dean* – baladă sentimentală, foarte populară în Marea Britanie în prima jumătate a secolului XX.

La colțul dintre Charring Cross şi Long Acre o aştepta Jimmy. L-a zărit imediat în piațeta luminată de lună, chiar în locul în care spusese că o va aştepta şi s-a oprit brusc. Jimmy Metcalfe era fără îndoială un bărbat tare chipeş. Parcă ceva mai înalt decât şi-l amintea ea, ceva mai slab, cu părul negru dat pe spate şi cu obrajii încordați de parcă ar fi fost gata să spună ceva amuzant sau inteligent. Nu era chiar cel mai frumos bărbat pe care îl întâlnise (în vremurile acestea era chiar o datorie civică să clipeşti tandru către un soldat venit acasă în permisie), dar avea ceva special, poate vreo însuşire animalică ascunsă – o forță fizică şi morală – care îi făcea inima să-i sară din piept.

Era un om atât de bun, atât de cinstit şi direct, încât, atunci când se afla în preajma lui, Dolly simțea că a câştigat un concurs. Uitându-se la el în noaptea aceea, îmbrăcat în costum de gală, aşa cum îi

spusese ea, îi venea să țipe de bucurie. Îi stătea tare bine – şi, dacă n-ar fi ştiut adevărul, chiar că l-ar fi luat drept un gentleman sadea. Şi-a scos rujul şi oglinjoara din poşetă, s-a aplecat puțin să vadă mai bine la lumina lunii şi şi-a conturat mai bine buzele. A mimat apoi un sărut şi a închis iute oglinjoara.

Şi-a privit haina maro pe care o alesese în cele din urmă, întrebându-se ce fel de blană avea la guler şi manşete: nurcă probabil, deşi putea foarte bine să fie şi vulpe. Nu era chiar după ultima modă – avea cel puțin douăzeci ce ani –, dar în vremea războiului astfel de lucruri devin mai puțin importante. Şi, pe deasupra, hainele foarte scumpe nu se demodează niciodată pe de-a întregul, cel puțin aşa spunea lady Gwendolyn şi ea se pricepea. Dolly a dus mâneca la nas. Când scosese haina din dulap, mirosea atât de tare a naftalină, că a trebuit să o agațe de geamul de la baie, apoi i-a dat cu parfum şi acum mirosea mult mai bine. Aproape că nu ți-ai fi dat seama, mai ales că tot aerul din Londra mirosea a ars în ultima vreme. Şi-a îndreptat cordonul cu grijă să nu i se vadă rosătura de molie din talie şi s-a scuturat puțin. Era emoționată: abia aştepta ca Jimmy să dea cu ochii de ea. Şi-a aranjat mai bine şi broşa de diamante pe gulerul de blană, şi-a îndreptat umerii şi şi-a aranjat buclele prinse cu agrafe pe ceafă. Trăgând adânc aer în piept, a păşit la lumină: o adevărată prințesă, o moştenitoare bogată, o fată ce avea lumea la picioare.

*

Era frig şi Jimmy tocmai îşi aprinsese o țigară când a văzut-o. A fost nevoit să se uite de două ori ca să se convingă că tânăra care se îndrepta spre el era Dolly – haina elegantă, buclele castanii care străluceau în lumina lunii, paşii mari şi tocurile care loveau cu siguranță asfaltul. Părea ireală: atât de frumoasă, de proaspătă şi desăvârşită, că i se strângea inima. Se maturizase de când nu o mai văzuse. Şi, mai mult decât atât – şi-a dat el brusc seama, văzându-i siguranța nou dobândită şi strălucirea, în vreme ce el se mişca stânjenit în costumul cel vechi al tatălui său –, se îndepărta de el. Iar distanța dintre ei îl izbea de parcă ar fi primit un pumn.

Ea s-a apropiat fără să rostească o vorbă, răspândind un val de parfum. Jimmy ar fi vrut să pară inteligent, delicat, să-i spună cât de desăvârşită era – singura femeie din lume pe care ar fi putut să o iubească vreodată. Ar fi vrut să-i spună cele mai nimerite cuvinte care să facă să dispară această distanță cumplită, să-i povestească despre succesul pe care îl avea, cât de entuziasmat era editorul lui în serile când îşi tipăreau publicația la timp, spunându-i ce şanse se vor ivi pentru Jimmy când se va termina toată tevatura asta cu războiul, ce faimă îşi va face cu fotografiile sale şi ce de bani va câştiga. Dar frumusețea ei şi contrastul cu ororile războiului, nenumăratele nopți când adormise închipuindu-şi viitorul lor împreună, amintindu-şi trecutul lor de la Coventry, picnicul de demult pe malul mării – toate acestea l-au făcut să-şi piardă graiul. Aşa că abia a putut să schițeze un zâmbet şi, fără să stea pe gânduri, şi-a înfipt mâna în părul ei şi a sărutat-o.

*

Sărutul acela a declanşat totul. S-a simțit năpădită deopotrivă de o bine-venită liniştire a nervilor, dar şi de un val de emoție, gândindu-se la ceea ce va urma. De când îşi concepuse planul, gândul nu-i dăduse pace nici o clipă şi acum chiar se întâmpla. Era atât de nerăbdătoare să-l impresioneze, să-i dovedească că crescuse şi că acum devenise o femeie de lume, nu şcolărița pe care o cunoscuse cândva. Îşi lăsă un scurt răgaz să se liniştească, să se închipuie intrând în pielea personajului, înainte de a se

trage înapoi să-şi ridice privirea spre chipul lui.

— Bună seara, i-a spus cu o voce ca a lui Scarlett O'Hara.

— Bună seara şi ţie!

— Ia te uită! Să dau de tine aici aici! Şi îmbrăcat aşa de elegant, pe deasupra, a urmat ea, atingându-i uşor reverele costumului.

— Ăsta? O vechitură! a răspuns el ridicând din umeri.

Dolly a zâmbit, străduindu-se să nu râdă (el o făcea întotdeauna să râdă).

— Ei, bine atunci, a spus privindu-l printre genele lăsate, cred că putem porni. Avem destule de făcut în seara asta, domnule Metcalfe.

S-a agăţat de braţul lui, străduindu-se să nu îl tragă după ea, şi au pornit-o grăbiţi pe Charing Cross Road în jos, ca să se alăture cozii şerpuitoare de oameni dinaintea Clubului 400. Abia făceau câte un pas înainte, în timp ce dinspre est se auzeau bubuituri de tun şi lumina reflectoarelor brăzda cerul asemenea scării lui Iacov.[30] Un avion a trecut pe deasupra capetelor lor tocmai când erau aproape de intrare, dar Dolly nu l-a luat în seamă. Nici măcar un bombardament de-adevăratelea n-ar fi convins-o să-şi abandoneze locul în coadă. Au ajuns în capătul de sus al scărilor de unde auzeau muzica, rumoarea şi râsetele dinăuntru, iar Dolly s-a simţit năpădită de o energie fără margini, care o ameţea într-atât încât a fost nevoită să se ţină strâns de braţul lui Jimmy ca să nu cadă.

30. Aluzie la scara cerească din visul lui Iacov: „Şi a visat că era o scară, sprijinită pe pământ, iar cu vârful atingea cerul; iar îngerii lui Dumnezeu se suiau şi se pogorau pe ea“ (Geneza 28, 12).

— Să vezi ce-o să-ţi placă înăuntru! i-a spus ea. Ted Heath şi orchestra sa sunt de-a dreptul divini, iar domnul Rossi, patronul, e un drăguţ.

— Dar tu ai mai fost aici şi altă dată?

— Sigur că da, de nenumărate ori.

Asta era, desigur, o exagerare, fusese, ce-i drept, o singură dată. El era mai mare ca vârstă, avea o slujbă importantă, călătorea şi întâlnea tot felul de lume, iar ea era tot ce fusese înainte şi tare îşi dorea să-l convingă că era mai sofisticată decât ultima dată când o văzuse, să o dorească şi mai tare. Dolly a râs şi l-a strâns de braţ.

— Ei, haide, nu face mutra asta! Ce, crezi că pot scăpa de Kitty dacă nu ies cu ea din când în când? Ştii bine că doar pe tine te iubesc.

Au coborât scările şi-au ajuns la garderobă, unde Dolly s-a oprit să-şi lase haina. Inima i se zbătea în piept. Cât de mult aşteptase acest moment! Iar acum se afla acolo. Gândul i-a zburat la toate poveştile spuse de bătrâna lady, la toate lucrurile pe care ea şi cu Penelope le făcuseră împreună, balurile, aventurile, bărbaţii chipeşi care alergaseră după ele prin toată Londra. S-a întors cu spatele la Jimmy şi şi-a lăsat haina să-i cadă de pe umeri. Şi, în timp ce el o prindea, ea a făcut o piruetă lentă, aşa cum făcuse de atâtea ori în închipuirile ei, şi-apoi şi-a dat la iveală … (să bată tobele, doamnelor şi domnilor!)… rochia.

*

Era roşie, strălucitoare, cădea impecabil, de parcă ar fi fost croită special ca să scoată în evidenţă toate rotunjimile, şi Jimmy aproape că a scăpat haina din mână când a văzut-o. A măsurat-o cu privirea, fără să-şi dea seama cum i-a dispărut haina din mână şi s-a ales cu un bileţel în loc.

— Vai, Doll, arăți… rochia asta e incredibilă!
— Asta? E o vechitură! a răspuns ea, ridicând din umeri, cum făcuse şi el mai devreme, afară.
Şi-apoi i-a zâmbit, devenind din nou Dolly cea cunoscută, şi când i-a spus „haide, să intrăm mai repede!“ lui i s-a părut firesc să fie acolo.

*

Dolly a privit cu atenție porțiunea de dincolo de cordonul roşu, micul ring de dans, locul pe care Kitty îl denumea „masa regală“, aflat chiar în dreptul orchestrei; crezuse că o va întâlni pe Vivien acolo, în seara aceea – Henry Jenkins era prieten cu lordul Dumphee, apăreau mereu împreună fotografiați în revista *The Lady* –, dar la o primă vedere nu a zărit pe nimeni cunoscut. Nu avea importanță, noaptea abia începea, familia Jenkins putea să-şi facă apariția mai târziu. L-a condus pe Jimmy către fundul sălii, printre măsuțele rotunde, înghesuite, printre oameni care mâncau şi dansau, până când au ajuns în fine în dreptul domnului Rossi, la capătul zonei separate cu cordonul roşu.
— Bună seara, i-a salutat el când i-a văzut, împreunându-şi mâinile şi făcând o mică plecăciune. Sunteți invitați la logodna lui Dumphee, nu-i aşa?
— Ce club minunat aveți, a murmurat Dolly, fără să răspundă la întrebare. A trecut atâta timp, prea mult… Lordul Sandbrook şi cu mine tocmai vorbeam că ar trebui să venim la Londra mai des. Nu-i aşa, dragule? l-a întrebat pe Jimmy, zâmbindu-i încurajator.
O oarece încruntare a încordat sprâncenele lui Rossi, care încerca cu disperare să-şi amintească de ei, dar i-a trecut iute. Anii îndelungați petrecuți la cârma clubului său îl făcuseră să ştie cum să țină la suprafață vaporul lumii bune şi să-şi linguşească pasagerii.
— Scumpă lady Sandbrook, a început el, luându-i mâna lui Dolly şi sărutând-o uşor. Locul ăsta a fost scufundat în beznă în lipsa dumneavoastră, dar acum, că v-ați reîntors, iată că s-au aprins luminile! Iar dumneavoastră, lord Sandbrook, bănuiesc că sunteți bine, nu-i aşa? a întrebat întorcându-se spre Jimmy.
Jimmy nu a spus nimic şi Dolly şi-a ținut răsuflarea, ştia ce părere are el despre „jocurile“ ei, cum le numea el, şi i-a simțit mâna încleştându-se pe spatele ei în clipa în care începuse să vorbească. Ca să fie sinceră până la capăt, incertitudinea reacției lui nu făcea decât să sporească senzația de aventură. Până să-i audă răspunsul, totul i se părea mărit dincolo de proporțiile obişnuite: îşi auzea bătăile inimii, un țipăt de bucurie din mulțime, pocnetul unui pahar de sticlă ce se spărgea undeva, acordurile orchestrei care începea alt cântec…

*

Italianul mărunțel care i se adresase cu numele altcuiva aştepta nerăbdător un răspuns, dar lui Jimmy i-a venit brusc în minte imaginea tatălui său acasă, în pijamaua lui cu dungi, pereții apartamentului lor cu tapetul verde decolorat, cu Finchie în colivia lui şi firimiturile de biscuiți. Simțea privirea lui Dolly îmboldindu-l să-şi joace rolul, ştia că-l urmărea, ştia ce ar fi vrut ea să spună, dar lui i se părea urât. Ar fi fost nerecunoscător de-a binelea față de bietul lui tată, a cărui minte era atât de confuză, care aştepta o soție ce nu va mai veni niciodată, plângea pentru un frate care murise cu douăzeci şi cinci de ani în urmă şi care, când văzuse apartamentul mizer de la Londra, spusese: „E grozav de frumos, Jimmy. Ai făcut o treabă grozavă, băiete, şi eu, şi mama suntem mândri de tine“.
A aruncat o privire piezişă spre Dolly şi a văzut ceea ce se aştepta: speranță, întipărită pe fiecare

trăsătură a feței. Jocurile astea ale ei îl înnebuneau, nu făceau altceva decât să adâncească diferența între ceea ce dorea ea de la viață şi ceea ce putea el să-i ofere. Dar erau totuşi inocente, nu-i aşa? Nu se va întâmpla nimic dacă în seara aceea Jimmy Metcalfe şi Dorothy Smitham vor trece de partea cealaltă a cordonului roşu. Şi, cum ea îşi dorea acest lucru atât de tare şi se străduise atât să facă rost de rochia aceea şi de toate celelalte şi-l mai pusese şi pe el să se îmbrace în costum – iar ochii ei, cu tot rimelul de pe gene, erau larg deschişi ca ai unui copil, iar el o iubea atât de mult –, nu putea să-i strice bucuria doar ca să-şi satisfacă mândria prostească sau de dragul ideii că nu avea un statut social de care să se agațe. Oricum, nu era cazul acum, când, pentru prima dată de când îşi pierduse familia, Dolly părea că redevenise cea de altădată.

— Domnule Rossi, a spus el în cele din urmă, cu un zâmbet larg, întinzându-i hotărât mâna. Ce grozav să te revăd, bătrâne! a urmat pe tonul cel mai afectat pe care a putut să-l arboreze aşa, pe nepregătite, rugându-se la Dumnezeu să-i reuşească.

*

De partea cealaltă era la fel de minunat cum îşi închipuise. La fel de strălucitor cum înțelesese ea din povestirile lui lady Gwendolyn. Nu era *evident* diferit – covoarele roşii şi pereții acoperiți cu brocart erau la fel, perechile dansau de ambele părți ale cordonului roşu, chelnerii purtau farfurii cu mâncare şi pahare cu băutură de colo-colo – da, într-adevăr un privitor mai puțin inteligent nu ar fi putut distinge cele două părți, dar Dolly era pe deplin conştientă de existența lor şi se bucura că era de partea aceasta a cordonului.

Şi acum, că-şi atinsese ținta, nu prea ştia ce să mai facă. În lipsa unei idei mai bune, s-a servit cu un pahar de şampanie, l-a luat pe Jimmy de mână şi s-a aşezat pe o banchetă de pluş, lângă perete. De fapt, sincer vorbind, îi era suficient doar să privească: vălmăşagul veşnic schimbător al rochiilor colorate şi al chipurilor zâmbitoare o vrăjea de-a dreptul. Un chelner s-a apropiat şi i-a întrebat ce ar dori să mănânce, ea a cerut ouă şi şuncă şi au apărut pe dată, paharul ei de şampanie părea că nu se mai goleşte, iar muzica nu contenea.

— E ca-ntr-un vis, nu-i aşa? l-a întrebat ea radioasă. Nu e minunat?

— Ba da, a răspuns fără convingere Jimmy, în timp ce-şi aprindea o țigară.

A lăsat chibritul aprins să cadă într-o scrumieră de alamă şi a tras adânc din țigară.

— Dar tu cu ce te mai lauzi, Doll? Ce mai face lady Gwendolyn? Tot mai stârneşte flăcările iadului?

— N-ar trebui să spui una ca asta, Jimmy. Ştiu că poate m-am plâns cam mult la început, dar e o scumpă dacă o cunoşti mai bine. Se bizuie pe mine destul de mult în ultima vreme, am devenit foarte apropiate, în felul nostru, a spus Dolly apropiindu-se ca Jimmy să-i aprindă țigara. Nepotul ei se teme că o să-mi lase mie moştenire casa.

— Cine ți-a spus asta?

— Doctorul Rufus.

Jimmy şi-a dres vocea. Nu-i plăcea să audă de doctorul Rufus, chiar dacă Dolly îl asigurase de nenumărate ori că doctorul era tatăl prietenei ei şi că era mult prea bătrân ca să fie interesat de ea în felul *acela*, aşa că Jimmy s-a încruntat şi a schimbat subiectul.

— Şi Kitty ce mai face?

— Ei, Kitty… a şovăit Dolly, amintindu-şi discuția fără nici un temei din seara trecută despre poveştile amoroase ale lui Vivien. Se ține bine… dar aşa e întotdeauna genul ei de fată.

— Dar ce gen e ea?

— Vreau să spun că ar face mai bine să-şi vadă de treaba ei şi să nu-şi mai bage nasul în ce se întâmplă pe stradă sau în cluburi. Dar probabil că aşa sunt unii, nu se pot abține. Nu cred că ți-ar plăcea dacă ai cunoaşte-o, a urmat, aruncându-i o privire lui Jimmy.

— Nu?

Dolly a clătinat din cap şi a tras adânc din țigară.

— E tare bârfitoare şi, trebuie s-o spun, cam fluşturatică.

— Fluşturatică? a repetat el cu un zâmbet amuzat. Vai de mine şi de mine!

Dar ea vorbea serios – Kitty începuse să-şi aducă tot mai des prietenii pe furiş seara în casă; credea că Dolly nu ştie, dar trebuie să fii chiar surd să nu auzi uneori zgomotele!

— A, da! a spus Dolly, mişcând încoace şi încolo vasul de sticlă de pe masă, cu o singură lumânare în el.

Nu îi povestise încă lui Jimmy despre Vivien. Nu-şi dădea seama exact de ce, cu siguranță nu pentru că ar fi crezut că lui nu i-ar fi plăcut Vivien, dar simțea că e bine să țină secretă această prietenie care abia înflorea, ca ceva care să-i aparțină doar ei. În seara aceea totuşi, având-ul dinaintea ochilor, amețită cum era un pic de şampania dulce pe care o sorbea, Dolly ardea de nerăbdare să-i povestească totul.

— De fapt, a început ea, simțindu-se brusc mai agitată, nu ştiu dacă ți-am pomenit în vreuna din scrisorile mele, dar mi-am făcut o nouă prietenă.

— Da?

— Vivien, a urmat ea, străbătută de un fior de bucurie la simpla pronunțare a numelui. E căsătorită cu Henry Jenkins… ai auzit de el, scriitorul. Locuiesc vizavi de noi, la numărul 25, şi am devenit prietene destul de bune.

— Nu mai spune! a râs el. Ce coincidență ciudată! Tocmai am citit o carte de-a lui.

Dolly ar fi putut să-l întrebe care dintre cărți o citise, dar nu a făcut-o, căci nici nu-l asculta de fapt, în minte i se învălmăşeau toate lucrurile pe care ar fi dorit să i le povestească despre Vivien.

— Dar ea e cu totul altceva, Jimmy. E frumoasă, ce-i drept, însă nu face caz de asta, şi foarte bună, mereu gata să dea o mână de ajutor… Nici n-am apucat să-ți spun despre cantina pe care am deschis-o pentru soldați, nu-i aşa? Eram sigură… Şi-apoi ea înțelege ce mi s-a întâmplat mie… cu familia mea, în Coventry. Şi ea e orfană, a fost crescută de un unchi după ce i-au murit părinții, într-o şcoală dintr-acelea vechi şi grozave de la Oxford, construită pe moşia lor. Am apucat să-ți spun că e moştenitoarea unei mari averi? De fapt, ea e proprietara casei din Campden Grove, nu bărbatu-său… chiar ea, a spus Dolly, oprindu-se să-şi tragă sufletul, nesigură că toate acestea erau adevărate. Dar nu se laudă cu asta…

— Pare nemaipomenită!

— Chiar este.

— Mi-ar plăcea s-o cunosc şi eu.

— Ei… vezi, s-a bâlbâit Dolly. Sigur, într-o bună zi…

A tras adânc din țigară, întrebându-se mirată de ce ideea asta o făcea să simtă un fel de teamă. O întâlnire între Vivien şi Jimmy nu figura în nici unul dintre planurile pe care le făcuse ea, căci, în primul rând, Vivien era o persoană foarte rezervată, iar Jimmy, ei bine, era doar Jimmy. Era dulce, bun şi deştept, dar nu era chiar genul de om pe care să-l accepte Vivien ca prieten al lui Dolly. Şi asta nu pentru că Vivien nu era cumsecade, dar era dintr-o altă categorie – de fapt aparținea ambelor categorii, dar Dolly, care fusese luată sub aripa lui lady Gwendolyn, învățase suficient de mult ca să fie acceptată de cineva de rangul lui Vivien. Dolly îl iubea prea mult ca să-l mintă, dar cu siguranță că l-ar fi jignit

dacă i-ar fi spus-o de-a dreptul. A întins mâna şi i-a atins brațul, pigulindu-i o scamă de pe manşeta roasă a costumului.

— Acum toată lumea e atât de prinsă cu războiul ăsta, că nu mai are nimeni timp de întâlniri, nu-i aşa?

— Dar eu aş putea oricând…

— Jimmy, ăsta e cântecul nostru! Nu vrei să dansăm? Haide să dansăm!

*

Părul ei mirosea a parfum, aroma aceea înnebunitoare pe care o simțise de când apăruse Dolly, izbitor de intensă şi provocatoare, şi Jimmy ar fi rămas aşa în neştire, cu mâna pe ceafa ei, cu obrazul lipit de al ei, trupurile lor mişcându-se încet la unison. A dat uitării felul în care a schimbat vorba când i-a spus că ar vrea să o cunoască pe prietena ei, frântura de gând că distanța ce se adâncea între ei nu era pricinuită doar de dispariția familiei ei, ci şi de această Vivien, doamna bogată de peste drum. Dar s-ar fi putut şi să nu aibă nimic de-a face cu asta, lui Dolly îi plăcuse întotdeauna să aibă secrete. Şi ce mai conta oricum, tocmai atunci, atât timp cât muzica cânta înainte?

Bineînțeles că nu conta, nimic nu durează o veşnicie şi cântecul s-a terminat. Jimmy şi Dolly s-au desprins unul de altul ca să aplaude şi-atunci el a observat un bărbat cu o mustață subțire care se uita la ei de pe marginea ringului de dans. Asta nu ar fi fost o pricină de îngrijorare, dar bărbatul vorbea cu Rossi care se scărpina în cap cu o mână, făcând gesturi exagerate cu cealaltă şi consultându-şi ceea ce părea a fi un fel de listă.

Lista de invitați! S-a gândit Jimmy, tresărind, ce altceva putea fi?

Era cazul să se facă nevăzuți, discret, prin dreapta scenei. Jimmy a luat-o pe Dolly de mână, conducând-o degajat, ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic. Se gândea că, dacă ar ieşi iute şi pe tăcute, ar putea să se strecoare pe sub cordonul roşu şi să se piardă în mulțime, să scape neprinşi, fără să pățească ceva.

Din păcate, Dolly avea alte gânduri, acum, că se văzuse pe ringul de dans, nu mai voia să plece nici în ruptul capului.

— Nu, Jimmy, ascultă… e *Serenada lunii*!

Jimmy a dat să-i explice, uitându-se peste umăr la omul cu mustața subțire, care se apropia de ei, cu țigara de foi între dinți şi mâinile întinse.

— Lord Sandbrook, i s-a adresat el, cu zâmbelul acela larg al cuiva care are geamantane de bani ascunse sub pat, ei, bătrâne, ce mă bucur că ați putut veni!

— Lord Dumphee, şi-a încercat Jimmy norocul. Felicitări pentru dumneata şi pentru… logodnica dumitale. Ce petrecere grozavă!

— Ei, eu aş fi vrut o petrecere mai mică, dar ştii cum e Eva…

— Sigur că ştiu! a râs Jimmy nervos.

Lordul Dumphee pufăia din țigara de foi scoțând fum ca o locomotivă. Ochii i se micşoraseră, după cum se gândea Jimmy, străduindu-se să-şi reamintească de unde proveneau oaspeții aceştia necunoscuți.

— Sunteți oaspeții logodnicii mele! a exclamat el în cele din urmă.

— Da, aşa e!

— Sigur că da! a încuviințat din cap lordul Dumphee, pufăind din nou din țigară tot mai mult fum.

Şi tocmai când Jimmy credea că a scăpat, l-a auzit spunând:

— Doar că memoria asta a mea îngrozitoare, bătrâne, de vină e războiul şi blestematele astea de nopți fără somn, dar eu nu-mi aduc aminte ca Eva să fi pomenit de vreun Sandbrook. Sunteți prieteni vechi, nu?
— Da, ne ştim cu Ava de o groază de timp…
— Eva!
— Da, aşa, a spus Jimmy împingând-o pe Dolly în față, ați cunoscut-o pe soția mea?
— Viola, s-a prezentat Dolly zâmbind mieroasă, Viola Sandbrook.
I-a întins mâna şi lordul Dumphee şi-a scos țigara de foi din gură şi i-a sărutat-o. Apoi s-a dat puțin îndărăt, fără să-i dea drumul mâinii lui Dolly, sorbindu-i pofticios din ochi rochia şi formele ce se ascundeau sub ea.
— Scumpule! s-a auzit de la celălalt capăt al ringului, iubitul meu Jonathan!
Lordul Dumphee i-a dat imediat drumul mâinii lui Dolly.
— A, a exclamat el, ca un şcolar prins de dădacă uitându-se la poze ruşinoase, uite că vine şi Eva acum!
— Cât s-a făcut ceasul? a întrebat Jimmy, strângând-o de mână pe Dolly ca s-o avertizeze ce urma să facă. Iertați-mă, lord Dumphee, felicitări, dar Viola şi cu mine trebuie să prindem trenul.

*

Acestea fiind zise, au luat-o la fugă. Dolly abia îşi putea stăpâni râsul pe când se năpusteau în mulțime, amestecându-se printre oamenii din clubul aglomerat, oprindu-se doar la garderobă, unde Jimmy a întins biletul şi a luat haina lui lady Gwendolyn, după care au pornit-o pe scări în sus, urcând câte două trepte o dată şi ieşind în întunericul rece al Londrei.
Pe urmele lor se luase cineva pe când alergau în Clubul 400, Dolly aruncase o privire în spate şi zărise un om cu fața înroşită abia trăgându-şi răsuflarea, ca un ogar lihnit, dar ei nu s-au oprit decât după ce au traversat strada Litchfield, unde s-au pierdut prin mulțimea care ieşea de la teatru şi de la St. Martin’s, apoi au cotit-o pe străduța Tower Lane. Doar acolo s-au oprit, cu răsuflarea tăiată şi hohotind de râs, sprijiniți de un zid de cărămidă.
— Ce mutră a făcut! a exclamat Dolly încercând să-şi recapete respirația. Vai, Jimmy nu cred c-am să pot uita asta cât oi trăi! Când ai pomenit de tren, a rămas… cu gura căscată.
Râsul lui Jimmy răsuna cald în întuneric. Era beznă unde se aflau, nici luna, plină cum era, nu reuşise să-şi răspândească lumina argintie pe sub streşini ca să pătrundă pe aleea îngustă. Dolly se simțea amețită, plină de viață, fericire şi de acea forță nebănuită produsă de însuşirea altei identități. Nimic nu o stârnea mai tare ca acel moment invizibil care marca trecerea de la Dolly Smitham la Altcineva. Cine era acel altcineva nu avea nici o importanță, ei îi plăcea emoția jocului, plăcerea sublimă a spectacolului. Ca şi cum ar fi trăit viața altcuiva… ca şi cum ar fi furat-o pentru o vreme.
Dolly şi-a ridicat ochii la cerul plin de stele. De când cu camuflajul, se vedeau mult mai bine, ăsta era unul dintre lucrurile cele mai frumoase pe timp de război. Din depărtare se auzeau explozii devastatoare, tunurile antiaeriene țineau piept răspunzând cum puteau mai bine, dar acolo, sus, stelele sclipeau netulburate. Erau asemenea lui Jimmy – credincioase, temeinice, puteai conta pe ele.
— Tu chiar ai fi în stare să faci orice pentru mine, nu-i aşa? a întrebat ea, zâmbind satisfăcută.
— Ştii prea bine că aş face orice.
El se oprise din râs şi atmosfera de pe alee s-a schimbat brusc, ca direcția unei pale de vânt. *Ştii bine*

că aş face orice. Era conştientă de asta şi, în clipa aceea, o încânta şi o înspăimânta deopotrivă. Sau, mai degrabă, reacția ei îi producea aceste sentimente. Vorbele lui făceau să i se răsucească ceva adânc în stomac. Tremura toată. Fără să se gândească prea mult, i-a apucat mâna pe întuneric.

Era caldă, netedă şi mare. A ridicat-o şi i-a sărutat uşor degetele. Îi auzea respirația şi şi-a potrivit şi ea ritmul răsuflării cu al lui. Se simțea curajoasă, matură, puternică. Se simțea frumoasă şi plină de viață. Cu inima zbătându-i-se năvalnic, i-a îndreptat mâna spre sânul ei. Din gâtul lui a răzbit un sunet moale, un oftat.

— Doll…

I-a închis gura cu un sărut uşor. Nu era cazul să vorbească tocmai acum, căci nu ştia dacă ar mai avea acest curaj altă dată. Străduindu-se să-şi aducă aminte tot ce le auzise pe Kitty şi pe Louisa sporovăind şi râzând în bucătăria din casa de la numărul 7, Dolly şi-a coborât mâna, punând-o pe cureaua lui, apoi a lăsat-o să alunece şi mai jos.

Jimmy a gemut, s-a aplecat să o sărute, dar ea şi-a ferit buzele şi i-a şoptit la ureche:

— Ziceai că ai face orice ți-aş cere?

El a încuviințat, cu capul sprijinit pe gâtul ei.

— Atunci, ce-ai zice dacă ai conduce-o pe fata asta acasă, ca să te-asiguri că ajunge cu bine în pat?

*

Jimmy a rămas treaz mult timp după ce Dolly adormise. Noaptea aceea fusese atât de extraordinară, încât parcă nu voia să se sfârşească încă. Nu voia să i se risipească farmecul. Undeva, în apropiere, a căzut o bombă, făcând tablourile de pe pereți să zornăie în ramele lor. Dolly s-a mişcat în somn, iar Jimmy i-a pus o mână uşor pe creştet.

Aproape că nu şi-au spus nimic în drum spre Campden Grove, conştienți de însemnătatea cuvintelor ei, de faptul că se păşise peste un prag de unde nu mai exista întoarcere. Nu mai fusese niciodată în casa unde lucra şi trăia Dolly. Bătrâna avea ideile ei despre asta, zicea ea, şi Jimmy le respectase întru totul.

Când au ajuns în dreptul casei de la numărul 7, l-a lăsat pe el mai întâi să treacă printre sacii de nisip şi să intre pe uşă, închizând-o apoi uşor în urma lor. În casă era mai întuneric decât afară, din pricina draperiilor, şi Jimmy era cât pe ce să se împiedice, dar Dolly a aprins o veioză la capătul scărilor. Becul a răspândit un cerc de lumină plăpândă pe covor şi pereți şi a putut să-şi dea seama pentru prima oară cât de grandioasă era casa în care trăia Dolly. Dar nu au pierdut prea mult timp acolo, ceea ce i-a prins bine, căci măreția îl tulbura. Era un exemplu despre ceea ce ar fi dorit el să-i ofere şi nu putea, şi se simțea stânjenit să o vadă atât de degajată acolo.

Ea şi-a desfăcut bareta pantofilor cu toc, i-a scos şi i-a apucat cu un singur deget, luându-l de mână. Apoi i-a făcut semn cu capul, pornind-o în sus pe scări.

*

— O să am grijă de tine, Doll, îi şoptise el pe când se îndreptau spre dormitor.

Nu mai ştiau ce să-şi mai spună şi rămăseseră unul lângă altul, în picioare, lângă pat, aşteptând ca celălalt să facă prima mişcare. Ea a râs auzind cuvintele lui, dar avea un tremur nervos în voce şi-i era cu atât mai dragă pentru şovăiala tinerească pe care o trăda râsul ei. Încă de acolo, de pe străduța întunecată, când îi făcuse propunerea să vină cu ea, se simțise un pic descumpănit, dar acum, auzindu-i

râsul şi simțindu-i teama, Jimmy se simțea din nou stăpân pe el.

O parte a sufletului lui îl îndemna să-i sfâşie rochia de pe ea, dar a întins doar mâna şi şi-a strecurat un deget pe sub una din bretelele subțiri. În ciuda frigului de afară, pielea ei era fierbinte, şi a simțit-o tremurând la atingere. Mişcarea uşoară şi neaşteptată i-a tăiat respirația.

— Am să am grijă de tine a repetat. Mereu.

Ea nu a mai râs de data aceasta şi el s-a aplecat să o sărute. Doamne, cât de minunat era! A început să-i desfacă nasturii rochiei roşii apoi i-a tras bretelele de pe umeri şi a lăsat-o să-i cadă la picioare. Ea a rămas nemişcată dinaintea lui, privindu-l țintă, cu pieptul ridicându-i-se şi coborându-i la fiecare respirație. Apoi a zâmbit, cu unul dintre acele zâmbete şmechereşti care-l întărâtau şi chinuiau şi, înainte să-şi dea seama ce urma să se întâmple, ea a început să-i scoată cămaşa din pantaloni…

A mai căzut încă o bombă şi de deasupra uşii a început să cadă praf de tencuială. Jimmy şi-a aprins o țigară în timp ce se auzea replica tunurilor antiaeriene. Dolly dormea netulburată, cu genele lipite de obrajii umezi. I-a mângâiat uşor brațul. Ce prost fusese, să refuze să se căsătorească cu ea când aproape că-l implorase! Şi-şi făcuse atâtea griji de distanța pe care o simțea că se instalează între ei, fără să se oprească o clipă să se gândească cât contribuia şi el la adâncirea ei. Ideile învechite pe care le avea despre căsătorie şi bani. Şi totuşi, văzând-o în seara aceasta aşa cum nu o mai văzuse niciodată până atunci, dându-şi seama cât de uşor ar fi putut să o piardă în lumea asta nouă a ei, i-a limpezit mintea. Avea mare noroc că îl aşteptase, că mai nutrea încă aceleaşi sentimente pentru el. Jimmy a zâmbit, netezindu-i părul întunecat şi lucios. Şi dovada era tocmai că se afla acolo, în pat, lângă ea.

La început trebuia să locuiască în apartamentul lui – nu era ceea ce visase el pentru Dolly, dar tatăl lui abia se obişnuise acolo şi nu avea rost să se mute cât mai dura încă războiul. Când avea să se termine, vor putea să caute altceva într-o zonă mai bună, s-ar putea interesa chiar şi la bancă să facă un împrumut să-şi ia o casă a lor. Jimmy pusese ceva bani deoparte – aduna de ani de zile fiecare bănuț într-un vas – iar editorul lui era foarte entuziasmat de fotografiile sale.

A mai tras încă un fum.

Pentru moment însă, erau nevoiți să facă o nuntă ca-n vreme de război şi nu era nimic ruşinos în asta. Era chiar romantic, se gândea el – dragoste în vremuri de război. Dolly va arăta minunat, indiferent cum ar fi, prietenele ei ar putea să-i fie domnişoare de onoare, Kitty şi prietena ei cea nouă, Vivien, al cărei nume îi crea o senzație de stânjeneală, şi poate chiar lady Gwendolyn Caldicott, în locul părinților ei, iar Jimmy avea şi inelul cel mai potrivit. Fusese al mamei lui şi îl ținea acum într-o cutie de catifea neagră, ascuns într-un sertar din dormitor. Îl lăsase pe perna tatălui lui, când i-a părăsit, cu un bilet în care a explicat de ce plecase. Jimmy îl păstrase de-atunci, la început cu gândul să i-l dea înapoi când se va întoarce, mai târziu, ca să aibă ceva care să-i amintească de ea, apoi, pe măsură ce înainta şi el în vârstă, ca să-l poată oferi într-o bună zi femeii pe care o iubea. O femeie care nu îl va părăsi.

Jimmy îşi iubise nespus mama când era mic. Ea a fost vraja lui, prima lui iubire, astrul cel mare şi strălucitor ale cărui luciri şi umbre îi subjugau sufletelul lui de copil. Îşi aducea aminte cum îi spunea o poveste când nu putea să doarmă. Era despre *Steaua privighetorii*, un vapor fermecat, spunea ea, un galion mare şi vechi cu pânze mari şi puternice, cu catarg zdravăn, care plutea pe marea somnului, noapte de noapte, în căutare de aventuri. Ea se aşeza lângă el, pe marginea patului, şi-i mângâia părul şi născocea poveşti cu vaporul minunat, iar vocea ei şoptindu-i despre călătoriile nemaipomenite îl liniştea. Şi numai când plutea pe aripa somnului, ademenit de vapor către marea stea de la răsărit, se apleca spre el şi-i spunea încetişor la ureche: „Haide, du-te, scumpule, ne vedem la noapte, pe puntea *Stelei privighetorii*. Să mă aştepți, ai grijă! O să vezi ce aventură grozavă o să avem!“

O crezuse mereu. Chiar şi după ce plecase cu tipul celălalt – bogatul cu vorba dulce şi maşina mare şi scumpă – îşi spunea singur povestea în fiecare noapte, fiind convins că o va revedea în somn, o va apuca în brațe şi o va aduce înapoi acasă.

Crezuse că nu va mai exista vreo femeie pe care să o iubească atât de mult. Dar apoi a cunoscut-o pe Dolly.

Jimmy şi-a terminat țigara şi s-a uitat la ceas, era aproape cinci. Era mai bine să plece acum dacă voia să ajungă acasă la timp ca să-i facă un ou tatălui lui pentru micul dejun.

S-a ridicat cât a putut de uşor, şi-a tras pantalonii şi şi-a închis cureaua. A mai adăstat o clipă, uitându-se la Dolly, şi s-a aplecat să o sărute uşor pe obraz.

— Ne vedem pe puntea *Stelei privighetorii*, i-a spus încetişor.

Ea s-a mişcat, dar nu s-a trezit şi Jimmy a zâmbit.

S-a strecurat pe scări în jos şi a ieşit în aerul înghețat şi cenuşiu, înainte de ivirea zorilor. Avea să ningă, simțea mirosul zăpezii în nări, şi scotea vălătuci de abur pe măsură ce înainta, dar nu îi era frig. Dolly Smitham îl iubea, aveau de gând să se căsătorească şi nimic nu va mai fi greu de-acum încolo.

13
Greenacres, 2011

În timp ce mânca de seară – fasole boabe pe pâine prăjită –, lui Laurel i-a trecut prin minte că era prima dată când se afla singură la Greenacres. Nu se auzeau nici mama, nici tata care să-şi vadă de treburile lor în camera de alături, nici surorile ei gălăgioase care să facă podelele să scârțâie deasupra, nici frățiorul cel mic şi nici animalele lor iubite. Nici măcar vreo găină care să clocească în vreuna dintre cutiile de afară. Laurel locuia singură la Londra, aşa trăise cea mai mare parte a celor patruzeci de ani de când era acolo, şi chiar îi făcea plăcere să fie singură. În seara aceasta însă, înconjurată de suspinele şi sunetele copilăriei, se simțea năpădită de o singurătate a cărei profunzime o uimea.

— Eşti sigură că te descurci? o întrebase Rose în după-amiaza acea, înainte de a pleca.

A mai adăstat în hol, răsucindu-şi şiragul lung de mărgele africane şi înclinând capul spre bucătărie.

— Aş putea să rămân cu tine, să ştii! Nu m-ar deranja deloc. De fapt, n-ar trebui să rămân? Am s-o sun pe Sadie şi-am să-i spun că n-am să mai pot ajunge.

Ce răsturnare ciudată de situație… ca Rose să fie cea care îşi face griji pentru Laurel! Asta o luase prin surprindere.

— Vorbeşti prostii! i-a spus, poate puțin cam aspru. O să mă descurc foarte bine de una singură.

— Nu ştiu ce să zic, Lol, a răspuns Rose, fără prea multă convingere, doar că… nu-ți stă în fire să suni aşa, din senin. Eşti mereu atât de ocupată şi-acum aşa, din senin…

Mărgelele erau cât pe ce să se deşire.

— Ştii ce? De ce n-aş suna-o pe Sadie să-i spun că ne întâlnim mâine? Nu-i nici o problemă!

— Te rog frumos, Rose, a început Laurel, exasperată, cu tonul cel mai convingător cu putință, pentru numele lui Dumnezeu, du-te să te întâlneşti cu fiică-ta! Ți-am mai spus, am venit să mă odihnesc puțin înainte de a începe filmările la *Macbeth*. Să-ți spun drept, de-abia aştept să am parte de un pic de linişte.

Şi chiar avusese nevoie. Era bucuroasă că Rose putuse să o aştepte şi să-i dea cheile, dar acum mintea îi era plină de toate cele ştiute şi mai ales de ceea ce avea nevoie să mai descopere din trecutul mamei şi de abia aştepta să intre în casă şi să-şi limpezească gândurile. În timp ce se uita după maşina lui Rose care se făcea nevăzută pe alee, se simțea năpădită de o mare nerăbdare. De parcă ar fi simțit începutul a

ceva nou. Ajunsese aici, în fine! Reuşise, îşi lăsase viața ei de la Londra, ca să desluşească până la capăt secretul familiei ei.

Acum însă, rămasă singură în salon, doar în tovărăşia farfuriei goale şi cu o noapte lungă înainte, simțea cum i se mai înmoaie hotărârea. Poate că n-ar fi fost rău să accepte oferta lui Rose, sporovăiala blândă a surorii ei era cel mai nimerit lucru care să-i împiedice mintea să nu o ia razna. Nu i-ar fi prins rău ajutorul ei. Problema erau umbrele, amintirile, căci evident că nu era singură, le vedea peste tot: ascunzându-se pe la colțuri, în susul şi în josul scărilor, lipăind pe dalele băii. Fetițe desculțe, în cămăşi de noapte, silueta înaltă şi subțire a tatei care fluiera în umbră, dar cea mai prezentă era mama, o vedeai peste tot, era sufletul casei de la Greenacres, iar pasiunea şi energia ei se răspândeau în fiecare duşumea, în fiecare geam, în fiecare piatră.

Se afla în colțul camerei chiar acum – Laurel o vedea cum împacheta un cadou pentru ziua de naştere a lui Iris. O carte de istorie antică, o enciclopedie pentru copii – îşi aducea aminte cât o impresionaseră frumoasele ilustrații în alb-negru, oarecum misterioase, ce descriau locuri de demult. Cartea aceea se păruse extrem de importantă lui Laurel şi fusese geloasă când Iris o despachetase a doua zi dimineață în patul părinților şi începuse să răsfoiască paginile cu atenția posesorului, aşezându-i mai bine panglica ce folosea ca semn de carte. Laurel, care nu avusese parte de prea multe cărți, şi-o dorea şi ea.

Familia lor nu era prea amatoare de cărți – lumea era surprinsă să afle asta –, dar nu trăiseră fără poveşti. Tata avea o mulțime de anecdote pe care le povestea la masă, iar Dorothy Nicolson era genul de mamă care prefera să născocească poveşti decât să le citească din cărți.

— Ți-am povestit vreodată, o întrebase ea pe când Laurel era mică şi nu voia să adoarmă, despre *Steaua privighetorii*?

Laurel a dat din cap dornică să afle. Îi plăceau poveştile mamei.

— Cum de nu ți-am spus? Ei, atunci înțeleg… chiar mă întrebam de ce nu te-am văzut niciodată acolo!

— Unde, mămico? Ce e *Steaua privighetorii*?

— Cum ce e? E drumul către casă, aripioară, şi către dincolo…

— Încotro? a întrebat Laurel nedumerită.

— Peste tot, oriunde… i-a răspuns ea zâmbind, cu surâsul acela care o făcea pe Laurel să se bucure că e în preajma ei, şi s-a aplecat spre ea, ca şi când ar fi vrut să-i spună un secret, cu părul negru căzându-i peste un umăr.

Lui Laurel îi plăcea să afle taine şi le păzea cu sfințenie, aşa că a ascultat cu mare atenție când mama i-a spus:

— *Steaua privighetorii* e un vapor mare care pleacă în fiecare seară de la malul somnului. Ai văzut vreodată vreo imagine a unui vapor de pirați cu pânze albe, umflate de vânt şi cu scări de frânghii care se leagănă în bătaia brizei?

Laurel a dat din cap încrezătoare.

— Atunci ai s-o recunoşti când ai să o vezi, căci chiar aşa arată. Are cel mai drept catarg din câte-ți poți închipui, cu un stindard chiar în vârf, de pânză argintie cu o stea albă şi o pereche de aripi în mijloc.

— Şi cum o să mă urc pe punte, mami?

— Asta e partea cea mai frumoasă, a râs ea, nu e nevoie decât să vrei şi, când ai să adormi, ai să te trezeşti pe puntea ei, gata să porneşti spre marea aventură.

— Şi-ai să fii şi tu acolo, mami?

Dorothy avea privirile pierdute, o expresie misterioasă pe care o dobândea câteodată, de parcă şi-ar fi

adus aminte ceva care o întrista puțin. Dar apoi a zâmbit şi i-a ciufulit părul lui Laurel.

— Sigur că am să fiu, drăguțo! Ce, crezi c-am să te las singură?

*

În depărtare s-a auzit şuieratul unui tren întârziat în gară şi Laurel a oftat. Ecoul se izbea de pereți şi s-a gândit să dea drumul la televizor, doar ca să aibă un zgomot prin preajmă. Mama refuzase cu încăpățânare să treacă la un televizor cu telecomandă, aşa că a deschis vechiul radio, potrivindu-l pe postul BBC Radio 3 şi a început să citească.

Era cel de-al doilea roman al lui Henry Jenkins, *Muza fără voie*, şi trebuie spus că Laurel îl citea cu greu. De fapt, se întreba dacă omul nu era de-a dreptul misogin. Cu siguranță că personajul principal, Humphrey (la fel de irezistibil ca şi personajul masculin din celălalt roman) avea idei preconcepute despre femei. Una era adorația, dar el o socotea pe soția lui, Viola, o posesiune prețioasă, nu o femeie în carne şi oase. Viola era un „suflet sălbatic“, adus la Londra ca să fie civilizat – de către Humphery, de bună seamă –, dar pe care oraşul nu trebuia să-l „corupă“. Laurel şi-a dat ochii peste cap, enervată. Parcă şi-ar fi dorit ca Viola să-şi ridice poalele rochiei ei frumoase şi să o rupă la fugă cât o țin picioarele.

Dar ea nu a făcut-o, de bună seamă, a acceptat să se mărite cu eroul ei – asta era de fapt povestea lui Humphrey. La început, fata îi plăcuse lui Laurel, părea o eroină inteligentă şi de toată isprava, imprevizibilă şi proaspătă, dar, pe măsură ce citea mai departe, aceste trăsături dispăreau. Laurel îşi dădea seama că era nedreaptă: biata Viola abia devenise adultă şi nu putea fi învinuită că nu avea prea mult discernământ. Şi, de fapt, ce experiență avea Laurel ca să vorbească? Ea, care nu fusese în stare să mențină o relație mai mult de doi ani? Totuşi, căsătoria Violei cu Humphrey nu era idealul lui Laurel de poveste romantică. A mai rezistat preț de două capitole, în care cei doi au ajuns la Londra şi s-a început construirea coliviei de aur pentru Viola. Era prea mult şi Laurel a închis cartea cu zgomot, mânioasă.

Nu era decât ora nouă, dar Laurel era obosită după călătoria din timpul zilei şi voia să se scoale de dimineață ca să ajungă la spital devreme, sperând să o găsească pe mama în formă. Phil, soțul lui Rose, îi adusese o maşină din garajul lor, un Mini din 1966, verde ca un cosaş, cu care urma să plece în oraş de îndată ce era gata. Ținând cartea sub braț, şi-a spălat farfuria şi s-a dus sus la culcare, lăsând parterul întunecat al casei Greenacres la cheremul fantomelor.

*

— Aveți noroc, i-a spus lui Laurel sora cea morocănoasă, când a ajuns la spital a doua zi, dar pe un ton ce prevestea o nenorocire. S-a trezit şi e destul de vioaie. Petrecerea de săptămâna trecută a obosit-o, să ştiți, dar de obicei vizitele familiei le fac tare bine. Încercați însă să nu o obosiți prea tare.

Şi-apoi a zâmbit cu o remarcabilă lipsă de căldură şi şi-a îndreptat din nou atenția spre fişe.

Laurel a renunțat la planurile entuziaste şi a pornit-o de-a lungul coridorului zugrăvit în bej. A ciocănit încetişor când a ajuns la uşa mamei. Neprimind nici un răspuns, a deschis-o uşurel. Dorothy se afla aşezată pe un fotoliu, cu spatele spre uşă şi Laurel şi-a închipuit la început că dormea. Doar când s-a apropiat tiptil şi-a dat seama că mama ei era trează şi că privea cu atenție ceva ce ținea în mână.

— Bună dimineața, mami, a spus Laurel.

Bătrâna a tresărit şi a întors capul, avea ochii împăienjeniți, dar a zâmbit când şi-a recunoscut fiica.

— Laurel, a şoptit ea. Credeam că eşti la Londra!
— Da, am fost, dar m-am întors.
Mama nu a întrebat de ce şi Laurel şi-a spus că, poate, după o anumită vârstă, când ți se ascund atâtea, când numeroase amănunte ale vieții sunt discutate şi decise în altă parte, uneori prost auzite şi înțelese, nu mai poți fi luat prin surprindere. Se întreba, de asemenea, dacă nu cumva şi ea va descoperi într-o bună zi că nu era nici posibil şi nici recomandabil să ştii totul cu precizie. Ce idee groaznică! A dat deoparte măsuța pe rotile şi s-a aşezat pe un scaun cu acoperitoare de plastic.
— Ce ai acolo? a întrebat arătând cu capul spre obiectul din poala mamei. O fotografie?
Dorothy i-a întins cu mâna tremurătoare o ramă micuță de argint, veche şi zimțată, dar proaspăt lustruită. Laurel nu o ştia.
— E de la Gerry, a spus mama, cadou de ziua mea.
Era cadoul perfect pentru Dorothy Nicolson, ocrotitoarea obiectelor aruncate, iar gestul era tipic pentru Gerry. Tocmai când părea total rupt de lume şi de cei ce trăiesc în ea, reuşea să dea o lovitură ce dovedea o intuiție surprinzătoare. Laurel s-a simțit cuprinsă de remuşcări gândindu-se la fratele ei: îi lăsase un mesaj pe telefonul lui de la universitate – trei mesaje, de fapt, de când se hotărâse să plece din Londra. Se temea că ultimul, pe care i-l lăsase noaptea târziu, după ce băuse o jumătate de sticlă de vin roşu, fusese ceva mai explicit decât celelalte. Îi spusese că pleca acasă la Greenacres şi că era hotărâtă să descopere ce se întâmplase „demult, când eram noi copii“ şi că celelalte surori ale lor nu ştiu nimic şi are nevoie de ajutorul lui. În momentul acela i se păruse o idee bună, dar nu primise nici un răspuns.
Laurel şi-a pus ochelarii ca să vadă mai bine fotografia sepia.
— O nuntă, a spus ea, privind şirurile de oameni îmbrăcați festiv. Nu e nimeni cunoscut, nu?
— Ce obiect de preț, a spus mama, clătinând tristă din cap, fără să răspundă la întrebare, l-a găsit la un magazin de caritate[31]. Oamenii ăştia… ar trebui să stea undeva, pe pereții unei case, nu să zacă într-o cutie de lucruri nedorite… E groaznic cum aruncăm lucrurile, nu?

31. *Charity shop* (engl.) – magazin unde se vând obiecte donate, fondurile obținute fiind folosite în scopuri caritabile.

Laurel a încuviințat.
— Ce fotografie frumoasă! a exclamat ea, trecându-şi degetul cel mare peste sticlă. E din timpul războiului, după haine, deşi ginerele nu e în uniformă.
— N-au purtat toți uniformă.
— Te referi la cei care s-au eschivat…
— Au fost şi alte motive.
Dorothy a luat fotografia înapoi, s-a uitat la ea îndelung şi apoi a întins mâna tremurătoare ca să o pună lângă fotografia propriei ei nunți sărăcăcioase.
Dacă tot vorbiseră despre război, Laurel a socotit că era o ocazie bună şi s-a simțit năpădită de emoție. Cu siguranță era cel mai potrivit moment să deschidă discuția despre trecutul mamei.
— Dar tu ce-ai făcut în timpul războiului, mami? a întrebat cu o degajare prefăcută.
— Am lucrat la Serviciul Feminin Voluntar.
Chiar aşa, fără nici o şovăire sau împotrivire, nimic care să sugereze că era pentru prima dată când mama şi fiica atingeau acest subiect. Laurel a urmat cu interese firul ideii.
— Adică tricotai şosete şi hrăneai soldații?
Mama a dat din cap.
— Aveam o cantină într-o biserică din preajmă. Serveam supă… uneori aveam şi o cantină mobilă.

— Cum, ieşeați pe străzi, printre bombe?

O altă înclinare uşoară a capului.

– Mami… abia a putut rosti Laurel, uimită atât de conținutul răspunsului, cât şi de faptul că îl primise până la urmă. Ai fost foarte vitează!

— Ba nu, a răspuns Dorothy cu o asprime surprinzătoare, au fost alții mult mai viteji decât mine.

Buzele îi tremurau.

— Dar nu ne-ai povestit niciodată.

— Nu.

Dar de ce? ar fi vrut Laurel să întrebe. *Spune-mi!* De ce era aşa o taină mare? Henry Jenkins şi Vivien, copilăria mamei în Coventry, anii de război dinainte de a-l întâlni pe tata… Ce se întâmplase de o făcuse pe mama să se agațe atât de puternic de cea de-a doua şansă, să fie în stare să omoare un om care amenința să dezgroape trecutul?

— Mi-ar fi plăcut să te cunosc atunci, i-a spus ea în schimb.

— Asta n-ar fi fost cu putință, a răspuns Dorothy zâmbind vag.

— Ştii ce vreau să spun!

Mama s-a mişcat pe scaun, cu o grimasă ce-i încrețea ridurile frunții pergamentoase.

— Nu cred că m-ai fi plăcut foarte mult.

— Ce vrei să spui? De ce?

Gura lui Dorothy s-a crispat, de parcă cuvinele pe care voia să le spună nu ar fi putut să iasă.

— Dar de ce, mami?

Dorothy s-a străduit să zâmbească, dar o nuanță a vocii şi o sclipire din ochi au trădat-o.

— Oamenii se schimbă când îmbătrânesc… devin mai înțelepți, iau decizii mai bune… am îmbătrânit tare, Laurel. Oricine trăieşte atât de mult ca mine nu poate să nu adune o mulțime de regrete… despre lucruri pe care le-au făcut în trecut… lucruri pe care ar fi dorit să le fi făcut altfel.

Trecut, regrete, oameni care se schimbă – Laurel s-a înfiorat că, în fine, ajunsese la acest subiect.

— Ce fel de lucruri, mami? a urmat ea, străduindu-se să pară degajată, ca o fiică care îşi întreabă mama despre viața ei. Ce ai fi făcut altfel?

Dar Dorothy nu mai auzea, privea în depărtare, iar degetele frământau marginea păturii din poală.

— Tata îmi tot spunea că o să dau de bucluc dacă nu am grijă…

— Păi toți părinții spun asta, a zis Laurel cu băgare de seamă. Sunt convinsă că tu n-ai făcut nimic mai rău decât oricare dintre noi.

— El a încercat să mă avertizeze, dar eu n-am ascultat niciodată. Am fost pedepsită pentru deciziile mele proaste. Laurel, am pierdut tot… tot ce am iubit.

— Cum, ce s-a întâmplat?

Dar efortul vorbirii şi amintirile ce i le stârnise o istoviseră pe Dorothy – slăbise vântul ce-i sufla în pânze – şi se lăsase moale pe perne. Buzele i se mai mişcau încă, fără să scoată însă vreun sunet, şi după o vreme a renunțat, întorcându-şi capul spre fereastra aburită.

Laurel i-a privit chipul cu atenție, dorindu-şi să fi fost o altfel de fiică, să fi avut mai mul timp, să fi putut să dea timpul înapoi şi să o ia de la capăt, nu să lase totul la sfârşit şi să se pomenească stând lângă patul de spital al mamei cu atâtea întrebări fără răspuns.

— Ei, uite, a reluat ea vorba, vioaie, încercând o altă pistă. Rose mi-a arătat ceva foarte deosebit.

A luat albumul de familie de pe raft şi a scos fotografia mamei şi a lui Vivien. Deşi se străduia din răsputeri să se stăpânească, şi-a dat seama că îi tremurau degetele.

— Era pe undeva, printr-un cufăr, cred, la Greenacres.

Dorothy a apucat fotografia şi s-a uitat la ea.

Pe coridor se auzeau uşi închizându-se şi deschizându-se, o sonerie îndepărtată, maşinile se opreau şi porneau pe aleea de afară.

— Erați prietene, a îndemnat-o Laurel.

— În timpul războiului, a şoptit mama, înclinând uşor capul.

— O chema Vivien.

De data aceasta, Dorothy a ridicat ochii. Chipul ei zbârcit a fost o clipă străfulgerat de surpriză, apoi de altceva. Laurel tocmai voia să îi amintească despre dedicația de pe carte când a auzit-o spunând aproape imperceptibil:

— A murit. Vivien a murit în război.

Laurel şi-a amintit că citise asta în *faire part*-ul lui Henry Jenkins.

— În bombardament.

Mama nu a dat nici un semn că ar fi auzit. Privea din nou fotografia. Ochii îi erau pierduți, iar obrajii i se umeziseră.

— Abia mă mai recunosc, a urmat mama cu o voce pierdută, bătrânească.

— A trecut foarte mult timp.

— O altă viață…

Dorothy a scos o batistă mototolită de undeva şi şi-a şters obrajii.

Continua să vorbească încetişor sub batistă, dar Laurel nu distingea toate cuvintele: ceva despre bombe şi zgomot şi teama de a o lua de la început. S-a apropiat mai tare, înfiorată că răspunsurile ar putea fi atât de aproape.

— Ce vrei să spui, mami?

Dorothy s-a întors către Laurel cu o privire îngrozită de parcă ar fi văzut o nălucă. A întins mâna şi a apucat-o pe Laurel de mânecă.

— Am făcut ceva, Laurel, a şoptit ea cu voce firavă, în timpul războiului… nu eram în toate mințile, totul ieşise groaznic de rău… nu ştiam ce să fac şi la vremea aceea mi s-a părut că era cel mai bun plan, ca să pun lucrurile la punct, dar el a aflat… şi s-a înfuriat.

Lui Laurel i-a tresărit inima. *El*.

— De-aia a venit atunci omul acela, mami? Atunci, de ziua lui Gerry?

Simțea că o apasă în piept. Parcă avea din nou şaisprezece ani.

Mama o ținea încă strâns de mânecă. Avea fața cenuşie şi vocea îi era subțire ca o trestie.

— M-a găsit, Laurel… n-a încetat să mă caute.

— Pentru ceea ce ai făcut în timpul războiului?

— Da, a răspuns abia şoptit.

— Dar ce a fost? Ce-ai putut să faci?

Brusc, s-a deschis uşa şi a apărut sora Ratched cu o tavă în mâini.

— Prânzul! a anunțat ea vioaie, aşezând măsuța cu rotile la locul ei.

A umplut un pahar de plastic pe jumătate cu apă călâie şi a verificat dacă mai era apă în carafă.

— Să suni când termini, drăguță, a urmat ea cu o voce cântată şi puternică. O să mă întorc să te ajut…

A aruncat apoi o privire pe masă să vadă dacă totul e în ordine.

— Mai ai nevoie de ceva înainte să plec?

Dorothy scruta chipul femeii, epuizată, amețită.
Sora a zâmbit veselă, aplecându-se către ea:
— Mai ai nevie de ceva, drăguță?
— A!
Dorothy a clipit şi a zâmbit uimită, frângându-i inima lui Laurel.
— Da, te rog. Vreau să vorbesc cu doctorul Rufus…
— Doctorul Rufus? Vrei să spui doctorul Cotter, scumpo!
O undă de nedumerire i-a umbrit scurt chipul palid şi apoi a spus, cu un zâmbet şi mai slab:
— Da, desigur, cu doctorul Cotter.
Sora i-a răspuns că îl va trimite când îl va găsi şi apoi s-a întors către Laurel, atingându-şi tâmpla cu un deget şi aruncându-i o privire plină de înțelesuri. Laurel abia s-a stăpânit să nu o sugrume.
A aşteptat la nesfârşit să iasă din cameră: a adunat paharele folosite, a notat ceva în fişa medicală, s-a mai oprit să comenteze pe îndelete despre ploaia care dădea să înceapă. Laurel ardea de nerăbdare când, în cele din urmă, a închis uşa în urma ei.
— Mami? a îmbiat-o ea, pe un ton ceva mai aspru decât ar fi dorit.
Dorothy Nicolson şi-a privit fiica. Avea chipul plăcut, dar şters şi Laurel şi-a dat seama că ceea o îmboldise înainte de a fi întrerupte dispăruse cu totul. Fugise acolo unde stau toate tainele vechi. Simțea că se sufocă de neputință. Ar fi putut să o întrebe din nou, de exemplu: „Ce ai putut face de a venit omul acela după tine? Era ceva legat de Vivien? Te rog, spune-mi ca să pot să mă liniştesc“, dar chipul iubit al bătrânei atât de istovite o privea acum cu o uimire blândă, cu un zâmbet uşor îngrijorat:
— Ce e, Laurel?
Adunându-şi toată răbdarea ce-i mai rămăsese – căci şi mâine mai era o zi şi va încerca din nou, i-a zâmbit şi i-a spus:
— Vrei să te ajut să mănânci?

*

Dorothy nu a mâncat mult, în ultima jumătate de oră se topise parcă şi Laurel era din nou uimită cât de firavă devenise. Fotoliul verde era un aranjament destul de modest, îl aduseseră de acasă. Laurel o văzuse de nenumărate ori aşezată în el de-a lungul anilor. Totuşi, în ultimele câteva luni, fotoliul părea că îşi schimbase dimensiunile, devenind o dihanie uriaşă care îi devora trupul asemenea unui urs morocănos.
— Ce-ar fi să te pieptăn? a întrebat-o Laurel. Ți-ar plăcea?
Un zâmbet vag i-a apărut pe buze şi a încuviințat uşor din cap.
— Mama obişnuia să mă pieptene.
— Nu mai spune!
— Şi eu mă prefăceam că nu-mi place… voiam să fiu independentă… dar era minunat.
Laurel a zâmbit pe când a luat peria veche de pe raftul din spatele patului, i-a trecut-o uşor prin părul ca puful de păpădie, încercând să-şi închipuie cum arăta când era mică. Plină de energie, fără îndoială, neastâmpărată uneori, dar cu acea stare de spirit care îi făcea pe oameni să o îndrăgească. Laurel bănuia că nu va afla niciodată dacă nu-i spune chiar ea.
Pleoapele lui Dorothy, subțiri ca hârtia, se închiseseră şi vasele subțiri care le străbăteau zvâcneau din când în când, la vederea unor imagini misterioase ce se formau sub ele. Răsuflarea i s-a potolit şi, când

a dat semne că o cuprinde somnul, Laurel a pus peria jos fără zgomot. I-a ridicat mai în sus pătura croşetată din poală şi a sărutat-o uşor pe obraz.

— La revedere, mamă, o să vin mâine din nou.

A dat să iasă din încăpere în vârful picioarelor, cu grijă să nu-i zornăie poşeta sau să nu facă zgomot cu pantofii, când a auzit o voce somnoroasă:

— Băiatul acela…

— Care băiat?

— Acela cu care umblai tu… Billy.

Ochii ei încețoşați s-au deschis şi şi-a întors capul spre Laurel. A ridicat un deget şi a urmat cu o voce moale şi tristă:

— Tu crezi că eu nu bag de seamă? Crezi că n-am fost şi eu tânără cândva? Că nu ştiu cum e să-ți placă un băiat chipeş?

Laurel şi-a dat seama că mama nu mai era în salonul de spital, ci înapoi la Greenacres şi vorbea cu fiica ei adolescentă.

— Auzi ce-ți spun, Laurel?

Laurel a înghițit în sec, să-şi recapete vocea.

— Da, mămico!

De mult nu o mai chemase aşa.

— Dacă te cere de nevastă şi îl iubeşti, atunci să-i spui… da. M-auzi?

Laurel a dat din cap. Se simțea ciudat, amețită şi încinsă. Surorile spuneau că mama devenea confuză în ultima vreme, pierzându-şi contactul cu realitatea asemenea unui post de radio ce se pierde, dar ce o făcuse să se gândească la asta? De ce şi-ar fi amintit de un băiat pe care abia dacă-l cunoscuse, o iubire trecătoare a lui Laurel de demult?

Buzele lui Dorothy s-au mişcat uşor şi apoi a spus:

— Am făcut atât de multe greşeli… atâtea greşeli.

Obrajii i se umeziseră de lacrimi.

— Dragostea e singurul motiv ca să te căsătoreşti. Doar dragostea.

*

Laurel abia a ajuns la toaleta de pe coridorul spitalului. A răsucit robinetul, a luat apă în palmele făcute căuş şi şi-a aruncat-o pe față, apoi s-a sprijinit cu mâinile de chiuvetă. În jurul scurgerii se vedeau fisuri subțiri ca firul de păr care se împreunau pe măsură ce i se împăienjenea vederea. Laurel a închis ochii. Pulsul îi bubuia în urechi. Doamne, cât era de zguduită!

Nu era doar simplul fapt că i se vorbise ca unei adolescente, ca şi cum cincizeci de ani pieriseră într-o clipă, amintirea neaşteptată a unui băiat de demult, sentimentul acela îndepărtat al primei iubiri care pâlpâia undeva marginal. Erau chiar cuvintele în sine, hotărârea cu care vorbise mama, sinceritatea cu care îi împărtăşea fiicei sale adolescente experiența ei. Faptul că o îndemna să facă alegeri pe care ea, Dorothy, nu le făcuse, să evite greşelile pe care le săvârşise ea însăşi.

Dar nu avea nici un sens. Mama îl iubise pe tata, de asta era sigură, aşa cum ştia că o cheamă Laurel. Fuseseră căsătoriți cincizeci şi cinci de ani, până la moartea tatei, fără nici o neînțelegere. Dacă Dorothy se măritase pentru alte motive sau dacă regretase această decizie în tot acel răstimp, atunci se prefăcuse cu o mare iscusință. Dar nimeni nu se poate preface atât de mult timp, nu-i aşa? Nu era cu putință. Pe

deasupra, Laurel auzise de sute de ori povestindu-se cum s-au cunoscut şi s-au îndrăgostit părinții ei, o văzuse pe mama privindu-i chipul tatei în timp ce el recunoştea cum îşi dăduse seama pe loc că erau meniți să fie împreună.

Laurel a privit în sus. Totuşi, bunica Nicolson avea rezervele ei, nu? Laurel simțise întotdeauna că exista o stânjeneală între mama şi bunica ei – un mod formal de adresare, o crispare a gurii bunicii când îşi privea nora crezând că nu o vede nimeni. Şi-apoi, pe când Laurel avea vreo cincisprezece ani şi se afla în vizită la pensiunea bunicii de pe malul mării, auzise, din întâmplare, ceva ce nu se prea cuvenea. Stătuse prea mult în soare într-o dimineață şi venise acasă mai devreme, cu o durere cumplită de cap şi cu umerii arşi. Stătea întinsă în dormitorul întunecat, cu un prosop ud pe frunte, când le-a auzit vorbind pe coridor pe bunica Nicolson şi pe domnişoara Perry, chiriaşa ei mai vârstnică.

— Jos pălăria, Gertrude, îi spunea domnişoara Perry. Sigur, a fost întotdeauna un băiat minunat.

— Aşa-i, Stephen al meu e un băiat de zahăr. Mi-a fost de mare ajutor, mult mai mult decât a fost vreodată taică-său, a spus bunica aşteptând încuviințarea atotştiutoare a celeilalte femei, ca apoi să continue: Şi bun la inimă, n-ar fi lăsat nemângâiat nici un animal de pripas.

Asta i-a stârnit interesul lui Laurel, cuvintele fiind încărcate cu ecouri ale altor conversații şi cu siguranță că domnişoara Perry ştia exact la ce se referea bunica.

— Nici vorbă, a urmat ea, băiatul n-a avut de ales, nu cu una aşa de frumoasă ca ea.

— Frumoasă? Eh, poate, dacă-ți place genul ăsta. Un pic cam prea…a şovăit bunica şi Laurel a ciulit urechea să audă ce cuvânt a ales, cam prea *experimentată*, pentru gustul meu.

— A, da, s-a repezit domnişoara Perry, grozav de experimentată, a ştiut să aleagă, nu-i aşa?

— Sigur că da.

— A ghicit o inimă bună de cum a dat cu ochii de ea.

— Aşa e!

— Şi când te gândeşti că putea să se însoare cu o fată drăguță de pe *aici*, cum era Pauline Simmonds, aia de pe strada noastră. Mie mereu mi s-a părut că-i făcea ochi dulci.

— Sigur că-i făcea, i-a întors-o bunica, şi cine putea să-i bage vină? Dacă nu apărea Dorothy! Biata Pauline a pierdut orice speranță, nu s-a putut lupta cu una ca ea, mai ales dacă asta îşi pusese în minte.

— Ce păcat, i-a ținut isonul domnişoara Perry, nevrând s-o contrazică. Mare păcat.

— L-a vrăjit, şi mai multe nu… bietul meu băiat nici nu şi-a dat seama ce a dat peste el. Credea că e nevinovăția întruchipată, bineînțeles, şi nici nu puteai să-l învinovățeşti, abia se-ntorsese din război din Franța, şi-n câteva luni s-au şi căsătorit. I-a sucit capul pe loc, că e dintr-alea care obțin tot ce-şi pun în minte.

— Şi chiar pe el l-a vrut.

— A vrut să-şi găsească o scăpare, iar băiatul meu i-a oferit-o. Nici nu s-au luat bine că ea l-a despărțit de tot şi de toți ce-i pe care-i ştia şi l-a târât departe de ai lui, să ia totul de la capăt la ferma aia dărăpănată. Bineînțeles că am şi eu o vină…

— Nu mai spune una ca asta…

— Păi n-am adus-o eu în casă?

— Dar era război pe-atunci şi nu era cu putință să găseşti pe cineva de încredere… de unde să ştii?

— Păi tocmai asta e! Trebuia să-mi dau seama, era treaba mea să fi ştiut. Am fost prea încrezătoare. Sau cel puțin la început. Am mai întrebat eu în stânga şi-n dreapta despre ea, dar după aceea, când era mult prea târziu.

— Ce vrei să spui? Prea târziu pentru ce? Ce-ai aflat?

Dar ceea ce descoperise bunica Nicolson rămăsese un mister pentru Laurel pentru că cele două femei se îndepărtaseră şi nu a mai auzit ce s-a povestit mai departe. Şi nici nu o interesase atât de mult la vremea aceea. Bunica Nicolson era prea puritană şi-i plăcea să se bage în seamă, otrăvindu-i viața când o pâra părinților ei chiar dacă arunca numai o ocheadă vreunui băiat pe plajă. Aşa că, indiferent ce îşi imagina bunica că descoperise despre mama, sigur era o exagerare, dacă nu chiar o invenție.

Dar acum nu mai era atât de sigură. Bănuielile bunicii că Dorothy căuta o scăpare, că nu era atât de nevinovată pe cât părea, că se căsătorise în grabă, din interes, toate acestea păreau că se potrivesc, într-un fel, cu ceea ce tocmai îi povestise mama.

Oare Dorothy Smitham fugea să scape de o logodnă desfăcută când şi-a făcut apariția la pensiunea doamnei Nicolson? Oare asta descoperise bunica? Nu era imposibil, dar trebuie că era mult mai mult decât asta. O legătură amoroasă mai veche ar fi fost destul să o otrăvească pe bunica – ceea ce nu era prea greu –, dar cu siguranță nu era ceva pentru care mama să plângă chiar după şaizeci de ani (învinovățindu-se, după cum i se păruse lui Laurel, din toată vorbăria aia despre greşeli şi despre cum nu gândise cum trebuia), decât dacă fugise de logodnicul ei fără să-i spună. Dar de ce ar fi făcut mama aşa ceva, dacă l-ar fi iubit atât de mult? De ce nu se măritase cu el? Şi ce avea asta de-a face cu Vivien şi Henry Jenkins?

Laurel a oftat exasperată de a răsunat baia mică. Se simțea complet înfrântă. Atât de multe indicii separate care nu aveau nici o însemnătate luate în parte! Laurel a rupt o bucățică de hârtie igienică şi şi-a şters rimelul adunat sub ochi. Toată povestea asta misterioasă era ca începutul unui desen de copil alcătuit din puncte sau o constelație pe cerul senin noaptea. Odată, când Laurel era mică, tata i-a dus să le arate stelele. S-au instalat pe o movilă dincolo de pădurea Blindman şi, în timp ce aşteptau ca amurgul să se întunece şi să apară stelele, le povestise cum se rătăcise odată când era şi el mic şi ajunsese acasă urmărind stelele.

— Nu trebuie decât să te uiți la formele stelelor, le-a spus el, instalându-şi telescopul pe trepied. Dacă te afli undeva pe întuneric, ele îți arată drumul înapoi.

— Dar eu nu văd nici o formă, s-a bosumflat Laurel, frecându-şi mâinile înmănuşate şi strângându-şi ochii să vadă mai bine stelele de deasupra capului.

— Păi dacă te uiți doar la stele, i-a spus tata, zâmbindu-i drăgăstos, în loc să te uiți şi la spațiile dintre ele! Trebuie să tragi linii în minte, doar atunci începi să vezi formele.

Laurel s-a privit în oglinda de spital. A clipit şi amintirea iubitului ei tată s-a risipit. În locul ei s-a strecurat o tristețe apăsătoare, îi era dor de el, îmbătrânea, iar mama ei se stingea.

Ce răvăşită arăta! Şi-a scos un pieptăn şi şi-a aranjat, cum a putut, părul. Era un început. Nu se pricepuse niciodată să descopere formele constelațiilor. Gerry era cel care-i uimea pe toți descoperind liniile dintre stele, chiar când era mic de tot, acolo unde Laurel nu vedea decât luminițe risipite.

Gândurile îi tot zburau la fratele ei. Ar fi trebuit să-şi unească forțele în blestemata asta de căutare. Căci le aparținea amândurora. Şi-a scos telefonul să vadă dacă o sunase cineva.

Nimic!

A trecut iute prin lista de contacte până când a dat peste numărului lui de telefon de la birou şi a sunat. A aşteptat muşcându-şi unghia de la degetul cel mare, blestemând (pentru a nu ştiu câta oară) prostul obicei al fratelui ei de a nu-şi lua un mobil, în timp ce telefonul suna la nesfârşit în biroul înțesat de la Cambridge. În cele din urmă s-a auzit un zgomot şi o voce: „Salut! Sunt Gerry Nicolson. M-am dus să mă uit la stele. Puteți să lăsați numele şi un număr de telefon dacă doriți!“

Dar nici o promisiune că va face ceva cu ele, s-a gândit Laurel supărată. Nu a lăsat nici un mesaj.

Trebuia să meargă mai departe singură, n-avea de ales!

14
Londra, ianuarie 1941

Dolly a servit a nu ştiu câta farfurie de supă şi a zâmbit la ceva ce-i spusese tânărul pompier. Râsetele, zgomotul farfuriilor, sunetul pianului, toate acopereau orice se spunea, dar, judecând după chipul lui, părea că-i face curte. Nu o costa nimic să-i zâmbească şi, după ce el şi-a luat supa şi s-a dus să-şi caute un loc, s-a potolit şirul de guri flămânde care trebuiau hrănite şi a găsit şi ea răgazul să se aşeze, să-şi odihnească picioarele ostenite.

O dureau de nu mai putea. Plecase târziu din Campden Grove, căci punga de bomboane a lui lady Gwendolyn se rătăcise şi bătrâna se supărase tare. Până la urmă, bomboanele au apărut, ascunse între saltea şi posteriorul trupeşei doamne, dar Dolly întârziase atât de mult, încât fusese nevoită să alerge tot drumul până în Church Street încălțată cu o pereche de pantofi de saten deloc potriviți cu mersul pe caldarâm. Ajunsese fără suflare şi cu picioarele istovite, sperând să se strecoare nevăzută printre soldații guralivi. Dar nu a avut noroc, căci a fost zărită de şefa echipei, doamna Waddingham, o femeie botoasă, plină de o eczemă din cauza căreia purta mănuşi şi era mereu prost dispusă.

— Iar ai întârziat, Dorothy! i-a şuierat ea printre buzele strânse mai ceva ca un fund de găină. Am nevoie de tine la bucătărie să serveşti supa, noi ne-am rupt picioarele aici toată seara.

Dolly ştia cum este. Mai mult, aruncând o privire în jur, şi-a dat seama că se grăbise degeaba, Vivien nu ajunsese încă. Ceea ce era inexplicabil, căci Dolly se asigurase că vor lucra împreună în turele de seară, şi, mai mult decât atât, cu nici o oră mai devreme îi făcuse cu mâna lui Vivien de la fereastra casei, chiar când ea ieşea de la numărul 24, îmbrăcată în uniforma de voluntară.

— Haide mai iute, fetițo, a uşuit-o doamna Waddingham, cu mâinile ei înmănuşate. Treci la bucătărie! Războiul n-o să aştepte după tine!

Dolly abia s-a stăpânit să nu-i tragă una peste fluierul picioarelor. S-a ținut să nu zâmbească, căci uneori simpla închipuire era la fel de bună ca fapta însăşi şi a dat supusă din cap.

*

Cantina fusese improvizată în cripta bisericii St. Mary şi „bucătăria“ era o nişă mică, în bătaia curentului, în care se plasase o masă pe căpriori, cu o față de masă şi cu un şir de steaguri ca să arate a tejghea. Într-un colț se aflau o chiuvetă mică şi o sobă de petrol ca să țină supa caldă. Dar cel mai bun lucru, în ceea ce o privea pe Dolly acum, era o strană goală lângă perete.

A mai aruncat încă o privire în jur să se asigure că nimeni nu-i va observa absența: încăperea era plină de soldați sătui, câțiva şoferi de ambulanță jucau ping-pong şi celelalte voluntare croşetau şi sporovăiau într-un colț. Doamna Waddingham era printre ele, cu spatele la bucătărie, şi Dolly s-a hotărât să rişte să stârnească mânia balaurului. Două ore de stat în picioare îi erau de-ajuns. S-a aşezat şi şi-a scos pantofii, răsuflând uşurată, şi şi-a mişcat degetele de la picioarele încălțate cu ciorapi de mătase.

Voluntarele nu aveau voie să fumeze în cantină (datorită regulilor de prevenire a incendiilor), dar Dolly a scormonit în poşetă şi a scos un pachet de țigări nou-nouț, pe care îl luase de la domnul Hopton, băcanul. Soldații fumau mereu şi nimeni nu avea curajul să-i oprească, iar tavanul încăperii era

întotdeauna învăluit într-un nor de fum cenuşiu. Aşa că Dolly şi-a spus că nimeni nu va băga de seamă încă o dâră de fum. A aprins un chibrit, lăsându-se apoi pradă gândurilor despre lucrul mult mai important care se întâmplase în după-amiaza aceea.

Ziua începuse destul de obişnuit: după prânz, Dolly fusese trimisă la băcan şi, oricât de jenant îi era să-şi amintească acum, treaba asta îi crea o stare proastă. În vremurile astea nu se găseau prea uşor dulciuri, căci zahărul se dădea pe cartelă, dar cu lady Gwendolyn nu puteai să te înțelegi, aşa că fusese nevoită să străbată toate străduțele din Notting Hill în căutarea unui prieten al proprietarului unchiului cuiva care – se spunea – avea de vânzare astfel de mărfuri de contrabandă. Peste două ceasuri, când abia ajunsese înapoi la casa cu numărul 7 şi abia îşi scotea fularul şi mănuşile, a sunat la intrare.

După toate cele întâmplate în ziua aceea, nu se aştepta la altceva mai bun decât să vadă o droaie de copii gălăgioşi care adunau fier vechi pentru avioane, dar în prag a apărut un omuleț dichisit, cu o mustață subțirică şi cu un semn sângeriu pe obraz. Ducea cu el o servietă uriaşă din piele de crocodil, care plesnea de plină ce era şi părea să-i producă un oarecare disconfort. O singură privire la părul lui îngrijit, pieptănat pe spate i-a dat de înțeles că nu era genul care să trădeze vreun semn de neplăcere.

— Pemberly, a spus el vioi, Reginald Pemberly, avocat. Am venit la lady Gwendolyn Caldicott. E o chestiune destul de urgentă, a urmat el cu voce joasă, aplecându-se spre ea.

Dolly mai auzise pomenindu-se numele domnului Pemberly („un şoricel, nici pe departe ca taică-său. Dar ştie să țină socotelile, aşa că îi permit să aibă grijă de afacerile mele“), dar nu mai dăduse ochii cu el până atunci. L-a poftit înăuntru, să nu stea în frigul aprig de afară, şi a dat fuga în sus pe scări să vadă dacă lady Gwendolyn ar fi bucuroasă să-l primească. Bucuroasă nu era ea niciodată, de fapt, dar când venea vorba de bani era foarte grijulie, aşa că, deşi s-a strâmbat, i-a făcut semn că poate să-l primească pe individ în budoar.

— Bună ziua, lady Gwendolyn, a spus el cu răsuflarea tăiată, căci fusese nevoit să urce trei etaje. Îmi pare nespus de rău să vin aşa pe neaşteptate, dar e din pricina bombardamentului, să ştiți. Am fost lovit destul de tare în decembrie şi mi-am pierdut toate hârtiile şi dosarele. Vă dați seama ce bătaie cumplită de cap, dar acum am reuşit să adun totul la loc şi m-am hotărât să le car pe toate cu mine, a urmat el arătându-şi servieta înțesată.

Lui Dolly i s-a făcut semn să iasă şi şi-a petrecut următoarea jumătate de oră în dormitorul ei, făcându-şi de lucru cu foarfecele şi lipiciul, completându-şi caietul cu idei şi uitându-se tot mai impacientată la ceas pe când se apropia ora turei ei la serviciul voluntar. În cele din urmă s-a auzit clopoțelul de argint de sus şi a fost chemată din nou în dormitorul stăpânei.

— Condu-l pe domnul Pemberly, i-a spus lady Gwendolyn, încercând să-şi oprească un sughiț. Apoi vino să mă pregăteşti de culcare.

Dolly a zâmbit şi a încuviințat din cap şi aştepta ca avocatul să-şi ridice servieta cea grea, când bătrâna a adăugat cu detaşarea-i obişnuită:

— A, ea e Dorothy, domnule Pemberly, Dorothy Smithan, cea despre care v-am pomenit.

A observat o schimbare bruscă în comportamentul avocatului după asta.

— Ce plăcere să vă cunosc, a spus el politicos, dându-se la o parte şi ținând uşa deschisă să iasă mai întâi ea.

Tot drumul în jos pe scări au vorbit politicos de una şi de alta şi, când au ajuns la uşa de la intrare şi erau să-şi ia rămas-bun, s-a întors către ea şi i-a spus cu o notă de uimire în glas:

— Ați făcut un lucru remarcabil, domnişoară. Nu cred că am văzut-o pe vreodată pe lady Gwendolyn într-aşa o bună dispoziție, de la întâmplarea aceea groaznică cu sora ei! Până acum doar că n-a ridicat

mâna asupra mea, ca să nu mai vorbesc de baston, ori de câte ori am venit s-o văd. Ați făcut o minune! Nu-i de mirare că ține la dumneavoastră atât de mult.

Şi-apoi a uimit-o şi mai mult pe Dolly când i-a făcut cu ochiul.

O minune… de la întâmplarea aceea groaznică cu sora ei… ține atât de mult la dumneavoastră. Aşezată pe dalele din cantina adăpostită în criptă, Dolly zâmbea uşor, răsucind în minte toate aceste vorbe. Se întâmplau atât de multe! Doctorul Rufus îi lăsase să înțeleagă că lady Gwendolyn şi-ar fi schimbat testamentul ca să o treacă şi pe Dolly în el, iar bătrâna făcea uneori anumite aluzii pe tema asta, dar nu era acelaşi lucru, nu-i aşa, să vorbească chiar cu avocatul ei care să-i spună cât de mult o îndrăgea pe tânăra ei însoțitoare de care se apropiase ca de un membru al familiei…

— Ei, bună seara, s-a auzi o voce cunoscută care i-a întrerupt gândurile. Ce-ar trebui să facă cineva ca să obțină ceva de mâncare pe-aici?

Dolly şi-a ridicat privirea, surprinsă, şi l-a văzut pe Jimmy ridicându-se peste tejghea ca s-o vadă mai bine.

— Cam trageți chiulul, domnişoară Smitham!

Dolly a simțit cum i se scurge tot sângele din vine.

— Ce cauți aici? a întrebat sărind în picioare.

— Treceam şi eu pe aici, sunt la lucru, a spus el arătându-i aparatul de fotografiat agățat de umăr. Şi-am zis să bag capul pe uşă să-mi iau fata.

Ea a dus un deget la gură, stingându-şi țigara pe perete.

— Păi nu ne-am înțeles că ne întâlnim la Lyons Corner House? a spus ea pe şoptite, grăbindu-se către tejghea, netezindu-şi rochia. Nu mi-am terminat tura încă, Jimmy.

— Da, văd ce ocupată eşti! a replicat el zâmbind.

Dolly nu a râs, ci a privit peste umărul lui în încăperea aglomerată. Doamna Waddingham pălăvrăgea în continuare despre croşetat şi Vivien nu se vedea nicăieri, totuşi era foarte riscant.

— Du-te fără mine, i-a spus în şoaptă, vin şi eu de-îndată.

— Nu-i nimic dacă aştept, am şi eu ocazia să-mi văd iubita în acțiune, a spus aplecându-se peste tejghea ca să o sărute, dar Dolly s-a dat iute înapoi.

— Acum lucrez, sunt în uniformă, nu se cade, a încercat ea să-i explice.

El nu părea convins de cât de credincioasă era ea acestei datorii, aşa că a schimbat abordarea.

— Uite cum facem, a spus ea degajată. Du-te şi stai jos, uite şi nişte supă. Termin treaba, îmi iau haina şi plecăm. E bine aşa?

— Foarte bine!

L-a privit cum se îndepărtează, ținându-şi respirația până l-a văzut că îşi găseşte un loc, ceva mai departe, în capătul celălalt al încăperii. O furnicau degetele de încordare. Oare ce o fi fost în capul lui să vină acolo, când ea îi spusese clar că se vor întâlni la restaurant? Dacă Vivien ar fi venit la lucru, aşa cum era programată, Dolly n-ar fi avut altă alegere decât să le facă cunoştință, ceea ce ar fi fost un dezastru pentru Jimmy. Era altceva la Clubul 400, unde arăta atât de chipeş şi de strălucitor în postura lordului Sandbrook, şi alta era aici, în seara asta, îmbrăcat în hainele lui obişnuite, zdrențuit şi murdar după o noapte de lucru în plin bombardament… Dolly s-a cutremurat gândindu-se ce ar spune Vivien dacă şi-ar da seama că Dolly are un prieten ca el. Ba mai rău, ce s-ar fi întâmplat dacă lady Gwendolyn ar fi aflat una ca asta?

Până acum, Dolly reuşise să facă în aşa fel încât cele două să nu afle despre existența lui Jimmy şi nici să nu-l copleşească pe el cu detalii despre viața ei în casa din Campden Grove. Dar cum mai putea

să-şi ţină cele două lumi la distanţă una de cealaltă dacă el nu ţinea seama de ce-l rugase? Şi-a vârât picioarele la loc în pantofii ei frumoşi care o băteau atât de tare şi şi-a muşcat buza de sus. Era complicat şi nu fusese niciodată în stare să-i explice, dar se străduia tocmai să-i cruţe sentimentele. Locul lui nu era aici la cantină, aşa cum nu era nici în casa de la numărul 7 din Campden Grove sau dincolo de cordonul roşu la Clubul 400. Dar ea aparţinea acestor locuri.

Dolly i-a aruncat o privire. Se distraseră atât de bine noaptea trecută la Clubul 400 şi după aceea, în camera ei; dar nimeni din cealaltă parte a vieţii ei nu trebuia să ştie despre relaţia lor, nici Vivien şi nici Lady Gwendolyn. Lui Dolly îi ardea tot trupul închipuindu-şi ce s-ar întâmpla dacă stăpâna ei vârstnică ar afla despre Jimmy. Cum i s-ar zdrobi din nou inima dacă s-ar teme că ar putea să o piardă şi pe Dolly, aşa cum îşi pierduse sora…

Oftând, Dolly s-a îndepărtat de tejghea şi s-a dus să-şi ia haina. Va trebui să vorbească cu el, să-l facă, în mod delicat, să înţeleagă că era mai bine pentru amândoi dacă ar lăsa-o mai moale. Ştia că lui nu o să-i placă, căci ura să se prefacă, era un om cu principii extrem de clare şi avea obiceiul să ia lucrurile prea în serios. Dar avea să-l dea ea pe brazdă.

Când a ajuns în pragul cămării ca să-şi ia haina din cuier, Dolly începuse chiar să se înveselească, dar tocmai atunci doamna Waddingham i-a tăiat orice avânt:

— Ne pregătim deja de plecare, aşa devreme, Dorothy? Nu cumva miroase a tutun acolo, pe lângă tine? a urmat ea, adulmecând bănuitoare, înainte ca Dolly să scoată vreun cuvânt.

*

Jimmy şi-a strecurat mâna în buzunarul pantalonilor. Cutia neagră de catifea era tot acolo, aşa cum fusese în ultimele douăzeci de dăţi când mai verificase. Toată situaţia asta începea să devină un pic apăsătoare, prin urmare, cu cât reuşea mai iute să-i pună inelul pe deget lui Dolly, cu atât era mai bine. Repetase totul în minte de nenumărate ori, dar era încă îngrozitor de emoţionat. Voia ca totul să fie perfect, doar că el nu mai credea că există perfecţiune, în general, după tot ce văzuse, lumea zdrobită, cu moartea şi durerile ei. Dar Dolly încă mai credea totuşi, aşa că avea să se străduiască din răsputeri.

Încercase să facă o rezervare la unul dintre restaurantele la modă despre care pomenea ea mai tot timpul în ultima vreme, la Ritz sau la Claridge's, dar se dovedise că erau complet ocupate şi nici un fel de explicaţie sau rugăminte nu i-a putut convinge să-i găsească o masă. La început, Jimmy a fost dezamăgit şi a simţit că-i revine acel vechi sentiment bine cunoscut, dorinţa de a fi fost mai bine situat decât era, mai bogat. Dar oricum lui tot nu-i plăceau chestiile prea simandicoase şi, într-o seară atât de importantă, Jimmy nu dorea să se prefacă. În orice caz, după cum obişnuia să glumească şeful lui, cu toate lipsurile de alimente, te puteai aştepta să ţi se ofere la Claridge's aceeaşi plăcintă Woolton[32] ca la cârciuma Lyons Corner House, doar că mult mai scumpă.

32. Plăcintă cu legume, aflată printre felurile de mâncare recomandate în timpul celui de al Doilea Război Mondial de Ministerul Alimentaţiei, pentru a asigura o hrană nutritivă, în ciuda lipsurilor provocate de război.

Jimmy s-a uitat din nou spre tejghea, dar Dolly nu mai era acolo. A presupus că s-a dus să-şi ia haina şi să-şi mai dea cu ruj, sau vreo altă treabă pe care fetele cred că trebuie să o facă pentru a fi frumoase. Dar el şi-ar fi dorit să nu facă nimic, ea nu avea nevoie de farduri şi haine elegante. Jimmy se gândea uneori că toate acestea erau doar nişte pojghiţe care ascundeau esenţa omului, ceea ce o făcea mai vulnerabilă şi mai adevărată, prin urmare chiar mai frumoasă. Iubind-o pe Dolly, îi iubea şi toate

complicațiile şi imperfecțiunile.

Căzut pe gânduri, îşi freca partea de sus a brațului, întrebându-se ce se întâmplase oare înainte de venirea lui, de ce se purtase atât de ciudat când îl văzuse. Ştia că o luase prin surprindere: apăruse pe nepusă masă, când ea credea că e singură, fumându-şi țigara pe ascuns, cu un zâmbet visător pe chip. De obicei lui Dolly îi plăcea să fie luată prin surprindere, era persoana cea mai curajoasă şi mai îndrăzneață pe care o cunoştea şi nu o speria nimic, dar de data asta chiar tresărise când îl văzuse. Părea cu totul altcineva, diferită de fata care dansase cu el pe străzile Londrei noapte trecută şi apoi îl invitase în camera ei.

Poate că avea ceva ascuns sub tejghea şi nu ar fi vrut să vadă – s-a gândit el scoțând o țigară din pachet –, vreo surpriză pentru el pe care se gândea să i-o dezvăluie mai târziu, la restaurant. Sau poate o prinsese pe când îşi reamintea noaptea trecută petrecută împreună, asta ar putea fi explicația pentru tresărirea ei aproape jenată când dăduse cu ochii de el acolo. Jimmy a aprins un chibrit şi a tras adânc din țigară, gândindu-se. Îi era imposibil să ghicească şi, atât timp când purtarea asta atât de ciudată nu era unul dintre jocurile ei (dă, Doamne, să nu înceapă în seara asta), credea că nu are mare importanță.

Şi-a strecurat mâna în buzunar şi a clătinat din cap, căci cutiuța cu inelul se afla la locul ei, unde fusese şi acum câteva minute. Agitația lui devenea caraghioasă, trebuia să găsească ceva cu care să-şi ocupe mintea până reuşea să-i pună lui Dolly pe deget obiectul acela afurisit. Cum nu avea nici o carte la el, şi-a scos mapa neagră cu fotografii. De obicei nu o purta cu el când lucra, dar acum venise direct de la o întâlnire cu editorul şi nu mai avusese timp să treacă să o lase acasă.

S-a oprit la una dintre cele mai recente fotografii pe care le făcuse în cartierul Cheapside sâmbătă noaptea. Înfățişa o fetiță de vreo patru, cinci ani, care stătea dinaintea bucătăriei sălii de adunare a bisericii locale. Hainele îi fuseseră arse în bombardamentul în care muriseră şi cei din familia ei, iar Armata Salvării nu avusese să-i dea haine de copii, aşa că purta nişte pantaloni bufanți uriaşi, un jerseu de adult şi o pereche de pantofi de dans cu placheuri. Erau roşii şi îi plăceau nespus de mult. Doamnele de la St. John se agitau în spatele ei, pe fundal, să-i caute nişte biscuiți, iar ea bătea stepul ca Shirley Temple, în timp ce doamna care avea grijă de ea nu-şi dezlipea ochii de la uşă, sperând că va apărea, printr-o minune, cineva rămas în viață din familia fetiței să o ducă acasă.

Jimmy făcuse atâtea fotografii în timpul războiului, pereții camerei lui cât şi mintea îi erau înțesate cu imaginile diferiților străini care înfruntau curajoşi distrugerile şi pierderile. Chiar în săptămâna aceea fusese la Bristol, la Portsmouth şi Gosport, dar fetița aceea – al cărei nume nici măcar nu îl ştia – avea ceva pe care nu îl putea uita. Şi nici nu voia să uite: chipul ei micuț, iluminat de bucurie după ce suferise pierderea cea mai mare pe care o poate avea un copil, pierdere care o va însoți şi-i va schimba întreaga viață. Iar Jimmy înțelegea cel mai bine, căci şi acum se pomenea scrutând chipurile victimelor bombardamentului, în căutarea mamei lui.

Tragediile individuale ca a fetiței acesteia erau neînsemnate comparate cu cele uriaşe ale războiului, iar ea şi pantofii ei de dans puteau fi cu uşurință măturate ca praful sub covorul istoriei. Totuşi fotografia aceea era vie, prinsese o fărâmă de realitate şi o păstra pentru viitor, asemenea unei insecte în chihlimbar. De aceea considera Jimmy atât de importantă fotografia: imortaliza adevărurile războiului. Şi uneori avea nevoie să conştientizeze asta, mai ales în nopți ca cea de acum, când se uita în jurul lui şi se simțea stingher fără uniformă.

Jimmy şi-a strivit țigara în castronul de supă pe care altcineva înaintea lui îl lăsase acolo tocmai pentru acest scop. Şi-a aruncat ochii la ceas, trecuseră cincisprezece minute de când se afla acolo, întrebându-se de ce oare nu mai vine Dolly. Şi tocmai când se gândea dacă să-şi ia lucrurile şi să se

ducă să o caute, a simțit pe cineva în spatele lui. S-a întors, aşteptându-se să o vadă pe Dolly, dar nu era ea.

*

Dolly reuşise, în fine, să se furişeze de doamna Waddingham şi se întorcea, străbătând bucătăria, minunându-se cum era cu putință ca nişte pantofi care arătau minunat să-i bată picioarele atât de rău, când şi-a ridicat ochii şi a simțit că se dărâmă lumea. Venise Vivien.

Stătea în fața uneia dintre mesele puse pe căpriori. Vorbea… cu Jimmy.

Inima a început să i se zbată puternic în piept şi s-a ascuns după un stâlp. Încerca să vadă tot, străduindu-se să nu i se observe prezența. Era mult mai îngrozitor decât îşi închipuise. Nu numai că stăteau de vorbă, dar, după gesturile pe care le făceau spre masă, unde se afla deschisă mapa lui Jimmy – Dolly se ridicase pe vârfurile picioarelor, crispată toată –, şi-a dat seama că discutau despre fotografiile lui.

I le arătase odată şi Dolly fusese de-a dreptul şocată. Erau îngrozitoare, nu semănau nici pe departe cu cele pe care obişnuia să le facă mai demult la Coventry, cu apusuri de soare şi copaci şi case frumoase în poieni unduitoare. Nu erau nici ca cele de la jurnalele de ştiri de război pe care le vedea ea cu Kitty la cinematograf, cu soldați zâmbitori care se întorceau de la război, obosiți şi murdari, dar triumfători, cu copii aliniați care le făceau cu mâna în gări, cu femei vajnice care le întindeau portocale soldaților veseli. Fotografiile lui Jimmy înfățişau oameni cu trupurile zdrobite, cu obraji supți şi cu ochi care văzuseră ce nu ar fi trebuit să vadă. Dolly nu ştiuse ce să spună, ar fi vrut să nu i le fi arătat.

Ce o fi fost în capul lui să i le arate acum lui Vivien? Ei, care era atât de frumoasă şi desăvârşită, ultima persoană de pe lumea asta care să fie tulburată cu genul acela de urâțenie. Dolly ar fi vrut să-şi cruțe prietena, o parte din sufletul ei o îmbia să fugă la ei, să închidă mapa aceea şi să pună capăt întregii poveşti, dar nu avea cum să o facă. Jimmy ar fi putut să se repeadă să o sărute din nou sau, mai rău, să îi facă vreo aluzie din care Vivien să înțeleagă că ar fi logodiți, ceea nu era adevărat, oficial, cel puțin… sigur că vorbiseră despre asta, atunci când erau copii, dar asta se întâmplase demult. Acum erau oameni maturi, războiul schimbase o mulțime de lucruri, transformase oamenii. Dolly a simțit un nod în gât, acesta era momentul de care se temuse cel mai mult, şi nu putea decât să aştepte deznădăjduită să se sfârşească.

I s-a părut că au trecut ore întregi până când Jimmy a închis mapa cu fotografii şi Vivien s-a îndepărtat. Dolly a răsuflat uşurată, dar s-a speriat din nou, căci prietena ei o pornise printre mese către bucătărie, încruntându-se uşor. Dolly aşteptase cu nerăbdare să o întâlnească, dar nu în felul acesta, înainte de a şti exact ce îi spusese Jimmy. În timp ce Vivien se apropia de bucătărie, Dolly s-a aplecat sub tejghea prefăcându-se că scotocea după ceva pe sub draperia cu modele roşii şi verzi de Crăciun, concentrându-se de parcă întreaga soartă a războiului depindea de ea. De îndată ce a simțit că Vivien a trecut mai departe, Dolly şi-a luat iute poşeta şi s-a îndreptat grăbită spre Jimmy, gândindu-se cum să-l scoată mai repede de acolo înainte ca Vivien să-i vadă împreună.

*

Până la urmă nu s-au mai dus la Lyons Corner House. Lângă gară era un restaurant într-o clădire obişnuită, cu ferestrele blindate cu obloane şi cu o gaură mare în perete acoperită de o placă pe care

scria „Chiar mai deschis decât de obicei“. Când au ajuns în dreptul ei, Dolly a declarat că nu mai putea face nici un pas mai mult.

— Am băşici la picioare, Jimmy, a spus ea temându-se că va izbucni în plâns. N-ai vrea să intrăm aici? Şi mai e şi frig! Sunt sigură că o să ningă la noapte.

Înăuntru era ceva mai cald, slavă Domnului, şi chelnerul le-a găsit un separeu drăguț mai ferit, cu un radiator aprins. Jimmy i-a luat haina şi i-a agățat-o lângă uşă, iar ea şi-a scos bereta de voluntar şi a aşezat-o lângă solnița de pe masă. În timp ce-şi freca energic pielea capului unde o jenase un bigudiu toată noaptea, şi-a scos pantofii blestemați. Jimmy s-a oprit să vorbească ceva pe şoptite cu chelnerul, dar Dolly era prea preocupată să se gândească ce îi spusese el lui Vivien ca să mai bage de seamă. Şi-a scos o țigară din pachet şi şi-a aprins chibritul cu atâta forță că s-a rupt. Era convinsă că Jimmy îi ascundea ceva, se comportase atât de ciudat de când plecaseră de la cantină, iar acum, când se îndrepta spre masa lor, nici nu putea să se uite spre ea.

Nici nu s-a aşezat bine la masă şi chelnerul le-a adus o sticlă de vin şi le-a turnat în pahare. Vinul părea că gâlgâie nefiresc de tare, stânjenitor chiar, şi Dolly şi-a aruncat privirile prin încăpere, peste umerii lui Jimmy. Trei chelneri plictisiți sporovăiau într-un colț în vreme ce barmanul îşi lustruia barul. Mai era doar o singură pereche în restaurant care lua masa vorbind în şoaptă, în vreme ce vocea lui Al Jolson răsuna din gramofonul de pe bar. Femeia părea foarte nerăbdătoare, purtându-se asemenea lui Kitty cu noul ei curtezan – pilot în Forțele Aeriene Regale, după cum se lăuda ea –, mângâindu-i cămaşa şi râzând de glumele lui.

Chelnerul a pus sticla pe masă şi i-a anunțat cu o voce afectată că în seara aceea nu aveau meniu *à la carte*, din cauza lipsurilor de alimente, dar că bucătarul ar putea să le ofere meniul zilei.

— Foarte bine, a spus Jimmy fără să-l privească. Da, vă mulțumim.

Chelnerul a plecat şi Jimmy şi-a aprins o țigară, zâmbindu-i lui Dolly, după care şi-a concentrat atenția către ceva deasupra capului ei.

Dolly nu a mai putut răbda. Trebuia să afle ce vorbise cu Vivien şi dacă îi pomenise de ea.

— Ei, deci…

— Aşa…

— Mă întrebam dacă…

— Am ceva să…

S-au oprit amândoi, trăgând mai departe din țigări şi cântărindu-se reciproc prin fumul alburiu.

— Haide, spune tu mai întâi, a îmbiat-o Jimmy zâmbind, deschizându-şi palmele şi privind-o direct în ochi într-un fel pe care l-ar fi găsit foarte atrăgător dacă n-ar fi fost atât de nervoasă.

— Te-am văzut, a început ea, alegându-şi cuvintele cu mare grijă, în timp ce-şi scutura scrumul în scrumieră, acolo la cantină. Atunci când vorbeai…

Îi era greu să-i citească ceva pe chip, o privea doar foarte atent.

— …cu Vivien, a adăugat ea.

— Aceea era Vivien? a exclamt Jimmy cu ochii măriți. Prietena ta? Nu mi-am dat seama, nu mi-a spus cum o cheamă. Dacă ai fi venit mai repede, ne-ai fi putut face cunoştință.

Părea sincer dezamăgit şi Dolly a răsuflat uşurată. Nu ştiuse cum o cheamă pe Vivien. Şi poate nici ea nu ştia cum îl cheamă pe el şi nici ce căuta în seara aceea la cantină.

— Şi despre ce vorbeați, mă rog? a întrebat, străduindu-se să pară dezinteresată.

— Despre război, a răspuns el, ridicând din umeri, inspirând nervos fumul de țigară. Banalități.

Dolly îşi dădea seama că minte. Şi nici nu-i făcea plăcere să discute asta. Îi răspunsese iute, prea iute,

şi acum se ferea de ochii ei. Ce oare ce au putut să vorbească de era atât de agitat? Nu cumva au vorbit despre ea? Vai, Doamne, ce îi spusese oare?

— Despre război? a repetat ea, oprindu-se ca să-i dea ocazia să povestească mai departe.

Dar el nu a mai continuat.

— E un subiect destul de general, a spus ea zâmbind arțăgoasă.

Chelnerul s-a apropiat de masa lor punându-le dinainte câte o farfurie aburindă.

— Imitație de file de peşte! i-a anunțat cu emfază.

— Imitație? a pufnit Jimmy.

Chelnerul a strâmbat din buze, îmblânzindu-şi aerul bățos.

— Cred că e anghinare, domnule, a spus el cu voce joasă. Le aduce bucătarul din grădina lui de acasă!

*

Jimmy a privit-o peste masă. Nu aşa îşi propusese să o ceară de soție, într-o locantă goală, după ce o tratase cu anghinare dată prin pesmet şi cu vin acruț, făcând-o să clocotească de mânie. Se aşternuse tăcerea şi cutia cu inelul îi atârna greu în buzunarul de la pantaloni. Nu voia să se certe, voia să-i pună inelul pe deget nu doar ca să o lege de el – deşi bineînțeles că abia aştepta –, dar mai ales pentru că ar fi fost o recunoaştere a ceva bun şi adevărat. Aşa că a încercat să se concentreze asupra mâncării.

Nici că putea să fi încurcat lucrurile mai mult, oricât s-ar fi străduit! Şi mai rău era că nu îi trecea prin minte cum ar fi putut să îndrepte ceva. Dolly era furioasă pentru că îşi dădea seama că nu-i spusese totul, dar femeia aceea, Vivien, îl rugase să nu mai repete nimănui ce-i spusese ea. Îl implorase şi avea ceva în priviri care-l făcuse să încuviințeze. A înfipt furculița într-o anghinare şi a târât-o prin sosul alb destul de neîmbietor.

Poate că ea nu se referise totuşi la Dolly. Se gândea că erau prietene. Poate că, dacă i-ar fi spus, Dolly ar fi râs şi ar fi fluturat din mână şi i-ar fi spus că ştia deja. Jimmy a sorbit din vin, întorcând gândul acesta pe toate fețele, întrebându-se ce ar fi făcut taică-său în locul lui. Cu siguranță că el şi-ar fi ținut promisiunea față de Vivien, dar, pe de altă parte, uite ce i se întâmplase: o pierduse pe femeia pe care o iubise cel mai mult. Iar Jimmy nu avea de gând să pățească la fel.

— Prietena ta, a început el pe un ton firesc, de parcă nu ar fi existat nici o stânjeneală între ei, a văzut una dintre fotografiile mele.

Dolly şi-a îndreptat atenția asupra lui, dar nu a spus nimic. Jimmy a înghițit cu greu, alungând gândul despre tatăl său şi toate lecțiile pe care i le ținuse în copilărie despre curaj şi respect. Nu avea altă alegere decât să-i spună adevărul lui Dolly, ce putea fi rău în asta?

— Era fotografia unei fetițe a cărei familie a fost ucisă nopțile trecute în bombardamentul din Cheapside. E ceva foarte trist, Doll, îngrozitor de trist, dar ea zâmbea şi era îmbrăcată…

S-a oprit brusc şi a dat din mână, ghicind după expresia chipului ei că îşi pierduse răbdarea.

— Dar nu asta e important, ci faptul că prietena ta o cunoştea. Vivien a recunoscut-o din poză.

— Cum aşa?

Acesta era primul cuvânt pe care îl rostise de când li se adusese mâncarea şi, deşi nu exprima chiar iertarea deplină, Jimmy s-a mai luminat.

— Mi-a spus că are un prieten doctor care conduce un mic spital particular în Fulham. Şi a transformat o parte din el ca să poată să îngrijească orfanii de război şi ea se duce acolo uneori ca să dea

o mână de ajutor. Aşa se face că o cunoaşte pe Nella, fetița din fotografie. Vezi tu, fusese dusă acolo.

Dolly îl urmărea în continuare atentă, aşteptând să continue, dar el nu mai avea nimic de adăugat.

— Asta-i tot? Nu i-ai spus nimic despre tine?

— Nici măcar cum mă cheamă, n-am avut timp.

De departe s-a auzit o serie de bubuituri în noaptea rece şi întunecată a Londrei. Jimmy se întreba cine oare mai fusese lovit, cine mai striga acum, cuprins de durere şi spaimă.

— Şi ea nu ți-a mai spus nimic altceva?

— Despre spital, nimic… a urmat el dând din cap. Tocmai aveam de gând să o întreb dacă aş putea să merg cu ea într-o zi ca să duc ceva pentru Nella…

— Dar n-ai întrebat-o?

— N-am avut când.

— Şi de aia eşti tu aşa secretos, că Vivien ți-a spus că dă o mână de ajutor la spital unui prieten doctor?

S-a simțit prost văzând-o atât de uimită. A zâmbit şi a ridicat din umeri blestemându-se în sinea lui că lua mereu lucrurile atât de serios, că nu îşi dăduse seama că Vivien exagerase totul şi că, de bună seamă, Dolly ştia deja, iar el se frământase degeaba.

— Păi m-a rugat să nu spun nimănui, a adăugat el, stângaci.

— Vai, Jimmy, a exclamat Dolly, râzând şi întinzând mâna peste masă ca să-i mângâie uşor brațul, Vivien nu s-a referit la mine! Ce a vrut ea să spună e să nu o dai de gol față de alții, de străini.

— Ştiu, a spus Jimmy, apuncându-i mâna într-a lui, ca să-i simtă degetele moi. Ce prost am fost să nu-mi dau seama. Nu ştiu ce e cu mine în seara asta!

Brusc şi-a dat seama că se afla dinaintea unui prag şi că restul vieții lui, al vieții lor împreună, începea în partea cealaltă.

— De fapt, a început el cu vocea uşor răguşită, tot mă țin să-ți spun ceva, Doll.

*

Dolly zâmbea cu gândul aiurea, în timp ce Jimmy îi mângâia mâna. Un prieten doctor, *un bărbat* – Kitty avusese dreptate: Vivien avea un iubit şi, dintr-odată, totul începea să capete sens. Toate secretele, absențele ei dese de la cantină, privirile pierdute când rămânea visătoare la geamul casei de la numărul 25 din Campden Grove.

— Mă întreb cum s-au cunoscut, a spus ea tocmai când Jimmy rostise cuvintele de mai sus.

Era a doua oară în seara aceea când s-au pomenit vorbind deodată.

— Haide să nu mai facem aşa! a spus ea râzând.

Se simțea neobişnuit de strălucitoare şi veselă, dispusă să râdă toată noaptea. Poate era şi din pricina vinului. Băuse mai mult decât îşi dădea seama. Şi apoi uşurarea pe care o simțea ştiind că Jimmy nu se dăduse de gol o făcea să se simtă într-al nouălea cer.

— Tocmai voiam să-ți spun…

— Nu, a vorbit el apăsându-i un deget pe buze. Lasă-mă pe mine să termin, Doll. Trebuie să termin ce aveam de spus.

Înfățişarea lui a surprins-o de-a dreptul: nu-l văzuse deseori aşa, hotărât, aproape imperios, şi, deşi murea de curiozitate să afle mai multe despre Vivien şi prietenul ei doctor, a tăcut din gură.

Jimmy i-a mângâiat obrazul.

— Dorothy Smitham, a început el şi Dolly a simțit că i se topeşte sufletul auzindu-l cum îi pronunță numele, m-am îndrăgostit de cum am dat cu ochii de tine. Îți mai aduci aminte cafeneaua aia din Coventry?

— Cărai un sac de făină.

— Un adevărat erou! Aşa sunt eu, a râs el.

Ea a zâmbit şi a dat deoparte farfuria goală. Şi-a aprins o țigară. Se făcuse frig, iar radiatorul se oprise.

— Păi era un sac foarte mare!

— Ți-am mai spus şi altă dată că aş face orice pentru tine.

Ea a dat din cap. Îi spusese asta de multe ori. Era tare drăguț şi nu ar fi vrut să-l întrerupă, dar nu ştia cât o să mai poată răbda să-şi stăpânească întrebările despre Vivien.

— Şi să ştii că aşa este, Doll. Sunt în stare să fac orice mi-ai cere.

— Atunci crezi că ai putea să-i spui chelnerului să vadă ce are radiatorul?

— Vorbesc serios.

— Şi eu, s-a făcut groaznic de frig aici, a spus ea, strângându-şi brațele peste mijloc. Tu nu simți?

Jimmy nu i-a răspuns, preocupat să caute ceva în buzunarul de la pantaloni. Dolly s-a uitat după chelner, încercând să-i atragă atenția. La început părea că a văzut-o, dar apoi s-a întors şi a luat-o înspre bucătărie. Apoi şi-a dat seama că perechea cealaltă plecase şi că rămăseseră doar ei în tot restaurantul.

— Cred că ar trebui să plecăm Jimmy, e târziu.

— Stai o clipă…

— Dar s-a făcut frig.

— Mai dă-l încolo de frig…

— Bine, Jimmy, dar…

— Eu mă tot străduiesc aici să te cer în căsătorie, a răbufnit râzând, uimit şi el de curajul lui. Se pare că nu-mi prea reuşeşte… că n-am mai făcut aşa ceva niciodată şi nici nu am de gând să o mai fac vreodată.

S-a ridicat încet de pe scaun şi s-a lăsat în genunchi, trăgând adânc aer în piept.

— Dorothy Smitham, vrei să-mi faci onoarea de a fi soția mea?

Dolly a aşteptat o clipă să vadă ce urmează, să-l vadă cum se schimbă la față şi pufneşte în râs. Ştia că glumeşte, căci el fusese cel care, atunci, la Bournemouth, insistase să aştepte până când vor strânge suficienți bani. Aştepta din clipă în clipă să înceapă să râdă şi să o întrebe dacă nu vrea să comande şi desertul. Dar el era serios. Nu se clintea, cu ochii ridicați spre ea.

— Jimmy, o să-ți degere genunchii dacă mai stai mult acolo. Haide, ridică-te!

Dar el nu s-a sculat şi fără să-şi mute privirile, a ridicat mâna stângă şi-a dat la iveală un inel cu vârful degetelor. Era de aur, cu o pietricică prinsă în nişte gheruțe de aur, destul de vechi, dar nu atât de vechi încât să fie un obiect de preț. Îşi adusese şi recuzita, s-a gândit ea, privindu-l țintă. Era de admirat, chiar îşi juca rolul de minune, şi ar fi vrut să spună asta şi despre sine, dar fusese luată pe nepregătite. Nu era obişnuită ca Jimmy să fie cel care să se joace, asta era specialitatea ei, şi nu era sigură că-i plăcea.

— Lasă-mă să mă spăl mai întâi pe cap şi-apoi am să mă mai gândesc, a ciripit ea.

Lui Jimmy îi căzuse o şuviță de păr peste ochi şi şi-a mişcat capul ca să şi-o dea la o parte. A rămas cu ochii pierduți la ea, fără nici o urmă de zâmbet, de parcă şi-ar fi adunat gândurile.

— Eu te cer în căsătorie, Doll, a urmat el şi ceva din tonul hotărât al vocii i-a trezit lui Dolly primele bănuieli că vorbeşte serios.

*

Lui Jimmy i-a venit să râdă când şi-a dat seama că ea crezuse că glumeşte. Dar el nu glumise. Îşi dăduse la o parte părul din ochi, gândindu-se la felul în care îl dusese în sus pe scări, în noaptea trecută, cum îl privise în timp ce îşi lăsase rochia roşie să cadă la pământ, cum îşi ridicase bărbia privindu-l drept în ochi, cum se simțise tânăr şi putenic, bucuros să fie în viață, atunci şi acolo, alături de ea. Se gândea apoi la cum rămăsese treaz după aceea, urmărit de gândul binecuvântat că o fată ca ea putea să fie îndrăgostită de el, aşa cum era sigur – privind-o cum doarme – că o va iubi întreaga viață… a lui şi a ei, până când vor îmbătrâni împreună, aşezați comod în fotolii dinaintea casei lor de la țară, servindu-se pe rând cu ceai, după ce le-ar fi crescut copiii şi-ar fi plecat de acasă.

Ar fi vrut să-i spună toate acestea, să o facă să-şi închipuie imaginile acestea la fel de limpede ca şi el, dar ştia că Dolly era altfel, îi plăceau surprizele şi nu avea nevoie să vadă sfârşitul când se aflau abia la început. Şi atunci, când i s-au adunat toate gândurile, asemenea frunzelor, a spus cât a putut de răspicat:

— Eu te cer în căsătorie. Nu sunt încă un om bogat, dar te iubesc şi nu vreau să mai trăiesc nici o zi fără tine.

Şi atunci a văzut cum se schimbă la față, şi, din felul cum i s-au mişcat colțurile buzelor şi i s-au ridicat sprâncenele, şi-a dat seama că în cele din urmă a înțeles.

În timp ce el aştepta, Dolly a oftat adânc şi îndelung. Şi-a apucat pălăria de boruri, răsucind-o încruntată. Ei îi plăcuseră întotdeauna pauzele dramatice aşa că nu s-a îngrijorat prea tare, mângâindu-i cu ochii conturul perfect al profilului ei, aşa cum făcuse atunci, pe deal.

— Vai, Jimmy! a exclamat ea cu o voce nefirească, întorcându-se spre el, cu o lacrimă alunecându-i pe obraz. Cum poți să-mi ceri asta, cum poți să-mi ceri ceva atât de îngrozitor într-un moment ca ăsta?

Înainte de a apuca să o întrebe ce vrea să spună, ea s-a ridicat şi-a pornit-o în iute pe lângă el, lovindu-se de masa din apropiere, grăbindu-se să iasă, să dispară în frigul şi întunericul Londrei măcinate de război fără să să arunce o privire înapoi. Doar după câteva minute bune a priceput şi Jimmy ce se întâmplase. Şi s-a văzut pe sine, ca şi cum s-ar fi privit de sus, ca subiectul unei fotografii făcute de el, un om care a pierdut totul, rămas îngenuncheat pe podeaua murdară a unui restaurant sordid în care se făcuse brusc foarte frig.

15
Suffolk, 2011

Mult timp după aceea Laurel s-a întrebat cum de a fost posibil să fi căutat atât fără să-i treacă prin minte să caute numele mamei ei pe Internet. Dar nimic din ceea ce ştia ea despre Dorothy Nicolson nu o făcea să bănuiască că ar putea să o găsească acolo.

Abia aştepta să ajungă acasă la Greenacres. Odată intrată în maşina din parcare, şi-a scos telefonul şi a introdus numele „Dorothy Smitham“ în rubrica de căutări. Evident că s-a grăbit şi l-a scris greşit, aşa că a fost nevoită să o ia de la capăt. S-a îmbărbătat singură, neştiind la ce să se aştepte şi a apăsat pe butonul de căutare. Au apărut 127 de articole. Un site genealogic din America, cineva numit Thelma Dorothy Smitham care căuta prieteni pe Facebook, o listă de nume în Pagini Albe din Australia şi apoi, pe la mijlocul paginii, un articol despre arhivele de război ale emisiunii *Oameni* de la BBC intitulat „Amintirile despre cel de al Doilea Război Mondial ale unei telefoniste din Londra“. Laurel a apăsat pe titlul acela cu degetele tremurânde.

Pagina conținea amintirile din război ale unei femei numită Katherine Frances Barker care lucrase ca telefonistă la Ministerul de Război din Westminster în timpul Marelui Bombardament. Fusese postat, după cum scria într-o notă, de către Susanna Barker în numele mamei ei. Era şi o fotografie a unei bătrâne vioaie, într-o postură destul de cochetă pe o canapea de catifea zmeurie cu mileuri croşetate pe spătar. Sub ea scria:

Katherine „Kitty“ Barker relaxându-se acasă. La izbucnirea războiului, Kitty s-a mutat la Londra, unde a lucrat ca telefonistă. Ar fi dorit să se înroleze în Serviciul Femeilor Voluntare din Marină, dar comunicațiile au fost considerate un sector prioritar.

Articolul era destul de lung şi Laurel a trecut iute prin el, căutând numele mamei să se ivească undeva în text. L-a găsit la câteva paragrafe mai jos.

Crescusem în Midlands şi nu aveam pe nimeni din familie în Londra, dar în timpul războiului existau servicii speciale care găseau locuințe pentru lucrători. Față de alții, eu am avut noroc, căci am fost repartizată în casa unei doamne din înalta societate. Era o clădire din Campden Grove, la numărul 7, în Kensington, şi poate nu o să mă credeți, dar cât am stat acolo, în timpul războiului, am fost tare fericită. Mai locuiau cu noi alte trei fete şi câțiva servitori ai lui lady Gwendolyn Caldicott care mai rămăseseră după izbucnirea războiului, adică o bucătăreasă şi o fată pe nume Dorothy Smitham, care era un fel de doamnă de companie pentru stăpâna casei. Dorothy şi cu mine ne-am împrietenit, dar am pierdut legătura mai târziu, după ce m-am căsătorit cu soțul meu, Tom, în 1941. În timpul războiului prieteniile se uitau repede – asta nu trebuie să vă nedumerească – şi m-am întrebat adesea ce s-a ales de prietenele mele din vremea aceea. Sper că au supraviețuit toate.

Laurel tremura de încordare. Era incredibil să vadă tipărit numele mamei, cel pe care-l purta înainte. Mai ales într-un document ca acela care povestea chiar despre timpul şi locul ce o interesa pe Laurel.

A mai citit paragraful o dată şi tot nu i-a trecut emoția. Dorothy Smitham existase cu adevărat, lucrase la o doamnă numită lady Gwendolyn Caldicott şi locuise la numărul 7 în Campden Grove (pe aceeaşi stradă cu Vivien şi Henry Jenkins, şi-a dat seama Laurel, cutremurându-se) şi avusese o prietenă numită Kitty. Laurel a căutat data când fusese postat articolul – 25 octombrie 2008, putea fi o prietenă care să mai fie încă în viață şi care să vrea să vorbească cu Laurel. Orice mică descoperire era ca o stea luminoasă pe cerul întins şi întunecat, formând o imagine care avea s-o conducă pe Laurel spre adevăr.

*

Susanna Barker a invitat-o la ceai în după-amiaza aceea. A fost atât de uşor să o găsească, încât Laurel, care nu credea că lucrurile se pot obține uşor, era destul de neîncrezătoare. Nu făcuse altceva decât să introducă numele Katherine Barker şi Susanna Barker în pagina de Internet cu numerele de telefon şi apoi începuse să sune la numerele care îi apăruseră. La cel de-al treilea apel a avut noroc.

— Mama joacă golf joia şi merge la liceul din zonă vinerea să le vorbească elevelor, i-a spus Susanna. Dar ar mai fi un loc în agenda ei azi, la patru.

Laurel urma îndrumările minuțioase ale Susannei, conducând maşina pe o alee şerpuitoare ce străbătea câmpurile verzi şi umede de la marginea Cambridge-ului. O femeie plinuță şi voioasă cu părul arămiu zbârlit de ploaie o aştepta la poartă. Purta un jerseu vesel, galben ca soarele, peste o rochie maro

şi ținea umbrela cu ambele mâini, nerăbdătoare, dar politicoasă. Uneori, se gândea actrița din Laurel („urechile, ochii şi inima, toate la un loc“), puteai să afli totul despre cineva doar dintr-un singur gest. Femeia cu umbrela era emoționată, recunoscătoare şi părea demnă de încredere.

— Bună ziua, a spus ea pe un ton cântat, zâmbind şi dezvelindu-şi gingiile, pe când Laurel traversa strada spre ea. Eu sunt Susanna Barker şi îmi pare tare bine să vă cunosc.

— Eu sunt Laurel. Laurel Nicolson.

— Dar sigur că ştiu cine sunteți! Poftiți înăuntru, poftiți, vă rog! Groaznică vreme, nu-i aşa? Mama zice că eu sunt de vină, că am omorât un păianjen în casă! Deşteaptă mai sunt, ar fi trebuit să ştiu asta până acum. Aduce mereu ploaia, nu-i aşa?

*

Kitty Barker era vioaie ca un prâsnel şi iute ca sabia unui pirat.

— Fata lui Dolly Smitham! a exclamat bătând cu pumnul ei mic în masă. Ce surpriză nemaipomenită!

Când Laurel a încercat să se prezinte şi să-i explice cum îi găsise numele pe Internet, mâna firavă a făcut un gest nerăbdător şi stăpâna ei s-a repezit să spună:

— Da, da, mi-a spus fiică-mea deja, i-ai povestit la telefon.

Lui Laurel, care fusese nu o dată acuzată că era prea pripită, i s-a părut reconfortantă eficiența femeii. Probabil că la nouăzeci şi doi de ani nu-ți mai permiteai să spui prea multe sau să pierzi vreo clipă.

— Doamnă Barker, mama nu vorbea prea mult despre război – probabil că voia să uite de el. Iar acum nu este prea bine şi vreau să aflu tot ce pot despre trecutul ei. Credeam că ați putea să-mi spuneți câte ceva despre Londra în timpul războiului şi mai ales despre viața mamei mele pe vremea aceea.

Kitty Barker a fost nespus de bucuroasă să-i satisfacă curiozitatea. Adică s-a năpustit să-i satisfacă prima parte a cererii, lansându-se într-o perorație despre bombardament, în timp ce fiica ei aducea ceaiul şi brioşele.

Laurel a ascultat cu mare atenție o vreme, dar concentrarea ei s-a mai risipit când i-a fost clar că Dorothy Smitham avea să joace doar un rol episodic în povestea aceasta. Aşa că a studiat toate amintirile de război expuse pe pereții salonului, afişele care-i îndemnau pe oameni să nu ia şi microbul risipei cu ei la cumpărături, ci să-şi aducă mai degrabă aminte să cumpere legume.

Kitty mai vorbea încă despre cum puteai să te accidentezi în timpul camuflajului şi, pe când Laurel urmărea limbile ceasului arătând că trecuse deja o jumătate de oră, şi-a aruncat privirile spre Susanna Barker, care nu-şi dezlipea ochii de la mama ei, repetând şi ea în şoaptă fiecare cuvânt. Şi-a dat seama că fiica lui Kitty ascultase toate aceste poveşti de nenumărate ori şi a înțeles cum funcționau: emoția Susannei, dorința ei de a-ți face pe plac, venerația cu care vorbea despre mama ei. Kitty era opusul mamei, îşi făcuse din anii de război o adevărată glorie din care nu putea scăpa nici fiica ei.

Poate că toți copiii sunt într-un fel captivi ai trecutului părinților lor. Căci ce ar fi putut biata Susanna spera să reuşească mai mult prin comparație cu poveştile de eroism şi sacrificiu ale mamei sale? Laurel s-a simțit recunoscătoare că părinții ei şi-au scutit copiii de o astfel de povară. (Până atunci, pe Laurel o apăsa lipsa unei poveşti despre mama – o ironie demnă de luat în seamă.)

Şi atunci a intervenit un moment bine-venit: tocmai când Laurel îşi pierduse speranța că va afla ceva mai de seamă, Kitty s-a oprit în mijlocul poveştii ca să o certe pe Susanna că turnase ceaiul prea încet. Laurel a prins ocazia ca să întoarcă vorba înapoi spre Dorothy Smitham.

— Ce poveste extraordinară, doamnă Barker! a exclamat ea pe tonul cel mai dramatic, ca pe scenă. De-a dreptul fascinant, câtă vitejie peste tot! Dar despre mama ce ştiţi? Aţi putea să-mi povestiţi câte ceva?

Era clar că nu era obişnuită să fie întreruptă şi s-a lăsat o tăcere buimăcitoare. Kitty şi-a înclinat capul de parcă ar fi încercat să găsească o explicaţie pentru această înfruntare, în timp ce Susanna, turnând ceaiul cu stângăcie, se străduia să evite privirile lui Laurel.

Laurel nu s-a lăsat intimidată, bucurându-se copilăreşte că a pus capăt monologului lui Kitty. Începuse să-i placă Susanna şi-şi dădea seama că maică-sa era o tirană. Iar ea fusese învăţată să înfrunte orice porniri de genul acesta. Aşa că a continuat veselă:

— A dat şi mama o mână de ajutor în timpul ăsta?

— A făcut şi ea ce a putut, a urmat Kitty morocănoasă. Toată lumea din casă făcea cu schimbul, mergând pe acoperiş cu o căldare de nisip şi un extinctor.

— Şi altceva, din viaţa ei de atunci?

— S-a distrat, ca toată lumea. Războiul era în toi, trebuia să-ţi faci plăcerile cum puteai.

Susanna i-a oferit tava cu laptele şi zahărul, dar Laurel le-a îndepărtat cu o mişcare a mâinii.

— Îmi închipui că nişte fete atât de frumoase ca dumneavoastră aveau o mulţime de curtezani.

— Desigur.

— Ştiţi cumva dacă şi mama avea pe cineva anume?

— Era un tip, cum să nu? a răspuns Kitty sorbind din ceaiul negru. Dar nu pot, pentru nimic în lume, să-mi aduc aminte cum îl chema.

Lui Laurel i-a venit brusc o idee. Joia trecută, la petrecerea de ziua de naştere a mamei, sora medicală îi spusese că mama întrebase de cineva anume. Atunci Laurel se gândise că poate nu auzise bine, că ar fi fost vorba despre Gerry, dar acum, văzând cum mintea mamei oscila între prezent şi trecut, Laurel şi-a dat seama că nu avusese dreptate.

— Jimmy, a spus ea. Nu cumva îl chema Jimmy?

— Ba da, a răspuns Kitty, aşa e. Îmi aduc aminte! Ce o mai tachinam şi-i spuneam că are un Jimmy Stewart al ei. Dar să nu-ţi închipui că l-am văzut vreodată.

— Cum, nu l-aţi văzut?

Era ciudat, mama şi Kitty fuseseră prietene, locuiau împreună, erau tinere şi ar fi fost normal să-şi prezinte iubiţii.

— Nici măcar o dată, ţinea foarte mult la asta. Era aviator şi era prea ocupat să facă vizite. Sau cel puţin aşa pretindea ea, a adăugat Kitty ironic, strângându-şi buzele.

— Adică ce vreţi să spuneţi?

— Păi şi Tom al meu era aviator şi nu era atât de ocupat ca să nu vină să mă vadă, dacă mă-nţelegi! a urmat ea cu un zâmbet răutăcios, iar Laurel a zâmbit ca să-i arate că înţelegea ce a vrut să spună.

— Credeţi că mama ar fi putut să mintă? a descusut-o ea mai departe.

— Nu chiar să mintă, ci doar să înfrumuseţeze adevărul. Nu ştiai niciodată ce să crezi cu Dolly, avea o imaginaţie nemaipomenită!

Asta Laurel ştia prea bine. Dar, în acelaşi timp, i se părea ciudat să îşi fi tăinuit iubitul de prietenele ei. Îndrăgostiţii vor de obicei să-şi trâmbiţeze dragostea, iar mama nu ştia să-şi ascundă sentimentele.

Sau poate Jimmy avea ceva care să impună ca identitatea lui să nu fie cunoscută. Era război, poate că era spion! Asta ar fi explicat de ce era atât de discretă, de ce nu s-a putut mărita cu omul pe care îl iubea şi nevoia ei de a fugi. Mai greu era cum să facă legătura între povestea asta şi Henry şi Vivien Jenkins,

doar dacă Henry nu aflase ceva despre Jimmy care să pună în pericol securitatea națională.

— Dolly nu l-a invitat niciodată pe Jimmy la noi pentru că bătrâna proprietăreasă a casei nu era de acord să aducem bărbați în casă, a spus Kitty, dezumflând brusc balonul presupoziției lui Laurel. Bătrâna lady Gwendolyn avusese o soră, erau nedespărțite în tinerețea lor, trăiau împreună în casa din Campden Grove şi nu umblau nicăieri una fără alta. Totul s-a dus de râpă când sora mai tânără s-a îndrăgostit şi s-a căsătorit. Şi-a plecat să locuiască cu bărbatul ei, iar soră-sa n-a iertat-o niciodată. S-a încuiat zeci de ani în dormitor, refuzând să mai vadă lume. Zicea că urăşte oamenii, deşi era clar că pe Dolly nu o ura. Erau foarte apropiate, zău aşa, Dolly îi era foarte credincioasă şi respecta cu strictețe regula asta. Deşi nu avea nici o jenă să încalce oricare altă regulă, să ştii. Nimeni nu se pricepea mai bine ca ea să facă rost pe sub mână de ciorapi de nailon şi de ruj de buze. Dar regula asta o respecta cu sfințenie de parcă de ea depindea întreaga ei viață. Dar acum, dacă mă gândesc, cred că ăsta a fost începutul, a spus Kitty scrutându-şi încruntată amintirile.

— Ce început? a întrebat Laurel, înfiorându-se până în vârful degetelor.

— Mama ta s-a schimbat. Când am ajuns noi în Campden Grove, Dolly era grozav de nostimă, dar mai târziu nu ştia ce să mai facă s-o mulțumească pe hodoroaga aia.

— Păi lady Gwendolyn era stăpâna ei, aşa că trebuia să…

— Nu, era mai mult de-atât. Începuse să bată câmpii că bătrâna o considera membră a familiei. Începuse să fie mai înfumurată, tratându-ne de parcă nu am mai fi fost de nasul ei şi îşi făcuse *alți* prieteni.

— Vivien, s-a pomenit spunând Laurel. Vreți să spuneți Vivien Jenkins!

— Văd că mama ta ți-a povestit despre ea! a exclamat Kitty, răsucindu-şi buzele înveninată. Pe noi ne-a dat uitării, dar nu şi pe Vivien Jenkins. Nu mă surprinde deloc. Nu mă surprinde, bineînțeles. Era nevasta unui scriitor, locuiau peste drum. Foarte cu nasul pe sus – foarte frumoasă, desigur, trebuie să recunoaştem –, dar foarte rece. Îi cădea rangul să se oprească să vorbească cu noi pe stradă. A avut o mare influență asupra lui Dolly, care se uita la ea ca la soare.

— Erau apropiate?

Kitty a luat o brioşă şi a pus o linguriță de gem strălucitor pe ea.

— De unde să ştiu eu? a răspuns cu parapon, netezind dulceața. Nu m-au invitat niciodată şi pe mine, iar Dolly nu-mi mai spunea secretele ei la vremea aceea. Şi de aia cred că nu mi-am dat seama că era ceva în neregulă decât când a fost prea târziu.

— Prea târziu pentru ce? Ce s-a întâmplat?

Kitty a mai pus o linguriță de smântână pe brioşă, privind-o pe Laurel pe deasupra ei.

— Trebuie că s-a întâmplat ceva între Vivien şi maică-ta, ceva urât. Era pe la începutul lui 1941, țin minte pentru că tocmai îl întâlnisem pe Tom al meu – şi poate de-aia nici nu mi-am bătut capul cu asta. După aceea Dolly a început să aibă nişte stări foarte proaste, îi sărea țandăra din orice, nu mai ieşea cu noi, îl evita până şi pe Jimmy. Parcă nu era ea, zău aşa, nici la cantină nu se mai ducea.

— Cantina Servciului Feminin Voluntar?

Kitty a încuviințat din cap şi s-a aplecat să muşte delicat din brioşă.

— Tare-i mai plăcea să se ducă acolo. Mereu o păcălea pe bătrână, nu se dădea în lături să țină locul cuiva, tare curajoasă, maică-ta, nu se temea niciodată de bombe. Dar dintr-odată nu s-a mai dus. Nu a mai vrut nici în ruptul capului.

— De ce?

— Nu ne-a spus, dar eu mi-am dat seama că era ceva legat de *aia* de peste drum. Le-am văzut

împreună în ziua când s-au certat, să ştii… veneam de la lucru ceva mai devreme ca de obicei, că fusese o bombă pe lângă serviciul meu, şi-am văzut-o pe maică-ta ieşind din casa Jenkinşilor. Vai, să fi văzut cum arăta! a spus Kitty, clătinând din cap. Ce să mai vorbim de bombe, că ea stătea să explodeze…

Laurel a sorbit un pic de ceai. Îşi putea imagina un scenariu în care o femeie să nu mai vrea să-şi vadă nici prietena şi nici iubitul. Oare Vivien şi Jimmy aveau vreo aventură? Oare de aceea mama ei rupsese logodna şi se făcuse nevăzută ca să înceapă o nouă viață? Desigur asta putea explica mânia lui Henry Jenkins – deşi nu pe Dorothy trebuia să fie supărat –, dar nu şi faptul ca mama îşi exprimase regretul despre trecut. Dar nu era nimic de regretat că şi-a adunat forțele şi a luat-o de la capăt, era chiar un act de curaj.

— Dar ce credeți că s-a întâmplat? a iscodit-o ea blând, punându-şi ceaşca jos binişor.

Kitty şi-a ridicat umerii osoşi, dar gestul avea o doză de viclenie.

— Dolly nu v-a povestit nimic despre asta?

Pe chip i se citea o surprindere care ascundea o plăcere şi mai mare.

— Ei, a oftat ea dramatic. Presupun că ea a fost întotdeauna mai ascunsă. Unele mame nu sunt la fel de apropiate de fiicele lor, nu-i aşa?

Susanna zâmbea fericită, iar mama ei a mai muşcat încă o dată din brioşă.

Laurel era convinsă că Kitty nu spusese totul. Cum trăise alături de alte trei surori, se pricepea de minune să scoată adevărul la iveală. Nimic nu declanşa confesiunea ca indiferența.

— V-am răpit destul timp, doamnă Barker! a spus ea, împăturindu-şi şervețelul şi punând lingurița la loc. Vă mulțumesc că ați stat de vorbă cu mine. Mi-a fost de mare folos. Vă rog să mă căutați dacă vă mai aduceți aminte şi altceva care să explice ce s-a întâmplat între mama şi Vivien.

Laurel s-a ridicat, împingând scaunul la loc, şi a pornit-o spre uşă.

— Ştiți, a început Kitty, mergând în urma ei, acum că mă gândesc la asta, ar mai putea fi şi altceva.

Laurel şi-a putut cu greu stăpâni un zâmbet.

— Da? Ce?

Kitty şi-a muşcat buzele de parcă urma să vorbească împotriva voinței ei. S-a răstit la Susanna să se ducă să mai umple ceainicul şi, când fiica ei s-a făcut nevăzută, a condus-o pe Laurel înapoi la masă.

— Ți-am povestit de toanele proaste ale lui Dolly, a început ea. Erau îngrozitoare. Şi au durat tot timpul cât am mai stat împreună în Campden Grove. Apoi, într-o seară, la câteva săptămâni după ce mă căsătorisem, soțul meu s-a întors la regiment şi eu aranjasem să merg la dans cu câteva fete de la serviciu. Era cât pe ce să nu o invit şi pe Dolly, căci se purtase atât de ciudat în ultima vreme, dar am chemat-o totuşi şi, surprinzător, a acceptat. A ajuns la club îmbrăcată la patru ace şi râzând de parcă şi-ar fi făcut curaj cu un pahar de whisky. Şi-a mai adus şi o prietenă cu ea, o fată cu care crescuse în Coventry, Caitlin nu mai ştiu cum, care a fost foarte îngâmfată la început, dar şi-a dat drumul iute, căci nu aveai de ales în preajma lui Dolly. Era una dintre acele persoane pline de viață care te făceau să te distrezi numai pentru că se distra ea însăşi.

Laurel a zâmbit uşor, recunoscându-şi mama în această caracterizare.

— Iar ea chiar că se distra de minune în seara aia. Avea ceva sălbatic în priviri, râdea, dansa şi spunea nişte lucruri destul de ciudate. Când eram pe picior de plecare, m-a apucat de mână şi mi-a spus că are un plan.

— Un plan? a întrebat Laurel, simțind cum i se zburleşte părul pe ceafă.

— Spunea că Vivien Jenkins i-a făcut o mare măgărie şi că avea un plan prin care să pună totul la punct. Iar ea şi cu Jimmy aveau să trăiască fericiți până la adânci bătrâneți. Toți aveau să să-şi

primească răsplata.

Exact cum îi spusese şi mama la spital. Dar planul nu i-a reuşit şi ea nu se mai măritase cu Jimmy. În schimb, Henry Jenkins fusese mâniat. Lui Laurel i se zbătea inima în piept, dar s-a străduit din răsputeri să nu pară emoţionată.

— Şi v-a spus care îi era planul?

— Nu, dar să-ţi spun drept, nici nu am dat prea mare importanţă la vremea aceea. Lucrurile erau altfel în timpul războiului. Oamenii spuneau şi făceau lucruri neobişnuite. Nu ştiai ce-o să-ţi aducă ziua de mâine, dacă o apucai – iar nesiguranţa asta anihilează scrupulele. Şi mama ta a avut întotdeauna o pasiune pentru dramă. Aşa că mi-am închipuit că toată vorbăria aia despre răzbunare era doar… vorbărie. Doar la ceva timp după aceea am început să mă întreb dacă nu cumva o luase mai în serios decât crezusem.

— După aceea? a iscodit-o Laurel.

— Păi după aceea a dispărut. În noaptea aceea la club a fost ultima dată când am văzut-o. N-am mai auzit nimic de ea, nici măcar o vorbă, nu mi-a răspuns la nici o scrisoare. Am crezut că a fost lovită de vreo bombă, până-ntr-o zi, când a venit la mine o femeie mai în vârstă, imediat după ce s-a terminat războiul. Foarte secretoasă! Se interesa de Doll, voia să ştie dacă era ceva „mai deocheat“ în trecutul ei.

Laurel şi-a amintit brusc întunericul şi răcoarea din dormitorul ei de la bunica Nicolson.

— Era cumva o femeie înaltă, arătoasă şi cu o expresie acră de parcă ar fi supt numai lămâi?

— Vreo prietenă de-a ta? a întrebat Kitty, ridicând o sprânceană.

— Bunica mea din partea tatei.

— Aha, a zâmbit Kitty, soacra, vasăzică… Asta nu mi-a spus, a zis doar că o angajase pe maică-ta şi că voia să se intereseze despre ea. Deci tot s-au căsătorit până la urmă, maică-ta şi cu taică-tău? Trebuie că a ţinut foarte mult la ea!

— De ce? Ce i-aţi spus bunicii?

— Eram jignită de-a dreptul, a răspuns ea, clipind din ochi nevinovată. Îmi făcusem atâtea griji când n-am mai avut nici un semn de la ea, ca să aflu mai pe urmă că şi-a luat tălpăşiţa fără să se deranjeze să spună o vorbă, a urmat ea, fluturând din mână. Poate c-am mai exagerat pe ici, pe colo, atribuindu-i ceva mai mulţi iubiţi, o plăcere mai mare pentru un păhărel în plus… nimic prea serios.

Dar suficient cât să explice respingerea bunicii Nicolson: iubiţii nu erau o laudă prea mare, dar plăcerea pentru un păhărel în plus? Era un adevărat sacrilegiu!

Brusc, Laurel a simţit nevoia să iasă afară din casa înţesată, să rămână singură cu gândurile ei.

— Să-i transmiţi salutări mamei tale, te rog, i-a spus Kitty conducând-o până la uşă.

Laurel i-a promis că-i va transmite şi şi-a pus haina.

— Nu am apucat să ne luăm rămas-bun cum se cade, m-am tot gândit la ea în toţi anii ăştia, mai ales după ce am aflat că a supravieţuit războiului. Dar nu prea aveam ce face altceva – Dolly era foarte încăpăţânată, obţinea întotdeauna orice îşi punea în minte. Dacă dorea să se facă nevăzută, n-ar fi putut nimeni să-i stea în cale sau să reuşească să o găsească.

În fară de Henry Jenkins, s-a gândit Laurel, în timp ce Kitty Barker închidea uşa în urma ei. El fusese în stare să o găsească şi Dorothy se asigurase că motivul pentru care o căutase dispăruse odată cu el, acolo, la Greenacres, în ziua aceea.

*

Laurel a rămas în Mini-ul verde, cu motorul pornit, în fața casei lui Kitty Barker. A dat drumul la maximum la ventilatoare, sperând că se va încălzi cât mai repede. Era trecut de ora cinci şi întunericul începuse să se furişeze pe la ferestre. Turlele Universității Cambridge străluceau pe cerul înnorat, dar Laurel nu le vedea. Mintea îi era prea preocupată, imaginându-şi-o pe mama ei – tânăra femeie din fotografia pe care o descoperise – în clubul de dans, cum o apuca pe Kitty Barker de încheieturile mâinilor şi-i spunea cu voce nestăpânită că avea un plan şi că va pune lucrurile la punct.

— Ce aveai de gând să faci, Dorothy? a mormăit ea, întinzând mâna să ia o țigară. Ce Dumnezeu oi fi făcut?

Telefonul mobil a sunat şi a început scotocească în geantă. L-a găsit în cele din urmă, sperând pentru o clipă că e Gerry.

— Laurel? Sunt eu, Rose. Phil merge în seara asta la întâlnirea ghildei Toastmaster[33] şi m-am gândit că poate ți-ar prinde bine să-ți țin de urât. Aş putea să aduc şi ceva de mâncare şi chiar un film, dacă vrei.

33. Ghilda Internațională a Maeştrilor de Ceremonii, experți în organizarea ceremoniilor, prezentarea discursurilor la evenimente oficiale.

Laurel a şovăit, dezamăgită, încercând să găsească o scuză. Nu-i plăcea să mintă, mai ales pe Rose, dar încă nu se simțea în stare să împărtăşească nimănui nimic despre căutarea ei, nici măcar surorilor ei. Iar a petrece o seară întreagă sporovăind, în timp ce-şi frământa mintea să dezlege tainele din trecutul mamei sale, i se părea un adevărat chin. Mare păcat, căci o parte a sufletului ei ar fi vrut să lase toată învălmăşeala asta în seama altcuiva şi să-i spună „Vezi cum poți să o descâlceşti!“, dar povara era a ei şi, deşi avea de gând să le mărturisească şi surorilor ei, nu putea să o facă până nu avea ceva de spus.

Şi-a răvăşit părul, încercând disperată să găsească un motiv să refuze cina (şi chiar îi era foame, acum că se gândea la asta). Ridicând ochii a băgat de seamă că în depărtare se zăreau turnurile mândre şi maiestoase ale universității.

— Lol, mai eşti la telefon?

— Da, da, te aud.

— Legătura nu e prea bună… te întrebasem dacă n-ai vrea să-ți fac ceva pentru cină.

— Nu, a răspuns iute Laurel, căreia tocmai i se înfiripa în minte o idee nedesluşită, dar promițătoare. Îți mulțumesc, Rosie, dar nu pot. Ce-ar fi să te sun eu mâine?

— Eşti în regulă? Unde te afli?

Telefonul a început să pârâie şi mai tare şi Laurel a fost nevoită să strige.

— Sunt bine… doar că… a urmat ea zâmbind larg, pe măsură ce ideea din mintea ei prindea contur. Nu ajung acasă până târziu diseară… vin foarte târziu.

— Da?

— Da, tocmai mi-am amintit, Rose, că trebuie să merg să mă-ntâlnesc cu cineva.

16

Londra, ianuarie 1941

Ultimele două săptămâni fuseseră îngrozitoare, iar Dolly nu putea să nu-şi spună că era vina lui Jimmy. Dacă n-ar fi stricat totul, insistând aşa… tocmai îşi pusese în minte să vorbească cu el să fie mai discreți, iar el nu avusese altceva mai bun de făcut decât să o ceară în căsătorie, făcând ca în sufletul lui

Dolly să se caşte o prăpastie ce nu se mai putea închide. Pe de o parte se afla Dolly Smitham, tânăra nevinovată din Coventry care credea că a se căsători cu iubitul ei şi a trăi într-o căsuță la țară, lângă un pârâiaş era tot ce-şi putea dori mai mult, iar de cealaltă parte era Dorothy Smitham, prietena superbei şi bogatei Vivien Jenkins, moştenitoarea şi tovarăşa de suflet a lui lady Gwendolyn Caldicott – o femeie matură care nu mai avea nevoie să-şi închipuie planuri fanteziste de viitor, pentru că ştia cu precizie ce aventuri extraordinare o aşteptau.

Aceasta nu însemna că nu se simțise îngrozitor să fugă aşa din restaurantul acela, cu chelnerii care se uitau mirați; avusese sentimentul că dacă mai stătea mult acolo ar fi acceptat, doar ca să nu îl mai vadă îngenuncheat pe podea. Şi ce-ar fi realizat cu asta? Să împartă un apartament mic şi înghesuit cu Jimmy şi cu domnul Metcalfe şi să-şi bată mereu capul de unde să ia banii pentru o sticlă de lapte? Şi ce s-ar fi ales de lady Gwendolyn? Bătrâna fusese atât de bună cu ea, ajunsese să o considere chiar ca pe un membru al familiei, ce s-ar fi ales de ea dacă ar fi fost părăsită a doua oară? Nu, Dolly procedase corect. Aşa îi spusese şi doctorul Rufus când i-a povestit plângând. Era tânără, a consolat-o el, avea întreaga viață înainte şi nu avea nici un rost să-şi lege destinul de pe acum.

Kitty băgase de seamă (bineînțeles!) că era ceva în neregulă şi nu scăpa nici o ocazie să nu-şi arate captura, aviatorul din Forțele Aeriene Regale, în casa de la numărul 7, şi blestematul ei inel de logodnă, punând întrebări insinuante despre Jimmy. Munca la cantină era o binecuvântare față de chinul acela. Sau ar fi putut fi dacă Vivien şi-ar fi făcut apariția ca să-i mai ridice moralul. Se zăriseră de departe doar o singură dată din seara aceea când Jimmy apăruse pe nepusă masă. Vivien adusese o cutie cu haine şi Dolly tocmai se îndrepta spre ea ca să o salute, când doamna Waddingham i-a poruncit să se ducă la bucătărie. Cotoroanța! Mai bine s-ar fi dus la Serviciul Brațelor de Muncă decât să fie nevoită să mai dea ochii cu ea. Dar nici acolo nu ar fi avut vreo şansă. Dolly primise o scrisoare de la Ministerul Muncii, dar, când a aflat lady Gwendolyn una ca asta, a făcut tot ce a putut ca să ajungă la cel mai înalt nivel că Dolly era indispensabilă în actualul ei serviciu şi nu putea să lucreze la fabrica de muniție.

Doi pompieri plini de funingine se apropiau de tejgheaua şi Dolly a arborat un zâmbet larg, cu gropițe în fiecare obraz, în timp ce le turna supa în castroane.

— Grea noapte, nu-i aşa, băieți?

— Ce gheață blestemată pe furtun! a răspuns cel mai scund. Să vezi ce-i afară! Noi ne luptam cu flăcările într-o casă, iar în cea de alături atârnau țurțurii de la apa pe care o azvârleam.

— Ce îngrozitor! a exclamat Dolly şi bărbații au dat din cap, abia târându-se până la masă, lăsând-o din nou singură.

Ea şi-a proptit cotul pe tejghea şi şi-a sprijinit bărbia în palmă. Vivien era, fără îndoială, ocupată cu doctorul ăla al ei. Dolly se simțise puțin dezamăgită când aflase de la Jimmy – evident că ar fi preferat să afle despre această legătură direct de la Vivien –, dar îi înțelegea nevoia de a păstra secretul. Henry Jenkins nu era omul care să accepte ca nevasta lui să o ia razna, îți puteai da seama de asta dintr-o singură privire. Dacă ar fi auzit cineva mărturisirea lui Vivien sau ar fi văzut ceva dubios şi i-ar fi povestit soțului ei, s-ar fi dezlănțuit potopul. Aşa că nu era de mirare că a insistat atât de mult ca Jimmy să nu spună nimic.

— Doamna Jenkins? Ehei… doamna Jenkins!

Dolly şi-a ridicat privirea ageră. Să fi venit Vivien fără ca ea să o fi văzut?

— A… domnişoara Smitham, dumneavoastră erați, a auzit o voce dezamăgită.

Maud Hoskins apăru dinaintea tejghelei, corect îmbrăcată, cu o broşă care-i strângea bluza la gât, mai ceva ca gulerul unui preot. Vivien nu se vedea nicăieri şi Dolly a simțit cum i se strânge inima.

— Sunt doar eu, doamnă Hoskins.
— Aşa se pare, a pufnit bătrâna.
Şi-a aruncat privirile în jur ca o cloşcă înfuriată ce-şi deschide ciocul cu zgomot.
— Vai de mine şi de mine! N-aţi văzut-o oare pe undeva? Pe doamna Jenkins, vreau să zic!
— Să mă gândesc… a răspuns Dolly, atingându-şi uşor buza cu degetul, în timp ce se străduia să-şi pună din nou pantofii în picioare pe sub tejghea. Nu, nu cred că am văzut-o.
— Ce păcat! Aveam să-i dau ceva. Cred că l-a pierdut ultima dată când a fost pe aici şi eu l-am păstrat sperând că am să mă întâlnesc cu ea. N-a prea fost pe aici de câteva zile bune!
— Da? Nu am băgat de seamă!
— Nu a dat pe aici de vreo săptămână. Sper că nu a păţit ceva.
Dolly s-a gândit dacă să-i spună doamnei Hoskins că ea o vede zilnic pe Vivien, vie şi nevătămată, de la fereastră, dar s-a gândit că asta ar trezi şi mai multe bănuieli.
— Sunt convinsă că este foarte bine.
— Sper să aveţi dreptate… ei, cât de bine putem fi în vremuri grele ca acestea!
— Da.
— Doar că am o problemă… am să plec în Cornwall la sora mea pentru ceva vreme şi speram să-i dau obiectul ăsta înainte de a pleca, a spus doamna Hoskins privind nesigură în jur. Dar acum n-am altceva de făcut decât să…
— Să-l lăsaţi la mine? Sigur că da, s-a repezit Dolly arborând zâmbetul ei cel mai cuceritor. Şi-am să fac tot posibilul să i-l înmânez.
Doamna Hoskins a privit-o pe deasupra ochelarilor ei îngrijiţi.
— Oh… nu mă gândisem să… nu ştiu dacă se cuvine să-l las aşa…
— Dar vă rog, doamnă Hoskins, m-aş bucura să vă fiu de ajutor. Oricum o s-o văd curând pe Vivien.
Bătrâna a inspirat scurt, nelăsând să-i scape felul în care Dolly folosise numele mic al lui Vivien.
— Ei, bine atunci, a urmat ea cu o undă de admiraţie în voce. Dacă sunteţi sigură că…
— Sunt sigură!
— Vă mulţumesc, domnişoară Smitham. Vă mulţumesc foarte mult. Acum sunt mult mai liniştită. E ceva destul de valoros, cred.
Doamna Hoskins şi-a deschis geanta şi a scos un pacheţel învelit în foiţă pe care i l-a întins lui Dolly peste tejghea.
— L-am împachetat să-l păstrez mai bine. Vă rog să aveţi grijă de el, că n-am vrea să cadă pe alte mâini, nu-i aşa?

*

Dolly nu a desfăcut pacheţelul până nu a ajuns acasă. A trebuit să-şi adune toate forţele să se stăpânească să nu-i sfâşie ambalajul în clipa în care doamna Hoskins s-a întors cu spatele, dar nu a făcut-o. A vârât pacheţelul în poşetă şi l-a lăsat acolo tot timpul cât a mai rămas la cantină, după care a zbughit-o acasă, în Campden Grove.
Până a ajuns să închidă uşa dormitorului în urma ei, curiozitatea devenise insuportabilă. A sărit în pat, fără să-şi mai scoată pantofii, şi a scos din poşetă pacheţelul învelit în foiţă. Pe când îi scotea ambalajul, i-a căzut ceva în poală. Dolly l-a ridicat, răsucindu-l între degete: era un medalion oval atârnat pe un lănţişor fin de aur. A băgat de seamă că una dintre verigi se căscase uşor, lăsând să scape veriga

următoare. Cu mare grijă a trecut veriga deschisă prin cealaltă, strângând-o uşor ca să o închidă la loc.

Gata… o reparase, chiar foarte bine, cu greu s-ar fi putut observa unde a fost ruptura. Dolly a zâmbit satisfăcută, concentrându-şi atenția acum asupra medalionului. Era dintr-acelea în care se păstrează fotografii, şi-a dat ea seama, mângâind cu degetul cel mare modelul îmbârligat gravat pe capacul frumos. Când a reuşit să-l deschidă în cele din urmă, a dat de o fotografie cu patru copii, două fete şi doi băieți, aşezați pe nişte scări de lemn, uitându-se cu ochii mijiți în lumina soarelui. Poza fusese tăiată în două ca să încapă în cele două jumătăți ale medalionului.

Dolly a identificat-o pe dată pe Vivien, cea mai mică dintre fete, stând cu o mână pe balustrada scării şi cu cealaltă aşezată pe umărul unuia dintre băieții mai mici, care părea tare naiv. Şi-a dat seama că erau frații ei din Australia şi că fotografia fusese făcută cândva înainte ca Vivien să fie trimisă în Anglia, înainte să-l cunoască pe unchiul ei şi să crească mare în turnul conacului somptuos de pe moşia familiei, loc în care îl va cunoşte într-o bună zi pe chipeşul Henry Jenkins cu care se va şi căsători. Dolly s-a cutremurat de plăcere, era ca într-un basm adevărat, chiar ca în romanul lui Henry Jenkins.

A zâmbit privind-o pe Vivien – fetița cea mică.

— Ce bine ar fi fost să te fi cunoscut atunci! a spus ea încetişor, dar asta era o prostie, căci bineînțeles că era mult mai bine să o cunoască acum, să aibă şansa să fie o parte din cuplul Dolly şi Viv din Campden Grove.

A scrutat cu atenție chipul fetiței, redescoperind forma copilărească a trăsăturilor pe care le admira atât de mult la femeia adultă, gândindu-se cât de ciudat era că poți să iubeşti pe cineva atât de mult chiar dacă îl cunoşti destul de puțin.

A închis medalionul şi a băgat de seamă că pe spate avea gravat un nume cu litere frumos ornamentate: „Isabel“, a citit ea cu voce tare. Să fi fost mama lui Vivien? Dolly nu-şi aducea aminte să fi ştiut numele mamei ei, dar era genul de fotografie pe care orice mamă ar purta-o la piept: toți copiii ei adunați laolaltă, zâmbind fotografului ambulant. Dolly era prea tânără ca să se gândească la copii, dar era convinsă că, atunci când îi va avea, va purta şi ea un medalion asemănător.

Un sigur lucru era clar: medalionul trebuia să fie foarte prețios pentru Vivien dacă îi aparținuse cândva mamei ei. Dolly avea să-l păstreze la loc sigur. S-a gândit o clipă, apoi fața i s-a luminat cu un zâmbet. I-a deschis încuietoarea şi şi-a trecut lănțişorul după gât, închizând-o la loc. A suspinat mulțumită şi bucuroasă, simțind medalionul cum alunecă pe sub bluză, iar metalul rece îi atinge pielea fierbinte.

Dolly şi-a scos pantofii şi şi-a aruncat pălăria pe băncuța de sub geam, prăbuşindu-se la loc pe perne, cu gleznele încrucişate. Şi-a aprins o țigară, aruncând rotocoale de fum spre tavan, închipuindu-şi cât de bucuroasă va fi Vivien când îi va înapoia medalionul. Probabil că o va îmbrățişa, îi va spune scumpa mea şi ochii ei minunați vor înota în lacrimi. O va invita în casă şi o va aşeza alături de ea pe canapea şi vor vorbi despre tot felul de lucruri. Dolly avea chiar presentimentul că îi va povesti şi despre prietenul ei, doctorul, după ce vor fi petrecut ceva timp împreună.

A scos din nou medalionul din sân şi i-a admirat fațetele oramentate. Biata Vivien trebuie să fie nenorocită crezând că l-a pierdut pentru totdeauna. Dolly se întreba dacă nu cumva s-ar cuveni să îi spună pe dată că medalionul era în mâini bune – poate să-i lase o scrisoare la uşă? –, dar s-a răzgândit imediat. Nu avea altă hârtie de scris decât cea cu monograma lui lady Gwendolyn şi asta nu se cuvenea. Cel mai bine era să se ducă acolo. Problema era cu ce să se îmbrace.

Dolly s-a răsucit pe burtă şi a scos din ascunzătoarea de sub pat caietul cu idei. Nu dăduse doi bani pe *Manualul gospodinei* al doamnei Beeton, când îl primise de la mama ei, dar cum hârtia era atât de

valoroasă în vremurile acelea, paginile cărții se dovediseră locul ideal de păstrat fotografiile ei favorite din revista *The Lady*. De mai bine de un an le decupase şi le lipise peste regulile şi rețetele doamnei Beeton. Dolly frunzărea paginile, observând cu atenție cu ce erau îmbrăcate femeile din înalta societate, comparând cu ceea ce văzuse ea în garderoba de sus. S-a oprit când a dat de o fotografie recentă. Era Vivien, la o adunare de strângere de fonduri de la Ritz, care arăta splendid într-o rochie de mătase fină. Dolly a mângâiat gânditoare conturul corsajului şi al fustei – văzuse una aproape la fel în dulapurile de sus. Şi a zâmbit mulțumită, închipuindu-şi cum va trece strada grăbită, cât de curând cu putință, ca să ia ceaiul cu Vivien Jenkins.

*

Trei zile mai târziu, într-o toană neobişnuit de blândă, lady Gwendolyn a dat deoparte punga de bomboane şi i-a cerut lui Dolly să tragă draperiile şi să o lase singură să ațipească puțin. Era aproape trei după-masa şi Dolly nu a aşteptat să o roage de două ori. Când s-a asigurat că bătrâna doarme dusă, s-a schimbat în rochia galbenă pregătită în dormitorul ei şi s-a strecurat din casă, traversând strada.

Ajunsă pe ultima treaptă, gata să apese butonul soneriei, Dolly îşi închipuia ce față va face Vivien când va deschide uşa şi o va vedea în prag, zâmbetul plin de recunoştință şi de uşurare când va vedea medalionul, în timp ce se vor aşeza să ia ceaiul împreună. Îi venea să țopăie de nerăbdare.

Întârziind încă o clipă ca să-şi mai aranjeze părul, bucurându-se de ceea ce urma să se întâmple, în timp ce inima i se zbătea în piept, a sunat la sonerie.

A aşteptat, pândind foşnetul de cealaltă parte, când uşa s-a dat de perete şi a auzit o voce spunând:

— Bună, iubi…

Dolly s-a dat înapoi surprinsă. Dinaintea ei se afla Henry Jenkins, care părea mult mai înalt decât îl văzuse ea de la distanță, impunător ca toți oamenii puternici. Înfățişarea lui părea aproape brutală, dar impresia asta a dispărut iute şi Dolly şi-a închipuit că emoția o făcea să vadă lucrurile altfel. La aşa ceva nu se gândise în toate scenariile pe care şi le închipuise. Henry Jenkins avea o slujbă importantă la Ministerul Informațiilor şi rar se afla acasă în timpul zilei. A deschis gura să zică ceva, dar a închis-o la loc, intimidată de prezența lui impunătoare şi de chipul lui întunecat.

— Da?

Era îmbujorat şi lui Dolly i-a trecut prin minte că poate băuse ceva.

— Căutați resturi de materiale? Am dat deja tot ce aveam prin casă.

— Nu, nu, vă rog să mă scuzați, şi-a regăsit Dolly vocea. Nu am venit după materiale, am venit să o văd pe Vivien… pe doamna Jenkins. Sunt o prietenă a soției dumneavoastră, a urmat ea zâmbindu-i, recăpătându-şi încrederea.

— Aşa? s-a mirat el, o prietenă a soției mele… şi cum o cheamă pe prietena aceasta a soției mele?

— Dolly, adică Dorothy, Dorothy Smitham.

— Ei, atunci, Dorothy Smitham, n-ar fi mai bine să intrați înăuntru? a întrebat el, dându-se înapoi şi făcându-i semn să intre.

De cum a trecut pragul în casa lui Vivien, lui Dolly i-a trecut prin minte că, de când locuia în Campden Grove, era prima dată când punea piciorul în casa de la numărul 25. Din câte putea să-şi dea seama, era la fel ca cea de la numărul 7, cu holul de la intrare şi scara care ducea la etaj, cu o altă uşă în stânga. Dar, pe când îl urma pe Henry Jenkins în salon, şi-a dat seama că asemănarea se oprea acolo. Casa de la numărul 25 fusese de bună seamă aranjată în secolul acesta, şi, spre deosebire de mobila

greoaie şi curbată de mahon şi de pereții înțesați de vizavi, locul acesta era luminos, cu unghiuri nete.

Era magnific: pe jos era parchet şi din tavan atârna o pereche de candelabre tubulare de sticlă mată. Pe pereți se aflau fotografii spectaculoase ale unor clădiri cu o arhitectură modernă, iar pe un braț al canapelei verzi era azvârlită o piele de zebră. Totul era atât de elegant, atât de modern, încât Dolly a rămas cu gura căscată.

— Luați loc, vă rog, a invitat-o Henry Jenkins arătându-i un scaun în formă de scoică lângă geam.

Dolly s-a aşezat, netezindu-şi poala rochiei înainte de a-şi pune picior peste picior. Brusc s-a simțit stânjenită de felul în care era îmbrăcată. Rochia ei era destul de potrivită, dar, stând aici, în încăperea aceasta splendidă, arăta ca un exponat de muzeu. Se crezuse atât de elegantă când se fâțâia dinaintea oglinzii, dar acum nu mai vedea decât zorzoane şi volane demodate, atât de diferite de liniile simple ale îmbrăcămintei lui Vivien (cum oare nu băgase de seamă mai de mult?).

— V-aş oferi un ceai, a început Henry Jenkins, pipăindu-şi vârful mustăților cu un gest stângaci, dar destul de fermecător, dar tocmai am rămas fără servitoare săptămâna trecută. O mare dezamăgire… am prins-o furând.

Cuprinsă de emoție, Dolly a băgat de seamă că el îi privea picioarele. Aşa că a zâmbit, puțin stânjenită – doar era soțul lui Vivien – dar şi măgulită în acelaşi timp.

— Îmi pare rău să aud asta. E extraordinar de greu să găseşti servitori buni în vremurile astea, nu-i aşa? a adăugat ea, amintindu-şi ce spunea lady Gwendolyn.

— Aveți dreptate.

Henry Jenkins rămăsese în picioare lângă minunatul şemineu placat cu marmură albă şi neagră, ca o tablă de şah, privind-o întrebător pe Dolly.

— Dar cum ați cunoscut-o pe soția mea?

— Ne-am întâlnit la Serviciul Feminin Voluntar şi am descoperit că avem foarte multe în comun.

— Dar târziu mai lucrați acolo! a spus el zâmbind, cu o anume nuanță, iar pauza pe care a făcut-o după aceea, felul în care a privit-o i-au lăsat lui Dolly sentimentul că ar fi vrut să afle ceva mai mult, că s-ar fi aşteptat ca ea să spună ceva.

Neştiind ce să zică, a zâmbit şi a tăcut.

— Uite, astăzi, de exemplu, a urmat el, uitându-se la ceas. La micul dejun, soția mea mi-a spus că va termina la ora două. Aşa că am venit mai devreme ca să-i fac o surpriză, dar acum e trei şi un sfert şi n-a dat nici un semn. Îmi închipui că o fi fost reținută, dar nu poți să nu-ți faci griji.

I se simțea supărarea în vorbe, iar Dolly înțelegea prea bine: era un om important, care îşi lăsase treaba lui indispensabilă războiului ca să rămână cu ochii în soare în timp ce nevasta lui se fâțâia prin oraş.

— Aveați întâlnire cu ea? a întrebat el dintr-odată, de parcă i-ar fi dat prin cap că şi Dolly ar fi putut fi stânjenită de întârzierea lui Vivien.

— A, nu, nicidecum, s-a grăbit ea să răspundă, dar el a părut jignit de ideea că voia să-l liniştească. Vivien nu ştia că am să vin. I-am adus ceva ce a pierdut.

— A, da?

Dolly a scos medalionul din poşetă şi l-a ridicat delicat între degete. Îşi făcuse special unghiile cu ultimele picături din oja Coty Crimson a lui Kitty.

— Medalionul ei, a rostit el uşor, întinzând mâna să-l ia. Îl purta când am văzut-o eu prima oară.

— E un medalion frumos.

— Îl poartă de când era mică. Indiferent ce i-am cumpărat eu până acum, oricât de frumos sau de

scump, nu ar purta nimic altceva. Îl poartă chiar şi cu şiragul de perle. Nici nu-mi închipui că l-ar fi scos vreodată, s-a mirat el, studiindu-l îndeaproape, văd că nu e rupt, aşa că trebuie că l-o fi scos.

I-a aruncat o privire piezişă lui Dolly, care a simțit că se topeşte toată. Oare aşa se uita şi la Vivien, când îi scoatea rochia şi-i dădea medalionul de-o parte ca să o sărute?

— Spuneați că l-ați găsit? Mă întreb unde?

— Eu… s-a bâlbâit Dolly, roşindu-se la gândurile ce-i trecuseră prin minte, mi-e teamă că nu ştiu, căci nu l-am găsit eu. Mi-a fost dat ca să i-l înapoiez lui Vivien. Ştiindu-se cât de apropiate suntem.

El a dat încet din cap.

— Ştiți, doamnă Smitham…

— *Domnişoară* Smitham.

— Bine, domnişoară Smitham, a continuat el, cu buzele tremurând a zâmbet, ceea ce a făcut-o să roşească şi mai tare. Cu riscul de a părea obraznic, pot să vă întreb de ce nu i l-ați înapoiat soției mele la cantină? Cu siguranță că ar fi fost mult mai simplu pentru o doamnă atât de ocupată ca dumneavoastră?

O doamnă ocupată! Lui Dolly îi plăcea cum sună cuvintele acelea.

— Nu sunteți obraznic deloc, domnule Jenkins. Doar că ştiam cât de mult ține Vivien la el şi am vrut să i-l dau cât mai iute cu putință. Turele noastre nu se potrivesc întotdeauna, să ştiți!

— Ce ciudat! a spus el, strângându-şi pumnul în care ținea medalionul. Soția mea merge la cantină în fiecare zi.

Înainte de a apuca să-i spună că nimeni nu mergea la cantină în fiecare zi, că aveau un caiet în care se notau turele şi că doamna Waddingham ținea socoteala foarte strict, s-a auzit o cheie răsucindu-se în broasca uşii de la intrare.

Venise Vivien.

Dolly şi Henry au rămas cu ochii ațintiți la uşa închisă a salonului, ascultându-i paşii pe parchetul din holul de la intrare. Lui Dolly începuse să îi tresalte inima închipuindu-şi cât de fericită va fi Vivien când Henry îi va arăta lănțişorul şi îi va spune că i l-a adus Dolly, cum va fi cuprinsă de recunoştință şi chiar de dragoste, cum i se va lumina chipul de zâmbet şi va spune: „Henry, scumpule, mă bucur atât de mult că ai cunoscut-o, în fine, pe Dorothy. De când tot vreau să te invit la ceai, iubito, dar toate s-au aglomerat atât de tare, nu-i aşa?“ Apoi va face o glumă despre ochiul sever al turelor de la cantină şi amândouă se vor prăpădi de râs, iar Henry va sugera să ia cina toți trei împreună, poate chiar la clubul lui…

Uşa salonului s-a deschis, iar Dolly s-a îndreptat mai bine pe scaun. Henry s-a repezit să îşi ia soția în brațe. Îmbrățişarea era lungă, romantică, de parcă i-ar fi adulmecat parfumul şi Dolly şi-a dat seama, cu o undă de invidie, cât de mult îşi iubea Henry Jenkins soția. Ştia asta deja din câte citise în romanul lui *Muză fără voie*, dar acolo, observându-i îndeaproape, i s-a luminat mintea. Ce era oare în capul lui Vivien, să se încurce cu doctorul acela, când era atât de iubită de un om ca Henry?

Doctorul! Dolly îi privea chipul lui Henry, cu ochii închişi, apăsându-i capul lui Vivien cât putea de tare pe piept, ținând-o într-o strânsoare, de parcă ar fi trecut luni întregi de zile de când n-o mai văzuse şi se temuse de ce era mai rău. Şi-apoi şi-a dat brusc seama că el ştia, de fapt. Toată agitația lui că Vivien întârzia, întrebările cu tâlc pe care i le pusese, dezamăgirea cu care vorbise de iubita lui soție… Era clar că *ştia*! Asta era, bănuia ceva. Şi sperase că Dolly ar fi putut să-i confirme sau nu bănuielile. „Vai, Vivien, se gândea ea, frământându-şi degetele, în timp ce se uita la spatele celeilalte femei, *ai mare grijă*!“

Henry s-a desprins din îmbrățişare, în cele din urmă, şi i-a ridicat bărbia soției să o privească drept în

ochi.

— Cum ți-a mers astăzi, iubirea mea?

Vivien a aşteptat să scape din brațele lui şi şi-a scos bereta uniformei Serviciului Feminin Voluntar.

— Destul de aglomerată, a răspuns ea, aranjându-şi părul pe ceafă şi aşezând bereta pe o măsuță, lângă fotografia înrămată de la nunta lor. Împachetăm acum fulare şi cererea e îngrozitor de mare. Aşa că durează mai mult decât ar trebui.

Apoi s-a oprit, privind cu mare atenție bereta.

— Nu credeam că ai să vii acasă atât de repede. Altfel aş fi plecat mai devreme ca să te întâmpin.

El a zâmbit destul de trist, sau aşa i s-a părut lui Dolly, şi-a spus:

— Am vrut să-ți fac o surpriză.

— N-am ştiut!

— N-aveai de unde şti. Ăsta e şi rostul unei surprize, nu-i aşa? Să iei pe cineva pe nepregătite.

A prins-o de braț şi i-a răsucit uşor trupul în aşa fel încât să privească în încăpere.

— Şi dacă tot vorbim de surprize, iubito, ai un musafir. Domnişoara Smitham a venit în vizită.

Dolly s-a ridicat în picioare cu inima zbătându-i-se în piept. Venise, în fine, clipa ei de glorie.

— Prietena ta a venit să te vadă, a continuat el, tocmai vorbeam despre treaba bună pe care o faci tu la Serviciul Voluntar.

Vivien a clipit nedumerită spre Dolly, nedând nici un semn de recunoaştere.

— Dar eu nu o cunosc pe femeia asta!

Lui Dolly i s-a oprit respirația, camera a început să se învârtă cu ea.

— Cum aşa, iubito, sigur că o cunoşti! Uite, ți-a adus asta înapoi, a spus el scoțând lănțişorul din buzunar şi punându-l în mâna soției. Cred că l-ai scos şi l-ai uitat pe undeva!

Vivien a răsucit medalionul, l-a deschis şi a privit fotografiile dinăuntru.

— De unde ai medalionul meu? a întrebat ea cu o voce înghețată care a făcut-o pe Dolly să se chircească toată.

— Eu…

Lui Dolly i se învârtea capul, nu înțelegea ce se întâmplă, de ce se purta aşa Vivien, după toate ocheadele pe care le schimbaseră, scurte, ce-i drept, dar pline de înțeles; după cât se priviseră una pe alta de la fereastră, după tot ce-şi închipuise Dolly despre viitorul lor. Oare să nu fi înțeles Viven, să nu-şi fi dat seama ce însemnau una pentru alta, să nu fi visat şi ea la cuplul Dolly şi Viv?

— A fost găsit la cantină, doamna Hoskins l-a găsit şi m-a rugat pe mine să-l aduc, având în vedere că…

…suntem suflete pereche, cele mai bune prietene, gândim la fel…

— …că suntem vecine.

Sprâncenele perfecte ale lui Vivien s-au arcuit şi a privit-o cu băgare de seamă pe Dolly. După o clipă de gândire, chipul i s-a mai luminat.

— A… acum ştiu. Femeia asta e servitoarea lui lady Gwendolyn Caldicott!

Şi a pronunțat cuvântul „servitoare“ aruncându-i o privire cu înțeles lui Henry, care şi-a schimbat atitudinea pe dată. Dolly şi-a amintit ce-i spusese Henry despre propria lor servitoare, fata pe care tocmai o dăduseră afară pentru că furase.

— Deci nu este o prietenă, a spus el, uitându-se la bijuteria prețioasă din palmă.

— Cum să fie! a exclamat Vivien ca şi cum doar simpla idee ar fi fost o blasfemie. Ştii prea bine că nu există vreun prieten de-al meu pe care să nu-l fi cunoscut, Henry dragă.

El şi-a privit buimăcit soţia şi apoi a încuviinţat.

— Şi mie mi s-a părut destul de ciudat, dar a insistat atât de mult…

Apoi s-a întors către Dolly, cu fruntea încruntată de stupoare şi îndoială, iar ea şi-a dat seama cât de dezamăgit era şi, chiar mai rău, dezgustat.

— Domnişoară Smitham, i-a spus el, vă mulţumesc că i-aţi înapoiat medalionul soţiei mele, dar acum este cazul să plecaţi.

Lui Dolly nu i-a trecut prin minte să spună nimic potrivit. Cu siguranţă că visa, nu asta îşi închipuise ea, nu asta merita să i se întâmple, nu aşa trebuia să se desfăşoare viaţa ei. De bună seamă că se va trezi într-o clipă şi se va vedea râzând împreună cu Henry şi Vivien, în timp ce beau împreună un pahar de whisky, sporovăind despre întâmplările vieţii, iar ea şi Vivien, aşezate una lângă alta pe canapea, vor începe să râdă de doamna Waddingham de la cantină, iar Henry le va privi zâmbind tandru şi se va mira ce pereche grozavă făceau ele două, cam zurlii, dar drăguţe.

— Domnişoară Smitham?

Ea abia a apucat să clatine din cap, şi-a luat poşeta şi s-a strecurat pe lângă ei îndreptându-se spre holul de la intrare.

Henry Jenkins a urmat-o, şovăind uşor înainte de a-i deschide uşa. Cum braţul lui îi bloca drumul, Dolly nu avea de ales decât să rămână pe loc şi să aştepte să o lase să iasă. Dar el părea că se gândeşte ce să-i spună.

— Domnişoară Smitham? a început el, pe un ton de parcă s-ar fi adresat unui copil neastâmpărat, sau, chiar mai rău, unui servitor obraznic, care nu-şi cunoaşte lungul nasului, dându-şi aere şi visând la o viaţă dincolo de condiţia ei socială.

Dolly nu l-a putut privi în ochi, simţea că i se taie picioarele.

— Haide, fugi acasă acum, ca o fată de treabă ce eşti. Ai grijă de lady Gwendolyn şi încearcă să nu mai intri în vreun bucluc.

Începuse să se lase amurgul şi, peste drum, Dolly a dat cu ochii de Kitty şi Louisa, care se întorceau de la serviciu. Kitty şi-a ridicat privirea şi a rămas cu gura căscată văzând ce se întâmplă, dar Dolly nu a mai apucat să zâmbească, să le facă cu mâna sau să se prefacă că e mai veselă. Şi cum ar fi putut, când ştia că totul e pierdut? Când tot ceea ce îşi dorise, toate speranţele ei fuseseră risipite cu atâta cruzime şi nepăsare?

17
Universitatea Cambridge, 2011

Ploaia se oprise şi luna plină, argintie străbătea printre norii zdrenţuiţi. După ce trecuse deja pe la Biblioteca Universităţii Cambridge, Laurel se aşezase înaintea Capelei Colegiului Clare, aşteptând să dea peste ea un biciclist, dar nu unul oarecare, ci cel la care se gândea ea. Vecernia era pe sfârşite, o ascultase preţ de mai bine de jumătate de ceas, de pe banca de sub cireş, lăsându-se vrăjită de sunetul orgii şi de vocile corului. Dintr-o clipă într-alta se vor opri şi pâlcuri de oameni vor da buzna afară, îndreptându-se spre rastelul de metal de lângă uşă, unde stăteau de-a valma vreo treizeci de biciclete, şi vor trece apoi în viteză pe lângă ea răspândindu-se în toate direcţiile. Iar printre ei spera să fie Gerry. Întotdeauna împărtăşiseră aceeaşi dragoste pentru muzică, acel gen de muzică ce îţi inspiră răspunsuri la întrebări pe care nici nu îţi dai seama că ţi le-ai pus vreodată, şi, de îndată ce a ajuns la Cambridge şi a văzut afişele cu concertul de seară, şi-a dat seama că acolo era locul cel mai sigur unde putea să-l

găsească pe fratele ei.

Şi aşa s-a şi întâmplat, la câteva minute după ce *Bucurați-vă de Mielul Domnului* de Britten a ajuns la finalul apoteotic şi oamenii au început să iasă din biserică câte doi sau în grupuri mici prin uşile capelei, doar unul a ieşit singur. O siluetă înaltă şi subțire a cărei apariție în capul scărilor a făcut-o pe Laurel să zâmbească, căci una dintre binecuvântările esențiale ale vieții era să cunoşti pe cineva atât de bine încât să-l poți identifica imediat chiar şi pe întuneric. Silueta s-a urcat pe bicicletă şi a început să o împingă cu un picior, pornind uşor împleticit până şi-a luat avânt.

Pe când se apropia de ea, Laurel a păşit în stradă, făcându-i cu mâna şi strigându-l. Era cât pe ce să dea peste ea, dar s-a oprit, clipind nedumerit. Fața i s-a luminat de un zâmbet dezarmant.

— Lol! Ce cauți aici?

— Am vrut să te văd. Am încercat să te sun, ți-am lăsat o mulțime de mesaje.

— A tot țiuit şi maşinăria aia, a spus el, clătinând din cap, iar luminița aia roşie a tot licărit şi-am crezut că s-a stricat, aşa că am scos-o din priză.

Explicația era atât de tipică pentru Gerry, încât Laurel nu şi-a putut stăpâni un zâmbet.

— Ei bine, asta mi-a dat un motiv să-ți fac o vizită. Ai mâncat ceva în seara asta?

— Să mănânc?

— E un obicei plicticos, dar eu îl respect de câteva ori pe zi!

El s-a scărpinat în cap, de parcă ar fi încercat să-şi amintească ceva.

— Haide, l-a îmbiat Laurel. Fac cinste.

S-au îndreptat spre o mică pizzerie improvizată în intrândul zidului din fața Teatrului Artelor. Acelaşi loc, a băgat Laurel de seamă, unde se dusese ea în adolescență ca să vadă piesa *Petrecerea* a lui Harold Pinter.

Localul era slab luminat de la lumânările ce pâlpâiau în vase de sticlă aşezate pe fețele de masă cu carouri alb cu roşu. Era aglomerat, dar au fost conduşi, în cele din urmă, la o masă liberă din spate, chiar lângă cuptorul de pizza. Laurel şi-a scos haina şi un tânăr cu bucle blonde care-i cădeau în ochi le-a luat comanda. S-a întors în câteva clipe cu o carafă de Chianti şi două pahare.

— Aşa, a început Laurel, turnând vin pentru amândoi, pot să îndrăznesc să te întreb la ce lucrezi?

— Astăzi tocmai am terminat un articol despre obiceiurile de hrană ale galaxiilor tinere.

— Sunt flămânde, nu?

— Oho, nici n-ai crede!

— Şi au mai mult de treisprezece ani, bănuiesc!

— Nițel mai mult, cam trei până la cinci miliarde de ani după Big Bang!

Laurel îl urmărea pe fratele ei vorbind pasionat despre uriaşul telescop ESO[34] din Chile („face acelaşi lucru ca microscopul pentru biologie“), explicându-i că petele acelea slabe de pe cer sunt de fapt galaxii foarte îndepărtate, iar unele („E incredibil, Lol!“) par a nu avea nici un fel de rotație a gazului – „Nici una dintre teoriile actuale nu le poate prezice“ –, iar ea dădea din cap cu oarecare vinovăție, căci nu îl asculta. Se gândea că, atunci când era emoționat, Gerry mânca silabele, de parcă vorbirea nu putea să țină pasul cu mintea lui strălucitoare, şi vorbea pe nerăsuflate, respirând doar atunci când nu mai avea încotro, iar mâinile i se deschideau expresiv, cu mare precizie, de parcă ar fi ținut stelele cu vârful degetelor lui lungi şi încordate. Mâinile îi semănau cu ale tatei, şi-a dat seama Laurel privindu-l, ca şi pomeții şi ochii blânzi dindărătul ochelarilor. De fapt, fiul semăna destul de mult cu Stephen Nicolson. Dar râsul îl moştenise de la mama lor.

34. ESO (The European Southern Observatory) – organizaţie interguvernamentală pentru cercetări avansate în astronomie.

Tăcuse apoi şi începuse să soarbă din paharul de vin. În ciuda stânjenelii pe care o resimţea în legătură cu căutările sale şi mai ales cu ceea ce avea să urmeze, se simţea atât de bine să fie cu Gerry, că tânjea după ceva ce nu putea descrie. Era un crâmpei de amintire despre ceea ce îi lega şi ar fi vrut să prelungească această stare, înainte de a o risipi cu mărturisirea ei. Aşa că l-a întrebat:

— Şi ce urmează după asta? Ce poate fi mai interesant decât obiceiurile de hrană ale galaxiilor tinere?

— Păi acum fac harta la zi a Universului!

— Aha, văd că îţi stabileşti ţeluri mărunte, ce pot fi duse uşor la bun sfârşit!

— Nu-i mare lucru, a răspuns el zâmbind larg, nu o să pun întreg spaţiul… doar cerul. Vreo cinci sute şi şaizeci de milioane de stele… nişte galaxii şi alte obiecte… şi-o să fiu gata!

Laurel se gândea la cifrele acelea când au apărut cele două pizza, iar mirosul de usturoi şi busuioc i-a amintit că nu mâncase de dimineaţă, aşa că s-a pornit cu lăcomia unei tinere galaxii. Gerry a întrebat-o despre proiectele ei şi, cu gura plină, i-a povestit despre filmul documentar şi despre *Macbeth*-ul pe care îl filma.

— Adică urmează să îl filmez, căci acum mi-am luat liber.

— Stai aşa, cum adică… liber? s-a mirat Gerry, ridicând mâna.

— Uite-aşa!

— Dar ce s-a întâmplat? a urmat el, înclinând din cap.

— De ce se miră toată lumea?

— Pentru că tu nu îţi iei liber niciodată.

— Vorbeşti prostii!

— Asta e o glumă? a continuat Gerry, ridicându-şi sprâncenele. Că mi se spune că eu nu mă prind la glume!

— Nu, acum nu glumesc deloc.

— Atunci trebuie să îţi spun că toate dovezile empirice contrazic afirmaţia ta.

— Dovezi empirice? a pufnit Laurel. Ia mai scuteşte-mă, uite cine vorbeşte! Când ţi-ai luat tu liber ultima dată?

— În iunie 1985, la nunta lui Seerjay, la Bath.

— Păi vezi?!

— Dar eu n-am spus că sunt mai breaz! Noi doi suntem la fel, logodiţi cu munca, tocmai de aia îmi dau seama că e ceva în neregulă, a spus el, ştergându-şi buzele cu şerveţelul de hârtie şi sprijinindu-şi spatele de zidul negru de cărămidă. Ciudat moment să-ţi iei liber, ciudat moment să mă vizitezi… nu pot decât să-mi dau seama că există o legătură…

Laurel a oftat.

— Respiraţie blocată! Vezi? Astea-s dovezi! Ce se întâmplă, Lol?

Ea a împăturit şerveţelul în două, o dată şi-apoi încă o dată. Acum era momentul, în tot acest timp îşi dorise să-l aibă pe Gerry alături, iar acum venise momentul.

— Îţi mai aduci aminte când ai venit să stai cu mine la Londra? Chiar înainte de a începe treaba aici?

— Ei, haide, ăsta se presupune că ar fi un moment fericit, nu? a răspuns Gerry, citând din *Monty Python şi Sfântul Graal*1.

— Haide să nu ne certăm despre cine a omorât pe cine… Tare mi-a mai plăcut filmul ăla, a urmat ea, mutând o bucăţică de măslină dintr-o parte a farfuriei într-alta, şovăind, încercând să aleagă cuvintele

potrivite, ceea ce era imposibil, căci ele nu existau, aşa că era mai bine să treacă direct la subiect. Atunci, m-ai întreabat ceva, în noaptea aia, când eram pe acoperiş; m-ai întrebat dacă s-a întâmplat ceva când eram noi mici. Ceva violent.

— Îmi aduc aminte.

— Da?

Gerry a dat din cap.

— Şi-ți aduci aminte ce ți-am răspuns?

— Mi-ai spus că nu îți aminteşti nimic.

— Aşa e, aşa ți-am spus, a încuviința ea încetişor. Dar te-am mințit, Gerry.

Dar nu a mai adăugat că o făcuse pentru binele lui sau că se gândise că procedează bine; ambele erau adevărate, dar ce mai conta acum? Nu voia să-şi caute o scuză, nicidecum… mințise şi merita orice pedeapsă i se cuvenea, nu numai pentru că ascunsese adevărul de Gerry, dar şi pentru ceea ce le spusese polițiştilor acelora.

— Am mințit.

— Ştiu, a spus el, terminându-şi ultima coajă de pizza.

— Ştiai, cum aşa? a întrebat ea clipind din ochi.

— Păi nu ai vrut să te uiți la mine şi m-ai spus G… iar asta se întâmplă când eşti descumpănită. Oi fi tu cea mai mare actriță a națiunii, a urmat el, ridicând din umeri, dar nu te poți sustrage puterii mele de deducție!

— Şi lumea zice că tu nu eşti niciodată atent.

— Aşa se zice? Habar n-aveam, sunt de-a dreptul zdrobit!

Şi-au zâmbit unul altuia, dar cu prudență, după care Gerry a întrebat:

— Şi-acum vrei să-mi spui?

— Da, țin neapărat. Dar tot mai vrei să ştii?

— Sigur că da.

— Foarte bine, atunci, a încuviințat ea din cap. Foarte bine.

Aşa că a luat-o de la început: cu fata ascunsă în căsuța din copac, într-o zi de vară din 1961, cu străinul care a apărut pe aleea dinaintea casei, cu bebeluşul din brațele mamei. Cu mare atenție i-a descris cât de mult îl iubea mama pe băiețel, cum s-a oprit în prag ca să-i zâmbească şi să-i adulmece parfumul de lapte şi să-i gâdile bărbia dolofană şi tălpile moi; dar apoi şi-a făcut apariția pe scenă omul cu pălărie şi toate reflectoarele s-au întors spre el. Mersul lui tiptil când a intrat pe portița de lângă casă, câinele care a ştiut înaintea tuturor că el va aduce întunericul, alertând-o pe mama cu lătratul lui, iar ea s-a întors şi l-a văzut, sub privirile fetei din căsuța din copac, care s-a speriat brusc.

Când a ajuns la acea parte a poveştii cu cuțitul, sângele şi un băiețel care plângea pe pietriş, în timp ce privea peste masă chipul de adult al fratelui ei se gândea ce ciudat era să aibă în public această mărturisire atât de personală şi cât de necesare i se păreau zgomotul şi zumzetul locului aceluia ca s-o poată povesti. Acolo, în acea pizzerie din Cambridge, înconjurați de studenți care râdeau şi glumeau, de oameni de ştiință tineri şi deştepți, care aveau întreaga viață înainte, Laurel se simțea mult mai ocrotită şi în siguranță, capabilă să rostească cuvinte pe care nu credea că le-ar fi putut rosti în linişte camerei lui de la facultate:

— L-a omorât, Gerry. Omul acela – se numea Henry Jenkins – a murit pe aleea din fața casei noastre.

Gerry asculta cu atenție, cu ochii ațintiți într-un punct pe fața de masă. Nu i se clintea nici un muşchi pe chipul întunecat, doar a clătinat uşor din cap mai mult ca să marcheze sfârşitul poveştii decât ca să

reacționeze la conținutul ei. Laurel a aşteptat, terminându-şi paharul de vin şi turnând din nou pentru amândoi.

— Cred că asta explică totul, a spus el după o vreme ridicându-şi privirea.

— Ce să explice?

Degetele îi tremurau pe când a început să vorbească.

— Când eram mic, vedeam scena asta uneori, aşa, cu coada ochiului, ca o umbră întunecată care mă înspăimânta fără nici un motiv. Greu de descris. Mă întorceam şi nu era nimic acolo, doar sentimentul îngrozitor că m-am uitat prea târziu. Inima mi se zbătea în piept fără să ştiu de ce. Odată chiar i-am spus mamei şi ea m-a dus la doctor să-mi verifice ochii.

— Şi de-aia porți ochelari?

— Nu, dar s-a descoperit că eram miop. Ochelarii nu m-au ajutat totuşi cu umbra aceea, dar cu siguranță m-au făcut să văd mai clar chipurile oamenilor.

Laurel a zâmbit.

Dar Gerry a rămas serios. Omul de ştiință din el era uşurat, şi-a dat ea seama, că găsise o explicație pentru ceva ce nu putuse înțelege până atunci, dar acea parte din el care reprezenta fiul unui părinte mult iubit nu putea să se liniştească prea uşor.

— Oamenii buni fac şi lucruri rele uneori, a spus el şi şi-a înfipt mâna în claia lui de păr. Doamne, Dumnezeule, ce expresie blestemată!

— Dar e adevărat, totuşi, i-a spus Laurel, dorind să-l îmbărbăteze. Uneori chiar din motive bine întemeiate.

— Ce motive? a întrebat-o ridicându-şi ochii spre ea, redevenind copilul care ar fi vrut cu disperare ca Laurel să-i lămurească totul.

I s-a făcut milă de el: acum contempla fericit minunățiile universului, ca în clipa următoare să afle de la sora lui că maică-sa omorâse un om.

— Şi cine era tipul ăla, Lol? De ce l-a omorât?

Laurel a început să-i povestească, cât mai direct cu putință – ştiind că cel mai bine era să apeleze la simțul logic al lui Gerry –, tot ce ştia despre Henry Jenkins: că era scriitor şi că fusese căsătorit cu prietena mamei lor, Vivien, în timpul războiului. I-a povestit şi ce aflase de la Kitty Barker, că Vivien şi Dorothy se înstrăinaseră de-a binelea pe la începutul anului 1941.

— Şi crezi că cearta lor ar fi legată de ceea ce s-a întâmplat la Greenacres în 1961, a spus el, căci altfel nu ai fi adus vorba despre asta.

— Aşa cred.

Lui Laurel i-a revenit în minte ce-i povestise Kitty despre petrecerea la care fusese în noaptea aceea cu mama ei, despre cum se purtase atunci şi ce spusese.

— Cred că mama s-a supărat şi a vrut să-şi pedepsească prietena. Şi cred că planul ei – oricare ar fi fost – nu i-a reuşit, sau i-a ieşit mult mai rău decât se gândise, şi nu a mai avut cum să îndrepte lucrurile. Mama a fugit din Londra apoi, iar Henry Jenkins a fost atât de mânios pe ceea ce se întâmplase, că nu s-a lăsat până nu a găsit-o.

Laurel se minuna cum de putea sintetiza o teorie atât de îngrozitoare în cuvinte atât de directe, fără ocolişuri. Îşi dădea seama că, din afară, putea părea calmă şi stăpână pe sine, gata să meargă până la capăt, fără să trădeze vreo urmă a profundei disperări care o măcina pe dinăuntru.

— Chiar mă întreb dacă nu cumva a avut ceva de-a face cu moartea lui Vivien, a continuat ea, coborându-şi vocea. Dacă nu a trebuit să trăiască cu această vinovăție tot acest timp şi rezultatul să fi

fost femeia pe care am cunoscut-o noi, dacă nu cumva şi-a petrecut restul vieții plătind acest păcat.

— Adică fiind o mamă perfectă pentru noi toți.

— Da.

— Şi asta a funcționat perfect până a apărut Henry Jenkins ca să îşi ia revanşa.

— Da.

Gerry a tăcut o vreme, încruntându-şi uşor sprâncenele, semn că se gândea.

— Ei, l-a îmboldit Laurel, aplecându-se spre el. Tu eşti omul de ştiință… teoria asta poate fi validă?

— E plauzibilă, a răspuns Gerry, încuviințând uşor din cap. Nu e greu să crezi că remuşcarea e un motiv de schimbare. Şi nici că un soț ar putea să încerce să răzbune un afront adus soției sale, iar dacă ce i-a făcut ea lui Vivien a fost atât de cumplit, pot să înțeleg de ce n-a avut altă alegere decât să-l amuțească pe veci.

Laurel a simțit că i se frânge inima, dându-şi seama că în adâncul sufletului ei se agățase de speranța că el o să izbucnească în râs şi o să-i facă praf teoria cu argumentele imbatabile ale minții lui extraordinare şi-o să-i spună că ar fi cazul să se mai odihnească şi să nu mai citească Shakespeare o vreme.

Dar logica lui preluase frâiele:

— Mă întreb ce o fi putut să-i facă lui Vivien dacă a regretat atât de mult după aia.

— Nu pot să îmi închipui.

— Orice ar fi fost, cred că ai dreptate, a urmat el, trebuie că a ieşit mult mai rău decât a intenționat. Mama nu ar fi făcut rău deliberat unei prietene.

Laurel a dat din cap fără prea multă convingere, amintindu-şi cum mama înfipsese cuțitul în pieptul lui Henry Jenkins fără să se gândească vreo clipă.

— N-ar fi putut, Lol!

— Nu, nici eu n-aş fi putut să cred, cel puțin la început. Dar te-ai gândit totuşi că poate noi îi găsim scuze doar pentru că este mama noastră, pe care o cunoaştem şi o iubim?

— Aşa o fi, a încuviințat Gerry, dar aşa se şi cuvine, pentru că noi chiar o cunoaştem!

— Credem că o cunoaştem…

Prin minte i se învârtea ceva ce auzise de la Kitty Barker despre război şi felul în care pasiunile se întețeau; amenințarea cu ocupația, teama şi întunericul, nopți întregi nedormite.

— Dar dacă atunci era altfel? Dacă fusese copleşită de presiunea bombardamentului? Dacă s-a schimbat după ce s-a măritat cu tata şi ne-a avut pe noi? După ce i s-a dat o a doua şansă în viață?

— Nimeni nu se poate schimba atât de mult.

Din senin, i-a venit în minte povestea crocodilului. „De-aia te-ai prefăcut în femeie, mami?“ o întrebase ea şi Dorothy îi răspunsese că se dezbărase de obiceiurile de crocodil după ce devenise mamă. Era oare prea mult să se gândească că povestea aceea ar fi putut fi o metaforă, că încă de pe atunci mama ei ar fi putut să recunoască o schimbare? Sau poate că Laurel încerca să găsească alte înțelesuri într-o poveste care era menită doar să-i facă plăcere unui copil? Parcă o şi vedea pe Dorothy, în după-amiaza aceea, întorcându-se spre oglindă şi aranjându-şi bretelele rochiei ei atât de frumoase, în vreme ce Laurel, o fetiță de opt ani, o întreba cu ochii măriți de emoție cum de putuse să se transforme. „Ei, acum! i-a răspuns mama, doar nu vrei să-ți spun toate tainele mele? Chiar pe toate! M-ai întreabă-mă şi altă dată, când te faci mai mare!“

Şi chiar asta avea de gând să facă. Brusc i s-a făcut cald, lumea râdea, înghesuită în restaurant, şi din cuptorul de pizza ieşeau valuri de căldură şi miros de pâine coaptă. Laurel şi-a deschis portofelul şi a

scos două hârtii de douăzeci de lire şi una de cinci şi le-a vârât sub nota de plată, împiedicându-l pe Gerry care voia să contribuie şi el.

— Ți-am spus că fac cinste.

Asta era tot ce putea face să compenseze faptul că adusese obsesiile ei întunecate în lumea lui cu stele luminoase.

— Haide, l-a îmboldit ea, trăgându-şi haina, haide să facem câțiva paşi.

*

Au traversat curtea pătrată din King’s College, lăsând în urmă zumzetul restaurantelor şi îndreptându-se spre râul Cam. Era linişte şi Laurel auzea bărcile legănându-se uşor pe suprafața apei argintate de lumina lunii. În depărtare suna un clopot tare şi nepăsător, iar într-o cameră din facultate cineva exersa la vioară. Muzica frumoasă şi tristă i-a înmuiat inima lui Laurel şi brusc şi-a dat seama că făcuse o greşeală venind aici.

Gerry nu vorbise prea mult de când ieşiseră din restaurant. Acum mergea tăcut pe lângă ea, împingându-şi bicicleta cu o mână, cu capul plecat şi privirea ațintită în pământ. Laurel se lăsase păcălită să-i împărtăşească povara trecutului, se convinsese singură că Gerry ar fi trebuit să ştie, căci şi el avea o legătură cu monstruozitatea la care ea fusese martoră. Dar pe atunci el era un copilaş neştiutor, iar acum era un om drăguț, favoritul mamei, care nu putea să conceapă că ea a fost vreodată capabilă să facă ceva îngrozitor. Laurel era tocmai pe punctul de a-i spune asta şi de a-şi cere scuze, încercând să ia în glumă această obsesie a ei, când Gerry a întrebat-o:

— Şi ce urmează acum? Avem vreun indiciu?

Laurel i-a aruncat o privire.

Se oprise sub cercul de lumină galbenă a unui felinar şi-şi împingea ochelarii pe nas în sus.

— Doar n-ai să laşi povestea asta aşa? Sigur că trebuie să aflăm ce s-a întâmplat! Face parte din viața noastră, Lol.

Laurel nu-şi aducea aminte să fi fost un alt moment în care să-l fi iubit mai tare ca atunci.

— Mai e ceva, a spus ea, cu răsuflarea tăiată. Acum că vorbim… am fost azi-dimineață la mama şi era tare confuză… i-a cerut asistentei să-l cheme pe docorul Rufus când l-o vedea.

— Asta nu e ceva neobişnuit într-un spital, nu-i aşa?

— Sigur că nu e, doar că pe doctor îl cheamă Cotter, nu Rufus.

— Să-l fi confundat?

— Nu cred. Prea a spus-o cu convingere… plus că…

În minte i-a venit imaginea neclară a tânărului numit Jimmy, iubitul de demult al mamei, deplâns acum.

— Şi nu e prima dată când vorbeşte de cineva pe care l-a cunoscut. Cred că trecutul i se învălmăşeşte în cap. Cred că vrea să aflăm răspunsurile.

— Şi-ai întrebat-o?

— Nu, nu despre doctorul Rufus, dar am întrebat-o despre alte lucruri. Mi-a răspuns destul de deschis, dar a fost tulburată. O să mai încerc din nou, desigur, dar, dacă ar fi şi o altă cale, aş fi bucuroasă să o încerc.

— De acord.

— Mai devreme m-am dus la bibliotecă să văd dacă aş putea să aflu ceva despre un doctor care lucra

în Coventry şi poate în Londra în anii ’30-’40. Cum nu aveam decât numele de familie şi habar nu aveam ce fel de doctor era, bibliotecara mi-a sugerat să încep prin a căuta în baza de date a revistei medicale *Lancet*.

— Şi?

— Am găsit un doctor Lionel Rufus. Gerry, sunt aproape sigură că e el: a locuit chiar în Coventry în vremea aia şi a publicat lucrări de psihologia personalităţii.

— Şi tu crezi că a fost pacienta lui? Că mama ar fi suferit de ceva psihic la vremea aceea?

— N-am nici cea mai vagă idee, dar am de gând să aflu.

— Lasă că mă interesez eu… ştiu nişte oameni pe care aş putea să-i întreb.

— Serios?

El a încuviinţat din cap şi a răspuns înghiţindu-şi cuvintele emoţionant:

— Du-te înapoi în Suffolk, am să-ţi dau de ştire de-ndată ce aflu ceva.

Era mai mult decât sperase… de fapt, era chiar ceea ce îşi dorise. Gerry avea să o ajute, vor afla împreună ce se întâmplase de fapt.

— Sper că îţi dai seama că s-ar putea să descoperi ceva îngrozitor.

Nu voia să-l sperie, dar trebuia să-l prevină.

— Ceva ce ar putea transforma în minciună tot ceea ce credem că ştim despre ea.

— Ce fel de actriţă eşti tu? Nu e momentul să-mi spui că oamenii nu sunt o ştiinţă exactă, că personalităţile sunt complexe şi că o variabilă nu dărâmă întreaga teoremă?

— Te-am avertizat doar, fii pregătit.

— Eu sunt mereu pregătit, a spus el zâmbind larg. Şi eu tot mai cred în mama noastră!

Laurel a ridicat sprâncenele, dorind să aibă şi ea aceeaşi convingere. Dar văzuse ce se întâmplase în ziua aceea la Greenacres şi ştia de ce era în stare mama lor.

— Nu e o metodă prea ştiinţifică, i-a răspuns ea aspru, cel puţin nu când totul duce spre o singură concluzie!

— Nu ai învăţat nimic de la tinerele galaxii flămânde, Lol? a întrebat-o el încetişor, apucând-o de mână.

Laurel s-a simţit copleşită de grijă şi afecţiune, văzând în ochii lui cât de mult avea nevoie să creadă că totul se va rezolva, iar ea îşi dădea seama cât de puţin probabil era să fie aşa.

— Să nu respingi niciodată posibilitatea de a da peste un răspuns pe care să nu-l anticipeze nici una dintre teorii.

18

Londra, sfârşitul lui ianuarie 1941

Dolly nu se simţise atât de umilită în viaţa ei. Dacă ar fi trăit o sută de ani, nu ar fi putut uita cum au privit-o amuzaţi Henry şi Vivien. Aproape că reuşiseră să o facă să se simtă servitoarea unei vecine, care venise îmbrăcată într-o rochie veche împrumutată din garderoba stăpânei. Dar Dolly era făcută dintr-o plămadă mult mai tare. Aşa cum îi spunea mereu doctorul Rufus: „Tu eşti unică într-un milion de oameni, Dorothy, zău!“

În timpul prânzului pe care l-au luat împreună la două zile după această întâmplare, el s-a lăsat pe speteaza scaunului din restaurantul Savoy, privind-o pe deasupra ţigării:

— Ia spune-mi, Dorothy, a întrebat-o, de ce crezi că femeia asta, Vivien Jenkins, s-a purtat atât de rău

cu tine?

Dolly a dat din cap gândindu-se, după care i-a răspuns ceea ce credea acum:

— Cred că atunci când a dat peste noi doi… adică peste domnul Jenkins şi mine… stând aşa, împreună, în salon…

Apoi a privit într-o parte, uşor stânjenită, amintindu-i cum o privise Henry Jenkins.

— Şi-apoi, mă aranjasem şi eu cu mare grijă în ziua aceea, să ştiți… şi cred că asta i-a pus capac lui Vivien.

El a încuviințat aprobator din cap, cu ochii micşorați şi şi-a mângâiat bărbia.

— Dar tu cum te-ai simțit, Dorothy, când te-a umilit în aşa hal?

Lui Dolly îi era frică că va izbucni în plâns când a auzit întrebarea. Dar nu a făcut-o, ci a zâmbit plină de curaj, înfigându-şi unghiile în palme mândră de puterea ei de stăpânire.

— M-am simțit jignită de moarte, domnule doctor, şi foarte, foarte lovită. Nu cred că am fost vreodată tratată atât de josnic, mai ales de către cineva pe care o consideram prietenă. M-am simțit de-a dreptul…

— Stai… opreşte-te!

În încăperea inundată de soare din casa de la numărul 7 din Campden Grove, Dolly a tresărit când lady Gwendolyn şi-a eliberat piciorușul, strigând din răsputeri:

— O să-mi scoți unghia de tot dacă nu eşti mai atentă, prostănaco!

Plină de remuşcare, Dolly privea triunghiul alb rămas în locul unghiei rozalii. Gândul la Vivien era de vină. Mânuise pila de unghii mai tare şi mai iute de cât se cuvenea.

— Îmi pare foarte rău, lady Gwendolyn! O să dau mai încet…

— M-am săturat. Adu-mi dulciurile, Dorothy. Am avut o noapte groaznică! Cu rețetele astea păcătoase făcute pe rație… auzi, să mănânci la cină picioare de vițel cu varză roşie călită! Nici nu-i de mirare că m-am zvârcolit toată noaptea şi-am visat numai grozăvii!

Dolly a făcut ce i se spusese, aşteptând răbdătoare ca bătrâna să scotocească în pungă să găsească bomboana cea mai mare.

Jignirea s-a prefăcut iute în umilință şi ruşine, ca să se sfârşească în mânie fără seamăn. Cum au putut Vivien şi Henry să o considere mincinoasă şi hoață, când ea nu voise altceva decât să înapoieze prețiosul medalion? Era o ironie prea mare ca tocmai Vivien – care se ascundea de bărbatul ei, spunând tot felul de minciuni, momindu-i pe cei care nu o cunoşteau să nu-i divulge secretele – să fie cea care să o judece cu atâta asprime pe Dolly, singura care sărise în apărarea ei când alții o vorbeau de rău.

Ei, bine – s-a încruntat Dolly hotărâtă, în timp ce punea pila de unghii în teaca ei şi curăța măsuța –, asta nu se va mai repeta! Îşi făcuse un plan. Nu-i spusese încă nimic lui lady Gwendolyn, dar, când bătrâna avea să audă ce se întâmplase – că tânăra ei prietenă fusese trădată, aşa cum i se întâmplase şi ei –, Dolly era convinsă că îşi va da binecuvântarea. Când se va termina războiul, aveau să facă o mare petrecere, ceva nemaipomenit, un bal mascat cu costume şi lampioane şi înghițitori de flăcări. Vor fi invitați toți oamenii de vază şi vor apărea fotografii în revista *The Lady*, ani de-a rândul se va vorbi despre asta. Dolly îşi şi închipuia oaspeții sosind în Campden Grove, îmbrăcați la patru ace, trecând chiar pe dinaintea clădirii de la numărul 25, de unde Vivien Jenkins îi va privi de la fereastră, nefiind invitată.

Între timp, se străduia să nu-i mai bage în seamă pe nici unul din ei. Dolly învățase că erau oameni pe care era mai bine să nu-i cunoşti. Pe Henry Jenkins nu era greu să-l evite, căci nu-l vedea aproape niciodată, iar pe Vivien se străduise să nu o mai întâlnească, retrăgându-se de la Serviciul Feminin

Voluntar, ceea ce fusese o mare uşurare: cu o singură lovitură reuşise să se elibereze de hachițele doamnei Waddingham şi să câştige un timp prețios pe care să i-l dedice în întregime lui Lady Gwendolyn. Şi bine a făcut, după cum s-a dovedit. Într-o dimineață, când în mod normal ar fi trebuit să fie de serviciu la cantină, Dolly îi masa picioarele lui Lady Gwendolyn ca să-i treacă cârceii, când s-a auzit soneria la parter. Bătrâna şi-a răsucit încheietura mâinii spre fereastră şi i-a spus să se uite printre perdele să vadă cine le deranja la ora aceea.

La început lui Dolly îi fusese teamă că e Jimmy – mai venise de câteva ori până atunci în timpul zilei, şi slavă Domnului că nu fusese nimeni acasă şi că putuse evita o scenă neplăcută –, dar nu era el. Şi-n timp ce Dolly se străduia să se uite prin geamul camuflat, o văzuse pe Vivien Jenkins jos, aruncând priviri furişe peste umăr, de parcă era sub demnitatea ei să sune la uşa casei cu numărul 7 şi i-ar fi fost ruşine să fie văzută acolo. Dolly a simțit că i se aprinde tot corpul, căci şi-a dat seama pe dată de ce venise. Era exact ceea ce se aştepta din partea ei, un gest de mitocănie josnică: avea de gând să i se plângă lui Lady Gwendolyn de prostul obicei de a fura al „servitoarei“ ei. Şi-o şi închipuia pe Vivien aşezată elegant pe fotoliul prăfuit acoperit de creton de lângă patul bătrânei, încrucişându-şi picioarele lungi şi subțiri, aplecându-se conspirativ spre ea, ca să se plângă de calitatea servitorilor din vremurile acestea. „E atât de greu să găseşti pe cineva demn de încredere, nu-i aşa, Lady Gwendolyn? Şi noi am avut destulă bătaie de cap chiar zilele trecute…“

În timp ce Dolly o privea pe Vivien rămasă pe trepte, aruncând priviri furişe înapoi spre stradă, măreața doamnă striga din pat: „Haide, Dorothy, că n-o să trăiesc o veşnicie! Cine este?“ Dolly şi-a stăpânit emoția şi i-a răspuns pe un ton cât se poate de neutru că e o femeie oarecare care adună haine pentru donații. Iar când Lady Gwendolyn s-a strâmbat şi a spus: „Să nu-i dai drumul înăuntru! Că doar n-o să-şi bage mâinile murdare în garderoba mea!“, Dolly s-a conformat cu cea mai mare plăcere.

*

Dolly a tresărit auzind bufnitura. Fără să-şi dea seama, se oprise în dreptul ferestrei şi rămăsese cu privirea pierdută la clădirea de peste drum, de la numărul 25. Bufnitura s-a repetat, iar ea s-a întors şi-a văzut-o pe Lady Gwendolyn privind-o fix. Obrajii bătrânei erau umflați din pricina bomboanei uriaşe pe care o avea în gură şi lovea salteaua cu bastonul ca să-i atragă atenția.

— Da, Lady Gwendolyn!

Bătrâna şi-a strâns brațele în jurul corpului, dându-i de înțeles că îi era frig.

— E un pic cam răcoare, nu-i aşa?

Bătrâna a dat din cap.

Dolly şi-a înăbuşit oftatul cu un zâmbet ascultător, căci tocmai îi dăduse aşternutul deoparte că îi fusese prea cald, şi s-a îndreptat spre pat.

— Ia să vedem cum pot să vă aranjez mai bine!

Lady Gwendolyn a închis ochii şi Dolly a început să-i tragă păturile, dar asta era uşor de spus, dar greu de făcut. Sucindu-se şi răsucindu-se ca să-i facă semn cu bastonul, bătrâna răvăşise toate aşternuturile şi pătura era prinsă sub un picior. Dolly a trecut de partea cealaltă a patului şi a început să tragă de pătură.

Mai târziu, când a analizat toate acestea, a dat vina pe praf pentru ceea ce a urmat. Atunci însă, era prea ocupată să tragă de pătură şi să împingă ca să mai bage ceva de seamă. În cele din urmă pătura a scăpat, Dolly a scuturat-o, ridicând-o cât a putut de sus, până sub bărbia bătrânei. Şi-n timp ce îi aranja

marginea tivită, Dolly a strănutat neobişnuit de puternic, zgâlţâind-o pe Lady Gwendolyn atât de tare, că ochii i s-au holbat pe dată.

Dolly şi-a cerut scuze, frecându-şi nasul care începuse să o mănânce. A clipit ca să-şi limpezească ochii şi ca prin ceaţă a văzut-o pe măreaţa doamnă agitându-şi braţele, cu palmele zbătându-i-se asemenea unor păsări înspăimântate.

— Lady Gwendolyn! a strigat-o ea, aplecându-se.

Chipul bătrânei se făcuse stacojiu.

— Dragă lady Gwendolyn, ce-aţi păţit?

S-a auzit un hârâit din gâtul bătrânei, iar pielea i se făcuse vineţie. Arăta disperată spre gât, de parcă ceva o împiedica să vorbească.

Bomboana! s-a gândit Dolly, trăgând aer în piept, i se oprise ca un dop în gât. Dolly nu ştia ce să facă, era disperată. Fără să se gândească nici o clipă, şi-a vârât degetele în gura bătrânei încercând să scoată bomboana. Dar nu ajungea la ea. Atunci s-a panicat. Poate dacă ar fi lovit-o în spate sau ar fi strâns-o peste mijloc? A încercat şi una şi alta, simţind cum i se zbate inima în piept şi auzindu-şi pulsul în urechi. A încercat să o ridice, dar lady Gwendolyn era atât de grea, iar cămaşa ei de mătase atât de alunecoasă…

— Nu vă speriaţi, s-a pomenit zicând, în vreme ce se străduia să îşi menţină calmul. O să fie bine.

Şi a repetat cuvintele asta la nesfârşit, căznindu-se din răsputeri să o ridice, în timp ce lady Gwendolyn se zbătea şi dădea din mâini.

— Nu-i nimic, o să fie bine, o să fie bine…

Până când, în cele din urmă, a tăcut, dându-şi seama că bătrâna devenise tot mai grea, că nu se mai zvârcolea şi nici nu mai respira, şi în jur încremenise totul.

Apoi s-a lăsat linişte în dormitorul grandios, nu se mai auzea decât răsuflarea lui Dolly şi scârţâitul ciudat al patului când a reuşit să iasă de sub trupul neînsufleţit, dar cald al stăpânei ei şi l-a lăsat să se prăvălească în poziţia lui obişnuită.

*

Când a venit, doctorul a decretat, de la capătul patului, că era un „caz clar de deces din cauze naturale“. A privit-o pe Dolly care ţinea mâna rece a lui lady Gwendolyn şi-şi ştergea ochii înlăcrimaţi şi a adăugat: „A avut întotdeauna inima slabă. A făcut scarlatină când era mică“.

Dolly s-a uitat îndelung la chipul aspru al bătrânei şi a dat din cap. Nu a mai pomenit nici de bomboană, nici de strănut, nu mai avea nici un rost. Nu mai putea schimba nimic acum şi ar fi fost caraghios să bată câmpii despre bomboane şi praf. Bomboana se topise oricum până când reuşise doctorul să străbată străzile răvăşite de raidurile din noaptea trecută.

— Haide, haide, fată dragă, i-a spus doctorul, bătând-o uşor pe mână, ştiu cât de mult ţineai la dânsa! Şi dânsa la tine, aş putea să spun!

Apoi şi-a pus pălăria pe cap, şi-a luat geanta şi a spus că va lăsa pe măsuţa de la intrare numele companiei de pompe funebre pe care o folosea familia Caldicott.

*

Testamentul lui lady Gwendolyn a fost citit în biblioteca din casa ei din Campden Grove numărul 7,

la 29 ianuarie 1941. De fapt, nu ar fi trebuit să fie citit, cel puțin nu în public, domnul Pemberly ar fi preferat o scrisoare discretă adresată fiecărei persoane numite în document (notarul suferea grozav de trac), dar lady Gwendolyn, cu preferința ei cunoscută pentru scene dramatice, insistase să se citească. Dolly nu era surprinsă. Cunoştea ura bătrânei pentru unicul ei nepot – ce pedeapsă mai potrivită i-ar fi putut aplica de dincolo de mormânt decât să-l priveze de moştenirea atât de aşteptată şi să-l facă să înghită şi ruşinea de a vedea în public cum totul îi este dat altcuiva?

Dolly s-a îmbrăcat cu multă grijă, aşa cum şi-ar fi dorit lady Gwendolyn să o vadă, dornică să fie la înălțimea rolului de moştenitoare, fără să pară că se străduieşte prea mult.

Era destul de emoționată aşteptând ca domnul Pemberly să termine odată. Bietul om se poticnea şi se bălbâia citind articolele preliminare, iar semnul lui din naştere i se înroşea şi mai tare, amintindu-le celor adunați acolo (Dolly şi lordul Wolsey) că dorințele clientei sale, ratificate de el însuşi, ca avocat obiectiv şi calificat, erau definitive şi obligatorii. Nepotul era un bărbat puternic, ca un buldog, şi Dolly spera că ascultă cu atenție prevederile bombastice. Nu-şi închipuia că va fi prea bucuros când îşi va da seama ce făcuse mătuşa lui.

Şi avea dreptate. Lordul Peregrine Wolsey era în pragul apoplexiei pe când ajunseseră să citească testamentul. Era un om nerăbdător şi începuse deja să transpire înainte ca domnul Pemberly să termine preambulul. Dolly îl auzea pufnind şi foindu-se la fiecare paragraf care nu începea cu „las nepotului meu, Peregrine Wolsey…“. În cele din urmă, avocatul a tras aer în piept, a scos o batistă să-şi şteargă fruntea năduşită şi a trecut la împărțirea dărniciei clientei sale.

— „Eu, Gwendolyn Caldicott, anulând toate celelalte testamente făcute mai înainte de mine, las soției nepotului meu, Peregrine Wolsey, conținutul garderobului meu, iar nepotului meu, conținutul garderobului răposatului meu tată.“

— Cum?! a răcnit el dintr-odată, scăpându-şi țigara de foi din gură. Ce blestemăție e asta?

— Vă rog, lord Wolsey, a bâjbâit domnul Pemberly, iar semnul său din naştere a devendit şi mai stacojiu. Vă r-r-r-rog să stați liniştit o clipă până s-s-s-sfârşesc.

— Cum? Te dau în judecată, vierme blestemat! Ştiam eu ce-ai să faci, susurându-i la ureche mătuşii…

— Lord Wolsey, v-v-vă rog…

Domnul Pemberly a continuat să citească, încurajat de un gest prietenesc al lui Dolly.

— „Las restul posesiunilor şi proprietăților mele de orice fel, inclusiv locuința mea din Campden Grove numărul 7, din Londra, cu excepția câtorva obiecte pe care le voi enumera mai jos, Adăpostului de Animale Kensington“, al cărui reprezentant nu a putut fi prezent astăzi, a urmat el, ridicând privirea.

Şi în acel moment Dolly nu a mai fost capabilă să audă nimic în afară de vuietul asurzitor al trădării.

*

Lady Gwendolyn lăsase, desigur, ceva şi pentru „tânăra mea damă de companie, Dorothy Smitham“, dar Dolly era prea şocată să mai asculte când îi venise rândul. Doar mai târziu în noaptea aceea, în liniştea dormitorului ei, când a citit cu atenție scrisoarea pe care domnul Pemberly i-o pusese în mâinile tremurătoare, în timp ce încerca să se ferească de amenințările lordului Wolsey, şi-a dat seama că moştenirea ei cuprindea o mică selecție din hainele din garderoba de sus. Dolly a recunoscut imediat obiectele înşirate. Cu excepția unei haine destul de ponosite de blană albă, umpluse cu toate câteva cutii de pălării pe care le donase deja cu bucurie la coleta organizată de Vivien Jenkins la Serviciul Feminin

Voluntar.

Dolly era neagră de mânie, clocotea, se aprinsese şi scotea scântei. După tot ce făcuse pentru bătrână, după toate înjosirile pe care trebuise să le îndure – tăiatul unghiilor de la picioare, curăţatul urechilor, torentele de venin pe care trebuise să le suporte. Nu le răbdase bucuroasă, dar le răbdase. Renunţase la tot pentru lady Gwendolyn; crezuse că erau mai apropiate decât rudele. Domnul Pemberly îi dăduse recent de înţeles că o aştepta o mare moştenire, la fel şi lady Gwendolyn însăşi. Dolly nu putea să înţeleagă ce se putuse întâmpla ca să o determine să se răzgândească.

Doar dacă… Răspunsul i-a venit ca lovitura de topor, iute şi greu. Mâinile au început să-i tremure şi a scăpat scrisoarea avocatului pe jos. Sigur că da, acum se lega totul. Femeia aceea îngrozitoare, Vivien Jenkins, venise totuşi să o vadă pe lady Gwendolyn. Era singura explicaţie. Cu siguranţă că a pândit de la fereastră, aşteptând să se ivească o ocazie, vreunul dintre puţinele momente când, în ultimele două săptămâni, Dolly trebuise să plece de acasă cu vreo treabă. Vivien aşteptase şi-apoi dăduse lovitura, umplându-i capul bătrânei cu minciuni sfruntate despre Dolly, care nu se gândise la altceva decât la binele măreţei doamne.

*

Prima mişcare a Adăpostului de Animale Kensington, în calitate de proprietar al clădirii din Campden Grove numărul 7, a fost să contacteze Ministerul de Război ca să insiste să se găsească alte aranjamente de locuit pentru funcţionarele care erau cazate în casă la momentul respectiv. Clădirea urma să fie transformată imediat în spital de animale şi centru de salvare. Această decizie nu le-a afectat pe Kitty şi pe Louisa, căci amândouă s-au căsătorit cu piloţi ai Forţelor Regale Aeriene, la câteva zile una după cealaltă, la începutul lunii februarie, celelalte două fete şi-au găsit sfârşitul pe 30 ianuarie, la fel de anonim cum trăiseră, lovite de o bombă în timp ce se îndreptau braţ la braţ la o serată dansantă în cartierul Lambeth.

Mai rămăsese doar Dolly. Nu era uşor de găsit o cameră în Londra, mai ales pentru cineva obişnuit cu lucruri alese în viaţă. Dolly vizitase trei locuri insalubre, după care s-a reîntors la pensiunea din Notting Hill, unde locuise cu doi ani în urmă, când lucrase ca vânzătoare, iar Campden Grove era pentru ea doar un nume pe hartă, nu templul visurilor măreţe şi al marilor dezamăgiri ale vieţii sale. Doamna White, proprietara pensiunii de la numărul 4 din Rillington Place, rămasă văduvă între timp, a fost încântată să o vadă din nou pe Dolly (deşi „a vedea“ era un cuvânt mult prea optimist: biata băbătie era complet oarbă fără ochelari) şi a anunţat-o cu mare bucurie că vechea cameră a lui Dolly ar fi încă liberă dacă i-ar da şi tichetele ei de raţie.

Nu era de mirare că acea cameră era liberă. Dolly era convinsă că nu mulţi oameni ar fi fost atât de disperaţi, chiar şi în vreme de război, ca să plătească bani buni pentru o asemenea chiţimie. Era mai mult o idee de cameră, doar o rămăşiţă dintr-un dormitor al casei originale care fusese împărţit în două încăperi inegale. Fereastra rămăsese în partea cea mai mare, aşa că rezultase un fel de debara. Nu era loc decât pentru un pat îngust, o noptieră, o chiuvetă mică şi cam atât. Lipsa luminii şi a aerisirii făcea ca preţul să fie destul de mic şi, oricum, Dolly nu avea prea multe lucruri – toată averea ei se afla în geamantanul pe care-l luase cu ea când părăsise casa părintească în pas de dans, cu trei ani în urmă.

De cum a ajuns, primul lucru a fost să-şi aşeze pe poliţa de deasupra chiuvetei cele două volume, *Muză fără voie* şi caietul cu idei al lui Dorothy Smitham. O parte a sufletului ei n-ar fi vrut să mai vadă niciodată cartea lui Jenkins, dar îi rămăseseră puţine obiecte şi-i plăceau lucrurile deosebite, aşa că nu s-

a îndurat să scape de ea. Cel puțin nu atunci. A întors însă cartea cu cotorul la perete. Şi, cum priveliştea era destul de tristă, a mai pus şi aparatul de fotografiat Leica pe care i-l dăruise Jimmy de ziua ei de naştere. Nu se prea omora ea după fotografiat – cerea să stai nemişcat şi să aştepți prea mult timp pentru gustul ei –, dar încăperea era atât de goală, că ar fi fost fercită să expună şi o oală de noapte dacă ar fi avut-o. În cele din urmă şi-a scos haina de blană pe care o moştenise, a pus-o pe un umeraş şi a agățat-o de un cârlig după uşă: era mai bine să nu o mai vadă, indiferent în ce loc s-ar fi aflat în cămăruță. Vechea haină albă de blană devenise un fel de simbol al visurilor ei zdrobite.

Dolly şi-a luat o slujbă la o fabrică de muniție din apropiere, căci doamna White nu s-ar fi sfiit să o dea pe uşă afară dacă nu-şi plătea chiria şi mai ales pentru că era o treabă ce putea fi făcută fără mare atenție, lăsându-i restul minții libere ca să se gândească la toate relele ce i se făcuseră. Se întorcea seara acasă, înghițea cu noduri mâncarea de carne din conservă a doamnei White şi apoi le lăsa pe celelalte fete să râdă şi să sporovăiască despre iubiții lor şi să strige la Lordul Haw Haw[35] pe care-l auzeau la radio, în timp ce ea se ducea spre patul îngust, fumându-şi ultimele țigări şi gândindu-se la tot ce pierduse: familia, lady Gwendolyn şi Jimmy… Se mai gândea şi la felul în care Vivien spusese: „Nu o cunosc pe femeia asta“, nu-şi putea lua gândul de la scena aceea, şi-l vedea mereu dinaintea ochilor pe Henry Jenkins arătându-i uşa şi simțea din nou cum o cuprind valuri fierbinți şi reci de ruşine şi mânie.

35. Poreclă dată crainicilor postului de radio german de propagandă în limba engleză în timpul celui de-al Doilea Război Mondial.

Şi tot aşa zi de zi, până într-o seară în mijlocul lui februarie, când totul s-a desfăşurat altfel. Ziua trecuse ca oricare alta, Dolly lucrase două schimburi la fabrică şi la întoarcere se oprise să mănânce la un restaurant din apropiere, căci pur şi simplu nu mai putea suferi încă o porție din mâncarea groaznică făcută de doamna White. Şi a rămas aşezată într-un colț, la masa ei, până la ora închiderii, uitându-se prin fumul țigării la cei de la alte mese, mai ales la perechile care îşi mai furau câte o sărutare peste masă şi râdeau de parcă lumea ar fi fost cel mai minunat loc. Dolly îşi amintea vag că tot aşa simțise şi ea când era veselă, fericită şi plină de speranță.

În drum spre casă, luând-o pe o scurtătură, pe o străduță îngustă, în timp ce auzea bubuitul bombelor în depărtare, s-a împiedicat pe întuneric – îşi uitase lanterna în Campden Grove când trebuise să plece (din vina lui Vivien) – şi a căzut în groapa lăsată de o bombă. Îşi sucise glezna şi îi sângera genunchiul, ciorapii cei buni se rupseseră, dar mândria îi era rănită cel cel mai tare. A fost nevoită să şchiopăteze tot drumul către pensiunea doamnei White (Dolly nu se putea gândi că era casa ei, căci aceea îi fusese furată – tot din vina lui Vivien) prin frig şi întuneric şi când a ajuns a găsit uşa încuiată şi ferecată cu zăvorul.

Doamna White respecta cu sfințenie camuflajul, nu atât ca să-l țină pe Hitler la distanță (deşi avea temeri întemeiate că pensiunea de la numărul 24 din Rillington Place era capul listei lui de priorități), ci ca să servească o lecție pentru întârzierile dubioase ale chiriaşelor. Dolly şi-a strâns pumnii mânioasă şi a pornit-o şchiopătând pe aleea din spate. Genunchiul o durea deja destul de rău şi a trebuit să escaladeze zidul, proptindu-şi piciorul pe un piron de fier. Din pricina camuflajului, era şi mai întuneric decât de obicei şi nu era nici lună, dar a reuşit cumva să străbată învălmăşeala din curtea din spate şi să ajungă la ferestruica debaralei cu zăvorul mai slab. Dolly a împins-o cu umărul, străduindu-se să nu facă zgomot, până când zăvorul s-a mişcat şi a putut să-l ridice şi să se strecoare înăuntru.

Coridorul mirosea a grăsime râncedă şi carne împuțită. Dolly şi-a ținut răsuflarea urcând treptele coşcovite ale scării. Ajunsă la primul etaj, a văzut o fâşie subțire de lumină răzbătând de sub uşa doamnei White. Nimeni nu ştia ce se petrece în spatele acelei uşi, doar că rar se întâmpla ca lumina să

se stingă până nu apărea şi ultima chiriaşă întârziată. Lui Dolly nici nu-i păsa, din partea ei n-avea decât să comunice cu morții sau să transmită mesaje radio codificate pentru nemți. Atâta timp cât proprietăreasa era ocupată în timp ce chiriaşele ei chiulangioaice se puteau strecura înapoi în casă, totul era bine. Dolly a înaintat mai departe pe coridor, cu mare băgare de seamă să nu scârțâie vreo duşumea, a deschis uşa camerei ei şi a intrat iute la adăpost.

Şi-atunci, cu spatele sprijinit de uşă, s-a lăsat pradă durerii cumplite ce i se adunase în piept seara întreagă. Fără să-şi lase din mână poşeta, a izbucnit în plâns ca un copil, cu lacrimi năvalnice de ruşine, durere şi mânie. Şi-a privit hainele murdare, sângele care se amestecase cu noroiul. A clipit printre lacrimile fierbinți ca să vadă mai bine cămăruța urâtă şi goală, cu cuvertura găurită, cu chiuveta pătată de murdărie în jurul scurgerii, dându-şi seama că nu mai avea nimic bun, adevărat sau de preț în viață. Şi mai ştia de asemenea că totul era din vina lui Vivien, *absolut totul*. Pierderea lui Jimmy, alungarea ei, slujba umilă la fabrică. Până şi întâmplarea nefericită din seara aceea – genunchiul julit şi ciorapul rupt, neputința de a intra în pensiune, jignirea de a pătrunde pe furiş într-o casă unde plătea bani buni ca să locuiască – nu s-ar fi petrecut niciodată dacă Dolly nu ar fi dat cu ochii de Vivien, dacă nu s-ar fi oferit de bună voie să-i ducă înapoi lănțişorul, dacă nu ar fi încercat să fie prietenă cu o femeie atât de netrebnică.

Privirea înlăcrimată a lui Dolly s-a oprit asupra poliței pe care se afla caietul ei cu idei şi a simțit că-i plesneşte pieptul de durere. S-a năpustit la el, apoi s-a aşezat cu picioarele încrucişate pe podea, frunzărindu-l repede până a ajuns la cel de-al treilea capitol unde adunase şi lipise cu multă dragoste fotografii de-ale lui Vivien Jenkins din revista *Society*. Cândva le studiase cu atenție, luând în seamă fiecare amănunt şi dorindu-şi să şi-l însuşească. Acum nu-i venea să creadă cât de proastă fusese.

A smuls paginile din carte, sfâşiindu-le ca o pisică sălbatică, făcând bucățele mărunte imaginea acelei femei, vărsându-şi toată mânia: felul în care Vivien Jenkins se uita la aparatul de fotografiat, rigidă şi parcă pe furiş… şi mai sfâşia o bucată… fără să zâmbească până la capăt… şi mai rupea încă o bucată… să vadă şi ea cum era să fii tratată ca un gunoi… şi mai rupea încă o bucată…

Dolly ar fi rupt hârtiile aşa, la nesfârşit, toată noaptea, dar ceva i-a atras privirea. A înlemnit, uitându-se mai atent la bucățica de hârtie din mâna ei, cu răsuflarea întretăiată. Într-una dintre fotografii, medalionul îi ieşise de sub bluză şi se vedea bine, aşezat strâmb peste jaboul de mătase. Dolly a atins locul cu vârful degetelor şi a simțit arsura zilei în care îi înapoiase medalionul.

Azvârlind bucata de fotografie, Dolly şi-a sprijint capul de saltea şi a închis ochii. Simțea cum se învârteşte casa cu ea, o durea genunchiul, era complet vlăguită. Cu ochii închişi, şi-a scos pachetul de țigări, a aprins una şi a început să fumeze abătută.

Totul era încă viu în mintea ei: surpriza de a-i fi deschis uşa Henry Jenkins, întrebările pe care i le pusese, bănuiala evidentă despre locul unde ar fi putut fi soția lui.

Ce s-ar fi întâmplat, se întreba ea acum, dacă ar fi avut mai mult timp împreună? Îi stătuse pe limbă să-l corecteze, în ziua aceea, să-i explice cum erau organizate schimburile la cantină. Şi cum ar fi fost dacă ar fi făcut-o? Ce s-ar fi întâmplat dacă i s-ar fi lăsat şansa să spună: „Ba nu, domnule Jenkins, mi-e teamă că nu e chiar aşa. Nu ştiu ce vă spune ea, dar Vivien nu vine la cantină mai mult de o dată pe săptămână."

Dar Dolly nu apucase să spună nimic din toate astea. Pierduse ocazia să-i spună lui Henry Jenkins că nu îşi închipuia nimic, că soția lui era într-adevăr băgată până peste cap în alte treburi care nu i-ar fi fost pe plac. Risipise unica ocazie de a o pune pe Vivien Jenkins față în față cu dezastrul pe care îl produsese singură. Şi nici nu mai putea să-i spună acum. Henry Jenkins nu avea cum să o mai primească acum

când – datorită lui Vivien – o credea că e doar o servitoare hoață, acum când condiția ei se schimbase atât de mult şi când nu avea nici un fel de dovadă.

Nu mai avea nici o şansă – se gândea Dolly scoțând un vălătuc de fum. Doar dacă s-ar fi întâmplat să o vadă împreună cu un bărbat care să nu fi fost soțul ei şi să le poată face o fotografie împreună, o imagine care să-i confirme temerile lui Henry… Dar Dolly nu avea timp să se ascundă pe alei întunecate, să pătrundă cu vorba bună prin spate şi să pândească momentul prielnic în locul nimerit. Poate că, dacă ar fi ştiut unde şi când s-ar întâlni Vivien cu doctorul ei, ar fi o ocazie să…

Dolly a tras adânc aer în piept şi şi-a îndreptat spatele. Era atât de simplu că a pufnit-o râsul. Şi a râs zdravăn. Atât se frământase cât de nedrept e totul, dorind să găsească o cale de a pune lucrurile la punct, şi soluția perfectă era chiar sub nasul ei.

19
Greenacres, 2011

— Zice că vrea să vină acasă!

Laurel s-a frecat la ochi cu o mână, în timp ce cu cealaltă pipăia noptiera. În cele din urmă a dat de ochelari.

— Ce zici că vrea?

Vocea lui Rosie s-a auzit din nou pe fir, mai tărăgănată şi mai răbdătoare de parcă ar fi vorbit cu cineva care nu ştie bine englezeşte:

— Mi-a spus azi-dimineață. Vrea să vină acasă. La Greenacres. Nu mai vrea la spital, a adăugat ea după o pauză.

— A!

Laurel şi-a pus brațele ochelarilor după urechi, pe deasupra telefonului şi şi-a căznit ochii să se uite pe fereastra dormitorului. Doamne! Ce soare strălucitor!

— Vrea să vină acasa! Şi doctorul ce zice?

— O să vorbesc cu el când îşi termină vizita. Dar, Lol, a continuat ea în şoaptă. Sora mi-a spus că crede că i-a venit timpul.

Singură în dormitorul copilăriei ei, privind soarele strecurându-se pe tapetul decolorat, Laurel a oftat. Venise timpul! Nu era nevoie să mai întrebe ce voise sora să zică cu asta.

— Bine, atunci.

— Da.

— Să vină acsă!

— Da.

— Şi-o să avem grijă de ea aici.

Nu s-a mai auzit nici o vorbă.

— Rose?

— Da, te aud. Vorbeşti serios, Lol? O să rămâi şi tu, o să stai şi tu cu noi?

— Sigur că vorbesc serios, a răspuns Laurel, cu țigara în gură, încercând să o aprindă.

— Ai o voce ciudată. Nu cumva… plângi, Lol?

— Nu, nu plâng, a răspuns ea stingând chibritul şi eliberându-şi gura.

A urmat o altă pauză şi Laurel aproape că auzea cum sora ei îşi frământă îndoielile ca pe un şirag pe mărgele. Aşa că i-a spus ceva mai blând, de data asta:

— Rose, n-am nimic. O să fie bine. O să facem asta împreună, ai să vezi!
Rose a scos un mic zgomot înăbuşit, probabil a încuviinţare sau a îndoială, apoi a schimbat vorba:
— Ai ajuns bine aseară?
— Da, deşi mai târziu decât m-am aşteptat.
De fapt se făcuse ora trei dimineaţa când intrase în casă. După cină, se dusese cu Gerry la el acasă, petrecându-şi o mare parte a nopţii discutând despre mama lor şi Henry Jenkins. Au căzut de acord ca Gerry să caute câte ceva despre doctorul Rufus, iar Laurel să vadă ce poate afla despre misterioasa Vivien. Ea era, de fapt, elementul esenţial care o lega pe mama lor de Henry Jenkins şi motivul probabil pentru care el venise să o caute pe Dorothy Nicolson în 1961.
Sarcina asta i se păruse realizabilă atunci, dar acum, la lumina zilei, Laurel nu mai era atât de sigură. Întregul plan era la fel de evanescent ca un vis. S-a uitat la încheietura mâinii, întrebându-se unde îşi lăsase ceasul.
— Cât e ceasul, Rosie? Pare târziu.
— E doar zece!
Zece? Doamne, ce mult dormise!
— Rosie, trebuie să închid acum, dar vin iute la spital. Te mai găsesc acolo?
— Da, până la prânz, când mă duc să o iau pe aia mică a lui Saddie de la creşă.
— Perfect, ne vedem acolo… şi-o să vorbim cu doctorul.

*

Rose era împreună cu doctorul când a ajuns Laurel. Sora de la recepţie i-a spus că o aşteaptă şi i-a arătat bufetul. Cu siguranţă că Rose o aştepta, căci i-a făcut cu mâna de îndată ce a intrat. Laurel s-a îndreptat spre ei, croindu-şi drum printre mese şi, când s-a apropiat, şi-a dat seama că Rose plânsese. Pe masă erau împrăştiate cocoloaşe de şerveţele, şi sub ochii umezi avea pete negre. Laurel s-a aşezat lângă ea şi l-a salutat pe doctor.
— Tocmai îi spuneam surorii dumneavoastră, a început el cu acelaşi ton profesionist şi grijuliu pe care l-ar fi folosit şi Laurel dacă ar fi jucat rolul unui cadru medical care ar fi trebuit să dea o veste proastă şi inevitabilă, că, după părerea mea, am făcut toate tratamentele posibile. Nu cred că vă va surprinde să aflaţi că acum se pune doar problema să-i controlăm durerea şi să îi uşurăm cât se poate suferinţa.
Laurel a încuviinţat din cap.
— Sora mea îmi spune că mama vrea să vină acasă, domnule doctor. Se poate?
— Nu ar fi nici o problemă, a spus el zâmbind. Evident că, dacă ar dori să rămână în spital, am putea să îi îndeplinim şi această dorinţă, de fapt, cei mai mulţi dintre pacienţii noştri stau la noi până la sfârşit…
Sfârşitul. Rose a întins mâna pe sub masă spre Laurel.
— Dar dacă dumneavoastră sunteţi dispuse să aveţi grijă de dânsa acasă…
— Suntem, a răspuns Rose iute. Sigur că suntem.
— Atunci cred că acum e cel mai potrivit moment să discutăm despre asta.
Lui Laurel îi ardea buza după o ţigară.
— Mama nu mai are mult de trăit?
Era mai degrabă o afirmaţie decât o întrebare, un mod în care Laurel încerca să înţeleagă lucrul

acesta, dar doctorul a răspuns oricum.
— Există întotdeauna surprize, dar vă pot răspunde la întrebare. Nu, nu mai are mult.

*

— La Londra? a întrebat Rose în timp ce se îndreptau împreună spre camera mamei, de-a lungul coridorului cu linoleum pestriț.
Trecuseră cincisprezece minute de când îşi luaseră rămas-bun de la doctor, dar Rose mai ținea strâns în pumn un şervețel ud.
— Ai o întâlnire de lucru, nu-i aşa?
— De lucru? Ce lucru? Ți-am spus, Rose, că fac o pauză.
— Tare n-aş vrea să te aud spunând asta, Lol. Mă îngrijorezi când spui lucruri dintr-astea.
Rose a ridicat mâna ca să salute o soră care trecea pe lângă ele.
— Ce fel de lucruri?
— Că îți iei o pauză.
Rose s-a oprit şi s-a cutremurat, scuturându-şi părul creț şi neorânduit. Purta o salopetă de blugi, pe care avea, ca noutate, o broşă în formă de ou prăjit ochi.
— Asta nu e ceva firesc, nu e normal. Ştii că mie nu-mi plac schimbările… mă îngrijorează.
Laurel a râs.
— N-ai de ce să te îngrijorezi, Rosie. Mă duc pur şi simplu până la gara Euston să caut o carte.
— O carte?
— Da, caut ceva.
— Aşa? a exclamat Rose, pornind din nou. Studiezi ceva! Ştiam eu că nu aveai cum să iei o pauză. Vai, Lol, ce uşurare! a exclamat ea, făcându-şi vânt cu mâna pe fața umezită de lacrimi. Acum pot spune că mă simt mult mai bine.
— Ei bine, a răspuns Laurel zâmbind, atunci îmi pare bine că ți-am fost de folos.
Fusese ideea lui Gerry să înceapă să caute câte ceva despre Vivien la Biblioteca Britanică. Cât au căutat ei în toiul nopții pe Google, n-au dat decât de site-uri galeze de rugby şi alte ciudățenii, dar biblioteca nu-i va dezamăgi, a insistat Gerry. „Sunt câte trei milioane de intrări pe an, Lol, i-a spus el în timp ce completa datele pentru înregistrarea electronică. Asta înseamnă şase mile de rafturi, trebuie să se găsească ceva acolo.“ Şi i-a povestit entuziasmat despre serviciul on-line. „Îți trimit pe e-mail copii.“ Dar Laurel a hotărât (încăpățânată, a spus Gerry zâmbind) că era mai uşor să se ducă personal acolo. Oricât de condamnabilă ar fi încăpățânarea – Laurel jucase în destule seriale cu detectivi –, era convinsă că nimic nu funcționa mai bine decât să bați drumurile după indicii. Dacă informația pe care o găseşti te conduce la altceva, e mai bine să te afli acolo decât să fii nevoit să faci altă comandă electronică şi să aştepți. Mai bine să acționezi decât să aştepți.
Au ajuns la uşa lui Dorothy şi Rose a deschis-o. Mama lor dormea în pat şi părea mai slabă şi mai neputincioasă de cât fusese cu o zi în urmă. Laurel şi-a dat seama brusc că se deteriora rapid. Surorile au rămas o vreme nemişcate, urmărind cum i se ridica şi cobora pieptul încetişor, apoi Rose a scos din geantă o cârpă de praf şi a început să şteargă ramele fotografiilor.
— Cred că ar trebui să împachetăm toate astea, să le ducem acasă.
Laurel a încuviințat din cap.
— Fotografiile astea sunt atât de importante pentru ea! A ținut mereu la ele.

Laurel a dat din cap. Fotografiile au dus-o cu gândul la cea cu Dorothy şi Vivien în timpul războiului la Londra. Avea pe ea scrisă data: mai 1941, anul când mama începuse să lucreze la pensiunea bunicii Nicolson şi când Vivien Jenkins fusese ucisă de o bombă. Şi cine o fi scris data? Oare fotograful era cineva cunoscut de cele două fete? Poate Henry Jenkins? Sau prietenul mamei, Jimmy? Laurel s-a încruntat. Atâtea piese din puzzle-ul acesta rămâneau necunoscute.

Uşa s-a deschis şi zgomotele lumii exterioare au pătruns odată cu asistenta care o îngrijea pe mama lor: râsul oamenilor, sunetul soneriilor, țârâitul telefoanelor. Laurel privea mişcările eficiente ale asistentei, cum verfica pulsul, temperatura mamei, notându-şi ceva pe fişa de la capătul patului. Le-a zâmbit politicos când a terminat şi le-a spus ca va păstra masa de prânz pentru mama lor dacă cumva se va scula mai târziu şi îi va fi foame. Laurel i-a mulțumit şi ea a plecat, închizând uşa în urma ei, lăsând din nou camera cufundată în tăcerea şi nemişcarea aşteptării. Dar ce să aştepți? Nu era de mirare că Dorothy dorea să meargă acasă.

— Rose? a strigat-o brusc Laurel, uitându-se la sora ei care aranja fotografiile şterse de praf.

— Mmm?

— Când ți-a cerut să-i aduci cartea aceea, aia care avea fotografia în ea… ți-a fost greu să umbli în cufărul ei?

Adică ar fi vrut să ştie dacă mai era şi altceva acolo care au fi putut să ajute la dezlegarea misterului. Nu ştia cum să întrebe fără să-i dezvăluie lui Rose motivul căutărilor ei.

— Nu prea, de fapt nici nu m-am gândit prea mult, să-ți spun drept. Am căutat foarte repede, că mi-era teamă că o să vină după mine sus dacă vede că stau prea mult. Din fericire, a fost ascultătoare şi a rămas în pat, aşa cum am lăsat-o.

Rose a tras brusc aer în piept.

— Ce e? Ce-ai pățit?

Rose a respirat uşurată, dându-şi la o parte părul din ochi.

— Nu-i nimic, a spus scuturându-şi mâna. Doar că nu-mi puteam aminti pentru nimic în lume ce-am făcut cu cheia. Era destul de dificilă, să ştii, când a văzut că am găsit cartea s-a agitat foarte tare. A fost mulțumită, cred… adică sigur că a fost, că doar ea mi-a cerut-o… dar era şi destul de tăioasă, de irascibilă, ştii şi tu cum e câteodată.

— Dar acum ți-ai adus aminte unde-ai pus-o?

— Sigur că da, e la loc pe noptiera ei, a răspuns ea, scuturându-şi capul şi zâmbind nevinovată. Zău aşa, mă mir şi eu de ce se întâmplă cu creierul meu uneori.

Laurel a zâmbit şi ea. Draga Rose, cât de inocentă e!

— Iartă-mă, Lol, mă întrebai ceva… despre cufăr?

— A, nu, vorbeam şi eu aşa…

Rose şi-a aruncat privirea la ceas şi-apoi i-a spus că va trebui să meargă să-şi ia nepoata de la creşă.

— O să trec pe la tine mai târziu diseară. Cred că ajunge şi Iris mâine-dimineață. O să reuşim toate să împachetăm şi să o mutăm până sâmbătă… Ştii, chiar că sunt… de-abia aştept… a urmat ea, dar chipul i s-a întunecat. Cred însă că nu prea se cuvine, având în vedere situația…

— Nu cred că există vreo regulă în astfel de cazuri, Rosie.

— Da, poate că ai dreptate.

Rose s-a aplecat să o sărute pe Laurel pe obraz şi-apoi a plecat, lăsând în urmă o dâră de parfum de lavandă.

*

Cu Rose în cameră fusese altfel, mai era o altă mişcare, o agitație, un trup care respira. Fără ea, Laurel îşi dădea seama cât de slăbită şi de nemişcată devenise mama ei. Telefonul a țiuit în semn că primise un mesaj şi s-a repezit să-l vadă, apucându-se strâns cu multă recunoştință de acel fir de viață ce o lega de lumea de afară. Era un mesaj electronic de la Biblioteca Britanică, care îi confirma că va putea primi a doua zi de dimineață cartea comandată şi-i amintea să îşi aducă un document de identitate ca să îşi primească permisul de cititor. Laurel l-a citit de două ori şi apoi cu greu s-a hotărât să bage telefonul la loc în poşetă. Mesajul fusese o diversiune bine-venită, iar acum ajunsese din nou de unde plecase, în încremenirea demobilizantă a camerei de spital.

Simțea că nu mai suportă. Doctorul spusese că era mai mult ca sigur că mama va dormi toată după-amiaza, datorită calmantelor, dar Laurel a luat oricum albumul de fotografii, s-a aşezat lângă pat şi l-a deschis de la început, la fotografia făcută când Dorothy era tânără şi lucra la pensiunea de la malul mării a bunicii Nicolson. A mers mai departe, de-a lungul anilor, repovestind istoria familiei, ascultându-şi vocea, având vagul sentiment că dacă continua să vorbească pe un ton normal ar putea să mențină flacăra vieții în încăpere.

În cele din urmă a ajuns la o fotografie de la cea de-a doua zi de naştere a lui Gerry. Fusese făcută în bucătărie, înaintea petrecerii, când adunau lucrurile pentru picnic, înainte de a pleca la râu. Laurel, adolescentă – ce breton grozav avea! – îl ținea pe Gerry în brațe, iar Rose îl gâdila pe burtică, făcându-l să gângurească şi să râdă, se vedea şi un deget al lui Iris care arăta ceva (supărată pe te miri ce). Mama se vedea pe fundal, cu mâna în cap, uitându-se la coşul de picnic. Iar pe masă se afla – lui Laurel i-a stat inima în loc, căci nu băgase niciodată de seamă – cuțitul! Chiar lângă vaza cu dalii. *Pune şi cuțitul. Ți-aduci aminte, mamă,* s-a pomenit Laurel gândindu-se. *Pune-l în coş şi n-ai să mai fii nevoită să te întorci după el acasă. Şi nimic nu s-ar mai fi întâmplat. Şi eu m-aş fi dat jos din căsuța din copac înainte ca omul acela să apară pe alee şi nimeni n-ar fi ştiut că a trecut pe-acolo în ziua aceea.*

Dar era o copilărie să gândească aşa. De unde putea şti că Henry Jenkins nu s-ar fi întors altă dată dacă nu găsea atunci pe nimeni acasă? Şi poate s-ar fi întâmplat ceva şi mai grav la vizita următoare. Ar fi putut fi omorât altcineva în locul lui.

Laurel a închis albumul. Îi pierise cheful să mai spună poveşti din trecut. I-a netezit cearşaful pe piept şi i-a spus:

— Am fost aseară să-l văd pe Gerry, mamă.

— Gerry… s-a auzit de undeva, de parcă ar fi şoptit vântul.

Laurel s-a uitat la buzele mamei. Erau nemişcate, dar uşor depărtate. Ochii îi erau închişi.

— Da, a urmat ea cu mai multă înflăcărare. Pe Gerry. M-am dus să-l văd la Cambridge. Este foarte bine, e un băiat aşa de deştept. Ştiai că face o hartă a cerului? Ți-ai fi închipuit vreodată că băiețelul acela va face nişte lucruri atât de incredibile? Mi-a spus că e vorba să-l trimită o vreme să facă cercetări în Statele Unite, ar fi o şansă grozavă!

— Şansă… a şoptit mama.

Avea buzele uscate şi Laurel a întins mâna după cana cu apă, vârându-i cu grijă paiul îndoit în gură.

Mama a băut cu greu câteva picături.

— Laurel, a spus ea încetişor, deschizând ochii.

— Sunt aici, nu-ți face griji.

Pleoapele delicate ale lui Dorothy tremurau sforțându-se să rămână deschise.

— Mi s-a părut… a urmat ea, respirând greu… mi s-a părut că nu era rău.
— Ce nu era?
Din ochi au început să-i mustească lacrimi mai degrabă decât să se prelingă. Ridurile adânci ale chipului ei palid străluceau. Laurel a scos un şervețel din cutie şi i-a şters fața, cu blândețe, aşa cum ar fi făcut cu un copil înspăimântat.
— Ce nu era rău, mamă? Spune-mi!
— Era o şansă, Laurel. N-am lăsat-o… am luat-o…
— Ce-ai luat?
O bijuterie, o fotografie, *viața lui Henry Jenkins*?
Dorothy a strâns-o mai tare pe Laurel de mână şi a deschis ochii cât a putut de mult. Când a vorbit din nou, vocea îi era mai disperată şi mai hotărâtă să spună tot până la capăt, de parcă ar fi aşteptat multă vreme să spună toate acestea, în ciuda efortului considerabil pe care îl făcea.
— Era o şansă, Laurel. Nu am crezut că pot face rău cuiva, n-am crezut. Am dorit foarte mult, credeam că merit, că e drept.
Apoi a răsuflat cu zgomot, făcând-o pe Laurel să simtă fiori pe şira spinării. Iar cuvintele care au urmat s-au împrăştiat ca o pânză de păianjen.
— Crezi în răsplată dreaptă… că dacă ți se fură ceva ar trebui să poți să îți iei măcar o parte înapoi?
— Nu ştiu, mamă!
Pe Laurel o durea sufletul să o vadă pe mama ei, bătrână şi suferindă, pe cea care le alungase demonii şi le ştersese lacrimile cu sărutări, acum măcinată de vinovăție şi căință. Cât ar fi vrut să o poată consola, dar dorea la fel de mult să afle şi ce făcuse mama ei. Aşa că i-a spus blând:
— Cred că depinde de ceea ce ni s-a furat şi de ceea ce ne propunem să ne luăm singuri înapoi.
Intensitatea expresiei dispăruse de pe chipul mamei, iar ochii îi lăcrimau acum din pricina luminii strălucitoare de afară.
— Totul… a spus ea, simțeam că pierdusem totul.

*

În după-amiaza aceea, Laurel fuma aşezată pe duşumeaua podului din Greenacres. Simțea scândurile decolorate, solide şi netede sub ea, şi ultimele raze ale soarelui târziu de amiază pătrundeau prin ferestruica din acoperiş, bătând ca un reflector chiar pe cufărul ferecat al mamei. Laurel inhala încet fumul țigării. Şedea acolo de mai bine de o jumătate de oră, în tovărăşia scrumierei, a cheii de la cufăr şi a propriei conştiințe. N-a fost greu să găsească cheia, Rose o pusese în fundul sertarului de la noptiera mamei. Aşa că nu avea altceva de făcut decât să o strecoare în lacăt, să o răsucească şi să afle totul.
Dar ce să afle? Despre şansa pe care o întrezărise Dorothy? Ce anume luase sau făcuse?
Nu se aştepta să găsească acolo nicidecum o mărturie completă scrisă. Doar că părea a fi locul cel mai important şi mai nimerit unde să caute vreun indiciu pentru tainele mamei ei. Dacă ea şi Gerry aveau să bată țara în lung şi-n lat, deranjând alți oameni ca să afle câte ceva din lucrurile necunoscute, ar fi fost o neghiobie să nu înceapă cu ce era acasă. Să deschidă cufărul nu era cu nimic mai rău decât să vorbească cu Kitty Barker, sau să umble prin însemnările doctorului Rufus sau să caute la bibliotecă ceva despre Vivien Jenkins. Doar că o făcea *să se simtă* mai rău.
Laurel se uita la lacăt. Nu era mare lucru – de fapt, mama o lăsase pe Rose să caute acolo cartea şi ea nu avea favoriți (Gerry făcea excepție, dar toți păcătuiau când era vorba de el); prin urmare, mama nu s-

ar supăra dacă Laurel s-ar uita în cufăr. O logică firavă, poate, dar asta era tot ce putea gândi. După ce Dorothy s-ar fi întors acasă la Greenacres, s-ar fi ales praful. Nu ar fi fost cu putință să scotocească acolo, atât timp cât mama s-ar fi aflat jos. Acum ori niciodată.

— Îmi pare rău, mamă, a spus Laurel, dar trebuie să aflu.

S-a ridicat încetinel, simțindu-se ca o uriaşă în timp ce se îndrepta spre marginea povârnită a podului. A îngenuncheat ca să vâre cheia în lacăt şi l-a deschis. În momentul acela, a simțit că, în sufletul ei, chiar dacă nu ar fi deschis niciodată capacul, crima se comisese deja.

Atunci mai bine să meargă până la capăt! S-a ridicat în picioare şi a început să tragă de capacul vechiului cufăr, fără să se uite înăuntru însă. Încheieturile înțepenite de piele au scârțâit, iar Laurel şi-a ținut răsuflarea. Se simțea din nou copil, încălcând o regulă de fier. Simțea că i se învârte capul. Acum capacul se deschisese la maximum. Laurel l-a lăsat din mână şi încheieturile s-au încordat sub greutatea lui. Trăgând hotărâtă aer în piept, Laurel a trecut Rubiconul şi s-a uitat înăuntru. La suprafață era ceva, un plic vechi şi îngălbenit, adresat lui Dorothy Nicolson la ferma Greenacres. Timbrul era oliv şi o înfățişa pe regina Elizabeta tânără, în veşmintele de la încoronare. La vederea acestei imagini, Laurel a simțit o străfulgerare de amintire, de parcă ar fi avut o însemnătate, deşi nu îşi dădea seama ce anume. Nu avea adresa expeditorului şi, muşcându-şi buza de jos, a deschis plicul, de unde a căzut o cartolină crem, pe care era scris doar un cuvânt cu cerneală neagră: *Mulțumesc*. Laurel a întors-o pe partea cealaltă, dar n-a găsit nimic altceva. A fluturat cartolina, gândindu-se mirată.

Erau mulți oameni care ar fi avut motive să-i mulțumească mamei de-a lungul anilor, dar a o face astfel, atât de anonim, fără adresă, fără nume în josul cartolinei, era cu siguranță foarte ciudat, iar faptul că Dorothy o păstrase sub cheie era şi mai ciudat. Ceea ce dovedea că mama ei trebuie să fi ştiut cu siguranță de la cine vine, şi mai ales că motivul pentru care persoana aceea îi mulțumea mamei era secret.

Toate acestea erau din cale-afară de misterioase – suficient să-i crească lui Laurel bătăile inimii –, dar nu suficient de relevante pentru căutările ei. (În acelaşi timp, s-ar fi putut ca *aceasta* să fi fost dovada esențială, dar Laurel nu-şi dădea seama cum ar putea şti asta cu siguranță, cel puțin nu în acel moment, doar dacă ar întreba-o pe mama de-a dreptul, ceea ce nu avea de gând să facă. Nu încă.) A pus cartolina la loc în plic şi a strecurat-o într-o margine a cufărului unde o găsise, alături de o mică figurină de lemn; un domn Punch, şi-a dat Laurel seama zâmbind, gândindu-se la vacanțele pe care le petreceau la bunica Nicolson.

Mai era ceva în cufăr, ceva atât de voluminos, încât ocupa aproape tot spațiul. Arăta ca o pătură, dar, când scos-o Laurel şi a scuturat-o, şi-a dat seama că era o haină de blană destul de ponosită care fusese cândva albă. Laurel o ținea de umeri, cât putea de departe, măsurând-o de sus în jos, ca şi cum s-ar fi aflat într-un magazin şi s-ar fi gândit dacă să o cumpere sau nu.

Dulapul din partea cealaltă a podului avea o oglindă pe uşă. Când erau mici, obişnuiau să se joace în el, sau cel puțin Laurel se juca acolo, căci celorlalte surori le era prea frică, ceea ce făcea ca dulapul să fie locul perfect în care să se ascundă de ele când avea nevoie de libertatea de a se refugia în poveştile născocite de ea însăşi.

Laurel a mers cu haina până la dulap şi a tras-o pe ea. S-a privit răsucindu-se apoi într-o parte şi în alta. Haina, care abia îi trecea de genunchi, se încheia cu nasturi în față şi avea un cordon peste mijloc. Avea o croială foarte frumoasă, indiferent cum arăta blana acum, cădea minunat şi detaliile erau lucrate cu atenție. Laurel era convinsă că cineva plătise o mulțime de bani pe ea când fusese nouă. Se întreba dacă mama ei dăduse banii aceia şi, dacă da, cum ar fi putut o tânără care lucra ca servitoare să-şi

permită ceva atât de luxos.

Pe măsură ce se privea în oglindă, i-a revenit o amintire de demult. Nu era prima dată, de fapt, când punea pe ea haina aceea. Într-o zi ploiasă, când erau mici, o înnebuniseră pe mama alergând în sus şi în jos pe scări şi Dorothy le ferecase în pod, să se joace de-a îmbrăcatul. Copiii familiei Nicolson aveau o cutie uriaşă cu haine pe care mama o umplea mereu cu pălării vechi, cămăşi şi eşarfe, obiecte caraghioase peste care dăduse în timp şi care ar fi putut fi transformate în ceva frumos de către imaginația magică a copiilor.

În timp ce surorile ei se înveşmântau în hainele lor favorite, Laurel a zărit o pungă într-un colț al podului din care se ițea ceva alb şi pufos. A scos haina şi s-a îmbrăcat cu ea pe dată. Apoi a venit dinaintea aceleiaşi oglinzi, admirându-se şi gândindu-se ce măreață o făcea: asemenea Crăiesei Zăpezilor, cea rea, dar minunată totodată.

Era copil pe atunci şi nu vedea nici blana tocită pe alocuri şi nici petele întunecate de pe tiv, dar recunoştea autoritatea somptuoasă impusă de o astfel de haină. Aşa că au petrecut câteva ceasuri minunate, poruncindu-le surorilor ei să intre în cuşti, amenințându-le că asmute lupii pe ele dacă nu-i ascultă poruncile. Până când mama le-a chemat la masă, Laurel îndrăgise haina şi puterea ei ciudată atât de mult încât nu se gândise să o mai dezbrace. Expresia de pe chipul lui Dorothy când şi-a văzut fiica cea mare intrând în bucătărie a fost greu de desluşit. Nu fusese nicidecum bucuroasă, dar nici nu strigase la ea. Mai rău. Se făcuse palidă de tot şi i-a spus cu voce tremurătoare: „Scoate aia de pe tine! Scoate-o imediat!“ Cum Laurel nu s-a executat imediat, mama s-a repezit la ea şi a început să tragă haina de pe ea, bombănind că era prea cald, că haina era prea lungă şi scara de la pod prea abruptă ca să umble cu aşa ceva pe ea. Avusese noroc că nu se împiedicase să cadă şi să-şi rupă gâtul. Cu haina de blană strânsă sub braț, îi aruncase apoi o privire aproape acuzatoare, cu un amestec de disperare şi trădare, vecină cu teama. Pentru o clipă îngrozitoare, Laurel crezuse că mama o să izbucnească în plâns. Dar nu o făcuse. I-a poruncit lui Laurel să se aşeze la masă şi apoi a dispărut, luând haina cu ea.

Laurel nu a mai văzut haina după aceea. A întrebat o dată de ea, câteva luni mai târziu, când avea nevoie de un costum pentru o piesă la şcoală, dar Dorothy îi spusese, fără să o privească: „Vechitura aia… am aruncat-o. Nu era bună decât să fie roasă de şoareci acolo sus, în pod“.

Dar apăruse din nou acum, ascunsă în cufărul mamei, ferecată timp de zeci de ani sub cheie. Laurel a răsuflat adânc căzută pe gânduri, înfundându-şi mâinile mai adânc în buzunare. În căptuşeala de saten a unuia din ele era o gaură prin care i-a intrat degetul. Simțea ceva acolo, ca un colț dintr-o bucată de carton. Laurel a apucat colțul acela şi a tras.

Era o bucățică de carton albă, dreptughiulară, cu ceva tipărit pe ea. Scrisul era destul de şters şi Laurel a fost nevoită să se ducă spre raza de lumină ce mai străbătea de la soare ca să vadă ce scria. Şi-a dat seama că era un bilet de tren, ştampilat cu prețul pentru un drum de la Londra până la oraşul cel mai apropiat de locul unde trăia bunica Nicolson. Data de pe bilet era 23 mai 1941.

20
Londra, februarie 1941

Jimmy mergea în pas grăbit prin Londra, stăpânit de un sentiment neobişnuit. De săptămâni bune nu o mai văzuse pe Dolly – care refuzase să îl primească atunci când încercase să o viziteze în Campden Grove şi nici nu-i răspunsese la scrisori –, dar acum, în fine, a apărut asta… Simțea scrisoarea în buzunar, acelaşi buzunar în care ținuse inelul în noaptea aceea îngrozitoare, sperând că nu e de rău

augur. Scrisoarea sosise la redacția ziarului la începutul săptămânii, şi era o simplă notiță în care îl implora să vină să se întâlnească pe banca din Grădina Kensington, cea de lângă statuia lui Peter Pan. Avea ceva să-i spună, ceva ce spera că îi va face plăcere.

Se răzgândise şi voia să se căsătorească cu el. Asta trebuia să fie. Jimmy încerca să-şi păstreze cumpătul, nu-i plăcea să se pripească, mai ales după cât suferise când fusese refuzat, dar nu-şi putea opri gândurile – speranțele, de fapt – să zboare la posibilitatea aceasta. Ce altceva ar fi putut fi? Ceva care să-i facă plăcere: nu se putea gândi la altceva. Dumnezeu îi era martor că avea nevoie de o veste bună.

Cu zece zile în urmă fuseseră bombardați. Totul se întâmplase din senin. Fusese o pauză în ultima vreme, ceea ce era chiar mai ciudat decât bombardamentul cel mai groaznic – liniştea era parcă mai greu de suportat –, dar pe 18 ianuarie, o bombă rătăcită căzuse chiar pe clădirea unde locuia Jimmy. Se întorcea acasă după o noapte de lucru şi, de cum dăduse colțul, văzuse tot dezastrul. Îşi ținuse respirația în timp ce alerga spre ruinele cuprinse de flăcări. Nu mai auzea nimic altceva în afara propriei voci şi a corpului său care respira şi pompa sângele, cățărându-se prin dărâmături, strigându-l pe taică-său şi blestemându-se că nu fusese în stare să găsească o casă mai bună, că nu fusese acolo când bătrânul avusese cea mai mare nevoie de el. Când a dat de colivia strivită a lui Finchie, a scos un urlet animalic. Şi a simțit dintr-odată experiența cumplită de a trăi o scenă din propriile sale fotografii, doar că acea casă dărâmată era casa *lui*, lucrurile risipite erau ale *lui*, mortul cel drag era tatăl *lui*, şi şi-a dat atunci seama că, oricât de mult l-ar fi lăudat editorii, eşuase total în încercarea de a prinde adevărul acelui moment – teama şi panica, sentimentul concret, sfâşietor că a pierdut totul dintr-odată.

S-a întors şi s-a prăbuşit în genunchi. Atunci a zărit-o pe doamna Hamblin din apartamentul vecin că-i făcea uluită cu mâna de peste drum. A alergat spre ea, a cuprins-o în brațe şi a lăsat-o să-i plângă pe umăr, izbucnind şi el în lacrimi fierbinți de neputință, furie şi durere. Apoi ea şi-a ridicat capul şi l-a întrebat:

— L-ai văzut pe taică-tău?

— Nu l-am găsit nicăieri, i-a răspuns el.

Dar ea a arătat cu degetul în jos, pe stradă.

— Cred că l-au luat cei de la Crucea Roşie. Un doctor tânăr şi drăguț i-a dat o ceaşcă de ceai şi ştii şi tu cât îi place lui ceaiul, aşa că…

Jimmy nu a mai stat să asculte mai departe. A luat-o la fugă spre sala de lângă biserică unde ştia că se află Crucea Roşie. A dat năvală pe uşă şi l-a văzut imediat pe tatăl lui. Bătrânul stătea la o masă cu o ceaşcă de ceai dinainte şi cu Finchie pe braț. Doamna Hamblin îl îndreptase către adăpost la timp şi Jimmy se simți plin de recunoştință. I-ar fi dat orice comoară din lume dacă ar fi putut… păcat că nu poseda nimic ce ar fi meritat să fie dăruit. Îşi pierduse toate economiile în bombardament, împreună cu tot ce mai aveau. Rămăsese doar cu hainele de pe el şi cu aparatul de fotografiat pe care îl purta la el. Slavă Domnului, căci ce s-ar fi făcut fără el?

Cu o mişcare iute din cap, Jimmy şi-a dat la o parte părul din ochi, în timp ce mergea înainte. Trebuia să şi-l scoată din minte pe taică-său şi înghesuiala în care trăiau deocamdată. Bătrânul îl făcea să se simtă vulnerabil şi nu voia să fie slab astăzi. Nu-şi putea permite aşa ceva. Astăzi trebuia să fie stăpân pe sine, demn, poate chiar un pic distant. Poate era cam îngâmfat, dar voia ca Dolly să-şi dea seama că făcuse o greşeală. De data asta nu se mai îmbrăcase ca o maimuță în costumul tatălui lui, nu ar fi putut, dar se străduise totuşi.

Din stradă a intrat în parc, îndreptându-se spre peluza care se transformase acum într-o grădină de

zarzavat, trecând de-a lungul aleilor care păreau goale fără gărduleţele de fier forjat, pregătindu-se să dea ochii cu ea. Avusese întotdeauna o mare influenţă asupra lui, ajungea doar să-i arunce o privire şi el îi făcea pe plac. Ochii aceia scânteind de râs, care-l dăduseră gata la o ceaşcă de ceai în cafeneaua din Coventry, răsucirea buzelor când zâmbea, părând că-l tachinează uneori… Doamne, era atât de atrăgătoare, atât de plină de viaţă! Acum simţea că se înmoaie doar la gândul că o să o vadă şi s-a scuturat, încercând să-şi aducă aminte cât de mult îl jignise, făcându-l de ruşine – privirea chelnerilor când l-au văzut rămas singur în restaurant, ţinând încă în mână inelul, n-o s-o poată uita niciodată; îşi închipuia cum râseseră după ce plecase. Doamne! Trebuie să se stăpânească, să-şi domolească optimismul şi dorul, să se păzească de alte dezamăgiri.

Se străduise din răsputeri, dar probabil că o iubea de prea mult timp (se gândise mai târziu, întors acasă, când rememorase întâmplările de peste zi), şi se ştie că dragostea prosteşte. Şi drept exemplu: împotriva voinţei sale, când s-a apropiat de locul întâlnirii, Jimmy Metcalfe a iuţit pasul.

*

Dolly stătea pe banca pe care spusese că îl va aştepta. Jimmy a văzut-o primul şi s-a oprit din alergat, trăgându-şi răsuflarea, îndreptându-şi părul, manşetele, ţinuta, în timp ce o privea. Emoţia de la început s-a prefăcut iute în mirare. Trecuseră doar trei săptămâni (deşi împrejurările în care se despărţiseră îl făceau să simtă că fuseseră mai mult de trei ani), dar ea se schimbase. Era tot Dolly, era frumoasă, dar şi-a dat seama chiar de departe că era ceva în neregulă. Jimmy s-a simţit brusc dezorientat, se pregătise să fie dur, chiar obraznic, dacă ar fi fost nevoit, dar s-o vadă şezând acolo, cu braţele la piept, mult mai mică decât şi-o amintea, era ultimul lucru la care se aşteptase.

L-a văzut şi ea, în cele din urmă, şi i-a zâmbit, străduindu-se să-şi lumineze faţa. Jimmy i-a zâmbit şi el şi a pornit-o spre ea, întrebându-se ce s-a întâmplat, dacă nu cumva cineva o lovise, îi făcuse vreun rău, ca să o vlăguiască atât de tare. Era convins că ar fi fost capabil să ucidă pentru asta.

S-a ridicat în picioare când s-a apropiat şi s-au îmbrăţişat. I-a simţit în mâini oasele mici ca ale unei păsări. Nu era prea îmbrăcată, ninsese şi haina ei ponosită de blană nu era suficient de groasă. A rămas lipită de el o vreme şi Jimmy – care se simţise atât de jignit, de furios de felul în care se purtase cu el, de refuzul ei de a-i da o explicaţie, el, care-şi promisese să nu-şi şteargă din minte această amărăciune când o va vedea – s-a pomenit mângâindu-i părul aşa cum ar fi alintat un copil rătăcit şi plăpând.

— Jimmy! a exclamat ea, ţinându-şi încă faţa apăsată pe pieptul lui. Vai, Jimmy!

— Şşşş, haide, haide, nu plânge!

Dar ea plângea, cu lacrimi uşoare care nu se mai opreau, făcându-l să se simtă deopotrivă îngrijorat şi emoţionat. Doamne, oare ce se întâmpla cu el?

— Vai, Jimmy, a repetat ea. Îmi pare atât de rău, îmi este atât de ruşine!

— Ce tot spui acolo, Doll? a întrebat el apucând-o de umeri, forţând-o să se uite în ochii lui.

— Am făcut o greşeală, Jimmy, a urmat ea. Am făcut atât de multe. N-ar fi trebuit să mă port cu tine aşa. În noaptea aia, la restaurant, cum m-am purtat eu… să te las aşa şi să plec. Îmi pare tare, tare rău.

Nu avea o batistă la el, dar avea cârpa de şters lentila obiectivului şi i-a şters uşor obrajii cu ea.

— Nu mă aştept să mă ierţi. Şi ştiu că nu mai putem da timpul înapoi, ştiu asta prea bine, dar trebuia să-ţi spun. M-am simţit atât de vinovată şi-a trebuit să-mi cer scuze personal, ca să-ţi dai seama că vorbesc serios. Chiar vorbesc serios, Jimmy, a urmat ea printre lacrimi. Îmi pare tare, tare rău.

El a dat din cap. Ar fi trebuit să spună ceva, dar era prea surprins şi emoţionat ca să găsească vorbele

potrivite. Dar se pare că fusese de ajuns: ea a zâmbit. Jimmy a zărit în zâmbetul acela o undă din vechea ei exuberanță şi şi-ar fi dorit să o încremenească în clipa aceea. Şi-a dat seama că ea avea nevoie să fie făcută fericită. Nu era o aşteptare egoistă, ci un dat – asemenea unui pian sau unei harpe, avea nevoie de un acordaj anume.

— Uite, a spus ea, oftând uşurată… uite că ți-am spus!

— Da, mi-ai spus, a repetat el, recăpătându-şi vocea, atingându-i, fără să-şi dea seama, buzele cu vârful degetului.

Ea şi-a strâns buzele ca să-l sărute şi apoi a închis ochii. Genele ei negre şi umede i s-au lipit de obraz.

A rămas aşa o vreme, de parcă ar fi vrut şi ea să oprească lumea în loc. Când s-a desprins de el, în cele din urmă, şi-a ridicat ochii spre el sfioasă.

— Aşa!

— Da! a exclamat şi el, scoțându-şi pachetul de țigări, îmbiind-o să ia.

— Mi-ai ghicit gândul, a spus ea luând una. Sunt stoarsă.

— Asta nu ți se potriveşte.

— Nu? Ei, probabil că m-am schimbat.

Spusese asta într-o doară, dar se potrivea atât de bine cu ce văzuse el când ajunsese în parc, încât Jimmy s-a încruntat. A aprins țigările şi a făcut semn cu țigara lui către direcția din care venise:

— Ar trebui să plecăm de-aici, altfel am putea fi învinuiți că spionăm dacă mai stăm mult aici vorbind în şoaptă.

S-au îndreptat înapoi spre locul unde fuseseră înainte porțile, vorbind despre nimicuri ca nişte străini politicoşi. Când au ajuns în stradă, s-au oprit, fiecare aşteptând ca celălalt să decidă ce să facă. Dolly a făcut prima mişcare, întorcându-se spre el şi spunându-i:

— Mă bucur că ai venit, Jimmy. Nu meritam, dar îți multumesc.

Avea ceva final în voce pe care nu l-a înțeles de la început, dar, când i-a zâmbit curajoasă şi i-a întins mâna, a înțeles că pleca. Că îşi ceruse scuze, făcuse ceea ce crezuse că îi va face lui plăcere şi acum avea de gând să plece.

Şi în clipa aceea Jimmy şi-a dat seama de adevăr, asemenea unei lumini strălucitoare. Voia cu orice preț să se căsătorească cu ea, să o ia cu el şi să aibă grijă de ea şi să facă totul să meargă bine din nou.

— Doll, stai…

Ea îşi agățase poşeta pe umăr şi se răsucise să o pornească, dar a întors capul când l-a auzit.

— Vino cu mine, a urmat el, merg la lucru mai târziu, haide să mâncăm ceva.

*

Altădată Jimmy ar fi procedat altfel, ar fi planificat totul şi s-ar fi străduit să iasă perfect, dar nu acum. Dă-le încolo de mândrie şi perfecțiune! Se grăbea prea tare acum. Văzuse cu ochii lui că momentele nu durează în viață – o simplă bombă e de-ajuns şi s-a dus totul. A aşteptat doar cât a durat să comande chelneriței ceva de mâncare, apoi şi-a luat inima în dinți şi a spus:

— Doll, oferta mea e valabilă încă. Te iubesc. Te-am iubit întotdeauna. Nu-mi doresc decât să mă căsătoresc cu tine.

Ea a rămas cu ochii la el, surprinsă. Şi nici nu îi puteai găsi o vină, abia reuşise să se hotărască ce era mai bine să mănânce, ouă, sau iepure, când se pomenise cu această declarație.

— Chiar mai vrei? După toate…

— Chiar după tot ce-a fost.

El a întins mâinile peste masă, cuprinzându-i palmele micuțe. Acum, că nu mai avea haina albă pe ea, îi vedea zgârieturile pe brațele albe şi slabe. Şi-a întors privirile spre chipul ei, mai hotărât ca niciodată să aibă grijă de ea.

— Nu-ți pot oferi un inel, Doll, a urmat el, împletindu-şi degetele cu ale ei, apartamentul meu a fost bombardat şi am pierdut tot. O vreme am crezut că l-am pierdut şi pe tata.

Dolly a dat uşor din cap, încă mută de uimire, dar el a vorbit mai departe. Simțea vag că divaghează, că vorbeşte prea mult, că nu spune ce trebuie, dar nu se putea opri.

— Dar nu l-am pierdut, slavă Domnului! Tata a supraviețuit, când l-am găsit era la Crucea Roşie, aşezat confortabil cu o ceaşcă fierbinte de ceai, a urmat el zâmbind scurt la gândul acela, după care şi-a scuturat capul. Oricum, ceea ce vreau să-ți spun e că inelul s-a pierdut. Totuşi, o să-ți cumpăr altul de îndată ce-am să pot.

Dolly a înghițit cu greu şi, când şi-a recăpătat graiul, a întrebat încet şi trist:

— Vai, Jimmy! Cât de puțin trebuie că mă cunoşti dacă crezi că eu țin la lucruri dintr-astea!

A fost rândul lui Jimmy să se arate surprins.

— Chiar nu ții?

— Sigur că nu. Nu am nevoie de un inel ca să mă lege de tine, i-a spus cu lacrimi în ochi, strângându-i mâinile. Şi eu te iubesc, Jimmy. Te-am iubit mereu. Ce-ar trebui să fac să te conving?

*

Au mâncat în tăcere. Când au terminat, Jimmy şi-a aprins o țigară şi a spus:

— Presupun că bătrâna ta doamnă va dori să te măriți în casa ei.

Dolly s-a schimba la față când l-a auzit.

— Ce-ai pățit, Dolly?

Atunci i-a povestit totul, că lady Gwendolyn murise, că nu mai locuia în Campden Grove, ci se întorsese în cămăruța ei din Rillington Place. Că nu se alesese cu nimic şi că muncea acum în schimburi prelungite la o fabrică de muniție ca să-şi plătească chiria.

— Dar înțelesesem că lady Gwendolyn promisese că îți va lăsa ceva prin testament, nu mi-ai spus tu aşa?

Ea a privit pe fereastră, cu chipul umbrit de o amărăciune care alungase strălucirea dinainte.

— Ba da, mi-a promis, dar asta a fost înainte… înainte ca lucrurile să se schimbe.

Din expresia deznădăjduită de pe chipul ei, Jimmy şi-a dat seama că ceea ce se întâmplase între Dolly şi stăpâna ei era pricina dezamăgirii pe care o simțise mai devreme.

— Ce vrei să spui, Doll? Ce s-a schimbat?

Nu voia să-i spună povestea, şi-a dat seama din felul în care nu voia să îl privească, dar Jimmy trebuia să ştie. Părea un lucru egoist, dar o iubea, avea de gând să se însoare cu ea şi nu voia în ruptul capului să o lase să-i scape. Aşa că a rămas tăcut, dându-i de înțeles că va aştepta cât va fi nevoie, iar ea trebuie că şi-a dat seama că nu-l va îndupleca prea uşor, aşa că a început să-i spună:

— S-a amestecat o femeie, Jimmy, o femeie puternică. Era pornită împotriva mea şi şi-a pus în minte să-mi facă viața un iad. Şi eu eram singură de tot, a urmat ea întorcându-şi privirile spre el. Nu am putut să-i țin piept lui Vivien.

— Vivien? Cea de la cantină? Am crezut că erați prietene!

— Aşa am crezut şi eu, a răspuns Dolly zâmbind trist. Cred că am fost prietene, la început.

— Şi ce s-a întâmplat?

Dolly tremura în bluza albă, subțire şi privea în jos spre masă, simțea o reținere în înfățişarea ei şi Jimmy se întreba dacă nu cumva era stânjenită de ceea ce urma să-i spună.

— Voiam să-i înapoiez ceva, un lănțişor pe care îl pierduse, dar când am sunat la uşă nu era acasă. Mi-a deschis soțul ei – ți-am mai povestit eu despre el, scriitorul… M-a poftit înăuntru să aştept şi eu am intrat.

Şi-a plecat capul, scuturându-şi uşor buclele.

— Poate că n-ar fi trebuit, nu ştiu, pentru că atunci când s-a întors acasă Vivien s-a înfuriat foarte tare. Se vedea clar pe fața ei, ne-a bănuit că… ei, îți dai şi tu seama… Am încercat să-i explic, eram convinsă că puteam să o conving, dar apoi…

Şi-a îndreptat din nou atenția către fereastră şi o rază slabă de lumină i-a luminat obrazul.

— Ei, bine… să zicem că am greşit eu.

Inima lui Jimmy începuse să bată cu putere, se simțea cuprins de indignare, dar şi de groază.

— Ce-a făcut, Doll?

Când a încercat să înghită, i s-a mişcat gâtul cu un zvâcnet iute în sus şi în jos şi Jimmy a crezut că o să izbucnească în plâns. Dar nu a plâns, ci şi-a întors fața spre el şi expresia chipului ei – atât de tristă şi de jignită – i-a frânt inima. Abia i se auzea vocea.

— A născocit nişte miciuni teribile despre mine, Jimmy. M-a ponegrit în fața bărbatului ei, şi chiar mai rău… i-a spus lui lady Gwendolyn că sunt o hoață în care să nu aibă încredere.

— Dar asta e… e de… s-a bâlbâit el, uimit şi revoltat. Asta e ceva josnic.

— Dar şi mai rău decât atât, Jimmy, ea însăşi e o mincinoasă. De luni de zile are o aventură. Ți-aduci aminte, atunci, la cantină când ți-a spus despre prietenul ăla al ei, doctorul?

— Cel care are un spital de copii?

— Ăsta e doar un pretext, adică spitalul e de-adevăratelea şi doctorul e iubitul ei. Îl foloseşte ca pretext ca să nu dea de bănuit când se duce acolo.

Băgase de seamă că tremura, dar nu era firesc? Cine n-ar fi fost mânios să descopere că un prieten l-a trădat într-un mod atât de josnic?

— Îmi pare rău, Doll.

— Nu-i nevoie să-ți fie milă de mine, a spus ea, străduindu-se atât de tare să braveze, încât îl durea sufletul să o vadă. M-a lovit foarte tare, dar mi-am promis că n-o să o mai las să-mi facă rău.

— Aşa te vreau!

— Doar că…

Chelnerița apăruse să strângă farfuriile, uitându-se de la unul la altul, în timp ce-şi făcea de lucru cu cuțitul lui Jimmy. Credea că se certau, s-a gândit el, după cum tăcuseră când s-a apropiat ea şi după cum Dolly îşi întorsese iute capul când Jimmy se străduia să răspundă la sporovăiala chelneriței („Ştiți că orologiul Big Ben nu s-a oprit niciodată?“ sau „Cât va sta în picioare catedrala St. Paul“). Acum se uita pe furiş la Dolly care se străduia să-şi ascundă fața. Totuşi Jimmy îi desluşea profilul şi vedea cum începuse să-i tremure buza de jos.

— Asta e tot, a spus, încercând să o facă pe chelneriță să plece. Asta e tot, mulțumesc.

— Nu doriți şi desert? Vă asigur că…

— Nu, nu, asta-i tot.

— Cum doriți, a pufnit ea, răsucindu-se pe tocurile de cauciuc.

— Doll? a început el când au rămas singuri din nou. Spuneai ceva…

Ea îşi apăsa buzele strâns cu degetele ca să nu izbucnească în plâns.

— Eu am iubit-o pe lady Gwendolyn, Jimmy, am iubit-o ca pe o mamă. Şi când te gândeşti că s-a dus în mormânt crezând că sunt mincinoasă şi hoață! a exclamat ea, cu lacrimile şiroindu-i pe obraz.

— Şşşş, haide, nu mai plânge, te rog!

Se mutase lângă ea şi îi săruta fiecare lacrimă care i se prelingea pe obraz.

— Lady Gwendolyn ştia ce simți tu pentru ea, doar îi dovedeai în fiecare zi. Şi ştii ceva?

— Ce?

— Aveai dreptate, nu trebuie să o laşi pe Vivien să fie mai presus. O să am eu grijă de asta.

— A, Jimmy, s-a mirat ea, jucându-se cu un nasture de la cămaşa lui, răsucindu-l după firul cu care era cusut. Ce drăguț din partea ta, dar cum ai putea face asta? Cum aş putea eu să înving pe cineva ca ea?

— Ducând o viață lungă şi fericită…

Dolly a clipit nedumerită.

— Alături de mine, a continuat el, zâmbind şi trecându-i o şuviță de păr după ureche. O să o învingem împreună căsătorindu-ne şi economisind fiecare bănuț, ca să ne putem muta mai apoi la mare sau la țară…unde vrei tu… aşa cum ai visat mereu, o să o învingem trăind fericiți până la adânci bătrâneți, a încheiat el, sărutându-i vârful nasului. Nu-i aşa?

După o vreme, Dolly a dat încetişor din cap, parcă îndoindu-se, sau aşa i s-a părut lui Jimmy.

— Nu-i aşa, Doll?

De data asta a zâmbit, dar prea uşor şi s-a întunecat apoi iute. A oftat, sprijinindu-şi obrazul în palmă.

— Nu vreau să par nerecunoscătoare, Jimmy, doar că aş vrea să o facem mai repede, să plecăm chiar acum şi să o luăm de la început. Câteodată mă gândesc că doar aşa am să îmi pot reveni.

— N-o să mai dureze mult, Doll. Muncesc din răsputeri şi editorul meu este foarte încrezător în viitorul meu. Cred că dacă…

Dolly a tras iute aer în piept şi l-a apucat de mână. Jimmy s-a oprit.

— Fotografiile! a exclamat ea, recăpătându-şi respirația. Vai, Jimmy, mi-ai dat o idee, ceva cu care să putem avea totul *acum* – şi marea, şi toate celelalte despre care vorbeai tu – şi cu care să îi dăm şi o lecție lui Vivien în acelaşi timp. Căci asta e ce vrei şi tu, nu? Să plecăm împreună, să începem o altă viață.

— Ştii prea bine că vreau, dar ce facem cu banii, Doll, ştii că eu nu am…

— De ce nu mă asculți? Asta e exact ce-ți spuneam. Ştiu eu un mod de-a face rost de bani.

Îl privea cu ochi strălucitori, aproape sălbatici şi, deşi nu apucase să-i spună restul gândului ei, ceva s-a frânt în inima lui. Dar Jimmy nu voia să ia în seamă, nu ar fi lăsat nimic care să-i strice o zi atât de fericită.

— Îți mai aduci aminte? a început ea, scoțând o țigară din pachetul de pe masă, mi-ai spus cândva că ai face orice pentru mine.

Jimmy a privit-o aprinzând chibritul. Îşi amintea că îi spusese asta, şi chiar ar fi fost în stare de orice. Dar ceva din felul în care îi străluceau ochii şi-i tremurau degetele pe cutia de chibrituri l-a înfiorat. Nu ştia ce voia ea să îi spună, dar simțea că nu ar fi vrut să audă.

Dolly a tras adânc fumul țigării, scoțând apoi un vălătuc gros de fum.

— Viven Jenkins este foarte bogată, Jimmy. Este însă o mincinoasă şi o şarlatană care a făcut tot ce a

putut ca să mă jignească, să-i stârneacă pe cei dragi mie împotriva mea şi să-mi fure moştenirea pe care mi-o promisese lady Gwendolyn. Dar o cunosc eu bine şi ştiu că are o slăbiciune.

— Cum?

— Are un soț credincios care ar fi zdrobit dacă ar afla că îl înşală.

Jimmy a dat din cap maşinal.

— Ştiu că sună ciudat, Jimmy, dar ascultă-mă. Ce-ar fi dacă cineva ar obține o fotografie compromițătoare, ceva care să o arate pe Vivien împreună cu celălalt bărbat?

— Ce-ar fi? a repetat el, dar vocea îi suna plată, de parcă n-ar fi fost a lui.

Ea i-a aruncat o privire şi pe buze i s-a ivit un zâmbet nervos.

— Presimt că ar plăti o grămadă de bani ca să pună mâna pe o astfel de fotografie. Suficient cât să le ajungă unor tineri îndrăgostiți care ar vrea să fugă în lume.

În timp ce se străduia să priceapă, lui Jimmy i-a trecut prin minte că era, de fapt, unul dintre jocurile lui Dolly, că va schimba foaia dintr-o clipă într-alta şi că va izbucni în râs, spunându-i: „Jimmy, glumesc, desigur. Aşa mă ştii tu pe mine?“

Dar nu s-a întâmplat aşa. Şi-n schimb i-a apucat mâna peste bancheta de piele şi i-a sărutat-o încet.

— Bani, Jimmy, i-a şoptit, apăsându-i mâna pe obrazul ei fierbinte. Chiar aşa cum spuneai şi tu. Suficienți ca să ne căsătorim şi să o luăm de la capăt şi să trăim fericiți până la adânci bătrâneți. Nu asta ți-ai dorit mereu?

Aşa era, desigur, şi ea ştia asta.

— Merită să-i facem asta, Jimmy. Aşa ai spus şi tu, merită să plătească după tot ce mi-a făcut, a urmat ea iute prin fumul țigării. Ea m-a convins să mă despart de tine, să ştii! M-a înveninat împotriva ta, Jimmy. M-a făcut să cred că nu trebuie să fim împreună. Nu vezi cât rău ne-a făcut?

Jimmy nu ştia ce să creadă. Nu-i plăcea ce sugera ea să facă, dar se ura pe sine şi mai tare pentru că nu era în stare să-i spună asta. Dar s-a pomenit întrebând-o:

— Şi presupun că ai vrea ca eu să fac fotografia asta, nu?

— O, nicidecum, Jimmy, a răspuns ea zâmbind. E prea riscant să-i pândeşti până-i prinzi împreună. Am o idee mult mai simplă, o joacă de copil!

— Ce anume? a întrebat el, privind fâşia de metal din jurul tăbliei mesei. La ce te gândeşti, Doll? Spune-mi.

— Fotografia o s-o fac *eu*! a spus ea trăgând din nou de nasturele lui care i-a căzut în palmă. Şi tu ai să fii *în* ea!

21
Londra, 2011

A mers bine pe autostradă şi, pe la unsprezece, a intrat pe Euston Road, căutând din priviri un loc de parcare. A ochit unul chiar lângă gară şi a îndreptat Mini-ul verde într-acolo. Perfect – Biblioteca Britanică era la o azvârlitură de băț şi zărea copertina neagră cu albastru a cafenelei Nero după colț. Stătuse toată dimineața fără cofeină şi simțea cum i se topeşte creierul.

Peste douăzeci de minute, cu mintea mult mai limpezită, Laurel traversa foaierul gri cu alb al bibliotecii, îndreptându-se spre biroul de înregistrare a cititorilor. Tânăra cu un ecuson pe care scria Bonny nu părea să o fi recunoscut şi, după ce s-a privit iute în geamul uşii de la intrare, Laurel a luat-o ca pe un compliment. După ce s-a zvârcolit toată noaptea, răsucindu-şi gândurile şi frământându-se ce

ar fi putut lua mama ei de la Vivien Jenkins, dormise din nou până târziu în dimineaţa aceea, aşa că îi rămăseseră doar zece minute să sară din pat drept în maşină. Deşi iuţeala era lăudabilă, nu se putea spune că făcuse această trecere în cele mai bune condiţii. Şi-a aranjat un pic părul, iar când Bonny a întrebat-o „Pot să vă ajut cu ceva?“, a răspuns:

— Cu siguranţă, draga mea.

A scos peticul de hârtie pe care Gerry îi scrisese numărul de înregistrare a cererii ei.

— Cred că mă aşteaptă o carte în sala de lectură de Ştiinţe Umaniste.

— Staţi să ne uităm! a spus Bonny, bătând ceva pe tastatură. O să avem nevoie şi de un act de identitate şi de o dovadă a adresei dumneavoastră ca să vă completez permisul.

Laurel i le-a întins pe amândouă.

— Laurel Nicolson… ca actriţa!

— Da, a încuviinţat Laurel.

Bonny i-a completat permisul şi i-a arătat scara curbată.

— Trebuie să ajungeţi la etajul al doilea. Să vă duceţi direct la ghişeu şi o să găsiţi cartea acolo.

Aşa a şi făcut. Adică a dat peste un domn foarte amabil – îmbrăcat cu o vestă roşie, croşetată şi cu o barbă albă, încâlcită – care o aştepta. Laurel i-a explicat ce căuta, i-a arătat permisul pe care îl primise jos şi într-o clipă el s-a dus la rafturile din spatele lui şi a scos o cărţulie subţire, legată în piele pe care i-a pus-o pe masă. Laurel a citit titlul în şoaptă, străbătută de un fior de nerăbdare: *Henry Jenkins – viaţa, iubirile şi sfârşitul.*

Şi-a găsit un loc într-un colţ şi s-a aşezat, deschizând coperta şi trăgând în piept mireasma minunată de praf a tuturor posibilităţilor ce puteau fi cuprinse pe hârtie. Nu prea mare, cartea era publicată de o editură de care nu auzise şi avea un aspect destul de neprofesionist – mărimea şi forma literei, lipsa marginilor şi fotografii puţine, de proastă calitate. Părea că îşi baza prea mult argumentaţia pe fragmente din romanele lui Henry Jenkins. Dar era un punct de pornire şi Laurel abia aştepta să înceapă de undeva. A citit atent cuprinsul şi i-a sărit inima când a dat de capitolul intitulat „Căsătoria“, care îi atrăsese atenţia de la început când citise pe Internet.

Dar Laurel nu a deschis direct la pagina 97. De câte ori închidea ochii, vedea figura întunecată a omului cu pălărie neagră în timp ce străbătea aleea scăldată de soare. A bătut uşor darabana cu degetele pe pagina cu cuprinsul. Aici era şansa ei de a descoperi mai mult despre el, să găsească culori şi detalii pentru silueta care îi făcea pielea de găină, sau poate chiar să descopere motivul pentru ceea ce făcuse mama ei în ziua aceea. Laurel se temuse atunci când îl căutase pe Henry Jenkins pe Internet, dar cartea aceasta destul de neînsemnată nu o mai speria în acelaşi fel. Informaţia cuprinsă în ea fusese demult publicată (în 1963, a citit ea când a verificat pagina cu copyrightul), ceea ce înseamnă că, dincolo de dispariţia prin uzura firească, este puţin probabil să mai existe multe exemplare, majoritatea fiind pierdute în locuri întunecate, puţin străbătute. Acest exemplar anume fusese ascuns timp de zeci de ani între kilometri de alte cărţi uitate, iar dacă Laurel găsea în ea ceva neplăcut putea pur şi simplu să o închidă la loc şi să o dea înapoi. Să nu mai vorbească niciodată de ea. A şovăit o clipă, înainte de a-şi aduna curajul, apoi, cu degetele tremurânde a deschis la prolog. Animată de un entuziasm brusc şi ciudat a început să citească despre străinul care apăruse pe aleea din faţa casei lor:

Când Henry Ronald Jenkins a împlinit şase ani, a văzut un om rupt în bătaie de către un poliţist în satul lui din Yorkshire. Omul acela, spuneau în şoaptă sătenii, era din satul învecinat Denaby – un adevărat iad, situat în valea Crags, considerat îndeobşte drept „cel mai rău sat din Anglia“. Tânărul

Jenkins nu va uita niciodată această întâmplare şi în primul său roman, Mila diamantelor negre, *publicat în 1928, a dat viață unuia dintre cele mai remarcabile personaje ale prozei britanice interbelice, un om autentic şi demn, a cărui soartă a stârnit o imensă simpatie din partea cititorilor şi criticilor deopotrivă.*

În primul capitol al Diamantelor negre, *polițiştii cu cizme cu placheuri de oțel se năpustesc asupra eroului nefericit, Walter Harrison, om fără ştiință de carte, dar foarte harnic, ale cărui dezamăgiri l-au determinat să lupte pentru schimbare socială şi care, în cele din urmă, i-au adus moartea. Jenkins vorbea, într-un interviu la BBC în 1935, despre întâmplarea adevărată şi despre influența ei asupra operei sale – „şi a sufletului meu“: „În ziua aceea, în timp ce vedeam cum un om este făcut praf de polițişti, mi-am dat seama că în societatea noastră sunt oameni slabi şi oameni puternici şi că bunătatea inimii nu este un criteriu hotărâtor“. Această temă se va regăsi în multe dintre romanele ulterioare ale lui Henry Jenkins.* Diamantele negre *a fost declarată o capodoperă şi, datorită primelor recenzii favorabile, a devenit un succes de public. Lucrările lui timpurii, mai ales, au fost lăudate pentru veridicitatea lor şi pentru prezentarea realistă a vieții clasei muncitoare, conținând descrieri fără compromisuri ale sărăciei şi violenței fizice.*

Jenkins a crescut el însuşi într-o familie muncitorească. Tatăl lui, supraveghetor la minele de cărbuni Fitzwilliams, era un om aspru, care bea peste măsură – „însă numai sâmbăta“ – şi care îşi conducea familia de parcă ar fi fost „subordonații lui în galerie“. Jenkins a fost singurul dintre cei şase frați care a părăsit satul, trădând aşteptările spiței sale. Jenkins povestea despre părinții săi: „Mama era o femeie frumoasă, dar era încrezută şi dezamăgită de soarta ei; nu avea nici o idee cum să-şi îmbunătățească viața şi frustrarea o înăcrise. Îl înfuria mereu pe tata, cicălindu-l; el era un om cu o mare putere fizică, dar era prea slab în alte privințe ca să facă față căsătoriei cu o femeie ca ea. Casa noastra nu era deloc fericită“. Întebat dacă viața părinților lui i-a oferit inspirație pentru romanele sale, Jenkins a râs şi a spus: „Mai mult decât atât, mi-a dat un exemplu concret de viață de care am vrut să scap cu orice preț“.

Şi chiar a reuşit să scape. Datorită inteligenței sale precoce şi tenacității sale, Jenkins a reuşit să se desprindă de începuturile sale atât de umile şi să se smulgă din galeriile minelor, luând viața literară prin surprindere. Întrebat de ziarul The Times *despre ascensiunea sa extraordinară, Jenkins a recunoscut că era meritul unui profesor de la şcoala din sat, Herbert Taylor, care i-a descoperit aptitudinile intelectuale încă din copilărie şi l-a încurajat să candideze la bursele oferite de câteva dintre cele mai bune şcoli publice. Când a împlinit zece ani, Jenkins a câştigat un loc la mica dar prestigoasa şcoală Nordstrom din Oxfordshire. A părăsit casa părintească în 1911, pornind singur într-o călătorie cu trenul către sudul necunoscut, fără să se mai întoarcă vreodată în Yorkshire.*

În timp ce mulți elevi de la şcoli publice, mai ales cei provenind din medii sociale diferite de ale majorității celorlalți elevi, vorbesc de o experiență şcolară nefericită, Jenkins nu s-a lăsat niciodată descusut pe acest subiect, declarând doar că „admiterea la o şcoală de talia Nordstromului mi-a schimbat viața în cel mai bun sens al cuvântului“. Directorul lui, Jonathan Carlyon, spunea despre Jenkins: „Muncea incredibil de mult. Şi-a absolvit examenele finale cu note remarcabile şi a mers la Oxford în anul următor ca să studieze la facultatea pe care şi-a ales-o“. Recunoscându-i inteligența, prietenul şi colegul său, scriitorul Allen Hennessy, se referea glumind şi la alte talente: „Nu am întâlnit niciodată un om mai fermecător decât Jenkins, spunea el. Dacă-ți plăcea vreo fată, aflai destul de iute că nu trebuia să i-o prezinți lui Henry Jenkins. N-avea decât să-i arunce una dintre privirile lui faimoase şi pierdeai orice şansă“. Ceea ce nu înseamnă că vrem să spunem că Jenkins abuza de aşa-

numitele sale „puteri“: „Era arătos şi fermecător, se bucura de atenția femeilor, dar nu a fost niciodată un crai“, spunea Roy Edwards, editorul lui Jenkins de la Macmillan.

Oricât de mare a fost influența sa asupra sexului frumos, viața lui Jenkins nu a avut acelaşi parcurs neted precum cariera sa editorială. În 1930, logodna lui cu domnişoara Eliza Holdstock s-a destrămat, dar el nu a dorit să comenteze public acest lucru. S-a căsătorit, în cele din urmă, cu Vivien Longmeyer, nepoata directorului său de la Nordstrom, în 1938. În ciuda diferenței de douăzeci de ani între ei, Jenkins a considerat că mariajul lui a fost „încununarea vieții mele“. Cuplul s-a stabilit la Londra, unde s-a bucurat de o viață domestică fericită până spre sfârşitul celui de-al Doilea Război Mondial. După izbucnirea războiului, Jenkins a început să lucreze la Ministerul Informațiilor, într-un post în care a strălucit, ceea ce nu a fost o surpriză pentru cei care îl cunoşteau bine. Aşa cum spunea Allen Henessy: „Jenkins făcea totul la perfecție. Era sportiv, deştept, fermecător… Lumea e făcută pentru oameni ca el“.

Dar, oricât ar fi de adevărate toate acestea, viața nu e întotdeauna dreaptă. După moartea tinerei sale soții, în ultimele săptămâni din bombardamentul asupra Londrei, Jenkins a suferit atât de mult, că viața a început să i se destrame. Nu va mai publica nici o altă carte şi rămâne o taină dacă a mai continuat să scrie ceva, aşa cum rămân şi multe alte detalii ale ultimei decade a vieții sale. În 1961, când a murit, steaua lui Henry Ronald Jenkins pălise atât de tare, încât evenimentul abia a fost remarcat chiar de ziarul care îl numise cândva „geniu“. S-a vorbit la începutul anilor 1960 că Jenkins ar fost responsabil de unele acte care i-au adus renumele de „Obsedatul de la picnicurile din Suffolk“, deşi aceste bănuieli nu au fost dovedite niciodată. Indiferent dacă Jenkins a fost sau nu vinovat de astfel de obscenități, faptul că acest om cândva atât de important a dat naştere unor astfel de speculații dovedeşte cât de mult decăzuse. Băiatul despre care directorul său spusese cândva că era „capabil să realizeze orice şi-ar propune“ a murit fără să lase nimic în urmă. Întrebarea fără răspuns a admiratorilor lui Henry Jenkins este cum a putut găsi un astfel de sfârşit un om care a avut cândva totul; un sfârşit tragic care seamănă atât de mult cu al personajului său Walter Harrison, a cărui soartă a fost o moarte anonimă, în singurătate, după o viață în care i se împleteau dragostea şi pierderea.

Laurel s-a sprijinit pe spătarul scaunului şi a tras aer în piept. Simțea o mare uşurare că nu aflase nimic mai mult decât descoperise deja pe Internet. Se simțea cu câteva kilograme mai uşoară. În ciuda referirii la sfârşitul nedemn al lui Jenkins, nu se pomenea nicăieri de Dorothy Nicolson sau de vreo fermă numită Greenacres, slavă Domnului! Nu-şi dăduse seama cât de emoționată va fi gândindu-se la ce ar fi putut să descopere. Cel mai tulburător lucru din acel prolog era portretul acelui om pornit de jos ale cărui succese fuseseră rezultatul muncii asidue şi al talentului său considerabil. Laurel sperase, de fapt, să descopere ceva care să-i justifice sentimentele de ură profundă pentru omul care apăruse pe aleea casei lor.

Se întreba dacă nu cumva biograful greşise cumva. Ar fi fost posibil, orice era cu putință. Apoi Laurel şi-a dat brusc seama că aroganța ei nu cunoştea nici o limită – una era să ai o bănuială şi alta era să presupui că ştii mai multe despre Henry Jenkins decât propriul său biograf care i-a studiat viața şi a scris cartea.

La începutul cărții era o fotografie a lui Jenkins şi a dat paginile înapoi să se uite la ea, hotărâtă să-l descopere pe scriitorul fermecător şi charismatic descris în prolog. Era mai tânăr în fotografia aceasta decât în cea de pe Internet şi s-a văzut nevoită să recunoască că era frumos. De fapt – i-a venit în minte

în timp ce-i studia trăsăturile bine şlefuite – într-un fel îi amintea de un coleg actor de care fusese îndrăgostită cândva. În anii ’60, fuseseră distribuiți într-o piesă de Cehov şi începuseră o aventură furtunoasă. Nu a durat – rareori durează poveştile de amor din teatru –, dar, atât cât ținuse, fusese foarte intensă.

Laurel a închis cartea. I se aprinseseră obrajii şi o năpădise un plăcut sentiment de nostalgie. Ei, da! La asta nu se aştepta! Înghițindu-şi nodul de emoție, Laurel şi-a amintit de scopul căutării sale şi a dat paginile până la nouăzeci şi şapte. Trăgându-şi adânc răsuflarea, a început să citească din capitolul „Căsătoria“.

Dacă Henry Jenkins nu avusese noroc până atunci în viața personală, lucrurile aveau să se schimbe în bine. În primăvara anului 1938 fostul lui director, domnul Jonathan Carlyon, l-a invitat la şcoala Nordstrom ca să le vorbească elevilor din ultima clasă de liceu despre problemele vieții literare. Acolo, în timp ce se plimba prin grădina şcolii pe înserate, Jenkins a întâlnit-o pe Vivien Longmeyer, nepoata directorului care se afla în grija sa. La vremea aceea avea şaptesprezece ani şi era nespus de frumoasă. Jenkins a descris întâlnirea lor în cartea sa Muză fără voie, *unul dintre cele mai reuşite romane ale lui, cu totul diferit de subiectele dure ale scrierilor sale anterioare. Ce va fi crezut Vivien Jenkins despre felul în care toate amănuntele despre relația lor şi despre începutul căsniciei au fost expuse public rămâne un mister, aşa cum a rămas şi ea. Tânăra doamnă Jenkins nu apucase încă să-şi lase amprenta în lume că viața i-a fost curmată tragic în timpul bombardamentului asupra Londrei. Ceea ce ştim totuşi despre ea, datorită adorației sale față de muza sa fără voie, este că era deosebit frumoasă şi fascinantă, iar sentimentele lui Jenkins față de ea au fost clare de la bun început.*

Urma apoi un fragment mare luat din *Muză fără voie*, în care Henry Jenkins descria cum şi-a cunoscut şi cucerit tânăra soție. Pentru că suferise îndeajuns citind recent întreaga carte, Laurel a sărit peste el, reluând firul acolo unde biograful şi-a concentrat atenția asupra vieții lui Vivien.

Viven Longmeyer era fiica unicei surori a lui Jonathan Carlyon, Isabel, care fugise din Anglia cu un soldat australian după Primul Război Mondial. Neil şi Isabel Longmeyer se stabiliseră într-o mică comunitate de tăietori de cedri din Tamborine Mountain, în sud-estul statului Queensland, iar Vivien era penultima fiică din patru copii. În primii opt ani de viață a dus o existență modestă, până când a fost trimisă în Anglia să fie crescută de unchiul ei din partea mamei, la şcoala pe care o ridicase pe moşia străveche a familiei lor.

Prima descriere a lui Vivien Longmeyer este făcută de domnişoara Katy Ellis, o faimoasă pedagogă, căreia i se încredințase sarcina de a o însoți pe copilă din Australia în Anglia în anul 1929. Katy Ellis o pomeneşte pe fată în memoriile ei, Născută pentru a-i învăța pe alții, *dând de înțeles că tocmai întâlnirea ei cu acest copil i-a stârnit interesul de o viață de a se ocupa de tinerii supraviețuitori ai unor traume sufleteşti.*

„Când mi-a cerut să am grijă de ea, mătuşa fetei din Australia mă avertizase că era o copilă simpluță şi să nu fiu surprinsă dacă nu va vorbi cu mine în timpul călătoriei. Eu eram tânără pe atunci şi insuficient de experimentată ca să o învinuiesc pe femeia aceea de o lipsă de compasiune vecină cu cruzimea, dar eram hotărâtă să îmi urmez instinctul de a nu accepta spusele ei. Vivien Longmeyer nu era simpluță deloc, asta mi-am dat seama dintr-o singură privire, dar am priceput ce o determinase pe mătuşa ei să o caracterizeze astfel. Vivien avea capacitatea – ce putea uneori să devină tulburătoare – de a rămâne multă vreme tăcută, dar nu cu chipul tâmp, ci luminat de gânduri învolburate. Era foarte

retrasă, făcând pe oricine o privea să se simtă ținut la distanță.

Cum şi eu fusesem un copil cu o imaginație vie, muştruluită adesea de tatăl meu – preot protestant sever – pentru că visam cu ochii deschişi şi scriam în jurnal, obicei pe care îl am şi în ziua de azi, mi-am dat seama că Vivien avea o viață interioară bogată în care se retrăgea. Mai mult decât atât, mi se părea firesc şi de înțeles ca un copil care îşi pierduse dintr-odată familia, căminul şi țara natală să se străduiască să păstreze puținele semne sigure ale identității sale interiorizându-le.

În timpul lungii noastre călătorii pe mare, am reuşit să-i câştig suficient încrederea ca să legăm o prietenie care a durat mulți ani. Am purtat cu ea o corespondență regulată şi caldă până la tragica ei moarte timpurie în vremea celui de-al Doilea Război Mondial şi, deşi, oficial, nu i-am fost profesoară sau mentor, îmi face plăcere să spun că am devenit prietene. Nu avea mulți prieteni: era genul de persoană pe care alții şi-ar fi dorit să şi-o apropie, dar nu se lega uşor de nimeni. Acum, dacă stau să mă gândesc, cred că a fost reuşita carierei mele de pedagog că mi s-a destăinuit cu de-amănuntul despre lumea ei interioară pe care şi-o construise numai pentru sine. Era un adăpost «sigur» în care se retrăgea ori de câte ori era speriată sau singură şi m-am simțit onorată să mi se îngăduie să arunc o privire dincolo de văl.“

Prezentarea „lumii tainice“ a lui Vivien făcută de Katy Ellis corespunde cu alte descrieri ale lui Vivien ca persoană adultă: „Era atrăgătoare, genul acela de femeie la care ai vrea să te uiți, dar despre care nu poți spune că o cunoşti cu adevărat“. „Îți lăsa impresia că în interiorul ei se întâmplau mult mai multe decât ai fi crezut.“ „Într-un anume fel, această autosuficiență îi conferea atracție, căci nu părea să aibă nevoie de alții.“ Poate că tocmai acest „aer ciudat, aproape nepământesc“ îi atrăsese atenția lui Henry Jenkins în seara aceea la şcoala Nordstrom. Sau poate faptul că, asemenea lui, şi ea avusese o copilărie marcată şi fusese transbordată prea repede într-altă lume cu oameni atât de diferiți. „În felul nostru, amândoi eram din afara acestei lumi“, declara Henry Jenkins la BBC. „Eram meniți unul pentru altul. Mi-am dat seama de cum am dat cu ochii de ea. Imaginea ei la altar, sublimă în rochia ei de dantelă albă, era, într-un fel, încununarea călătoriei începute când am pus piciorul prima dată la şcoala Nordstrom.“

Era şi o fotografie pătată, prost reprodusă, a celor doi în ziua nunții, când ieşeau din capela şcolii. Vivien se uita în sus la Henry, cu vălul de dantelă fluturând în vântul uşor, în timp ce el o ținea de braț, zâmbind direct în obiectivul aparatului de fotografiat. Lumea adunată în jurul lor pe treptele capelei, aruncând orez, era veselă, şi totuşi fotografia a întristat-o pe Laurel. Aşa se întâmpla ori de câte ori vedea fotografii vechi, căci ea era cu adevărat fiica mamei ei, şi considera că a privi oameni cu chipuri zâmbitoare care nu au habar ce le rezervă soarta e o experiență ce te aduce cu picioarele pe pământ. Şi cu atât mai mult în cazul acesta, când Laurel ştia cu siguranță ce orori îi pândeau. Ea fusese martora directă a morții violente a lui Henry Jenkins şi ştia, de asemenea, că tânăra Vivien Jenkins, atât de plină de speranțe în fotografia ei de la nuntă, va muri la numai trei ani după aceea.

Henry Jenkins îşi venera soția. O numea când „grația lui divină“, când „salvarea“ lui, vrând, în nenumărate rânduri, să arate prin aceasta că, fără ea, viața sa nu ar fi avut nici un rost. Lucru care se va dovedi adevărat, căci, după moartea lui Vivien în bombardamentul din 23 mai 1941, lumea lui Henry Jenkins a început să se năruie. În ciuda faptului că lucra la Ministerul Informațiilor şi cunoştea prea bine cât de multe victime civile au căzut, i-a fost imposibil să accepte că moartea soției sale ar fi fost cauzată de bombardamente. Privind în urmă, bănuielile sale destul de absurde – că Vivien fusese

victima unor escroci şi că ea nu ar fi mers altfel la locul bombardamentului – erau primele semne ale nebuniei care l-a răpus până la urmă. A refuzat să accepte moartea soției sale ca un simplu accident de război, jurând „să-i prindă pe vinovați şi să-i aducă dinaintea justiției“. Jenkins a fost internat în spital după o primă criză pe la mijlocul anilor 1940, dar, din păcate, mania aceasta va dăinui tot restul vieții, împingându-l la marginea societății alese şi cauzându-i în cele din urmă moartea, în 1961, singur, sărac şi distrus.

Laurel a închis cartea, de parcă ar fi vrut să nu lase subiectul să iasă dintre coperți. Nu voia să citească mai departe nici despre convingerea lui Henry Jenkins că era ceva în neregulă cu moartea soției sale şi nici despre jurământul lui de a găsi vinovatul. Avea sentimentul neplăcut că tocmai acest lucru îl făcuse şi că ea, Laurel, fusese martoră. Iar mama, cu „planul ei perfect“, era persoana pe care Henry Jenkins o acuza de moartea soției sale. „Escroaca“ ce urmărea să dobândească ceva de la Vivien ar fi atras-o la locul unde şi-a găsit moartea, un loc unde nu ar fi avut de ce să se ducă altfel.

Laurel s-a uitat peste umăr, străbătută de un fior involuntar. Se simțea dintr-odată că iese în evidență, de parcă ar fi fost urmărită de ochi nevăzuți. Şi îşi simțea stomacul ghem. Era sentimentul de vinovăție, şi-a dat seama, vinovăție prin asociere. Se gândea la mama ei pe patul de spital, la regretul pe care îl exprimase, pomenind că „luase“ ceva, că era recunoscătoare că avusese „o a doua şansă“– toate acestea îi apăreau în minte, ca stelele pe cerul întunecat. Poate că-i displăceau firele ce se înnodau, dar nu putea să le nege existența.

Şi-a plecat privirile asupra copertei negre, aparent banală a biografiei. Mama ei cunoştea toate răspunsurile, dar nu era singura, le ştiuse şi Vivien. Până în momentul acela, Vivien fusese doar o iluzie, ca o şoaptă – un chip zâmbitor într-o fotografie, un nume pe prima pagină a unei cărți vechi, o născocire care dispăruse printre crăpăturile istoriei şi fusese dată uitării.

Dar avea importanța ei.

Laurel era convinsă că planul lui Dorothy eşuase din cauza lui Vivien. Că acea femeie era cea mai nepotrivită persoană cu care să ai de-a face.

Povestea lui Katy Ellis despre copila Vivien era destul de frumoasă, dar Kitty Baker îi vorbise de o femeie îngâmfată, cu o influență îngrozitoare, rece şi cu ifose. Oare suferința ei din copilărie să fi produs o schimbare, înrăind-o şi transformând-o într-o femeie – deşi frumoasă şi bogată – a cărei putere consta tocmai în răceală, interiorizare, inaccesibilitate? Informațiile din biografia lui Henry Jenkins, felul în care el nu s-a putut împăca cu moartea ei, căutându-i zeci de ani pe vinovați, sugerau cu siguranță o femeie cu o fire atrăgătoare.

Cu un zâmbet ce trăda că îi venise o idee, Laurel a deschis din nou cartea şi a frunzărit iute paginile până a găsit ceea ce căuta. A apucat pixul uşor emoționată şi a scris numele Katy Ellis şi titlul cărții ei de amintiri, *Născută pentru a-i învăța pe alții*. Poate că Vivien nu ar fi simțit nevoia să aibă prieteni – sau va fi avut destui –, dar îi scrisese lui Katy Ellis scrisori în care ar fi putut să-i mărturisească (ar fi putut să spere oare?) secretele ei cele mai ascunse. Acele scrisori puteau exista pe undeva. Deşi mulți oameni nu-şi mai păstreză corespondența, Laurel era gata să pună rămăşag că domnişoara Katy Ellis, o faimoasă pedagogă şi autoare a propriilor memorii, nu se număra printre ei.

Căci, cu cât se gândea mai mult, cu atât devenea mai limpede că Vivien era cheia. Aflând mai multe despre ea, ar fi aflat câte ceva despre planul lui Dorothy şi, chiar mai important decât atât, despre motivele pentru care a eşuat. Şi acum – constata Laurel zâmbind – uite că-i luase urma!

Partea a treia
VIVIEN

22
Tamborine Mountain
Australia, 1929

Vivien a fost pedepsită în primul rând pentru că avusese ghinionul să fie prinsă în fața prăvăliei domnului McVeigh. Tata nu vrusese să o pedepsească, asta era foarte clar. Era un om cu suflet bun, ale cărui semne de asprime îi fuseseră şterse în timpul Războiului cel Mare şi, dacă e să spunem tot adevărul, el admirase întotdeauna reacțiile neaşteptate ale fiicei sale mai mici. Dar regulile erau reguli, şi domnul McVeigh turuia întruna despre băț şi despre copil, despre răsfăț şi învățătura de minte, şi între timp se adunase lumea şi era o căldură de moarte… Şi totuşi, nu se punea problema ca vreunul dintre copiii săi să fie bătut, mai ales de mâna lui şi nicidecum pentru că ținuse piept unui bătăuş ca Jones. Aşa că a recurs la singurul lucru pe care îl putea face: să-i interzică în fața tuturor să mai meargă la picnic. Pedeapsa fusese prea iute aleasă şi i-a pricinuit mai apoi multă părere de rău, devenind subiectul numeroaselor certuri cu soția sa în puterea nopții, dar nu mai avea cale de întoarcere. Îl auzise prea multă lume. Cuvintele îi ieşiseră din gură şi, odată ajunse la urechile ei, Vivien şi-a dat seama, la cei numai opt ani ai ei, că nu-i rămânea altceva de făcut decât să strângă din dinți şi să-şi încrucişeze brațele, ca să le arate tuturor că nu-i pasă pentru că, oricum, n-avea chef să se ducă.

Aşa s-a întâmplat să rămână singură acasă în cea mai călduroasă zi din vara anului 1929, în timp ce familia ei plecase la Southport, la picnicul anual al tăietorilor de cedri. La micul dejun, tata îi înşirase instrucțiuni stricte, o listă întreagă de lucruri pe care trebuia să le facă şi alta şi mai lungă cu lucruri pe care să nu le facă. Mama îşi tot frământa mâinile când credea că nu o vede nimeni, dând porții preventive de ulei de ricin tuturor copiilor – şi una dublă pentru Vivien, căci cu siguranță va avea nevoie. Şi apoi a urmat învălmăşeala ultimelor pregătiri, după care toți s-au îngrămădit în maşina lor Lizzie Ford[36] şi-au pornit-o pe drumeagul desfundat.

36. Model de automobil Ford (Ford Model T, cunoscut şi ca Tin Lizzie) fabricat între 1908 şi 1927, considerat primul automobil produs în masă, accesibil claselor de mijloc.

Casa era mai liniştită fără ei şi oarecum mai întunecosă. Şi firele de praf pluteau alene fără vânzoleala trupurilor pe lângă care se învârteau. Masa din bucătărie, în jurul căreia râseseră şi se ciorovăiseră cu câteva minute înainte, nu mai avea farfurii, ci era plină de borcane de diverse dimensiuni, pline cu gem, pe care mama le pusese să se răcească, alături de hârtia pe care i-o lăsase tata ca să scrie scrisorile de scuze pentru domnul McVeigh şi Paulie Jones. A început să scrie… „Dragă domnule McVeigh“, dar a tăiat „dragă“ şi a scris în loc „către“, apoi a rămas cu ochii la hârtia goală, întrebându-se câte cuvinte i-ar fi trebuit ca să o umple şi dorindu-şi ca ele să apară până se întorcea tata acasă.

Când i-a fost clar că scrisorile nu aveau să se scrie singure, a pus tocul jos, şi-a întins brațele deasupra

capului, şi-a bălăngănit picioarele goale încoace şi încolo o vreme, privind obiectele din încăpere: tablourile cu rame masive de pe pereți, mobila de mahon închisă la culoare, divanul de răchită acoperit cu cuvertura croşetată. Acesta era „Înăuntru“, s-a gândit ea cu neplăcere, locul adulților şi al temelor, al spălatului pe dinți şi pe corp, unde trebuia să faci „linişte“ şi „să nu alergi“, locul cu piepteni şi dantele, unde mama lua ceaiul cu mătuşa Ada, unde veneau preotul şi doctorul. Era sumbru şi mohorât şi ea se străduia să-l evite. Totuşi – Vivien şi-a muşcat uşor obrazul pe dinăuntru, căci îi venise o idee – astăzi era al ei şi numai al ei pentru prima oară.

Mai întâi s-a apucat să-i citească jurnalul surorii ei Ivy, apoi a frunzărit revistele lui Robert şi a studiat colecția de bile de sticlă a lui Pippin, iar în cele din urmă şi-a îndreptat atenția către şifonierul mamei. Şi-a vârât picioarele în pantofii reci care aparțineau anilor de dinainte de naşterea ei, şi-a frecat obrazul de mătasea celei mai bune bluze a mamei, şi-a atârnat de gât şiragurile de mărgele strălucitoare din cutia de lemn de nuc de pe măsuța de toaletă. A scos din sertar insigna tatei din armată[37], răsucind-o pe toate părțile, actele tatei din război, un pachet de scrisori legate cu panglică şi o hârtie pe care scria Certificat de căsătorie cu numele adevărate ale mamei şi tatei scrise pe ea, al mamei de pe când era Isabel Carlyon din Oxford, Anglia, şi nu cea de acum.

37. Rising Sun Badge – insigna oficială a armatei australiene, purtată pe pălărie sau beretă, identificată cu „spiritul ANZAC“ – Australian and New Zealand Army Corps.

Perdelele de dantelă s-au vălurit şi prin fereastra ghilotină a năpădit mireasma de „Afară“: eucalipt, mirt şi mango de mult dat în copt din pomul cu care tata se mândrea atât de mult. Vivien a vârât hârtiile la loc în sertar şi a sărit în picioare. Nu se zărea nici un nor, cerul era albastru ca oceanul şi întins ca pielea de pe tobă. Frunzele de smochin străluceau în lumina puternică a soarelui, florile de plumeria scânteiau roz şi galbene, iar păsările se chemau unele pe altele în pădurea din spatele casei. O să fie zăpuşeală, s-a gândit ea cu mare satisfacție, şi mai târziu o să vină furtuna. Tare îi mai plăceau furtunile: norii mânioşi şi primele picături dolofane, mirosul de rugină al prafului uscat şi roşu şi ploaia şfichiuitoare care se izbea de pereți, în timp ce tata se plimba de colo-colo pe verandă, cu pipa în gură, cu ochii licărind, străduindu-se să-şi stăpânească emoția, în timp ce palmierii gemeau şi se îndoiau.

Vivien s-a răsucit pe călcâie. Scotocise destul; n-avea rost să mai irosească nici o secundă stând „Înăuntru“. S-a oprit în bucătărie doar cât să-şi împacheteze mâncarea pe care i-o lăsase mama pentru prânz şi să mai caute câțiva biscuiți. Un şir de furnici mărşăluia în jurul chiuvetei, în sus pe perete. Ştiau şi ele că vine ploaia. Fără să mai arunce o privire scrisorii neterminate, Vivien a zbughit-o în paşi de dans spre veranda din spatele casei. Ea nu mergea niciodată ca toți ceilalți dacă putea.

Afară era foarte cald şi liniştit, iar aerul era umed. Duşumelele de lemn îi ardeau tălpile. Era o zi perfectă de mers pe malul mării. Se întreba unde vor fi ajuns ceilalți, dacă vor fi ajuns deja la Southport, dacă tații şi mamele şi copiii înotau şi râdeau şi aranjau mâncarea pentru prânz şi dacă familia ei nu cumva a preferat să meargă cu barca. Se făcuse un ponton nou, spunea Robert, care trăsese cu urechea la vechii colegi de armată ai tatei, şi Vivien se închipuia plonjând de la capătul lui, scufundându-se ca o ghiulea, atât de iute că o pişca pielea şi apa rece a mării îi intra în nas.

Ar fi putut să se ducă să înoate la Cascada Vrăjitoarelor, dar într-o zi ca aceea băltoaca dintre stânci nu se putea compara cu oceanul sărat; plus că n-avea voie să iasă din casă, şi cu siguranță vreo clevetitoare din oraş avea să bage de seamă. Mai rău chiar, dacă era şi Jones acolo, însorindu-şi burdihanul gras şi alb ca o uriaşă balenă bătrână, nu credea că va fi în stare să se abțină. Să fi încercat numai să spună din nou că Pippin este cam tâmpit! De-abia aştepta. Ce-o să-i mai facă!

Descleştându-şi pumnii, şi-a mutat privirea spre hambar. Bătrânul Mac se afla acolo reparând una, alta, şi merita să-i facă o vizită, dar tata îi interzisese să-l sâcâie cu întrebările ei. Avea destule de făcut şi tata nu-l plătea ca să bea ceai şi să stea la taclale cu o fetiță care avea şi ea îndatoriri de dus la bun sfârşit. Bătrânul Mac ştia că ea rămăsese acasă în ziua aceea, iar hambarul îi era interzis dacă nu era vreo urgență.

Nu mai rămânea decât un singur loc.

Vivian a luat-o iute la fugă pe scările late, a traversat peluza, alergând pe lângă rondurile unde mama încerca cu încăpățânare să crească trandafiri, iar tata îi reamintea drăgăstos că acolo nu era Anglia, şi apoi, făcând de trei ori roata, s-a îndreptat spre pârâu.

*

Vivien se ducea acolo de când învățase să umble, hălăduind printre eucalipții argintii, adunând flori de salcâm şi coada-calului, cu băgare de seamă să nu calce pe furnicile săltărețe sau pe păianjeni, în timp ce se îndepărta tot mai mult de lume, de clădiri, de profesori şi reguli. Era locul pe care îl iubea cel mai mult din lume, era numai al ei şi se regăsea acolo.

Dar astăzi era şi mai nerăbdătoare să ajungă acolo. Dincolo de primul povârniş stâncos, acolo unde poteca devenea abruptă şi muşuroaiele de furnici deveneau tot mai înalte, şi-a apucat strâns pachetul cu mâncare şi a luat-o la fugă, bucurându-se să-şi audă inima zvâcnind îndărătul coastelor, să simtă zdupăitul picioarelor când sărea peste pietre, alunecând pe făgaşuri sau pe frunze uscate.

Păsările fluierau deasupra capului, gâzele zumzăiau, cascada din Golfulețul Mortului foşnea, străbătea în fugă printre frânturi de lumini şi culori ce se împleteau caleidoscopic. Tufişurile păreau că au viață: copacii îşi vorbeau cu voci bătrâne şi răguşite, mii de ochi nevăzuți clipeau pe după ramuri şi trunchiuri căzute, şi Vivien ştia că dacă s-ar opri şi şi-ar pune urechea pe pământul tare l-ar auzi chemând-o, cântându-i melodii străvechi. Dar nu s-a oprit; de-abia aştepta să ajungă la pârâul care se strecura prin defileu.

Nimeni nu ştia, dar pârâul acela era vrăjit. Mai ales cotitura aceea, unde malurile se depărtau, formând un cerc stâncos. Fundul apei se plămădise cu milioane de ani în urmă, când pământul ofta şi se mişca şi bucățile mari de stâncă se loveau unele de altele ciobindu-se, în aşa fel încât găurile de pe margini se măreau şi se întunecau dintr-odată în mijloc. Şi tocmai colo îşi făcuse Vivien descoperirea.

Începuse să pescuiască cu borcanele de sticlă pe care le şterpelise din bucătărie şi pe care le păstra acum în buşteanul putred din spatele ferigilor. Vivien îşi adunase toate comorile în buşteanul acela. Se găsea mereu câte ceva în apele pârâului: țipari şi mormoloci, găleți vechi şi ruginite de demult. Odată a găsit chiar şi o placă dentară veche.

În ziua când a descoperit luminițele, Vivien stătea întinsă pe burtă pe o piatră, cu brațele cufundate adânc în apă, încercând să prindă cel mai mare mormoloc pe care-l văzuse vreodată. S-a întins după el şi l-a scăpat, s-a întins din nou şi iar l-a scăpat, drept pentru care şi-a afundat brațul şi mai mult, până când fața aproape că a atins apa. Şi atunci le-a băgat de seamă. Erau mai multe, portocalii şi scânteietoare, clipind spre ea din fundul apei. La început a crezut că e soarele şi şi-a ridicat capul scrutând bucățile de cer îndepărtat, dar nu era… Cerul se răsfrângea într-adevăr în apă, dar asta era altceva. Luminițele acelea veneau din adânc, de dincolo de trestiile alunecoase şi de muşchiul care acoperea fundul pârâului. Erau cu totul altceva… veneau *dintr-altă parte*.

Vivien se gândise mult la acele lumini. Nu-i prea plăcea ei să învețe din cărți – asta era plăcerea lui

Robert şi a mamei –, dar se pricepea să pună întrebări. Aşa că l-a descusut pe bătrânul Mac şi apoi pe tata şi, în cele din urmă, a dat peste Jackie, tovarăşul de vânătoare al tatei, care cunoştea tufişurile mai bine ca oricine. El s-a oprit din treaba pe care o făcea şi şi-a proptit palma în spate, îndreptându-şi trupul slab şi vânjos.

— Ai văzut şi tu luminițele-alea acolo, pe fundu' apei, nu-i aşa?

Ea a dat din cap şi el a privit-o aspru, fără să clipească. Apoi, pe buze i-a înflorit un zâmbet.

— Ai atins vreodată fundu' apei?

— Da' de unde! a zis ea, alungând cu palma o muscă de pe nas. E prea adânc.

— Nici eu.

Apoi s-a scărpinat pe sub borul pălăriei sale mari, dând să se apuce din nou de săpat. Dar, înainte de a-şi înfige sapa în pământ, a întors capul spre ea.

— Dar ce te face să crezi că are fund dacă nu l-ai văzut cu ochii tăi?

Şi atunci şi-a dat ea seama: în pârâul acela se afla o gaură care străbătea pământul până pe partea cealaltă. Asta putea să fie singura explicație. Îl auzise şi pe tata vorbind că o să sape o groapă adâncă până în China şi acum chiar o descoperise. Un tunel secret, o cale către miezul pământului – locul de unde se ivise toată magia, viața şi timpul – şi de acolo, mai departe, către stelele strălucitoare din cerul îndepărtat. Întrebarea era ce avea să facă cu taina asta?

Să o exploreze, asta o să facă.

Vivien a alunecat, oprindu-se brusc, pe piatra mare şi netedă ce lega tufişurile de pârâu ca un pod. Apa era calmă în ziua aceea, părea densă şi mohorâtă în găurile din jurul marginilor. Pe luciul ei se adunase o peliculă mâloasă venită din susul pârâului, ca o pieliță unsuroasă. Soarele era sus, deasupra capului şi ardea pământul. Ramurile arborilor de cauciuc trosneau sub dogoarea lui.

Vivien şi-a pitit pachetul cu mâncare sub ferigile dese care se arcuiau peste stâncă; ceva nevăzut s-a rostogolit în răcoarea tufişurilor.

La început, a simțit apa rece în jurul gleznelor goale. Şi-a târât picioarele prin apa mică, încercând să-şi țină tălpile pe pietrele lunecoase, ascuțite pe alocuri. Avea de gând să arunce o privire să vadă dacă luminițele mai sunt acolo şi apoi să înoate cât putea de adânc ca să vadă mai bine. Exersase săptămâni de-a rândul cum să-şi țină respirația şi îşi adusese cu ea chiar şi un cleşte de rufe de-al mamei pentru că Robert susținea că dacă ar putea să împiedice aerul să iasă pe nări ar rezista mai mult. Ajunsă la marginea pietrei, Vivien a început să se uite în apa întunecată. După mai multe secunde de aplecări şi priviri încordate, le-a zărit, în fine. A zâmbit larg, aproape pierzându-şi echilibrul. O pereche de păsări kookcaburra au croncănit dincolo de culme.

Vivien s-a întors iute la marginea apei, alunecând uneori de-atâta grabă. A străbătut în fugă stânca netedă, cu tălpile ude lipăind şi a scotocit în pachet după cârlig.

Şi tocmai când se gândea cum ar putea să şi-l fixeze mai bine, a observat ceva negru pe picior. O lipitoare mare şi grasă cât o namilă. Vivien s-a aplecat, a apucat-o cu două degete şi a tras cât a putut de tare. Păcătoşenia aia alunecoasă nu voia să se desprindă.

S-a aşezat şi a mai încercat încă o dată, dar, oricât de tare o strângea şi trăgea de ea, nu se mişca. Era vâscoasă, udă şi alunecoasă. A strâns din ochi şi a mai tras încă o dată de ea.

Vivien a blestemat cu toate cuvintele interzise pe care le auzise în cei opt ani de când tot trăgea cu urechea în şopronul tatei. Lipitoarea ieşise, în fine, dar din locul unde fusese înfiptă şiroia acum sângele.

Capul începuse să i se învârtească cumplit şi era bucuroasă că stătea jos. Era în stare să se uite la bătrânul Mac cum taie pui, ținuse cu mâna ei vârful degetului fratelui ei Pippin tot drumul până la

doctorul Farrell după ce şi-l retezase cu toporul, putea să curețe peştele mai iute şi mai bine decât Robert când mergeau cu cortul pe râul Nerang, dar la vederea propriului ei sânge nu mai era bună de nimic.

S-a îndreptat şchiopătând până la marginea apei şi şi-a băgat piciorul în ea, mişcându-l de colo-colo. Dar, de fiecare dată când îl scotea afară, sângele continua să curgă. Nu avea altceva de făcut decât să aştepte.

S-a aşezat pe stânca netedă şi-a desfăcut pachetul cu mâncare. Bucăți subțiri din friptura de aseară, cu sosul sclipind întărit pe ele, cartofi şi batate moi pe care le-a mâncat cu degetele, o bucată de budincă de pâine cu unt, mânjită cu gemul proaspăt făcut de mama, trei biscuiți şi o portocală roşie, atunci culeasă din pom.

Un stol de ciori şi-a făcut apariția printre umbre în timp ce mânca, privind-o cu ochi reci şi nemişcați. Când a terminat, Vivien a aruncat firimiturile în iarbă şi un fâlfâit zgomotos de aripi le-au urmat. Şi-a scuturat rochia şi a căscat.

Piciorul nu îi mai sângera. Voia cu tot dinadinsul să cerceteze gaura din fundul apei, dar se simțea obosită dintr-odată, foarte obosită, asemenea fetiței din poveştile acelea pe care li le citea mama uneori, cu o voce tot mai stinsă, ce devenea cu fiecare cuvânt tot mai diferită de a lor. Şi vocea aceea a mamei o făcea să se simtă ciudat. Era nostimă şi, deşi o admira, o invidia totuşi pe mama pentru talentul acesta pe care ei nu îl aveau.

Vivien a căscat din nou, atât de tare că au usturat-o ochii. Ce-ar fi dacă s-ar întinde puțin, doar câteva clipe?

S-a târât până la marginea pietrei şi s-a băgat destul de adânc pe sub frunzele de ferigă, încât atunci când s-a răsucit pe spate şi s-a dat un pic mai la stânga, a dispărut şi ultima bucățică de cer. Simțea sub ea frunzele netede şi reci, auzea greierii pitiți pe sub tufişuri şi o broască ce gâfâia undeva prin preajmă, marcând scurgerea amiezii.

Era cald şi ea era mică, aşa că nu e de mirare că a adormit. A visat luminițele din pârâu, a visat că se gândea cât i-ar trebui să ajungă înotând până în China, a visat pontonul lung din stinghii fierbinți de lemn de la capătul căruia se azvârleau în apă frații şi surorile ei. A visat furtuna ce se apropia şi pe tata pe verandă, şi pielea albă de englezoaică a mamei, plină de pistrui după o zi petrecută în soare şi masa la care se vor aşeza la cină cu toții în seara aceea.

Soarele puternic s-a arcuit peste fața pământului, iar lumina s-a tot mutat şi s-a cernut prin frunziş, umezeala întinzând pielea tobei tot mai tare şi fruntea fetei s-a umplut de broboane de sudoare. Insectele țiuiau şi clămpăneau, iar copila adormită s-a mişcat, atinsă de o frunză de ferigă.

— Vivien!

Numele ei s-a auzit brusc, răsunând de pe coama dealului, pătrunzând pe sub tufişuri, până la ea.

S-a trezit speriată.

— Vi-vi-en!

Era vocea mătuşii Ada, sora cea mare a tatei.

Vivien s-a ridicat, dându-şi la o parte cu dosul palmei şuvițele de păr de pe fruntea asudată. Muştele zumzăiau prin tufişuri. A căscat.

— Dacă eşti pe undeva pe-acolo, pentru numele lui Dumnezeu, ieşi afară!

De cele mai multe ori, Vivien nu se sinchisea să asculte, dar vocea destul de molcomă a mătuşii era atât agitată, că, împinsă de curiozitate, s-a rostogolit de sub ferigi, apucându-şi şi pachetul cu ce-i mai rămăsese de mâncare. Aproape că se întunecase, cerul albastru era acoperit de nori şi defileul era umbrit

de-a binelea.
A aruncat o privire plină de regret spre pârâu, promițându-şi să se întoarcă cât mai curând, şi a pornit-o spre casă.

*

Când şi-a făcut apariția Vivien din tufişuri, mătuşa Ada stătea pe treptele scărilor din spate, cu capul în mâini. Un al şaselea simț trebuie să-i fi indicat că venea cineva, căci a privit într-o parte, clipind la fel de uimită la vederea lui Vivien de parcă i-ar fi apărut dinainte un spiriduş al preriei.
— Vino încoace, copilă! a spus ea în cele din urmă, făcându-i semn cu mâna şi săltându-se în picioare.
Vivien s-a apropiat încet. În stomac simțea o senzație ciudată ca o prăbuşire, pe care nu ştia cum s-o denumească, dar pe care va ajunge mai târziu să o recunoască drept semn al groazei.
Obrajii mătuşii Ada erau roşii şi avea ceva greu de stăpânit în purtare, părea că e gata să țipe sau să o pocnească pe Vivien peste urechi, dar nu a făcut nici una, nici alta, ci a izbucnit în lacrimi fierbinți, spunând:
— Pentru numele lui Dumnezeu, intră-n casă şi spală-ți murdăria de pe față! Ce-ar crede biata maică-ta?

*

Vivien se afla din nou „Înăuntru“. De când cu întâmplarea, stătuse destul de mult „Înăuntru“: în prima săptămână neagră, când cutiile de lemn, sau cuferele cum le spunea mătuşa Ada, fuseseră aşezate în salon, în nopțile lungi în care dormitorul ei se lăsa cuprins de întuneric, în zilele acelea calde şi umede, când nu se întâmpla nimic, iar adulții şuşoteau, plesnindu-şi limbile de uimire că totul se petrecuse atât de brusc, şi asudau în hainele deja ude de ploaia ce şiroia afară, pe ferestrele aburite.
Ea îşi făcuse un culcuş lângă perete, cuibărită între bufet şi spatele fotoliului tatei, şi îşi petrecea timpul acolo. Tot felul de vorbe şi frânturi de fraze zumzăiau asemenea țânțarilor în aerul încins de deasupra: *maşina Lizzie Ford… de-a dreptul peste parapet… arşi scrum… greu de recunoscut…* dar Vivien şi-a băgat degetele în urechi, preferând să se gândească la tunelul din pârâu şi la sala uriaşă a motoarelor din miezul pământului care îl face să se mişte.
Timp de cinci zile nu a vrut în ruptul capului să iasă de acolo, deşi cei mari s-au străduit să o ademenească, aducându-i farfurii cu mâncare şi clătinând din cap copleşiți de milă, până când, în cele din urmă, fără vreun semn anume de avertizare, firul invizibil al răbdării şi înțelegerii a fost depănat până la capăt şi a fost trasă afară din culcuş.
Deşi anotimpul ploios era în toi, fusese totuşi o zi când strălucise soarele şi a simțit vag imboldurile firii ei jucăuşe de mai înainte, aşa că s-a strecurat afară din casă în curtea din spate inundată de soare unde l-a găsit pe bătrânul Mac în hambar. El nu i-a spus prea multe, i-a pus mâna noduroasă pe umăr şi a strâns-o cu putere. Apoi i-a dat un ciocan ca să-l ajute să repare gardul. Pe măsura ce se scurgea ziua, s-a gândit să dea o fugă până la pârâu, dar nu s-a dus, şi apoi s-a pornit ploaia din nou şi a venit şi mătuşa Ada cu cutiile şi au împachetat întreaga casă. Pantofii favoriți ai surorii ei – cei de saten care rămăseseră toată săptămâna pe covor, în acelaşi loc unde îi azvârlise ea, după ce mama îi spusese că erau prea buni ca să meargă cu ei la picnic – au fost aruncați în aceeaşi cutie cu batistele tatei şi cu

cureaua lui cea veche. Şi-apoi s-a pomenit cu o pancartă înfiptă pe peluza din fața casei pe care scria „De vânzare“ şi a fost culcată pe o podea necunoscută, în timp ce verii ei se holbau curioşi la ea din paturile lor.

*

Casa mătuşii Ada era foarte diferită de a ei. Varul nu se cojea de pe pereți, furnicile nu rătăceau pe scaune şi vazele nu erau pline de buchete de flori de grădină. Acolo nu era voie să verşi nimic. Era loc pentru toate şi toate îşi aveau locul, după cum îi plăcea mătuşii Ada să spună, cu o voce atât de ascuțită de parcă ar fi fost o coardă de vioară prea tare strânsă.

În timp ce afară continua să plouă, Vivien îşi făcuse obiceiul să se bage sub canapeaua din camera cea bună şi să stea lipită de plintă. Din spatele canapelei se lăsa în jos o bucată din căptuşeala de pânză de sac, ce nu se vedea de la uşă, şi, când se ascundea după ea, devenea şi ea invizibilă. Căptuşeala aceea ruptă era o mângâiere pentru ea, căci îi amintea de propriul ei cămin, de familia ei şi de învălmăşeala veselă de acolo. Şi aproape o făcea să plângă. Dar de cele mai multe ori se concentra doar să respire, trăgând în piept cât mai puțin aer, scoțându-l apoi încetişor, în aşa fel încât să i se mişte pieptul cât mai puțin. Şi aşa s-au scurs ore – chiar zile întregi –, iar ploaia gâlgâia prin burlane, ochii i se închideau şi trupul îi rămânea nemişcat; uneori era aproape convinsă că reuşise să oprească timpul în loc.

Cel mai mare avantaj al acelei încăperi consta în faptul că era complet interzisă. În prima seară când a păşit în casă, lui Vivien i s-a explicat regula – camera cea bună se folosea doar pentru musafiri, doar de către mătuşa şi numai dacă rangul oaspetelui o cerea – şi Vivien a dat din cap solemn, răspunzând când a fost întrebată dacă a înțeles. Şi pricepuse foarte bine. Nimeni nu folosea camera aceea, ceea ce însemna că, după ce se termina curățenia zilnică, putea să fie sigură că nu o mai deranjează nimeni.

Şi chiar aşa se şi întâmplase, până astăzi.

Preotul Fawley stătea pe fotoliu de mai bine de cincisprezece minute, timp în care mătuşa Ada se agita să servească ceaiul şi prăjiturile. Vivien era înțepenită în spatele canapelei, mai exact spus se afla prinsă chiar în curbura şalelor mătuşii.

— Doamnă Frost, nu cred că mai e nevoie să vă reamintesc ce spune Domnul, zicea preotul cu vocea aceea pițigăiată pe care o folosea doar când vorbea de pruncul Isus. „Să nu şovăiți să adăpostiți străinii, căci s-ar putea să adăpostiți, fără să ştiți, chiar îngeri.“

— Dacă fata asta o fi înger, atunci eu sunt regina Angliei!

— Ei, vedeți… s-a auzit apoi clinchetul cucernic al linguriței pe farfurioara de porțelan, copila a suferit aşa o pierdere…

— Mai doriți zahăr, părinte?

— Nu, vă mulțumesc, doamnă Frost.

Fundul canapelei s-a apăsat şi mai tare în timp ce mătuşa ofta.

— Toți am suferit o mare pierdere, părinte. Când mă gândesc la bietul meu frate, să se prăpădească aşa… să se prăbuşească atât de adânc, cu toții… să se răstoarne maşina în prăpastie… Harvey Watkins, cel care i-a găsit, spunea că erau atât de arşi, că nu-şi dădea seama ce avea dinaintea ochilor. A fost o mare tragedie…

— Groaznic!

— Cu toate acestea, a urmat mătuşa Ada, mişcându-şi pantofii pe covor, iar Vivien i-a văzut cum îşi scarpină o bătătură cu degetul de la celălalt picior. Nu am cum să o țin la mine. Îi am şi eu pe ăştia şase

ai mei şi acum se mai mută şi mama la noi. Ştiți şi dumneavoastră cum a fost de când au trebuit să-i taie piciorul. Părinte, sunt bună creştină, merg la biserică în fiecare duminică, fac şi eu ce pot pentru sărbătoarea bisericii şi pentru colecta de Paşte, dar asta nu pot să fac.

— Înțeleg.

— Şi, ştiți şi dumneavoastră, fata e destul de dificilă.

A urmat o pauză când cei doi au sorbit din ceai, cântărind cât de dificil era comportamentul lui Vivien.

— Dacă ar fi oricare dintre ceilalți copii… a urmat mătuşa Ada, aşezând ceaşca pe farfurioară, chiar şi bietul Pippin, prostănacul… dar chiar nu am cum… Să-mi fie cu iertare, părinte, ştiu că e păcat să spun asta, dar nu mă pot uita la fata asta fără să mă gândesc că e vinovată de tot ce s-a întâmplat. Ar fi trebuit să meargă şi ea cu ei. Dacă n-ar fi dat de bucluc şi n-ar fi pedepsit-o… Aşa că ei au plecat mai iute de la picnic, ştiți, fratele meu n-a vrut să o lase să stea singură atât de mult – întotdeauna a fost atât de milos…

Mătuşa a scos un vaiet prelung. Vivien se gândea cât de urâți şi de slabi pot fi oamenii mari. Sunt atât de obişnuiți să obțină tot ce-şi doresc, încât habar nu au cum să îşi păstreze cumpătul.

— Ei, haideți doamnă Frost!

Suspinul era adânc şi bine gândit, ca atunci când Pippin voia să-i atragă atenția mamei. Scaunul preotului a scârțâit şi picioarele lui s-au apropiat. I-a dat ceva mătuşii Ada, sau cel puțin aşa părea, căci ea i-a mulțumit printre lacrimi şi şi-a suflat zdravăn nasul.

— Nu, vă rog, păstrați-o, a urmat preotul, revenind pe scaun şi oftând adâc. Totuşi mă întreb ce se va alege de fata asta.

Mătuşa Ada şi-a sumețit uşor nasul, revenindu-şi, şi a îndrăznit să întrebe:

— Mă gândeam că poate şcoala de pe lângă biserica din Toowoomba?

Preotul şi-a încrucişat gleznele.

— Călugărițele cred că au grijă de fete, a urmat mătuşa Ada. Sunt aspre, dar corecte şi nu i-ar strica un pic de disciplină… David şi Isabel erau prea îngăduitori.

— Isabel! a exclamat preotul aplecându-se în față. Ce-ați zice de familia ei? Am putea lua legătura cu cineva?

— Mi-e teamă că ea nu a povestit prea multe despre ei… dar, dacă tot vorbim, cred că avea un frate.

— Un frate?

— Da, profesor în Anglia. Pe lângă Oxford, cred.

— Foarte bine!

— Adică?

— Vă sugerez să începem cu el.

— Adică să-l căutăm? a întrebat mătuşa cu voce mai veselă.

— Putem încerca, doamnă Frost.

— Să-i trimitem o scrisoare?

— Am să-i scriu chiar eu.

— Vai, părinte…

— Să vedem dacă poate fi convins să facă un act de milă creştină.

— Adică să facă ce se cuvine.

— Datoria de familie…

— Da, datoria de familie, a urmat mătuşa cu un nou avânt în voce. Şi cine n-ar face-o? Aş ține-o

chiar eu, dacă aş putea, dacă n-ar fi mama şi ăştia şase ai mei şi casa atât de mică.

S-a ridicat şi canapeaua a scârțâit uşurată.

— Mai doriți o bucată de prăjitură, părinte?

*

S-a dovedit în cele din urmă că exista totuşi un frate care a fost convins de preot să se comporte corect, şi astfel viața lui Vivien s-a schimbat din nou. Totul s-a petrecut extraordinar de iute. Mătuşa Ada cunoştea o femeie care ştia un om a cărui soră trecea oceanul să meargă într-un loc numit Londra ca să se întâlnească cu cineva pentru un post de guvernantă şi aceasta urma să o ia pe Vivien cu ea. S-au luat toate deciziile şi s-au stabilit toate amănuntele cu grijă, fără ca nimeni s-o bage în seamă pe Vivien.

S-a găsit şi o pereche nouă de pantofi, părul i-a fost aranjat cu de-a sila în două codițe frumos împletite şi a fost înveşmântată într-o rochiță apretată, cu cordon de mătase. Unchiul a dus-o peste munte la gară ca să ia trenul spre Brisbane. Mai ploua încă şi era grozav de cald, iar Vivien desena cu degetul pe geamul aburit.

Când au ajuns, piațeta din fața hotelului gării era înțesată de lume, dar au găsit-o pe domnişoara Katy Ellis chiar în locul în care se înțeleseseră, sub ceasul de lângă casa de bilete.

Lui Vivien nu-i trecuse niciodată prin cap că puteau fi atâția oameni pe lume. Mişunau peste tot, foarte diferiți unii de alții, alergând grăbiți la treburile lor, asemenea furnicilor în noroiul umed de sub un buştean putrezit. Peste tot umbrele negre, cutii mari de lemn şi cai cu ochi căprui, adânci şi nări fremătătoare.

Femeia şi-a dres vocea şi Vivien a înțeles că i se adresase ei. Şi-a frământat mintea să vadă ce anume i se spusese. Cai şi umbrele, furnici şi oameni uzi alergând de colo-colo – apoi auzi numele ei. Femeia o întrebase dacă o cheamă Vivien.

Ea a încuviințat din cap.

— Ai grijă să te porți frumos! a dojenit-o mătuşa Ada, îndreptându-i gulerul. Aşa ar fi dorit mama şi tata. Vezi să spui „Da, domnişoară“ când eşti întrebată ceva.

— Dar, dacă nu eşti de acord, atunci „Nu, domnişoară“ merge la fel de bine, a spus femeia cu un zâmbet ce dovedea că glumeşte.

Vivien a privit în sus la chipurile care se uitau țintă la ea. Sprâncenele mătuşii Ada s-au împreunat mânioase pe măsură ce aştepta.

— Da, domnişoară, a spus ea în cele din urmă.

— Te simți bine în dimineața aceasta?

Docilitatea nu îi era în fire şi altă dată Vivien ar fi spus ce avea pe suflet şi ar fi strigat că nu se simte bine deloc şi că nu vrea nici în ruptul capului să plece, că nu era corect şi că nu puteau să o forțeze… dar acum nu era cazul. Şi-a dat seama că era mult mai uşor să spună ce voiau alții să audă. Şi, oricum, tot nu avea nici o importanță. Cuvintele erau prea greoaie, nu găsea nici unul potrivit să descrie hăul negru şi adânc ce se căscase în sufletul ei, durerea pe care o simțea înăuntru când i se părea că auzea paşii tatei apropiindu-se pe hol sau când simțea parfumul mamei sau, cel mai rău, când vedea ceva ce trebuia neapărat să-i arate şi lui Pippin…

— Da, domnişoară, i-a răspuns ea femeii vesele cu părul roşu, îmbrăcată cu o fustă lungă şi îngrijită.

Mătuşa Ada i-a dat unui hamal geamantanul lui Vivien, a mângâiat-o pe cap şi i-a spus să fie cuminte. Domnişoara Katy Ellis a verificat biletele cu atenție, întrebându-se în sinea ei dacă rochia pe

care şi-o pregătise pentru interviul de la Londra era cea mai nimerită. În timp ce trenul fluiera, anunțându-şi plecarea, o fetiță cu codițe frumos împletite şi încălțată cu pantofii altcuiva a păşit pe treptele sale de metal. Peronul s-a umplut de fum, lumea făcea cu mâna şi striga, un câine vagabond alerga lătrând prin mulțime. Nimeni nu a băgat de seamă când fetița a trecut pragul umbrit, nici măcar mătuşa Ada, de la care te-ai fi aşteptat să îşi conducă nepoata orfană spre viitorul ei atât de nesigur. Aşa că, atunci când esența luminii şi a vieții lui Vivien Longmeyer s-a strâns, împietrindu-se adânc în sinea sa, lumea şi-a văzut mai departe de mersul ei şi nimeni nu a observat nimic.

23
Londra, martie 1941

Vivien a dat peste omul acela pentru că nu se uita pe unde umbla. Şi mergea şi foarte iute – prea repede, după cum îi era obiceiul. Aşa că s-au ciocnit la colțul străzii Fulham cu strada Sydney, într-o zi mohorâtă de martie în Londra.

— Vă rog să mă scuzați, a spus ea pe măsură ce spaima a lăsat locul părerii de rău. Nu v-am văzut.

El avea o expresie uşor buimacă şi la început a crezut că îl lovise, aşa că s-a simțit datoare să explice:

— Eu merg repede, aşa am mers mereu.

Iute de picior ca fulgerul, aşa obişnuia să-i spună tata când era mică şi țopăia prin prerie. Vivien a alungat această amintire.

— E vina mea, a răspuns bărbatul, dând din mână. Sunt greu de observat, chiar invizibil uneori. Nu pot să vă spun cât de enervant este.

Vorbele lui au luat-o prin surprindere şi Vivien s-a pomenit că zâmbeşte. Asta era o greşeală, căci bărbatul şi-a aplecat capul şi s-a uitat mai atent la ea, mijind ochii.

— Noi doi ne-am mai întâlnit!

— Nu, a răspuns Vivien, alungându-şi definitiv zâmbetul. Nu cred.

— Ba da, sunt sigur.

— Vă înşelați, a urmat ea, înclinând capul, sperând să-i dea de înțeles că nu mai aveau ce discuta. Bună ziua!

Şi a dat să plece. Au trecut câteva clipe. Ajunsese în dreptul străzii Cale când l-a auzit strigând după ea:

— La cantina Serviciului Voluntar, mi-ați văzut fotografiile şi mi-ați povestit despre spitalul prietenului dumneavoastră.

Vivien s-a oprit în loc.

— Spitalul de copii orfani, nu-i aşa?

Vivien s-a înroşit pe loc, s-a întors şi s-a îndreptat spre el.

— Încetați, a şuierat ea, ridicându-şi un deget în dreptul buzelor când a ajuns în dreptul lui. Tăceți din gură!

El s-a încruntat, neînțelegând, iar ea a privit în toate părțile, înainte de a-l trage după ea îndărătul zidului dărâmat de bombe al unui magazin, ferit de ochii curioşi ai străzii.

— Sunt convinsă că v-am spus foarte clar că nu trebuie să mai repetați ceea ce v-am povestit atunci…

— Deci vă amintiți?

— Sigur că-mi aduc aminte, ce, arăt aşa bezmetică?

A privit din nou spre stradă, aşteptând să treacă o femeie care venea agale cu coşul de cumpărături.

Când femeia s-a făcut nevăzută, i-a şoptit:

— V-am spus să nu pomeniţi nimănui de spital.

— Dar nu mi-am închipuit că vă refereaţi şi la dumneavoastră personal, i-a răspuns el tot în şoaptă.

Următoarea propoziţie s-a curmat înainte de a fi rostită. Trăsăturile chipului lui rămăseseră nemişcate, dar ceva din vocea lui o făcea să creadă că glumea. Totuşi, nu-şi putea permite să recunoască asta, căci n-ar fi făcut decât să-l încurajeze şi ăsta era ultimul lucru pe care dorea să-l facă.

— Ba da, i-a tăiat-o ea. Mă refeream şi la mine.

— Aşa! Ei bine, acum ştiu. Vă mulţumesc că mi-aţi explicat. Sper că nu am stricat totul, a urmat el cu un zâmbet uşor, dezvăluindu-vă propriul dumneavoastră secret.

Vivien şi-a dat seama că-l ţinea de încheietura mâinii şi i-a dat drumul iute, de parcă ar fi ars-o, făcând un pas în spate prin dărâmături, aranjându-şi la loc şuviţa scăpată pe frunte din onduleurile frumos aranjate. Acul cu rubin pe care i-l dăruise Henry la aniversarea căsătoriei lor era foarte frumos, dar nu ţinea părul ca o agrafă.

— Trebuie să plec acum, a spus ea tăios.

Şi a pornit-o fără nici o altă vorbă, ieşind cât a putut de repede în stradă.

Şi-l amintise desigur, pe dată. În clipa când s-au ciocnit şi ea s-a dat înapoi şi i-a văzut chipul, amintirea a ars-o ca un curent electric. Nu putea să-şi explice de ce, nici măcar visul pe care-l avuse după ce se întâlniseră în seara aceea la cantină. Doamne, era un vis dintr-acelea care îi tăiau respiraţia când îi revenea în minte a doua zi dimineaţă. Nu avea nici o conotaţie sexuală, era mai ameţitor şi mult mai periculos. Visul acela o făcuse să tânjească fără nici o explicaţie după un timp şi un loc îndepărtat, o dorinţă pe care Vivien crezuse că o depăşise de mult, a cărei absenţă o resimţea ca pe moartea cuiva drag, după care te scoli a doua zi dimineaţă şi-ţi dai seama că trebuie să trăieşti mai departe. S-a străduit din răsputeri să şi-l scoată din cap. Dar umbrele lacome ale visului nu voiau să se risipească. Nu putuse să-l privească pe Henry în ochi la micul dejun a doua zi dimineaţă, fiind sigură că el va vedea ceva – deşi ea devenise atât de expertă în a se ascunde.

— Staţi o clipă!

O, Doamne, tot el era. O urmărea! Vivien a mers mai departe, ceva mai iute acum, cu bărbia ridicată ceva mai sus. Nu voia să o prindă din urmă, era mai bine pentru amândoi să nu o prindă. Şi totuşi… o parte a sufletului ei – aceeaşi parte avântată şi curioasă care o îmboldise când era mică şi o băgase într-atâtea buclucuri, care o înfuria pe mătuşa Ada şi îl încânta pe tata, acea micuţă parte tainică ce părea să reziste oricăror lovituri – ar fi vrut să afle ce avea de spus omul din vis.

Vivien blestema partea asta a sufletului ei. A traversat strada şi a luat-o şi mai iute lovind nepăsătoare cu tocurile pietrele pavajului. Femeie nesăbuită. Îi pătrunsese în minte în noaptea aceea pentru simplul motiv că imaginea lui se învălmăşise în creier în grămada aceea inconştientă care produce visele.

— Staţi! a strigat el, venind după ea. Doamne, dar chiar nu glumeaţi când spuneaţi că mergeţi repede. Ar trebui să vă gândiţi să participaţi la olimpiadă. Ce campion grozav aţi fi! Ar ridica moralul patriei, nu credeţi?

A simţit cum încetineşte fără voie pasul când a prins-o din urmă, dar nu s-a uitat la el.

— Îmi pare rău că am pornit-o aşa de prost. Nu am avut intenţia să vă tachinez, doar că mi-a făcut plăcere să dau peste dumneavoastră.

— De ce? a întrebat ea, aruncându-i o privire.

El s-a oprit, cu o expresie atât de serioasă, încât s-a oprit şi ea. A privit în susul şi în josul străzii să se asigure că nu era urmărită.

— N-aveți de ce să vă faceți griji, doar că, de când ne-am întâlnit, m-am gândit mult la spital, la Nella, fetița din fotografie.

— Ştiu cine e Nella, i-a tăiat-o Vivien. Am văzut-o chiar săptămâna asta.

— Mai e la spital?

— Da.

Răspunsul ei scurt l-a făcut să se dea înapoi – asta era bine –, dar apoi i-a zâmbit, încercând probabil să o îmbuneze.

— Uitați, tare aş vrea să o văd, asta-i tot. Nu vreau să vă deranjez în nici un fel şi promit că nu o să vă încurc. V-aş fi foarte recunoscător dacă o să mă duceți acolo cândva.

Vivien era conştientă că trebuie să refuze. Asta era tot ce-i mai trebuia – sau ce-şi dorea –, să umble cu un bărbat după ea când mergea la doctorul Tomalin. Era şi aşa destul de periculos, Henry devenea tot mai bănuitor. Dar băiatul acela se uita la ea atât de insistent şi, fir'ar să fie, chipul lui era plin de lumină şi blândețe şi, parcă, de speranță, încât i-a revenit sentimentul acela, dorința pâlpâindă din vis.

— Vă rog! a spus el, întinzând o mână către ea.

În vis, ea chiar îl ținuse de mână.

— Atunci va trebui să țineți pasul cu mine! i-a spus ea foarte tăios. Şi asta doar o singură dată!

— Cum, vreți să spuneți că am putea merge chiar acum? Într-acolo mergeați?

— Da, şi chiar am întârziat!

„Din cauza dumitale", ar fi dorit să mai adauge, dar spera să fi înțeles oricum.

— Am o oră stabilită pe care trebuie să o respect.

— N-o să vă deranjez în nici un fel, promit.

Nu voise să-l încurajeze, dar îşi dădea seama după zâmbetul lui larg că asta reuşise să facă.

— Am să vă iau astăzi, dar după aceea vă rog să dispăreți.

— Dar să ştiți că, de fapt, nu sunt chiar invizibil.

— Să vă întoarceți de unde ați apărut, i-a spus ea, fără să-i zâmbească, şi să dați uitării ceea ce v-am spus în seara aceea la cantină.

— Aveți cuvântul meu de onoare, a spus el, întinzându-i mâna. Pe mine mă cheamă…

— Nu, i-a tăiat-o ea scurt, dându-şi seama că l-a luat prin surprindere. Fără nume, doar prietenii se cunosc după nume, iar noi nu suntem prieteni.

El a clipit şi apoi a încuviințat din cap.

Vocea ei a fost cât se poate de rece. Îi părea bine, fusese destul de nesăbuită oricum.

— Şi încă ceva, după ce o să vă duc să o vedeți pe Nella, nu trebuie să ne mai întâlnim niciodată!

*

Jimmy nu glumise – Vivien mergea foarte repede. Ca o femeie care încerca să fie cu doi paşi înaintea bărbatului care o însoțea fără voia ei la întâlnirea cu iubitul. Aşa că a fost nevoit să alerge un pic ca să țină pasul cu ea, care străbătea grăbită hățişul de străduțe de pe malul apei, şi nu a avut cum să şi vorbească în acelaşi timp. De fapt, cu cât vorbeau mai puțin, cu atât mai bine. Aşa cum spusese şi ea, nu erau prieteni şi nici nu aveau să fie. Îi părea bine că ea precizase asta – era un avertisment pentru Jimmy, care se înțelegea de felul lui bine cu toată lumea, dar nu dorea nici el să o cunoască mai bine pe Vivien.

Acceptase planul lui Dolly în cele din urmă, mai ales că îi promisese că nu va face rău nimănui.

— Nu vezi cât e de simplu? îl întrebase ea, strângându-l tare de mână, pe când se aflau în cârciuma Lyons Corner House, de lângă Marble Arch. Dai întâmplător peste ea – sau îi laşi această impresie – şi-n timp ce te scuzi şi te miri… că… ce coincidență, îi spui că ai vrea să o vezi pe fetița aceea de la bombardament, fetița aia orfană…

— Nella, a spus el, uitându-se cum lumina soarelui nu reuşea să facă să strălucească marginea de metal a mesei.

— Şi-ai să vezi că o să vrea, cine ar putea rezista? Mai ales dacă ai să-i spui cât de impresionat ai fost de soarta copilului, ceea ce e adevărat, Jimmy, nu-i aşa? Nu mi-ai spus tu că voiai să te duci să vezi ce face?

El a dat din cap, fără să o privească în ochi.

— Aşa că te duci cu ea şi-apoi vezi cum faci să mai aranjezi încă o întâlnire, când apar şi eu şi vă fotografiez pe amândoi, ştii… aşa… ca şi cum ați fi apropiați. Apoi îi trimitem o scrisoare – anonimă, desigur – anunțând-o că avem fotografia, iar ea va fi bucuroasă să facă ce trebuie ca să nu se afle.

Dolly şi-a stins țigara lovind-o cu putere în scrumieră.

— Vezi? E atât de simplu că nu putem da greş.

O fi simplu, poate chiar fără greş, dar totuşi nu e corect.

— Dar ăsta e şantaj, Doll, a spus el încetişor şi, ridicându-şi capul spre ea, a urmat, e o hoție!

— Ba nu, a protestat ea, hotărâtă, e *dreptate*, e ceea ce merită după câte mi-a făcut mie, *nouă*, Jimmy, fără să mai socotim şi ceea ce-i face soțului ei. Şi are atâta bănet, că nici nu contează suma infimă pe care i-o cerem.

— Dar soțul ei ce-o să…?

— N-o să afle niciodată. Asta-i partea bună, Jimmy, totul e al ei. Casa în care stau în Campden Grove, toată averea… i le-a lăsat bunica ei cu condiția ca tot ea să le stăpânească şi după ce se mărită. Să o fi auzit pe lady Gwendolyn cum comenta… credea că era cea mai bună glumă.

El nu a răspuns şi Dolly trebuie să fi simțit că nu se învoia, aşa că s-a speriat. Ochii ei şi aşa destul de mari s-au deschis şi mai tare, implorându-l, şi şi-a împreunat palmele ca la rugăciune.

— Nu-ți dai seama? Pentru ea n-ar însemna mare lucru, iar noi am putea să trăim împreună, soț şi soție, fericiți, până la adânci bătrâneți, Jimmy.

El tot nu ştia ce să zică, aşa că a tăcut, jucându-se cu un chibrit, iar tensiunea dintre ei continua să crească. Aşa cum i se întâmpla ori de câte ori era supărat, gândurile i-au zburat, ca o pală de fum, îndepărtându-se de problemă. S-a pomenit gândindu-se la tatăl lui. La cămăruța pe care o împărțeau amândoi până aveau să găsească ceva mai bun, la felul în care bătrânul stătea la fereastră uitându-se în stradă, întrebându-se cu voce tare dacă mama lui Jimmy va şti unde să-i găsească acum, dacă nu cumva din această pricină nu vine, şi cerându-i lui Jimmy în fiecare seară să se întoarcă înapoi în cealaltă locuință. Uneori plângea şi i se frângea inima să-l audă pe bătrân plângând cu capul în pernă şi spunând că nu dorea altceva decât să fie totul ca mai înainte. Jimmy spera că va găsi cuvintele potrivite ca să le spună copiilor lui că totul va fi bine atunci când vor plânge, însă îi venea mult mai greu când cel care plângea era chiar tatăl său. Dar în vremurile astea erau atâția oameni care plângeau cu capul în pernă – Jimmy se gândea la toate sufletele pierdute pe care le fotografiase de când începuse războiul, la cei rămaşi fără nimic, la cei fără speranțe, la cei viteji, şi, când o privea pe Doll, aprinzându-şi încă o țigară şi trăgând fumul cu nesaț, atât de schimbată față de fetişcana de pe malul mării, cu ochii jucăuşi, se gândea că mai erau, probabil, destui oameni care ar fi vrut, ca şi tatăl lui, să se întoarcă în timp.

Sau să meargă înainte. Chibritul i-a pocnit între degete. Nu aveai cum să mergi înapoi, ăsta era doar

un vis, dar exista o singură cale să scapi de prezent şi aceasta era să mergi înainte. Îşi amintea cum se simţise în săptămânile acelea după ce Dolly îi spusese că nu se poate mărita cu el, pustietatea uriaşă ce i se zărea neagră dinainte, singurătatea care îl ţinea treaz nopţile, ascultând suspinele tatălui său şi bătăile triste, nesfârşite ale inimii sale şi în cele din urmă se întreba dacă planul lui Doll era chiar atât de groaznic.

În mod normal, Jimmy ar fi răspuns că era rău. Cândva avusese idei foarte clare despre ce era bine şi rău, dar acum, cu războiul ăsta, când totul se năruia în jurul lor – Jimmy a clătinat din cap nesigur –, lucrurile erau oarecum diferite. Şi-a dat seama că în vremurile acestea puteai să ţii la ideile rigide doar plătind cu propria piele.

A aliniat bucăţile de chibrit şi în acest timp a auzit-o pe Doll oftând lângă el. I-a aruncat o privire în timp ce se lăsa pe spătarul de piele al scaunului, cu faţa îngropată în mâinile ei mici. I-a văzut din nou zgârieturile de pe braţe şi s-a mirat cât de mult slăbise.

— Îmi pare rău, Jimmy, i-a spus ea, printre degete. Îmi pare atât de rău. N-ar fi trebuit să-ţi cer asta. A fost doar o idee. Am vrut doar…

Vocea i se frânse, de parcă nu mai suporta să se audă rostind adevărul acela simplu şi groaznic.

— Dar m-a făcut să mă simt de parcă aş fi fost un *nimic*, Jimmy.

Lui Dolly îi plăcea să se joace, se pricepea ca nimeni alta să intre în pielea unor personaje imaginare, dar Jimmy o cunoştea prea bine şi în clipa aceea sinceritatea ei desăvârşită l-a impresionat adânc. Vivien Jenkins o făcuse pe frumoasa lui Doll – care era atât de deşteaptă şi strălucitoare, al cărei râs îl făcea să se simtă mai viu, care avea atât de mult să dăruiască lumii – să se simtă de parcă ar fi fost un nimic. Aşa că nu i-a mai trebuit să audă altceva.

*

— Haideţi mai repede!

Vivien Jenkins se oprise şi îl aştepta în pragul unei clădiri de cărămidă ce nu se distingea dintre celelalte de pe stradă, decât că purta pe uşă o plăcuţă de alamă pe care scria: Dr. Tomalin, MD[38]. S-a uitat la ceasul de mână de aur fin, rozaliu, pe care îl purta ca pe o brăţară şi părul ei castaniu-închis a sclipit în lumina soarelui, în timp ce se uita grijulie în stradă în spatele lui.

38. MD (engl.) – Doctor în medicină.

— Trebuie să mă grăbesc, domnule… a început ea, dar s-a oprit brusc amintindu-şi înţelegerea. Ei bine, oricum v-aţi numi… Am întârziat şi aşa.

Jimmy a urmat-o, intrând în ceea ce fusese cândva holul unei case impresionante, folosit acum ca recepţie. O femeie cu părul cărunt, ca de cositor, prins într-un coc strâns la ceafă, şi-a ridicat ochii de la biroul la care era aşezată.

— Domnul acesta a venit să o vadă pe Nella Brown, a spus Vivien.

Femeia şi-a îndreptat atenţia spre Jimmy şi l-a privit o clipă fără să clipească, pe deasupra ochelarilor ei cu jumătate de lentile. El i-a zâmbit, dar ea nu a răspuns. Atunci şi-a dat seama că s-ar fi cuvenit să-i explice ceva. S-a apropiat de birou. Brusc s-a simţit asemenea unui personaj din Dickens, ca băiatul de la fierărie care îşi răvăşea părul de pe frunte când a dat cu ochii de măreţie.

— O cunosc pe Nella, a început el, adică am cunoscut-o în noaptea când i-a fost omorâtă familia. Eu sunt fotograf, lucrez pentru ziare. Am venit să o salut… să văd ce mai face.

Apoi s-a străduit să se oprească. S-a uitat la Vivien, sperând că va interveni şi va pune o vorbă bună pentru el, dar ea nu s-a mişcat.

De undeva se auzeau ticăitul unui ceas şi zumzetul unui avion deasupra. În cele din urmă recepționera a scos un oftat îndelung, în semn că se gândeşte.

— Aşa, aspus ea, de parcă n-ar fi lăsat-o inima să-l primească înăuntru. Fotograf… de la ziare? Şi cum spuneați că vă cheamă?

— Jimmy, a răspuns el, privind-o din nou pe Vivien, care şi-a ferit ochii. Jimmy Metcalfe.

Ar fi putut să mintă – şi poate ar fi fost mai bine –, dar nu s-a gândit la asta. Nu ştia să fie duplicitar.

— Voiam doar să văd ce mai face Nella.

Femeia l-a privit cu buzele strânse şi apoi a înclinat uşor capul.

— Bine, domnule Metcalfe, veniți cu mine. Dar vă avertizez că nu vreau să-mi deranjați spitalul sau pacienții. La cea mai mică neregulă, ieşiți afară!

Jimmy a zâmbit recunoscător şi un pic înspăimântat.

Femeia şi-a aranjat grijulie scaunul în dreptul biroului, şi-a îndreptat cruciulița de aur care îi atârna de gât pe un lănțişor subțire şi apoi, fără să privească înapoi, a pornit-o în sus pe scările impunătoare cu o hotărâre care obliga să fie urmată. Ceea ce Jimmy a şi făcut. Pe la mijlocul drumului şi-a dat seama că Vivien nu venise cu ei. S-a întors şi a văzut-o în dreptul unei uşi în celălalt capăt al holului, aranjându-şi părul într-o oglindă.

— Nu veniți şi dumneavoastră? a întrebat-o el.

Vrusese să vorbească în şoaptă, dar din pricina formei încăperii, a tavanului boltit, se făcea un ecou puternic.

— Am altceva de făcut, a răspuns ea, scuturând din cap. Trebuie să mă întâlnesc cu cineva, a urmat ea roşind. Duceți-vă, duceți-vă! Nu mai pot sta de vorbă, şi aşa am întârziat destul de mult.

*

Jimmy a rămas în dormitor cam un ceas, privind-o pe fetiță cum dansa step, apoi s-a auzit un clopoțel şi Nella a spus:

— A venit masa de prânz!

Atunci şi-a da seama că era timpul să-şi ia rămas-bun. Cât au străbătut coridorul împreună, ea l-a ținut de mână şi când au ajuns în capul scărilor a ridicat ochii spre el şi l-a întrebat:

— Când ai să mai vii să mă vezi din nou?

Jimmy a şovăit o clipă, nu se gândise atât de departe, dar, când i-a văzut chipul atât de deschis şi de sincer, şi-a adus brusc aminte de plecarea mamei lui, urmată de o străfulgerare care l-a năpădit prea iute ca să-şi dea seama ce era, dar care era legată de nevinovăția copiilor, de sinceritatea cu care se încredeau şi cât de puțin le trebuia ca să îşi pună mânuța moale într-a ta, convinşi că nu ai să-i dezamăgeşti.

— Peste câteva zile, ce zici? a răspuns el zâmbind şi făcându-i cu mâna, privind-o cum o ia tropăind pe culoar înapoi spre sala de mese.

*

— Perfect, ai făcut foarte bine, i-a spus Doll mai târziu în seara aceea, când i-a povestit.

Ascultase atentă toată povestea, cu ochii măriți când a pomenit de oglinda din fața cabinetului

doctorului şi cum roşise Vivien – vinovată, desigur, au căzut amândoi de acord – când şi-a dat seama că Jimmy o văzuse cum se aranjează.

— Nu ți-am spus eu, Jimmy? Ai văzut că se întâlneşte cu doctorul acela fără să ştie bărbatul ei?

Acum Doll zâmbea.

— Vai, Jimmy, mai avem atât de puțin!

Jimmy nu era atât de sigur. Şi-a aprins o țigară.

— Nu ştiu, Doll. E complicat… i-am promis lui Vivien că nu o să mă mai duc înapoi la spital.

— Da, dar i-ai promis Nellei că o să te mai duci.

— Tocmai!

— Care-i problema? Doar nu ai să-ți încalci cuvântul dat unui copil? Şi orfan, pe deasupra!

Bineînțeles că îşi va ține promisiunea, dar era clar că nu o făcuse pe Doll să înțeleagă cât de caustică fusese Vivien.

— Jimmy, doar nu ai de gând să o dezamăgeşti pe Nella?

— Nu, nu, a răspuns el, fluturându-şi mâna în care ținea țigara. Sigur că o să mă duc înapoi. Dar lui Vivien nu o să-i placă. Mi-a spus-o foarte clar.

— Lasă că o să o îmbunezi tu, i-a spus Dolly cuprinzându-i fața cu mâinile. Nu cred că îți dai seama, Jimmy, cât de mult reuşeşti să încălzeşti sufletele oamenilor.

Şi-a apropiat fața de a lui, atingându-i urechea cu buzele.

— Uită-te numai la mine, cum mă-ncălzesc acum!

Jimmy a zâmbit, gânditor, în timp ce ea îl săruta. Îşi închipuia chipul dezaprobator al lui Vivien Jenkins când o să îl vadă din nou la spital, încălcându-i interdicția. Se străduia să imagineze ceva care să-i explice apariția, căci nu era de ajuns să-i spună că îl rugase Nella să vină.

Dolly s-a dat înapoi şi i-a spus:

— E cel mai bine aşa.

Jimmy a încuviințat, avea dreptate.

— Te duci la Nella, dai peste Vivien, aranjezi o dată şi un loc şi laşi restul în seama mea. Vezi ce simplu e? a întrebat ea, lăsându-şi capul într-o parte şi zâmbindu-i.

— Da, e simplu, a răspuns Jimmy, schițând cu greu un zâmbet.

*

Aşa părea, doar că Jimmy nu a mai dat peste Vivien. În următoarele două săptămâni, s-a dus la spital să o viziteze pe Nella ori de câte ori a avut timp. Dar, deşi o zărise de două ori pe Vivien de la distanță, nu a avut ocazia să-i schimbe părerea proastă pe care şi-o făcuse despre el şi să o convingă să se întâlnească cu el din nou. Prima dată, ea tocmai pleca de la spital când Jimmy dădea colțul să intre pe strada Highbury. Ea se oprise în parg, uitându-se cu atenție în toate părțile, în timp ce-şi ridica eşarfa să-şi acopere fața ca să nu o recunoască nimeni. El a grăbit pasul, dar până când a ajuns în dreptul spitalului a fost prea târziu, căci ea o luase în direcția opusă, cu capul plecat, ferindu-se de ochi iscoditori.

A doua oară nu a mai fost la fel de precaută. Jimmy tocmai intrase în holul de recepție al spitalului şi aştepta să o anunțe pe Myra (recepționera cu părul cărunt, cu care se împrietenise de-acum) că se ducea să o vadă pe Nella, când a băgat de seamă că uşa din spatele biroului rămăsese deschisă. Aşa că putuse să arunce o privire în cabinetul doctorului Tomalin unde a zărit-o pe Vivien, râzând uşor către cineva

aşezat dincolo de uşă. Tocmai atunci, mâna unui bărbat s-a aşezat pe brațul ei gol şi Jimmy a simțit un nod în stomac.

Ce păcat că nu avea aparatul de fotografiat la el! Nu îl putea vedea pe doctor, dar o vedea pe Vivien destul de clar: mâna bărbatului pe brațul ei, bucuria de pe chipul ei…

Şi tocmai astăzi să nu aibă aparatul la el… ar fi fost tot ce-i trebuia. Jimmy tot se mai muştruluia în gând când a apărut Myra, a închis uşa şi l-a întrebat cum o mai duce.

Apoi, la începutul celei de-a treia săptămâni, pe când Jimmy ajunsese în capul scărilor şi o pornise pe coridor spre dormitorul Nellei, a zărit o siluetă cunoscută mergând înaintea lui. Jimmy a încetinit pasul, prefăcându-se că se uită cu mare atenție la afişul de pe perete, cu lozinca „Să săpăm pentru victorie“, înfățişând un copil firav, cu sapa şi cazmaua, dar ațintindu-şi auzul la paşii ei care se depărtau. Când Vivien a dat colțul, el a luat-o iute după ea, simțind cum îi bate inima tot mai tare pe măsură ce o vede înaintând. A ajuns în dreptul unei uşițe în perete, pe care Jimmy nu o observase până atunci, şi a deschis-o. El a urmat-o, descoperind cu surprindere o scară mult mai îngustă care ducea la etajul următor. A început să urce şi el, uşor şi iute, până când o rază de lumină i-a arătat uşa prin care tocmai intrase ea. A luat-o şi el pe acolo şi s-a trezit într-altă parte a casei, cu tavanul mult mai jos decât la etajele celelalte şi care nu arăta deloc a spital. Îi auzea paşii, dar nu era sigur pe unde o luase, până când s-a uitat în stânga şi i-a văzut umbra alunecând pe tapetul decolorat, albastru cu auriu. A zâmbit în sinea lui – copilul din el se bucura de jocul acesta – şi-a pornit-o după ea.

Jimmy avea senzația că ştia încotro se duce: se furişa la o întâlnire tainică cu doctorul Tomalin, sus, în partea privată a vechii case, departe de priviri indiscrete, unde nu s-ar fi gândit nimeni să-i caute. Cu excepția lui Jimmy. Şi-a întins capul după colț şi a văzut-o pe Vivien oprindu-se. De data aceasta avea aparatul de fotografiat la el. Era mult mai bine să facă o fotografie cu adevărat incriminantă decât să recurgă la mascarada cu aranjarea unei false întâlniri care, pusă pe hârtie fotografică, să pară compromițătoare. Şi, în felul acesta, Vivien ar fi prinsă cu adevărat pe picior greşit, ceea ce l-ar face pe Jimmy să se simtă mult mai puțin vinovat. Mai rămânea problema trimiterii scrisorii (era şantaj, ce să se mai ascundă după deget!). Jimmy tot nu se împăca cu această idee, dar şi-a luat inima în dinți.

A urmărit-o cum deschide uşa şi, când s-a strecurat înăuntru, a făcut şi el un pas înainte, scoțând capacul obiectivului. A pus un picior în uşă să nu o lase să se închidă şi şi-a ridicat aparatul ca să facă fotografia.

Dar ceea ce a văzut prin obiectiv l-a făcut să-l lase iute în jos.

24
Greenacres, 2011

Surorile Nicolson (fără Daphne, care era în LA să filmeze o reclamă, dar promisese că va lua primul zbor de noapte înapoi la Londra, „de îndată ce se vor putea lipsi de mine“) au dus-o pe Dorothy acasă la Greenacres sâmbătă dimineața. Rose era îngrijorată că nu reuşise să dea de Gerry, dar Iris – căreia îi plăcuse întotdeauna să aibă ultimul cuvânt – a spus că telefonase la facultate şi i se spusese că e plecat cu „treburi foarte importante“ şi i se promisese că îi vor transmite mesajul. Laurel a întins fără să vrea mâna spre telefon în timp ce Iris perora, răsucindu-l în palmă, întrebându-se de ce nu aflase încă nimic despre doctorul Rufus, dar s-a abținut să-l sune. Gerry lucra în ritmul lui şi în felul lui şi ştia din proprie experiență că nu avea rost să-l sune la birou.

Până la amiază, Dorothy a fost instalată în dormitorul ei, şi adormise cu părul ei alb, împrăştiat ca o

aură pe perna de culoarea vinului roşu. Surorile s-a privit una pe cealaltă şi s-au înțeles din priviri s-o lase în pace. Vremea se îmbunase, era neobişnuit de cald şi s-au dus afară să stea, sub pom, pe balansoar, să mănânce chiflele pe care Iris insistase să le facă cu mâna ei, şi să alunge muştele, bucurându-se de ceea ce va fi cu siguranță ultima perioadă frumoasă a anului.

Sfârşitul de săptămână a trecut fără probleme. Au stat în jurul patului lui Dorothy, citind sau sporovăind cu voce joasă, încercând chiar, la un moment dat, să joace Scrabble (dar nu a durat mult, căci Iris nu putea niciodată să ajungă la capătul unui joc fără să-i reproşeze lui Rose că ştie prea multe cuvinte ciudate cu două litere). De cele mai multe ori însă au vegheat cu rândul lângă patul mamei lor care dormea. Era bine că au adus-o acasă, se gândea Laurel. Dorothy aparținea acestei case vechi, ciudate, primitoare, pe care ea o descoperise din întâmplare şi şi-o însuşise pe dată. „Întotdeauna am visat o casă ca asta, obişnuia ea să le spună, cu chipul luminat de un zâmbet larg în timp ce veneau din grădină. O vreme am crezut că am ratat ocazia, dar totul a ieşit bine în cele din urmă. De îndată ce am văzut-o, am ştiut că asta trebuie să fie…“

În timp ce o aduceau acasă cu maşina sâmbătă, Laurel se întreba dacă ea se gândea la ziua aceea de demult, dacă-şi mai amintea de bătrânul care le oferise ceai când ea şi cu tata i-au bătut la uşă în 1947, de păsările care îi priveau de pe şemineul cu gura astupată cu scânduri, sau de tânăra de atunci, care se agățase de cea de-a doua şansă, în timp ce privea spre viitor, încercând să scape de ceea ce făcuse înainte. Sau, în timp ce ajungeau la capătul aleii de lângă casă, Dorothy poate că se gândise la întâmplările care au dus la ziua aceea din anul 1961 şi la imposibilitatea de a scăpa, de fapt, de trecut? Sau poate că Laurel devenise prea sentimentală şi lacrimile pe care le vărsase mama în maşina lui Rose fuseseră doar efectul vârstei înaintate?

Indiferent de motiv, plecarea de la spital o obosise fără îndoială şi a dormit în cea mai mare parte a sfârşitului de săptămână, mâncând puțin şi vorbind şi mai puțin. Când îi venea rândul să stea de veghe, Laurel ar fi vrut ca mama să se mişte, să-şi deschidă ochii obosiți şi să-şi recunoască fiica cea mare, să reînceapă discuția din zilele trecute. Trebuia să afle ce luase mama ei de la Vivien Jenkins – acesta era miezul enigmei. Henry avusese dreptate, susținând că moartea soției sale avusese o altă cauză şi că fusese victima unor escroci. (La plural, a observat Laurel – era oare doar o întorsătură de frază, sau mama acționase împreună cu altcineva? Ar fi putut să fie Jimmy, cel pe care mama îl iubise şi îl pierduse? Sau poate tocmai din această pricină se despărțiseră?) Trebuia să aştepte până luni, totuşi, căci Dorothy nu vorbea deloc. De fapt, privind-o pe bătrână cum dormea liniştită în timp ce perdelele fluturau în adierea blândă a vântului, lui Laurel i se părea că mama trecuse un prag invizibil către un tărâm unde nălucile trecutului nu o mai puteau ajunge.

Doar o singură dată, în primele ore ale zilei de luni, au năpădit-o temerile care o încercaseră în ultimele săptămâni. Rose şi Iris plecaseră să se culce la casele lor, aşa că Laurel a sărit din somn pe întuneric şi-a pornit-o pe bâjbâite pe coridor, pipăind pereții, în căutarea întrerupătoarelor de lumină. Şi-a amintit de toate nopțile când mama făcuse acelaşi lucru pentru ea: fusese trezită de un suspin în noapte şi o luase la fugă pe coridor ca să-i alunge spaimele fiicei ei, să-i mângâie părul şi să-i şoptească la ureche: „Şşşşt, aripioară… haide, haide, şşşşt“. Indiferent de sentimentele contradictorii pe care le nutrea acum față de mama ei, i se părea un privilegiu să poată face şi ea la fel, mai ales că părăsise căminul părintesc în împrejurări neplăcute, nu fusese acolo când murise tata şi îşi petrecuse întreaga viață gândindu-se la nimic altcineva decât la ea şi la arta ei.

Laurel s-a băgat în pat lângă mama ei, luând-o în brațe. Cămaşa de noapte de bumbac era udă de chinurile coşmarului şi trupul ei firav tremura.

— A fost vina mea, Laurel, a spus ea. A fost vina mea…
— Şşş, şşşt, a mângâiat-o Laurel. Haide, o să fie totul bine.
— Eu sunt de vină că a murit.
— Ştiu, ştiu că aşa a fost.
Lui Laurel i-a venit în minte din nou Henry Jenkins şi convingerea lui că Vivien murise pentru că fusese atrasă într-un loc în care nu s-ar fi dus de bunăvoie, chemată acolo de cineva în care avea încredere.
— Haide, haide, mamă, s-a terminat acum.
Respirația lui Dorothy se calmase şi Laurel se gândea la esența dragostei. Că putea continua să o simtă atât de intens, în ciuda celor aflate despre mama ei. Se pare că faptele rele nu o pot face să dispară, dar dezamăgirea era imensă. Dezamăgire e un cuvânt oarecare, dar ruşinea şi neputința cuprinse în ea sunt zdrobitoare. Laurel nu pretindea perfecțiune. Nu era copil. Şi nici nu împărtăşea credința oarbă a lui Jerry că simplul fapt că Dorothy Nicolson era mama lor o absolvea în mod miraculos de orice faptă rea. Nicidecum. Laurel era realistă, înțelegea că mama ei era o ființă umană şi că era firesc să fi făcut anumite lucruri în viață care să nu fi fost chiar sfinte, urâse şi ea, dorise lucruri nepermise şi făcuse greşeli ale căror consecințe nu dispăreau – aşa cum i se întâmplase şi lui Laurel. Dar imaginea pe care Laurel începea să şi-o contureze despre ceea ce se întâmplase în trecutul lui Dorothy, ceea ce o văzuse făcând pe mama ei…
— A venit după mine şi m-a găsit…
Laurel era absorbită de propriile ei gânduri şi vocea stinsă a mamei a făcut-o să tresară.
— Ce spui, mamă?
— Am încercat să mă ascund, dar el m-a găsit.
Laurel şi-a dat seama că vorbea de Henry Jenkins. Se părea că se apropiau tot mai mult de ceea ce se întâmplase în ziua aceea din 1961.
— Dar s-a dus, mami, nu mai vine înapoi.
— L-am omorât, Laurel, a şoptit ea.
— Ştiu că l-ai omorât, a şoptit Laurel, cu respirația oprită.
— Mă poți ierta, Laurel?
Era o întrebare pe care Laurel nici nu şi-o pusese. Aşa că, aflată în această situație, în camera întunecată şi liniştită a mamei, n-a putut spune altceva decât:
— Haide, taci, acum. Totul o să fie bine, mami. Eu te iubesc.

*

Peste câteva ore, când soarele începuse să se ivească peste vârfurile copacilor, Laurel i-a predat ştafeta lui Rose şi s-a îndreptat spre Mini-ul verde.
— Din nou la Londra? a întrebat-o Rose, care o conducea pe aleea din grădină.
— Nu, astăzi mă duc la Oxford.
— A, Oxford! a spus Rose, răsucindu-şi mărgelele. Tot mai studiezi, aşa-i?
— Aşa e.
— Dar măcar găseşti ce cauți?
— Cred că mă apropii, Rose, i-a răspuns Laurel, urcându-se în maşină.
Apoi a zâmbit, i-a făcut cu mâna şi a demarat, bucuroasă să scape înainte ca Rose să o descoasă mai

departe.

Bibliotecarul de la sala de lectură a Bibliotecii Britanice păruse impresionat de rugămintea ei de a găsi nişte „memorii destul de obscure“ şi s-a arătat şi mai încântat auzind-o întrebând de corespondența domnişoarei Katy Ellis după moartea ei. El s-a încruntat cu hotărâre în fața ecranului computerului, oprindu-se din când în când să noteze câte ceva într-un carnet, iar speranțele lui Laurel creşteau şi scădeau odată cu mişcările sprâncenelor lui, până când a devenit evident că atenția ei îl stânjenea şi i-a sugerat că ar putea să mai dureze ceva timp şi că el îşi va continua căutarea în timp ce ea se poate ocupa cu altceva. Laurel a înțeles aluzia şi a ieşit să fumeze iute o țigară (ei bine, au fost trei, de fapt) şi să se plimbe nervoasă de colo-colo, după care s-a năpustit înapoi în sala de lectură să vadă ce descoperise.

Şi chiar găsise ceva, după cum se dovedise. I-a întins o bucată de hârtie peste masă cu zâmbetul satisfăcut şi istovit al unui maratonist şi i-a spus.

— Am găsit-o!

Sau cel puțin locul unde erau păstrate documentele ei. A descoperit că se aflau în arhivele bibliotecii de la New College din Oxford. Katy Ellis îşi dăduse doctoratul acolo şi, după moartea sa, în septembrie 1983, toate lucrările ei fuseseră donate bibliotecii. Era şi un exemplar al memoriilor sale, dar Laurel se gândea că ar fi posibil să găsească ceea ce căuta în documentele originale.

Laurel şi-a lăsat Mini-ul în parcarea de la intrarea în Oxford şi a luat autobuzul către oraş. Şoferul i-a spus să coboare pe High Street, vizavi de Queen’s College şi apoi, urmând indicațiile lui, a mers puțin, pe lângă Biblioteca Bodleiană, a luat-o apoi pe strada Holywell şi a ajuns la intrarea facultății pe care o căuta. Nu se săturase niciodată să admire frumusețea extraordinară a universității: fiecare piatră, fiecare turn şi fiecare stâlp de balustradă înălțate spre cer purtau povara trecutului – dar ea nu avea acum timp de admirat, şi-a îndesat mâinile în buzunarele pantalonilor, şi-a plecat capul ca să înfrunte vântul rece şi a pornit-o în grabă peste peluza curții interioare către bibliotecă.

A fost întâmpinată de un tânăr cu părul lățos şi negru, cu reflexe albăstrii. Laurel s-a prezentat şi i-a spus de ce venise, pomenind că bibliotecarul de la Biblioteca Britanică sunase vinerea trecut ca să îi aranjeze o vizită.

— Da, da, a răspuns tânărul (al cărui nume se dovedise a fi Ben şi care făcea, cu mult entuziasm, un stagiu de un an). Am vorbit chiar eu cu dânsul. Ați venit ca să vă uitați la una dintre colecțiile absolvenților noştri.

— La documentele lui Katy Ellis.

— Aşa e. V-am scos arhiva din depozitul de documente din turn.

— Excelent! Vă mulțumesc foarte mult.

— Pentru nimic… orice motiv de urcat în turn… a spus el zâmbind şi aplecându-se spre ea, cu un aer conspirativ, ştiți, e la capătul unei scări în spirală şi se intră pe o uşă ascunsă în peretele holului celui mare, exact ca la Hogwarts[39].

[39]. Şcoala de magie din seria de romane *Harry Potter* de J.K. Rowling.

Laurel citise bineînțeles *Harry Potter* şi nu era nici ea nepăsătoare la farmecul clădirilor vechi, dar programul bibliotecii era limitat între anumite ore şi scrisorile lui Katy Ellis se aflau atât de aproape şi aceste două elemente puse una lângă alta o făceau să se sperie la gândul că ar putea să mai piardă alte câteva minute sporovăind cu Ben despre arhitectură sau literatură. Aşa că i-a zâmbit prefăcându-se că nu înțelege (Hogwarts?), iar el a privit-o cu înțelegere (Încuiata![40]) şi au trecut mai departe.

40. *Muggle* – în romanul *Harry Potter*, persoană care nu face parte din comunitatea celor cu puteri magice.

— Documentele vă aşteaptă în sala de lectură a arhivei. Să vă conduc acolo chiar eu, ce ziceți? E destul de complicat de ajuns dacă n-ați mai fost acolo.

Laurel l-a urmat de-a lungul unui coridor de piatră, în timp ce el îi povestea cu plăcere despre istoria facultății, până când au ajuns, în cele din urmă, după multe întortocheturi, într-o încăpere cu mese ale cărei ferestre dădeau spre un minunat zid medieval acoperit pe de-a întregul de iederă.

— Am ajuns, i-a spus el, oprindu-se în dreptul unei mese cu vreo douăzeci de cutii puse una peste alta. Vă convine să lucrați aici?

— Sunt convinsă că e foarte bine.

— Excelent. Lângă cutii găsiți mănuşi. Vă rog să le puneți când atingeți documentele. Dacă aveți nevoie de mine, eu o să fiu acolo, a adăugat el arătând către un vraf de hârtii pe un birou dintr-un colț, transcriu…

Laurel nu l-a întrebat ce anume transcrie, de teamă să nu se apuce să-i explice, aşa că Ben a plecat, cu o uşoară înclinare a capului.

Laurel a aşteptat o clipă şi apoi a fluierat uşor în liniştea împietrită a bibliotecii. În fine se găsea singură dinaintea scrisorilor lui Katy Ellis. S-a aşezat dinaintea mesei şi şi-a pocnit degetele – fizic, nu metaforic – i s-a părut cel mai nimerit lucru înainte de a-şi arbora ochelarii de citit şi mânuşile albe, după care a pornit să caute răspunsurile.

Cutiile erau identice, de carton cafeniu, rezistent, fiecare de dimensiunile unei enciclopedii. Erau înregistrate cu un nume şi un cod pe care Laurel nu le înțelegea pe de-a întregul, dar care păreau că indică o serie întreagă de elemente. S-a gândit să-l întrebe pe Ben, dar s-a temut că va primi o lecție completă de arhivistică. Cutiile păreau aşezate în ordine cronologică… Laurel s-a decis să-şi încerce norocul, convinsă că, pe măsură ce va înainta, totul va căpăta un sens.

A deschis prima cutie şi a găsit câteva plicuri. Unul conținea vreo douăzeci şi ceva de scrisori legate cu o bandă albă şi fixate cu o bucată tare de carton. Laurel s-a uitat la grămada de cutii. Se pare că lui Katy Ellis îi plăcea tare mult să scrie scrisori, dar cui oare i le va fi scris? După cum se vedea, scrisorile erau aranjate după data primirii, dar trebuie să fi fost şi o altă metodă mai bună de a găsi ceea ce avea nevoie în afară de simpla încercare şi eroare.

Laurel a bătut darabana cu degetele, gândindu-se, şi apoi a privit peste ochelari la masa de lucru. A zâmbit când a dat cu ochii de ceea ce-i lipsea – indexul documentelor – peste care s-a uitat iute să vadă dacă conținea, aşa cum spera, o listă a expeditorilor şi destinatarilor. Ținându-şi răsuflarea, şi-a plimbat degetul pe coloana cu expeditorii, căutând mai întâi litera J pentru Jenkins, apoi L pentru Longmeyer şi în cele din urmă V pentru Vivien.

Nici una dintre aceste opțiuni nu era trecută acolo.

Laurel s-a mai uitat încă o dată cu mai multă atenție de data aceasta, fără să găsească nimic. Nu exista nici o dovadă în listele acelea despre vreo scrisoare de la Vivien Longmeyer sau de la Vivien Jenkins. Şi totuşi, Katy Ellis pomenise aceste scrisori în fragmentul din *Născută pentru a-i învăța pe alții*, citată în biografia lui Henry Jenkins. Laurel a scos fotocopia pe care o făcuse la Londra şi a citit din nou ce scria acolo, negru pe alb:

În timpul lungii noastre călătorii pe mare, am reuşit să-i câştig suficient încrederea ca să legăm o prietenie care a durat mulți ani. Am purtat cu ea o corespondență regulată şi caldă până la tragica ei moarte timpurie în vremea celui de-al Doilea Război Mondial…

A scrâşnit din dinţi şi a mai verificat lista încă o dată. Nimic. Nu avea nici un sens. Katy Ellis spunea că au existat o mulţime de scrisori… *o corespondenţă regulată şi caldă*. Dar unde erau? Laurel a aruncat o privire spre spatele încovoiat al lui Ben şi şi-a luat inima în dinţi.

— Acestea sunt toate scrisorile pe care le-am primit, i-a răspuns el când Laurel i-a arătat fragmentul din memorii, dar apoi s-a luminat la faţă: Dar dacă a distrus acele scrisori înainte de a muri?

De unde era să ştie că îi zdrobea speranţele lui Laurel, asemenea unor frunze uscate frecate între degete.

— Asta se întâmplă uneori, a urmat el, mai ales în cazul celor care intenţionează să-şi doneze corespondenţa. Ca să se asigure că nu dau la iveală ceva ce nu vor să se afle. Credeţi că ar fi avut vreun motiv să facă aşa ceva?

Laurel s-a gândit o clipă. Presupunea că ar fi fost cu putinţă. Scrisorile lui Vivien ar fi putut conţine ceva ce Katy Ellis să fi considerat ori prea sensibil, ori prea incriminant – Doamne! Orice era posibil în momentul acela.

— Ar putea fi depozitate într-altă parte?

Ben a clătinat din cap.

— Biblioteca New College este singurul beneficiar al documentelor lui Katy Ellis. Tot ce a lăsat se află aici.

Lui Laurel îi venea să azvârle cutiile acelea ordonate prin încăpere, să bage spaima în bietul Ben. Era atât de dezamăgitor să fi ajuns atât de aproape, ca să i se închidă apoi toate căile. Ben a zâmbit compătimitor şi Laurel era gata să se târască înapoi la masa de lucru când a străfulgerat-o un gând:

— Jurnalele!

— Ce vreţi să spuneţi?

— Jurnalele ei. Katy Ellis a ţinut jurnale, vorbeşte de ele în memorii. Nu ştiţi dacă fac parte din colecţie?

— Sigur că ştiu, da, fac parte şi vi le-am adus şi pe acestea, a spus el, arătându-i un vraf de cărţi puse pe jos lângă masă.

Lui Laurel îi venea să-l sărute. S-a abţinut însă, aşezându-se imediat la loc şi luând primul volum legat în piele. Era datat 1929, anul în care, după câte îşi amintea Laurel, Katy Ellis o întovărăşise pe Vivien Longmeyer în lunga călătorie pe mare din Australia în Anglia. Prima pagină conţinea o fotografie alb-negu, inserată cu grijă, folosind colţare aurii, pătate acum de timp. Era portretul unei tinere, cu fustă lungă şi bluză frumoasă, cu părul – a cărui culoare era greu de desluşit, dar lui Laurel i se părea că ar fi fost roşu – pieptănat într-o parte, cu bucle atent ondulate. Îmbrăcămintea ei era modestă şi pedantă, dar ochii îi erau luminaţi de îndârjire. Îşi ridicase bărbia privind în obiectivul aparatului de fotografiat şi nu zâmbea prea mult, dar părea a fi foarte mulţumită de sine. Lui Laurel i-a plăcut pe dată domnişoara Katy Ellis, mai ales după ce a citit explicaţia din josul paginii:

Ca un mic semn de vanitate nesăbuită, autoarea include aici această fotografie, făcută la studioul Hunter & Gould din Brisbane, a unei tinere în pragul unei mari aventuri în anul Domnului una mie nouă sute şi douăzeci şi nouă.

Laurel a deschis la prima pagină scrisă frumos de mână, datată 18 mai 1929, intitulată „Prima săptămână – Un nou început“. A zâmbit văzând tonul destul de pompos, dar apoi a tras aer în piept când a dat cu ochii de numele lui Vivien. Într-o descriere sumară a vaporului – cabinele, ceilalţi pasageri şi

(cel mai detaliat) mâncarea –, Laurel a citit următoarele:

Tovarăşa mea de călătorie este o fată de opt ani, cu numele de Vivien Longmeyer. Este un copil foarte neobişnuit, chiar uluitor. Destul de plăcută la înfăţişare – cu părul închis la culoare, cu cărare la mijloc şi împletit (de mine) în două cozi lăsate pe spate, cu ochi foarte mari şi căprui, cu buze pline, de culoarea cireşelor, pe care le ține atât de strânse, încât lasă impresia ori de susceptibilitate, ori de tărie de caracter – încă nu mi-am dat seama care din ele. Îmi dau seama că este mândră şi are o voință puternică după felul în care ochii ei căprui mă sfredelesc. Mătuşa ei m-a informat despre ascuțimea limbii şi iuțeala pumnilor ei, totuşi până acum nu am văzut nici o dovadă a forței fizice despre care mi s-a vorbit şi nici nu am auzit-o rostind mai mult de cinci cuvinte, mânioase sau de altă natură, în prezența mea. Cu siguranță este neascultătoare şi, fără îndoială, prost crescută, dar are o personalitate care te face, în mod ciudat, să o îndrăgeşti. Mă atrage chiar şi atunci când nu face nimic altceva decât să stea pe punte şi să se uite la marea învolburată. Nu este vorba doar de frumusețea fizică, deşi fără îndoială trăsăturile chipului ei sunt foarte atrăgătoare, ci şi de un aspect al firii ei care vine dinăuntru şi se exprimă inconştient, încât nu ai de ales decât să-l priveşti.

Ar trebui să mai adaug că dă dovadă de o linişte tulburătoare. Pe când alți copii ar prefera să alerge şi să se zbânțuie pe punte, ea preferă să se ascundă şi să stea aproape nemişcată. Este o stare nefirească pentru care nu am fost pregătită.

Vivien Longmeyer se pare că a continuat să o fascineze pe Katy Ellis, căci, alături de alte comentarii despre călătorie şi notițe pentru planurile de lecții pe care intenționa să le folosească atunci când va ajunge în Anglia, paginile jurnalului său conțineau referiri similare pentru următoarele câteva săptămâni. Katy Ellis o observa pe Vivien de la distanță, interacționând cu ea doar atât cât era nevoie, până când, în cele din urmă, într-o notă datată 5 iulie 1929, intitulată „Săptămâna a şaptea“, se pare că a intervenit o deschidere:

Era foarte cald azi-dimineață şi dinspre nord adia o briză blândă. Stăteam împreună pe puntea principală după micul dejun, când s-a întâmplat ceva foarte deosebit. I-am spus lui Vivien să se ducă în cabină să-şi ia caietul ca să mai facem nişte lecții – îi promisesem mătuşii înainte de plecare că nu o să neglijăm lecțiile în timpul călătoriei pe mare (se temea, cred, că, dacă nivelul intelectual al fetei va fi socotit nesatisfăcător de unchiul ei englez, acesta o va trimite imediat înapoi în Australia). Lecțiile noastre sunt o şaradă interesantă care se desfăşoară întotdeauna după următorul model: eu desenez şi îi arăt pe caiet, explicându-i diferite principii până simt că mă dor creierii de efortul de a explica clar, iar Vivien priveşte plictisită la fructele strădaniei mele.

Totuşi am făcut o promisiune şi, prin urmare, insist să mi-o țin. În dimineața aceasta, Vivien nu a făcut ceea ce i-am spus şi nu se întâmpla pentru prima dată. Nici măcar nu a catadicsit să se uite în ochii mei şi am fost nevoită să repet nu de două, ci de trei ori pe un ton din ce în ce mai dur. Totuşi, copila nici nu m-a luat în seamă, până când, în cele din urmă, (cu lacrimi în ochi) i-am cerut să-mi spună de ce se comportă atât de des ca şi cum nu m-ar auzi.

Poate că simțindu-mă atât de enervată, copilul a fost impresionat, căci a oftat şi mi-a spus motivul. M-a privit în ochi şi mi-a explicat că, socotind că eu eram doar o parte a visului ei, produsul propriei ei imaginații, nu vedea nici un rost să mă asculte, decât dacă subiectul „sporovăielii“ (termenul folosit chiar de ea) mele prezenta vreun interes.

Alt copil ar fi fost bănuit de obrăznicie şi plesnit peste urechi pentru un astfel de răspuns, dar Vivien

nu e un copil oarecare. În primul rând, nu minte – în ciuda tuturor criticilor aspre pe care i le-a adus, mătuşa ei a recunoscut că nu voi auzi vreun neadevăr din gura ei („E sinceră până la bădărănie“), aşa că am fost foarte mirată. Străduindu-mă să îmi stăpânesc vocea, am întrebat-o, cu aceeaşi indiferență cu care aş m-aş fi interesat cât era ceasul, ce a vrut să spună când a zis că sunt o parte a unui vis. Ea a clipit, cu ochii aceia mari, căprui ai ei şi mi-a spus: „Am adormit acolo, pe malul pârâului, acasă, şi nu m-am trezit încă“. Şi a mai adăugat că tot ce i s-a întâmplat de atunci – vestea despre accidentul de maşină al familiei ei, expedierea ei în Anglia, asemenea unui pachet nedorit, această călătorie lungă pe mare doar în tovărăşia unei profesoare – nu era nimic altceva decât un vis urât şi lung.

Am întrebat-o cum se face că nu se trezise, cum era posibil ca cineva să doarmă atât de mult timp, şi mi-a răspuns că asta era vraja preriei. Că adormise sub nişte ferigi la marginea golfulețului vrăjit (cel cu luminițe, mi-a spus ea, şi cu tunelul care trece prin sala mare a motoarelor şi ajunge pe partea cealaltă a pământului) şi de aceea nu se trezise cum ar fi trebuit de fapt să se întâmple. Şi-am întrebat-o atunci cum va şti când se va trezi de-adevăratelea. Iar ea a ridicat din cap, arătându-mi cât de prostănacă sunt, şi a spus: „Când am să deschid ochii şi-am să văd că sunt din nou acasă“. E simplu, aşa i se citea pe chipul ei micuț, dar hotărât.

Laurel a frunzărit jurnalul mai departe, până când, trei săptămâni mai târziu, Katy Ellis reia subiectul.

Am tot iscodit-o cu delicatețe despre această lume de vis a ei, căci mi se pare foarte interesant că un copil ar alege să înțeleagă un eveniment traumatic în acest fel. Din puținele lucruri pe care mi le spune, deduc că şi-a construit o lume de himere în jurul ei, un loc întunecat prin care trebuie să hălăduiască ca să poată reveni la propriul său eu adormit din „lumea reală“ de pe malul pârâului din Australia. Mi-a spus că i se pare că uneori este cât pe ce să se trezească; dacă rămâne foarte, foarte liniştită, susține ea, poate să zărească prin văl, poate să-şi urmărească familia văzându-şi de îndeletnicirile obişnuite, fără să ştie că ea este în partea cealaltă şi-i priveşte. Cel puțin acum am aflat de ce copila rămâne atât de tăcută şi nemişcată.

Teoria fetei despre visul ei mişcător este una, pot înțelege instinctul cuiva de a fi nevoit să se retragă într-o lume imaginară care-i oferă siguranță. Dar ceea ce mă tulbură mai mult este uşurința aparentă cu care Vivien acceptă pedepsele. Sau dacă nu uşurință, căci nu chiar despre asta e vorba, resemnarea vecină cu uşurarea atunci când este certată. Mai zilele trecute am fost martora unui mic incident în care a fost acuzată pe nedrept că ar fi luat pălăria unei doamne vârstnice de pe puntea de sus. Ea nu era vinovată, lucru de care eram sigură, căci văzusem cum clopotul acel oribil fusese luat de vânt şi fluturat de colo-colo, până a căzut peste bord. Şi, în timp ce priveam scena, rămasă mută de uimire pentru o clipă, Vivien s-a prezentat să-şi primească pedeapsa, sub forma unei săpuneli teribile şi când a fost amenințată şi cu o bătaie cu cureaua, fata părea pregătită să accepte. În timp ce era certată, i se putea citi în ochi o expresie de uşurare. Atunci mi-am regăsit curajul şi am intervenit ca să opresc înfăptuirea unei nedreptăți, informându-i cât se putea de rece despre soarta pălăriei, înainte de a o duce pe Vivien la adăpost. Dar privirea din ochii fetei m-a urmărit mult timp după aceea. De ce ar dori un copil să accepte o pedeapsă de bunăvoie, mai ales pentru ceva ce nu a făcut?

Cu câteva pagini mai încolo, Laurel a citit:

Cred că am găsit răspunsul la una dintre întrebările cele mai insistente. Uneori am auzit-o pe Vivien țipând în somn; de obicei episoadele erau foarte scurte şi se terminau imediat ce se răsucea pe partea

cealaltă, dar noaptea trecută a fost mult mai rău şi am sărit din pat ca să o liniştesc. Vorbea foarte repede în timp ce se agăța de mine – era pentru prima dată când o vedeam atât de plină de efuziune – şi am dedus din ceea ce spunea că ajunsese să creadă că moartea familiei ei era oarecum vina ei. Ceea ce este o idee ridicolă, dacă este gândită prin prisma unui adult, căci înțeleg că toți membrii familiei ei au fost ucişi într-un accident de maşină, la multe mile depărtare de ea, dar lumea copiilor nu are aceeaşi logică şi într-un anume fel (nu pot să nu mă gândesc că mătuşa fetei ar fi putut contribui şi ea la ideea asta) gândul acesta a rămas.

Laurel şi-a ridicat privirea din jurnalul lui Katy Ellis. Ben îşi strângea lucrurile şi ea s-a uitat înspăimântată la ceas. Fir-ar să fie! Era unu fără zece şi fusese avertizată că biblioteca se închide zilnic pentru o oră la prânz. Laurel se agăța de orice referire la Vivien, simțind că dă de un fir, dar nu era timp să citească totul. A frunzărit mai departe relatarea călătoriei pe mare, până când a dat de un pasaj scris mai tremurat decât restul – Laurel şi-a închpiuit că fusese scris în trenul de York, unde Katy Ellis urma să fie angajată ca guvernantă.

Controlorul se apropie, aşa că notez repede câte ceva, ca să nu uit, despre comportarea ciudată a tinerei mele protejate tocmai când coboram de pe vapor la Londra ieri. Nici nu am ieşit bine de pe estacadă, iar eu mă uitam în toate părțile să-mi dau seama ce ar trebui să fac în clipa următoare, când ea s-a trântit pe jos în patru labe – fără să-i pese de rochia pe care eu o spălasem ca să o poarte când se va întâlni cu unchiul ei – şi şi-a pus urechea la pământ. Eu nu sunt dintr-aceia care să mă ruşinez prea uşor, dar se vede că emoția ce mi-a stârnit-o nu a fost deloc neglijabilă dacă am strigat când am văzut-o, mai degrabă de grijă ca fata să nu fie călcată în picioare de cei ce veneau din spate sau de copitele vreunui cal cabrat.

Fără să mă pot stăpâni, i-am strigat alarmată:

— Ce faci acolo? Scoală-te imediat!

La care nu am primit un răspuns, ceea ce nu e deloc de mirare.

— Nu aud nimic, a spus ea iute, scuturând din cap.

— Ce să auzi?

— Cum se mişcă roțile.

Mi-am adus aminte ce îmi spusese despre camera motoarelor din miezul pământului şi despre tunelul care ar duce-o înapoi acasă.

— Nu le mai aud deloc.

Atunci începea să-şi dea seama, desigur, că ceea ce se întâmpla era definitiv, căci, asemenea mie, nici ea nu-şi va revedea patria mulți ani de-aici încolo, şi-atunci, cu siguranță că nu va mai arăta aşa cum şi-ar fi dorit. Deşi mi se rupea inima de copila aceea încăpățânată, nu am încurajat-o în nici un fel fără rost, căci ar fi bine, desigur, să se poată dezbăra, cu timpul, de fantasme. Şi, într-adevăr, nu aveam altceva de spus sau de făcut decât să o iau de mână cu blândețe şi să o conduc către locul unde mătuşa ei aranjase să ne întâlnim cu unchiul englez. Constatarea lui Vivien m-a necăjit totuşi, pentru că îmi dădeam seama câtă tulburare îi va produce şi ştiam de asemenea că se apropia cu repeziciune clipa când va trebui să-mi iau rămas-bun şi să-i dau drumul.

Poate că m-aş simți mai puțin îngrijorată acum dacă aş fi văzut vreo dovadă de căldură din partea unchiului. Dar din păcate nu a fost nici pe departe aşa. Noul ei protector este directorul şcolii Nordstrom din Oxfordshire şi poate că o fi fost şi o oarecare mândrie profesională (bărbătească?) ce a

ridicat o barieră între noi, căci a părut hotărât să nu ia în seamă prezența mea, rezumându-se doar să inspecteze copila, înainte de a-i spune să îl urmeze, fără să mai irosească nici o secundă.

Nu, nu mi s-a părut să fie genul de om care să-şi deschidă casa cu căldura şi înțelegerea de care să aibă nevoie o fetiță sensibilă a cărei viață recentă fusese atinsă de atâta nenorocire.

I-am scris mătuşii din Australia împărtăşindu-i grijile mele, dar nu am nici o speranță că va sări în ajutorul fetei şi va cere să fie trimisă imediat înapoi. Între timp, i-am promis lui Vivien că o să-i scriu regulat în Oxfordshire, ceea ce am de gând să şi fac. Dacă noul meu post nu m-ar fi dus în celălalt capăt al țării, aş fi luat-o bucuroasă sub aripa mea ca să o feresc de alte rele. În ciuda firii mele şi a teoriilor profesiei mele – de a observa fără a te implica –, recunosc că am ajuns să am sentimente foarte puternice față de ea. Sper din tot sufletul ca timpul şi împrejurările – poate cultivarea vreunei prietenii favorabile undeva în preajmă? – să ajute la închiderea rănii adânci produse de suferința ei recentă. S-ar putea ca emoția prea puternică să mă determine să exagerez şi să mă gândesc cu teamă la viitor, căzând victimă propriei mele imaginații, dar mi-e teamă că nu se va întâmpla aşa. Vivien riscă să se cufunde adânc în siguranța visului pe care şi l-a creat, rămânând străină de lumea reală a oamenilor, devenind astfel, pe măsură ce va creşte, o pradă uşoară pentru cei care vor căuta să tragă vreun folos din chinuirea ei. Am putea să ne întrebăm (cu o minte nespus de bănuitoare) care au fost motivele ce l-au determinat pe unchi să o ia în grija sa. Datoria? Ar fi posibil. Dragostea de copii? Mi-e teamă că nu. Cu frumusețea pe care o va avea cu siguranță şi cu averea considerabilă pe care am aflat că o va moşteni când va ajunge la maturitate, mă tem că alții se vor strădui să-i răpească multe dintre aceste daruri.

Laurel s-a lăsat pe spătarul scaunului şi a rămas cu privirile pierdute, fără să vadă zidul medieval din partea cealaltă a geamului. Îşi rodea unghia în timp ce îi umblau prin minte vorbele: *mă tem că alții se vor strădui să-i răpească multe dintre aceste daruri.* Vivien Jenkins avea o moştenire. Asta schimba totul. Era o femeie bogată, cu o fire care o va transforma în victima perfectă (sau cel puțin aşa se temea confidenta ei) a celor care ar dori să profite de ea.

Laurel şi-a scos ochelarii, închizându-şi ochii în timp ce-şi freca urmele dureroase de o parte şi de alta a nasului. Banii. Unul dintre cele mai vechi imbolduri, nu-i aşa? A oftat. Atât de josnic, atât de previzibil, dar asta era. Mama ei nu părea genul care să-şi dorească mai mult decât avea, darămite să plănuiască să ia de la altcineva, dar aşa era acum. Dorothy Nicholson pe care o cunoştea ea se afla la zeci de ani depărtare de fata hămesită de altădată – o tânără de nouăsprezece ani care îşi pierduse familia în bombardamentul de la Coventry şi fusese nevoită să se descurce în timpul războiului la Londra.

Prin urmare, remuşcările se potriveau de minune cu ipoteza aceasta. Şi cum erau vorbele acelea pe care obişnuia să i le spună lui Iris? Nimănui nu-i place o fată care aşteaptă mereu mai mult decât altele. Să fi fost o lecție pe care o învățase din proprie experiență? Cu cât se gândea mai mult la asta, cu atât mai sigură era. Mama ei avusese nevoie de bani, cu siguranță, şi încercase să-i obțină de la Vivien Jenkins, dar totul luase o întorsătură extrem de greşită. Şi se mai întreba dacă fusese implicat şi Jimmy şi dacă nereuşita planului dusese la distrugerea relației lor. Se mai întreba, de asemenea, ce rol avusese acest plan în moartea lui Vivien. Henry susținea că Dorothy era vinovată de moartea soției lui: poate că ea s-ar fi retras într-o viață de ispăşire, dar soțul îndurerat al lui Vivien nu încetase să o caute şi o găsise în cele din urmă. Şi ce a urmat Laurel a văzut cu ochii ei.

Ben apăruse în spatele ei, dregându-şi uşor vocea, în timp ce minutarul ceasului de pe perete lunecase

peste ora fixă. Laurel s-a prefăcut că nu-l aude, întrebându-se ce se petrecuse cu planul eşuat la mamei. Oare Vivien îşi dăduse seama ce se punea la cale şi curmase totul, sau fusese altceva, mult mai rău, care dusese totul de râpă? Şi-a aruncat privirea la maldărul de jurnale, căutând pe cotoarele lor până a dat de anul 1941.

— V-aş lăsa aici, credeți-mă, a spus el, doar că arhivistul-şef ar fi în stare să mă spânzure cu capul în jos. Sau chiar mai rău.

Fir-ar să fie! Laurel îşi simțea inima grea. Trebuia să fiarbă în suc propriu timp de cincizeci şi şapte de minute, în timp ce cartea care ar fi putut cuprinde răspunsurile pe care le căuta adăsta acolo, într-o încăpere ferecată.

25
Londra, aprilie 1941

Jimmy a rămas cu piciorul în uşa mansardei spitalului, uitându-se după Vivien. Era de-a dreptul uluit. Nu era nicidecum locul întâlnirii extraconjugale la care se aşteptase. Peste tot se aflau copii, jucându-se cu puzzle-uri pe podea, alergând şi țopăind în cerc, unul chiar stând în mâini. Şi-a dat seama că se afla în camera copiilor din vechea casă, iar copiii aceştia erau probabil pacienții orfani ai doctorului Tomalin. Fără să vorbească între ei, şi-au îndreptat cu toții atenția, ridicându-şi ochii să vadă dacă Vivien se afla printre ei. Sub privirile lui Jimmy, s-au năpustit cu toții spre ea, cu brațele depărtate, ca avioanele. Şi ea radia de fericire, cu un zâmbet larg pe chip, în timp ce se lăsa în genunchi cu brațele întinse ca să cuprindă cât mai mulți.

Apoi s-au pornit să vorbească toți dintr-odată, iute şi foarte agitați, despre zboruri şi vapoare şi frânghii şi zâne, şi Jimmy şi-a dat seama că ceea ce auzea era cotinuarea a ceva ce mai vorbiseră şi altă dată. Vivien păre că ştie despre ce e vorba şi dădea din cap cu înțeles, nu prefăcut, aşa cum fac de obicei adulții când au de-a face cu copiii – asculta şi se gândea, iar încruntarea uşoară a frunții arăta că încearcă să găsească soluții. Şi arăta cu totul altfel acum față de cum fusese când vorbise cu el pe stradă: mult mai degajată, nu atât de crispată. Şi după ce toți au terminat ce aveau de spus şi zgomotul s-a stins – dintr-odată, aşa cum se întâmplă uneori – ea şi-a ridicat mâinile şi le-a spus:

— Ce-ar fi să începem şi rezolvăm fiecare problemă pe măsură ce ajungem la ea?

Ei au fost de acord, sau cel puțin aşa a dedus Jimmy, căci fără să protesteze câtuşi de puțin s-au împrăştiat din nou, apucându-se cu râvnă să tragă scaune şi alte obiecte aparent fără rost – pături, cozi de mătură, păpuşi cu ochii bndajați –, îngrămădindu-le în mijlocul încăperii într-o formă ce părea a avea o oarecare noimă. Apoi, dându-şi seama ce era, a râs cu o plăcere neaşteptată. Chiar sub ochii lui, se întrupa un vapor – prora, catargul şi o scândură proptită la un capăt de un taburet, iar la celălalt de o băncuță de lemn. S-a ridicat şi o pânză – un cearşaf împăturit în triunghi, legat la capete cu frânghii ce o țineau mândră şi bine întinsă.

Vivien se aşezase pe o ladă răsturnată şi scosese de undeva o carte – probabil din poşetă, bănuia Jimmy. A deschis-o, netezindu-i marginile cu degetele şi a spus:

— Să începem cu Căpitanul Hook şi Băieții rătăciți – dar unde e Wendy?

— Aici sunt! a strigat o fetiță de vreo unsprezece ani cu brațul legat de gât.

— Bine! Ai grijă că-ți vine rândul. Nu mai e mult!

Un băiat cu un papapgal pe umăr, meşterit de mână, şi un cârlig făcut dintr-un fel de carton lucios în palmă a început să se îndrepte spre Vivien umblând legănat şi făcând-o să izbucnească în râs.

Jimmy şi-a dat seama că repetau o piesă, *Peter Pan*. Cândva, când era mic, mama îl dusese să o vadă. Merseseră până la Londra şi după aceea s-au dus să ia ceaiul la Liberty[41]. Ce ceai ciudat a mai fost… Jimmy stătea tăcut şi stingherit, aruncându-i priviri furişe mamei care se uita peste umăr la rafturile cu haine. În ultima vreme părinții lui se cam certau din pricina banilor (ce alt motiv ar fi avut?) şi Jimmy auzise din dormitor cum se spărgea ceva pe podele. Şi-a închis ochii şi gândul l-a purtat din nou la piesă, la scena lui favorită, când Peter şi-a deschis larg brațele şi, adresându-se tuturor celor prezenți în public, care ar fi putut visa la Țara de Nicăieri, a strigat:

41. Liberty – magazin faimos în Regent Street, în Londra, care vinde textile, cosmetice, îmbrăcăminte, mobilă, obiecte de design interior.

— Credeți în zâne, voi, băieți şi fete? Dacă credeți, bateți din palme! Să nu-o lăsăm să moară pe Tink!

Şi Jimmy se sculase de pe scaun, cu picioarele lui subțiri tremurând de speranță, în timp ce-şi lovea palmele şi striga „Da“ crezând cu putere că dacă face aşa o readuce pe Tinkerbell la viață şi salvează tot ce e bun şi magic pe lume.

— Nathan, ai adus lanterna?

Jimmy a revenit brusc în prezent.

— Nathan? Avem nevoie de lanternă acum.

— Păi, nu vedeți că am aprins-o, a întrebat un băiețel cu părul roşu cârlionțat şi cu brațul într-o atelă.

Stătea pe jos şi ațintea lanterna spre pânza vaporului.

— A, da! a spus Vivien, Aşa, foarte bine!

— Dar noi nu vedem! a strigat un alt băiețel, rămas în picioare, cu mâinile în şold.

Se tot căznea să se înalțe către pânză, mijindu-şi ochii prin lentilele ochelarilor ca să vadă raza slabă de lumină.

— Păi, la ce ne foloseşte dacă nu putem să-o vedm pe Tinkerbell? a spus băiatul care îl interpreta pe Căpitanul Hook. Nu merge!

— Ba da! i-a replicat Vivien hotărâtă. Sigur că o să meargă. Puterea sugestiei este extraordinară. Dacă zicem cu toții că putem vedea zâna, atunci şi publicul o va vedea.

— Dar eu n-o văd!

— N-o vezi, dar dacă noi *zicem* că o vedem…

— Adică să mințim?

Vivien şi-a ridicat ochii în tavan, căutându-şi cuvintele cu care să-i explice, iar copiii s-au pornit să se ciorovăiască.

— Scuzați-mă, a spus Jimmy din pragul uşii.

Cum nimeni nu părea să îl fi auzit, a repetat ceva mai tare:

— Scuzați-mă!

Toți s-au întors spre el. Vivien a tras aer în piept, apoi s-a încruntat. Jimmy a simțit o oarecare bucurie să o necăjească, să-i demonstreze că lucrurile nu ies întotdeauna pe placul ei.

— Tocmai mă întrebam, a urmat el, dacă n-ar fi mai bine să folosiți o lampă fotografică. E tot un fel de lanternă, dar mult mai puternică.

Copiii fiind aşa cum sunt, nici unul nu a fost bănuitor sau surprins că un străin venise după ei în mansardă şi se băgase în treaba lor. Aşa că s-a lăsat tăcerea în timp ce toți se gândeau la sugestia lui, apoi au început să vorbească între ei în şoaptă ca în cele din urmă unul dintre băieți să strige, sărind

emoționat în picioare:
— Daaa!
— Perfect! a strigat şi altul.
— Dar de unde s-o luăm? a întrebat băiatul cel trist, cu ochelari.
— Pot să vă aduc eu una, a spus Jimmy. Lucrez la un ziar şi am un studiou plin cu lămpi.
Copiii au chiuit, sporovăind emoționați.
— Dar cum s-o facem să arate ca o zână, care să zboare şi să facă alte chestii d-astea? a întrebat acelaşi băiat trist, străduindu-se să se ridice deasupra celorlalți.
Jimmy a trecut pragul şi a intrat în încăpere. Toți copiii se întorseseră spre el; furioasă, Vivien rămăsese cu cartea în poală. Jimmy nu a luat-o în seamă.
— Cred că trebuie s-o puneți undeva sus. Da, aşa o să meargă. Şi, dacă o țineți tot timpul ațintită spre scenă, atunci se va vedea o lumină mai mică şi mai puternică, decât una mare şi împrăştiată şi poate că, dacă ați face şi un cornet…
— Dar nici unul dintre noi nu e destul de înalt ca să umble cu ea, a urmat din nou băiatul cu ochelari.
Cât o fi fost el de orfan, lui Jimmy începea să îi displacă băiatul acela.
Vivien urmărise acest schimb de replici cu o expresie dură, dorindu-şi ca Jimmy să-şi fi amintit ce îi spusese ea – să lase orice fel de sugestii şi să se facă nevăzut –, dar el n-a făcut-o. Parcă şi vedea cât de strălucitor va arăta şi îşi putea închipui sute de feluri în care ar fi reuşit. Dacă ar fi pus o scară într-un colț, sau dacă ar fi fixat lampa în vârful unei cozi de mătură – legată bine – şi ar fi mişcat-o asemenea unei undițe sau ar mai fi…
— Lăsați pe mine, a spus el dintr-odată. Mă ocup eu de lumină.
— Nu! a strigat Vivien, ridicându-se în picioare.
— Ba da! au strigat copiii.
— Nu se poate, l-a străfulgerat ea cu privirea. Nici vorbă!
— Ba da. Trebuie s-o facă! a strigat droaia de copii într-un glas.
Apoi Jimmy a zărit-o pe Nella, aşezată pe podea. Fetița i-a făcut cu mâna, aruncând priviri în jur, cu o sclipire neîndoielnică de mândrie şi posesiune în ochi. Cum ar mai fi putut refuza? Jimmy şi-a ridicat palmele spre Vivien, în semn de scuză, nu neapărat sinceră, ca apoi să zâmbească larg către copii.
— S-a făcut, atunci! V-ați găsit o nouă Tinkerbell!

*

Mai târziu a fost greu de crezut, dar când Jimmy s-a oferit să joace el rolul lui Tinkerbell în piesa de la spital, nici nu-i trecuse prin minte că ar fi trebuit de fapt să-şi aranjeze o întâlnire cu Vivien. Fusese doar luat pe sus de planul entuziast de a reprezenta zâna cu lampa lui fotografică. Oricum lui Dolly tot nu-i păsa.
— Vai, Jimmy, ce deştept eşti! a exclamat ea, trăgând adânc din țigară. Ştiam eu că o să inventezi tu ceva.
Jimmy a acceptat lauda şi a lăsat-o să creadă că asta făcea parte din planul lui. În ultima vreme ea era mulțumită şi era o mare uşurare să o vadă redevenind Dolly a lui cea dinainte.
— Mă tot gândesc la casa de pe malul mării, a spus ea într-una dintre serile când îl băgase pe furiş prin gemulețul de la cămara doamnei White şi stăteau unul lângă altul în patul îngust, cu groapă la mijloc.

— Îți închipui cum o să fie, Jimmy? Să îmbătrânim împreună, cu copiii pe lângă noi, ba chiar şi cu nepoții care-o să vină să ne vadă cu maşinile lor iuți. O să ne putem lua şi un balansoar cu două locuri… ce zici?

— Sigur că da, mulțumesc, i-a răspuns Jimmy, sărutând-o din nou pe gâtul gol, făcând-o să râdă şi mulțumind lui Dumnezeu pentru această nouă căldură şi intimitate.

Da, îşi dorea ceea ce povestea ea, voia cu atâta tărie, încât simțea că-l doare. Dacă ea era mulțumită să-şi închipuie că el şi Vivien lucrau împreună şi se împrieteneau, atunci el era mulțumit să o lase să creadă această poveste.

Realitatea însă era destul de diferită, după cum prea bine ştia el. În următoarele săptămâni, pe când Jimmy s-a străduit să fie la toate repetițiile la care a putut, a fost surprins de ostilitatea lui Vivien. Nu-i venea să creadă că era aceeaşi persoană pe care o întâlnise la cantină în seara aceea, care văzuse fotografia Nellei şi îi povestise despre munca ei la spital; acum se purta de parcă ar fi fost sub demnitatea ei să schimbe mai mult decât câteva cuvinte cu el. Jimmy era convins că l-ar fi ignorat cu desăvârşire dacă ar fi putut. Se aşteptase ca ea să fie rece într-o anumită măsură, căci Doll îl averizase cât de crudă putea fi Vivien când îi căşuna pe cineva, dar ceea ce l-a surprins a fost cât de personală era ura ei. Abia se cunoşteau şi, mai mult decât atât, nu avea cum să bănuiască că există o legătură între el şi Dolly.

Într-o zi, când râdeau amândoi de ceva caraghios făcut de unul dintre copii, Jimmy şi-a aruncat privirea spre ea, aşa cum fac adesea oamenii mari, dorind doar să se bucure împreună de acel moment. Ea i-a simțit privirea şi s-a uitat spre el, dar, în clipa când l-a văzu zâmbind, şi-a schimbat pe dată bucuria de pe chip. Duşmănia lui Vivien îl punea între ciocan şi nicovală. Pe de o parte, îi convenea că îl ura – căci el nu se împăca cu ideea de şantaj, aşa că se simțea mai uşurat să-şi pună planul în aplicare, atâta timp cât Vivien îl trata de parcă ar fi fost un gunoi –, dar, fără să-i fi câştigat încrederea, dacă nu chiar afecțiunea, nu putea să-l ducă la îndeplinire.

Aşa că s-a străduit mai departe. Nu a luat în seamă resentimentul față de ostilitatea lui Vivien şi față de trădarea lui Doll, concentrându-se, în schimb asupra felului în care se purta ea cu orfanii din spital, cum reuşea să creeze un univers în care să se scufunde cu toții când păşeau acolo, lăsându-şi problemele în saloanele de jos ale spitalului. Când se terminau repetițiile, toți o priveau vrăjiți când începea să le depene poveşti despre tunele prin miezul pământului, pâraie fără fund, întunecate şi fermecate, cu luminițe în adâncuri care îi ademeneau pe copii să se apropie…

Şi, în cele din urmă, pe măsură ce repetițiile progresau, Jimmy începuse să bănuiască că antipatia lui Vivien se mai înmuiase, că nu-l mai ura atât de mult. Tot se ferea să stea de vorbă, arătându-i că prețuia contribuția lui doar printr-o simplă înclinare a capului, dar uneori a surprins-o privindu-l pe furiş şi i s-a părut că pe fața ei nu se mai putea citi atât ură, ci mai degrabă curiozitate, atenție. Poate asta a fost greşeala lui. Începuse să desluşească ceva – poate nu chiar o încălzire a relațiilor, dar cu siguranță o îmbunătățire şi, pe la mijlocul lui aprilie, când copiii fugiseră la masă şi el rămăsese cu Vivien să strângă vaporul, o întrebase dacă are şi ea copii.

Avusese de gând doar să deschidă vorba despre lucruri obişnuite, dar Vivien a înlemnit brusc şi el şi-a dat seama că făcuse o greşeală şi că era prea târziu să îşi mai retragă cuvintele.

— Nu, a răspuns ea tăios de parcă l-ar fi lovit cu o piatră. Eu nu pot avea copii, a urmat ea, dregându-şi glasul.

În clipa aceea Jimmy şi-ar fi dorit să se scufunde într-un tunel dincolo de miezul pământului. A mormăit o scuză la care Vivien a dat uşor din cap şi a continuat să strângă pânza vaporului, după care a

ieşit din mansardă, lăsând uşa deschisă în urma ei, ca un reproş.

Se simţise groaznic. Nu că uitase motivul real al prezenţei lui acolo – ce fel de om era ea şi ce îi făcuse lui Doll –, doar că nu-i plăcea să facă pe nimeni să sufere. Felul în care se crispase la întrebarea lui îl făcea să se înfioare, aşa că se gândea mereu la momentul acela ca pedeapsă că putuse să fie atât de lipsit de tact. În noaptea aceea, când se afla pe străzi şi fotografia distrugerile lăsate de ultimul bombardament, îndreptându-şi obiectivul spre cei rămaşi fără adăpost şi fără familie, mintea lui se străduia să găsească un mod de a se revanşa faţă de ea.

*

A doua zi a ajuns la spital mai devreme şi a aşteptat-o peste drum, fumând nervos. S-ar fi aşezat pe treptele de la intrare, dar presimţea că, dacă l-ar fi văzut, s-ar fi întors din drum.

Când s-a ivit înaintând grăbită pe stradă, şi-a aruncat ţigara şi i-a ieşit în întâmpinare, întinzându-i o fotografie.

— Ce e asta?

— Nimic, a spus el, privind-o cum răsucea fotografia în mâini. Am făcut-o pentru dumneata azi-noapte. Mi-am amintit de povestea aceea a dumitale, ştii, cu golfuleţul şi cu luminiţele din fundul apei, şi cu oamenii… cu familia de dincolo de văl.

Ea a privit fotografia din nou.

O făcuse când se crăpa de ziuă. Lumina soarelui făcea cioburile din ruine să strălucească şi prin fumul ce se ridica se puteau vedea siluetele unei familii care tocmai ieşeau din adăpostul care le salvase vieţile. După ce o făcuse nu mai putuse să se ducă să se culce, alergând în schimb la redacţie să developeze fotografia pentru Vivien.

Ea nu a spus nimic, dar expresia de pe chip l-a făcut să creadă că va izbucni în plâns.

— Mă simt îngrozitor de prost, a spus el. Despre ceea ce am spus ieri, v-am supărat şi îmi pare rău.

— Nu aveai de unde să ştii, a răspuns ea ridicându-şi privirea spre el şi punând fotografia în poşetă.

— Totuşi…

— Nu aveai de unde să ştii.

Şi apoi aproape că a zâmbit sau cel puţin aşa i s-a părut. Dar era greu de desluşit, căci s-a întors iute spre uşă şi a intrat grăbită.

Repetiţia a trecut iute în ziua aceea. Copiii au dat buzna în încăpere, umplând-o cu lumină şi zgomot, şi-apoi a sunat clopoţelul anunţând masa şi s-au făcut nevăzuţi la fel de repede cum apăruseră. Jimmy parcă s-ar fi simţit tentat să se ducă cu ei, ca să evite stânjeneala de a rămâne singur cu Vivien, dar nu şi-ar fi putut ierta o astfel de slăbiciune, aşa că a rămas ca să o ajute să strângă decorul cu vaporul.

Pe când aduna scaunele stivuindu-le unele peste altele, a simţit că îl priveşte, dar nu s-a uitat într-acolo. Nu ştia ce va mai vedea pe chipul ei şi nu voia să se simtă şi mai prost.

— Jimmy Metcalfe, ce căutai în seara aceea la cantină? l-a întrebat ea cu vocea schimbată.

Jimmy şi-a ferit privirile, ea îşi îndreptase atenţia spre fundalul pe care picta palmieri şi plaja cu nisip pentru piesă. Faptul că îi folosise numele întreg crea un soi de formalitate stranie, ce îi provocase un fior nu total neplăcut de-a lungul spinării. Ştia prea bine că nu putea să-i mărturisească despre Dolly, dar nici nu putea să mintă. Aşa că a spus:

— Trebuia să mă întâlnesc cu cineva.

Ea l-a privit din nou şi un zâmbet abia vizibil i s-a înfiripat pe buze.

Jimmy nu ştia niciodată când să tacă din gură.
— Trebuia să ne întâlnim într-altă parte, dar eu m-am dus la cantină.
— De ce?
— De ce?
— De ce nu te-ai ținut de planul inițial?
— Nu ştiu, dar am simțit că aşa trebuie să fac.
Vivien îl cântărea din priviri, dar chipul nu-i trăda gândurile, apoi s-a întors la frunza de palmier pe care o picta.
— Îmi pare bine, a spus ea, cu o ascuțime neobişnuită în voce. Îmi pare bine că s-a întâmplat aşa.

*

Lucrurile s-au schimbat din ziua aceea. Nu era atât ceea ce spusese ea, deşi fusese destul de măgulitor, ci sentimentul acela inexplicabil, când l-a privit, că există o legătură între ei care îi revenea mereu în minte când îşi amintea acele vorbe mai târziu. Nu era nimic deosebit în fiecare detaliu, dar întreaga scenă căpătase însemnătate. Jimmy simțea asta şi îşi dăduse seama şi mai târziu, când Dolly îi ceruse să-i povestească ce mai făcuseră. El nu îi pomenise despre asta. Ştia că ar fi bucurat-o – ar fi scotit că era o dovadă că începe să-i câştige încrederea lui Vivien –, dar nu i-a spus nimic. Discuția cu Vivien îi aparținea numai lui, îi părea o dovadă că a progresat într-un anume fel, dar nu aşa cum ar fi vrut Doll. Nu voia să o împărtăşească cu nimeni, căci nu voia să-şi strice bucuria.
A doua zi, Jimmy şi-a făcut apariția la spital cu pasul mai vioi. Dar când a deschis uşa şi i-a oferit în dar Myrei o portocală minunată (era ziua ei de naştere), ea i-a spus că Vivien nu venise.
— Nu se simte bine. A telefonat azi-dimineață şi ne-a spus că nu se poate da jos din pat. Şi se întreba dacă ai putea dumneata face repetiția în locul ei.
— Sigur că pot, a răspuns Jimmy, întrebându-se în sinea lui dacă absența lui Vivien are legătură cu ce se întâmplase între ei, dacă nu cumva regreta că se îmblânzise.
El s-a încruntat privind în podea, apoi şi-a ridicat ochii.
— Spuneai că e bonlavă?
— Nu suna bine deloc, mititica. Dar nu-i nevoie să te întristezi, se face ea bine! Aşa se întâmplă întotdeauna. O să-i păstrez şi ei jumătate din asta, ce zici? a urmat ea arătându-i portocala. O să i-o dau când vine data viitoare.
Doar că Vivien nu a venit nici la repetiția următoare.
— E tot în pat, i-a spus Myra când Jimmy a intrat pe uşă, mai spre sfârşitul săptămânii. Ăsta e leacul cel mai bun.
— E chiar aşa de rău?
— Nu cred. Se pare că are ghinion de data asta, biata de ea, dar vine înapoi de îndată ce se pune pe picioare, că nu poate să stea prea mult departe de copii.
— Dar s-a mai întâmplat aşa şi altă dată?
Myra a zâmbit, cu o reținere ce dovedea şi altceva, ca şi cum ar fi fost conştientă şi ar fi lăsat să se întrevadă o grijă plină de înțelegere.
— Toți ne simțim mai prost câteodată, nu-i aşa, domnule Metcalfe? Doamna Jenkins are şi ea căderile ei, dar care dintre noi nu le are?
A şovăit o clipă, apoi a continuat să vorbească, cu o voce blândă dar foarte hotărâtă.

— Uite, Jimmy dragă, îmi dau seama că îți pasă ce se întâmplă cu ea şi asta e foarte frumos din partea dumitale. Dumnezeu mi-e martor că e un înger, cu tot ce face pentru copiii de aici. Dar sunt convinsă că nu trebuie să-ți faci griji pentru ea, iar soțul ei va avea destulă grijă de ea. Haide, nu te mai gândi atâta la ea, a urmat ea, cu un zâmbet matern.

Jimmy a promis că aşa va face şi a pornit-o în sus pe scări, dar sfatul Myrei l-a făcut să se oprească. Dacă Vivien era bolnavă era firesc să se gândească la ea, atunci de ce insistase Myra atât de mult să şi-o scoată din minte? Şi cum accentuase când spusese „soțul ei“! Asta ar fi trebuit să-i spună cuiva de teapa doctorului Tomalin, care pusese ochii pe soția altcuiva.

*

Nu avea textul piesei, dar s-a străduit cât a putut să facă repetiția. Copiii se simțeau bine cu el, spunându-şi rolurile, ciorovăindu-se din când în când, şi totul mergea bine. Chiar începea să se simtă mulțumit, până când au terminat de strâns decorul şi s-au aşezat pe podea în jurul cutiei răsturnate pe care stătea el, rugându-l să le spună o poveste. Jimmy le-a spus că nu ştie nici una, dar ei nu l-au crezut, aşa că s-a străduit, fără succes, să le spună o poveste de-a lui Vivien, înainte de a-şi aminti de *Steaua privighetorii* – la timp, ca să evite o răzmeriță a copiilor. L-au ascultat cu ochii măriți şi Jimmy şi-a dat seama, mai mult ca oricând, cât de multe avea în comun cu pacienții din spitalul doctorului Tomalin.

În tot acest timp, uitase de comentariile Myrei, şi numai după ce o pornise înapoi pe scări în jos a început să se gândească cum ar fi mai bine să o asigure că îşi închipuia tot felul de lucruri. Aşa că, odată ajuns în hol, s-a îndreptat spre biroul ei, dar, înainte de a apuca să rostească ceva, Myra i-a spus:

— Uite c-ai apărut, Jimmy! Doctorul Tomalin vrea să te salute, a rostit ea pe un ton plin de respect, de parcă însuşi regele s-ar fi hotărât să treacă pe-acolo şi şi-ar fi exprimat interesul să-l întâlnească.

Apoi a întins mâna să-i scuture o scamă de pe guler.

Jimmy a rămas pe loc, aşteptând, simțind cum i se adună în suflet aceeaşi amărăciune pe care o mai avusese atunci când, copil fiind, îşi închipuia că l-ar fi înfruntat pe bărbatul care le-o luase pe mama de lângă ei. Minutele s-au scurs cu greu până s-a deschis uşa din spatele biroului şi a apărut un domn impozant. Mânia lui Jimmy s-a topit, lăsând loc unei nedumeriri profunde. Bărbatul avea părul alb, îngrijit şi ochelari cu lentile atât de groase, încât îi făceau ochii albaştri din spatele lor să pară cât nişte farfurioare. Avea peste optzeci de ani!

— Aşa, deci, dumneata eşti Jimmy Metcalfe! a exclamat el, întinzându-i mâna lui Jimmy. Sper că vă descurcați destul de bine.

— Da, vă mulțumesc, domnule, s-a bâlbâit Jimmy, încercând să desluşească ce voise să spună.

Vârsta înaintată nu-l scuza să fi avut o aventură cu Vivien Jenkins, dar totuşi…

— Eşti destul de tare ținut în frâu, îmi închipui… a continuat doctorul, între Myra şi doamna Jenkins. Ştiți, tânăra Vivien e nepoata unui vechi prieten de-al meu.

— Nu ştiam.

— Nu? Ei bine, acum ştii.

Jimmy a încuviințat din cap, încercând să zâmbească.

— Oricum, faci o treabă grozavă aici, ajutându-ne să lucrăm cu copiii. Foarte frumos din partea dumitale. Îți suntem recunoscători.

Şi cu asta a înclinat bățos din cap şi s-a retras în biroul lui, trăgându-şi uşor piciorul stâng după el.

— Se vede că te place, i-a spus Myra cu ochii măriți, în timp ce uşa s-a închis în urma lui.

— Crezi? a întrebt Jimmy, ale cărui gânduri se învălmăşeau, încercând să-şi dea deoparte bănuielile.

— Sigur că da.

— Dar de unde ştii?

— Păi, ți-a dat un semn… nu are de obicei timp şi pentru adulți. Preferă întotdeauna copiii!

— Îl cunoşti de mult?

— Lucrez cu el de treizeci de ani, a spus ea, pufnind mândră şi îndreptându-şi cruciulița pe decolteu. Să ştii de la mine, a urmat ea, țintuindu-l pe Jimmy cu privirea peste ochelarii ei cu jumătăți de lentile, nu sunt mulți adulți pe care să-i tolereze în spital. Dumneata eşti singurul pe care l-am văzut străduindu-se să-l bage în seamă.

— În afară de Vivien, desigur, a stârnit-o Jimmy, sperând că Myra îi va da un indiciu. Adică, de doamna Jenkins, voiam să spun.

— A, da, a fluturat Myra din mână, bineînțeles, dar pe ea o cunoşte de când era mică, şi nu e acelaşi lucru. I-a fost ca un bunic. De fapt, pun pariu că ei i se datorează faptul că te-a băgat în seamă acum. Trebuie să fi pus ea o vorbă bună! Oricum, se vede că te place. Asta e minunat. Şi-acum, nu mai ai nimic de fotografiat pentru ziarul meu de mâine-dimineață?

Jimmy i-a smuls un zâmbet, salutând-o milităreşte, în glumă, şi şi-a văzut de drum.

În drum spre casă simțea că i se învârteşte capul. Dolly nu avea dreptate – indiferent cât de sigură era. Nu era nici un fel de legătură amoroasă între ea şi doctorul Tomalin, bătrânul îi era mai apropiat ca un bunic. Iar ea – Jimmy scutura din cap, îngrozit de ceea ce crezuse, de felul cum o judecase – nu îşi înşela soțul, era doar o femeie *bună*, care-şi dăruia din timp ca să aducă un strop de fericire unor orfani care pierduseră totul.

Când tot ceea ce crezuse cu atâta convingere se dovedise a fi o minciună, era ciudat să se simtă uşurat şi vesel. Abia aştepta să-i spună şi lui Dolly, acum nu mai avea rost să-şi urmeze planul, căci Vivien nu era vinovată cu nimic.

— În afară de a fi fost mojică față de mine, i-a tăiat-o Dolly când i-a spus toate acestea. Dar presupun că asta nu are nici o importanță, acum când sunteți atât de buni prieteni.

— Încetează, Doll! Nu e deloc aşa. Uite… a urmat el, întinzând mâinile peste masă să i le apuce pe ale ei, cu o voce blândă care sugera că totul fusese o mică glumă, dar acum era cazul să se oprească. Ştiu că s-a purtat necuviincios cu tine şi o dispreţuiesc pentru asta. Dar planul ăsta… nu o să meargă. Nu e vinovată. O să citească scrisoarea, dacă o să i-o trimiți, şi o s-o dea deoparte râzând. Poate că o să i-o arate şi soțului ei şi o să se prăpădească amândoi de râs.

— Nu, n-o să i-o arate! l-a contrazis ea, retrăgându-şi mâinile şi încrucişându-şi-le la piept.

Era încăpățânată sau poate doar disperată, uneori e greu să vezi diferența între cele două stări.

— Nici o femeie nu vrea ca bărbatul ei să bănuiască măcar că ea ar avea o aventură cu un alt bărbat. Ai să vezi că tot o să ne dea banii!

Jimmy a scos o țigară şi a aprins-o, studiind-o pe Dolly de după flacăra chibritului. Altădată s-ar fi repezit să o înduplece, iubirea lui nemăsurată făcându-l să nu-i ia defectele în seamă. Dar acum lucrurile stăteau altfel. Avea o fisură în inimă care îi apăruse în seara aceea când Dolly îi spusese că nu vrea să se căsătorească cu el şi îl lăsase îngenuncheat acolo, pe duşumeaua restaurantului. De cele mai multe ori nici nu o mai simțea, dar asemenea vazei pe care mama lui o izbise de pământ în ziua când fuseseră la Liberty şi pe care tata o lipise la loc, urmele tot ieşeau la iveală sub o lumină mai puternică. Jimmy o iubea pe Dolly, asta nu se va schimba niciodată – căci pentru Jimmy fidelitatea era un dat natural, ca şi respirația –, dar, când o privea acum peste masă, îşi dădea seama că în clipa aceea nu-i mai plăcea

deloc.

*

Vivien se întorsese. Nu lipsise nici o săptămână şi, când Jimmy a dat colțul să deschidă uşa mansardei şi a văzut-o în mjlocul grămezii de copii guralivi, s-a întâmplat ceva neaşteptat. A fost bucuros să o vadă. Nu doar bucuros, ci a simțit că lumea se luminase un pic mai mult decât cu câteva clipe în urmă.

S-a oprit în loc.

— Vivien Jenkins! a strigat-o, făcând-o să-şi ridice capul şi să-i întâlnească privirile.

Ea i-a zâmbit şi Jimmy i-a surâs şi el şi în momentul acela şi-a dat seama că a dat de bucluc.

26
Biblioteca New College, Oxford, 2011

Laurel şi-a petrecut următoarele cincizeci şi şapte de minute chinuitoare umblând de colo-colo prin grădină. Când s-au deschis din nou uşile, s-a năpustit înăuntru, de parcă ar fi fost un cumpărător grăbit la deschiderea sezonului de reduceri, aşa de iute a trecut pe lângă ceilalți cititori ca să ajungă la masa ei de lucru, dându-l gata pe Ben, care a întrebat-o:

— Ia te uită! Nu cumva v-am uitat pe-aici din greşeală? spus el în glumă.

După ce l-a asigurat că nu fusese aşa, s-a avântat să citească primul jurnal al lui Katy din 1941, căutând veun indiciu care să-i dovedească de ce dăduse greş planul mamei ei. În primele luni ale anului nu a găsit prea multe referiri la Vivien, în afară de câte o notiță întâmplătoare că ar fi scris sau primit o scrisoare sau de formulări discrete de genul „totul pare să fie la fel pentru doamna Jenkins“, dar apoi, pe data de 5 aprilie, lucrurile au luat o altă întorsătură.

Poşta de azi mi-a adus veşti de la tânăra mea prietenă, Vivien. Era o scrisoare destul de lungă, contrar obiceiurilor ei, şi mi-a atras atenția imediat că se schimbase ceva în tonul ei. La început am fost bucuroasă, căci mi se părea că îşi găsise în fine pacea. Dar, din păcate, nu era aşa, căci scrisoarea nu descria un ataşament mai mare față de căminul ei, ci îmi prezenta pe larg şi în detaliu munca ei voluntară la spitalul doctorului Tomalin, cerându-mi, ca de obicei, să-i distrug scrisorile şi să nu mă refer la lucrul acela în corespondența mea ulterioară.

Mă voi conforma, desigur, dar intenționez să îi cer, din nou, în termenii cei mai categorici să înceteze orice legătură cu locul acela, cel puțin până îi pot găsi o soluție viabilă pentru problemele ei. Nu e de-ajuns că insistă să facă donații pentru administrarea spitalului? Oare nu îi pasă de propria ei sănătate? Dar ştiu că ea nu se va opri. Deşi are douăzeci de ani acum, Vivien a rămas acelaşi copil încăpățânat pe care l-am cunoscut pe vas, care refuză să-mi urmeze sfatul dacă nu-i este pe plac. Am să-i scriu oricum. Nu mi-aş putea ierta dacă s-ar întâmpla ceva mai rău şi eu nu mi-aş face datoria să o îndrept pe calea cea bună.

Laurel s-a încruntat. Ce-ar fi putut însemna „mai rău“? Era clar că îi scăpa ceva – oare de ce Katy Ellis, profesoara şi prietena copiilor traumatizați de pretutindeni şi-ar fi dorit atât de tare ca Vivien să nu mai lucreze la spitalul pentru orfani ai doctorului Tomalin? Oare doctorul Toamalin însuşi era cauza? Asta să fi fost? Sau pentru că spitalul se găsea într-o zonă a Londrei care atrăgea bombardierele

germane? Laurel s-a gândit la asta câteva clipe, după care a decis că era imposibil să îşi dea seama de ce anume se temea Katy. Întrebarea era interesantă, dar irelevantă pentru ceea ce-şi pusese ea în minte să facă. Aşa că a continuat să citească mai departe:

Motivul îmbunătățirii stării de spirit a lui Vivien mi s-a arătat pe pagina a doua a scrisorii. Se pare că întâlnise pe cineva, un tânăr, şi, deşi se străduieşte să-l pomenească doar în trecăt – „Sunt ajutată în proiectul meu cu copiii de un alt voluntar, un bărbat care pare că ştie tot atât de puține despre limite pe cât ştiu eu despre cum să prefaci luminile în zâne" –, eu îmi cunosc prea bine tânăra prietenă şi bănuiesc că acest ton glumeț este abordat doar de dragul meu şi e menit să ascundă ceva mai adânc. Dar ce anume e acel „ceva" nu-mi pot da seama, doar că nu-i stă în fire să dedice atâtea rânduri unei persoane pe care o cunoaşte de foarte puțin timp. Şi mă tem. Pe mine nu m-a înşelat instinctul niciodată, şi vreau să-i scriu imediat să o detemin să acționeze în consecință.

Şi Katy Ellis i-a scris de bună seamă, căci în următoarea pagină din jurnal transcria un pasaj întreg dintr-o scrisoare a lui Vivien Jenkins, ca răspuns la temerile ei.

Cât de dor îmi este de tine, Katy. A trecut mai bine de un an de când ne-am întâlnit, dar par a fi zece. Scrisoarea ta m-a făcut să-mi doresc să fim din nou sub copacul acela de la Nordstrom, de lângă lac, unde am mâncat la iarbă verde, când ai venit să mă vezi. Îți mai aduci aminte noaptea aceea când ne-am strecurat afară din casa cea mare şi am agățat lampioane de copacii din crâng? Şi i-am spus unchiului că trebuie să le fi pus țiganii, iar el şi-a petrecut toată ziua următoare străbătând moşia cu puşca la umăr şi cu bietul lui cățel înțepenit de bătrânețe – bietul Dewey! – umblând după el. Ce ogar credincios!

M-ai certat mai apoi că am făcut năzbâtii, dar parcă îmi aduc bine aminte, dragă Katy, că tu ai fost cea care ai descris cu lux de amănunte, a doua zi, la micul dejun, zgomotele „înspăimântătoare" pe care le-ai auzit în timpul nopții, când „țiganii" s-ar fi năpustit asupa „tărâmurilor sfinte" ale Nordstromului. Dar n-a fost minunat să înotăm în lumina argintie a lunii? Cât de mult îmi place să înot! E ca şi cum m-aş prăvăli pe partea cealaltă a lumii, nu ți se pare? Căci eu nu am încetat să cred că aş putea descoperi gaura aceea din fundul pârâului prin care m-aş putea întoarce.

Vai, Katy! Mă întreb la ce vârstă ar trebui să ajung ca să nu-mi mai porți de grijă. Ce povară trebuie să fiu pe capul tău! Crezi că vei avea grijă de mine să nu-mi murdăresc rochia şi să mă şterg la nas şi când voi îmbătrâni şi voi clămpăni din andrele, legănându-mă în balansoar? Cât de bine mi-ai purtat de grijă în toți anii aceştia, şi cât de mult ți-am îngreunat eu uneori această sarcină! Cât de norocoasă sunt că tu ai fost cea care m-ai aşteptat la gară în ziua aia îngrozitoare.

Sfaturile tale sunt foarte înțelepte şi te rog, scumpa mea, să fii sigură că şi eu sunt la fel de înțeleaptă în ceea ce fac. Nu mai sunt copil şi îmi cunosc îndatoririle – asta nu te convinge prea tare, nu-i aşa? Parcă te şi văd citind aceste rânduri şi clătinând din cap, gândindu-te cât de obraznică pot fi. Ca să-ți potolesc temerile, te asigur că aproape nici n-am vorbit cu bărbatul acela (îl cheamă Jimmy, haide să-i spunem pe nume, căci expresia „bărbatul acela" are ceva sinistru) şi că, într-adevăr, m-am străduit mereu să descurajez orice legătură, uneori fiind de-a dreptul nepoliticoasă, ori de câte ori a fost nevoie. Îmi cer scuze, dragă Katy, ştiu că nu ți-ai dori ca tânăra ta protejată să-şi dobândească faima că e lipsită de bune maniere, iar, în ceea ce mă priveşte, urăsc din tot sufletul să-ți fac numele de râs.

Laurel a zâmbit. Îi plăcea Vivien, răspunsul era destul de impertinent, dar fără să fie nepoliticos cu cloşca Katy şi cu obiceiul ei sâcâitor de a se îngrijora de toate. Chiar şi Katy remarcase asta, notând sub

acel paragraf: *Îmi pare bine să văd că tinerei mele prietene i-a revenit năstruşnicia, care mi-a lipsit în toţi aceşti ani.* Mai puţin însă i-a plăcut când a dat de numele lui Jimmy, care lucra voluntar împreună cu Vivien la spital. Să fi fost acelaşi Jimmy de care era îndrăgostită mama ei? Desigur că era! Să fi fost o coincidenţă că lucra cu Vivien la spitalul doctorului Tomalin? Desigur că nu era! Laurel a simţit umbrele unor premoniţii pe măsură ce planul celor doi îndrăgostiţi începea să prindă contur în mintea ei.

Ear clar că Vivien nu avea habar de legătura dintre acest om drăguţ de la spital şi Dorothy, care îi fusese cândva prietenă. Kitty Barker îi povestise cât de atentă era mama să nu le povestească celor din Campden Grove despre prietenul ei. Şi îi mai vorbise cât de intense erau emoţiile la vremea aceea şi cum slăbeau valorile morale, ceea ce oferea momentul potrivit, a realizat Laurel dintr-odată, ca doi îndrăgostiţi, urmăriţi de o zodie norocoasă, să se lase pradă unei *folie à deux*[42].

42. *Folie à deux* (fr.) – psihoză împărtăşită, convingeri maniacale împărtăşite de două persoane.

Notiţele din săptămâna următoare nu pomeneau nimic nici de Vivien Jenkins şi nici de „chestiunea tânărului“, Katy Ellis concentrându-se, în schimb, asupra subiectelor mai arzătoare legat de politica de învrăjbire a mai marilor zilei şi despre cele auzite la radio despre invazie. Pe 19 aprilie şi-a manifestat îngrijorarea că nu primise răspuns de la Vivien, aşa cum se aşteptase, dar a notat a doua zi că primise un telefon de la doctorul Tomalin care îi spusese că Vivien nu se simţea bine. Aici era ceva interesant: se părea că cei doi se cunoşteau, de fapt, deci nu persoana doctorului o determinase pe Katy să se pronunţe atât de vehement împotriva spitalului. Iar patru zile mai târziu scria:

Am primit o scrisoare astăzi care mă surprinde peste măsură. Nu am cum să rezum tonul ei şi nici n-aş şti de unde să încep şi unde să termin să citez părţile care mă tulbură. Aşa că am să încalc, pentru o dată, dorinţele dragei (şi exasperantei!) mele prietene şi nu am să arunc această scrisoare în foc.

Laurel a întors pagina cu mare nerăbdare. Şi, iată, acolo, hârtia albă, fină, umplută cu un scris destul de dezordonat – scrisă în mare grabă, după cum se părea – scrisoarea lui Vivien Jenkins căre Katy Elliot datată 23 aprilie 1914. Cu o lună înainte de a muri, a observat Laurel încruntată.

Îţi scriu din restaurantul unei gări, scumpă Katy, pentru că mi-e teamă că, dacă nu pun de îndată pe hârtie, totul va dispărea şi mă voi trezi mâine-dimineaţă gândind că am visat. Nimic din ceea ce-ţi voi scrie nu-ţi va face plăcere, dar tu eşti singura persoană căreia îi pot povesti. Iartă-mă deci, dragă Katy, şi acceptă în avans scuzele mele cele mai profunde pentru neliniştea pe care ştiu că ţi-o va produce această mărturisire. Doar că, dacă trebuie să mă judeci, fă-o cu blândeţe şi adu-ţi aminte că sunt totuşi micuţa ta tovarăşă de călătorie pe vapor.

Astăzi mi s-a întâmplat ceva. Tocmai plecam de la spitalul doctorului Tomalin şi m-am oprit pe scări să îmi aranjez eşarfa – tu mă cunoşti mult prea bine ca să crezi că nu mint, îţi jur, Katy, că nu am făcut-o deliberat, şi totuşi, când am auzit uşa deschizându-se în spatele meu, mi-am dat sema, fără să mă întorc, că era tânărul acela (cred că ţi-am mai pomenit de el o dată sau de două ori în scrisorile mele), care apăruse în prag.

Katy Ellis subliniase această frază şi notase ceva pe margine, dar scrisese atât de mic, încât Laurel nu putuse decât să-şi imagineze figura dezaprobatoare a celei care scrisese: *Am mai pomenit de el o dată sau de două ori! Nu contenesc să mă mir de amăgirile îndrăgostiţilor!* Îndrăgostiţi? Stomacul lui Laurel s-a strâns de îngrijorare pe când şi-a îndreptat mai departe atenţia asupra scrisorii lui Vivien. Să se fi

îndrăgostit de Jimmy? Oare aceasta să fie cauza răsturnării planului „nevinovat“?

Era chiar el şi a rămas alături de mine pe trepte cât am schimbat câteva cuvinte despre o întâmplare hazlie care se petrecuse între copii. M-a făcut să râd – are simțul umorului, Katy – şi mie îmi plac oamenii cu umor, ție nu-ți plac? Tata era foarte nostim, mereu ne făcea să râdem. Apoi m-a întrebat destul de firesc dacă putem merge împreună spre casă, văzând că ne îndreptam în aceeaşi direcție, iar eu am acceptat, împotriva oricărui imbold la rațiune.

Acum, parcă te văd clătinând din cap, Katy (mi te imaginez aşezată la măsuța din dreptul ferestrei despre care mi-ai povestit – mai ai şi ciuboțica-cucului proaspătă în vaza din colț? Bineînțeles că ai, sunt sigură). Să-ți spun de ce am făcut asta. Săptămâni întregi am făcut cum m-ai sfătuit şi m-am străduit să nu-l bag în seamă, dar mai zilele trecute mi-a dat ceva – un dar în semn de scuză, pentru ceva ce nu am să-ți povestesc acum, după ce am avut o mică altercație. Darul era o fotografie. Nu am să ți-o descriu acum, am să-ți spun doar că descriindu-mi-o, el a arătat că parcă văzuse în sufletul meu universul pe care îl tăinuiesc încă de când eram mică.

Am luat fotografia cu mine, păstrând-o ca un copil, cu multă grijă, uitându-mă la ea ori de câte ori am avut ocazia, scrutând fiecare amănunt, oricât de mic, înainte de a o încuia în seiful ascuns în peretele din dormitor, în spatele portretului bunicii – ca un copil care ar ascunde ceva de preț, fără alt motiv decât că, ascunzând-o, păstrând-o doar pentru mine, îi spoream valoarea. Mă auzise spunând poveşti copiilor de la spital şi nu vreau să sugerez că acel dar ar fi avut ceva „magic“ în el, dar m-a mişcat.

Cuvântul „magic“ era subliniat şi lângă el se afla un alt comentariu al lui Katy Ellis:

Asta este exact ceea ce sugerează, de fapt: o cunosc bine pe Vivien şi ştiu cât de ferme sunt convingerile ei. Unul dintre lucrurile pe care le-am descoperit în munca mea este că sistemul de convingeri dobândit din copilărie nu dispare niciodată pe de-a întregul. Poate să se dea la fund pentru o vreme, dar reapare mereu la nevoie, punând din nou stăpânire pe sufletul pe care l-a modelat.

Laurel s-a gândit la propria ei copilărie, întrebându-se dacă ceea ce spunea Katy Ellis era adevărat. Mai presus decât orice alt sistem religios, părinții lor le inoculaseră valorile familiei, mai ales mama ei, care le spunea mereu cu tristețe că ea îşi dăduse seama mult prea târziu cât de importantă este familia. Şi Laurel recunoştea că, în ciuda ciondănelilor lipsite de răutate, Nicolsonii săreau în ajutor la nevoie, aşa cum fuseseră învățați când erau mici.

Poate că şi recenta mea indispoziție m-a făcut mai nesăbuită ca de obicei – după o săptămână petrecută în dormitorul întunecat, cu avioanele germane huruind deasupra, cu Henry care şedea lângă pat, ținându-mă de mână şi dorindu-mi să mă fac bine – e minunat să ies din nou, să trag în piept aerul proaspăt de primăvară al Londrei. (Ca o paranteză, nu ți se pare remarcabil, Katy, că în timp ce toată lumea este cuprinsă de nebunia asta pe care o numim război, florile şi albinele şi anotimpurile fac tot ceea ce trebuie să facă, cu înțelepciune şi fără teamă, aşteptând ca omenirea să-şi revină în simțiri şi să-şi amintească de frumusețea vieții? E ciudat, dar dragostea şi dorul meu de lume sunt adâncite de absența mea din ea; nu crezi că e minunat să poți trece cu repeziciune de la disperare la o lăcomie fericită, şi că până şi în aceste zile întunecate poți găsi fericirea în cele mai mărunte lucruri?)

Oricum, indiferent de motiv, mi-a cerut să merg cu el şi eu am acceptat, aşa că am pornit-o pe jos şi

mi-am permis să râd. Am râs pentru că mi-a povestit lucruri nostime şi era totul aşa de uşor şi de luminos. Mi-am dat sema de când nu mă mai bucurasem de plăcerile cele mai simple: companie şi conversaţie într-o după-amiază însorită. Îmi doresc cu nerăbdare astfel de plăceri, Katy. Nu mai sunt copil, sunt o femeie în toată firea şi vreau şi eu anumite lucruri pe care nu o să le am niciodată; dar este omeneşte, nu-i aşa, să tânjeşti la ceea ce îţi este interzis.

Ce lucruri? Ce îi era interzis lui Vivien? Nu era pentru prima dată când Laurel avea senzaţia că-i lipseşte o piesă importată din acest puzzle. A dat mai departe paginile cu notiţele din următoarele două săptămâni, până a dat din nou de Vivien, sperând că se va lămuri.

Continuă să se întâlnească cu el – la spital, ceea ce este destul de rău, dar şi în alte părţi, atunci când se presupune că lucrează la cantina Serviciului Feminin Voluntar sau merge după tot felul de treburi gospodăreşti. Îmi spune să nu-mi fac griji, căci este „doar un prieten, nimic mai mult“. Şi drept dovadă o pomeneşte pe logodnica tânărului: „Este logodit, Katy, şi amândoi sunt foarte îndrăgostiţi, plănuiesc să se mute la ţară când se termină războiul, vor căuta o casă mare şi veche pe care să o umple de copii, aşa că vezi că nu sunt în pericol de a-mi încălca propriile mele jurăminte matrimoniale, aşa cum te temi tu“.

Citind aceasta, Laurel a simţit că ameţeşte, recunoscând că Vivien se referea la Dorothy. Întrepătrunderea între acum şi atunci, între istoria învăţată şi experienţa trăită era copleşitoare. Şi-a scos ochelarii şi şi-a frecat fruntea, privind zidul de piatră de afară.

Ea ştie că nu mă tem doar de asta; fata îmi interpretează cu bună ştiinţă îngrijorarea. Nici eu nu sunt chiar atât de inocentă; ştiu că logodna acestui tânăr nu este o piedică pentru inima omenească. Nu-i cunosc sentimentele, dar le ştiu prea bine pe ale lui Vivien.

Câtă grijă din partea lui Katy Ellis, şi totuşi Laurel nu înţelegea de ce: Vivien lăsa să se înţeleagă că temerile lui Katy izvorau din concepţiile ei rigide despre comportamentul matrimonial decent. Oare Vivien avea obiceiul să fie necredincioasă? Nu prea avea pe ce se baza, dar, în meditaţiile mai romantice şi mai înflăcărate despre viaţă ale lui Vivien, Laurel desluşea o tendinţă către dragostea liberă… sau pe-aproape.

Apoi Laurel a dat peste o altă notiţă, peste alte două zile, care a făcut-o să se întrebe dacă nu cumva Katy intuise tot timpul că Jimmy reprezenta o ameninţare pentru Vivien.

Groaznice ştiri de război – Palatul Westminster a fost bombardat azi-noapte şi Catedrala şi Parlamentul; la început s-a crezut că fusese doborât şi Big Ben! Decât să iau ziarul sau să ascult la radio, m-am hotărât, în seara asta, să fac curat în bufetul din salon ca să îmi fac loc pentru planurile de lecţii. Mărturisesc că sunt un fel de pasăre-grădinar[43] *– o trăsătură de care îmi este ruşine. Căci aş prefera să fiu la fel de eficientă în organizarea casei aşa cum sunt în organizarea minţii. Aşa că am găsit acolo cea mai uimitoare colecţie de nimicuri. Printre altele, o scrisoare pe care am primit-o cu trei ani în urmă de la unchiul lui Vivien. Îmi descria „flexibilitatea ei plăcută“ (am fost la fel de intrigată acum ca şi atunci când am citit aceste cuvinte – cât de puţin reuşise să o cunoască pe adevărata Vivien!) şi mi-a trimis şi o fotografie, pe care am găsit-o în scrisoarea împăturită. Vivien avea şaptesprezece ani în acea fotografie şi era o frumuseţe, îmi amintesc că atunci când am văzut-o cu*

atâția ani în urmă m-am gândit că arată ca un personaj dintr-o poveste, poate chiar ca Scufița-Roşie, cu ochii mari, buzele ca bobocul de trandafir şi cu privirea deschisă şi nevinovată de copil. Îmi aduc aminte că speram atunci că nu se va ivi vreun lup rău care s-o pândească în pădure.

43. Pasăre din familia Ptilonorhynchidae, răspândită în Noua Guinee şi Australia, ai cărei masculi amenajează un fel de grădini pe care le decorează cu pietricele, muşchi, fructe, flori, cochilii şi pene.

Faptul că acea scrisoare şi fotografia au ieşit la iveală tocmai astăzi mi-a dat de gândit. Nu m-am înşelat ultima dată când am avut unul dintre „gândurile" mele. Nu am făcut nimic atunci, spre veşnica mea părere de rău, dar acum n-am să stau deoparte ca să o las pe tânăra mea prietenă să facă o nouă greşeală. Dat fiind că nu pot să-mi exprim în scris temerile după cum aş dori, voi merge eu însămi la Londra să o întâlnesc.

Şi chiar s-a dus, imediat, căci după patru zile nota din nou în jurnal:

Am fost la Londra şi este chiar mai rău decât m-am temut. Mi-e foarte clar că draga mea Vivien s-a îndrăgostit de tânărul acela, Jimmy. Nu mi-a spus-o direct, desigur, căci este prea reținută, dar o cunosc de când era copil şi mi-am putut da seama din fiecare mişcare a feței, din fiecare vorbă nerostită. Mai rău, se pare că a lăsat deoparte orice precauție, a mers de nenumătate ori acasă la el, unde locuieşte cu tatăl lui suferind. Ea susține că toate acestea sunt „nevinovate", la care i-am replicat că nu există aşa ceva şi că această deosebire nu ar scuti-o de vină dacă ar trebui să dea o explicație pentru aceste vizite. Mi-a spus că „nu va renunța la el" – copilă încăpățânată –, la care mi-am adunat toată asprimea de care sunt în stare şi i-am spus: „Dar eşti măritată, draga mea!" I-am amintit apoi de jurământul pe care i-l făcuse soțului ei în biserica din Nordstrom că îl va iubi, îl va cinsti şi îl va asculta până când moartea îi va despărți… etc. etc. Vai, n-am să pot uita cu uşurință privirea pe care mi-a aruncat-o – dezamăgirea din ochi atunci când mi-a spus că nu înțeleg.

Înțeleg prea bine cum e să iubeşti ce este interzis, şi i-am spus-o, dar ea este tânără, şi la vârsta asta te crezi singurul care poate avea sentimente puternice. Mărturisesc cu părere de rău că nu ne-am despărțit în termenii cei mai buni. Am făcut o ultimă încercare de a o convinge să renunțe la munca de la spital, dar a refuzat. I-am reamintit că trebuia să se gândească şi la sănătatea ei, dar nu a luat în seamă temerile mele. Când dezamăgeşti pe cineva ca ea, te simți la fel de vinovat ca şi cum ai distruge toată bunătatea din lume. Totuşi, n-am să renunț – mai am încă o carte de jucat. Ştiu că risc să o înfurii, dar, pe când trenul pleca din Londra, m-am hotărât să îi scriu lui Jimmy Metcalfe şi să-i explic cât rău îi face. Poate că el va da dovadă de prudența necesară.

Soarele începuse să apună şi în sala de lectură se făcea tot mai frig şi mai întuneric. Laurel simțea cum i se împăienjenesc ochii citind scrisul ordonat, dar foarte mărunt al lui Katy Ellis. S-a lăsat pe spătarul scaunului şi a închis ochii, prin minte umblându-i spusele lui Katy. Oare îi scrisese lui Jimmy? Oare asta să fi dejucat planul mamei? Oare ceea ce îi va fi scris Katy – ceva ce i se părea suficient de convingător ca să-l facă pe Jimmy să renunțe la această prietenie de care Vivien nu voia să se desprindă – fusese îndeajuns ca să provoace şi despărțirea mamei de Jimmy? Asta s-ar întâmpla într-un roman, şi-a spus Laurel. Ar fi just ca doi tineri îndrăgostiți să fie dezbinați chiar de fapta pe care complotau să o ducă la bun sfârşit ca să-şi poată atinge fericirea împreună. Oare la asta se gândea mama în ziua aceea, la spital, când i-a spus lui Laurel că ar trebui să se mărite din dragoste şi că n-ar trebui să aştepte, căci nimic altceva nu avea importanță? Oare Dorothy aşteptase prea mult şi dorise prea mult şi între timp

cealaltă femeie îi luase iubitul?

Laurel bănuia că ceva anume din firea lui Vivien o făcea total nepotrivită pentru planul lui Dorothy şi al lui Jimmy. Să fi fost oare simplul fapt că Vivien era genul de femeie de care Jimmy s-ar fi putut îndrăgosti? Sau Laurel intuia altceva? Katy Ellis – ca fiică de preot – era evident îngrijorată că Vivien nu îşi respecta jurămintele matrimoniale, dar mai era şi altceva. Laurel se întreba dacă Vivien nu era cumva bolnavă. Katy era prăpăstioasă, dar grija ei pentru sănătatea lui Vivien era dintr-aceea pe care ai acorda-o unui prieten care ar suferi de o boală cronică, nu unei tinere de douăzeci de ani, plină de viață. Vivien însăşi pomenise de „absențe“ din lumea exterioară, când soțul ei Henry o veghease la capul patului, mângâindu-i mâna în timp ce ea se întrema. Oare Vivien Jenkins suferea de vreo boală care o făcea mai vulnerabilă la interacțiunea cu lumea decât ar fi fost normal? Suferise vreo criză de vreun fel, psihică sau fizică, ce ar fi putut să revină?

Sau poate – Laurel şi-a îndreptat spatele pe scaun – avusese mai multe pierderi de sarcină după căsătoria cu Henry? Aceasta ar fi explicat cu siguranță grija exagerată a soțului ei, şi chiar, într-o anumită măsură, tendința lui Vivien de a ieşi din casă după ce s-a însănătoşit, de a părăsi universul domestic al nefericirii sale şi de a face mai mult decât era în stare. Aceasta ar fi putut chiar explica îngrijorarea lui Katy că Vivien lucra cu copii la spital. Asta să fi fost? Katy şi-ar fi făcut griji că prietena ei îşi sporea tristețea înconjurându-se de ceea ce-i amintea permanent de faptul că ea nu putea avea copii. Vivien îi scria în scrisoare că era specific naturii umane, şi a ei prin urmare, de a-şi dori cu ardoare ceea ce nu putea avea. Laurel era convinsă că dăduse de ceva – până şi faptul că folosea cu îndârjire eufemise se potrivea cu *acel* subiect şi *acel* moment.

Laurel şi-ar fi dorit să ştie şi alte locuri unde să caute răspunsuri la toate întrebările. I-a venit în minte că maşina timpului a lui Gerry ar fi de mare ajutor acum. Dar, din păcate, era blocată acum de jurnalele lui Katy. A mai găsit şi alte notițe din care reieşea că prietenia lui Vivien cu Jimmy părea să se adâncească, în ciuda părerilor de rău ale lui Katy, până când, dintr-odată, pe 20 mai, o altă notă menționa că Vivien îi scrisese spunându-i că nu îl va mai vedea pe Jimmy, că venise vremea ca el să înceapă o nouă viață şi că i-a făcut toate urările de bine şi şi-a luat rămas-bun de la el.

Oare Katy îi scrisese lui Jimmy? Oare ceea ce i-a scris era cauza acestei schimbări abrupte? Cu toate acestea, lui Laurel îi părea rău pentru Vivien Jenkins: chiar dacă îşi dădea seama că prietenia lui Jimmy era mai mult decât părea, nu putea să nu-i pară rău pentru tânăra care se mulțumise cu atât de puțin. Laurel bănuia că mila ei ar fi putut să fie influențată şi de faptul că ştia ce urma să i se întâmple lui Vivien, dar până şi Katy, care insistase atât de mult să se pună capăt acestei relații, părea că se îndoia acum că se terminase.

Am fost îngrijorată pentru Vivien şi am vrut ca aventura ei cu tânărul acela să se sfârşească, dar acum sufăr povara că mi s-a împlinit dorința. Am primit o scrisoare cu foarte puține amănunte, dar pe un ton care nu e greu deloc de descifrat. Îmi scrie cu resemnare. Spune doar că am avut dreptate; că prietenia s-a sfârşit şi că nu trebuie să-mi fac griji, căci totul a ieşit cum nu se poate mai bine. Aş fi acceptat tristețe sau mânie. Dar ceea ce mă îngrijorează cel mai mult este tonul de înfrângere. Nu pot să nu mă gândesc că meneşte a rău. Am să aştept următoarea scrisoare, sperând că totul se va îmbunătăți şi îmi păstrez convingerea că am acționat din motivele cele mai bune.

Dar nu a sosit nici o scrisoare. Vivien Jenkins a murit peste trei zile, ceea ce a fost notat de Katy Ellis cu o durere imaginabilă.

Peste o jumătate de oră, Laurel străbătea grăbită peluza facultății, învăluită de lumina palidă a amurgului, îndreptându-se spre stația de autobuz. Telefonul a început să-i sune în buzunar. Nu a recunoscut numărul, dar a răspuns.

— Lol, s-a auzit o voce.

— Gerry? a întrebat Lurel, căznindu-se să desluşească prin zgomotul de la capătul celălalt al firului. Gerry, unde eşti?

— În Londra, te sun dintr-o cabină telefonică de pe Fleet Street.

— Mai sunt cabine telefonice în City?

— Aşa se pare, doar dacă nu mă aflu pe Tardis[44], ceea ce ar însemna că am dat de mare bucluc.

44. Tardis (Time and Relative Dimension in Space) – o maşină a timpului imaginară din serialul de televiziune britanică *Dr. Who*.

— Şi ce cauți la Londra?

— Alerg după doctorul Rufus.

— Aaa, s-a mirat Laurel, astupându-şi cealaltă ureche cu mâna ca să audă mai bine. Şi l-ai prins?

— Da, sau cel puțin jurnalele lui. El a murit pe la sfârşitul războiului.

Lui Laurel a început să i se zbată inima în piept. A trecut iute peste sfârşitul prematur al doctorului. În căutarea răspunsurilor la acest mister nu mai era prea mult loc şi de înțelegere.

— Şi ce-ai descoperit?

— Nu ştiu de unde să încep.

— Cu partea cea mai importantă. Haide, grăbeşte-te, spune odată!

— Stai aşa!

L-a auzit cum mai băga o monedă în telefon.

— Mai eşti pe fir?

— Da, da!

Laurel s-a oprit sub un felinar cu lumină portocalie şi l-a ascultat mai departe pe Gerry.

— Ele nu au fost niciodată prietene, Lol, după câte spune doctorul Rufus, mama şi această Vivien Jenkins nu au fost niciodată prietene.

— Cum? a întrebat ea, părându-i-se că nu a auzit bine.

— Abia dacă se cunoşteau!

— Mama şi Vivien Jenkins? Ce tot vorbeşti? Am văzut cartea, fotografia, sigur că erau prietene.

— Mama era cea care *voia* să fie prietene, din câte am citit, de parcă şi-ar fi dorit să fie ea însăşi Vivien Jenkins. Făcuse o obsesie că erau de nedespărțit – „suflete-pereche“, aşa spune el, dar totul se petrecea în mintea ei.

— Dar, tot nu…

— Apoi ceva s-a întâmplat – nu-mi dau seama ce anume – şi Vivien Jenkins a făcut ceva care i-a dovedit mamei că nu erau prietene deloc.

Laurel şi-a amintit de cearta de care-i pomenise Kitty Barker, de ceva ce se întâmplase între cele două care a înfuriat-o grozav pe Dorothy şi i-a aprins dorința de răzbunare.

— Ce, Gerry? Ştii cumva ce a făcut Vivien? Sau ce a luat?

— Ea a… fir-ar să fie… nu mai am fise.

S-a auzit un fâşâit de buzunare scuturate şi receptorul trecut dintr-o mână într-alta.

— O să se termine acum, Lol…

— Sună-mă! Fă rost de fise şi sună-mă!

— E prea târziu acum. Plec. Vorbim curând. Vine eu la Greenac…

A venit tonul şi Gerry a amuţit.

27
Londra, 1941

Jimmy s-a simţit stânjenit prima dată când a adus-o pe Vivien acasă ca să-l viziteze pe tatăl lui. Cămăruţa arăta destul de rău, cu toate improvizaţiile lui, dar ei trebuie să i se fi părut oribilă. Oare chiar crezuse că dacă pune un prosop vechi de bucătărie pe cufărul de lemn acesta va părea o masă? Se pare că da. Vivien se purtase exemplar, prefăcându-se că nu e nimic ieşit din comun să bei ceai negru din ceşti desperecheate, lângă o pasăre în colivie, la capătul patului unui bătrân, aşa că totul a decurs foarte bine, în ciuda neajunsurilor.

Unul dintre acestea era insistenţa cu care tatăl lui o numea tot timpul „tânăra ta doamnă“ şi apoi îl întrebase – cu vocea lui piţigăiată – când aveau de gând să se căsătorească. Jimmy l-a corectat de cel puţin trei ori, după care a ridicat din umeri scuzându-se faţă de Vivien şi încercând să ia totul în glumă. Ce altceva ar fi putut face? Era greşeala unui om bătrân – el o întâlnise pe Dolly doar o singură dată, înainte de război, când mai erau încă în Coventry. Pe Vivien nu a deranjat-o, iar tatăl lui a fost fericit. Nespus de fericit. S-a înţeles de minune cu Vivien, descoperind în ea un tovarăş de vorbă de care dusese dorul toată viaţa.

Jimmy îi privea cum râdeau împreună la vreo istorioară de-a tatei, cum încercau să-l înveţe pe Finchie vreo figură nouă, sau ciorovăindu-se în glumă cum ar fi mai bine să pună o nadă într-un cârlig de pescuit şi simţea că îi plesneşte inima de recunoştinţă. Îşi dădea seama că de atâţia ani nu-l mai văzuse pe taică-său fără cuta aceea adâncă dintre sprâncene apărută ori de câte ori se străduia să-şi amintească cine e şi unde se află.

În alte dăţi, Jimmy s-a pomenit încercând să-şi imagineze cum ar fi fost Doll în locul lui Vivien, închipuindu-şi că ea ar fi fost cea care îi aducea tatei o ceaşcă proaspătă de ceai, amestecând laptele condensat, după cum îi plăcea lui, spunându-i tot felul de poveşti care îl făceau pe bătrân să clatine din cap, surprins şi încântat… dar parcă nu se potrivea. Aşa că s-a mustrat că i-a dat prin cap aşa ceva. Comparaţiile nu aveau rost şi erau necinstite pentru ambele femei. Ar fi venit şi Doll să-l viziteze dacă ar fi putut. Ea nu era o doamnă fără griji, lucra în program prelungit la fabrica de muniţii şi era mereu obosită după aceea, aşa că era firesc să-şi umple puţinele seri libere întâlnindu-se cu prietenii ei.

Pe de altă parte, Vivien părea să se bucure într-adevăr de momentele pe care le petrecea în cămăruţa lor. Jimmy făcuse odată greşeala să-i mulţumească, de parcă i-a fi făcut lui o mare favoare, dar ea l-a privit uimită, de parcă el şi-ar fi pierdut minţile, şi l-a întrebat: „Dar pentru ce?“ Stupoarea ei l-a făcut să se simtă prost şi, cu o glumă, a schimbat subiectul, dar apoi s-a pomenit gândindu-se că înţelesese el greşit şi că Vivien menţinea această prietenie doar de dragul bătrânului. Părea o explicaţie plauzibilă.

Uneori tot se mai întreba de ce acceptase ea, în ziua aceea la spital, să plece cu el pe jos. Nu era nevoie să-şi explice de ce o invitase: bucuria de a o vedea reîntoarsă după boală, strălucirea încăperii când a deschis uşa mansardei şi a dat de ea acolo pe neaşteptate. Când a plecat, s-a grăbit să o prindă din urmă, deschizând atât de repede uşa de la intrare încât ea încă mai era pe trepte, legându-şi eşarfa. Nu se aşteptase să accepte. Dar ştia că numai la asta se gândise tot timpul repetiţiilor. Voia să fie alături de ea, nu pentru că aşa îi spusese Dolly, ci pentru că se simţea bine cu ea.

— Tu ai copii, Jimmy? l-a întrebat ea în timp ce mergeau unul lângă altul.

Se mişca ceva mai lent ca de obicei fiind încă slăbită după boala care o ținuse în casă. Observase o anume rezervă toată ziua – ea se amuzase cu copiii ca de obicei, dar avea ceva în priviri, ca un fel de precauție cu care nu era obişnuit. Lui Jimmy i-a fost milă de ea, deşi nu-şi dădea seama de ce.

— Nu, a răspuns el, clătinând din cap.

Şi a simțit cum roşeşte, amintindu-şi cum o tulburase când o întrebase şi el acelaşi lucru.

De data aceasta însă, ea adusese vorba şi a continuat.

— Dar ai vrea să ai cândva.

— Da.

— Doar unul… doi?

— Pentru început, apoi încă şase.

Ea a zâmbit.

— Eu am fost singur la părinți, a explicat el. Şi a fost tare pustiu.

— Noi am fost patru şi a fost foarte gălăgios.

Jimmy a râs şi mai zâmbea încă atunci când şi-a dat seama de ceva la care nu se gândise până atunci.

— Poveştile pe care le spui copiilor la spital, a început el, pe când dădeau colțul străzii, gândindu-se la fotografia pe care o făcuse pentru ea, cele cu casele de lemn pe stâlpi, pădurea fermecată, familia de dincolo de văl… sunt despre familia dumitale, nu-i aşa?

Vivien a încuviințat din cap.

Jimmy nu-şi dădea seama ce-l făcuse să-i povestească atunci despre tatăl lui – ceva din felul în care arăta atunci când vorbea despre propria ei familie, poveştile pe care le auzise pline de magie şi dor şi care făceau să dispară noțiunea timpului, nevoia subită pe care a simțit-o să lase pe cineva să pătrundă în sufletul lui. Oricum, i-a vorbit de tata şi Vivien l-a tot iscodit, iar el şi-a amintit de prima zi când o văzuse înconjurată de copii, de atenția cu care îi asculta. Când ea a spus că ar dori să-l cunoască pe bătrân, Jimmy a presupus că era doar o amabilitate pe care o spui când de fapt te gândeşti să prinzi trenul şi te întrebi dacă vei ajunge la timp la gară.

— I-am adus ceva, i-a spus ea la următoarea repetiție, ceva ce cred că i-ar face plăcere.

Şi săptămâna viitoare, când Jimmy a acceptat în cele din urmă să o ducă să-l cunoască pe tatăl lui, ea i-a oferit bătrânului o bucată de calamar.

— E pentru Finchie.

Îl găsise pe plajă, i-a povestit ea, când împreună cu Henry făcuse o vizită editorului lui.

— E o fată grozavă, Jim băiete! a exclamat tata cu voce tare. Foarte frumoasă, ca o cadră. Şi bună pe deasupra. Crezi că ai să aştepți să faci nunta când o să ajungem la mare?

— Nu ştiu, tată, a răspuns Jimmy, aruncându-i o privire lui Vivien, care se prefăcea că se uită cu mare interes la fotografiile lui de pe perete. Mai aşteptăm şi-o să vedem!

— Să n-aşteptăm prea mult, Jimmy. Nici eu, nici maică-ta nu întinerim.

— Bine, tată, ai să fii primul care o să afle… promit!

Mai târziu, când o conducea pe Vivien la stația de metrou, i-a explicat despre starea de confuzie a tatei sperând că nu s-a simțit prea stânjenită.

— Nu trebuie să te scuzi pentru tatăl dumitale, Jimmy, a răspuns ea surprinsă.

— Nu, ştiu. Doar că nu am vrut să te simți stânjenită.

— Dimpotrivă, nu m-am simțit atât de bine de multă vreme.

Au mers mai departe în tăcere o vreme, apoi Vivien a spus:

— Şi chiar aveți de gând să locuiți la malul mării?

— Ăsta-i planul…
Jimmy s-a cutremurat tot gândindu-se la… *plan*. Rostise cuvântul fără să se gândească şi se blestema în gând pentru asta. Era extrem de stânjenitor să-i descrie lui Vivien acel scenariu pentru viitor care se asocia în mintea lui cu complotul lui Dolly.
— Ai de gând să te căsătoreşti?
El a dat din cap.
— E minunat, Jimmy! Mă bucur pentru dumneata. E o fată bună? Sigur că este… ce întrebare pun şi eu!
Jimmy a zâmbit uşor, sperând că s-a încheiat discuția, dar Vivien a continuat:
— Ei?
— Ce anume?
— Povesteşte-mi dspre ea, a spus Vivien râzând.
— Ce vrei să ştii?
— Nu ştiu… lucrurile obişnuite, cred… Cum v-ați cunoscut?
Gândul lui Jimmy a zburat către cafeneaua din Coventry.
— Eu căram un sac cu făină.
— Şi ea nu a putut rezista, l-a tachinat Vivien blând. E clar că are o slăbiciune pentru făină. Şi ce altceva îi mai place? Cum arată?
— Jucăuşă, a spus Jimmy simțind cum i se pune un nod în gât. Plină de viață, de vise.
Nu-i făcea deloc plăcere această discuție, dar s-a pomenit că-i fuge gândul la Doll: fetița care fusese, femeia care devenise acum.
— Şi-a pierdut familia într-un bombardament.
— Vai, Jimmy! a exclamat ea, schimbându-se la față. Biata fată, trebuie să fie nenorocită.
Mila ei era sinceră şi profundă, iar Jimmy nu mai putea suporta. Îi era ruşine de înşelăciune, de rolul pe care îl jucase deja; i se rupea inima de duplicitatea în care se antrenase, toate acestea l-au făcut să fie cinstit. Poate că, în subconştient, chiar spera ca adevărul să dejoace într-un fel planul lui Dolly.
— De fapt, cred că o şi cunoşti.
— Ce spui? a exclamat ea, aruncându-i o privire alarmată. Cum adică?
— O cheamă Dolly, a urmat el, ținându-şi răsuflarea, amintindu-şi întâmplările rele petrecute între ele. Dolly Smitham.
— Nu, a răspuns Vivien uşurată. Nu cred că cunosc pe nimeni cu numele ăsta.
Jimmy era derutat, ştia că erau prietene… adică fuseseră cândva. Aşa îi spusese Dolly.
— Ați lucrat împreună la Serviciul Feminin Voluntar. A locuit peste drum de dumneata, în Campden Grove. A fost dama de companie a lui lady Gwendolyn.
Vivien s-a schimbat la față, dându-şi seama despre cine e vorba.
— Aaa! Vai, Jimmy, a urmat ea, oprindu-se şi apucându-l de braț, cu ochii măriți de spaimă. Şi ea ştie că lucrăm împreună la spital?
— Nu, a răspuns Jimmy, urându-se pentru această minciună.
S-a văzut pe chipul ei cât de uşurată e, chiar a schițat un zâmbet, stins iute de o altă spaimă. A oftat uşor cu părere de rău, apăsându-şi degetele pe buze.
— Doamne, Jimmy, cât de mult trebuie să mă urască! a urmat ea, scrutându-i ochii. S-a întâmplat ceva îngrozitor… nu ştiu dacă ți-a povestit: mi-a făcut un mare serviciu cândva, înapoindu-mi un medalion pe care îl pierdusem, dar mi-e teamă că am fost destul de mojică cu ea. Avusesem o zi

proastă, se întâmplase ceva neaşteptat, nu mă simțeam bine şi m-am purtat urât. M-am dus după aceea să o caut, să-mi cer iertare şi să îi explic. Am bătut la uşă, la numărul 7, dar nu a răspuns nimeni. Apoi bătrâna a murit şi s-au mutat cu toții. S-a petrecut totul atât de iute!

În timp ce vorbea a apucat cu mâna medalionul şi îl răsucea, proptindu-l la baza gâtului.

— Vrei să-i spui asta, Jimmy? Te rog să-i spui că nu am vrut să mă port cu ea atât de urât.

Jimmy i-a promis că va vorbi cu Dolly. Explicația lui Vivien i-a produs o mulțumire nejustificată. Confirma povestea lui Dolly, dar dovedea în acelaşi timp că toată chestiunea, răceala aparentă a lui Vivien, fusese o mare neînțelegere.

Au mers mai departe în tăcere, fiecare cu gândurile sale, până când Vivien a spus:

— De ce mai aştepți şi nu te căsătoreşti, Jimmy? Vă iubiți, nu-i aşa?

Bucuria lui s-a curmat. Ar fi dorit din suflet să renunțe la acest subiect.

— Da.

— Şi-atunci de ce n-o faceți acum?

Cuvintele cu care a îmbrăcat minciuna păreau banale.

— Vrem să iasă perfect.

Ea a încuviințat din cap gândindu-se şi-apoi a spus:

— Dar ce poate fi mai perfect decât să te căsătoreşti cu ființa iubită?

S-a repezit să se justifice, poate amețit de ruşine, poate din pricina amintirilor ascunse cu tatăl lui aşteptând-o în van pe mama să se întoarcă.

— Ce poate fi mai perfect decât dragostea? a repetat el întrebarea şi-a râs amar. Să ştii că poți să câştigi suficient ca să-i poți face fericiți pe cei pe care-i iubeşti, pentru început. Să poți avea un acoperiş deasupra capului, să poți pune hrană pe masă, să plăteşti încălzirea. Pentru cei de teapa noastră, care nu avem de nici unele, astea nu sunt nimicuri. Recunosc că nu sunt la fel de romantice ca ideea dumitale, dar asta-i viața, nu-i aşa?

Vivien a pălit, îşi dădea seama că o jignise, dar Jimmy se aprinsese, şi, deşi era supărat pe sine, nu pe ea, nu şi-a cerut scuze.

— Ai dreptate, i-a spus ea într-un târziu. Îmi pare rău, Jimmy. Am vorbit fără rost, n-a fost frumos din partea mea. Şi oricum nu-i treaba mea. Doar că ai descris un tablou atât de viu – casa de la țară, marea –, e atât de minunat. M-am antrenat şi eu în planurile voastre.

Jimmy nu i-a răspuns. Cât vorbise, se uitase la ea, dar acum îşi întorsese capul. Ceva din înfățişarea ei îl îmboldise să-şi închipuie cum ar arăta ei doi, el şi ea, fugind la mare, şi-i venea să o oprească acolo în stradă, să-i ia fața în mâini şi s-o sărute îndelung şi puternic. Doamne, ce se întâmpla cu el?

Jimmy şi-a aprins o țigară şi a mers mai departe fumând.

— Dar dumneata? a mormăit el, încercând să îndrepte situația. Ce aştepți de la viitor? La ce visezi?

— O! a exclamat ea, fluturând mâna. Nu pierd timpul să mă gândesc la viitor.

Au ajuns la stația de metrou şi şi-au luat rămas-bun cu multă stângăcie. Jimmy se simțe foarte stânjenit, ca să nu spunem chiar vinovat, mai ales că trebuia să se grăbească să se întâlnească cu Dolly la Lyons, aşa cum se înțeleseseră. Totuşi…

— Lasă-mă să merg cu dumneata până în Kensington! a strigat după ea, să mă asigur că ajungi acasă cu bine.

Ea şi-a întors capul să-l privească.

— Vrei să prinzi bomba cu numele meu pe ea?

— O să mă străduiesc.

– Nu, nu, mulțumesc. Prefer să mă duc singură.

Avea ceva din vechea Vivien, ca atunci când pornise grăbită înaintea lui, fără să-i zâmbească măcar.

*

Dolly fuma şi se uita pe geamul restaurantului aşteptându-l pe Jimmy să apară. Din când în când îşi lua ochii de la fereastră şi-şi mângâia mâneca hainei albe de blană. De fapt era prea cald să mai poarte haina, dar nu-i plăcea să şi-o scoată. O făcea să se simtă importantă – chiar puternică –şi avea nevoie de asta mai mult ca oricând. În ultima vreme avusese senzația înfiorătoare că scapă frâiele. Teama îi producea greață. Cea mai neplăcută era nesiguranța care i se strecura noaptea în suflet.

Atunci când îl concepuse, planul părea desăvârşit – un mod foarte simplu de a-i da o lecție lui Vivien Jenkins şi de a îndrepta lucrurile pentru Jimmy şi ea. Dar, cu cât trecea timpul şi Jimmy nu reuşea să stabilească o întâlnire ca să poată face fotografia, Dolly observa că între ei se produce o înstrăinare, că îi venea greu să se mai uite în ochii ei, şi începea să-şi dea seama că făcuse o mare greşeală, că n-ar fi trebuit să-i ceară lui Jimmy să facă asta. În momentele cele mai rele, Dolly începuse chiar să se teamă că s-ar putea ca el să nu o mai iubească la fel de mult, că ar putea gândi că nu mai este atât de minunată. Şi gândul acesta o înspăimânta de moarte.

Cu câteva seri în urmă se certaseră foarte tare. Totul începuse de la fleacuri, de la ceva ce spusese ea despre prietena ei, Caitlin, despre cum se purtase când au fost la dans împreună cu Kitty şi cu celelalte fete. Erau lucruri pe care i le spusese de sute de ori până atunci, dar de data aceea totul a degenerat într-o ceartă zdravănă. A fost şocată de asprimea cu care i-a vorbit, de ceea ce i-a spus – că ar trebui să-şi aleagă mai bine prietenii, dacă cei vechi o dezamăgeau atât de tare, că ar putea să se gândească mai degrabă să vină pe la el, să-l vadă pe tatăl lui, în loc să se distreze cu lume care nu-i place – şi i s-a părut atât de nelalocul lui, atât de dur, că a început să plângă în plină stradă. De obicei, când plângea, Jimmy îşi dădea seama cât era de supărată şi încerca să o împace, dar nu de data aceea.

— Isuse Cristoase! a strigat el, îndepărtându-se cu pumnii strânşi.

Dolly şi-a înghițit lacrimile şi a rămas în întuneric, aşteptând şi ascultând, dar o vreme nu a auzit nimc. Atunci a crezut că rămăsese singură de-adevăratelea, că mersese prea departe şi că el plecase de tot de data aceea.

Dar nu plecase, se întorsese, numai că, în loc să-şi ceară iertare cum se aştepta ea, i-a spus cu o voce pe care nu i-a recunoscut-o.

— Ar fi trebuit să te măriți cu mine, Doll. Trebuia să te fi măritat cu mine când te-am cerut de nevastă!

Dolly a simțit că i se ridică un geamăt dureros în gât când l-a auzit şi s-a pomenit strigând şi ea:

— Nu, Jimmy, trebuia să mă fi cerut mai repede!

Apoi s-au împăcat pe treptele casei doamnei White. S-au sărutat şi şi-au spus noapte bună, cu grijă, politicoşi, căzând de acord că s-au lăsat cuprinşi de emoții şi asta a fost tot. Dar Dolly simțea că era mai mult de atât. După aceea a stat trează ore întregi, gândindu-se la săptămânile din urmă, amintindu-şi toate întâlnirile lor, ce spusese, cum se purtase, şi şi-a dat seama: de vină era planul ei, ceea ce-i ceruse să facă. În loc să aranjeze lucrurile, aşa cum sperase, planul ei cel inteligent risca să strice totul…

Acum, în restaurant, Dolly şi-a stins țigara şi a scos scrisoarea din poşetă. A smuls-o din plic şi a mai citit-o încă o dată. O ofertă de slujbă într-o pensiune numită Marea Albastră. Jimmy găsise un anunț într-un ziar şi i-l decupase.

— Sună minunat, Doll, îi spusese el, e un loc grozav pe malul mării – cu pescăruşi, aer sărat, îngheţată… şi aş putea şi eu să… ei, o să găsesc eu ceva de lucru.

Dolly nu se vedea dereticând după turişti palizi şi plini de nisip, dar Jimmy nu a lăsat-o până nu a scris scrisoarea şi chiar i-a plăcut să-l vadă atât de hotărât. La urma urmei, de ce nu? L-ar fi împăcat pe Jimmy. Iar dacă i s-ar fi oferit totuşi slujba, putea să refuze fără ştirea lui. La vremea aceea Dolly se gândea că nu va avea nevoie de slujbă.

Uşa restaurantului s-a deschis şi a intrat Jimmy. Se vedea că alergase – nerăbdător să o vadă, spera ea. Dolly i-a făcut semn cu mâna în timp ce el se îndrepta spre masă. Părul negru îi cădea pe frunte făcându-l să arate foarte chipeş şi ciufulit într-un fel periculos de atrăgător.

— Hei, Doll, a spus el sărutând-o pe obraz. Nu e cam cald pentru blană?

— Mie mi-e bine, a zâmbit ea, clătinând din cap.

S-a mutat pe locul opus din separeu, dar el s-a aşezat în faţa ei ridicând mâna să cheme chelneriţa.

Dolly a aşteptat până au comandat ceaiul, dar după aceea nu a mai putut răbda. A tras aer în piept şi a spus:

— Mi-a venit o idee.

Chipul lui a împietrit, iar ea a simţit o împunsătură de reproş, dându-şi seama cât de sensibil a devenit. A întins încet mâna să-i mângâie braţul.

— Stai, Jimmy, nu e ce crezi, a dat ea înapoi, muşcându-şi buza. De fapt, a urmat coborând vocea, m-am mai gândit la chestia cealaltă, la planul nostru.

Jimmy şi-a ridicat bărbia în semn de apărare, iar ea a continuat iute:

— Doar că m-am gândit că ar trebui să renunţi – să nu mai faci nimic cu întâlnirea şi cu fotografia.

— Vorbeşti serios?

Ea a încuviinţat din cap şi, privindu-i reacţia feţei, şi-a dat seama că luase hotărârea cea bună.

— N-ar fi trebuit să-ţi cer aşa ceva niciodată, a urmat ea pe nerăsuflate, nu am judecat limpede. Toată tevatura cu lady Gwendolyn, cu familia mea… m-a făcut să-mi ies un pic din minţi, aşa cred, Jimmy.

S-a ridicat şi s-a aşezat lângă ea, luându-i faţa în mâini. Ochii lui negri îi scrutau pe ai ei.

— Sigur că da, biata mea fetiţă!

— N-ar fi trebuit să-ţi cer asta niciodată, i-a spus ea, în timp ce el o săruta. Nu e corect… îmi pare r…

— Şşşt, a liniştit-o el, uşurat. Haide, nu te mai gândi la asta, a trecut. Trebuie să uităm toate astea şi să ne îndreptăm spre viitor.

— Tare mi-ar plăcea.

El s-a dat înapoi să o privească, apoi a clătinat din cap râzând, cu un amestec de surprindere şi bucurie. Era un sunet atât de plăcut, încât Dolly s-a înfiorat.

— Haide să începem cu ideea ta. Voiai să mi spui ceva când am intrat?

— A, da, a răspuns Dolly emoţionată. Piesa asta pe care o montezi… ar trebui să mă duc la lucru dar cred că am să chiulesc şi să vin şi eu cu tine la spectacol.

— Da!?

— Sigur că da, tare mi-ar plăcea să o cunosc şi eu pe Nella şi pe ceilalţi şi când o să mai am ocazia să-l văd pe iubitul meu jucând-o pe Tinkerbell?

*

Primul şi ultimul spectacol cu *Peter Pan* jucat de micii actori de la spitalul doctorului Tomalin a avut

un succes extraordinar. Copiii au zburat, s-au luptat şi au făcut minuni din podul prăfuit şi câteva cearşafuri vechi. Cei prea bolnavi ca să participe şi ei strigau şi aplaudau din locurile unde fuseseră aşezaţi ca să asiste. Iar Tinkerbell, cu mâinile atât de sigure ale lui Jimmy, s-a descurcat de minune. Copiii i-au făcut o surpriză lui Jimmy după spectacol când au scos tabloul cu *Jolly Roger*[45], înlocuindu-l cu altul pe care scria *Steaua privighetorii*. Apoi au interpretat propria lor versiune a poveştii pe care le-o spusese el. Repetaseră asta în taină preţ de mai multe săptămâni. După ce actorii au ieşit pentru ultima oară la rampă, doctorul Tomalin a ţinut un discurs şi le-a făcut semn lui Vivien şi lui Jimmy să vină să facă şi ei o reverenţă. Jimmy zărit-o pe Doll în public făcându-i cu mâna şi i-a zâmbit făcându-i cu ochiul.

45. Jolly Roger – în povestea lui Peter Pan, numele vaporului de piraţi condus de căpitanul Hook.

Avusese emoţii să o aducă acolo, deşi acum nu îşi mai dădea seama de ce. Când ea i-a propus să vină, i s-a părut că e năpădit de vinovăţia apropierii prea mari de Vivien, temându-se că lucrurile ar putea lua o întorsătură urâtă. În clipa când şi-a dat seama că nu o va putea convinge să nu vină, Jimmy s-a străduit să îndrepte lucrurile. Nu-i mărturisise despre prietenia lui cu Vivien, dar în schimb s-a concentrat să-i explice cum i-a cerut socoteala pentru că se purtase atât de urât cu Dolly când i-a înapoiat medalionul.

— I-ai povestit despre mine?

— Sigur că da, a spus Jimmy, întinzând mâna să o prindă de braţ, pe când ieşeau din restaurant şi o porneau prin întunericul produs de camuflaj. Nu eşti tu iubita mea, cum aş fi putut să nu-i vorbesc despre tine?

— Şi ce a spus? A recunoscut? Ţi-a povestit cum s-a purtat?

— Da, mi-a spus.

Jimmy s-a oprit în timp ce Dolly îşi aprindea o ţigară.

— Se simţea îngrozitor pentru toată povestea asta. Mi-a spus că avusese un şoc în ziua aia, dar că asta nu-i scuza purtarea.

La lumina lunii i-a văzut buza de jos tremurând.

— A fost îngrozitor, Jimmy, a şoptit ea. Ceea ce mi-a zis… cum m-au făcut să mă simt!

El i-a dat părul după ureche.

— A vrut să-şi ceară iertare, se pare că a încercat… dar când a sunat la uşa casei lui lady Gwendolyn nu i-a răspuns nimeni.

— La *mine* a venit?

Jimmy a dat din cap şi a văzut cum i se îndulcesc trăsăturile. Toată mânia dispăruse dintr-odată. Schimbarea era uimitoare şi totuşi nu ar fi trebuit să fie surprins. Emoţiile lui Dolly erau ca nişte zmeie cu sfori lungi, nici nu apuca unul să cadă, că se şi ridica altul şi mai colorat.

După aceea au mers la dans şi, pentru prima dată după săptămâni întregi, fără ameninţarea planului aceluia blestemat, Jimmy şi Dolly s-au simţit bine împreună, ca altă dată. Au râs şi au glumit şi când s-au sărutat dorindu-şi noapte bună şi Jimmy s-a strecurat afară pe gemuleţul doamnei White, începuse să creadă că nu era o idee foarte rea să o ia pe Doll cu el să vadă piesa.

*

Şi avusese dreptate. După un început destul de nereuşit, ziua se desfăşurase mai bine decât ar fi sperat. Vivien aranja pânza corabiei când şi-au făcut ei apariţia. I-a sesizat chipul surprins când s-a

întors şi l-a văzut împreună cu Doll, felul în care zâmbetul i-a pierit de pe buze şi-a simțit o remuşcare dureroasă. Ea a coborât cu grijă în timp ce Jimmy agăța în cui haina albă a lui Doll şi, când cele două s-au salutat, Jimmy şi-a ținut răsuflarea. Dar totul a mers bine. A fost mândru şi mulțumit de felul în care s-a comportat Dolly. Se străduise foarte mult să uite trecutul şi să se poarte prietenos cu Vivien. Şi-a dat seama că şi Vivien a fost uşurată, deşi a rămas mai tăcută ca de obicei şi poate ceva mai rece. Când a întrebat-o dacă vine şi Henry să vadă piesa, l-a privit de parcă ar fi insultat-o, după care i-a reamintit că soțul ei avea o slujbă foarte importantă.

Slavă Domnului, Dolly avea un dar de a înveseli atmosfera.

– Haide, Jimmy, a spus ea, luând-o pe Vivien la braț, pe când copiii începeau să vină, ce-ar fi să ne faci o fotografie? Să ne amintim de ziua aceasta!

Vivien a dat să se împotrivească, spunând că nu-i place să se fotografieze, dar Doll a insistat atât de mult, încât Jimmy nu a vrut să o dezamăgească.

— Promit că n-o să doară! a spus el zâmbind şi în cele din urmă Vivien a încuviințat înclinând uşor din cap.

Când au încetat aplauzele, doctorul Tomalin le-a spus copiilor că Jimmy avea ceva pentru ei. Anunțul a fost întâmpinat cu un val de strigăte de bucurie. Jimmy le-a făcut semn cu mâna şi a început să le dea câte o fotografie. O făcuse în lipsa lui Vivien, când fusese bolnavă, şi îi arăta pe toți îmbrăcați în costume, în decorul cu vapor.

Jimmy făcuse una şi pentru Vivien. A zărit-o într-un colț al podului, strângând într-un coş costumele aruncate. Doctorul Tomalin şi Myra vorbeau cu Dolly, aşa că s-a îndreptat spre ea.

— Aşa deci… a spus el, apropiindu-se.

— Da.

— Mă aştept la cronici superlative mâine în ziare.

— Fără îndoială, a râs ea.

— Asta e pentru dumneata, a urmat el, întinzându-i o fotografie.

A luat-o, uitându-se la chipurile copiilor şi zâmbind. Când s-a aplecat să pună coşul jos, decolteul bluzei s-a deschis mai tare, lăsând să se vadă o vânătaie de la umăr până în capul pieptului.

— Nu-i mare lucru, a spus ea, observându-i privirea şi strângându-şi gulerul mai bine. Am căzut pe întuneric când alergam spre adăpost. M-am împiedicat de o cutie de scrisori – ca să vezi ce bine funcționează vopseaua despre care se zice că se vede pe întuneric.

— Eşti sigură? Arată destul de rău.

— Mă învinețesc foarte uşor.

Ochii li s-au întâlnit şi, pentru o fracțiune de secundă, lui Jimmy i s-a părut că a văzut ceva în privirea ei, dar ea a zâmbit şi i-a spus:

— Ca să nu mai pomenim că merg prea repede şi mă lovesc mereu de tot felul de lucruri… şi de oameni, uneori.

A zâmbit şi Jimmy, amintindu-şi ziua când s-au întâlnit, dar cum unul dintre copii venise şi o trăgea pe Vivien de mână, gândul i-a zburat la boala ei care tot revenea, la imposibilitatea ei de a avea copii şi la ce ştia despre cei care se învinețeau prea repede şi a simțit un nod de teamă în stomac.

28

Vivien stătea aşezată pe marginea patului şi a luat fotografia pe care i-o dăduse Jimmy, cea făcută în timpul bombardamentului, cu fumul şi cioburile sclipitoare şi familia pe fundal. A zâmbit privind-o şi apoi s-a întins, închizând ochii şi autosugestionându-şi mintea să treacă dincolo, în lumea umbrelor ei.

Vălul, luminițele sclipitoare din adâncul tunelului de sub apă, şi, dincolo de toate acestea, familia ei aşteptând-o acasă.

Rămăsese acolo nemişcată, încercând să-i vadă, apoi străduindu-se şi mai tare. Fără nici un rezultat. A deschis ochii. În ultima vreme, de câte ori închidea ochii, îl vedea doar pe Jimmy Metcalfe. Părul lui negru căzut pe frunte, mişcarea buzelor, când avea ceva nostim de spus, încruntătura sprâncenelor când vorbea despre tatăl lui…

S-a sculat iute şi s-a dus la fereastră, lăsând fotografia pe cuvertură. Trecuse o săptămână de la spectacol şi începea să fie neliniştită. Îi lipseau repetițiile cu copiii şi Jimmy şi nu mai putea suporta zilele nesfârşite împărțite între cantină şi casa aceasta mare şi liniştită. Căci era îngrozitor de linişte. Ar fi trebuit să fie plină de copii care să alerge pe scări, să se dea pe balustrade, să tropăie prin pod. Plecase până şi Sarah, servitoarea – Henry insistase să o dea afară după tot ce se întâmplase –, dar lui Vivien nu i-ar fi păsat dacă ar fi rămas. Nu-şi dăduse seama cât de mult se obişnuise cu bufnetul pe care îl făcea aspiratorul când atingea plintele, cu scârțâitul podelelor vechi, cu senzația plăcută că era şi altcineva acolo, care respira, se mişca, privea în acelaşi spațiu cu ea.

Jos, în stradă, trecea un om poticnindu-se pe o bicicletă veche, cu coşul de pe ghidon plin cu unelte de grădinărit murdare. Vivien a lăsat să cadă perdeaua subțire de zi pe geamul cu bandă adezivă pentru camuflaj. S-a aşezat pe marginea fotoliului din apropiere încercând să-şi rânduiască gândurile; în mintea ei îi tot scria lui Katy de câteva zile. Simțea că se strecurase o răceală între ele de la ultima vizită la Londra a prietenei ei şi dorea să îndrepte lucrurile. Nu ca să îi facă un favor – căci Vivien nu putea să-şi ceară iertare dacă ştia că are dreptate –, ci mai degrabă să-i explice.

Voia să o facă să înțeleagă, aşa cum nu reuşise când s-au întâlnit, ca prietenia ei cu Jimmy era bună şi adevărată, şi, mai presus de orice, era nevinovată. Că nu avea nici cea mai mică intenție să-şi pericliteze căsnicia sau sănătatea sau oricare alte închipuiri înspăimântătoare asupra cărora o avertizase Katy. Voia să-i explice despre bătrânul domn Metcalfe şi despre felul în care reuşea să îl facă să râdă, despre degajarea pe care o simțea când vorbea cu Jimmy despre fotografiile lui, despre cum vedea el numai partea bună a oamenilor şi convingerea pe care i-o lăsa că nu va putea fi mojic niciodată. Voia să o convingă pe Katy că sentimentele ei față de Jimmy erau doar prieteneşti.

Chiar dacă asta nu era pe de-a întregul adevărat.

Vivien ştia că s-a îndrăgostit de Jimmy Metcalfe. Îşi dăduse seama într-o dimineață când lua micul dejun şi Henry îi povestea ceva despre ce făca el la minister, iar ea dădea din cap, dar se gândea de fapt la o întâmplare de la spital – ceva nostim ce făcuse Jimmy când încerca să înveselească un pacient nou-venit – şi-apoi a izbucnit în râs, fără să-şi dea seama. Probabil că fusese şi ceva amuzant în povestirea lui Henry, slavă Domnului, că i-a zâmbit şi s-a ridicat să o sărute, spunându-i:

— Ştiam că şi tu ai să spui la fel, iubito!

Vivien era conştientă că doar ea nutrea acest sentiment şi că nu i-l va împărtăşi lui niciodată. Şi, chiar dacă s-ar fi întâmplat să simtă şi el la fel, relația lor nu ar fi avut nici un viitor. Ea nu putea să-i ofere nimic. Soarta ei era pecetluită. Starea ei nu o mai înspăimânta şi nici nu o îngrijora, cel puțin acum, de multă vreme se împăcase cu viața care-i mai rămăsese şi cu siguranță nu avea nevoie de confesiuni ilicite amănunțite sau de expresii trupeşti de dragoste ca să se simtă împlinită.

Dimpotrivă. Vivien învățase demult, copil fiind, într-o gară aglomerată, îndreptându-se spre un vapor ce avea să o ducă într-o țară îndepărtată, că nu-şi putea controla decât viața pe care o trăia în mintea ei. Când se afla în casa din Campden Grove, auzindu-l pe Henry fluierând în baie, potrivindu-şi mustața şi admirându-şi profilul, îi era de ajuns să ştie că viața ei interioară îi aparținea pe de-a întregul.

Cu toate acestea, când l-a văzut pe Jimmy cu Dolly Smitham la spectacol, a fost şocată. Vorbiseră o dată sau de două ori de logodnica lui, dar, ori de câte ori mai venise vorba despre ea, Jimmy se închidea în sine, aşa că nu l-a mai întrebat nimic. Se obişnuise să creadă că el nu avea altă viață decât cea de la spital şi altă familie în afara tatălui său. Totuşi, privindu-l alături de Dolly – gingăşia cu care o ținea de mână, felul cum nu-şi mai dezlipea ochii de la ea – a fost nevoită să accepte adevărul. Poate că Vivien era îndrăgostită de Jimmy, dar el o iubea pe Dolly. Mai mult de atâta, îşi dădea seama şi de ce: Dolly era frumoasă şi nostimă, plină de un fel de avânt şi cutezanță care îi atrăgeau pe toți din jur. Jimmy spusese odată că era strălucitoare şi acum Vivien vedea ce înțelesese prin asta. Sigur că o iubea, nu era de mirare că dorea atât de mult să fie catargul pânzei ei splendide ce flutura în vânt – căci era genul de persoană menită să inspire devotamentul unui bărbat ca Jimmy.

Şi asta era exact ceea ce avea de gând să-i spună lui Katy: că Jimmy era logodit, şi iubita lui era o femeie fermecătoare şi că nu exista nici un motiv ca el şi Vivien să nu…

Telefonul a sunat pe măsuța de lângă ea şi Vivien s-a uitat la el, surprinsă. În timpul zilei nu prea suna nimeni la telefonul casei din Campden Grove numărul 25. Colegii lui Henry îl căutau la birou, iar ea nu avea prea mulți prieteni, sau nu dintr-aceia care să dea telefoane. A ridicat receptorul nesigură.

Vocea de la capătul firului era bărbătească şi necunoscută. Nu a înțeles numele domnului respectiv, căci l-a pronunțat prea repede.

— Alo, a repetat ea. Cine ați spus că sunteți?

— Doctorul Lionel Rufus.

Vivien nu-şi amintea să cunoască pe nimeni cu numele acesta şi se întreba dacă nu o fi cumva vreun coleg de-al doctorului Tomalin.

— Cu ce vă pot fi de folos, doctore Rufus?

Uneori era surprinsă să descopere că vocea ei suna ca a mamei ei, aici în cealaltă viață… Vocea mamei când le citea poveşti şi devenea sacadată, perfectă şi îndepărtată, atât de diferită de vocea ei normală.

— Doamna Vivien Jenkins?

— Da.

— Doamnă Jenkins, mă întreb dacă aş putea să vă vorbesc despre o chestiune delicată. Despre o tânără pe care cred că ați întâlnit-o o dată sau de două ori. A locuit o vreme peste drum de dumneavoastră, când a fost doamna de companie a lui lady Gwendolyn.

— Vă referiți la Dolly Smitham?

— Da. Vedeți, ceea ce trebuie să vă spun nu e ceva ce aş discuta în mod normal – există o confidențialitate pe care trebuie să o respectăm – totuşi, în cazul acesta, cred că este în interesul dumneavoastră. Ar fi bine să vă aşezați, doamnă Jenkins.

Vivien stătea deja jos, aşa că a încuviințat cu un sunet slab şi a ascultat cu atenție în timp ce doctorul pe care nu-l cunoscuse niciodată îi spunea o poveste greu de crezut.

A ascultat fără să spună prea multe şi, când doctorul Rufus a închis telefonul, în cele din urmă, Vivien a rămas mult timp cu receptorul în mână. Şi-a repetat cuvintele lui în minte de câteva ori, străduindu-se să pună cap la cap fiecare idee ca să capete înțeles. Îi vorbise despre Dolly („O fată bună, care se lasă câteodată pradă imaginației ei grandioase!“) şi despre iubitul ei („Jimmy cred că-l cheamă – nu l-am cunoscut niciodată“) şi-i spusese despre dorința lor de a fi împreună, despre lipsa evidentă a banilor ca să poată să-şi înceapă traiul. Apoi i-a detaliat planul pe care îl concepuseră, şi rolul pe care i l-au atribuit ei. Când Vivien şi-a exprimat mirarea că au ales-o tocmai pe ea, el i-a explicat că Dolly

fusese disperată când s-a pomenit „renegată“ de cineva pe care o admira atât de mult.

Vivien a rămas, pentru început, stupefiată de acestă convorbire – slavă Domnului, căci altminteri ar fi fost zdrobită de ceea cea aflase, de minciuna în care se transformase tot ce crezuse că e bun şi adevărat. Şi-a spus că omul acela se înşela, că era o glumă proastă, sau o greşeală – dar apoi şi-a amintit amărăciunea de pe chipul lui Jimmy când îl întrebase de ce nu se căsătoresc şi nu pleacă imediat; felul în care a dojenit-o amintindu-i că idealurile romantice erau apanajul celor care şi le puteau permite şi atunci a înțeles.

A rămas nemişcată în timp ce speranțele i se risipeau. Vivien se pricepea de minune să-şi ascundă emoțiile – avea destulă experiență –, dar acum era altceva. O durea o parte a sufletului pe care o ferecase de mult. Şi atunci şi-a dat seama că nu tânjea doar după Jimmy, ci după ce reprezenta el. O viață diferită, o libertate şi un viitor pe care încetase de mult să şi le mai închipuie, un viitor care se aşternea dinaintea lor fără oprelişti. Şi, foarte ciudat, cu trecutul – nu acel trecut al coşmarurilor ei, ci mai degrabă cu şansa de a se împăca cu cele întâmplate înainte…

Doar când a auzit pendula din hol bătând şi-a amintit unde se află. Se făcuse rece în cameră şi obrajii îi erau uzi de lacrimile pe care nu îşi dăduse seama că le vărsase. O pală de aer s-a iscat de undeva şi fotografia lui Jimmy a zburat de pe pat pe jos. Vivien a privit-o întrebându-se plictisită dacă şi acel dar special făcea parte din plan, o şmecherie cu care să i se câştige încrederea ca să se poată pune în aplicare restul complotului: fotografia şi scrisoarea… Vivien şi-a îndreptat spatele. Simțea un vârtej în stomac. Brusc şi-a dat seama că era vorba de mult mai mult decât propria ei dezamăgire dureroasă. Se punea în mişcare un mecanism îngrozitor şi ea era singura care îl putea opri. A pus receptorul telefonului în furcă şi s-a uitat la ceas. Era ora două. Ceea ce însemna că mai avea trei ore până când trebuia să fie acasă ca să se pregătească pentru cina la care trebuia să meargă cu Henry.

Nu mai era timp să-şi plângă dezamăgirile; s-a dus la masa de scris şi a făcut ce avea de făcut. În drum spre uşă s-a împiedicat, singurul semn al chinului ei interior al spaimei din ce în ce mai puternice. Apoi s-a întors iute să ia cartea. A scris în grabă ceva pe prima pagină, şi-a închis stiloul şi, fără să mai zăbovească nici o clipă, a luat-o iute în jos pe scări şi a ieşit afară.

*

Doamna Hamblin, femeia care venea să stea cu domnul Metcalfe când Jimmy era la lucru, i-a deschis uşa. A zâmbit văzând-o pe Vivien şi i-a spus:

— A, ce bine că eşti dumneata! Ies şi eu un pic până la băcănie, dacă nu te superi, stai nițel cu el, dacă tot ai venit!

Și-a pus plasa de ață pe braț, lovindu-şi uşor nasul şi s-a îndreptat grăbită spre uşă.

— Am auzit că sunt banane pe sub mână pentru cei care ştiu să ceară frumos!

Vivien îl îndrăgise foarte mult pe tatăl lui Jimmy. Se gândea uneori că tatăl ei ar fi putut fi la fel ca el dacă ar fi avut norocul să ajungă la vârsta asta. Domnul Metcalfe crescuse într-o gospodărie la țară, cu o grămadă de copii şi multe dintre poveştile pe care le spunea îi stârneau amintiri vii. Cu siguranță că îi insuflase lui Jimmy ideile despre viața pe care dorea să o ducă.

Astăzi nu era însă în toane bune.

— Nunta! a exclamat el, apucându-i speriat mâna. Nu cumva am pierdut-o!

— Dumneavoastră cu siguranță nu ați pierdut-o, a spus ea blând. Nuntă fără dumneavoastră? Cum puteți crede aşa ceva – nici pomeneală!

Pe Vivien o durea sufletul pentru el. Să fii bătrân, confuz şi înspăimântat, cât ar fi vrut să poate face mai mult ca să-i uşureze viața!

— Ce-ați zice de o ceaşcă de ceai?

— Da, da, te implor, a răspuns el plin de recunoştință, de parcă i-a fi împlinit cea mai arzătoarre dorință a vieții lui. Ar fi minunat!

Când Vivien amesteca în ceaşcă o picătură de lapte condensat, aşa cum îi plăcea lui, a auzit cheia răsucindu-se în broască. Pe uşă a apărut Jimmy şi, dacă a fost surprins să o găsească acolo, nu a lăsat să se vadă. I-a zâmbit cu căldură şi Vivien i-a răspuns la fel, simțind un cerc de metal care-i strângea pieptul.

A mai rămas o vreme, vorbind cu amândoi, trăgând de timp cât a îndrăznit de mult. În cele din urmă a fost nevoită să plece. O aştepta Henry.

Jimmy a condus-o la stația de metrou, ca de obicei, dar, când au ajuns acolo, ea nu a intrat imediat, aşa cum făcea întotdeauna.

— Ți-am adus ceva, a spus, căutând în poşetă.

A scos cartea cu Peter Pan şi i-a întins-o.

— Vrei dumneata să-mi dai asta?

Ea a încuviințat din cap. El era emoționat, dar şi uluit.

— Ți-am scris ceva pe prima pagină

El a deschis cartea şi a citit cu voce tare:

— Un prieten adevărat e o lumină în întuneric.

A zâmbit uitându-se la carte, apoi i-a zâmbit şi ei privind-o prin părul căzut pe frunte.

— Vivien Jenkins, acesta e cel mai frumos dar pe care l-am primit vreodată.

— Bine.

O durea sufletul.

— Acum suntem chit.

A şovăit, ştiind că ceea ce urma să facă va schimba totul. Apoi şi-a amintit că fusese deja schimbat de telefonul doctorului Rufus. Vocea lui calmă îi răsuna încă în urechi, cu toate lucrurile pe care i le spusese.

— Şi mai am ceva pentru dumneata.

— Dar să ştii că nu e ziua mea de naştere.

I-a întins bucata de hârtie.

Jimmy a luat-o, a citit ce era scris pe ea şi şi-a ridicat ochii uluit.

— Ce e asta?

— Cred că e clar ce e acolo.

— Adică, vreau să spun… pentru ce? a întrebat coborându-şi vocea şi aruncând o privire peste umăr.

— Drept plată pentru tot ce ai făcut la spital.

El i-a întins cecul înapoi de parcă ar fi fost otrăvit.

— Dar eu n-am cerut nici o plată. Am vrut doar să ajut. Nu am nevoie de banii dumitale.

Pentru o clipă, îndoiala i s-a furişat cu speranță în piept, dar ajunsese să-l cunoască destul de bine şi a văzut cum îşi fereşte privirile. Vivien nu se simțea răzbunată de ruşinea lui, ci doar întristată.

— Ştiu că aşa ai vrut, Jimmy, şi ştiu că n-ai cerut nici o plată. Dar vreau să iei banii ăştia. Sunt convinsă că vei avea ce face cu ei. Foloseşte-i să-l ajuți pe tatăl tău… sau pe Dolly. Gândeşte-te că în felul acesta o răsplătesc pentru marea favoare pe care mi-a făcut-o înapoindu-mi medalionul. Foloseşte-i

să vă căsătoriți, să faceți totul perfect, aşa cum doriți amândoi, să plecați şi să o luați de la capăt… la mare, copiii, tot viitorul vostru frumos…

— Credeam că ai spus că nu te gândeşti la viitor, a rostit el cu o voce plată.

— Nu mă gândesc la al meu…

— De ce faci asta?

— Pentru că îmi placi, a urmat ea, apucându-i strâns amândouă mâinile.

Erau calde, dibace, bune.

— Cred că eşti un om bun, Jimmy, dintre cei mai buni, şi vreau să ai o viață fericită.

— Asta sună a rămas-bun.

— Aşa ți se pare?

El a dat din cap.

— Probabil pentru că aşa şi este.

Apoi s-a apropiat şi, ezitând parcă, l-a sărutat chiar acolo, în plină stradă. L-a sărutat uşor, abia atingându-l, ca încheiere. L-a cuprins de cămaşă, proptindu-şi fruntea de pieptul lui, întipărindu-şi în minte acest moment sublim.

— La revedere, Jimmy Metcalfe, a spus în cele din urmă. Şi de data aceasta… de data aceasta chiar nu ne vom mai întâlni niciodată.

*

Jimmy a rămas în stația de metrou mult după aceea, uitându-se la cec. Se simțea trădat, supărat pe ea, deşi ştia că e nedrept. Dar de ce să-i fi dat aşa ceva? Şi de ce tocmai acum, când renunțaseră la planul lui Doll şi deveniseră prieteni? Să fi avut de-a face cu boala ei misterioasă? Cuvintele ei i se păruseră că aveau ceva definitiv, îl speriaseră.

În zilele următoare, pe când încerca să facă față tatălui său care îl tot întreba când mai vine fata aceea drăguță, Jimmy se uita la cec şi se întreba ce avea să facă cu el. O parte a sufletului îl îndemna să-l rupă în sute de bucățele, dar nu a făcut-o. Nu era prost, ştia că era răspunsul la toate rugăciunile lui, chiar dacă îl făcea să moară de ruşine şi frustrare şi se simțea copleşit de o tristețe nedefinită.

În după-amiaza în care urma să se întâlnească cu Dolly din nou să ia ceaiul la Lyons, şi-a pus problema dacă să ia cecul cu el sau nu. A şovăit o vreme: l-a scos din cartea cu Peter Pan, l-a băgat în buzunar, apoi l-a pus la loc în carte şi a ascuns blestemăția aia să nu o mai vadă. Apoi a luat-o de la capăt. Începuse să fie târziu. Ştia că Dolly îl aştepta, îi telefonase la ziar şi-i spusese că are să-i arate ceva important. Parcă o vedea cu ochii mari şi strălucitori ațintiți la uşă, iar el nu va fi niciodată în stare să-i explice că pierduse ceva rar şi prețios.

Simțindu-se de parcă toate umbrele pământului se îmbrânceau în jurul lui, Jimmy a pus cartea cu Peter Pan în buzunar şi a plecat să-şi întâlnească logodnica.

*

Dolly stătea la aceeaşi masă la care îi propusese planul. A văzut-o din prima, căci purta haina aceea oribilă de blană albă, nu mai era suficient de frig ca să se îmbrace cu ea, dar refuza să o dea jos. Jimmy asocia haina cu planul acela groaznic şi o simplă privire asupra ei îi producea o greață ce-i străbătea tot corpul.

— Îmi pare rău că am întârziat, Doll. Eu…

— Jimmy! a exclamat ea cu ochii strălucitori. Am făcut-o!

— Ce-ai făcut?

— Uite!

Ținea un plic cu amândouă mâinile din care a scos o bucată de hârtie fotografică.

— Am developat-o singură, a urmat ea întinzându-i fotografia peste masă.

Jimmy a luat-o şi, pentru o clipă, s-a simțit emoționat, fusese făcută la spital, în ziua spectacolului. Vivien se vedea foarte bine şi Jimmy la fel, stăteau unul lângă altul, privindu-se, iar mâna lui era întinsă spre brațul ei. Şi-a adus aminte scena, chiar atunci când băgase de seamă vânătaia… Apoi brusc şi-a dat seama la ce se uita.

— Doll…

— E ceea ce ne trebuie, nu-i aşa? a întrebat ea, zâmbind larg, mândră de parcă i-ar fi făcut cel mai mare bine şi-ar fi aşteptat chiar să-i mulțumească.

— Dar n-am hotărât să nu o mai facem, a spus el mult mai tare decât intenționase, ai recunoscut tu singură că e o greşeală şi că n-ar fi trebuit să-mi ceri asta deloc.

— *Ție*, Jimmy, *ție* n-ar fi trebuit să-ți cer.

Jimmy s-a uitat din nou la fotografie şi-apoi la Doll. Privirea lui avea o lumină necruțătoare care-i dezvăluia toate fisurile vasului său frumos. Nu îl mințise, fusese doar o neînțelegere. Nu-i păsase niciodată nici de copii, nici de piesă şi nici să se împace cu Vivien. Văzuse în întâlnirea aceea doar o şansă.

— Tocmai urma să…

Brusc s-a schimbat la față.

— De ce mă priveşti aşa? Credeam c-ai să te bucuri. Nu cumva te-ai răzgândit, spune? Am scris o scrisoare foarte frumoasă, Jimmy, fără nici o răutate, şi oricum doar ea va vedea fo…

— Nu! şi-a recăpătat Jimmy vocea. N-o să o vadă!

— Jimmy!

— Tocmai despre asta voiam să vorbim, a urmat el, îndesând fotografia înapoi în plic şi împingându-l spre ea.

— Arunc-o, Doll, nu mai e nevoie de aşa ceva!

— Ce vrei să spui? a întrebat ea cu ochii micşorați de bănuieli.

Jimmy a scos cartea din buzunar, a luat cecul din ea şi i l-a împins peste masă.

— Pentru ce e ăsta? a întrebat ea, roşind.

— Mi l-a dat mie… nouă, de fapt. Pentru că am ajutat-o la piesa de la spital şi drept mulțumire că i-ai înapoiat medalionul.

— A făcut ea asta?

Ochii lui Dolly s-au umplut de lacrimi, nu de tristețe, ci de uşurare.

— Dar, Jimmy, sunt zece mii de lire!

— Da.

El a aprins o țigară în timp ce ea rămăsese cu ochii la cec.

— E mai mult decât mi-ar fi trecut mie prin cap să cer.

— Aşa e!

Dolly s-a năpustit să-l sărute, dar el nu a simțit nimic.

*

A umblat mult timp prin oraş în după-amiaza aceea. Doll îi luase cartea cu Peter Pan – nu-i plăcea să se despartă de ea, dar i-o smulsese din mână şi-l implorase să i-o dea. Cecul însă l-a păstrat şi îl simțea atârnându-i greu în buzunar pe când hălăduia pe străzile distruse. Fără aparatul de fotografiat, nu mai putea vedea micile tablouri poetice ale războiului, ci realiza doar distrugerea cumplită. Un singur lucru ştia cu precizie: nu va putea să se atingă de nici un bănuț din suma aceea şi nici nu credea că ar mai fi putut să dea ochii cu Dolly dacă i-ar fi folosit ea.

Când a ajuns acasă plângea, lacrimi fierbinți de supărare îi curgeau pe obraji şi le-a şters cu podul palmei, căci toate ieşiseră prost şi nu mai ştia cum să le îndrepte. Tatăl lui şi-a dat seama că era supărat şi l-a întrebat dacă cumva vreun copil din vecini l-a necăjit la şcoală – n-ar vrea să se ducă tata să-l învețe minte? În sufletul lui i-a încolțit dorința imposibilă de a se întoarce în timp, de a fi din nou copil. L-a sărutat pe tata pe creştet şi i-a spus că o să-i treacă. În timpul acesta a observat pe masă scrisoarea adresată cu scrisul acela mărunt şi frumos domnului J. Metcalfe.

Expeditorul era o femeie numită Katy Ellis şi îi scria despre Vivien Jenkins. Pe măsură ce citea, inima îi bătea tot mai tare de mânie, dragoste şi, în cele din urmă, hotărâre. Katy Ellis îi înşiruia câteva motive temeinice care să-l detemine să se țină departe de Vivien, dar tot ce a simțit era doar disperarea cu care avea nevoie să o vadă. Şi-n cele din urmă a înțeles tot ce îi fusese neclar până atunci.

*

Cât despre scrisoarea pe care Dolly Smitham i-o scrisese lui Vivien Jenkins şi fotografia pusă în plic: au fost date uitării. Dolly nu mai avea nevoie de ele şi nici nu a căutat plicul, nebăgând de seamă că nu-l mai are. Împins deoparte de mâneca groasă a hainei ei de blană când a apucat cecul şi s-a aplecat fericită să-l sărute pe Jimmy, plicul s-a oprit pe marginea mesei, s-a clătinat câteva clipe şi a căzut înfigându-se adânc în spațiul îngust dintre perete şi spătarul banchetei.

Plicul era complet ascuns şi poate că ar fi rămas aşa, umplându-se de praf, rămas la cheremul gândacilor, dezintegrându-se pe măsură ce treceau anotimpurile, până când din numele de pe el n-ar mai fi rămas altceva decât ecouri ale unor vieți trecute. Dar soarta acționează în feluri ciudate şi nu s-a întâmplat aşa.

Târziu, în noaptea aceea, pe când Dolly dormea ghemuită în patul ei îngust din Rillington Place, visând mutra pe care o făcuse doamna White când îi spusese că pleacă de la pensiunea ei, un bombardier Luftwaffe Heinkel 11, în drumul de întoarcere spre Berlin, a azvârlit o bombă cu explozie întârziată care a căzut fără zgomot din cerul cald al nopții. Pilotul ar fi vrut să țintească Marble Arch[46], dar era obosit, aşa că bomba a căzut chiar în locul unde era gărdulețul de fier, în fața restaurantului Lyons Corner House. A explodat la ora patru dimineața, tocmai când Dolly, prea agitată ca să poată dormi, se ridicase în capul oaselor în pat şi răsfoia cartea cu Peter Pan pe care o luase de la Jimmy la restaurant. Cu mare grijă a scris numele ei, Dorothy, înaintea dedicației. Ce frumos din partea lui Vivien să i-o dea – o întrista să se gândească cum o judecase greşit, mai ales când dintre paginile ei a căzut fotografia lui Jimmy cu ele două la spectacol. Era bucuroasă că acum erau prietene. Bomba a lovit restaurantul şi jumătate din casa de alături. Au fost ceva răniți, dar nu atât de mulți câți ar fi putut fi, şi echipa de salvare a reacționat imediat, scotocind ruinele în căutarea supraviețuitorilor. Una dintre femeile ofițer, pe nume Sue, al cărei soț se întorsese şocat de la Dunkirk şi al cărei unic fiu fusese

evacuat într-o localitate din Ţara Galilor cu nume pe care nu îl putea pronunţa, se apropia de sfârşitul turei când a zărit ceva prin moloz.

46. Marble Arch (engl.) – Arcul de Marmură, un arc de triumf din Londra conceput de faimosul arhitect John Nash în 1927, plasat iniţial în faţa Palatului Buckingham, mutat apoi în 1951 la intersecţia dintre Oxford Street, Park Lane şi Edgware Road.

Sue s-a frecat la ochi şi a căscat, gândindu-se să treacă mai departe, dar s-a aplecat totuşi. Era o scrisoare, cu adresă şi timbru. Din plicul neînchis i-a alunecat în palmă o fotografie. Cum se iveau zorii, cu lumină strălucitoare deasupra Londrei care fumega încă, a putut să o vadă bine: erau un bărbat şi o femeie îndrăgostiţi – se vedea cât de colo, după privirile lui aţintite asupa tinerei foarte frumoase de parcă nu-şi putea lua ochii de la ea. Spre deosebire de ea, el nu zâmbea, dar chipul lui arăta că o iubeşte din toată inima.

Sue a zâmbit, uşor întristată, amintindu-şi cum se priveau ea şi cu Don, apoi a lipit plicul şi l-a băgat în buzunar. A sărit în Daimlerul cafeniu, lângă colega ei de tură şi au pornit-o înapoi la staţie. Sue credea că trebuie să-ţi păstrezi optimismul şi să-i ajuţi pe alţii. Aşa că a pune la poştă scrisoarea îndrăgostiţilor ar fi fost prima ei faptă bună în ziua aceea care abia începea. În drum spre casă a azvârlit plicul în cutia poştală şi, în restul vieţii ei lungi şi destul de fericite, s-a mai gândit uneori la acei doi îndrăgostiţi, sperând că totul le-a mers bine.

29
Greenacres, 2011

Încă o zi caldă de toamnă târzie, cu un abur auriu pe deasupra câmpurilor. După ce stătuse întreaga dimineaţă cu mama, Laurel i-a predat ştafeta lui Rose, le-a lăsat cu ventilatorul rotindu-se încet pe noptieră şi s-a încumetat să iasă afară. Avusese intenţia să facă o mică plimbare în jos pe râu ca să-şi dezmorţească picioarele, dar a dat cu ochii de căsuţa din copac şi s-a hotărât, în schimb, să se suie pe scară. Ar fi fost prima dată după cincizeci de ani când s-ar fi urcat acolo.

Doamne, dar uşa era mult mai joasă decât îşi amintea. Laurel a intrat de-a buşilea cu fundul rămas afară într-o postură nefericită şi-apoi s-a aşezat cu picioarele încrucişate, studiind încăperea. A zâmbit când a văzut oglinda lui Daphne sprijinită încă de o bârnă. Cu vremea, argintul de pe spate se crăpase şi se cojise, în aşa fel încât când s-a privit în ea, imaginea era tărcată de parcă ar fi văzut-o prin apă. Era ciudat să se găsească în acest loc plin de amintiri din copilărie şi să-şi vadă chipul matur şi ridat uitându-se înapoi la ea din oglindă. Asemenea lui Alice, care căzuse prin gaura din vizuina iepurelui, ea mai căzuse *încă o dată*, cincizeci de ani mai târziu, ca să descopere că singurul lucru schimbat era numai ea.

Laurel a pus oglinda la loc şi s-a uitat pe fereastră, aşa cum făcuse în ziua aceea, parcă îl şi auzea pe Barnaby lătrând, în timp ce găina cu o singură aripă dădea rotocoale prin ţărână, şi simţea strălucirea orbitoare a luminii de vară lovindu-se de pietrele de pe alee. Era aproape convinsă că dacă şi-ar fi întors privirea spre casă ar fi văzut cercul lui Iris sprijinit de stâlp, legănându-se când îl atingea adierea caldă a vântului. Dar nu s-a uitat. Uneori, distanţa în timp – şi tot ce conţineau cutele ei, asemenea burdufului unui acordeon – nu făcea decât să doară. Aşa că şi-a luat ochii de la fereastră.

Avea la ea fotografia lui Dorothy şi Vivien, cea pe care Rose o găsise în cartea cu Peter Pan. De când se întorsese de la Oxford, o purta cu ea pretutindeni împreună cu textul piesei, de parcă devenise un talisman, un punct de pornire al misterului pe care încerca să-l desluşească – Doamne, cât îşi dorea! – şi, cu un pic de noroc, chiar cheia lui. Cele două femei nu fuseseră prietene, după spusele lui Gerry, şi

totuşi trebuie să fi fost, căci altminteri cum s-ar explica această fotografie?
Hotărâtă să găsească un indiciu, Laurel le-a privit intens, cum stăteau ținându-se la braț şi zâmbind către fotograf. Oare unde fusese făcută fotografia? Undeva într-o încăpere, asta era clar, o cameră cu tavanul înclinat – vreo mansardă? Nu mai era nimeni altcineva în fotografie, dar o mică pată întunecată din spatele celor două femei ar fi putut fi o altă persoană care s-a mişcat foarte repede. Laurel s-a uitat mai îndeaproape, cineva de statură mică, dacă nu era cumva vreo iluzie optică. Un copil? Tot ce se putea. Chiar dacă asta nu îi era de mare folos, căci copii se aflau pretutindeni… (sau mai erau copii în Londra în timpul războiului? Cei mai mulți fuseseră evacuați în primii ani, când oraşul a fost bombardat).
Laurel a zâmbit neputincioasă. Nu avea nici un rost, oricât s-ar fi străduit, totul rămânea o enigmă – orice variantă era la fel de plauzibilă ca alta şi nimic din ce descoperise până atunci nu dădea vreun indiciu despre condițiile în care fusese făcută acea fotografie. Poate doar în afară de cartea în care fusese ascunsă timp de zeci de ani. Să însemne asta ceva? Oare să fi existat o legătură între cele două obiecte? Să fi jucat mama ei şi cu Vivien în piesa aceea? Sau era doar o altă coincidență enervantă?
Şi-a îndreptat atenția asupra lui Dorothy, punându-şi ochelarii şi îndreptând fotografia spre lumina ce pătrundea pe fereastră, ca să vadă mai bine fiecare detaliu, oricât de mărunt. Atunci i s-a părut că era ceva în neregulă cu fața mamei ei, era tensionată, de parcă buna dispoziție exagerată pe care i-o arăta fotografului nu era pe de-a întregul sinceră. Nu părea a fi antipatie – şi cu siguranță nu era –, nu ar fi avut de ce să nu-i placă persoana din spatele aparatului de fotografiat –, ci veselia era mai degrabă simulată. Ca şi cum ar fi fost produsă de o altă emoție decât bucuria.
— Hei!
Laurel a tresărit şi a scos un sunet ca de cucuvea. Şi-a întors privirea spre uşa căsuței. În capul scării era Gerry, care râdea.
— Vai, Lol, a spus el, scuturând din cap. Ar fi trebuit să-ți vezi mutra!
— Da, foarte caraghioasă, desigur.
— Zău că aşa era!
Lui Laurel încă i se mai zbătea inima în piept.
— Poate pentru un copil. Cu ce ai venit? N-am auzit nici o maşină, a spus ea, uitându-se pe aleea goală.
— În ultima vreme mă ocup de teleportare – ştii, când transformi materia şi apoi o transmiți. Merge destul de bine până acum, deşi cred că s-ar putea să-mi fi lăsat o parte din creier la Cambridge.
Laurel a zâmbit cu o răbdare exagerată. Oricât de bucuroasă ar fi fost să-şi vadă fratele, nu avea chef de glume.
— Nu-ți place? Bine. Am luat autobuzul şi apoi am venit pe jos din sat.
A urcat şi el înăuntru şi s-a aşezat lângă ea. Arăta ca un uriaş deşirat şi păros, care-şi întindea gâtul în toate părțile să vadă mai bine cabina.
— Doamne, de când n-am mai fost aici! Să ştii că-mi place cum te-ai aranjat!
— Gerry!
— De apartamentul tău din Londra vorbeam, dar ăsta e mai puțin pretențios, nu-i aşa? Mai natural.
— Ai terminat? l-a apostrofat Laurel, clipind încruntată.
El s-a prefăcut că se gândeşte, lovindu-şi uşor bărbia şi-apoi şi-a dat la o parte părul de pe frunte.
— Cred că da, să ştii!
— Bine, atunci ai putea să-mi spui ce-i găsit la Londra, te rog? Nu vreau să fiu mojică, dar mă

străduiesc să descopăr un mister destul de important al familiei noastre.

— Bine, atunci, dacă o iei aşa…

Pe umăr avea o geantă de pânză verde şi i-a ridicat bareta peste cap, scotocind prin ea cu degetele lui lungi ca să soată un carnețel. Simțind cum o cuprinde dezamăgirea, Laurel şi-a muşcat limba ca să nu facă vreo remarcă despre cât de prăpădit arăta: cu bucățele de hârtie ieşind din toate părțile, bilețele lipite în susul şi în josul paginii, şi urme de cafea. Omul avea un doctorat şi alte lucrări savante, aşa că probabil ştia să îşi ia notițe şi poate că era în stare să le mai şi găsească după aceea.

— Cât cauți tu, a început ea cu o veselie deliberată, m-am tot gândit la ceea ce mi-ai spus zilele trecute la telefon.

— Mmm? a mormăit el, tot căutând printr-un maldăr de hârtii.

— Spuneai că Dorothy şi Vivien nu au fost prietene, că de-abia se cunoşteau.

— Aşa e.

— Dar… scuză-mă, nu înțeleg cum se poate aşa ceva. Nu crezi că ai înțeles cumva greşit? Adică… a urmat ea ridicând fotografia cu cele două tinere braț la braț, zâmbind către obiectivul aparatului de fotografiat. Ce spui de asta?

— Aş zice că sunt două tinere foarte drăguțe, a răspuns el luând fotografia. Calitatea filmului însă s-a îmbunătățit mult de-atunci. Fotografia alb-negru e o redare mult mai capricioasă decât cea co…

— Gerry! l-a admonestat Laurel.

— Şi aş mai spune, a urmat el înapoindu-i fotografia, că nu-mi spune altceva decât că la un moment dat, acum şaptezeci de ani, mama a luat de braț o altă femeie şi a zâmbit la aparat.

— Fir-ar ea de logică ştiințifică seacă! s-a strâmbat Laurel. Dar de asta ce zici atunci?

I-a arătat cartea cu Peter Pan şi a deschis-o la prima pagină.

— Are o dedicație, i-a spus ea. Uită-te!

Gerry şi-a lăsat hârtiile în poală şi a luat cartea.

— „Pentru Dorothy, un prieten adevărat e o lumină în întuneric, Vivien“, a citit el dedicația.

Ştia că nu e prea frumos din partea ei, dar s-a simțit un pic victorioasă.

— Asta nu mai ai cum să o negi, nu?

El şi-a vârât vârful degetului în gropița din bărbie şi s-a încruntat, cu ochii la pagina respectivă.

— Asta te asigur că e nițel mai complicat!

A tras cartea mai aproape de ochi şi-a ridicat sprâncenele ca şi cum ar fi încercat să desluşească mai bine şi apoi s-a aplecat spre lumină. Şi-n timp ce Laurel nu-şi lua ochii de la el, fața fratelui ei s-a luminat de un zâmbet.

— Ce-i?

— Ei, nu mă aştept să bagi tu de seamă… că voi, umaniştii ăştia, nu ştiți niciodată să vă uitații la detalii.

— Treci la subiect, Gerry!

El i-a întins cartea.

— Ia uită-te mai bine. Mi se pare că dedicația e scrisă cu alt stilou decât numele de deasupra ei.

Laurel s-a dat mai aproape de fereastra căsuței ca să-i cadă lumina drept pe pagină. Şi-a potrivit mai bine ochelarii de citit şi s-a uitat atent la scris.

Ei, ce detectiv neisprăvit era! Nu-i venea să creadă că nu observase până atunci. Dedicația despre prietenie fusese scrisă cu un stilou, iar cuvintele de deasupra, *Pentru Dorothy*, cu altul, cu penița ceva mai subțire, deşi tot cu cerneală neagră. Se putea prea bine ca Vivien să fi început să scrie cu unul şi să

treacă apoi la altul – poate că primul rămăsese fără cerneală –, dar era destul de puțin probabil.

Laurel a avut senzația descumpănitoare că încearcă să care apă cu ciurul, mai ales când, pe măsură ce se uita mai bine, a început să discearnă micile deosebiri între cele două scrisuri.

— Vrei să sugerezi, a început ea cu vocea joasă, şovăitoare, că mama ar fi putut să-şi scrie singură numele deasupra? Să pară că ar fi fost un dar de la Vivien?

— Nu sugerez nimic. Spun doar că au fost folosite două stilouri diferite. Dar da, asta poate fi o posibilitate, mai ales dacă ne gândim la ce a spus doctorul Rufus.

— Da, a spus Laurel închizând cartea. Doctorul Rufus… spune-mi tot ce-ai aflat, Gerry. Tot ce-a scris el despre… boala asta obsesivă a mamei, a urmat ea, fluturând degetele.

— Mai întâi că nu era o boală, ci doar o formă obişnuită de obsesie.

— Dar ce, e vreo diferență?

— Sigur că da. Una e o boală clinică, cealaltă este o trăsătură de caracter. Doctorul Rufus era convins că ea avea nişte semne… ajung şi acolo… dar nu a avut-o niciodată ca pacientă. O cunoscuse de când era mică, fiica lui era colegă cu mama, când locuiau în Coventry. Bănuiesc că a ținut la ea şi că s-a interesat ce s-a mai întâmplat cu ea după aceea.

— Cred şi eu! a exclamat Laurel aruncându-şi o privire la fotografia din mână a mamei ei, tânără şi frumoasă.

— Se întâlneau din când în când la prânz şi…

— …şi din întâmplare îşi nota ceea ce afla de la ea? Grozav prieten mai era!

— Bine a făcut, din punctul nostru de vedere.

Laurel a trebuit să fie de acord.

Gerry închisese carnețelul şi se uita la biletul lipit pe copertă.

— Prin urmare, după cum spune doctorul Rufus, ea a fost întotdeauna o fată sociabilă, cu simțul umorului şi cu o imaginație foarte bogată – ceea ce ştim şi noi despre mama. Deşi provenea dintr-o familie destul de modestă, îşi dorea nespus să aibă o viață ieşită din comun. A început să-i atragă atenția pentru că la vremea aceea studia narcisismul…

— *Narcisismul?*

— …şi mai ales rolul fanteziei ca mecanism de apărare. El a observat că unele lucruri pe care le spunea sau le făcea mama ca adolescentă se potriveau cu cele de pe lista lui de trăsături. Nimic ieşit din comun, doar un anume grad prea mare de preocupare de sine, nevoia de a fi admirat, tendința de a se socoti excepțională, aspirație către succes şi popularitate…

— Păi asta e tipic oricărui adolescent.

— Exact, şi totul e lunecos. Unele trăsături narcisiste sunt obişnuite şi normale, alți oameni însă plusează pe aceste trăsături, ajungând la forme pentru care societatea îi răsplăteşte cu generozitate.

— La cine te gândeşti?

— Ei, ştiu eu… actorii… a spus el zâmbind. Vorbind serios totuşi, în ciuda a ceea ce ar vrea să ne convingă Caravaggio, nu se reduce totul la privitul în oglindă toată ziua[47].

47. Referire la tabloul *Narcis* al lui Caravaggio, care înfățişează un tânăr privindu-şi chipul în apă.

— Aşa cred şi eu. Dac-ar fi aşa, Daphne ar da de bucluc.

— Dar cei care au tendințe spre tipuri de personalități narcisiste *sunt* susceptibili să aibă idei obsesive şi fantezii.

— Cum ar fi prietenii închipuite cu persoane pe care le admiră?

— Chiar aşa. De cele mai multe ori e doar o amăgire nevinovată care dispare până la urmă, fără ca obiectul acelei pasiuni să aibă habar. Alte dăți însă, dacă persoana e confruntată cu faptul că fantezia ei nu e reală – adică dacă se-ntâmplă ca oglinda să se crape, ca să mă exprim aşa – ei bine, atunci resimt foarte tare respingerea.

— Şi caută să se răzbune?

— Aşa s-ar părea, deşi ei ar percepe-o mai degrabă ca dreptate decât răzbunare.

Laurel şi-a aprins o țigară.

— Însemnările doctorului Rufus nu sunt prea amănunțite, dar se pare că pe la începutul anilor ’40, când mama avea vreo nouăsprezece ani, şi-a format două iluzii majore: prima referitoare la stăpâna ei – era convinsă că bătrâna aristocrată urma să-i lase toată averea ei…

— Ceea ce n-a făcut?

Gerry a clătinat din cap şi a aşteptat răbdător ca Laurel să continue:

— Nu, sigur că n-a primit nimic. Zi mai departe…

— Cea de-a doua era prietenia ei imaginară cu Vivien. Ele *se cunoşteau*, numai că nu erau atât de apropiate cum credea mama.

— Şi-apoi s-a întâmplat ceva care a spulberat fantezia?

Gerry a încuviințat din cap.

— Nu am găsit prea multe amănunte, dar Rufus a notat că mama a fost „jignită“ de Vivien Jenkins, nu se ştie în ce împrejurări, dar bănuiesc că Vivien a negat public că o cunoaşte. Mama a fost ofensată şi ruşinată, supărată, cu siguranță, dar părea să se fi resemnat, până când peste vreo lună şi ceva a aflat că ea născocise un fel de plan cu are să pună totul la punct.

— I-a spus mama asta?

— Nu, nu cred… a spus Gerry citind atent bilețelul. Nu spune de unde ştie, dar am impresia – după felul în care era formulat – că această informație nu i-a parvenit direct de la mama.

Laurel şi-a muşcat buza, cântărind cele auzie. Expresia „să pună totul la punct“ i-a amintit de vizita ei la Kitty Barker şi mai ales de povestea bătrânei despre seara când a ieşit la dans cu mama. Comportarea ciudată a lui Dolly, „planul“ de care tot vorbea, prietena pe care o adusese cu ea – o fată cu care fusese prietenă în copilărie la Coventry. Laurel a tras din țigară căzând pe gânduri. Fiica doctorului Rufus… ea trebuie să fie… şi i-a povestit după aceea tatălui ei ce a auzit.

Lui Laurel i s-a făcut milă de mama ei la vremea aceea: renegată de o prietenă, pârâtă de alta. Îşi aducea bine aminte de intensitatea propriilor ei visuri şi închipuiri din adolescență; ce mare uşurare a fost când s-a făcut actriță şi a putut să le canalizeze în creații artistice! Dar Dorothy nu a avut aceeaşi şansă…

— Şi ce s-a întâmplat, Gerry? A mers mai departe cu închipuirea asta, sau a devenit alt om?

Şi-a amintit povestea mamei cu crocodilul. Era exact ceea ce sugera ea în poveste, nu-i aşa? Trecerea de la Dolly cea din amintirile de război ale lui Kitty Barker la Dorothy Nicolson de la Greenacres.

— Da.

— Oare ar fi posibil?

— Sigur că da, aşa s-a şi întâmplat, iar mama e dovada, a spus Gerry, ridicând din umeri.

Laurel a clătinat din cap uimită.

— Voi, oamenii ăştia de ştiință, chiar credeți tot ce vă spun dovezile!

— Bineînțeles, că de-aia se numesc dovezi.

— Şi-atunci cum se face, Gerry, că totuşi… s-a mirat ea, voind să afle mai mult de-atât, cum de-a

scăpat de… trăsăturile astea?

— Ei, dacă ne uităm la teoriile doctorului Rufus, bunul nostru prieten, se pare că în timp ce unii capătă în timp o dereglare de personalitate, alții scapă de trăsăturile narcisiste ale adolescenței atunci când ajung la maturitate. Şi foarte relevant pentru cazul mamei este teoria lui că o întâmplare extrem de traumatică – ştii, un şoc, sau o pierdere, o nenorocire – ceva din afara sferei directe a personalității narcisistului poate, în unele cazuri, să-l „vindece“.

— Adică vrei să zici… să-l azvârle înapoi în realitate? Să-l facă să se uite în afară mai degrabă decât înăuntru?

— Da.

Asta era exact ce se gândiseră şi ei în noaptea aceea la Cambridge: că mama fusese implicată în ceva ce se terminase foarte prost şi asta schimbase total.

— Bănuiesc că se-ntâmplă la fel cu noi toți, a spus Gerry, creştem şi ne schimbăm în funcție de situațiile în care ne pune viața.

Laurel a încuviințat din cap gânditoare şi şi-a terminat țigara. Gerry îşi punea carnețelul în geantă şi se părea că ajunseseră la capătul drumului, dar atunci i-a trecut ceva prin minte.

— Ziceai mai-nainte că doctorul Rufus studia fantezia ca mecanism de apărare. De ce, de cine… să se apere, Gerry?

— De multe… deşi doctorul Rufus era convins că asta se întâmpla mai ales copiilor care nu se simțeau în largul lor în propria familie – ştii şi tu, ținuți la distanță de părinți, făcuți să se simtă ciudat sau diferiți – erau susceptibili să dezvolte trăsăuri narcisiste ca forme de apărare.

Laurel se gândea la refuzul mamei de a vorbi de trecutul ei la Coventry sau de familia ei. Crezuse întotdeauna că era din pricina durerii că îi pierduse pe toți, acum însă se întreba dacă nu cumva tăcerea ei se datora şi altei pricini. *Mereu aveam probleme cu părinții când eram mică*, şi-a amintit Laurel că-i spunea mama (de obicei când ea nu se purta cum se cuvine), *mereu gândeam diferit… nu cred că ştiau ce să facă cu mine*. Dar dacă tânăra Dorothy Smitham nu fusese niciodată fericită acasă? Dacă s-a simțit o străină toată viața şi singurătatea ei a împins-o să-şi închipuie fantasmagorii mărețe într-o încercare disperată de a umple golul din suflet? Dacă totul i-a ieşit rău şi toate visurile ei s-au prăbuşit şi a fost nevoită să trăiască cu această neîmplinire până când, în cele din urmă, i s-a acordat o a doua şansă, o ocazie de a da trecutul la o parte şi de a o lua de la capăt, pentru a deveni, de data aceasta, omul care a vrut întotdeauna să fie, cu o familie care a adorat-o?

Aşa că nu e de mirare că fusese atât de zguduită să-l vadă, după atâta timp, pe Henry Jenkins venind pe aleea casei ei. Trebuie că l-a văzut atunci ca pe un alt eşec al visului ei, apariția lui făcând trecutul să se ciocnească cu prezentul ca într-un coşmar. Poate că şocul acesta a făcut-o să ridice cuțitul. Şocul amestecat cu teama că ar putea să-şi piardă familia pe care şi-o crease şi pe care o iubea nespus. Asta nu o făcea pe Laurel să se împace cu ceea ce văzuse atunci, dar lămurea lucrurile, desigur, într-o anumită măsură.

Dar în ce o fi constat „întâmplarea extrem de traumatică“ ce i-a schimbat viața într-aşa o măsură? Laurel era în stare să pună pariu pe orice că avea legătură cu Vivien, cu planul mamei. Dar ce era de fapt? S-ar putea oare afla mai multe decât ştiau deja? Unde ar mai fi putut să caute?

Laurel s-a gândit din nou la cufărul încuiat din pod, acolo unde mama ascunsese cartea şi fotografia. Mai erau foarte puține alte lucruri înăuntru, doar haina albă, figurina aceea sculptată cu domnul Punch şi cartolina cu „Mulțumesc“. Haina făcea parte din poveste – biletul din 1941 trebuie să fi fost cu siguranță cel pe care l-a cumpărat mama când a fugit din Londra – cât despre figurină, era imposibili de

ghicit… Dar cartolina din plicul cu timbrul de la încoronarea reginei? Îi dăduse sentimentul de *déjà-vu* când dăduse de ea prima oară, aşa că s-a gândit dacă n-ar merita să mai arunce încă o privire.

*

Mai târziu în seara aceea, când căldura zilei se mai ostoise şi se întuneca, Laurel i-a lăsat pe ceilalți să se uite prin albume şi s-a făcut nevăzută în pod. Luase cheia din noptiera mamei fără nici o mustrare de conştiință. Poate şi faptul că ştia exact ce va găsi înăuntru i-a atenuat vinovăția că umbla pe furiş. Să fi fost asta, sau simțul ei moral îi dispăruse cu desăvârşire? Orice ar fi fost, nu a pierdut timpul, ci a luat ceea ce căuta şi s-a întors iute jos.

Când a pus cheia la loc, Dorothy încă mai dormea, cu cearşaful tras până sus şi chipul vlăguit aşezat pe pernă. Venise o asistentă medicală care o ajutase pe Laurel să îi facă baie. Când o săpunea cu buretele pe brațe, s-a gândit: *Acestea sunt brațele care m-au îngrijit pe mine.* Şi când i-a apucat mâna atât de îmbătrânită s-a pomenit încercând să simtă reacția inversă, a degetelor ei mici de copil vârâte în palma ocrotitoare a mamei. Până şi vremea, căldura neobişnuită pentru acel anotimp, aerul încins de soare care răzbea din când în când pe hornuri îi stârnea o nostalgie inexplicabilă. *Cum să nu fie explicabil,* îi suna o voce în cap, *mama e pe moarte, sigur că eşti tristă.* Lui Laurel nu i-a plăcut vocea asta şi a alungat-o.

Rose a băgat capul pe uşă şi a spus încet:

— Tocmai a sunat Daphne. Aterizează mâine la Heathrow pe la prânz.

Laurel a dat din cap. Bine făcea! Când a plecat, ceva mai devreme, asistenta medicală le-a spus, cu o delicatețe pe care Laurel a apreciat-o, că era cazul să cheme restul familiei acasă.

— Nu mai are mult, a spus ea. Se apropie de capătul drumului.

Şi chiar fusese un drum lung… Dorothy trăise o altă viață înainte ca Laurel să se fi născut, o viață pe care ea începea abia acum să o descopere.

— Ai nevoie de ceva? a întrebat Rose aplecându-şi capul într-o parte în aşa fel încât părul ei cărunt vălurit i-a căzut pe umăr. Ce-ai zice de un ceai?

— Nu, mulțumesc.

Rose a ieşit. De jos, din bucătărie răzbăteau tot felul de sunete: fâsâitul ceainicului, ceştile puse pe masă, zornăitul tacâmurilor aşezate în sertar. Erau zgomote plăcute ale vieții de familie şi lui Laurel îi părea bine că mama era acasă să le audă. S-a dus mai aproape de pat şi s-a aşezat pe scaun, mângâindu-i uşor obrazul cu dosul degetelor.

Era atât de liniştitor să-i urmărească ridicarea şi coborârea molcomă a pieptului. Laurel se întreba dacă oare auzea prin somn ceea ce se întâmpla în jur, dacă se gândea cumva: *Copiii mei sunt jos, copiii mei ajunşi oameni în toată firea, fericiți şi sănătoşi, simțindu-se bine împreună.* Greu de ştiut. Cu siguranță că mama dormea mai liniştită acum, nu a mai avut coşmaruri de atunci şi, deşi avea momente rare de luciditate, acestea erau minunate. Părea că scăpase de agitația – de vinovăție, bănuia Laurel – care o bântuise în ultimele câteva săptămâni şi se îndrepta către locul de pocăință.

Lui Laurel îi părea bine, indiferent ce se întâmplase în trecut, era insuportabil gândul că mama – care şi-a trăit mare parte din viață cu bunătate şi dragoste (poate şi căință?) – să fie măcinată de vinovăție chiar la final. Şi totuşi o parte egoistă a sufletului lui Laurel o îmboldea să afle mai mult, o împingea să vorbească cu mama înainte de a se stinge. Nu putea să conceapă că Dorothy Nicolson ar putea să moară fără să fi vorbit despre ce ce se întâmplase în ziua aceea din 1961 şi despre ce se întâmplase înainte de

asta, în 1941, „întâmplarea traumatică“ ce o schimbase. *Să mă mai întrebi şi altă dată, când vei fi mai mare*, îi spusese mama când Laurel se mirase cum de putuse să se transforme din crocodil în om. Ei bine, venise momentul să o întrebe acum. Nu numai pentru ea însăşi, ci mai ales ca să îi poată da alinarea şi iertarea după care tânjea cu siguranță.

— Povesteşte-mi despre prietena ta, mami, a întrebat-o încetişor în camera întunecată şi tăcută.

Dorothy s-a mişcat şi Laurel a repetat, ceva mai tare:

— Spune-mi despre Vivien.

Nu se aştepta la nici un răspuns, căci asistenta îi făcuse morfină înainte de a pleca. Laurel s-a lăsat pe speteaza scaunului şi a scos cartolina veche din plic.

Mesajul era acelaşi, scria tot *Mulțumesc*. Nu mai apăruse nici un alt cuvânt de când se uitase la ea ultima dată, fără nici o indicație despre identitatea trimițătorului, fără nici un răspuns la misterul pe care se străduia să-l dezlege.

Laurel a răsucit cartolina pe toate părțile, întrebându-se dacă o socotea atât de importantă pentru că nu mai avea alte alegeri. A pus-o la loc în plic şi, în timp ce făcea asta, ochii i-au căzut pe timbru.

A simțit că zvâcneşte acelaşi fior de amintire ca data trecută. Cu siguranță îi scăpa ceva, ceva legat de timbrul acela.

Laurel l-a ridicat să se uite mai bine la chipul tinerei regine, la veşmintele ei de încoronare… Îi venea greu să creadă că trecuseră aproape şaizeci de ani. A scuturat plicul, căzută pe gânduri. Poate că impresia ei că acea cartolină ar fi fost importantă avea mai puțin de-a face cu misterul mamei, cât cu reprezentarea unui eveniment care a rămas atât de pregnant în mintea ei pe când avea opt ani. Îşi amintea cum se uitaseră la televizorul pe care părinții ei îl împrumutaseră special pentru această ocazie, se adunaseră cu toții în fața lui şi…

— Laurel, s-a auzit vocea moale ca un fir de fum.

Laurel a pus cartolina deoparte şi s-a sprijinit cu coatele pe saltea, luându-i mâna.

— Sunt aici, mami!

Dorothy abia a zâmbit. A clipit din ochii lucioşi către fiica sa cea mare.

— Eşti aici, a repetat ea, credeam că am auzit… mi s-a părut că ai spus…

Să mă mai întrebi şi altă dată, când vei fi mai mare. Laurel s-a simțit pe marginea prăpastiei, crezuse întotdeauna în momente de răscruce. Şi acesta era unul dintre ele, şi-a dat ea seama.

— Te-am întrebat despre prietenii tăi, mami. Din Londra, în timpul războiului.

— Jimmy.

Numele a țâşnit iute, însoțit de o privire panicată şi îndurerată.

— El… eu nu…

Chipul mamei era măcinat de spaimă şi Laurel s-a grăbit să o linişească.

— Nu Jimmy, mami, de Vivien vorbeam.

Dorothy nu a spus nimic, Laurel îi vedea buzele mişcându-se, încărcate de atâtea cuvinte nerostite.

— Mamă, te rog.

Simțind poate disperarea din vocea fiicei ei, Dorothy a oftat, cu pleoapele zbătându-i-se, slobozind o veche durere:

— Vivien… a fost slabă… o victimă.

Lui Laurel i s-a făcut pielea ca de găină. Vivien a fost o victimă. Victima lui Dorothy… suna a mărturisire.

— Ce s-a întâmplat cu Vivien, mami?

— Henry era o brută…

— Henry Jenkins?

— Un sălbatic… o bă…

Mâna îmbătrânită a lui Dorothy a apucat-o pe a lui Laurel, iar degetele ei încovoiate tremurau.

Laurel s-a aprins pe măsură ce înțelegea. Gândul a dus-o la întrebările pe care şi le pusese când citise jurnalul lui Katy Ellis. Vivien nu era suferindă sau infertilă… ci era căsătorită cu un bărbat violent. O brută care îşi maltrata soția, în spatele uşilor închise, şi apoi ieşea zâmbitor în lume. Care îi producea acele suferințe ce o țintuiau la pat zile întregi în timp ce el o veghea.

— Era o taină… nu ştia nimeni…

Dar asta nu era pe deplin adevărat totuşi, Katy Ellis ştiuse: referirile ocolite pe care le făcea despre sănătatea şi bunăstarea lui Vivien, grija excesivă față de prietenia ei cu Jimmy, scrisoarea pe care voia să i-o scrie să-i spună să se țină deoparte. Katy insista cu disperare ca Vivien să nu facă ceva să-i atragă mânia soțului ei. Oare de aceea o sfătuia pe tânăra ei prietenă să nu se mai ducă la spitalul doctorului Tomalin? Să fi fost Henry gelos pe locul pe care îl deținea celălalt bărbat în sufletul soției sale?

— Henry… mi-a fost frică…

Laurel s-a uitat la chipul palid al mamei. Katy fusese prietena şi confidenta lui Vivien, era de înțeles să ştie un secret atât de urât al căsniciei ei, dar cum se făcea de ştia şi mama aşa ceva? Să se fi aflat de violența lui Henry? Ăsta să fi fost motivul pentru care planul tinerilor îndrăgostiți a dat greş?

Brusc lui Laurel i-a trecut un gând îngrozitor. Henry îl omorâse pe Jimmy. Aflase despre prietenia lui cu Vivien şi l-a omorât. De aceea nu se măritase mama cu bărbatul pe care îl iubea. Răspunsurile se potriveau ca piesele de domino: aşa se face că aflase despre violența lui Henry şi din această pricină era atât de speriată.

— Asta era! a spus Laurel iute. Tu l-ai omorât pe Henry pentru ce i-a făcut el lui Jimmy!

Răspunsul a sunat atât de uşor, de parcă ar fi fost aerul mişcat de aripa unui fluture care ieşea pe geamul deschis îndreptându-se spre lumină. Dar Laurel l-a auzit:

— Da.

Un simplu cuvânt, dar pentru Laurel era esențial. Cele două sunete ale sale cuprindeau răspunsul la o întrebare de o viață întreagă.

— Ție ți-a fost frică atunci când a venit el la Greenacres că voia să-ți facă rău, căci totul dăduse greş şi Vivien a murit.

— Da.

— Şi-ai crezut că ar putea să-i facă rău şi lui Gerry?

— A spus…

Mama a deschis brusc ochii şi i-a strâns mai tare mâna lui Laurel.

— A spus că avea să distrugă… tot ce iubeam…

— Vai, mami!

— Aşa cum şi eu… i-am făcut lui.

Pe măsură ce mama îşi slăbea strânsoarea, istovită, lui Laurel îi venea să plângă. Se simțea copleşită de o uşurarea de-a dreptul zdrobitoare. După săptămâni de căutare, după atâția ani de întrebări, totul se explica în cele din urmă: ceea ce văzuse ea, amenințarea pe care o simțise văzându-l pe omul cu pălărie neagră apropiindu-se pe alee, faptul de neînțeles pentru ea că totul rămăsese tăinuit după aceea.

Dorothy Nicolson îl omorâse pe Henry Jenkins când acesta a apărut la Greenacres în 1961 pentru că era un monstru violent care îşi bătea soția, el îl ucisese pe iubitul lui Dorothy şi timp de douăzeci de ani

o tot căutase. Când a găsit-o, a amenințat-o că îi va distruge familia pe care o iubea atâta.

— Laurel!

— Da, mami.

Dar Dorothy nu a mai spus nimic. Buzele i se mişcau în timp ce-şi răscolea colțurile prăfuite ale memoriei, ca să apuce fire de mult pierdute pe care s-ar putea să nu le mai prindă niciodată.

— Haide, mami, a şoptit Laurel, mângâindu-i fruntea, totul o să fie bine, totul e bine acum.

Laurel a aranjat cearşafurile şi s-a ridicat, privind chipul liniştit al mamei care adormise. Atunci şi-a dat seama că pornise în toată căutarea aceasta din dorința fierbinte de a se convinge că familia ei fericită, întreaga ei copilărie, dragostea trainică cu care se priveau mama şi tata nu erau o minciună. Acum aflase.

Simțea că o arde pieptul de un amestec de dragoste fierbinte, uimire şi, în cele din urmă, de aceptare.

— Te iubesc, mami, i-a şoptit ea la ureche, simțind că a ajuns la capătul căutărilor. Şi te iert.

De jos, din bucătărie, răzbătea vocea aprinsă, inconfundabilă a lui Iris şi Laurel a simțit brusc nevoia să fie şi ea cu fratele şi cu surorile ei. A netezit pătura mamei şi a sărutat-o pe frunte.

Cartolina rămăsese pe scaunul de lângă ea şi Laurel a ridicat-o, vrând să o ducă în dormitorul ei. Gândul îi zburase deja jos, la o ceaşcă de ceai, aşa că, mai târziu nu ştia ce a făcut-o să observe semnele mici şi negre de pe plic.

Dar le-a văzut. Şi-a încetinit paşii pe la mijlocul dormitorului mamei şi s-a oprit. S-a îndreptat apoi spre locul unde lumina lămpii era mai bună, şi-a pus ochelarii de citit şi a apropiat plicul de ochi. Apoi a zâmbit încet, mirată.

Se gândise atât de mult la timbru că scăpase din vedere adevăratul indiciu care îi sărea acum în ochi. Plicul fusese francat. Ştampila era foarte veche şi greu de citit, dar putea totuşi să desluşească data când fusese pusă la poştă: 3 iunie 1953, şi chiar şi locul de unde fusese trimisă: Kensington, Londra.

Laurel şi-a întors privirile spre mama ei, care dormea. Era chiar locul unde stătuse mama în timpul războiului, în casa din Campden Grove. Dar oare cine îi trimisese o cartolină cu mulțumiri cu mai bine de zece ani mai târziu şi de ce?

30

Londra, 23 mai 1941

Vivien şi-a aruncat privirea la ceasul de la mână, la uşa cafenelei şi, în cele din urmă, la stradă. Jimmy spusese ora două şi acum era deja două şi jumătate şi nu se vedea nici urmă de el. Poate că avea treabă la serviciu, poate se întâmplase ceva cu tatăl lui, dar Vivien nu credea că ar fi fost posibil. Mesajul lui fusese imperativ: trebuia neapărat să o vadă şi fusese transmis atât de încifrat; lui Vivien nu-i venea să creadă că s-a expus în felul acela. Şi-a muşcat buza de jos şi s-a mai uitat încă o dată la ceas. Şi-a plecat privirea la ceaşca de ceai pe care o comandase cu cincisprezece minute în urmă, la ciobitura de pe marginea farfurioarei, la picătura de ceai uscată din căuşul linguriței. S-a mai uitat încă o dată pe geam, nu a văzut pe nimeni cunoscut şi şi-a lăsat mai jos borul pălăriei să-şi acopere fața.

Mesajul lui fusese o mare surpriză, minunată, care o făcuse să-i sară inima din piept. Când îi dăduse cecul, Vivien fusese convinsă că nu o să-l mai vadă niciodată. Nu fusese un truc ca să-l determine să o caute înfrigurat mai departe. Vivien ținea prea mult la viața lui, nu atât la a ei, ca să facă una ca asta. Alta fusese intenția ei. După ce a auzit povestea doctorului Rufus, dându-şi seama de consecințe – pentru toți cei implicați – dacă Henry ar fi aflat despre prietenia ei cu Jimmy, despre activitatea ei de la

spitalul doctorului Tomalin, i s-a părut că era singura soluție. De fapt, o soluție perfectă. În felul acesta Dolly primea bani, iar Jimmy era jignit suficient cât să se îndepărteze pentru totdeauna, cruțându-i astfel viața. Fusese nesăbuită să îl lase să se apropie atât de tare, ar fi trebuit să aibă mai multă minte. Ea singură era vinovată de asta.

Pe de altă parte, cecul pe care i l-a dat lui Jimmy i-a oferit ei ceea ce şi-ar fi dorit cel mai mult pe lume. Acum, gândindu-se la asta, zâmbea uşor. Dragostea ei pentru Jimmy era complet lipsită de egoism, nu pentru că ea era un om bun, ci pentru că aşa trebuia să fie. Henry nu i-ar fi lăsat cu nici un chip să fie împreună, aşa că şi-a plămădit dragostea dorind ca Jimmy să se bucure de cea mai bună viață pe care şi-ar fi dorit-o, chiar dacă ea nu ar fi făcut parte din ea. Acum Jimmy şi Dolly puteau să facă tot ce visaseră: să plece din Londra, să se căsătorească, să trăiască fericiți până la adânci bătrâneți. Şi, oferind banii pe care Henry îi păzea cu atâta străşnicie, Vivien îl lovea şi pe el în singurul mod cu putință. El avea să afle, de bună seamă. Regulile stricte ale moştenirii ei nu puteau fi încălcate prea uşor, dar pe Vivien nu o interesau banii şi ce se putea cumpăra cu ei – semna orice sumă îi cerea Henry şi nu-i trebuia aproape nimic pentru ea. Cu toate acestea, el ținea morțiş să ştie exact ce se cheltuia şi când, aşa că ea avea să plătească scump, aşa cum se întâmplase cu donația pe care o făcuse pentru spitalul doctorului Tomalin, dar merita. O, da, câtă plăcere îi făcea să ştie că banii după care era atât de ahtiat Henry se duceau în altă parte!

Aceasta însă nu a însemnat că despărțirea de Jimmy nu fusese cel mai sfâşietor lucru pe care îl făcuse vreodată. Acum că îl va vedea din nou, bucuria pe care o simțea închipuindu-şi cum va intra pe uşă, cu părul lui negru căzut pe frunte, cu zâmbetul care lăsa să se ghicească tot felul de taine, care o făcea să se simtă înțeleasă – recunoscută, chiar fără ca el să rostească vreo vorbă –, o copleşea.

A ridicat privirea spre chelnerița care se apropiase de masa ei şi o întrebase dacă vrea să comande şi de mâncare. Vivien i-a spus că nu şi că îi ajunge ceaiul pentru moment. I-a trecut prin gând că poate Jimmy venise şi plecase deja, că poate ajunsese în urma lui. Henry fusese neobişnuit de iritat în ultimele zile şi nu fusese uşor să iasă din casă, dar, când o întrebase pe chelneriță, aceasta a clătinat din cap.

— Ştiu de cine vorbiți, bărbatul ăla chipeş cu aparatul de fotografiat.

Vivien a încuviințat din cap.

— Nu l-am văzut de câteva zile, îmi pare rău.

Chelnerița a plecat şi Vivien s-a întors din nou să se uite pe fereastră, să vadă dacă nu apare Jimmy sau altcineva care ar fi putut s-o pândească. La început fusese înspăimântată de ce îi spusese doctorul Rufus la telefon, dar, pe când se îndrepta către casa lui Jimmy înțelesese: durerea lui Dolly când s-a văzut respinsă, dorința ei de răzbunare, aspirația ei de a se transforma şi de a o lua de la capăt. Vivien era sigură că mulți ar putea considera planul acesta de neconceput, dar ea nu făcea parte dintre ei. Nu i se părea de neînțeles că cineva ar putea să se preteze la aşa ceva dacă ar fi convins că ar găsi astfel o scăpare. Mai ales cineva ca Dolly, care îşi pierduse familia.

Singurul lucru din toată povestea doctorului Rufus care o lovea ca o tăietură de cuțit era rolul lui Jimmy în planul acesta. Nu putea crede că tot ce se înfiripase între ei era fals. Ştia că nu fusese aşa. Indiferent ce l-a făcut pe Jimmy să dea peste ea pe stradă în ziua aceea, sentimentele lor au fost adevărate. Nu se înşela niciodată. Îşi dăduse seama chiar din prima seară, la cantină, când văzuse fotografia Nellei şi s-a mirat şi Jimmy şi-a ridicat privirile, şi ochii lor s-au întâlnit. Şi mai ştia şi pentru că el nu voia să se dea deoparte. Ea îi dăduse cecul – ceea ce îşi dorise Dolly cu ardoare –, dar el nu se depărtase, refuza să o părăsească.

Jimmy îi trimisese vorbă printr-o femeie pe care Vivien nu o cunoştea, o persoană micuță şi veselă

care bătuse la uşa casei de la numărul 25 din Campden Grove cu o cutie de metal pentru donații pentru Spitalul Militar. Când Vivien dădea să se întoarcă să-şi ia portofelul, femeia a clătinat din cap şi i-a şoptit că Jimmy voia *neapărat* să o vadă şi să vină să se întâlnească aici în cafeneaua din gară, vineri la ora două. Şi apoi femeia s-a făcut nevăzută şi Vivien a simțit licărul unei speranțe, înainte de a şti cum să-i pună capăt.

Numai că acum era aproape trei – Vivien s-a uitat din nou la ceas – şi el nu mai venea. Ştia ea. Ştiuse prea bine în ultimele treizeci de minute.

Henry trebuia să sosească acasă într-o oră şi avea de făcut anumite lucruri înainte de venirea lui, lucruri pe care el le pretindea. Vivien s-a ridicat, a împins scaunul sub masă. Dezamăgirea era acum de o mie de ori mai mare decât atunci când l-a părăsit ea. Dar nu mai putea aştepta. Stătuse deja mai mult decât se cuvenea. A plătit pentru ceai şi, aruncând o ultimă privire prin cafenea, şi-a îndesat mai tare pălăria pe cap şi a pornit-o spre Campden Grove.

*

— Ai fost la plimbare?

Vivien a încremenit în holul de la intrare, aruncând o privire peste umăr pe uşa deschisă spre salon. Henry stătea în fotoliu, picior peste picior, cu pantofii lui negri strălucitori, uitându-se la ea pe deasupra unui raport gros de la minister.

— Eu… am…

Gândurile i-au luat-o razna. Venise mai devreme. Iar ea trebuia să-l fi întâmpinat la uşă când sosea acasă, să-i dea paharul cu whisky şi să-l întrebe dacă a avut o zi grea.

— E atât de frumos afară. N-am putut rezista.

— Ai fost prin parc?

— Da, a răspuns ea, încercând să-şi domolească inima care i se zbătea ca un iepure în piept. Au înflorit lalelele.

– Nu mai spune!

— Da.

El a ridicat raportul din nou, acoperindu-şi fața şi Vivien a răsuflat uşurată. A rămas pe loc însă, preț de o secundă, ca să se asigure. Grijulie, şi-a pus pălăria pe măsuță, şi-a scos eşarfa şi a intrat cât a putut de încet.

— Te-ai întâlnit cu ceva prieteni? s-a auzit vocea lui Henry tocmai când ajunsese la piciorul scării.

Vivien s-a întors încet. El se sprijinea lejer de cadrul uşii salonului, netezindu-şi mustața. Băuse. Avea ceva, o clătinare pe care ea o cunoştea prea bine, care-i răscolea stomacul de groază. Ştia că alte femei îl socoteau atrăgător, cu expresia lui întunecată şi sarcastică, cu modul în care le țintuia privirile, dar ei nu-i plăcuse niciodată. Chiar de atunci, din noaptea când se întâlniseră, când ea crezuse că era singură pe malul lacului la Nordstrom şi dăduse cu ochii de el sprijinit de cabina de plajă, uitându-se la ea şi fumând. Era ceva în ochii lui când o privea, dorință, desigur, dar şi altceva care-i făcea pielea de găină. Şi acum tot asta vedea în ochii lui.

— Nu, Henry, de ce? a răspuns ea cât a putut de degajat, sigur că nu. Ştii că nu am timp de prieteni, mai ales de când lucrez la cantină.

Casa era pustie şi tăcută, nu se auzea bucărăteasa jos, în bucătărie, frământând aluatul pentru plăcinta de la cină, nici servitoarea care să se lupte cu firul aspiratorului. Lui Vivien îi era dor de Sarah, biata

fată plânsese, jenată şi ruşinată, când Vivien dăduse peste ei în după-amiaza aceea. Henry era turbat de furie, cu plăcerea stricată şi cu demnitatea şifonată. A pedepsit cedarea servitoarei dând-o afară. Iar pe Vivien a pedepsit-o ținând-o mai departe lângă el.

Aşa că au rămas doar ei doi, Henry şi Vivien Jenkins, soț şi soție. *Henry a fost unul dintre elevii mei cei mai inteligenți*, i-a spus unchiul ei când i-a relatat ce vorbiseră ei doi, ca între bărbați, în biroul înecat de fum. *E un adevărat gentleman. Eşti foarte norocoasă că te place.*

— Cred că o să mă duc sus, să mă întind puțin, a spus ea după o pauză ce i s-a părut nesfârşită.

— Eşti obosită, iubito?

— Da, a răspuns Vivien, străduindu-se să zâmbească. Cu raidurile astea… toată lumea în Londra trebuie să fie obosită.

— Da, a urmat el, apropiindu-se cu buze zâmbitoare şi ochi tăioşi. Presupun că aşa este.

*

Pumnul lui Henry lovit-o mai întâi peste urechea stângă, cu un bubuit îngrozitor. Forța loviturii a izbit-o cu fața de peretele holului de la intrare. A căzut. Apoi Henry s-a năpustit la ea, sfâşiindu-i rochia, scuturând-o, iar chipul lui frumos se schimonosea de furie în timp ce o lovea. Striga cât putea, stropind-o cu salivă, iar ochii îi sclipeau, şi-i repeta că ea îi aparține lui şi îi va aparține veşnic, că e premiul lui şi că nu va îngădui niciodată altui bărbat să se atingă de ea, mai degrabă s-o vadă moartă decât s-o lase să plece.

Vivien a închis ochii; ştia că îl înfurie peste măsură când refuza să-l privească. Aşa că a zgâlțâit-o şi mai tare, a apucat-o de grumaz, răcnindu-i la ureche.

În mintea ei, Vivien căuta golfulețul, luminițele sclipitoare…

Nu îi opunea rezistență niciodată, nici atunci când pumnii lui încleştați îi loveau coapsele, şi acea parte ascunsă a sufletului ei, ceea ce fusese Vivien Longmeyer, pe care se străduise să o ascundă de mult, se lupta să iasă la suprafață. Poate că unchiul ei pecetluise afacerea în biroul lui învăluit în fum, dar Vivien avusese motivele ei să fie atât de docilă. Katy se străduise să o facă să se răzgândească, dar Vivien fusese întotdeauna încăpățânată. Ştia prea bine că aceasta era pedeapsa ei, era ceea ce merita. Fusese pedepsită în primul rând din cauza pumnilor, şi din această pricină familia ei s-a grăbit să se întoarcă de la picnic şi a dispărut.

Acum mintea ei era fluidă, se afla în tunel, înotând spre adâncuri cât mai jos, cu brațele şi picioarele puternice, care o împingeau prin apă, către casă…

Nu-i păsa că era pedepsită, se întreba doar când se va sfârşi. Când o va răpune. Căci aşa se va întâmpla într-o bună zi, era sigură de asta. Vivien şi-a ținut răsuflarea, aşteptând, cu speranța că acum a venit sfârşitul. Căci de fiecare dată când se trezea tot acolo, în casa din Campden Grove, valul de disperare din suflet i se adâncea şi mai tare.

Apa era mai caldă acum, se apropia şi mai mult. Şi-n depărtare… primele luminițe sclipitoare. Vivien înota spre ele…

Ce se va întâmpla când Henry o va omorî, în cele din urmă? Cunoscându-l, ştia că va avea tupeul să se asigure că vina cădea pe altcineva. Sau altminteri se va asigura că va părea a fi fost un accident – o cădere nefericită, un ghinion în timpul bombardamentului. Ghinion, să fie la locul nepotrivit, la momentul nepotrivit, va spune lumea, clătinând din cap, iar Henry va apărea şi mai mult drept soțul credincios, îndurerat. Probabil că va scrie şi o carte despre asta, despre ea, o variantă imaginară a lui

Vivien, asemenea celeilalte, *Muză fără voie*, despre fata aceea îngrozitoare, supusă, care îşi adora soţul scriitor şi nu visa la altceva decât la toalete şi la petreceri.

Luminiţele erau mai strălucitoare acum şi mai aproape şi Vivien le vedea înşiruirea sclipitoare. A privit însă dincolo de ele. Căci ea venise să caute ceea ce se afla dincolo…

Încăperea s-a înclinat. Henry încetase. A ridicat-o şi şi-a simţit trupul vlăguit, ca o păpuşă de cârpă, inert în braţele lui. *Mai bine ar face-o singură.* Să ia pietre sau cărămizi – ceva greu – şi să le pună în buzunare, să intre în lacul Serpentine, cu paşi mici, până va vedea luminiţele.

El îi săruta faţa, mânjind-o cu salivă. Respiraţia lui gâfâită, mirosul de briantină şi alcool împletit cu duhoarea de sudoare.

— Haide, haide! Ştii că te iubesc, dar mă înfurii atât de tare… n-ar trebui să mă mai superi aşa.

Luminiţele micuţe, atât de multe, şi dincolo de ele, Pippin. El s-a întors spre ea şi pentru prima dată a părut că o vede…

Henry a dus-o sus pe braţe, ca un mire sinistru cu mireasa sa, şi a aşezat-o cu grijă pe pat. *Sigur că ar putea să o facă singură.* Îi era atât de limpede acum. Ea, Vivien, era lucrul cel mai de preţ pe care i-l putea lua. I-a scos pantofii şi i-a aranjat părul, ca să cadă în mod egal pe amândoi umerii.

— Chipul tău, a spus el trist, chipul tău frumos.

I-a sărutat dosul palmei şi a pus-o încet pe pat.

— Haide, odihneşte-te acum, o să te simţi mai bine când ai să te trezeşti.

S-a aplecat spre ea până a ajuns cu buzele la urechea ei.

— Şi să nu-ţi faci griji pentru Jimmy Metcalfe. Am avut eu grijă de el. E mort acum, putrezeşte pe fundul Tamisei. N-o să se mai bage între noi.

Paşii grei, uşa trântită, cheia răsucită în broască.

Pippin a ridicat braţul, făcându-i parcă cu mâna sau îmbiind-o să se apropie şi Vivien s-a îndreptat spre el…

*

S-a trezit peste un ceas, în dormitorul ei din Campden Grove, cu soarele amiezii revărsându-i-se pe chip. A închis iute ochii la loc. Simţea o durere cumplită de cap, pe la tâmple, în fundul ochilor, la baza gâtului. Îşi simţea capul ca o prună coaptă care căzuse de sus pe pardoseala tare. A rămas nemişcată ca o scândură, încercând să-şi amintească ce se întâmplase şi de ce o dureau toate atât de tare.

Şi i-a revenit totul în minte, în valuri, amestecat, ca de obicei, cu închipuirile din mintea ei despre mântuirea din apă. Acelea erau amintirile cel mai greu de suportat – senzaţia vagă de bine, de dor, mult mai arzătoare decât amintirile adevărate, şi totuşi mult mai puternice.

Vivien se crispa de durere pe măsură ce-şi mişca fiecare mădular ca să vadă cât de rău se afla. Asta făcea parte din ritual, Henry se aştepta să se „aranjeze“ până ajungea el acasă, nu-i plăcea când vindecarea ei dura prea mult. Picioarele îi păreau neatinse – asta era bine, căci şchiopătatul ar fi putut stârni întrebări stânjenitoare – braţele îi erau învineţite, dar nu erau rupte. Doar falca îi zvâcnea şi îi ţiuiau încă urechile, iar o parte a feţei îi ardea. Asta era ceva neobişnuit. De obicei, Henry nu-i atingea faţa. Avea mereu grijă să o lovească mai jos de gât. Ea era premiul lui, nimic nu trebuia să o atingă decât el, şi nu-i plăcea să fie confruntat cu dovezi, căci îi reaminteau cât de mult îl supărase, cât de dezamăgitoare era. Voia ca urmele loviturilor să rămână ascunse sub haine, să le vadă doar ea, să-i amintească cât de mult o iubea – căci el nu ar fi lovit o femeie dacă n-ar fi iubit-o atât de mult.

Vivien a alungat gândul la Henry. Altceva i se înfiripa în minte, ceva important, îl auzea ca un bâzâit de țânțar în puterea nopții, apropiindu-se zgomotos ca să fugă apoi, dar nu-l putea prinde. A rămas nemişcată pe măsură ce zumzăitul se apropia şi-apoi… Vivien a tras aer în piept, şi-a adus brusc aminte şi a cuprins-o amețeala. Propria suferința i-a dispărut. *Şi să nu-ți faci griji pentru Jimmy Metcalfe. Am avut eu grijă de el. E mort acum, putrezeşte pe fundul Tamisei. N-o să se mai bage între noi.*

I se oprise respirația. Jimmy nu venise astăzi la întâlnire. Îl aşteptase, dar el nu venise. Jimmy nu ar fi lăsat-o să aştepte, ar fi venit dacă ar fi putut.

Henry ştia cum îl cheamă. Aflase de undeva şi „avusese grijă de el". Mai fuseseră şi alții, mai demult, care îndrăzniseră să i se pună în cale. Niciodată nu s-a ocupat el de ei, nu s-ar fi cuvenit… doar Vivien cunoştea duritatea pumnilor lui. Iar Henry avea oamenii lui… şi Jimmy nu mai venise.

Apoi a auzit un sunet ascuțit, ca icnetul unui animal lovit, şi Vivien şi-a dat seama că ea îl scosese. S-a ghemuit pe o parte, apăsându-şi capul cu mâinile să-şi uşureze durerea şi nu a crezut că va mai fi în stare să se mai mişte vreodată.

*

Când s-a trezit, soarele pălise şi încăperea era pătrunsă de lumina albăstrie a serii. O usturau ochii. Plânsese în somn, dar acum nu mai plângea. Se simțea golită pe dinăuntru, disperată. Dispăruse tot ce era bun pe lume, avusese Henry grijă de asta.

Cum de aflase? Ştia că are iscoadele lui, dar ea fusese foarte precaută. Mergea la spitalul doctorului Tomalin de cinci luni fără să fi avut vreo problemă, rupsese legătura cu Jimmy tocmai ca să nu se întâmple aşa ceva, de îndată ce doctorul Rufus îi spusese despre ce avea Dolly de gând să facă, ştiuse…

Dolly!

Sigur că ea era. Vivien s-a străduit să-şi amintească amănuntele din conversația ei cu doctorul Rufus; îi spusese că Dolly intenționa să trimită o fotografie a ei cu Jimmy şi o scrisoare în care să-i spună că îl va informa pe soțul ei despre „aventura" lor dacă Vivien nu-i cumpără tăcerea.

Vivien crezuse că cecul va fi de-ajuns. Dolly trebuie că trimisese totuşi scrisoarea şi în ea, pe lângă fotografie, precizase şi numele lui Jimmy. Nesăbuită fată! Îşi închipuise că făcuse un plan inteligent, doctorul Rufus spunea că ea credea că nu făcea rău, era convinsă că nimeni nu va avea de suferit, dar nu ştia cu cine avea de-a face. Henry, care era gelos şi dacă Vivien se oprea să-l salute pe bătrânul care vindea ziare la colțul străzii, Henry, care nu-i îngăduia să aibă prieteni sau copii de teamă că o vor îndepărta de el, Henry, care avea oameni în minister şi putea afla orice despre oricine, Henry, care folosise şi altă dată banii ei ca să „aibă grijă" de alții.

Vivien s-a ridicat cu greu în capul oaselor, simțind zvâcniri dureroase în orbite, în urechi, în cap. A tras aer în piept şi s-a ridicat în picioare, bucuroasă că mai putea să păşească. Şi-a zărit chipul în oglindă şi s-a uitat mai bine: avea sânge închegat pe o parte a feței şi începuse să i se umfle un ochi. Şi-a întors uşor capul să vadă şi partea cealaltă. O durea totul. Locurile dureroase nu se învinețiseră încă, a doua zi avea să fie mai rău.

Cu cât stătea mai mult în picioare, cu atât îşi putea stăpâni durerea mai bine. Uşa dormitorului era încuiată, dar Vivien mai avea o cheie. S-a îndreptat încet spre ascunzişul din spatele tabloului bunicii, căznindu-se o clipă să-şi aducă aminte cifrul şi a răsucit cadranul. Ca prin ceață şi-a amintit de ziua când, cu câteva săptămâni înainte de nuntă, unchiul o adusese la Londra să se întâlnească cu avocații familiei şi după aceea să vadă casa. Când rămăseseră singure în dormitor, îngrijitoarea o trăsese

deoparte, arătându-i tabloul şi seiful din spatele lui, şoptindu-i: „Orice femeie are secretele ei!“ Deşi lui Vivien nu i-a plăcut privirea vicleană a bătrânei, tânjise întotdeauna să aibă un locşor al ei şi şi-a adus aminte de acest sfat.

Uşița s-a deschis şi a scos cheia pe care şi-o făcuse data trecută când se mai întâmplase. A luat şi fotografia pe care i-o dăduse Jimmy. Era ciudat, dar se simțea mai bine dacă o avea la ea. A închis uşița cu mare grijă şi a potrivit tabloul la loc.

*

A găsit plicul pe biroul lui Henry. Nici măcar nu se străduise să-l ascundă. Era adresat lui Vivien şi datat cu două zile în urmă. Fusese deschis. Henry îi deschidea întotdeauna scrisorile şi în asta a constat greşeala teribilă din planul infailibil al lui Dolly.

Vivien ştia ce conține scrisoarea, dar tot i s-a zbătut inima când a citit-o. Totul era cum se aşteptase, scris chiar pe un ton amabil. Vivien i-a mulțumit lui Dumnezeu că fata nu se semnase, ci scrisese doar *Un prieten* în josul paginii.

Când a privit fotografia a simțit că o năpădesc lacrimile, dar s-a stăpânit. Şi, când din amintire au țâşnit ecouri ademenitoare ale clipelor minunate petrecute în mansarda doctorului Tomalin, cu Jimmy, cu felul în care o făcuse să se simtă, de parcă ar fi existat un viitor spre care să privească cu bucurie, le-a alungat pe toate. Ştia prea bine că nu există cale de întoarcere.

Vivien a răsucit plicul şi i-a venit să plângă de disperare, căci pe spatele plicului scria: *Un prieten, Rillington Place nr. 24, Notting Hill.*

*

Vivien a încercat să alerge, dar simțea că amețeşte şi că i se învălmăşesc gândurile. Trebuia să se oprească la fiecare felinar ca să-şi tragă sufletul, în timp ce străbătea străzile întunecate spre Notting Hill. Nu mai pierduse timp în casă, doar îşi spălase fața, ascunsese fotografia incriminatoare şi scrisese în grabă o scrisoare. A azvârlit-o în prima cutie poştală care i-a ieşit în cale şi-a mers mai departe. Mai avea un singur lucru de făcut, ultimul ei act de penitență, înainte de a îndrepta totul.

De îndată ce şi-a dat seama de asta, totul s-a limpezit. Vivien s-a scuturat de disperare ca de o haină nedorită şi a păşit spre luminițele strălucitoare. Era totul atât de simplu de fapt. Ea fusese cea care atrăsese moartea familiei ei, tot ea determinase moartea lui Jimmy, dar acum avea să se asigure că o salva pe Dolly Smitham. Şi numai după aceea va putea să se ducă la lacul Serpentine şi să-şi umple buzunarele cu pietre. Vedea sfârşitul care era atât de frumos.

Iute de picior ca fulgerul, îi spunea tata şi, deşi simțea că i se învârte capul şi a trebuit să se sprijine de garduri de câteva ori ca să nu se prăbuşească, Vivien era o bună alergătoare şi nu s-a mai oprit. Îşi închipuia că era un cangur care alerga printre tufişuri un câine dingo ce se strecura printre umbre, o şopârlă care se furişa prin întuneric…

Din depărtare se auzeau avioane şi Vivien privea din când în când cerul, împiedicându-se de fiecare dată. O parte a sufletului ei îşi dorea ca ele să treacă pe deasupra capului ei şi să-şi azvârle încărcătura dacă aveau curajul. Dar nu încă, nu acum, căci mai avea ceva de făcut.

*

Se înoptase de-a binelea când a ajuns în Rillington Place şi nu-şi luase o lanternă cu ea. Se căznea să găsească numărul când s-a trântit o uşă în spatele ei şi a desluşit o siluetă care cobora pe treptele casei din apropiere.

— Vă rog să mă scuzați! a strigat Vivien.

— Da? a răspuns o voce.

— Vă rog să-mi dați o mână de ajutor, caut numărul 24.

— Aveți noroc, e chiar aici. Dar nu sunt camere libere deocamdată, poate c-o să se mai elibereze în curând.

Femeia a scăpărat un chibrit ca să-şi aprindă o țigară şi Vivien i-a văzut chipul. Nu-i venea să creadă ce noroc avea, deşi la început credea că e doar o închipuire.

— Dolly? a strigat ea, repezindu-se spre tânăra frumoasă, îmbrăcată cu o haină albă. A, tu erai, slavă Domnului! Eu sunt, Dolly! Sunt…

— Vivien?

— Credeam că nu te mai găsesc, că am venit prea târziu.

— Prea târziu pentru ce? a întrabat Dolly bănuitore. Ce s-a întâmplat?

— Nimic… a spus Vivien râzând dintr-odată. Adică o mulțime de… s-a bâlbâit ea, simțind că i se învârteşte capul.

— Ai băut ceva? a întrebat Dolly, trăgând din țigară.

Ceva s-a mişcat în întuneric, se auzeau paşi.

— Trebuie să vorbim… *repede!*

— Nu pot… tocmai plecam.

— Dolly, *te implor*!

Vivien s-a uitat peste umăr, îngrozită că ar putea da cu ochii de unul dintre oamenii lui Henry îndreptându-se spre ea.

— E ceva important!

Cealaltă femeie nu a răspuns imediat, probabil speriată de această vizită neaşteptată. În cele din urmă, împotria voinței ei, a luat-o pe Vivien de braț şi i-a spus:

— Haide! Să mergem înăuntru.

Vivien a răsuflat uşurată când s-a închis uşa după ele, nu a luat în seamă privirile curioase ale unei bătrâne cu ochelari şi a urmat-o pe Dolly pe scări, apoi pe un coridor care mirosea a mâncare stricată. Camera din capul coridorului era mică, întunecoasă şi neaerisită.

Când au intrat, Dolly a răsucit comutatorul şi s-a aprins un bec gol deasupra capului.

— Îmi pare rău că e aşa cald aici, a spus ea scoțându-şi haina albă, grea, de blană pe care o purta şi agățând-o într-un cui pe uşă. Nu am geamuri, dar nu-i nici o pagubă, e mai uşor de camuflat, dar nu prea ajută la aerisire. Nici scaun n-am. Doamne Dumnezeule, ce-ai pățit? a întrebat ea întorcându-se spre Vivien şi văzându-i fața la lumină.

— Nimic, a răspuns Vivien, care uitase ce îngrozitor arată. Un mic accident pe drum. M-am lovit de un felinar. Aşa-mi trebuie, că mă grăbesc prosteşte.

Dolly nu a părut convinsă, dar nu a insistat, făcându-i semn să se aşeze pe pat. Era îngust şi jos, iar cuvertura avea semne vizibile de vechime şi îndelungă folosință. Vivien nu a făcut mofturi. Ce uşurare era să stea jos! S-a prăbuşit pe salteaua subțire chiar când a izbucnit alarma de bombardament.

— Las-o să sune, i-a spus ea iute, când Dolly a dat să iasă. Stai aici, e mult mai important.

Dolly a tras nervoasă din țigară şi şi-a încrucişat brațele.

— E vorba de bani? a întrebat ea cu o voce aspră. Îi vrei înapoi?

— Nu, lasă asta!

Gândurile lui Vivien se învălmăşiseră şi se străduia să şi le adune, să capete limpezimea de care avea nevoie. Totul păruse atât de simplu până atunci, dar acum îşi simţea capul greu, tâmplele îi pulsau şi sirena nu înceta să scoată şuieratul acela drăcesc.

— Jimmy şi cu mine… a început Dolly.

— Da, s-a repezit Vivien, şi mintea i s-a limpezit. Da, Jimmy.

S-a oprit apoi străduindu-se să găsească cuvintele de care avea nevoie ca să-i spună adevărul. Uitându-se atentă la ea, Dolly a început să clatine capul de parcă ar fi ghicit cumva ce voia să-i spună. Gestul acesta i-a dat curaj şi a spus, tocmai când sirena se oprise:

— Dolly, Jimmy… s-a dus…

Cuvântul a răsunat în liniştea încăperii.

Dus!

— Doll… eşti înăuntru? s-a auzit o voce şi o bătaie în uşă. Noi mergem în adăpost.

Dolly nu a răspuns, cu ochii aţintiţi la Vivien. Şi-a ridicat ţigara cu degete tremurătoare şi a tras febril câteva fumuri. Cineva a ciocănit din nou la uşă, dar, neprimind nici un răspuns, a luat-o la fugă pe coridor şi a coborât iute scările.

În timp ce se lăsa pe pat, alături de Vivien, pe chipul lui Dolly s-a înfiripat un zâmbet, nesigur, plin de speranţă.

— Nu, le încurci tu… l-am văzut ieri şi mă întâlnesc cu el din nou în seara asta. O să plecăm împreună, nu pleca el fără mine…

Nu înţelesese şi, pentru o clipă, Vivien nu a mai spus nimic, ţintuită de mila ce o cuprinsese. Sigur că Dolly nu înţelegea, cuvintele ar fi ca aşchii de gheaţă care s-ar topi la dogoarea neîncrederii ei. Vivien ştia prea bine cum e să primeşti aşa o veste îngrozitoare, să afli din senin că toţi cei dragi au murit.

Dar apoi s-a auzit un avion deasupra, un bombardier, şi Vivien şi-a dat seama că nu mai era timp de milă, că trebuia să-i explice, să o facă pe Dolly să priceapă adevărul să o facă să înţeleagă că trebuia să plece acum dacă voia să se salveze.

— Henry, a început ea, soţul meu… ştiu că e greu de crezut… dar este foarte gelos şi violent. Din princina asta a trebuit să mă port aşa, Dolly, când ai venit atunci să-mi aduci medalionul. Nu mă lasă să am prieteni.

Undeva, foarte aproape, s-a auzi o explozie puternică şi un şuierat a mişcat aerul dintre ele. Vivien s-a oprit o clipă, simţind cum o doare fiecare fibră a corpului, şi apoi a continuat să vorbească, mai repede şi mai concentrat, mulţumindu-se să spună doar lucrurile esenţiale.

— A primit scrisoarea şi fotografia ieri şi s-a simţit umilit. L-ai făcut să se creadă încornorat, Dolly, şi şi-a trimis oamenii să îndrepte lucrurile… aşa ştie el: şi-a trimis oamenii să te pedepsească pe tine şi pe Jimmy.

Chipul lui Dolly s-a făcut alb ca varul. Era şocată, se vedea clar, dar Vivien îşi dădea seama că auzise, căci începuseră să-i curgă lacrimi pe obraz.

— Trebuia să mă întâlnesc cu Jimmy azi, la o cafenea, dar nu a mai venit. Îl ştii şi tu pe Jimmy, Dolly, nu s-ar fi putut să nu apară, mai ales când a promis. Aşa că m-am dus acasă şi l-am găsit pe Henry, care era supărat, Dolly, foarte furios, a spus ea ducându-şi mâna, fără să-şi dea seama, la obrazul care-i pulsa de durere. Mi-a spus ce se întâmplase şi că oamenii lui l-au ucis pe Jimmy pentru că s-a apropiat de mine. Nu-mi dădeam seama de unde ştia, dar după aceea am găsit plicul de la tine. L-a

deschis – întotdeauna îmi deschide corespondența – şi ne-a văzut împreună în fotografie. Vezi, Dolly? A ieşit totul foarte rău, planul tău a dat greş îngrozitor.

Când a auzit de plan, Dolly a apucat-o de braț, cu ochii măriți şi i-a spus în şoaptă:

— Dar cum s-a putut… fotografia… ne înțeleseserăm că nu o s-o mai trimitem, nu mai era nevoie…

S-a uitat în ochii lui Vivien şi a scuturat din cap înnebunită.

— N-am vrut să se întâmple aşa ceva, şi acum Jimmy…

Vivien nu mai avea nevoie de explicații, dacă Dolly intenționase să trimită fotografia sau nu nu mai avea nici o importanță în ceea ce o privea, nu venise aici ca să o confrunte pe Dolly cu propria ei greşeală. Nu mai era timp acum pentru învinuiri, cu voia lui Dumnezeu, Dolly va avea timp după aceea să-şi facă reproşuri.

— Ascultă-mă, e foarte important să mă asculți. Ei ştiu unde locuieşti şi *o să vină* să te caute.

— E vina mea! a strigat Dolly, cu chipul scăldat în lacrimi. E numai vina mea!

Vivien i-a apucat mâinile subțiri, durerea lui Dolly era adevărată, puternică, dar nu ajuta la nimic.

— Te rog, Dolly, sunt la fel de vinovată ca şi tine, a urmat ea, ridicând vocea să se audă în zgomotul bombelor. Nu mai contează acum. O să vină după tine. Probabil că se apropie deja, de aceea am venit.

— Dar eu…

— Trebuie să fugi din Londra, chiar acum, fără să te mai întorci vreodată. Te vor căuta peste tot, mereu…

S-a auzit încă o explozie şi întreaga clădire s-a zgâlțâit, era mult mai aproape decât cealaltă şi, în ciuda faptului că încăperea nu avea ferestre, o lumină sinistră a pătruns prin toți porii clădirii. Dolly avea ochii ieşiți din orbite de groază. Zgomotul era asurzitor, şuieratul bombei în cădere, detunătura, bubuitul tancurilor antiaeriene. Vivien a trebuit să strige când a întrebat-o dacă are familie, prieteni, dacă are unde să se ducă la adăpost. Dar Dolly nu a răspuns. A clătinat capul, plângând disperată, acoperindu-şi obrajii cu palmele. Apoi Vivien şi-a amintit că Jimmy îi spusese despre familia ei, şi o impresionase atunci ştiind că şi ea suferise o pierdere atât de cumplită.

Casa se zgâlțâia şi zornăia, iar când dopul a sărit din chiuveta mică şi urâtă, Vivien a simțit cum o cuprinde groaza.

— Gândeşte-te, Dolly, a implorat-o ea, în timp ce s-a mai auzit încă o explozie asurzitoare. Trebuie să te gândeşti.

Se auzeau mai multe avioane acum, avioane de luptă şi bombardiere şi mitralierele țăcăneau asurzitor. Vivien simțea că i se învârteşte capul de atâta zgomot şi îşi imagina cum trec peste acoperiş, şi în ciuda podului de deasupra parcă le vedea burțile ca de balenă.

— Dolly! a țipat ea.

Dolly stătea cu ochii închişi. În ciuda exploziilor şi a împuşcăturilor, a zuruitului avioanelor, pentru o clipă chipul i s-a luminat părând aproape liniştit şi apoi şi-a ridicat capul cu un zvâcnet şi a spus:

— Am făcut cerere pentru o slujbă acum câteva săptămâni. Jimmy mi-a găsit-o…

A luat o foaie de hârtie de pe măsuța de lângă pat şi i-a întins-o lui Vivien.

Dorothy a citit hârtia, era o ofertă de slujbă pentru domnişoara Dorothy Smitham la o pensiune numită Marea Albastră.

— Da, e perfect, acolo trebuie să te duci.

— Dar nu vreau să merg singură. Noi…

— Dolly…

— Trebuia să mergem *împreună*. Nu trebuia să iasă aşa… trebuia să mă aştepte…

Şi a izbucnit din nou în plâns. Pentru o clipă, Vivien s-a lăsat înmuiată de durerea celeilalte femei; era atât de uşor să se prăbuşească, să renunțe, să se scufunde… Dar nu rezolva nimic, ştia că trebuie să aibă curaj, Jimmy era deja mort şi la fel se va întâmpla şi cu Dolly dacă nu vrea să asculte. Henry nu va pierde timpul. Vlăjganii lui s-au pornit deja. Cuprinsă de panică, i-a tras o palmă peste față, nu foarte tare, dar cu hotărâre. A avut efect, căci Dolly şi-a înghițit suspinul, apucându-şi fața în mâini şi sughițând.

— Dorothy Smitham, i-a spus Vivien aspru, trebuie să pleci din Londra cât mai repede.

— Nu cred că am să pot, a răspuns Dolly clătinând din cap.

— Eu *ştiu* că poți. Eşti o luptătoare.

— Dar Jimmy…

— Ajunge.

A prins-o pe Dolly de bărbie şi a forțat-o să se uite la ea.

— L-ai iubit pe Jimmy, ştiu bine – *şi eu l-am iubit* – şi el te-a iubit pe tine – Doamne, cât de bine ştiu. Dar acum trebuie să mă asculți.

Dolly a înghițit şi a încuviințat din cap printre lacrimi.

— Du-te la gară în seara asta şi cumpără-ți bilet. Trebuie să…

Becul a pâlpâit în timp ce o altă bombă cădea prin apropiere cu o bufnitură ca de tunet, ochii lui Dolly s-au mărit, dar Vivien a rămas calmă, refuzând să-i dea drumul.

— Urcă-te în tren şi du-te unde vezi cu ochii, până la capătul liniei. Nu te uita îndărăt. Ia-ți slujba aia şi vezi-ți de viața ta!

Ochii lui Dolly se schimbau pe măsură ce Vivien vorbea, o vreme o priviseră fix şi Vivien îşi dădea seama că acum o asculta, că auzea fiecare cuvânt şi că, mai mult de-atât, chiar înțelegea.

— Trebuie să pleci, nu pierde ocazia asta, e o nouă şansă, după toate câte ți s-au întâmplat, după câte ai pierdut…

— Aşa am să fac, a spus Dolly iute. Am să plec.

S-a ridicat, a scos un cufăr mic de sub pat şi a început să-l umple cu haine.

Vivien era atât de istovită acum, ochii începuseră să-i lăcrimeze de oboseală. Era pregătită să se sfârşească totul. Era pregătită de mult. Afară se auzeau peste tot avioanele, mitralierele loveau şi reflectoarele sfâşiau cerul întunecat. Cădeau bombe şi pământul se cutremura atât de tare, că simțeau asta chiar sub picioarele lor.

— Dar tu ce-ai să faci? a întrebat-o Dolly, închizând cufărul şi ridicându-se.

A întins mâna să ia scrisoarea de la pensiune.

Vivien a zâmbit, o durea obrazul şi era cumplit de obosită, simțea cum se scufundă în apă, spre luminițe.

— Nu-ți face griji pentru mine. O să mă descurc. Mă duc acasă.

Şi-n timp ce pronunța cuvintele acestea s-a auzit o explozie îngrozitoare şi s-a făcut brusc lumină. Totul părea încremenit. Chipul lui Dolly s-a luminat, apoi s-a încleştat de spaimă. Vivien s-a uitat în sus. Pe când bomba cădea prin acoperişul casei din Rillington Place şi acoperişul se prăbuşea prin tavan, iar becul din camera lui Dolly s-a făcut țăndări, Vivien a închis ochii, bucurându-se. În fine i se împlineau toate rugile. Nu va mai fi nevoie să meargă la lacul Serpentine în noaptea aceea. A văzut luminițele strălucitoare în întuneric, adâncul golfulețului, tunelul spre mijlocul pământului. Iar ea era acolo şi înota tot mai adânc şi vălul era dinaintea ei şi era şi Pippin acolo şi-i făcea cu mâna şi-i putea vedea pe toți ceilalți. Şi ei o vedeau pe ea şi Vivien Longmeyer a zâmbit. În fine ajunsese la capăt, după

atât de mult timp. Făcuse ceea ce trebuia. Şi-n cele din urmă ajunsese acasă.

Partea a patra
DOROTHY

31
Londra, 2011

Laurel s-a dus direct în Campden Grove, nu ştia clar de ce, doar că era convinsă că asta trebuia să facă. În adâncul sufletului ei, presupunea că va bate la uşă şi îl va găsi încă în viață pe cel care îi trimisese mamei cartolina cu mulțumiri. Până atunci i se păruse ceva logic, deşi acum, pe când se afla în holul casei de la numărul 7 din Campden Grove – un hotel cu apartamente de închiriat pentru turişti –, adulmecând mirosul de odorizant de lămâie şi de călători obosiți, simțea că e caraghioasă. Femeia de la recepția mică şi înghesuită a ridicat capul deasupra telefonului ca să o întrebe din nou dacă nu cumva nu se simte bine, şi Laurel a asigurat-o ca e în regulă. A continuat să inspecteze covorul murdar şi să încerce să-şi rânduiască gândurile.

Dar nu se simțea bine nici pe departe, de fapt era extrem de dezorientată. Fusese atât de bucuroasă seara trecută când mama îi povestise despre Henry Jenkins, despre ce fel de om fusese. Totul se lega şi era sigură că ajunseseră la capăt, că înțelegea, în fine, ce se întâmplase în ziua aceea. Apoi a observat data ştampilei de pe plic şi inima i-a luat-o razna. Era convinsă că era important – ba mai mult, lua această descoperire foarte personal, de parcă ea, Laurel, ar fi fost singura persoană care ar fi putut să dezlege acest ultim mister. Şi iat-o acum, în mijlocul unui hotel de trei stele, la sfârşitul unei căutări de cai verzi, nemaiavând încotro să se îndrepte, nimic de căutat şi nimeni cu care să vorbească şi care să fi trăit acolo în timpul războiului. Ce însemna cartolina aceea? Cine i-o trimisese? Avea oare vreo importanță? Laurel începea să creadă că nu avea.

I-a făcut cu mâna recepționerei care a mimat un „pa-pa“ peste receptorul telefonului şi-apoi a ieşit afară. Şi-a aprins o țigară şi a început să fumeze nervoasă. Trebuia să o ia pe Daphne de la aeroport mai târziu, cel puțin nu-şi irosise timpul degeaba. S-a uitat la ceas. Mai avea câteva ore de pierdut. Era frumos afară şi cald, cerul era albastru şi senin, străbătut doar de urma avioanelor care purtau oameni de colo-colo – Laurel s-a gândit că ar fi mai bine să-şi cumpere un sendviş şi să se ducă în parc, lângă lacul Serpentine. Trăgând din țigară, şi-a amintit cum a fost prima dată când venise în Campden Grove. În ziua când stătuse dinaintea casei cu numărul 25 şi-l văzuse pe băiețelul acela.

Laurel s-a uitat la casă. Căminul lui Vivien şi al lui Henry, locul chinurilor tăinuite, locul în care Vivien suferise atât. Părea ciudat, dar cu tot ce citise în jurnalele lui Katy Ellis, Laurel ştia mai multe despre casa aceasta decât despre cea din spatele ei. Şi-a terminat țigara şi s-a aplecat să o arunce în scrumiera de la intrare. Când s-a îndreptat la loc, ştia ce avea să facă.

*

A bătut la uşa casei de la numărul 25 şi a aşteptat. Decorațiile de Halloween dispăruseră de la

fereastră şi acum erau atârnate acolo palme de copii decupate şi colorate – cel puțin patru perechi de diferite mărimi. Ce frumos! Ce bine că locuia o familie acolo acum! Amintirile urâte ale trecutului erau înlocuite cu altele noi. Dinăuntru răzbăteau zgomote – sigur era cineva acasă –, dar nu răspundea nimeni, aşa că a mai bătut o dată. S-a întors apoi cu spatele pe dalele dinaintea uşii şi s-a uitat peste drum la casa cu numărul 7, încercând să şi-o imagineze pe mama ei în tinerețe, camerista unei doamne, urcând treptele acelea.

Uşa s-a deschis şi femeia aceea frumoasă, pe care o văzuse data trecută, a apărut în prag, cu un prunc în brațe.

— O, Doamne! a exclamat ea, clipind uimită din ochii ei albaştri. Sunteți chiar… *dumneavoastră*!

Laurel era obişnuită să fie recunoscută, dar era ceva diferit în exclamația femeii aceleia. A zâmbit şi femeia a roşit, ştergându-şi mâna pe blugi şi întinzându-i-o lui Laurel.

— Vă rog să mă scuzați, a spus ea. Ce nepoliticoasă sunt! Mă cheamă Karen, iar pe el Humphrey, a urmat ea, lovind uşor spatele pruncului, şi un ciuf de păr blond s-a mişcat uşor pe umărul ei şi un singur ochi albastru a privit-o pieziş pe Laurel. Ştiu cine sunteți, desigur. E o mare onoare să vă cunosc, doamnă Nicolson.

— Spuneți-mi Laurel.

— Bine, Laurel, a urmat ea, muşcându-şi uşor buza de jos, emoționată, dar bucuroasă, clătinându-şi capul uimită. Julian a spus că v-a văzut, dar am crezut… uneori el… a zâmbit ea. Dar n-are importanță, sunteți aici! Soțul meu va fi extrem de fericit să vă vadă.

Eşti doamna lui tati! Laurel simțea că se petrece ceva mai mult decât îşi dă ea seama.

— Să ştiți că nici măcar nu mi-a spus că veniți.

Laurel nu a mai adăugat că nu se anunțase dinainte. Nici nu ştia cum să explice de ce se află acolo. Aşa că a zâmbit.

— Intrați, vă rog. Să-l chem pe Marty de sus.

Laurel a urmat-o pe Karen în holul plin de lucruri, trecând pe lângă un cărucior care arăta ca un modul lunar, pe lângă o grămadă de mingi şi zmeie şi pantofiori desperecheați, intrând într-un salon cald şi luminos. Pereții erau acoperiți de sus până jos de rafturi cu cărți, şi peste tot erau împrăştiate cărți, iar pe pereți erau agățate desene de copii şi fotografii de familie cu oameni fericiți şi zâmbitori. Laurel era să se împiedice de un trupşor pe podea, era băiețelul pe care îl văzuse data trecută, aşezat pe spate cu genunchii îndoiți. Ținea un braț în aer agitând un avion din lego şi scoțând sunete ca de motor, cufundat pe de-a întregul de zborul avionului său.

— Julian! l-a strigat mama lui. Juju… fugi sus, scumpule, şi spune-i tatei că avem un musafir.

Băiatul s-a uitat în sus la ele, rupându-se de jocul lui. Când a văzut-o pe Laurel, ochii i s-au luminat, recunoscând-o. Fără să scoată vreun cuvânt sau să se oprească din imitarea sunetului de motor, şi-a îndreptat avionul spre altă direcție, s-a ridicat în picioare şi-a pornit-o pe scările acoperite cu mochetă.

Karen a insistat să se ducă să pună ceainicul la fiert şi Laurel s-a aşezat pe o canapea comodă cu urme de cariocă pe cuvertura de creton roşu cu alb, a zâmbit la bebeluşul aşezat acum pe un covoraş pe podea şi lovind o zornăitoare cu piciorul lui dolofan.

Scările au scârțâit sacadat şi a apărut în pragul salonului un bărbat înalt, arătos, cu părul lung şi castaniu, destul de ciufulit şi cu ochelari cu rame negre. Micul pilot venea în urma lui. Bărbatul a întins mâna, zâmbind când a dat cu ochii de Laurel, clătinându-şi capul neîncrezător, de parcă ar fi fost o fantomă apărută brusc în casa lui.

— Doamne, Dumnezeule! a exclamat el când li s-au atins palmele şi s-a dovedit că era ea în carne şi

oase. Credeam că Julian glumeşte, dar uite că sunteți aici!

— Da, eu sunt.

— Mă cheamă Martin, dar spuneți-mi Marty. Şi vă rog să-mi iertați uimirea… dar eu… predau studii de teatru la Queen Mary College şi mi-am scris teza de doctorat despre dumneavoastră.

— Nu mai spuneți! *Eşti doamna lui tati!* Ei, acum se explică.

— Da, *Interpretări contemporane ale tragediilor lui Shakespeare.* A fost mult mai puțin pompoasă decât sună.

— Îmi închipui.

— Şi-acum uite c-ați apărut aici!

A zâmbit, apoi s-a încruntat uşor, după care a zâmbit din nou.

— Vă rog să mă scuzați, dar este o coincidență atât de extraordinară!

— I-ai povestit doamnei Nicolson, scuze, lui Laurel, s-a repezit Karen, care a intrat din nou în cameră, despre bunu'?

A pus o tavă cu ceştile de ceai pe măsuță, împingând cu mâna o grămadă de desene şi obiecte ale copiilor şi s-a aşezat pe canapea, lângă soțul ei. Fără să arunce măcar o privire, a întins un biscuit spre o fetiță cu cârlionți castanii care apăruse de undeva, adulmecând dulciurile.

— Bunicul meu, a explicat Marty. Din cauza lui m-a pasionat cariera dumneavoastră. Sunt eu un mare admirator, dar el vă venera. Nu a scăpat nici una dintre piesele dumneavoastră.

Laurel a zâmbit, încercând să-şi ascundă încântarea. Era fermecată de familia aceasta şi de învălmăşeala minunată din casa lor.

— Ei, sigur că i-o fi scăpat vreuna!

— Nici pomeneală!

— Spune-i lui Laurel de picior… l-a îmboldit Karen, trăgându-l uşor de braț.

Marty a râs.

— Odată şi-a rupt un picior şi nu s-a lăsat până nu i-au dat drumul de la spital ca să vă vadă în *Cum vă place.* M-a luat cu el încă de când eram mic de tot, de trebuia să-mi pună trei perne sub mine ca să pot vedea ceva peste scaunul din fața mea.

— Se pare că avea gusturi bune, a cochetat Laurel, nu numai cu Marty, ci cu toți, căci se simțea prețuită.

Ce bine că nu se afla Iris prin preajmă!

— Să ştiți că avea! a spus Marty zâmbind. Tare l-am iubit. L-am pierdut acum zece ani, dar mi-e dor de el în fiecare zi.

Şi-a împins ramele negre ale ochelarilor spre frunte şi a urmat:

— Dar v-am tot povestit despre noi. Vă rog să mă scuzați… am fost atât de surprins să vă văd… că nici nu v-am întrebat de ce ați venit. Bănuiesc că nu ca să auziți poveşti cu bunu'.

— De fapt, e o poveste ceva mai lungă, a început Laurel, luând ceaşca de ceai ce i se oferea şi amestecând laptele. Cercetez istoria familiei mele, mai ales din partea mamei, şi se pare că ea a fost cândva… a şovăit ea… prietenă cu cei care locuiau în casa aceasta.

— Aveți vreo idee când a fost asta?

— Pe la sfârşitul anilor '30 şi la începutul războiului.

Lui Marty i-a zvâcnit sprânceana.

— Formidabil!

— Şi cum a chemat-o pe prietena mamei dumneavoastră? a întrebat Karen.

— Vivien, a spus Laurel. Vivien Jenkins.

Marty şi Karen s-au uitat unul la celălalt, iar Laurel i-a privit uimită.

— Am spus ceva nelalocul lui?

— Deloc, doar că…

Marty a zâmbit uitându-se la mâini şi încercând să-şi adune gândurile.

— Numele ăsta ne este foarte cunoscut aici, în casa asta.

— Îl ştiți?

Lui Laurel începuse să-i bată inima cu putere. Ei erau urmaşii lui Vivien cu siguranță, vreun copil despre care Laurel nu apucase să afle, apoi un nepot…

— E o poveste destul de ciudată, de fapt, a devenit o legendă în familia noastră.

Laurel a dat din cap emoționată, îmbiindu-l să continue în timp ce ea sorbea din ceai.

— Să vedeți… Străbunicul meu, Bertie, a moştenit casa asta în timpul celui de-al Doilea Război Mondial. Era bolnav şi se spune că era foarte sărac. Muncise toată viața, dar erau vremuri grele, era război doar… şi locuia într-o cămăruță în Stepney, unde îl îngrijea o vecină bătrână. Şi-ntr-o bună zi, aşa, din senin, a primit vizita unui avocat simandicos care i-a spus că i se lăsase casa asta.

— Nu înțeleg, a spus Laurel.

— Nici el n-a înțeles. Dar avocatul i-a spus limpede că o femeie numită Vivien Jenkins, de care străbunicul nu auzise niciodată, îi lăsase unicul beneficiar al testamentului ei.

— Şi el nu o cunoştea?

— N-auzise niciodată de ea.

— E tare ciudat.

— De acord. Şi la început nici nu a vrut să vină aici. Suferea de demență, nu-i plăceau schimbările, şi vă închipuiți ce şoc a fost… aşa că a rămas acolo unde locuia şi casa a rămas goală până când s-a întors din război fiul lui, adică bunicul meu, şi l-a convins pe bătrân că nu era nici o păcăleală.

— Atunci înseamnă că bunicul dumneavoastră o cunoscuse pe Vivien Jenkins?

— Aşa se pare, dar n-a vorbit niciodată despre ea. Era destul de deschis, bunul meu, dar erau câteva lucruri despre care nu vorbea niciodată. Despre ea şi despre război.

— Bănuiesc că asta nu-i ceva neobişnuit. Câte orori au văzut bieții oameni!

— Aşa e, a spus Marty, încruntându-se, dar pentru bunu' a fost mai mult d-atât.

— Cum aşa?

— A fost trimis la război din puşcărie.

— Aaa, înțeleg.

— Nu ne-a povestit prea multe, dar am făcut şi eu nişte investigații… a urmat Marty fâstâcit, cu voce joasă. Am căutat în documentele de la poliție şi am aflat că în 1941, într-o noapte, a fost scos din Tamisa bătut crunt.

— De către cine?

— Nu sunt sigur, dar când se afla în spital a apărut poliția. Erau convinşi că fusese implicat într-o încercare de şantaj şi l-au luat la interogatoriu. Fusese o neînțelegere, aşa jura el, şi dacă l-ați fi cunoscut pe bunu' v-ați fi dat seama că nu era în stare să mintă, dar polițiştii nu l-au crezut. După cum scria în documente, avea la el un cec cu o sumă mare şi nu a vrut să spună cum intrase în posesia lui. Aşa că l-au aruncat în puşcărie, nu-şi putea permite să angajeze un avocat, desigur, şi până la urmă poliția nu a avut nici o dovadă şi atunci l-au înrolat să plece în război. E straniu, dar el spunea că i-au salvat viața.

— *L-au salvat?* Cum?

— Nu ştiu, n-am putut niciodată să-mi dau seama. Poate că glumea – ştiţi, bunu’ era tare glumeţ. L-au trimis în Franţa în 1942.

— Dar el nu mai fusese în armată până atunci?

— Nu, dar văzuse destule din război, fusese la Dunkirk de fapt, doar că nu avusese puşcă, ci aparat de fotografiat. Era reporter de război. Haideţi să-i vedeţi fotografiile.

*

— Doamne, a exclamat Laurel, dându-şi seama, în timp ce studia fotografiile alb-negru care acopereau întreg peretele, bunicul dumitale a fost James Metcalfe!

— Sigur că da, a răspuns Marty zâmbind mândru şi îndreptând o ramă.

— Le recunosc, am văzut expoziţia de la Muzeul Victoria şi Albert acum vreo zece ani.

— Da, a fost imediat după ce a murit.

— Are nişte lucrări incredibile. Ştiţi că mama avea una dintre fotografiile lui pe perete când eram copil, una foarte mică… de fapt o mai are încă. Spunea că îi reaminteşte de familia ei. De ce li s-a întâmplat lor. Fuseseră omorâţi în bombardamentul de la Coventry.

— Îmi pare rău să aud asta. Groaznic. Greu de imaginat.

— Fotografiile bunicului dumitale ne ajută mult să ne imaginăm.

Laurel a privit fiecare fotografie pe rând. Erau cu adevărat excepţionale, oameni care fuseseră scoşi de bombe din case, soldaţi pe front. Una reprezenta o fetiţă cu nişte haine foarte ciudate, cu pantofi de dans şi pantaloni uriaşi.

— Îmi place asta!

— E mătuşa Nella, a spus el zâmbind. De fapt aşa îi spunem noi, deşi nu suntem rude. Era orfană de război. Fotografia a fost făcută în noaptea când i-a fost omorâtă familia. Bunu’ a ţinut legătura cu ea şi când s-a întors din război a căutat-o şi a găsit-o la familia adoptivă. Au rămas prieteni pe viaţă.

— Ce frumos!

— Aşa era el, foarte fidel. Ştiţi, înainte de a se căsători, s-a dus să-şi caute o fostă iubită să vadă cum se află. Nimic nu l-ar fi împiedicat să se însoare cu bunica, desigur, se iubeau foarte mult, dar a spus că asta era ceva ce trebuia să facă neapărat. Fuseseră despărţiţi de război şi nu a văzut-o decât o singură dată, şi atunci de departe. Ea era pe plajă cu soţul ei şi el nu a vrut să-i deranjeze.

Laurel îl asculta încuviinţând din cap şi brusc cioburile colorate ale caleidoscopului s-au aranjat în ordine: Vivien Jenkins îi lăsase casa familiei lui James Metcalfe. James Metcalfe, al cărui tată era bătrân şi bolnav… dar acesta era… Jimmy, nu-i aşa? Sigur că el era. Jimmy al mamei, cel de care se îndrăgostise şi Vivien, împotriva căruia o avertizase Katy Ellis, temându-se de ce ar fi fost în stare Henry dacă ar fi aflat. Ceea ce înseamnă ca mama fusese femeia pe care Jimmy o căutase înainte de a se căsători. Laurel simţea că leşină şi nu numai pentru că era vorba de mama ei, ci pentru că mai era ceva ce-i umbla prin minte.

— Ce-aţi păţit? a întrebat Karen îngrijorată. Arătaţi de parcă aţi văzut o stafie.

— Eu… s-a bâlbâit Laurel. Îmi închipui prin ce a trecut bunicul dumitale, Marty. Cred că ştiu de ce a fost bătut şi cine l-a lăsat acolo ca mort.

— Ştiţi dumneavoastră?

Ea a încuviinţat din cap, întrebându-se de unde să înceapă. Erau atâtea de povestit.

— Haideţi înapoi în salon, a spus Karen. Mai pun ceainicul la fiert încă o dată. Vai, ştiu că pare

prosteşte, a exclamat ea cutremurându-se emoționată, dar nu e grozav să poți dezlega un mister?

Tocmai dădeau să iasă din cameră, când Laurel a văzut o fotografie care i-a tăiat răsuflarea.

— E frumoasă, nu-i aşa? a întrebat Marty, zâmbind când i-a văzut reacția.

Laurel a încuviințat din cap şi i-a stat pe limbă să strige: „Asta e mama mea!“

Dar Marty a spus:

— Asta e ea, Vivien Jenkins! Femeia care i-a lăsat casa asta lui Bertie!

32
Capătul drumului, mai 1941

Vivien a parcurs pe jos ultima parte a drumului. Trenul fusese înțesat cu soldați şi londonezi istoviți – a stat în picioare, dar până la urmă i s-a oferit un loc. Erau şi avantaje, şi-a dat ea seama, în faptul că arăta de parcă ar fi fost scăpată din bombardament. Pe bancheta din fața ei stătea un băiat cu un geamantan în poală şi cu un borcan pe care îl ținea strâns în mâini. Nu conținea nimic altceva decât un peştişor auriu şi, de fiecare dată când trenul încetinea sau o pornea mai iute sau trăgea pe o linie moartă să aştepte vreo alarmă, apa se izbea de pereții borcanului şi el îl ridica să vadă dacă peştişorul lui s-a speriat. Oare peştii se sperie şi ei? Vivien era convinsă că nu, deşi gândul de a fi captiv într-un borcan de sticlă îi producea o tensiune atât de mare a corpului, încât abia mai putea respira.

Când nu îşi privea peştişorul, băiatul se uita la Vivien, ochii lui mari şi trişti cercetându-i rănile, haina groasă de blană albă, deşi primăvara era pe sfârşite. Cam după o oră de la pornirea trenului, când li s-au întâlnit privirile, ea i-a zâmbit uşor şi el a făcut la fel, dar foarte scurt. Printre atâtea gânduri care îi năpădeau mintea luptându-se să-i atragă atenția, se întreba cine o fi fost băiatul şi de ce călătorea singur în toiul războiului, dar nu a întrebat nimic – era prea tensionată ca să poată vorbi cu cineva, de teamă să nu se dea în vileag.

Era un autobuz care mergea în oraş din jumătate în jumătate de oră – aşa auzise de la nişte bătrâne, când se apropiau de gară, şi care se minunau că mai exista ceva care funcționează –, dar Vivien a hotărât să meargă pe jos. Nu putea să scape de senzația că numai fiind permanent în mişcare poate să se ferească de bucluc.

O maşină a încetinit în spatele ei şi a simțit cum i se încordează tot trupul. Se întreba dacă va înceta vreodată să se mai teamă. Doar când Henry va fi mort, căci doar atunci va reuşi să-şi dobândească libertatea. Şoferul maşinii era un militar a cărui uniformă nu o recunoştea. Îşi închipuia ce o fi crezând despre ea: o femeie îmbrăcată în haină de blană, cu o față învinețită şi amărâtă, mergând singură spre oraş, cu un cufăr micuț după ea.

— Bună ziua, a spus el.

A răspuns cu o înclinare a capului, fără să se întoarcă. Îşi dădea seama că erau aproape douăzeci şi patru de ore de când nu mai vorbise cu voce tare. Era o superstiție prostească, dar nu se putea dezbăra de gândul că, de îndată ce ar deschide gura, jocul s-ar termina şi o va auzi Henry sau vreunul dintre acoliții lui şi ar porni pe urmele ei.

— Mergeți spre oraş?

Ea a dat din nou din cap, dar era conştientă ca la un moment dat va trebui să zică ceva, măcar să-i arate că nu era spion german. Ultimul lucru de care avea nevoie ar fi să fie târâtă la poliție de vreun membru zelos al Gărzii Civile dornic să descopere invazia.

— Puteți veni cu mine dacă doriți, i-a spus el. Pe mine mă cheamă Richard Hardgreaves.

— Nu, a răspuns ea răguşită după atâta timp de tăcere. Vă mulțumesc, dar îmi place să merg pe jos.

Acum era rândul lui să dea din cap. Apoi s-a uitat prin parbriz spre direcția în care se îndrepta, după care s-a întors spre Vivien.

— Ați venit la cineva din oraş?

— Am căpătat o slujbă, a răspuns ea, la pensiunea Marea Albastră.

— A, la pensiunea doamnei Nicolson? Ei bine, atunci, ne mai vedem prin oraş, sunt sigur, domnişoara…?

— Smitham, a răspuns ea. Dorothy Smitham.

— Domnişoara Smitham, a repetat el zâmbind. Minunat.

Şi apoi i-a făcut cu mâna şi şi-a văzut de drum.

Dorothy a rămas privind după maşină până s-a făcut nevăzută după creasta dealului plin de iarbă şi apoi a izbucnit în lacrimi de uşurare. Vorbise şi nu se întâmplase nimic. Făcuse o conversație întreagă cu un străin, se prezentase cu un nume nou şi nu se prăbuşise cerul şi nici pământul nu se căscase să o înghită. Trăgând încet şi cu grijă aer în piept, a lăsat să i se înfiripe o undă de speranță că poate totul va fi bine. Că i se îngăduia această a doua şansă. Aerul mirosea a sare şi, în depărtare, un stol de pescăruşi zbura în cercuri. Dorothy Smitham şi-a ridicat cufărul şi a pornit mai departe.

*

În cele din urmă, femeia mioapă din casa din Rillington Place fusese cea care îi dăduse ideea. Când a deschis ochii în norul de praf stârnit de bombă, Vivien şi-a dat seama că trăieşte încă şi a început să plângă. Se auzeau sirene şi voci de oameni curajoşi care veneau la locul bombei ca să stingă focul, să oblojească rănile şi să ridice morții. De ce oare, se întreba ea, nu se afla şi ea printre ei – de ce viața asta nu o lăsa în pace?

Nu era nici măcar rănită grav – Vivien ştia prea bine să-şi dea seama cât de rău era lovită. Ceva căzuse peste ea, probabil o uşă, se gândea, dar a reuşit să iasă printr-o parte. A rămas în picioare, amețită în întuneric. Era frig, nespus de frig şi tremura. Nu cunoştea încăperea, dar a simțit ceva moale lângă ea – o haină de blană! Şi a tras-o de unde fusese prinsă sub uşă. În buzunar a găsit o lanternă şi când i-a aprins lumina firavă a văzut că Dolly murise, strivită de cărămizi, de tencuiala tavanului şi de un cufăr mare de metal căzut din pod.

I s-a făcu greață de spaimă şi durere şi de deznădejdea cumplită că nu-şi îndeplinise misiunea. S-a străduit să se ridice în picioare. Tavanul dispăruse şi se vedeau stelele de pe cer. Şi-a ridicat ochii spre ele, clătinându-se nesigură, întrebându-se cât îi va lua lui Henry să o găsească. Atunci a auzit-o pe bătrână strigând:

— Domnişoara Smitham, domnişoara Smitham trăieşte!

Vivien s-a întors nedumerită către locul de unde se auzea vocea, căci ştia că Dolly nu mai e în viață. Tocmai dădea să spună asta şi să arate spre Dolly, dar nu a putut rosti nici o vorbă, doar un sunet răguşit, iar bătrâna tot striga că domnişoara Smitham trăieşte, arătând spre Vivien. Atunci şi-a dat seama de greşeala proprietăresei.

Era o şansă! Capul îi pulsa şi mintea îi era încețoşată, dar şi-a dat seama pe loc că i se oferea o şansă. De fapt, în toată învălmăşeala uimitoare de după căderea bombei, asta părea foarte simplu. O nouă identitate, o nouă viață se puteau dobândi cu aceeaşi uşurință ca haina pe care o îmbrăcase pe întuneric. Nu va face nimănui nici un rău, nu mai era nimeni căruia să i se facă rău – Jimmy se dusese, ea făcuse

tot ce putuse pentru domnul Metcalfe, Dolly Smitham nu mai avea pe nimeni din familie, iar pe Vivien nu era nimeni să o plângă. Şi-atunci s-a hotărât…

Şi-a scos verigheta, s-a lăsat în genunchi în întuneric şi a vârât-o pe degetul lui Dolly. Era un zgomot asurzitor peste tot, oamenii strigau, ambulanțele veneau şi plecau, molozul tot mai cădea în fumul întunecat, dar Vivien nu-şi auzea decât bătăile puternice ale inimii – nu de frică, ci de îndârjire. Scrisoarea de la doamna Nicolson cu oferta de slujbă se afla încă în mâna încleştată a lui Dolly şi Vivien şi-a luat inima în dinți şi-a smuls-o, vârând-o apoi în buzunarul hainei albe. Mai erau şi alte lucruri acolo, un mic obiect tare şi o carte, pe care le-a simțit cu vârful degetelor, dar nu s-a uitat la ele.

— Domnişoara Smitham?

Un bărbat cu caschetă îşi sprijinise scara de marginea podelei distruse şi a urcat până a ajuns la nivelul ei.

— Nu vă speriați, domnişoară, o să vă scoatem de aici. Totul o să fie bine!

Vivien s-a uitat la el şi s-a întrebat dacă era oare adevărat.

— Prietena mea… a spus răguşită, îndreptând lanterna spre trupul de pe podea. E…?

Omul s-a uitat la Dolly, care avea capul zdrobit de cufărul de metal şi membrele împrăştiate în toate direcțiile.

— Ce blestemăție! a exclamat el. Aşa aş spune…Puteți să-mi spuneți cum o cheamă? Putem anunța pe cineva.

Vivien a dat din cap.

— O chemă Vivien, Vivien Jenkins, şi are un soț care ar trebui să ştie că nu va mai veni acasă.

*

În restul timpului cât a mai durat războiul, Dorothy Smitham a făcut paturile şi a curățat în urma oaspeților din pensiune doamnei Nicolson. Îşi ținea capul plecat, încercând să nu facă ceva care să atragă o atenție nedorită, nu accepta niciodată invitații la dans. Lustruia, spăla, mătura şi noaptea, când închidea ochii să se culce, încerca să nu mai vadă ochii lui Henry holbându-se la ea în întuneric.

În timpul zilei era cu ochii în patru, la început îl vedea peste tot: mersul trufaş al vreunui bărbat care cobora de pe ponton, trăsăturile aspre ale vreunui străin care trecea pe-acolo, vocea ridicată a cuiva din mulțime o făcea să i se furnice pielea. Cu timpul a început să-l vadă tot mai rar, şi i-a părut bine, dar nu a încetat să stea la pândă, căci ştia că într-o zi o va găsi – doar când şi unde… nu ştia – şi avea de gând să fie pregătită.

A trimis doar o singură carte poştală. După vreo şase luni de când era la pensiunea Marea Albastră, a ales cea mai frumoasă ilustrată pe care a găsit-o – cu un vapor mare de croazieră, dintr-acelea cu care călătoresc oamenii de la un capăt al lumii la altul – şi a scris pe spatele ei: *Vremea e minunată aici. Toți suntem bine. Te rog distruge-o după ce o citeşti* şi a adresat-o dragei ei prietene – singura, de altfel – Katy Ellis din Yorkshire.

*

Viața a căpătat un ritm. Doamna Nicolson îşi conducea corabia cu mână de fier, ceea ce-i convenea de minune lui Dorothy: îi făcea bine să se conformeze standardelor de-a dreptul milităreşti de curățenie şi îşi elibera mintea de amintirile ei întunecate când turna ulei pe balustrada scărilor („Fără risipă,

Dorothy, e încă război, să ştii!“).

Şi într-o zi, în iulie 1944, la o lună şi ceva după Ziua Z, când se întorcea de la băcănie a dat peste un bărbat în uniformă aşezat la masa din bucătărie. Era de bună seamă ceva mai matur şi mai istovit, dar l-a recunoscut pe dată din fotografia adolescentului pe care mama lui o ținea la loc de cinste deasupra şemineului din sufragerie. Dorothy o ştersese de praf de nenumărate ori, şi-i ştia prea bine ochii vii, obrajii osoşi, gropița din bărbie. A roşit toată când l-a văzut acolo, de parcă ar fi prins-o uitându-se pe gaura cheii.

— Dumneata trebuie să fii Stephen.

— Da, eu sunt, a răspuns el sărind să-i ia sacoşa cu cumpărături.

— Eu sunt Dorothy Smitham, lucrez aici, la mama dumitale. Ştie că ai venit?

— Nu, am găsit uşa deschisă şi am intrat.

— E sus… să mă duc să…

— Nu… a replicat el iute, cu chipul luminat de zâmbet. E foarte frumos din partea dumneavoastră, domnişoară Smitham, şi nu vreau să vă faceți o impresie greşită. Îmi iubesc mama – m-a adus pe lume, nu? –, dar, dacă nu vă deranjează, am să mai rămân aici câteva clipe să mă bucur de pace şi linişte, înainte de a începe adevărata militărie…

Dorothy a râs şi senzația a surprins-o. Şi-a dat seama că râdea pentru prima dată de când sosise de la Londra. Mulți ani mai târziu, când copiii lor i-au rugat să le povestească (a câta oară?) cum se îndrăgostiseră unul de altul, Stephen şi Dorothy le vor spune cum se furişaseră noaptea să danseze tomai la capătul pontonului dărâmat. Stephen îşi adusese şi vechiul lui gramofon şi-i dăduse drumul, găurind apoi scândurile pe ritmul cântecului *La lumina lunii argintii*[48]. Mai târziu, Dorothy a alunecat şi a căzut, când încerca să-şi țină echilibrul pe balustradă (aici urma o pauză cu sfaturi părinteşti: „Să nu încerați niciodată să mergeți pe o balustradă înaltă, scumpilor!“), şi Stephen nu a mai avut timp să-şi scoată pantofii că s-a azvârlit şi-a scos-o din apă. „Şi-aşa am pescuit-o pe mama voastră!“ obişnuia el să spună, iar copiii se prăpădeau de râs închipuindu-şi-o pe mama prinsă în cârligul unei undițe. După aceea cei doi au rămas pe nisip, căci era vară şi cald, şi au mâncat scoici dintr-un cornet de hârtie şi au stat de vorbă ore întregi până când s-a ivit soarele la orizont şi-au pornit-o încetişor spre pensiune. Atunci şi-au dat seama, fără ca vreunul din ei să rostească vreo vorbă, că se îndrăgostiseră. Era una dintre poveştile preferate ale copiilor, care şi-i imaginau cum mergeau ei de-a lungul pontonului, cu hainele şiroind de apă, mama lor cu spiritul ei liber şi tatăl în postură de erou. Dar Dorothy ştia că asta era adevărat doar parțial. Căci ea se îndrăgostise de el atunci, în prima zi, în bucătărie, când o făcuse să râdă.

48. *By the light of the silvery moon* – cântec foarte popular, compus în 1909, de Gus Edwards, pe versuri de Edward Madden.

Lista calităților lui Stephen ar fi fost foarte lungă, dacă i-ar fi cerut cineva să le înşiruie. Era curajos şi ocrotitor, avea simțul umorului, avea răbdare cu mama lui, deşi era genul de femeie ale cărei cuvinte, oricât de prietenoase ar fi fost, conțineau suficient venin ca să desprindă varul de pe pereți. Avea mâini mari şi puternice cu care făcea tot felul de lucruri deştepte: putea repara aproape orice, putea desena (deşi nu atât de bine cât i-ar fi plăcut lui). Era chipeş şi avea un fel de a se uita la ea care o făcea să roşească, era visător, dar nu într-atât cât să se piardă în propriile închipuiri. Îi plăcea muzica şi cânta la clarinet jazz, care îi plăcea atât de mult lui Dorothy şi o înnebunea pe maică-sa. Uneori când Dorothy stătea cu picioarele încrucişate pe băncuța de sub geamul din camera lui, uitându-se la el cum cântă, doamna Nicolson, la etajul de jos, lua mătura şi bătea în tavan, ceea ce-l făcea pe Stephen să cânte şi

mai tare şi cu şi mai multe înflorituri şi pe Dorothy să râdă atât de tare, că trebuia să-şi astupe gura cu amândouă mâinile. În prezența lui se simțea în siguranță.

Dar în capul listei se afla ceea ce ea prețuia cel mai mult: tăria lui de caracter. Stephen Nicolson avea curajul să-şi exprime convingerile, nu ar fi lăsat-o pe iubita lui să-i înmoaie voința şi lui Dorothy îi plăcea asta, căci credea că dragostea care-i face pe oameni să se poarte altfel decât le e felul e periculoasă.

Şi mai avea un mare respect față de taine.

— Tu nu vorbeşti prea mult de trecutul tău, i-a spus el într-o seară când stăteau pe plajă.

— Nu.

Tăcerea care s-a aşternut între ei avea forma unui semn de întrebare, dar ea nu a mai spus nimic.

— De ce?

Oftatul ei a fost luat de adierea vântului. Ştia că mama lui îi tot şuşotea la ureche tot felul de minciuni groaznice despre trecutul ei ca să-l convingă să mai aştepte puțin, să mai cunoască şi alte femei, gândindu-se la fete de pe acolo, care nu ar fi avut „purtări de londoneze“. Mai ştia că Stephen îi spusese mamei lui că lui îi plac misterele, că viața ar fi foarte plictioasă dacă ai şti totul despre cineva înaine de a traversa strada să-l saluți.

— Din acelaşi motiv pentru care nici tu nu vorbeşti pre mult despre război, i-a răspuns Dorothy.

El i-a luat mâna şi i-a sărutat-o.

— Înțeleg ce vrei să spui.

Era convinsă că îi va povesti totul într-o bună zi, dar trebuia să fie cu băgare de seamă. Stephen era genul de om care s-ar fi dus drept la Londra să îl aranjeze pe Henry cu mâna lui. Şi Dorothy nu voia să-l piardă pe cel pe care îl iubea din pricina lui Henry Jenkins.

— Eşti un om bun, Stephen Nicolson.

El a clătinat din cap, îi simțea fruntea mişcându-se lângă a ei.

— Nu… sunt doar om.

Dorothy nu l-a contrazis, i-a luat mâna şi şi-a sprijinit obrazul de ea în întuneric. Cunoscuse şi alți oameni înainte, buni şi răi, şi Stephen Nicolson era un om bun. Cel mai bun. Şi îi amintea de cineva pe care-l cunoscuse cândva.

*

Dorothy se gândea la Jimmy la fel cum se gândea la frații şi surorile ei, la mama şi la tatăl ei. El hălăduia acum în casa de lemn de la tropice, conviețuind în pace cu Longmeyerii din mintea ei. Nu îi era greu să şi-l închipuie acolo, dincolo de văl. Căci el îi amintea mereu de bărbații din familia ei. Prietenia lui fusese o lumină în întuneric, îi dăduse speranță şi, dacă ar fi avut norocul să se cunoască mai bine şi mai îndelung, poate că s-ar fi prefăcut în acel tip de iubire care a legat-o de Stephen. Dar Jimmy îi aparținea lui Vivien şi Vivien era moartă.

O singură dată i s-a părut că îl zăreşte. La câteva zile după nuntă, se plimba cu Stephen, ținându-se de mână, pe malul mării şi el s-a aplecat să o sărute pe gât. Ea a râs şi a dat să scape, luând-o la fugă şi privind înapoi ca să-i spună ceva. Şi atunci a zărit o siluetă, departe, pe faleză, care se uita la ei. Ei i s-a tăiat răsuflarea, dar Stephen a prins-o din urmă şi a luat-o în brațe. Dar se poate să fi fost doar o închipuire, căci, atunci când a întors capul să-l vadă din nou, dispăruse.

33
Greenacres, 2011

Mama ceruse cântecul acela şi voia să-l asculte în salon. Laurel s-a oferit să-i aducă un CD player în dormitor ca să nu trebuiască să se mişte, dar sugestia nu i-a fost acceptată şi nu a vrut să se certe… Oricum, nu cu mama, nu astăzi, când avea acea privire ca de pe altă lume. Era aşa de două zile, de când se întorsese Laurel din Campden Grove şi-i povestise ce descoperise.

Drumul lung şi încet de la Londra, cu Daphne care turuia tot timpul despre… Daphne, nu a reuşit să-i risipească bucuria şi s-a dus să stea de vorbă cu mama de îndată ce au putut rămâne singure. Şi au vorbit, în cele din urmă, despre tot ce s-a întâmplat, despre Jimmy, despre Dolly şi Vivien, dspre familia din Australia, mama i-a povestit despre sentimentul de vinovăție care nu o părăsise niciodată că s-a dus la Dolly în seara aceea şi că a forțat-o să intre înapoi în casă.

— Nu şi-ar fi găsit moartea acolo dacă n-aş fi venit eu. Tocmai ieşea din casă când am ajuns acolo.

Laurel i-a reamintit că se dusese ca să-i salveze viața, ca să o avertizeze, aşa că nu avea de ce să se învinuiască pentru faptul că avioanele nemțeşti aruncau bombe la întâmplare.

Mama a rugat-o să-i caute fotografia lui Jimmy – nu o copie, ci cea adevărată – printre cele câteva rămăşițe ale trecutului pe care nu le aruncase din viața ei. Şezând acolo, lângă mama ei, Laurel a privit din nou fotografia: zorile care se revărsau după un raid, sticla spartă din prim-plan care sclipea ca nişte luminițe, oamenii care ieşeau din adăpost, pe fundal, prin fum.

— Era un cadou, a spus mama încetişor, a însemnat atât de mult când mi-a dat-o. N-aş fi putut supota să mă despart de ea.

Amândouă au plâns şi Laurel se întreba, din când în când, pe măsură ce mama găsea o rămăşiță de energie ca să vorbească – cu destulă greutate, dar foarte concentrată – despre cea ce văzuse şi simțise, dacă şuvoiul acela de vechi amintiri – unele îngrozitor de dureroase – nu va fi prea mult, dar poate bucuria de a afla despre Jimmy şi familia lui sau uşurarea de a se elibera, în fine, de secretele ei au făcut-o să-şi adune toate forțele. Asistenta medicală îi avertizase că nu va dura prea mult, să nu-şi facă iluzii, şi că, atunci când va veni, sfârşitul va fi rapid, dar în acelaşi timp a zâmbit şi le-a spus să se bucure de ea cât mai pot. Şi aşa au făcut, au înconjurat-o cu dragoste, cu toată zarva veselă şi ciorovăiala vieții de familie pe care Dorothy Nicolson o iubise întotdeauna.

Acum, în timp ce Gerry o ducea în brațe să o aşeze pe canapea, Laurel căuta printre discurile de vinil. Le dădea iute la o parte, dar s-a oprit o clipă când a ajuns la cel cu Barber’s Jazz Band şi a zâmbit. Discul era al tatei, Laurel îşi aducea aminte ziua când a venit cu el acasă. Îşi scosese şi el clarinetul şi a cântat odată ore în şir soloul cu Monty Sunshine, stând în picioare, chiar acolo în mijlocul covorului, oprindu-se din când în când să-şi clatine capul admirativ la măiestria lui Monty. Şi-n timpul cinei din seara aceea, a rămas foarte tăcut, neluând în seamă gălăgia fetelor sale în timp ce trona în capul mesei, cu chipul iluminat de o satisfacție deplină.

Cuprinsă de emoția acestei amintiri duioase, Laurel a lăsat deoparte discul cu Monty Sunshine, şi a continuat să dea mai departe discurile, până l-a găsit pe cel pe care îl căuta, *La lumina lunii argintii* în varianta lui Ray Noble şi Snooky Lanson. Şi-a întors privirea spre locul unde Gerry o aşezase pe mama, aranjându-i pătura cu blândețe ca să-i acopere trupul firav şi s-a oprit, gândindu-se ce noroc avea să fi venit şi el zilele acestea la Greenacres. El era singurul căruia îi mărturisise adevărul despre trecut. Cu o noapte în urmă stătuseră de vorbă, bând vin roşu, în căsuța din copac, ascultând un post de rock-and-roll din Londra pe care îl găsise Gerry pe Internet şi vorbind la întâmplare despre prima dragoste şi

bătrânețe şi toate celelalte dintre ele.

Când au vorbit despre secretul mamei, Gerry a spus că nu vede nici un motiv să le spună şi celorlalte.

— Doar noi am fost acolo, în ziua aia, Lol, e o parte din noi. Rose, Daphne şi Iris… a urmat el ridicând din umeri şi sorbind din vin. S-ar putea să le tulbure şi la ce bun?

Laurel nu era convinsă. Desigur nu era o poveste uşor de spus, le-ar fi produs multă durere, mai ales lui Rose. Dar, în acelaşi timp, Laurel se gândise mult în ultima vreme la tot felul de taine, la cât de greu era să fie păstrate şi la obiceiul pe care îl aveau să alunece tăcute şi să se strecoare dintr-odată printr-o crăpătură a voinței celui care le păstrează. Aşa că credea că era mai bine să mai aştepte o vreme să vadă cum se aşază lucrurile.

Gerry şi-a rdicat ochii spre ea şi a zâmbit, cocoțat pe brațul canapelei pe care o pusese pe mama, făcându-i semn cu capul să pună cântecul. Laurel a scos discul din coperta de hârtie şi la pus pe pick-up, aşezând acul pe marginea lui. Sunetul pianului a umplut ungherele tăcute ale încăperii şi Laurel s-a aşezat la celălalt capăt al canapelei, închizând ochii, cu mâna pe picioarele mamei.

Dintr-odată avea din nou nouă ani. Era într-o noapte de vară în 1945. Laurel era îmbrăcată cu o cămaşă de noapte cu mâneci scurte şi fereastra de deasupra patului ei era deschisă să intre adierea răcoroasă a nopții. Ținea capul pe pernă, cu părul lung împrăştiat ca un evantai şi cu picioarele sprijinite de pervaz. Mama şi tata aveau musafiri la cină şi Laurel stătea aşa pe întuneric de ore întregi, ascultând valurile uşoare de vorbe şi râsete care se ridicau câteodată peste icnetele şi oftaturile surorilor ei adormite. Fumul de țigară se strecura în sus pe scări şi intra pe uşa deschisă; din sufragerie se auzea clinchet de pahare şi Laurel era fericită să ştie că lumea oamenilor mari era caldă şi luminoasă şi pulsa dincolo de pereții dormitorului ei.

După o vreme s-a auzit zgomotul scaunelor împinse sub masă şi paşi în holul de la intrare şi Laurel îşi închipuia bărbații care îşi dădeau mâna şi femeile care se sărutau pe obraji spunându-şi „La revedere! Vai, ce seară plăcută a fost!“, promițându-şi să se mai întâlnească şi altă dată. Portierele maşinilor s-au trântit, motoarele şi-au pornit huruitul şi au ieşit pe aleea luminată de lună, şi în cele din urmă s-a lăsat linştea peste casa Greenacres.

Laurel aştepta să audă pe scări paşii părinților care se duceau la culcare, dar nu au venit şi ea s-a legănat pe muchia somnului, fără să vrea încă să se lase să se scufunde. Şi-apoi, un râs de femeie a răzbătut prin podele, răcoros şi înfundat, şi Laurel a deschis ochii larg. S-a ridicat şi a ciulit urechile să audă şi alt râs, al tatei de data aceasta, urmat iute de zgomotul a ceva greu care era împins. Laurel nu avea voie să se scoale din pat noaptea, decât dacă i-ar fi fost rău sau ar fi avut nevoie la toaletă sau ar fi fost trezită de vreun coşmar, dar acum nu mai putea să închidă ochii şi să adoarmă. Jos se întâmpla ceva şi trebuia să afle. Chiar dacă curiozitaea îi poate veni de hac pisicii, fetițele se descurcă de obicei mult mai bine.

S-a dat jos din pat şi a pornit în vârful picioarelor pe coridorul tapetat cu mochetă, cu cămaşa de noapte fluturându-i pe lângă picioarele goale. Tăcută ca un şoricel, s-a strecurat pe scări oprindu-se la primul palier şi a auzit muzică răzbătând prin uşa de la salon. A coborât restul scărilor în grabă şi a îngenuncheat cu grijă, sprijinindu-şi o mână de uşă şi uitându-se cu un ochi pe gaura cheii. A clipit uimită, cu răsuflarea tăiată. Fotoliul tatei fusese tras într-un colț, lăsând un loc gol destul de mare în mijlocul camerei, iar el şi mama stăteau unul lângă altul, în mijlocul covorului, cu corpurile unite într-o îmbrățişare. Mâna mare şi puternică a tatei se sprijinea pe spatele mamei, iar obrazul îi era lipit de al mamei şi se legănau în ritmul muzicii. Avea ochii închişi şi expresia chipului său a făcut-o pe Laurel să i se aprindă obrajii. Părea pătruns de o mare durere, dar şi de fericire. Era tatăl ei şi parcă n-ar fi fost şi o

tulbura să-l vadă aşa, dar se simțea şi un pic invidioasă, ceea ce nu mai înțelegea deloc.

Muzica a pornit apoi mai iute şi trupurile părinților ei s-au depărtat, în timp ce Laurel îi privea mai departe. Dansau, dansau cu adevărat, ca în filme, ținându-se de mâini şi tropăind din picioare, iar mama se învârtea pe sub brațul tatei. Mama avea obrajii îmbujorați şi buclele îi erau mai răvăşite, breteaua rochiei ei ecru îi căzuse uşor pe un umăr şi fetița de nouă ani se gândea că, chiar dacă ar trăi o sută de ani, nu ar mai putea să vadă pe cineva atât de fericit.

*

— Lol!

Laurel a deschis ochii. Cântecul se terminase şi discul se învârtea în gol. Gerry se aplecase deasupra mamei care ațipise şi i-a mângâiat părul încetişor.

— Lol! a strigat-o el din nou, cu o voce stranie, aproape imperioasă.

— Ce-i?

El se uita atent la chipul mamei şi Laurel i-a urmărit privirea. Şi-atunci şi-a dat seama. Dorothy nu dormea. Plecase.

*

Laurel stătea în leagănul de sub copac, împingându-l uşor cu piciorul. Nicolsonii îşi petrecuseră mai toată dimineața discutând despre înmormântare cu preotul, iar acum Laurel lustruia medalionul pe care mama îl purtase întotdeauna. Fuseseră cu toții de acord să o înmormânteze cu el. Mama nu prețuia niciodată obiectele, dar ținea în mod deosebit la acest medalion, refuzând să-l scoată vreodată. „Cuprinde cele mai scumpe comori ale mele“, spunea ea, ori de câte ori venea vorba de el, deschizându-l să le arate fotografia copiilor ei dinăuntru. Când era mică, lui Laurel îi plăcea nespus cum se mişca mica balama şi cum pocnea închizătoarea lui.

L-a închis şi l-a deschis din nou, uitându-se la chipurile zâmbitoare al fratelui, ale surorilor ei mai mici şi al ei, imagini pe care le văzuse de sute de ori. Şi-atunci a băgat de seamă că una din bucățile ovale de sticlă avea o ciobitură într-o parte. Laurel s-a încruntat, atingând locul cu degetul. Unghia i s-a agățat de ciobitură şi sticla s-a mişcat – nu era atât de fixă cât crezuse – şi i-a căzut în poală. Fără apăsarea ei, fotografia s-a bombat la mijloc, în aşa fel încât Laurel a putut să vadă sub ea. S-a uitat mai atent şi a vârât degetul sub ea şi a scos-o.

Era exact cum îşi închipuise. Dedesubt se afla o altă fotografie, cu alți copii din alte vremuri. A verificat atunci, grăbită, şi cealaltă parte, trăgând afară fotografia lui Iris cu Rose, şi de sub ea a apărut altă fotografie veche: încă doi copii. Laurel i-a privit pe toți patru şi i s-a oprit respirația: după vechimea hainelor pe care le purtau, după sugestia de căldură toridă ce reieşea din felul în care se uitau cu ochii aproape închişi la aparatul de fotografiat, după neastâmpărul încăpățânat al celei mai mici dintre fete şi-a dat seama pe dată cine erau: Longmeyer-ii din Tamborine Mountain, frații şi surorile mamei, înainte de a fi dispărut în accidentul îngrozitor din pricina căruia a fost trimisă în Anglia sub aripa ocrotitoare a lui Katy Ellis.

Laurel era atât de absorbită de descoperirea ei şi se întreba cum ar putea afla mai multe despre familia aceasta îndepărtată pe care tocmai o descoperise, încât nu a observat maşina care se apropia pe alee decât atunci când a ajuns aproape de gard. Venise tot felul de lume toată ziua să îşi exprime

condoleanțele, toți având câte o poveste despre Dorothy, făcându-i pe copiii ei să zâmbească şi pe Rose să plângă tot mai tare în numeroasele şervețele de hârtie pe care le cumpăraseră special pentru asta. Uitându-se mai bine la maşina care se apropia a văzut că era poştaşul.

S-a ridicat şi s-a dus să îl salute; desigur că auzise vestea şi şi-a exprimat condoleanțele. Laurel i-a mulțumit şi a zâmbit auzindu-l povestind despre îndemânarea uimitoare a lui Dorothy Nicholson în mânuirea ciocanului.

— N-ai fi zis, o doamnă aşa drăguță ca ea să fie în stare să bată ulucile de la gard, dar uite că ştia s-o facă!

Laurel a dat din cap admirativ şi-n timp ce se întorcea la leagăn gândul i-a zburat la tăietorii de cedri din Tamborine Mountain.

În corespondența primită era o factură de electricitate, un pliant despre alegerile locale şi încă un plic destul de voluminos. Laurel a ridicat din sprâncene văzând că îi era adresat ei. Nu se putea gândi cine ar fi putut şti că ea se află la Greenacres, în afară de Claire, care nu-şi bătea capul să trimită scrisori dacă putea rezolva totul cu un telefon. A răsucit plicul şi a văzut că expeditorul era Martin Metcalfe, din Campden Grove nr. 25.

A deschis plicul, mirată, şi a scos ce se afla înăuntru: ghidul oficial al expoziției bunicului lui, James Metcalfe, de la Muzeul Victoria şi Albert, cu zece ani în urmă. *Am crezut că v-ar plăcea să vedeți asta. Salutări, Marty* scria pe biletul prins de copertă. *P.S. Vă rugăm să veniți să ne vedeți data viitoare când sunteți în Londra.* Laurel era convinsă că o va face: îi plăceau Karen şi Marty şi copiii lor, şi băiețelul cu avionul lui de Lego şi privirile pierdute. Îi simțea ca pe nişte rude, toți fiind legați într-un mod ciudat şi complicat de întâmplările cumplite din 1941.

A frunzărit broşura, impesionată încă o dată de minunatul talent al lui James Metcalfe, de felul în care reuşea să redea mai mult decât o imagine cu aparatul său de fotografiat, reuşind să alcătuiască o poveste întreagă din elementele disparate ale unui singur moment. Şi ce poveste! Fotografiile acestea erau adevărate documente despre o experiență istorică ce ar fi fost aproape de neconceput fără ele. Se întreba dacă Jimmy îşi dăduse seama de asta la vremea aceea, dacă, în timp ce înregistra pe film mici exemple de dureri şi pierderi personale, era conştient că alcătuieşte o mărturie extraordinară pentru viitor.

Laurel a zâmbit văzând fotografia Nellei şi s-a oprit dând de o altă fotografie prinsă la sfârşitul ghidului, o copie a celei pe care o văzuse în casa din Campden Grove, portretul mamei. Laurel a desprins-o, aducând-o mai aproape de ochi ca să-i vadă mai bine trăsăturile frumoase. Când a pus-o la loc, a băgat de seamă ultima fotografie din ghid, un autoportret al lui James Metcalfe din 1954.

Uitându-se la ea, a avut un sentiment ciudat, pe care l-a pus mai întâi pe seama rolului hotărâtor pe care Jimmy îl jucase în viața mamei şi a celor aflate de la ea despre bunătatea lui, despre felul cum o făcuse să se simtă fericită într-un moment când nu avea altă lumină în viață. Dar apoi, uitându-se mai bine la fotografie, era tot mai sigură că mai era şi altceva care o făcea să simtă asta, ceva şi mai puternic şi mai personal.

Şi dintr-odată şi-a amintit.

Laurel s-a lăsat pe speteaza leagănului, ridicându-şi ochii spre soare, cu un zâmbet larg luminându-i fața uimită. Atunci şi-a dat seama de ce a fost surprinsă atât de tare în ziua aceea, la spital, când a auzit-o pe Rose pronunțând numele Vivien; de unde a ştiut Jimmy să-i trimită lui Vivien cartolina anonimă cu mulțumiri lui Dorothy Nicolson, la Greeanacres şi de ce i se părea cunoscut acel timbru de la încoronarea reginei.

Doamne, Dumnezeule – a râs Laurel –, acum înțelegea chiar şi vorbele ciudate spuse de omul acela

care o aşteptase la intrarea actorilor. Citatul acela misterios, atât de cunoscut, dar pe care nu ştia de unde să-l ia. Nu era din nici o piesă, de aceea îi fusese atât de greu să-l identifice – nu căutase în partea potrivită a minții ei. De fapt era un citat dintr-o conversație de demult, despre care uitase pe de-a întregul, până acum…

34
Greenacres, 1953

Cel mai bun lucru la vârsta de opt ani era să poți face roata cum trebuie. Laurel făcuse asta toată vara şi atinsese recordul de trei sute douăzeci şi şase la rând, de-a lungul aleii de la intrare până la locul unde era tractorul tatei. În dimineața aceasta îşi pusese în gând ceva şi mai grozav: să vadă câte ar fi făcut dacă dădea ocolul casei cât de iute putea.

Problema era însă portița din spate. De fiecare dată când ajungea acolo (patruzeci şi şapte sau patruzeci şi opt de roți) făcea un semn în țărâna unde găinile ciuguliseră iarba, alerga să deschidă portița şi-apoi dădea fuga înapoi la locul marcat, gata să pornească roata din nou. Dar, până să-şi ridice mâinile deasupra capului, pregătindu-se să se rostogolească, poarta s-a închis la loc. S-a gândit să o fixeze cu ceva, dar găinilor atât le-ar fi trebuit, erau atât obraznice, că ar fi fost în stare să dea năvală în grădina de zarzavaturi.

Totuşi nu vedea cum ar fi putut altfel să facă o răsucire completă. Şi-a dres vocea, aşa cum făcea domnişoara Pimpton, profesoara ei, când avea ceva important de anunțat şi a spus, arătând cu degetul spre găini: „Ei, voi de colo, eu o să las poarta asta deschisă doar un minut. Dacă vreuneia dintre voi îi trece prin cap să iasă afară cât mă răsucesc eu şi mai ales să intre în grădina tatei, vreau să vă reamintesc că mama face diseară salată de pasăre pentru încoronare[49] şi poate are nevoie de ceva voluntari!“

49. *Coronation chicken* – salată din carne de pasăre, cu maioneză şi mirodenii, în special curry, făcută prima dată pentru banchetul de la încoronarea reginei Elisabeta a II-a, în 1953.

Mamei nici prin cap nu i-ar fi trecut să-şi bage în oală vreuna din *fetițele* ei – găinile aveau garantată moartea de bătrânețe dacă aveau norocul să se fi născut la ferma Nicolson –, dar Laurel nu vedea de ce ar fi trebuit să le spună asta.

A luat cizmele de cauciuc ale tatei de la uşa din față şi le-a sprijinit de portiță una lângă alta. Pisoiul Constable, care urmărea toate acestea de pe treptele de la intrare, a miorlăit exprimându-şi rezervele față de ideea asta, dar Laurel s-a prefăcut că nu bagă de seamă. Mulțumită că a reuşit să fixeze portița, le-a mai amenințat încă o dată pe găini, s-a uitat la ceas aşteptând ca secundarul să ajungă în dreptul cifrei douăsprezece, a strigat „haide!“ şi-a pornit să facă roata.

Planul i-a reuşit de minune. A dat ocolul de câteva ori, cu cozile ei lungi târându-se prin praf, ca apoi să-i sară pe spate ca o coadă de cal, trecând prin curtea găinilor, prin portița deschisă („ura!“) şi înapoi de unde pornise. Optzeci şi nouă de roți în nici mai mult, nici mai puțin de trei minute şi patru secunde.

Laurel era fericită – până a băgat de seamă că „fetițele“ acelea obraznice făcuseră exact ce le spusese ea să nu facă. Alergau acum bezmetice printre răzoarele tatei, ciugulind porumbul tatei de parcă n-ar fi primit nimic vreodată de mâncare.

— Hei, a strigat Laurel, voi, alea de acolo, veniți înapoi în țarcul vostru!

Ele nu au luat-o în seamă şi ea a alergat într-acolo, fluturându-şi mâinile şi tropăind din picioare, dar ele au tratat-o cu profund dispreț.

Laurel l-a observat pe bărbatul acela doar când i-a spus:
— Bună!
Şi-a ridicat privirea şi l-a văzut în locul în care îşi parca tata de obicei Morrisul.
— Bună ziua!
— Pari cam supărată.
— Sunt foarte supărată. Fetele astea au scăpat şi mănâncă tot porumbul tatei şi-o să cadă vina pe mine!
— Vai de mine, asta e grav!
— Sigur că e.
Buza ei de sus era gata să înceapă să tremure, dar s-a stăpânit.
— Uite ce-i, nu prea ştie lumea, dar se întâmplă că eu cunosc limba găinilor destul de bine. Ce-ar fi să vedem ce putem face ca să le scoatem afară de-acolo?
Laurel a încuviinţat şi amândoi au gonit găinile din grădină, omul scoţând tot soiul de cotcodăceli sub privirile uimite ale lui Laurel. Când ultima pasăre a fost trecută dincolo de poartă, el a ajutat-o şi să şteargă urmele dezastrului din porumbul tatei.
— Aţi venit la părinţii mei? a întrebat Laurel, gândindu-se că poate omul acela o fi avut şi alt scop decât să o ajute pe ea cu găinile.
— Da, am cunoscut-o pe mama ta, demult de tot. Am fost prieteni, a răspuns el cu un zâmbet ce a făcut-o pe Laurel să creadă că-i plăcea de el, nu numai din pricina găinilor.
— Puteţi să veniţi în casă să-i aşteptaţi, dacă vreţi, a spus ea, fâstâcindu-se la gândul acela. Eu tot ar trebui să fac curat.
— Bine.
A urmat-o în casă, scoţându-şi pălăria când a intrat. A privit în jur, observând, după cum credea Laurel, văruiala proaspătă făcută de tata.
— Părinţii tăi nu sunt acasă?
— Tata e la câmp şi mama s-a dus să împrumute un televizor să vedem încoronarea.
— A, da, sigur… ei bine, vezi-ţi de treabă atunci. Eu stau aici.
Laurel a încuviinţat din cap, dar nu s-a clintit.
— Ştiţi că eu o să mă fac actriţă, a început ea, năpădită brusc de dorinţa de a-i vorbi despre ea.
— Nu mai spune!
Ea a încuviinţat din nou.
— Ei bine, atunci. Va trebui să te urmăresc. Ai să joci şi la teatrele din Londra?
— O, da, a răspuns Laurel, strângându-şi buzele aşa cum fac oamenii mari când se gândesc. Cred că s-ar putea…
Omul zâmbea, dar chipul i s-a schimbat brusc şi la început Laurel a crezut că era din pricina a ceea ce spusese sau făcuse ea. Dar apoi şi-a dat seama că el nu se mai uita la ea, ci rămăsese cu ochii aţintiţi la fotografia de la nuntă a mamei şi a tatei, pe care o ţineau pe măsuţa din holul de la intrare.
— Vă place?
El nu a răspuns. Se dusese la măsuţă şi ţinea fotografia în mână, uitându-se la ea de parcă nu i-ar fi venit să-şi creadă ochilor.
— Vivien, a spus el încetişor, atingând faţa mamei.
Laurel s-a încruntat, mirându-se ce o fi vrut să spună.
— Ea e mama mea, şi o cheamă Dorothy.

Omul a privit-o cu gura căscată, de parcă ar fi vrut să spună ceva, dar nu a vorbit. A închis-o la loc şi s-a luminat pe dată de un zâmbet ghiduş, de parcă ar fi dezlegat o enigmă şi ceea ce descoperise îl făcea fericit şi trist în acelaşi timp. Şi-a pus pălăria pe cap şi Laurel şi-a dat seama că voia să plece.

— Mama vine repede, a spus ea, neînțelegând nimic. E dusă doar până-n satul vecin.

Omul nu s-a răzgândit însă şi s-a îndreptat către uşă şi a ieşit afară, sub bolta cu glicină, în soarele puternic. I-a întins mâna lui Laurel şi i-a spus:

— Ei bine, colega de alergat după găini! Mi-a făcut plăcere să te cunosc. Vizionare plăcută a încoronării!

— Mulțumesc.

— Pe mine mă cheamă Jimmy şi să ştii că am să te urmăresc la teatrele din Londra.

— Pe mine mă cheamă Laurel, a răspuns ea, scuturându-i mâna. Şi o să ne întâlnim la teatru.

— Nici nu mă îndoiesc, a râs el. Mi se pare că esti genul care ascultă cu urechile, cu ochii şi cu inima deodată.

Laurel a încuviințat din cap pătrunsă de importanță.

Omul dădea să plece, dar s-a oprit şi s-a întors încă o dată.

— Înainte de a pleca, Laurel, poți să-mi spui dacă mama şi tata sunt fericiți?

Laurel şi-a încrețit nasul, neînțelegând ce vrea să spună.

— Adică glumesc împreună, râd, dansează, se joacă?

— A, da, a răspuns ea, dându-şi ochii peste cap. Sigur că da, tot timpul.

— Şi tata e un om bun?

Laurel s-a scărpinat în cap şi a încuviințat din cap.

— Şi foarte nostim, mereu o face să râdă şi-i face mereu ceai. Şi ştiți că i-a salvat viața? Aşa s-au îndrăgostit ei… mama a căzut de pe o stâncă înaltă şi era singură şi-i era frică, poate chiar în pericol de moarte, dar tata s-a aruncat în apă, chiar dacă acolo erau rechini şi crocodili, şi cu siguranță că erau şi pirați, şi-a salvat-o.

— Nu mai spune!

— Aşa a fost. Şi după aia au mâncat scoici.

— Ei, atunci, Laurel, a spus bărbatul acela pe care îl chema Jimmy, cred că tatăl tău este omul potrivit pentru mama ta.

Şi şi-a plecat ochii la cizme, cu înfățişarea aceea a lui veselă şi oarecum tristă şi i-a făcut cu mâna în semn de rămas-bun. Laurel s-a uitat o vreme după el, dar apoi a început din nou să se întrebe câte roți ar putea face până la râu. Şi până a venit mama acasă şi surorile ei cu televizorul într-o cutie, uitase cu totul de omul care venise în ziua aceea să o ajute cu găinile.

Mulțumiri

Se cuvine să adresez mulțumiri valorosului trio de primi cititori, Julia Kertschmer, Davin Patterson şi Catherine Milne, strălucitoarei şi inepuizabilei mele echipe editoriale, alcătuită din editorul meu Maria Rejt, Sophie Orme, Liz Cowen şi Ali Blackburn de la Pan Macmillan din Marea Britanie; Christa Munns şi Clara Finlay de la Allen & Unwinn, din Australia; Juditth Curr, Lia Keim, Kimberly Goldstein şi Isolde Sauer de la Atria, din Statele Unite, extraordinarei corectoare Lisa Patterson şi editoarei şi prietenei mele Annette Barlow, care a mers alături de mine cu voioşie chiar şi dincolo de limitele rațiunii.

Le sunt extrem de recunoscătoare editorilor mei din întreaga lume pentru sprijinul lor constant şi tuturor acelor oameni talentați care ajută ca poveştile mele să devină cărți şi le lansează în lume. Mulțumesc tuturor librarilor, bibliotecarilor şi cititorilor care mi-au rămas credincioşi, Wenonei Bryne pentru multele lucruri suplimentare pe care le face, lui Ruth Hayden, artistă şi sursă de inspirație, familiei şi prietenilor mei care m-au lăsat să mă cufund în lumea mea imaginară, de unde am reapărut mai târziu ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Trebuie să adresez şi mulțumiri speciale agentei mele, Selwa Anthony, iubiților mei băieți, Oliver şi Louis, şi mai presus de oricine soțului meu Davin, pentru tot şi încă ceva în plus.

*

În timpul documentării şi scrierii acestei cărți am consultat multe surse. Printre cele mai folositoare au fost: arhiva electronică a BBC, Muzeul Imperial Militar din Londra, Muzeul şi Arhiva Poştei Britanice; *Black Diamonds: The Rise and Fall of an English Dynasty* de Catherine Bailey; *Nella Last's War: The Second World War Diaries of Housewife 49* editat de Richard Broad şi Suzie Fleming; *Debs at War: How Wartime Changed Their Lives 1939-1945* de Anne de Courcy; *Wartime Britain 1939-1945* de Juliet Gardiner; *The Thirties: an Intimate History* de Juliet Gardiner; *Walking the London Blitz* de Clive Harris; *Having it so Good: Britain in the Fifties* de Peter Hennessy; *Few Eggs and No Oranges: the Diaries of Vere Hodgson 1940-45*; *How We Lived Then: A History of Everyday Life during the Second World War* de Norman Longmate; *Never Had It So Good: A History of Britain from Suez to the Beatles* de Dominic Sandbrook; *A Fortnight in September* de RC Sherif; *Our Longest Days: A People's History of the Second World War* de cercetătorii organizației Mass Observation, editată de Sandra Koa Wing; *London at War, 1939-1945* de Philip Ziegler.

Le mulțumesc, de asemenea, lui Penny McMahon de la Muzeul şi Arhivele Poştei Britanice pentru informațiile pe care mi le-a dat despre francarea scrisorilor, oamenilor de treabă de la Transport for London care m-au lăsat să văd cum arăta o stație de metrou în anii 1940, lui John Weham pentru că mi-a împărtăşit cunoştințele sale remarcabile pe o mulțime de teme istorice, lui Isobel Long pentru că mi-a oferit informații despre lumea fascinantă a administrării arhivelor şi documentelor, lui Clive Harris, care continuă să-mi dea răspunsuri avizate la toate întrebările mele despre război şi ale cărui informații

despre Londra din timpul bombardamentului au constituit prima inspirație a universului acestei cărți, şi lui Herbert şi Ritei, de la care am deprins dragostea pentru teatru.